HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

CODICEM SANCROFTI MANUSCRIPTUM

DENUO CONTULIT

RELIQUAM LECTIONIS VARIETATEM

COMMODIUS DIGESSIT

ANNOTATIONES VARIORUM

ADJECIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

TOM. III.

OXONII,

EXCUDEBANT S. ET J. COLLINGWOOD,

IMPENSIS JOSEPHI PARKER;

G. ET W. B. WHITTAKER, ET C. ET J. RIVINGTON, LONDINI;

ET J. DEIGHTON ET FILIORUM, CANTABRIGIÆ.

MDCCCXXIV.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

ʽΗΡΟΔΟΤΟΥ ʽΑλικαρνησσῆος] Aristotelis ætate ʽΗροδότου Θουρίου ἥδ᾽ ἱστορίης ἀπόδεξις legebatur, Rhetor. III. 9. neque deinceps defuerunt, qui, inducto ʽΑλικαρνασσέως titulo, Θουρίου maluerunt apud Plutarchum de Exil. p. 604. et de Malign. Herodoti p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurios in magnam Græciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, Strabone teste XIV. p. 970=656. In his Imp. Julianus, cujus λογοποιὸν Θούριον, *Oratorem Thurium* cum inprudenter Bourdelotius explicuisset, pœnas doctis viris dedit ad Lucian. Quom. Scrib. Histor. c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. ʽΑλικαρνησσὸς, ʽΑλικαρνησὸς, ʽΑλικαρνησσεὺς, ʽΑλικαρνασσεὺς, ʽΑλικαρνησεὺς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. Wasse in Thucyd. lib. VIII. 42.[a] Equidem ʽΑλικαρνησὸν et ʽΑλικαρνησῆα, uti in MSS. S. et V. sæpenumero, præferrem, nisi ipsimet Halicarnassenses obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίης ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? D. Heinsius ad Hesiodi Interpr. p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίην sive *historiam*, cui ego sententiæ non accedo. Kusterus in Bibl. Vet. et Recente Jo. Clerici p. 386. tom. V. Gronovianum *curæ demonstra-*

[a] Adde Schæferum Meletem. p. 1.

tio acerbissime taxavit, rejectisque Vallæ et Stephani opinionibus, *rerum curiose observatarum specimen hoc est,* vertit. Est sane ἱστορίη *rerum inquisitio.* Ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω, *adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse* lib. II. 118. et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Est ἀπόδεξις ἔργων *operum,* quæ absoluta fuerunt, *specimen* lib. II. 101. et 148. Ἀπόδεξις itaque ἱστορίης *inquisitionis rerum,* ab Herodoto institutæ, *specimen* erit atque argumentum. *Cura,* nisi accuratam in quærendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non æquiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortasse *historicæ inquisitionis specimen,* quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν t. II. p. 243. paullo diversius abit. WESSELING. Ἱστορία, sive Ionico idiomate ἱστορίη, non modo *inquisitio rerum* est, ut ait vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur *notitia* vel *doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata;* II. 29. VII. 96. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων ἱστορία et Φυτῶν ἱστορία inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Jamblicho in ejus Vita p. 74.) ἱστορία vocata est. Tum vero ἀπόδειξις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδεξις, non *specimen* significat; quod Græce ἐπίδειξις, δεῖγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. ἱστορίης ἐπίδειγμα, *doctrinæ specimen,* dixit. Quænam autem vis sit vocabuli ἀπόδεξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδέξασθαι, ut hoc utar, non significat *specimen edere suæ sententiæ,* sed *sententiam suam edere, promere, exponere.* μεγάλα ἀποδέξασθαι ἔργα, non est *specimen edere præclare factorum,* sed *præclara facta ostendere,* id est, *edere:* qua notione ipsum etiam nomen ἀπόδεξις ἔργων μεγάλων I. 207. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101. et 148. ἀπόδεξις ἔργων non est *specimen operum,* sed sunt *ipsa opera* et *monumenta prodita, in publicum edita,* nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hîc ait Herodotus, ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, haud

dubie hoc dicit, *se hisce libris ea, quæ inquirendo cognovit, in publicum edere.* Quam fere in sententiam jam olim Valla locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiæ explicatio hæc est.* Et H. Stephanus in ora suæ editionis Latino-græcæ: *Historia ab Herodoto Halicarnasseo edita, hæc est.* SCHWEIGH. Ἱστορίη, antiqua notione et Herodoto frequentata, vertendum *cognitio, experientia, et indagatio rerum quæ fiunt et factæ sunt:* nam postea demum invaluit pervulgata illa notio, *commemorationis rerum gestarum.* Ἀπόδεξις, Ionica forma, vulgari ἀπόδειξις, universe quidem est *Demonstratio*, sed hæc alias, ut genus formas, complectitur notiones, *effectionem, absolutionem, publicam propositionem ostensionemque absoluti operis:* et verbum ἀποδείκνυμι eadem ratione, est *demonstro, efficio, effectum opus ostendo.* Artifex opus ostendens et proponens ut hominum judicia cognoscat, illud δεικνύει: absolutum et probatum ἀποδεικνύει: præpositio ἀπὸ tali in usu *absolutionem* significat. Herodotus prælegens in Olympica celebritate partem historiæ suæ nondum vulgatæ, eam ἔδειξε, eratque illa δεῖξις τῆς ἱστορίας: nunc totam ut absolutam edidit et vulgavit, ἀπέδειξε, fuitque hæc ἀπόδειξις τῆς ἱστορίας. Hinc ad philosophos transiit usus, apud quos, *Demonstratio*, certæ scientiæ effectrix argumentatio, est ἀπόδειξις. Sophistarum est ἐπιδείκνυσθαι, ἐπίδειξις, ostensio, publica dictio orationis fictæ, μελέτης, declamationis. At tamen ἐπιδεικνύω et ἀποδεικνύω, in Activo, Passivo, et Medio, dicuntur de *operibus et fortibus factis:* hæc autem fere differentia observatur, ut prius sit *edere ac prodere factum:* posterius *perficere, conficere factum*, ut mox hoc loco ἀποδεχθέντα. WYTTENBACH.

Ib. ὡς μήτε τὰ γενόμενα &c.] In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, Dionysius Halic., Aristides, Lucianus Quom. Scrib. Histor. c. 54. Tamen Berglerus in Act. Lipsiens. MDCCXVI. p. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων, *quæ ab hominibus dicuntur*, ne δὶς ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γενόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γενόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωϋμαστὰ *ingentia atque admiranda opera* γενόμενα; vi-

cissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων res dici, *quæ ex hominibus evanuerunt*. Namque Herodoti more *hominum facta* exprimunt, ut pulcre Tan. Faber lib. I. Epist. 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον, *quod Samii designarant* lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρησσόμενα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum D'Orvillius arbitratus est ad Chariton. lib. I. p. 9=202., Bergleri audaciam strenue retundens. Ceterum Herodotea hæc quodam modo æmulatus est Basilius Seleuc. Vit. S. Theclæ lib. I. p. 4. WESS. Conf. III. 14. VI. 13. SCHWEIG. Differt inter γενόμενα et ἔργα tantum, quantum inter genus et formam. Γίνεσθαι prima et propria vi, ac tam communi consuetudine quam usu doctorum hominum, est *fieri*, et opponitur τῷ εἶναι *esse*. Sed τοῦ γίνεσθαι, ut generis, multæ sunt formæ, quæ cernuntur in verbis ποιέω *facio*, πράττω *ago*, ἔργω et ἐργάζομαι *operor*, πονέω *laboro*, τυγχάνειν *accidere*, συμβαίνειν *contingere*, et aliis pluribus. Eadem ratio apparet in locis Aristotelis Rhetor. I. 9. τὰ ἀπ' ἀρετῆς γινόμενα· τοιαῦτα δὲ τά τε σημεῖα τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰ ἔργα: et apud Stobæum Serm. I. p. 2; τὰ παρεπόμενα ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν. Manifestius etiam apud Homerum, cujus quanta sit cum Herodoto conjunctio, quanta alterius ad alterum intelligendum materia et copia, in Præfatione monuimus. Plane similis argumento ac distributione locus est in illa Sirenum ad Ulyssem oratione Od. μ. 189. Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν, Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ. Poëta a peculiaribus ad generale progreditur, primo loco ponit quæ Græci et barbari ad Trojam μόγησαν id est, eorum ἔργα: secundo loco facta hominum per terrarum orbem, τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων: Historicus, contra, a generali ad peculiaria progreditur. Apud Homerum γένηται vim Præteriti habet, ut Od. π. 437. Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται, Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ υἱέϊ χεῖρας ἐποίσει. Sit forte hoc pro γεγένηται, antiquissima

forma Ionica Perfecti Indicativi Passivi: nam alterum γένηται Aoristi Secundi Subjunctivi frequentissimum est et omnibus commune Dialectis, cujus vis indefinita, id est ἀόριστος, omnibus tribus Temporibus significandis apta est. Veluti Præteriti indefiniti vis exstat in Il. ζ. 489. Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται. Futuri, Od. ζ. 201. Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται, Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται Δηϊοτῆτα φέρων. Futuri item apud alios elegantissimos quosque. Veluti in dicto Laconis apud Platonem in Phædro p. 350. G. τοῦ λέγειν οὐκ ἔστ' ἔτυμος τέχνη ἄνευ τοῦ ἀληθείας ἧφθαι, οὔτε μήποτε ὑστέρως γένηται; ad significationem Futuri explendam non erat necesse ὑστέρως addi: certe omittitur in Apophthegmatibus Laconicis quæ Plutarchi nomine feruntur p. 233. B. ubi idem dictum exstat. Omittitur in eadem formula apud eumdem Platonem Rep. VI. p. 472. E. οὔτε γὰρ γίγνεται, οὔτε γέγονεν, οὐδὲ οὖν μὴ γένηται ἀλλοῖον ἦθος πρὸς ἀρετὴν παρὰ τὴν τούτων παιδείαν πεπαιδευμένον. Sed hæc plenior est forma quæ disertam trium Temporum significationem habet. Veluti in disjuncto genere exstat apud Numenium Euseb. Præp. Evang. XI. p. 525. C. τὸ ὂν οὔτε ποτ' ἦν, οὔτε ποτὲ μὴ γένηται, ἀλλ' ἐστὶν ἀεὶ ἐν χρόνῳ ὡρισμένῳ. Etiam in duorum significatione Temporum, Præsentis et Futuri, γένηται notat Futurum; sic Plato Leg. XII. p. 686. C. τούτου γὰρ οὔτ' ἔστιν, οὔτε ποτὲ μὴ γένηται κρεῖττον καὶ ἄμεινον. Epistola VII. p. 718. H. οὔκουν ἐμόνγε περὶ αὐτῶν ἐστὶ σύγγραμμα, οὐδὲ μήποτε γένηται. Synesius de Providentia, p. 93. C. οὔτε ἔστιν, οὔτε μήποτε ἐν τῇ φύσει γένηται. In unius porro γένηται mentione maxime Futurum spectatur, veluti apud Platonem Leg. III. p. 592. H. οὐ γὰρ μήποτε γένηται παῖς, καὶ ἀνὴρ, καὶ γέρων, ἐκ ταύτης τῆς τροφῆς διαφέρων πρὸς ἀρετήν. Sed hæc obiter, Homeri caussa, monemus. In hoc Herodoti loco γενόμενα habet vim Præteriti Perfecti γεγενημένα, *facta*: γένηται Imperfecti, *fierent*, non *fiant* ut vulgo redditur. Ita γενόμενος, ut Præteritum, distinguitur a Præsente: veluti a Platone Leg. VI. p. 615. A. οἱ τοῦ πολέμου κοινωνοὶ, γενόμενοί τε ἐν ταῖς ἡλικίαις καὶ γιγνόμενοι ἑκάστοτε· X. p. 665. H. πάντα ἐστὶ τὰ πράγματα, γιγνόμενα,

καὶ γενόμενα, καὶ γενησόμενα. Aristide Orat. t. I. p. 201: οὐκ ἔστι τῶν γενόμενων, ἢ γιγνομένων: quod refertur ad antecedentia εἰσί τε καὶ γεγένηται. WYTTENB.

Ib. τά τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.] Ad verbum: *et reliqua, et qua de caussa inter se* (Græci et Barbari) *bella gesserunt.* Quæ verba non debere ad proxime præcedentia referri in aprico est: nam ea, *quæ caussam mutuis Græcorum et Barbarorum bellis præbuerunt*, non erant profecto *magna et admiranda facinora, quæ merita non fraudari laude* voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, *ne oblivione deleantur*, referenda erunt, aut, quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἁλικ. ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ut hæc sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quæ de rebus inter homines gestis, ac præsertim de bellis inter Græcos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quæ de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quæ Herodotus inquirendo cognovit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quænam fuerit dissidii inter Græcos barbarosque caussa.* Scilicet Homeri æmulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Græcorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidæ cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Græcos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1—4.) semina quædam dissidiorum inter Græcos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Crœsum tamquam primum injuriarum Græcis inlatarum auctorem designat.

Cæterum, quod Ptolemæus Hephæst. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab ejus amasio et bonorum hærede Plesirrhoo esse adjectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam exordii hujus cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscæ illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecatæi exemplo, (referente Demetrio περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timæi Locri, aliorumque. SCHWEIG.

1 1. οἱ λόγιοι] Quod Gale τοὺς λόγους Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de Herodoti Malignit. semper bonæ fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemæus Hephæst. in Cod. Photii CXC. p. 478. Pollux II. 122. et Thomas Magister. Οἱ Περσέων quoque λογιώτατοι et μάλιστα λογιώτατοι his in libris frequentes. Vid. Gronov. in II. 3. et adnotationes meas ad Diodori Siculi II. 4. Alia vir doctus in Miscell. Observ. vol. II. p. 152. WESS. Hesychius: Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος.

2. ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης &c.] De *Phœnicibus a Rubro mari in Palæstinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieges. 906., Herodoti, ut sæpe, vestigia legens. WESS.—Eamdem rem ex aliis auctoribus Trogus Pompeius accepisse videtur; ex quo Justinus lib. XVIII. c. 3. hæc habet: *Tyriorum gens condita a Phœnicibus fuit, qui terræ motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. Michaëlis Spicilegium Geographiæ Hebræorum exteræ (Gött. 1769.) pag. 168. et quæ ad Hesych. voc. Σιδόνιοι a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. II. i. 43. Ἥδε ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare*, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quæ olim ad Appianum adnotavimus III. p. 110. SCHWEIG. Cf. Larcher. ad I. 185. Markland. ad Maxim. Tyr. p. 709=II. p. 121. WYTT.

4. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου] Vide quæ dixi ad secundum Apollodori.

Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similius. Vide Strabonem lib. 14. et 16. GALE. Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adjecisse postea, τὴν Ἰνάχου. *Iasi* fuerit, an *Inachi* filia, nihil huc faciebat: regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγιοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυΐστορες Mœridi, et Thomæ:) ad Phœnicum naves venisse narrantes, præter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι (κατὰ τὠϋτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat c. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μηδείην. Europam rapuisse dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοὔνομα ἀπηγήσασθαι. VALCK.—Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hîc Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius t. I. p. 207. A. WESS. Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Græcis, atque etiam a tragicis poëtis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quæ Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et jam olim agnoverunt, a recentioribus editoribus ejicerentur. Miram vero hujus loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Præpar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hîc scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eumdem Βουτοῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. SCHWEIG.

2 1. Ἕλληνες] Φοίνικες Berglerus vulgato longe præponit, nec, uti opinor, injuria. Duæ nobis de Iûs in Ægyptum accessu exponuntur sententiæ: Persæ a Phœnicibus raptam, Phœnices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μέν νυν, inquit c. 5. Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Græcis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro Pausaniam a Galeo patronum receptæ lectioni

advocari, cujus si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique judicium. WESS. Ex Pausaniæ verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἕλληνες, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram rejecta. Dixerat modo Scriptor, *in nomine cum* Græcis *Persas* consensisse; nunc *illos in reliqua narratione ab* eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiisse doctos viros. SCHWEIG.

3. ἀπίκατο] Monuerat Reiskius, Animadv. ad Græcos Auctores tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικέατο scribendum pro ἀφιγμένοι ἦσαν. At ἀπικέατο est Ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15. 152. 169. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140. VII. 153. ibique Var. Lect. VII. 157. VIII. 46. SCHWEIG.

4. τὸν Κόλχον] Sic τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην lib. I. 80. III. 7. VII. 117. *Lydorum, Arabum, Persarumque regem* adpellat Herodotus. Τὰς δίκας τῆς ἁρπαγῆς hinc sumtas explicat Eustathius in Homer. p. 415, 43=351, 21. WESS.

3 3. τοὺς δὲ, προϊσχομένων] Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac præsertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum Gronovius ex III. 31. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90. IX. 51. 58. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτεόντων ait, ubi ex Latini sermonis norma ἀπαιτέουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91. ex codd. S. et V. scriptura. SCHWEIG.

4 3. εἰ μὴ αὗται ἐβουλέατο] Plutarchus non sine quadam loligine hæc traducit de Malign. Herod. p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandræ vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe ætas plures vidit, quæ εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum, Iph. Aul. 75. Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ᾽ ἐξαναρπάσας. WESS.

5. *ἔθνεα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ Πέρσαι*] Sic *τούτων γὰρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηϊοῦνται Λυδοὶ, horum inventionem sibi non vindicant Lydi,* hujus libri c. 94. Persæ suam esse ferebant, sibique omnem Asiam, armorum jure a majoribus occupatam, vindicabant. *τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἑωϋτῶν εἶναι,* lib. IX. 15. Confer Abresch. Diluc. Thucydid. p. 145. WESS.

6 1. *Σύρων*] Demiror conjurasse msstos in *Σύρων* titulo, neque Strabonem, [XII. p. 819=788.] Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos *Συρίους* nuncupare. Docte Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon. Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas et Paphlagonas distinguentis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. *οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie,* ut Herodotus, *sed ab ortu solis labi* perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum, et alterum quidem *ab oriente* decurrentem, alterum vero *a meridie,* post Danvillium monuit Larcher. ad h. l. De *Syris* sive *Syriis,* qui hîc memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias *Cappadoces* nominantur. SCHWEIG.

4. *τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα*] Strabo I. p. 12=6. et III. p. 222=149. multo priorem, et circa Homeri ætatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividentis atque adligantis, I. 15. IV. 12. &c. Mecum sentit Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

7 3. *Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου* &c.] Vere Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mssti cum suppetias ferant, quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor, auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam [b] Scaliger offensus

[b] Can. Isag. lib. III. p. 327. SCHWEIG.

fuit, et librariorum nonnulli) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex *Iardani ancilla*, non Omphale, ejus sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalæ servienti, ex ancilla natum filium fuisse, adgnoscit Diodorus IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκέλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδέων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Λυδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

5. ἐπιτραφθέντες est aor. 1. pass. v. ἐπιτρέπομαι, *meæ curæ traditur, mihi committitur.* Sic Homer. Il. β. 25. ᾧ λαοὶ ἐπιτετράφαται, *cui populi commissi sunt.* Similiter Herodotus II. 121. III. 155. etc. LARCHER. Vide ad II. 121.

8 3. χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς] Placuit dicendi genus Herodoto II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. ejusque æmulatori in Lucian. Q. Scrib. Hist. c. 18, tum Procopio Belli Goth. I. 4. et Persici I. 26. Quo magis miror, adhæsisse doctos interpretes ad hæc Lucii de Asino c. 28. ἐχρῆν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ κἀμοὶ γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. Agathiæ Epigr. χρῆν γὰρ Κανδαύλην παθέειν κακῶς belle Opsopæus correxit Anthol. III. 7. Τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων bene habent, stabilita testimonio Eustathii in Odyss. p. 1441, 16=89, 45. Nam σπουδεέστερα S. erranti librario debentur, neque sunt Atticæ aut Ionicæ formationis, quod in opinionem venisse Galeo demiror. Tu vide Etymologum p. 31. et Gronov. I. 133. In Heliodori Æthiop. VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδέστερον εἴχοντο. Xylandri et Falkenburgii schedæ σπουδαιότερον, non

male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιέστερον scribatur. WESS.

ὦτα γὰρ τυγχάνει etc.] Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat Philo Jud. de Judic. p. 719. D. Auctorque Homiliæ inter Chrysostomi Oper. t. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. Strabo lib. II. p. 178=117. D. judicium aurium ad scientiam parandam oculis longe præstare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστί. Ab Herodoto plures stant; utrimque, quod Casaubonus docuit, haud absurde. Quæ oculis subjecta fidelibus sunt, adgnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior sæpe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset Theodoretus, Orat. X. ad Græc. p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Jobo indice c. XLII. 5. WESS. Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. SCHWEIG.

4. ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ etc.] Spectavit hæc Clemens Alex. Pædag. II. 10. III. 5. neque Græcos ejus Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Or. ad Græc. IX. p. 130. memoriæ tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis t. II. p. 139. C. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοὐναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus, *Flagiti principium est nudare inter civis corpora*, in Ciceronis Quæst. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. C. Porro σκοπέειν τινὰ τὰ ἑωϋτοῦ non moveo, quamtumvis Raphelius σκοπεύειν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobæi Serm. 67. p. 425. WESS.

Ib. καὶ σέο δέομαι μὴ δέεσθαι ἀνόμων.] *Et obsecro te ne quæras inhonesta.* Idem verbum bis positum: primo, cum Geni-

tivo *personæ;* deinde, cum Genitivo *rei:* utroque loco diversa sententia: cujus differentiæ nullam rationem habuerunt versiones Herodoteæ. Δεῖσθαί τινος, *rogare aliquem,* notissimum est: item de *re, opus habere aliqua re.* At non item frequens hoc sensu, *quærere, arcessere aliquid, studere alicui rei.* Sic diversa notione repetitur ab Herodoto III. 44. Πολυκράτης δὲ πέμψας παρὰ Καμβύσεα τὸν Κύρου συλλέγοντα στρατὸν ἐπ' Αἴγυπτον, ἐδεήθη ὅκως ἂν καὶ παρ' ἑωϋτὸν πέμψας εἰς Σάμον δέοιτο στρατοῦ· vertendum—*rogavit eum, ut etiam ad se mittens peteret arcesseretque copias.* Item a Xenophonte Cyrop. I. 4, 12. WYTTENB.

9 4. ἐγὼ γάρ σε—ὄπισθε τῆς θύρης θήσω] Legendum arbitror: ἀγαγών γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὄπισθε τῆς θύρης στήσω: *collocabo,* ex Dionys, Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπέειν in ὁρᾷν· παρέξει in παρέσται· στείχῃ in πορεύηται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra 10. ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα. I. 132. ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον κατέδησε. VALCK. Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat Valckenarius, nil erat opus. SCHWEIG.

Ib. 'Ες κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi præfecti ex Arrian. Diss. Epict. IV. 7. et Artabanus εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud Diodorum XI. 69. At illud Herodotus maluit VII. 17. Tale et Parthenii Erotic. c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετράπετο. WESS.

6. στείχῃ] στίχῃ defendi alio debuit modo, ac factum a Gronovio est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στείχοντας et στίχοντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum præterea est, indice Dionysio, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit Horreus Observat. Herod. cap. 3. WESS.

10 1. ἦν ἑτοῖμος] Quia nihil interserit Herodoteis, præter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur Dionysius ἑτοῖμος ἦν ποιέειν ταῦτα, vel saltem, ποιέειν ἦν ἑτοῖμος. Verbum sic collocatum a præcedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud Herodotum ἦν ἑτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιέειν vel simile quid adjectum: I. 42.

ποιέειν εἰμὶ ἑτοῖμος ταῦτα. III. 75. φαμένου δὲ ταῦτα ἑτοίμου εἶναι ποιέειν. Simillima V. 111. VII. 148. IX. 45. VALCK.—At nude ἔσαν ἑτοῖμοι habes I. 70. ἑτοῖμοι ἔσονται, V. 31. et simillima alibi. SCHWEIG.

2. ἐθηεῖτο] ἐθηῆτο in ἐθηεῖτο mutat Mediceus: ego non muto, ubi mutare non opus. Θηῆσθαι, θεωρεῖσθαι est in Suida: in Herodoto lib. IV. 85. ἑζόμενος ἐθηῆτο τὸν πόντον. quod non nego expulsum esse; sed quo jure? Θηητὴρ est in fragmento Perictionæ apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS.—At IV. 85. ἐθηεῖτο, tamquam a themate θηέομαι, optimi quique præferunt libri; in eamdemque verbi formam I. 68. et VII. 56. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθηεῦντο, et θηεύμενος, et similia conjugata. Nec obstat locus III. 24. ad quem vir doctus provocavit: nam ἐθηήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θηητὴρ, ab eodem themate θηέομαι legitime formatur. conf. mox c. 11. Inanem autem falsamque Suidæ subtilitatem, docentis θηεῖσθαι valere θαυμάζεσθαι, θηῆσθαι vero θεωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. SCHWEIG.

3. οὔτε ἔδοξε μαθέειν.] *Dissimulavit se animadvertisse.* Vide Valcken. ad Euripid. Hippol. 462. LARCHER.

4. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει] Haud refert addatur an auferatur præpositio. Adstruxit eandem Gronovius III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliæ τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα[c]. Tale Sophoclis Trach. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι—καὶ τῷ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero V. et S. significarunt, *omnibus* barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de *plerisque* verum fuit. Recte Plato Politic. V. p. 452. C. *haud multum,* inquit, *temporis præteriit,* ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὁρᾶσθαι. Adjunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

11 1. οὕτω, *sic.* Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. SCHWEIG.

5. ἀπεθώυμαζε] Invitus cum Gronovio dissentio: sed paren-

[c] Conferri jussit Gron. I. 120. et IX. 33. quæ tamen nonnihil differunt. SCHWEIG.

dum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum præ se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Sæpe illud, quod pristinam sedem reciperavit, recurret. Tuetur et Luciani *Dea Syria*, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας—τιμῶσι τε καὶ τεθωϋμάκασι in Stobæi Serm. IV. p. 58. WESS.

7. αἱρέεται αὐτὸς περιεῖναι.] Nisi supra ἀλλ' ὡς ὥρα legatur, h. l. saltem conjunctivam particulam exspectasses, αἱρέεται ὤν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59. SCHWEIG.

12 1. Γύγης] Id quærere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginæ artibus post mariti necem ad regnum evecto, perscriptum est: non enim constat inter veteres. Plato lib. II. de Rep. p. 359. si pastoralem Gygis conditionem (quamquam Crœsus in Xenophontis Cyropæd. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt Plutarchi Quæst. Græcæ p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum jure Candaule memorantes: quæ quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiæ vicinia nato. Consistit pro ejusdem partibus Abbas Sevinus in Comment. Acad. Inscript. t. VII. p. 400. WESS.

3. τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος etc.] Omnia hæc de Archilocho in rationes librarii transscribo. Herodotus hujusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat præterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranæ Venetæ, eorum plura negligentes. Sint tamen Herodoti; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad Eusebii Chron. p. 57. a Scaligero, ac si futili argumento conjecisset, Archilochum floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis ejus regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. Archilochi trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS.—De Archilochi ætate consuli possunt quæ ad h. l. Larcherus congessit testimonia veterum. Cur vero νοθείας damnarem hæc, quæ de hoc poëta obiter

hic memorantur, caussam equidem nullam prorsus vidi. Qui Homeri, Hesiodi, aliorum poëtarum testimonia passim refert Scriptor noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur Archilochum testem advocare? Sed ne testem quidem illum advocat: nil ait aliud, nisi Gygem, de quo hic agitur, eumdem esse cujus Archilochus in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, V. 102. postquam in Eualcidæ mentionem incidit, monet esse hunc eum quem Simonides carmine illustravit: et V. 113. mentione Philocypri facta, Solensium regis, monet hunc esse quem versibus suis Solon celebravit. SCHWEIG. Ista Herodoto vel vindicare vel satis vetustum glossema probare posset Rufini locus de Metris comicis p. 2712. ed. Putsch. ubi verba illa ex Herodoto sic profert, *αὐτοῦ καὶ Ἀρχίλοχος Πάριος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς, ὑπέμνησεν ἰάμβῳ τριμέτρῳ.* BURMAN. ad Propert. II. xx. 23. conf. Leopardi Em. XI. 5. Vetus Rufini editio (Paris. 1527.) pro *ὑπέμνησεν* habet *ἐπῄνεσεν*, insuper addens, leviter tamen corrupta, *meminit autem versus ejus Herodotus quem applicui,* Οὔ *μοι τὰ* Γύγεω *τοῦ πολυχρύσου μέλει.*

13 2. *ἐν ὅπλοισι*] Optime hoc instauratum est. Heliodorus lib. IX. p. 428. *καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων*: ubi itidem *τοὺς ἐνόπλους* mss. Palatinus et Xylandri. Simile est Sophocleum Œdip. Tyr. 570. *τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ.* Mitto *ἥκειν ἐν τοῖς ὅπλοις*, apud Procopium aliosque frequens: potius erit addere, Salmasium multis ante T. Fabrum lib. I. Ep. 39. annis Jungermanno, *τοῦ* Γύγου *στασιῶται* scriptum olim fuisse, probasse, idemque Palatino codice stabiliri, ad Pollucem lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

4. *ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον*] Crœsum, ut I. 91. WESS.

14 3. *ὅσα μὲν—πλεῖστα*] Nihil dictione tritius. Lucius in Asino c. 21. *κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ.* Quo de genere docte Rittershusius in Oppiani Halieut. IV. 191. WESS.

4. *οὐ* Κορινθίων *τοῦ δημοσίου*] Strabo de opibus templi Delphici, *δηλοῦσι δ' οἵ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν.* lib. IX. p. 641=419. Pravumne ergo Κοριν-

θίων τοῦ δήμου? Equidem non adseveravero: præsertim Herodoto in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem Plutarchus in Sapient. Conviv. p. 168. Ceterum Κυψέλλου, quod scripti sæpe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt Casaubonus et Menagius ad Diogen. Laërt. I. 94. WESS.

5. Μίδην τὸν Γορδίεω] Fortasse Midas est, quem Eusebius Olymp. X. 4. Phrygiæ regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures Midas et Gordios, quos præter Dodwellum de Cyclis p. 909. certiore serie descripsit Bouherius Diss. Herodot. c. 8. Primum autem barbarorum Gygem Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit Athenæus: ante eum regem pauper Pythius erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS.

7. καλέεται Γυγάδας] Illustravit Leopardus Emend. XIII. 9. ex Pollucis III. 87. et VII. 98. Himerius in Excerpt. pag. 63. edit. Steph. ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λύδιος: quorum duo postrema, nisi Scholion sint, quod opinor, redundanti Rhetoris orationi tribuenda erunt. WESS.

9. δυῶν δέοντα] Non præopto Suidæ δυοῖν, quamtumvis S. suffragetur. Herodotus I. 94. ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα εἴκοσι. IV. 89. ἀναπλώσας—δυῶν ἡμερέων πλόον. Adde Gronovium, lib. III. 131. WESS. Nempe etiam III. 131. δυῶν dabant meliores libri, et IV. 1. quem locum ibi Gronov. citavit. SCHWEIG.

15 2. Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων—ἐξαναστάντες etc.] De Cimmeriis gemina Arrianus, forte in Bithynicis, apud Eustath. in Homer. Od. p. 1671, 26.=p. 416, 14. hæc Herodotea non oblitum. Strabo testimonio Callisthenis, Sardes primum a Cimmeriis, deinde a Treribus, gente Cimmerica, occupatas docet, lib. XIII. p. 930=627. sequente vero libro p. 958=647. illis non dissimilia ex Archilocho et Callino; qui cum pæne pares fuerint et Gygi æquales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore ætate, Sardes a Cimmeriis interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem Cimmericæ nationis, contra ac Herodoto placet, multo antiquiorem perhi-

bere. De Callino vise Clementem Alex. Stromat. lib. I. p. 398. WESS.

16 2. Οὗτος δὲ Κυαξάρῃ etc.] Vide I. 74. Ætas conpetit. Phraortes, Cyaxaris pater, Ardyis, avi Alyattæ, tempore in Media regno præfuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

Ib. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν] Palmerius, Exercit. p. 3. *Si tamen scripsit Herodotus* Κολοφῶνος, *intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnæ metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice.* Justum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Æolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940=634. Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS.—In vocabulis ἀποικία, ἄποικος, et in verbo ἀποικίζω, præpositioni ἀπὸ eadem vis inest, quæ hîc in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. SCHWEIG.

17 3. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.] Reprehendit Alyattæ luxum barbaricum, quod, præter *concinentes fistulatores et fidicines, atque feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu* habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de *feminis* Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικηΐου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. F. Tale Sophocleum Electr. 633. Οὔκουν ἐάσεις οὐδ᾽ ὑπ᾽ εὐφήμου βοῆς θῦσαί με. Alii sæpe ὑπ᾽ αὐλῷ καὶ τυμπάνῳ, de quibus Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. WESS.—Nempe *muliebres tibiæ* non sunt quæ a mulieribus inflantur, sed quæ molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiarum generibus, quæ ab Athenæo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80, seq. recensentur, γυναικεῖοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, *virginales;* nempe, *quarum ad cantum virgines saltabant,* ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. SCHW.

ὑπὸ συρίγγων] Ita solent Græci præpositionem ὑπὸ pro μετὰ ponere. Schol. ad Pindar. Ol. IV. 3. ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος ἀοιδᾶς: τῇ ὑπὸ ἀντὶ τοῦ τῆς μέτα κέχρηται, ἵν᾽ ᾖ, μετὰ ποικιλοφορμίγγων ᾠδῶν. Hesych. ὑπ᾽ αὐλοῦ, μετ᾽ αὐλοῦ. Proclus Chrestom. p. 9. ὑπόρχημα δὲ τὸ μετ᾽ ὀρχήσεως ᾀδόμενον μέλος ἐλέγετο·

καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν ὑπὸ ἀντὶ τῆς μετὰ πολλάκις ἐλάμβανον. LARCHER. Qui in explicatione vv. αὐλοῦ γυναικηΐου Schweighæusero præivit.

Ib. οὔτε θύρας ἀπέσπα, conf. III. 159. SCHWEIG.

19 1. Ἀθηναίης, ἐπίκλησιν Ἀσσησίης] Laudat, ut Gale admonuit, Stephanus in Ἀσσησοί. In Polyæno VI. 47. optimo jure docti viri Minervæ titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto Alexandri Ætoli, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος Ἀνθεύς, inter Erotic. Parthenii c. 14. WESS.

4. καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα etc.] Confer Gronov. in lib. IV. 81. Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἕλλησι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν. Apollonius Rhod. I. 440. Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρειώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et Raphelius ex Nostro in Act. Ap. xv. 22. et Epist. ad Galat. II. 6. WESS.—Gronov. ex V. 109. adfert, ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας etc. Cujus quidem structuræ ratio haud ægre intelligitur. SCHWEIG.

21 2. ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν] In motu significando πάρειμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἤϊε, *Miletum abiit.* Hac quoque structura frequentatur ἤϊα Herodoto: I. 113. ἤϊε ἐς πόλιν: I. 210. ἤϊε ἐς Πέρσας: V. 50. ἤϊε ἐς τὰ οἰκία: V. 32. ἀπήϊε ἐς Μίλητον. Potuit et ab Herod. scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, *venerat Miletum:* quod verbum sic usurpavit VI. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, *advenerat in Asiam:* I. 9. παρέσται—ἐς κοιτῶνα. Thucydides VI. 62. 88. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα. VII. 50. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In Xenophontis Κύρου Ἀναβ. I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεις: qua ratione legitur in Ejusdem Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἁλίαρτον. et VII. p. 373, 21. VALCK.—Non displicet elegans junctissimi viri conjectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de Phidippide lib. VI. 106. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ: *secundo die, postquam Athenis exierat, Spartam pervenit.* Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγίνετο: quo quidem loco navigando eum Lacedæmonem delatum, doce-

mur: de Alyattæ nuncio ejusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de *classe*, τὸ ἀπόστολον de *navi* poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timæi Lexic. p. 31 = 43. WESS.—In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, conjecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Cæterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην præferunt: et omnes III. 80. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. SCHWEIG.

3. χρέεσθαι] Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρέεσθαι. Eusebius Philosophus in Stobæi Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρέεσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κώμοις καὶ παννυχίσι t. II. p. 77. E. vere adscripsit Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi I. 83. WESS.

23 1. Περίανδρος] De Periandro plura infra, III. 48. seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem ejus injecisse Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de Arione fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulæ etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc ætate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. SCHWEIG.

2. Ἀρίωνα τὸν Μεθυμναῖον etc.] *Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion?* Id monuisse satis erit, Dionem Chrysostomum Or. XXXVII. p. 455. hæc Herodoti planissime expressisse; nec de dithyrambo, quod Galei editioni adpositum, dissentire Criticos veteres ad Pindari Olympion. XIII. 25. WESS. De dithyrambo et poëtis dithyrambicis, præter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quæ ad hunc locum a Larchero disputata sunt. De Arione, Delphini dorso per mare transvecto, confer A. Gellium XVI. 19. aliosque quos laudavit Harduinus

ad Plin. IX. 8, 8 extr. quibus adde Plutarch. in Sept. Sap. Conviv. p. 160. et seq. SCHWEIG.

Ib. διδάξαντα] Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21. *fabulam docere*, id est, *agere*, *peragere*, *exsequi*. SCHWEIG.

24 4. συνέντα] Nihil novant Codices. Alibi συνιέντα VI. 2. συνιεῖσα I. 205. ex M. συνιεὶς V. 92, 7. et συνιέναι V. 80. ex M. At συνέντες V. 92, 3. et συνεὶς ejusdem lib. c. 19. quamquam ibi mss. συνιείς. Par discordia apud alios. Equidem συνιέντα melius opinor. Vide Davisium ad Justin. Mart. Apol. I. p. 441. WESS. Ego vero, cur præsentis temporis participium aoristo nunc maxime præferrem, nullam potui caussam exputare. SCHWEIG.

6. ἐδωλίοισι] Animi pendeo, Herodotus-ne ἐδώλοισι, an ἐδωλίοισι dederit, ut Æschylus VII. c. Theb. 461. Choëph. 69. tum Euripid. Helen. 1587. Sophocles Ajac. 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἐδώλοισι, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At Suidas eodem usus, transscripsit enim pæne universum, ἐδωλίοισι, neque dissentit Hesychius. WESS.

7. καὶ, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.] Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nulla post καὶ distinctione interposita, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit Hemsterhusius, in Adnot. ad Luciani Dial. Mort. XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum Herodoto inprimis familiare; cujus exempla apud Nostrum habemus I. 8. 82. 85. 114. 119. 121. 124. etc. apud Homer. Iliad. β'. 803. η'. 328. etc. apud Thucyd. III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis hujus vim rationemque aliis etiam viris, in Græcarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim Clarkius probari potest, (Not. ad Homeri loca cit.) in ejusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo Hermannus facit, (Not. 301. ad Viger.) Nostri locum I. 124. respiciens; ubi idem vir doctus haud immerito quidem, sed justo durius, Wesselingium reprehendit, parti-

culam γὰρ pro οὖν, *certe*, cum Abreschio accipientem. Nec Ernestus facit satis, (ad Iliad. η'. 328.) abundare γὰϱ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus Heynius sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γὰρ in ejusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὴ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structuræ genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud Wyttenbachius contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121. in Selectis Princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum Dion. Longino περὶ Ὕψ. sect. 22. et cum Eustathio ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulæ γὰρ in ejusmodi locutionibus propriam notionem caussalem vindicare; et hyperbaton, ut grammatici vocant, id est trajectionem agnoscere; nempe caussam enunciatam, ante rem cujus redditur ratio. Ita nempe fit, ut in hujusmodi sermonis constructione particula γὰρ eamdem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum*, *quia*, *quoniam*, habeat: de quo præter Eustath. l. c. uterque etiam Poëtæ Scholiastes a Villoisono editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculæ γὰϱ vim, *nam*, *namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo Longinus l. c. in exemplo ex Herodoti lib. VI. 11. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quæ caussam continet particula γὰρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis parentheseos signis, difficultatem omnem, quæ videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel parentheseos signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi commate incisa oratione, levavimus difficultatem. Valckenarium quidem non præterierat structuræ hujus ratio; cujus vide Adnotat. ad Nostri lib. VIII. 137. De eademque commode monuit Damm, in Lexico Græco etymologico p. 316. nec neglexit eam Aug. Matthiæ in uberiore Grammatica Græca, Lipsiæ 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura hæc foret, καὶ τούτους ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πϱύμνης, ἐσελθεῖν γὰρ αὐτοῖς ἡδονὴν etc. Sed, verum si quærimus, naturæ

convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam caussa præcedit effectum. SCHWEIG.

8. νόμον τὸν ὄρθιον.] Videatur Schotti annotatio ad Procli Chrestomathiam post Hephæstionem editam p. 436.

11. ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, *ut Æthiops ex Ægypto abiit.* et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱρόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

Ib. ἱστορέεσθαι] Ἱστορέειν frequentanti Herodoto nuspiam alibi fuit adhibitum ἱστορέεσθαι: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis codex antiquus faveret conjecturæ, præoptarem εἰρωτέεσθαι, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et II. 32. εἰρωτεωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι. Qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος. Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos—dissimulanter interrogasse, ecquid audissent—super Arione,* verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quædam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil juvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicior forte conjector utiliter comparabit ad ista, quæ supra leguntur καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν, vitii suspecta Ti. Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK. Quidni, quemadmodum εἰρωτέεσθαι in locis a viro docto citatis, sic et h. l. ἱστορέεσθαι passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adjecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44. SCHWEIG.

13. οὐ μέγα etc.] Meminerunt donarii Pausan. Lacon. c. 25. Ælianus Nat. Anim. XII. 45. sed nihil de ejus magnitudine: non item Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δέ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo Periandro doni dedicatio contribuitur Florileg. IV. 16. p. 488. Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, Ælianus: Ἀθανάτων πομ-

παῖσιν Ἀρίονα, Κύκλονος υἱὸν, Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε. WESS.

25 2. ὑποκρητηρίδιον] Sic Hegesander apud Athen. V. 13. ex Herodoto, et Philostratus VI. Vit. Apoll. c. 11. p. 247. In Plutarcho Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατηρίδιον, sed olim, ut in Herodoto, teste Turnebiano libro. Ὑποκρατήριον in Eusebio lib. I. adv. Marcellum c. 3., cujus ex verbis Th. Reinesius, lib. III. Observ. c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum injuria a doctis interpretibus in diminutivorum numero censeri: nam haud exiguum hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος fuisse ex Pausan. X. 16. et Hegesandro abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΗΤΗΡΙΟΝ, *craterem cum sua basi*, habet quoque Sigea inscriptio, p. 34. WESS.

Ib. διὰ πάντων *præ omnibus*. Dio Cassius XXXVII. 20. ὃ δὲ—θαυμάσαι διὰ πάντων ἄξιόν ἐστι. Aristides Or. Plat. I. p. 109. εἰ δὲ δεῖ καὶ ποιητῶν παρασχέσθαι μαρτυρίας, ἔστι μὲν ἔργον ἢ τὰς ἁπάντων ἢ τὰς τῶν προκριθέντων διὰ πάντων παρασχέσθαι. LARCHER.

Ib. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε] *Ferri inter se glutinum excogitavit* vertit Hieronymus in Eusebii Chron. Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito æris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. Pausanias[d] tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. *Solum glutinum basin, sive* τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, *ligat, estque hoc ferro vinculum.* De Glauco plura Fr. Junius in Catalogo Artific. p. 92. WESS. De Glauci arte hæc REISKIUS adnotavit: "Κολλητὸν est "quod Latini *cœlatum* seu *stellatum* appellant; hoc est, "ejusmodi opus, quo diversi generis metallum in alio in-

[d] X. 16. cujus verba debent apponi integra: Τῶν δὲ ἀναθημάτων ἃ οἱ βασιλεῖς ἀπέστειλαν οἱ Λυδῶν, οὐδὲν ἔτι ἦν αὐτῶν εἰ μὴ σιδηροῦν μόνον τὸ ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος· τοῦτο Γλαύκου μέν ἐστιν ἔργον τοῦ Χίου, σιδήρου κόλλησιν ἀνδρὸς εὑρόντος· ἔλασμα δὲ ἕκαστον τοῦ ὑποθήματος ἐλάσματι ἄλλῳ προσεχὲς οὐ περόναις ἐστὶν ἢ κέντροις, μόνη δὲ ἡ κόλλα συνέχει τε καί ἐστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός· σχῆμα δὲ τοῦ ὑποθήματος κατὰ πύργον μάλιστα ἐς μείουρον ἀνιόντα ἀπὸ εὐρυτέρου τοῦ κάτω· ἑκάστη δὲ πλευρὰ τοῦ ὑποθήματος οὐ διὰ πάσης πέφρακται, ἀλλά εἰσιν αἱ πλάγιαι τοῦ σιδήρου ζῶναι ὥσπερ ἐν κλίμακι οἱ ἀναβασμοί· τὰ δὲ ἐλάσματα τοῦ σιδήρου τὰ ὀρθὰ ἀνέστραπται ἐς τὸ ἐκτός· καὶ ἕδρα τοῦτο ἦν τῷ κρατῆρι.

"fixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad cœli "instar, nitet; ἐμβληματικόν. Livius [IX. 40.] *arma*, ait, "*auro argentoque cœlata*, hoc est, interstincta." Hæc ille, cum quibus conferri possunt quæ Larcherus ad h. l. disputavit. Sic nempe λιθοκόλλητον opus, est *gemmis distinctum;* χρυσοκόλλητον, *auro* (adglutinato) *distinctum*, *auro cœlatum*. Istud autem ὑποκρητηρίδιον *sua adhuc ætate Delphis exstitisse*, ait Athenæus l. c. *vere dignum spectatu propter cœlatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque*. SCHWEIG.

26 3. ἔστι δὲ μεταξὺ—ἑπτὰ στάδιοι] T. Fabri conjecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ legendum suspicantis] Gronovius valere jussit, ἑπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἑπτὰ στάδια cum Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰσὶ δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἑπτά. Itaque optio est. De belli hujus occasione atque eventu Ælian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS.—Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris obversabatur. SCHWEIG.

27 4. ἀρώμενοι] Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa Toupii (Epist. Crit. i. e. Em. t. II. p. 496.) conjectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσσῃ. conf. Herod. VI. 116. Quam conjecturam secutus, sed simul a veteris scripturæ vestigiis minus discedens, Werferus in Actis Philologor. Monac. t. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est *elatos, confidentes*, coll. VIII. 100. superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, ἀειράμενοι scripsisse Herodotum, (coll. VIII. 56. 94. et I. 165. 170.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. Reiskius ἀράμενοι ea notione conjectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem

vero turbet permutatio casus, ἀειράμενοι, quod ad præcedens νησιώτας referri debebat, opportune Werferus l. c. simillimas ἀνακολουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56. IV. 15. IV. 137. Ejusdem generis est I. 63. SCHWEIG.

28 5. Λυδοὶ,] *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a majoribus accepit imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc Pauw. Thraces Europæos Crœsus non subegit, sed Asiæ incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos. Bene Claudianus II. in Eutrop. vs. 247. *Thyni Thraces erant, quæ nunc Bithynia fertur.* Adde infra VII. 75. WESS. His testimoniis addit Larcherus Strabon. XII. p. 816=541. Xenoph. Hellen. III. 2. Anab. VI. 2. et 4.

29 1. οἱ πάντες] Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede judicarem ἐπιφανέες: ut Sardes isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανέες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταὶ, —καὶ δὴ καὶ Σόλων. VALCK. Membranæ conjecturæ robur negant. Videtur Herodotus illos, qui uno tempore et habiti et vocati Sapientes sunt, innuere. Nihil sane erat, cur Plut. de Malign. Herod. p. 857. F. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum Solonem Isocrates Themistius atque alii, quibus testimonium Meursius in Solone c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemtum tamen, uti neque Herodotus, cui Pythagoras σοφιστὴς IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Græcia sapientiæ fama illustres II. 49. Belle Aristides t. III. p. 517. οὐχ Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. Demosthenes, (nisi Androtion fuerit, de quo Aristides,) in Erotic. p. 757. de Solone, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται. Verum ea turbato animo Plutarchus; pacatior Chilonem τὸν σοφιστὴν t. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. WESS.

Ib. ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο, *ut eorum quisque adveniret*, id est, *non eodem et communi, sed suo quisque et consilio et tempore:* sive, *pro se quisque.* Poterat etiam simpliciter dicere ὡς ἕκαστος. Sic infra c. 114. de Cyro puero, ὡς ἑκα-

στῳ ἔργον προστάσσων, *opus cuique pro suo ipse judicio mandans.* Thucydides I. 15. ὡς ἕκαστοι οἱ ἀστυγείτονες ἐπολέμουν, *civitates, ut erant quæque invicem finitimæ, ita mutuo bellabant.* Ibid. 89. ἀπέπλευσαν ἐξ Ἑλλησπόντου ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις, *socii navibus in patriam quique suam reversi sunt:* id est, *ut quisque aliam habebat patriam, ita in eam reversus est:* item 98. et frequenter omnino, ut jam H. Steph. notavit Thes. Græc. L. Voce Ἕκαστος. WYTT.

30 1. Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίης etc.] Adsentitur in decennali peregrinatione, Crœsique et Solonis congressu Plut. in Solon. p. 92., non infitiatus fuisse, qui eum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον, sive temporum ratione conmentitium, haberent: neque nostra ætate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Crœso colloquium fabulis adnumerantes, in quis Bruckerus, Histor. Philosoph. t. I. p. 444. et Freretus Conment. Acad. Inscript. t. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistrateæ anno secundo sub Olymp. LIV., qua regnare Crœsus inter Lydos cœperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico Plut. in Solon. p. 96. F. perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον conplures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quæ Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99. habet, tum Libanius t. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est Jo. Meursius in Solone suo c. 28. At tum Herodotus et Plutarchus cum Proclo in Timæum Platon. p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit Jo. Meursius, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Crœsum Alyattæ patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92., ejusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud Suidam in Κροῖσος: quo quidem tempore, si juvenem principem et fortunæ successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil

profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Ægyptiorum regis, mentio. At hæ conjecturæ sunt: tales tamen, quæ scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et Bouherii Diss. Herodot. c. 16. WESS. Cum his contulisse juvabit quæ de Solonis ætate Larcherus ad h. l. disputavit. SCHWEIG.

4. γῆν πολλὴν] Vulgatum τῆς πολλῆς justissime Gronovius, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire jussit; qui si et γῆν correxisset, ut in Homer. Iliad. ο'. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλυθὼς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium msstorum auctoritate probe munitum, Kusterus in Cler. Bibl. N. et V. t. V. p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160=297. Geinoz, Conment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. Pr. Evang. X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ἱστορέων τὰ μήκιστα. Neque dubium mihi est, quin M. scriptura et similis ferme Vat. ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Crœsus Ἀσίης τὴν πολλὴν, quemadmodum in Arriani Indic. c. 5., memorasset, uti Λιβύης τὴν πολλὴν Joseph. c. Apion. I. 19. et Καρίης τὴν πολλὴν Noster V. 103. At τὴν πολλὴν, nullo regionis adposito vocabulo, quis *plurimam mundi partem* jure explicuerit? WESS.

5. νῦν ὦν ἵμερος ἐπείρεσθαί με ἐπῆλθέ σε.] Quis credat Herodotum ita scripsisse, *nunc igitur cupiditas interrogare me incessit te*, quum significare vellet, *nunc igitur me cupiditas incessit ut te interrogem*. Immo vel transpositis pronominibus scripserit, νῦν ὦν ἵμερος ἐπείρεσθαί σε ἐπῆλθέ με; vel pro με reponendum μοι, quod habent nonnulli codices, et Valckenarius probat ad VII. 46. Simile est apud Euripidem, Medea, 56. Ὥσθ' ἵμερος μ' ὑπῆλθε, γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας. De quo diximus Biblioth. Crit. vol. II. p. I. p. 42. WYTT.

7. ἐπιστρεφέως] Sic VIII. 62. λέγων μᾶλλον ἐπιστραμμένα. LARCHER.

8. Τέλλῳ,] Quem Τέλλον adpellat, is Τέλλως Tzetzæ Chil.

I. 30. et VIII. 197. Vide Hemsterhusii adnotationes in Luciani Contemplant. c. 10. WESS.

31 1. προετρέψατο] Nihil mutare opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Abreschio Diluc. Thucyd. pag. 332. adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτᾷν, *incitavit ad porro interrogandum.* In Parthenii Erotic. cap. 1. ἐκεῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο, *ille hospitio exceptum multo vino provocavit.* Herodoti mentem Valla bene adsecutus est, *Tum vero multa de Tello ac beata Solone referente, excitatus Crœsus.* WESS.—Mihi hæc visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Crœsum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius judicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. SCHWEIG.

2. Κλέοβίν] Opportune monuit Hemsterhusius, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in Stobæi Serm. CXIX. p. 603. Οἵδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζευξάμενοι etc. Sic ergo præstat. Adde Fabricium ad Sexti Hypotyp. III. 24. p. 186., ubi pars hæc Musæ Herodoteæ λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et Jo. Davisium ad Cicer. Tusc. Disp. I. 47. WESS.

3. ἔδεε—κομισθῆναι] Junonis Argivæ sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, præter Æschin. Socrat. Dial. III. 10. Choricium Or. in Procop. Gazæum c. 33. Palæphat. Incredib. cap. ult., Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS.—Ut hîc Argivæ, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. SCHWEIG.

Ib. ἐκκληϊόμενοι] De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi,—veste posita corpora oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum.* Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (*veste posita*) τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν. Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Bouhierii sollertia. VALCK. Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum præsertim ipse non unius Herodoti, sed

plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, *tempore exclusi;* nempe, urgente tempore prohibiti exspectare jumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillima formula, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκλεῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Græcitatis in Epictet. p. 306. SCHW.

6. τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην] In msstorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην præferrem. Juvenum ῥώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκε in Pausaniæ lib. II. 29. At pium hoc juvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor Begerus Spicileg. Antiq. pag. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique præferri debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wyttenbach unice probarunt, et Schæfer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, ῥώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Jam Argivæ, matrem beatam prædicantes quod tales filios haberet, quid aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γνώμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν ῥώμην laudarunt, *robur juvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra jam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. SCHWEIG. De seqq. v. Matthiæ Gr. gr. 480. Obs. 2.

Ib. οἵων τέκνων ἐκύρησε.] Homericus est usus in οἵων pro ὅτι τοίων sive ὅτι τοιούτων, *Argivæ beatam prædicabant matrem, quod tales nacta esset filios.* Il. σ. 95. Ὠκύμορος δή μοι τέκος ἔσσεαι οἷ' ἀγορεύεις. Od. δ'. 611. Αἵματος εἶς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις. Quem versum laudat Aristides Orat. t. I. p. 25. Simonides Epigramm. XCIV. apud Brunck. Analect. t. I. p. 144. Οἰκτείρω σε, τάλαν Καλλία, οἷ' ἔπαθες· Euripides Med. 23. Hinc explicandus Ælianus Hist. An.

V. 54. Ἦν δὲ ἄρα ἡ πάρδαλις καὶ τοῦ πιθήκου δολερώτερον, οἵας γοῦν ἐπ' αὐτοῖς παλαμᾶταί τε καὶ ῥάπτει τὰς πάγας. WYTT.

32 2. τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ etc.] Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται, quod ejus ex Phædro dictum merito prædicant Philo Jud. Q. Omn. Prob. Lib. tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud ægre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. F. Scio, Homeri exemplo, modo inpia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38=338, 15. 946, 44=922, 52. Alios præterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. II. pag. 575.; neque ab hac labe inmunes Christianorum esse plures, quorum inprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Præclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. t. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργὴ ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinoz, Conment. Acad. Inscript. t. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. Cf. Valckenær. ad III. 40. Adjiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eamdem esse, quam idem Scriptor VII. 10., Artabani persona, postquam dixit ἐπέαν σφι ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Scilicet, *solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur.* Conf. c. 34. SCHWEIG.

Ib. τὸ θεῖον πᾶν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες.] Si θεῖον intelligimus *Numen, Naturam Divinam*, sententia heroicæ conveniat ætati et Homero, non item Soloni vel Herodoto, cæteroquin ὁμηρικοῖς. Sin θεῖον, θεὸς, ut δαίμων et δαιμόνιον, Poëtis frequenter sunt *Fortuna*, eaque interpretatione multa eorum dicta impietatis crimine liberat Plutarchus De Aud. Poëtis

p. 24. A. B. debebat certe eadem erga Herodotum venia et æquitate uti, nec eum hujus dicti nomine acerbe reprehendere, ut reprehendit in libro De Herodoti Malignitate p. 857. Ejusdem sententiæ mentionem facit Herodotus sub Amasidis et Artabani personis, III. 40. et VII. 46. Reprehensionem prudenter ac docte diluit H. Valesius ad Amm. Marcellin. p. 58. WYTT.

3. ἐς γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζόης προτίθημι.] *Terminum vitæ longissimum ad septuaginta annos pono:* προτίθημι *propono, profero, procul pono.* Sic infra οὖρον προθέμενος. Atque ex hujus observatione significationis interpretandus est locus Ciceronis Off. I. 2. *Sed sunt nonnullæ disciplinæ, quæ propositis bonorum et malorum finibus, officium omne pervertunt:* id est, nimis late et procul positis. Idem valet de Orator. III. 28. *hæc autem altera quæstio infinita et quasi proposita, consultatio nominatur.* WYTT.

Ib. παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας etc.] Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive τριακονθήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adscesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur præterea, ut brevi temporum lapsu æstas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: *ut anni tempestates opportune recurrerent sibique responderent.* Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua cædere, et ipso remedio malum adaugere. Joseph. Scaliger ejusmodi id esse scribit, ut *non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum prætereundum,* extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exæquare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno *dierum aliquot exemtione atque omissione*

fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemtione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus XXXV. mensibus minime congruet. Durant proinde anni hujus inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siclo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies XV. adjecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic æquasse dies CCCLXV. Paria Julius Pontedera, Rom. et Græc. Antiq. Epist. XV. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακισχιλίας καὶ δισμυρίας, *viginti quatuor millia et quingentos dies* ex annis LXX.; tum additis intercalariis, πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ δισμυρίων, *viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta*. Quæ, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suæ civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. Herodotus nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis præsidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormiter in re satis obvia aberrasse ad credendum difficile est, fides. WESS. —Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat Wesselingius, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in Novellis Literariis Halensibus monitum legere memini; nempe, ex Plutarchi libello *De Animæ procreatione quæ in Timæo Platonis describitur* intelligi, prisco ævo ex ipsorum etiam Græcorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse: eamdemque ra-

tionem firmari quoque Ovidii versibus illis, *Jupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Metamorph. I. 116. seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud Plut. vel apud Ovidium id quod ibi Vir doctus vidit liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendæ Herodotei hujus loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quæ Wesselingio se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione hæc Solonem Lydo Crœso dicentem induci ab Herodoto. Nec enim Wyttenbachii probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata hujus loci scriptura primum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXVM. CC. intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse invectos. Igitur, ne funditus turbentur tempestatum rationes, quarum conservandarum caussa inventos esse menses intercalares significat Herodotus, vulgatam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοὔτερον τῶν ἐτέων, τοὔκτον τῶν ἐτέων legatur, id est, *sextum quemque annum*, tum ut loco intercalarium mensium XXXV, ponantur XI. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco dierum ML, dies CCCL; denique, in universa summa, loco dierum XXVIM. CCL, dies XXVM. DL. Quæ quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4. diserte Scriptor noster docet, *Græcos tertio quoque anno mensem intercalarem adjecisse.* SCHWEIG.

6. πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή.] Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytræus in Adnotat. Herodoteis, et Codicum nonnulli cum Clemente Alex. et Theone legerunt, nihil est, quod offendat: omnis utique homo ærumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Jobi XXV. 6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. et Scythæ cujusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in Æliani Var. VII. 6. tum Democriti in Hippocratis Epist. ad Damagetum p. 229. ed. Ald. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν. At plures cum Stobæo mssti πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen,

ad marginem Aldinæ meæ πᾶν ἐστι ἀνθρώποισι συμφορή. Idem in opinionem venit Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Gesneri ad Luciani Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione Horreus, Obs. Herod. c. 6., varius tamen, ut solet. Kusterus versionem Gronovii et distinctionem, *igitur, universum est, homo calamitas,* taxat, suffectis his, *ita igitur, o Crœse, homo totum casus est:* neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορὴν contra scriptoris morem *casum* puto. Gaudemus mortales prospero sæpe rerum successu; at quot non incurrunt, quæ felicitati isti fræna injiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιὰν, ut in Sophol. Ajac. 125. Sive ergo *universum* Gronovii, sive *totum* Kusteri prætuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, æquius meliusque videtur, *omnino homo calamitas est,* sive *calamitosus,* uti Valla. 'Ο βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά· alia in re Euripid. Alcest. 802. WESS. In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46. et ipse Jupiter apud Poëtam, Iliad. ρ'. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in Latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adjecto epitheto ἄχαρις συμφορή, quo utitur I. 41. VII. 190. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra, quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. SCHWEIG.

8. ἔχοντα] Structuræ exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Tum εὖ postulabant iteratæ locutiones καλῶς, εὖ, et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est jucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα. Hæc, quæ

sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobæi Serm. xciii. p. 560. WESS.

10. ἄπηρος] Natum ἄπειρος est ex soni adfinitate, quæ in Aldino c. 196. ἔμπειρος ex ἔμπηρος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπηρον *membris omnibus integrum* dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Nævus plane similis vitiavit hæc Libanii t. II. p. 665. D. ἢ γὰρ οὐδὲν ἐγίγνετο ἄν, ἢ κομιδῆ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπηρα. WESS.

11. ὄλβιος] Hesychius Larchero citatus, Ὄλβιος: ὁ διὰ τοῦ ὅλου βίου μακαριστός.

15. δίκαιος] Vid. Matthiæ Gr. gr. 296.

16. σκοπέειν δὲ χρὴ etc.] In celeberrimo hoc dicto Aristoteles hæsitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cujus Andromach. v. 100. Barnesium vide. WESS.

33 1. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.] Scabra hæc et salebrosa Geinozio, cui ex scriptura Paris. et R. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὔκως οὔτε ἐχαρίζετο, *hæc dicenti Crœsus nihil neque gratificabatur* etc. At satis tum importunum ἀποπέμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὔκως mallet οὗτος, ultro agnoscens minime Herodoteæ facilitati respondere omnia: contra ea Vallæ Latina, *saneque est visus indoctus,* laudat Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἤδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἐδόκει εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. p. 93. E. WESS. Locum istum cum Valla sic vulgo interpretantur: *Hæc Solon, neque assentando Crœso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus,* etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam meliora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Jam pridem vero Gesnerus (in Chrestom. Græca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam hujusmodi: *Hæc cum diceret*

Crœso Solon, neque benigne illum tractavit Crœsus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus, etc. Jamque olim in eamdem sententiam locum hunc Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθέα εἶναι cum edd. ante Wess. et mss. tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθῆς, quod ex uno S. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπέμπεσθαι[c] activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3. extr. et Memor. III. 1. extr. Jam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cujus generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83. et 87. exstant. Et in hac ratione adquiescere forsan poteramus, ni duo codd. mss. Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturæ λέγοντι Κροῖσος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii conjectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript.* t. XVI. p. 59. seq.) adoptavimus. SCHWEIG. Equidem lectionem Wesselingio satis firmatam restituendam putavi, quæ et Matthiæ non displicuit Gr. gr. 480. Obs. 1.

34 3. ἦν γὰρ δὴ κωφός] Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἁμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Crœsi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS. Monuit Eustathius, ad Od. ε'. p. 1539, extr. = 230, 8. prisco sermone Græco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47. et Adnot. ad c. 38. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete Galeno in Glossar. SCHWEIG.

[c] Sic contrario sensu μεταπέμπεται c. 41, 1. Ipsum ἀποπέμπεται III. 52. Περίανδρος—ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται εἰς Κέρκυραν.

5. κατοῤῥωδήσας] Semper Herodotus καταῤῥωδήσας et καταῤῥωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀῤῥωδέειν et c. 29. ὀῤῥωδίη, quæ nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS.

35 2. ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις etc.] Vide de lustrandi consceleratos Græcorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

3. ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο] Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφέστιον, ἐπὶ τῇ ἑστίᾳ ὄντα, recte: IV. 747. *Supplex* est, *ad focum* pro more *adsidens*. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. ῥέζε θυηπολίην, οἵη τ' ἀπολυμαίνονται Νηλεεῖς ἱκέται, ὅτ' ἐφέστιοι ἀντιόωσιν. Æschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων Ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος Ἑμῶν. Scio et *domesticum* adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

4. Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς] Gordius ejus Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiæ, sed Crœso tributariæ, regno præfuisse. Conf. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

5. μένων ἐν ἡμετέρου] Sic VII. 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζεται ἐν ἡμετέρου, nec sine msstorum discordia, quæ et in his Heliodori lib. VI. p. 265. ὧν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρῳ. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit Berglerus, Poëtæ H. in Mercur. v. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

36 1. συὸς χρῆμα γίνεται μέγα] Imitatur Athenæus in leone, quem Imp. Adrianus confecerat, μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ κατανεμηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην VIII. p. 677. E. et Schol. Homeri Iliad. ι'. 525. Haud vero scio an adscribenda sint Heliodori loca, satis cognita, quæ Berglerus male conversa animadvertit. Æthiop. lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς præoptat. V. p. 233. et p. 246. de Chariclea, ἔστι γάρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: *est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione.* Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de

hoc genere Valckenarius ad Euripid. Phœniss. p. 71. WESS.

Ib. παιδὸς πέρι—μνησθῆτε] Vid. Matthiæ Gr. gr. 325.

5. ταῦτά] Proxime præcessere, νεόγαμός τε γάρ ἐστι. Phidippidem lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in Luciani Prom. c. 5. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ: quæque dantur similia. VALCK. Ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. SCHWEIG.

37 2. ἀποκληΐσας ἔχεις] Vallæ *exclusum me tenes* necessarium negat Berglerus: satis fuisse *exclusisti me*, ut in Aristophan. Eccles. 355. ἀχράς τις ἐγκλείσασ᾽ ἔχει τὰ σιτία, *pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum.* Atticos sic solere, præterque ceteros Sophoclem. Quod verissimum. Exempla olim dedi Observ. Var. I. 24. Nec multum referet tamen, Vallam-ne sequaris, an Berglerum. WESS.

Ib. οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδὼν etc.] His Herodoteis respondet quodam modo Sophocleum, Œdip. Tyr. 544. δειλίαν ἢ μωρίαν Ἰδών τίν᾽ ἐν ἐμοὶ, ταῦτ᾽ ἐβουλεύσω ποιεῖν; Confer I. 108. et Leopardum Emend. VII. 11. WESS.

3. νῦν τε τεοῖσί με χρὴ ὄμμασι etc.] Scribendum puto: νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὄμμασι—φαίνεσθαι; *Te* (patrem) *quibus me oculis oportet intueri?* Sophocles Ajac. 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς Τελαμῶνι; Plurima hujus generis ad Ciceron. Or. pro Rabir. sub finem congessit Abramus. VALCK.

Ib. τέοισι] Noster II. 82. τέοισι ἐγκυρήσει ex M., hoc est τίσι, *quibus?* et IV. 155. τέῳ δυνάμει, κοίῃ χειρί; *qua copia? quave manu?* Homerus Iliad. ω΄. 387. τέων δ᾽ ἔξ ἐσσι τοκήων; *qui te genuere parentes?* WESS.

38 2. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα] Non male Valla, *ad ea quæ suscipiuntur*, sive quæ Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Conjecturæ doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiæ sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μήκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est *suscipere magistratum*, et παρα-

λαμβ. λόγον *sermonem suscipere;* (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, *opus* vel *negotium suscipere.* SCHWEIG.

3. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν] Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit Reizius in Præfat. ad Herodot. p. XXII. seq. “ Si non tantum (inquit) *mutus*, ut I. 85. “ dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, *surdus* erat ille “ Crœsi filius, quo modo unquam fieri potuit, ut is loqui “ disceret? Annon Herodotus I. 85. diserte ait eum dun- “ taxat *mutum*, ceteroquin autem *integrum* fuisse? Verba “ τὴν ἀκοήν adscripserat lector aliquis, notare sibi volens “ quonam sensus vitio Crœsi filius laborasset: qui lector, “ cum esset recordatus illum dici ab Herodoto I. 34. κωφὸν, “ id vocabulum ea significatione acceperat, non qua id scri- “ ptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.” Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e Gallica Herodoti versione exsulare jussit. Et speciosa utique ratio est, quæ dubitationem quidem gravem poterat injicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc juvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quæ infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, præterquam quod *mutus* puer fuerit, cæterum *sensus* omnes *integros* habuisse: nam vocab. ἐπιεικής, quo c. 85. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. SCHWEIG.

41 1. ἀχάριτι, τὴν] Geinozius t. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγ. ἄχαρι, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, *ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi:* per utique commode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quadam Aldum.

Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορὴ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855. Ὅς μ' εἰς δόμους ἐδέξατ', οὐδ' ἀπήλασε, Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένον. Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. πᾶσα ὀνειδιζομένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις. WESS. Merito Wess. dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61. ultima syllaba ex ἀπόλιι contracta, quod Ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἶσι II. 40. ex complurium librorum scriptura, ex Ἴσιι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἴσιδι, sicut Ἴσιος II. 41. pro Ἴσιδος, et Θέμιος II. 50. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. SCHWEIG.

Ib. ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτῳ scribatur an ἀχαρίστῳ nihil interest; nisi quod Codices Herodotei præbent ἀχάριτα παθήματα I. 207. et ἀχαριτώτατον VII. 156. Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. *Tristis calamitas* Herodoto dicitur ἄχαρις συμφορὴ, VII. 190. Alterum illud, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἑκάστῳ: quod homine indignum facinus merito judicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι. Æschines c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

43 2. καθαρθεὶς bene. Neque enim dialecti indoles, ut καταρθεὶς scribatur, permittit. καθάρσιος, κάθαρσις, ἐκάθηρα, quæ passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο, quod κατῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quæ vero de infelice Adrasto produntur, in Luciani animo fuerunt Jovem Confut. exhibentis c. 12. WESS.

44 2. Καθάρσιον—Ἐπίστιόν τε etc.] Tetigit hæc Eustath. in Odyss. p. 1562, 33 = 262. fin. Notissimi Jovis tituli sunt,

expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Tayloro ad Lysiæ Or. Parental. p. 35. WESS. Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. SCHW.

45 4. φονεὺς δὲ] Vide Hermogen. Method. c. 9.

Ib. ἐπικατασφάζει] De Adrasto Diodorus t. II. p. 553. ὁ δὲ οὐδὲν ἧττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτυος τάφον πορευθεὶς ἑαυτὸν κατέσφαξεν. Plutarchus de Stratone Narrat. Amat. p. 772. ὁ δὲ φανερῶς ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ. WESS.

Ib. ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο] Tristitiæ indicium, et apud alios pœnitentiæ, habitus iste erat. Josephus Ant. Jud. XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα—ἐπὶ σάκκου καθεσθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque pæne sollemne. Male certe mutat S. cum V. WESS. Vereor, ne cauti Wesselingii potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κάτησαι quidem per τ scriptum III. 134. consentiunt libri omnes, itemque in κατήμενος VIII. 90. IX. 56. et alibi. At in καθῆστο scrupulum injicere debebat, quod et h. l. et III. 83. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, κατῆστο præferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. SCHWEIG.

46 1. καταλαβεῖν] Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliæ schedæ ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam *obprimeret* ac prorsus *everteret: accisam* et *coërcitam* desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, injunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο, *an in Persas expeditionem susciperet, et aliquem virorum exercitum adscisceret;* c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene Pufendorfius VIII. 6, 5. Jur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλῦσαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλήϊην. Hæc Noster clarissime. Καταλαβεῖν *coërcendi* et *conpescendi* notionem non recusat. Suidas, κατέλαβεν· ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς,

additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

2. Ἀμφιάρεων] Vid. Pausanias I. 24. infra VIII. 134. LARCHER.

4. οὐ φωνεῦντος] Docta Grammaticorum natio uno fere ore οὐ λαλέοντος, Ammonius, Suidas, Eustathius, atque alii, a Valckenario laudati ad Eranium Philon. p. 170. Consentit Apollonius in Glossis Herodoti apud Etymolog. p. 552, 7. tum Aristides, Œnomaus in Eusebii Præp. Evang. V. 39. et Porphyrius Vit. Plotini c. 22.[f] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a Cyriaco Anconitano visum, Inscript. p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλέοντος ex interpretamento venit. WESS.

Ib. κραταιρίνοιο] Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λιθόῤῥινος Empedocli est in Plutarchi Sympos. I. p. 618. de quo ejus titulo docte Piersonus Verosimil. lib. II. 2. WESS. Κρατερήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in Schol. ad Lucian. Jov. Trag. c. 30. licet et in eisdem Scholiis ad Jov. confut. c. 14. alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς φρένας ἤλυθέ μευ, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et Homerica loquendi ratio, Alcæo restituenda apud Athen. III. p. 85. F. ἰαίνοι σε φρένας ἁ θαλασσία λεπάς. Æschyl. Pers. 161. καί με καρδίαν ἀμύσσει Φροντίς. Suppl. 384. φόβος μ' ἔχει φρένας. Eurip. Or. 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. VALCK.

48 3. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν] Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἐν δ' οὐ προσίεταί με τῶν πραγμάτων. WESS.

Ib. προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο,] Crœsus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, *adoravit*, prorsus ac Ciliciæ præfectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

[f] Item Lucian. de Salt. c. 62. SCHWEIG.

49 ἐκτῆσθαι] Eustath. in Homer. Il. p. 759, 41=662, 39. τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. WESS.

50 1. κτήνεα—πάντα τρισχίλια] Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimæ Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione 1. Reg. VIII. 63. nec Græcanicæ superstitionis, qua sæpe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Græc. p. 104. καὶ ἑκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθυον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Crœsi prodigum id non fuit. WESS.—Post Casaubonum ad Strabon. p. 70. docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἑκάστου γένους, *de quoque genere*. Conf. Wess. et Valck. ad Nostri IV. 88. SCHWEIG.

Ib. νήσας] Περινηῆσαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὖ νηήσας, et vs. 1207. νήησε σχίζας. Adde Eustath. Homer. Il. p. 741, 59=638, 10. WESS.

2. ἡμιπλίνθια etc.] Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους *lateres* vocant, quos Noster *dimidiatos lateres*, ἡμιπλίνθια: quasi Latine *semilateres* vel *semilateria* dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera æqualia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; modo rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιέων ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figura mensuraque omnes fuere, nempe forma non usquequaque quadrata, sed oblonga; et quidem *in longiorem partem*, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τάδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιὰ, ἐπ᾽ ἀριστερὰ) *sex palmas metiebantur, in breviorem tres palmas;* ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum juxta alterum posita, unius integræ πλίνθου figuram referrent. Præclare etiam olim (ut ex Lar-

cheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hîc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quæ ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora quatuor illa, quæ ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, t. II. p. 431. ed. in form. oct. SCHWEIG.

Ib. ἑξαπάλαιστα] Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriæ, aut alia consuetudine, ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου, nulla Codicum discordia. Minime παλαστὴν damno. Phrynichus, παλαστὴ τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homerico τὸν δὲ παλαστήσασα Odyss. α'. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. Monuit Schneiderus in Lexico critico Linguæ Græcæ, etiam in Chandleri Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστὴν absque iota scribi. Suspicari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines indoctos παλαστὴν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpa, vel librariorum, turbatum videtur. SCHWEIG. In Lobeckii ad Phrynichum nota p. 296. l. 3. pro *iota destituuntur* lege *iota habent*.

3. ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν] In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero Diodorum Sicul. ab Herodoto discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 56. ubi in Adnotationibus plura. WESS. Nempe rotundo numero usus est Diodorus; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiæ et ponderis diversitatem memoravit. SCHWEIG.

4. ἀπέφθου χρυσοῦ] Consentiunt interpretes omnes, *purissimum aurum* hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. Larcherus cum Salmasio (Exercit. Plin. p. m. 762 et 791. cui etiam Niclas suffragatur in Notis ad Aristot. Mirab. Auscult. p. 88.) ἀπε-

φθον *aurum* idem intelligit quod alias ἄπυρον vocatur, scilicet quod *absque coctione* statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἄπεφθον enim *aurum* Græci dixere τὸ πολλάκις ἑφθὸν, ὥστε γενέσθαι ἄβρυζον, *sæpius excoctum, quo fiat obryzum;* ut perspicue Suidas cum vetere Thucydidis Interprete ad II. 13. docet. Quibus Etymologus adsentitur, monens ἄπεφθον *aurum* ab Herodoto dici fere ut ab Hesiodo πάνεφθον, ἀπὸ τοῦ ἑφθός. Nempe non est hîc τὸ ᾱ στερητικὸν: sed ex ἀπὸ et ἑφθὸς compositum vocabulum ἄπεφθος, *decoctus, percoctus;* quemadmodum etiam a verbis ἕψω et ἑψέω fiunt composita ἀφέψω et ἀφεψέω. Itaque recte faciunt qui cum Valla ἄπεφθον χρυσὸν *aurum* intelligunt *excoctum*, id est, *igne bene purgatum:* quo de vocab. in eamdem sententiam diligenter Æm. Portus in Lexic. Ion. disputavit. Conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. *aqua decocta*, quæ *crudæ* opponitur, ὕδωρ ἄπεφθον vocatur.

Jam ab excocto illo purioreque auro mox distinguitur λευκὸς χρυσὸς, id est, *candidum* sive (ut commode Valla reddidit) *albidum aurum;* nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam *omni auro* (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) *inest argentum vario pondere.* Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de CXVII. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut *albidum aurum* minus purum intelligamus, quum præsertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adjicitur, *ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἕλκοντα· τὰ δὲ ἄλλα—σταθμὸν διτάλαντα*, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quarta parte minus fuisse quam eorum quæ ar-

gentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, *duo talenta cum dimidio* significat, sed *unum cum dimidio*. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levari posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quærenda medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse Herodotum, sed id ipsum quod Valla sive ex felici conjectura hîc expressit, sive in suo Græco exemplari repererat; nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eumdem Nostrum ἕβδομον ἡμιτάλαντον sunt *sex talenta cum dimidio*, et τέταρτον ἡμιτάλαντον, *tria talenta cum dimidio*. Atque hæc pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eamdem hujus loci emendationem a viro de bonis literis præclare merito Fr. Chr. Matthiæ propositam vidi in Programmate, Francofurti ad Mœnum anno 1810. vernaculo sermone edito. Eamdem vero, quam auctori restituimus, scripturam haud dubie olim in suis Herodoti codicibus veteres Grammatici repererant. Certe, quum Pollux IX. 54. ait, priscos auctores τρίτον ἡμιτάλαντον et ἕβδομον ἡμιτάλαντον ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet Herodoti hunc locum et paulo inferiorem in animo habuisse: quodque idem adjicit πέμπτον ἡμιτάλαντον, fortasse memoriæ lapsu sic scripsit pro eo quod est τέταρτον apud Nostrum. Paria Etymologus habet p. 744. et Didymus apud Priscian. p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem Herodotum citans. Adnotare obiter liceat, (quod et Priscianus et Didymus locis citatis monuerunt) ex simillima loquendi formula derivatum esse Latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. SCHWEIG.

4. λέοντος εἰκόνα] Forsan in leonis illius memoriam, de quo Noster infra, c. 84. Conf. Creuzeri Historicor. Græc.

Fragm. p. 103. seq. Aliam hujus donarii rationem Pignorius finxerat ad Tab. Isiac. p. 23. referente Gronovio ad h. l. SCHWEIG.

5. κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.] De templo Delphico Pisistratidarum tempore deflagrante, II. 180. WESS.

Ib. ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον] Vide interpretes Pollucis IX. 54. seq. Usus præter alios his est Didymus, cujus in Prisciani de Ponder. Commentario p. 1350. verba sic scribenda videntur: Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἥμισυ, ἥμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἓξ ἥμισυ τάλαντα, ἕβδομον ἡμιτάλαντον καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος. Quæ adduntur, nihil ad Nostrum, nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad Marm. Sandvicense Taylori pag. 32. WESS. Vide ad II. 106.

Ib. Κορινθίων θησαυρῷ] Plutarch. II. p. 400. Larchero citatus, Τί δὴ τὸν οἶκον, οὐ Κυψέλου τοῦ ἀναθέντος, ἀλλὰ Κορινθίων ὀνομάζουσι;—Ὅτι τῆς τυραννίδος καταλυθείσης ἐβούλοντο Κορίνθιοι —τὸν ἐνταῦθα τουτονὶ θησαυρὸν ἐπιγράψαι τῆς πόλεως· Δελφοὶ μὲν οὖν ἔδοσαν, ὡς δίκαιον, καὶ συνεχώρησαν.

51 1. μεγάθεϊ] Movit controversiam Gronovius τῷ μεγάθεϊ, quod in M. μεγέθεϊ reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo Herodotum videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum Gr. Corintho; [Dialect. Ion. §. 59.] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν Iones. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον—μέγαθος ὅσον κρέξ. Quo tamen loco S. μέγεθος. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et V. Sæpe hoc, sæpe illud probatur. Μεγάθεα, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in R. et K. Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθεϊ σμικροὶ II. 74. IV. 52. μικκός γα μᾶκος οὗτος Aristoph. Acharn. 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς Theophilus in Athen. XII. 2. p. 563. A. WESS.

2. χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους] Scythici aheni par capacitas, IV. 81. WESS.—Quod ait ἐπὶ τοῦ προνηΐου τῆς γωνίης, sic rursus VIII. 122. Nescio vero cur τῆς γωνίης adjecto articulo dicat, nec tamen adjiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. SCHWEIG.

Ib. Θεοφανίοισι] Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίοισι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, æstimare licet e Plutarcho t. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Crœsi κρητὴρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos Herodotus. VALCK. Quo minus Valckenærio adstipuletur, Larchero obstat Pollucis auctoritas, I. 34. utrumque Θεοφάνεια et Θεοξένια memorantis, necnon Philostr. v. Apollon. IV. 31.

3. Θεοδώρου] Plinius H. N. XXXV. 12. *Sunt qui in Samo primos omnium plasticen invenisse Rhœcum et Theodorum tradant, multo ante Bacchiadas Corintho pulsos.* Vide ad III. 41. LARCHER.

4. περιρραντήρια. Vide Polluc. I. 8. LARCHER. qui loca pleraque a Sebero congesta descripsit.

5. τῶν τις Δελφῶν] Hæc Ptolemæus Hephæstio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. WESS.

6. οὐκ ἐπίσημα] *Nullo titulo signata*, Schweighæuserus.

Ib. χεύματα ἀργύρεα] Pollux VI. 84. τὰ δὲ ἀγγεῖα, τὰ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν—οὓς μὲν δίσκους καλοῦσιν, ἐρεῖς κύκλους ἀργυροῦς, ἢ χεύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας. Grammaticum ad h. l. alludere arbitratur Jungermannus.

Ib. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου—λέγουσι] Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis caussa, t. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Crœsus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive *monilia, collo uxoris detracta*, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο Δειρῆς,— propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. Od. pag. 1697, 44=453, 23. monente Berglero. WESS.

52 1. τὸ ξυστὸν τῆσι λόγχῃσι] Λόγχη hastæ *spiculum* est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ, πε-

ποιημένον τρόπον λόγχης: et cap. 77. εἶχον—αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quæ his ferme gemina sunt. Mitto itaque Bacchylidæ ἔγχεα λογχωτὰ ex Stobæi Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀκόντιον λελογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. B=168. A. WESS.

53 2. τῶν ἐξευρημάτων] Crœsus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea conmentus erat, quæ inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. WESS.

3. μεγάλην ἀρχήν μιν καταλῦσαι] Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni codicibus placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, sæpissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Hæc vero celeberrima illa sors est, *Crœsus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.* Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

54 1. Πυθὼ, Δελφοὺς] Schol. Iliad. ι'. 405. Πυθὼ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί. WESS.

2. προμαντηΐην καὶ ἀτελείην] Ionice scripserat προμαντηΐην καὶ ἀτεληΐην, prouti recte legitur III. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit IX. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. 'Ατεληΐην sermonis indoles postulat. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulæ conplures. Addo descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani p. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩι ΚΑΛΥΜΝΙΩι ΑΥΤΩι ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus excerpsit ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27 iteravitque Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique jussit Nostri locum, IX. 73. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτεληΐην utique III. 67. editum est, ubi quidem ἀτελίην quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην de-

flexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73. in ἀτελείῃ consentiunt omnes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter forma idem verbum ab illo scriptum fuisse. Cæterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντηΐην et ἀτελείην scripsisse. SCHW.

55 2. ποδαβρὲ,] Hesychio ἁβρὰ βαίνων est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. Themistius recte Or. XIX. p. 226. D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἐπωνυμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἁβρὸν πόδα, Troad. 506. De tono vocis πολυψηφίδα disquirit Eustath. Hom. Il. p. 26, 35=20, 25.[g] et Od. 1473, 53.(?) atque utrobique πολυψήφιδα παρ' ὅρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS.—De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. SCHWEIG.

56 3. τὸ μὲν οὐδαμῆ κω ἐξεχώρησε] Inquirendum est, qua de natione hæc prædicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Gronovius ad Hellenicam transtulit, *altera* vertens *Pelasgica, altera Hellenica, quarum hæc nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata;* sed injuria, præterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses originis esse Pelasgicæ, Lacedæmonios Hellenicæ: illos sedibus suis non migrasse; Dores,* quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, *multum pervagatos et diu fuisse.* Omnia quæ subjunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit H. Stephanum, sine caussa spretum. Stephanus Byz. [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. Lesbonax Protrept. p. 173. οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ' ἑτέ-

[g] Cf. p. 174, 9=132, 1.

ρων. Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, VII. 161. ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων. Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: Straboni ea propter πολύπλανον esse ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις lib. XIII. p. 922=625. neque dissimilia litteris mandasse Dionysium Ant. lib. I. pag. 14. At Herodotus de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiæque ejus caussam ab Assemanno in scholio quæri: neque enim Herodoti esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet conmentum. Herodoto, ne longius evager, Dionysius, Strabo, Plutarchus, Athenæus, Stephanus Byz., ut Grammaticos prætercam, disquisitionem istam constanter adjudicant, estque doctior multo quam pro scholiastæ ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Crœsi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohæreret. Habetur adfine lacunæ exemplum c. 131. WESS. Conf. Gerbr. Bruining in Actis Soc. Traject. t. II. p. 160. et t. III. p. 310. Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit Larcher: multaque præsertim huc facientia erudite disputarunt Parisienses Academici in Actis Acad. Inscr. t. XIV. XVI. XXIII. et XXV. Atheniensium originem Pelasgicam rursus tangit Noster II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, præcise negat idem Larcher in Chronol. Herod. pag. 262. seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse Herodotus c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. Heyne ad Iliad. ν'. 625. p. 388. SCHWEIG.

57 1. Ἥν τινα δὲ γλῶσσαν ἵεσαν οἱ Πελασγοὶ etc.] Torsit hæc Nostri disputatio doctissimorum virorum ingenia. H. Stephani et Ph. Cluverii in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui inprudenter adstipulatur Bouherius Diss. Herodot. cap. IX. pag. 109., recte conpescuerunt Gronovius et Geinozius. Sunt quoque spectabiles et temerariæ Maffei in Origin. Etruscis Histor. Diplomat. pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cujus, uti opinor, hæc genuina sententia. De barbaro Pelasgorum sermone conjecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Hæc aperta cuivis. De Crestone et Tyrrhenis dubitatur. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Græciæ oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam præterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque Τυρσηνῶν loco Γυρτώνην reponendam, supra quam Macedoniæ urbem Crestonica Thraciæ regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil juvantibus, tanquam nimiæ, non adsurgo. Mihi Creston et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. Tyrrheni, Pelasgicæ gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus Thucydide lib. IV. 109. et Conone XLI. Supra hos in Thraciæ finibus natio fuit Crestonica, forsan et urbs Creston, Thucydidis ætate pæne barbara et δίγλωσσος, cujus et Noster VII. 124. VIII. 116. meminit. Quæ cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriæ passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex Dionysii auctoritate Corton seu Cortona Etruriæ intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant. WESS.

2. καὶ τὴν Πλακίην] Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, *et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quæ alia Pelasgica oppida sunt, quæ nomen mutarunt:* his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero

esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis Thucydides IV. 109. Et hæc plana videntur. Prætuli cum Pauwio οἰκισάντων. Caussam dabit Mela I. 19. *Post, Placia et Scylace, parvæ Pelasgorum coloniæ, quibus a tergo inminet mons Olympus.* Quid nunc facies Maffeio, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, *et Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Picenos. Præclarius de Herodoteis meritus est Geinozius, mihi in plerisque consentaneus, tom. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

58 2. καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων] Ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῷ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero major pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* SCHWEIG.

3. ὡς δὴ ὦν] Facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gronovius, aliique post eum editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quæ difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65. IV. 5. VI. 137. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8. repetendum ἐπυνθανόμην. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. pag. 737. et seq. SCHWEIG.

59 3. τεκνοποιὸν] Quam γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, Euripidi princ. Andromachæ, Æschylo VII. Theb. 935. Sophocli Elect. 590. WESS.

4. θέλειν] Intellige φασὶ, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86. sæpius. Tum deinde γενέσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cujus generis exemplum ad I. 11. notavimus: simile habes c. 72. conf. Var. Lect. ad III. 12. Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ etc. aut πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτεϊ γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc. SCHWEIG.

Ib. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα] *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit hujus loci sententia. Pisistratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχὼν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονέειν, *non temnere*, et Homereum οὐ φιλέειν, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν *existimandi* vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quæ mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem *opinionis* potestas, vel *arrogantis* potius de se suisque viribus *persuasionis*, sed *quam* aliorum vel parit vel *comitatur contemtus*. Thucyd. II. 62. ἰέναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud Herod. I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι prægnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se præstantiores arbitrati Lacedæmonii.* VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, *ista cum contemtu considerantes.* Dum liquido constiterit, nulla habita *contemtus* ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit Ammonius in voc. Φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suæ quisque factioni, cujus erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, *etiam tyrannidis occupandæ studiosus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. Aristophanes Vesp. 505. αἰτίαν ἔχω Ταῦτα δρᾷν ξυνωμότης ὧς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὢν voculam ὧς isto versu substituendam censeo. VALCK. At non satis caussæ fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quæ etiam Prisciani testimonio firmatur,

sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi *hæc cogitantes* sonat. Sic igitur hîc ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66. SCHWEIG.

5. τῶν ὑπερακρίων] Servatum Græcum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακρεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem *montanos*, et ipsum nomen, et oppositi *litorales campestres*que ostendunt, et Dionys. Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαϊκὸν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν· ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνῃσι. SCHW.

Ib. Νίσαιάν τε ἑλών] De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Æneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quærunt apud Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

7. ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν] Reiskius Aldi ἔμενε longe præfert. Favere videtur Plutarchus in Solon. p. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis a Gronovio in unum conductis ex V. 71. οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi S. et V. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. XIV. Tu confer Corsini Fastor. Attic. t. III. p. 101. WESS. Conf. Nostrum V. 29. 71. 92. SCHWEIG.

60 3. περιελαυνόμενος] Proprie, *circumactus*; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Valla, *satagens*: poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budæus, Comm. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. SCHW.

5. τῇ οὔνομα ἦν Φύη] Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur εὐειδής. Phylarchus Athenæi XIII. p. 609. c. τὴν κατάγουσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος ἔχουσαν, καλήν φησι γεγονέναι. Insanabile Ca-

saubono vulnus non attigit in Pisistr. c. IV. Meursius: meo quidem arbitratu conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηνᾶς σωτείρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας meminit Lycurgus c. Leocr. p. 150, 5. Locum adhibuerunt Meursius in Cecrop. c. 27. et plus una vice Spanhemius: ejusdem Minervæ et alibi fit mentio, et in Antipatri epigr. quod vulgavit Kuster. ad Suid. in Φυγοδέμνιος. *Phya* tum *ad habitum Deæ reducentis* ipsum *in arcem formata* fuisse traditur Valerio Max. I. c. 2. VALCK.

6. προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι etc.] Fuit, qui προσάψαντες refingeret: ego olim προσδήσαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. Hesychius, προδέξαντες, προδείξαντες haud dubie hoc ex loco. *Ostentarunt* ergo magnificam *illam speciem*, ut incautos fallerent. Polyænus hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν cum Berglero si scripseris, suum auferet iste. WESS.—Larcher vertit, *parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté.* Schweighæuserus, *quum in currum sustulissent edoctam prius eum adsumere vultus corporisque habitum, quo maxime decora esset adparitura.*

8. πειθόμενοι] Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos *persuasio* debuit *divinitatis*. Πυθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ὦσε τὸ ἐγχειρίδιον, ubi *cui Darius obtemperans* etc. vertit Valla, qui quidem πειθόμενος, quo modo codd. plures, in suo habuit. Facit mecum Reiskius. De Phya Athenæus ex Clidemo lib. XIII. p. 609. et Schol. Aristoph. Equit. 447. varie errantes. Vid. Meursii Pisistrat. c. 16. WESS.

61 2. ἐναγέων] Tituli caussam explanat Herodotus V. 70. WESS.

6. γνώμην] Lectio γνώμῃ est conmoda satis. Αὐτὸς—βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃσί τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τολοιπόν γ'—ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Æschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης: et p. 80. ἢν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος. Hæc gemina sunt. Valet in præliis, νικᾶν μάχῃ

et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. Sic et νικᾷν 'Ολύμπια, et similia. SCHWEIG.

Ib. προηδέατο] Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est ac *reverentiam ob acceptum ante beneficium et gratum animum testari;* ut III. 40. καὶ τίς ἐστι 'Ελλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων; *cui ego reverentiam ante debeo,* non male interpres. WESS.

62 3. Βοηθέουσι] Bene Galeus βωθέουσι ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus codex præiret, id reponerem. Nam genuinum et Herodoteum esse ex Eustathio in Homer. Il. p. 288, 16=218, 10. atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

4. Παλληνίδος 'Αθηναίης ἱρὸν] Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humandum prædicit Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας 'Αθάνας. Templi forsan donaria, quæque illis inscripta fuerint cognosceremus, si Themisonis ad nos pervenisset ἡ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyænus I. 21. §. 1. Πεισίστρατος, inquit, ἀπ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς 'Αττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Pallenes demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

5. 'Αμφίλυτος ὁ 'Ακαρνὰν] Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστίην habet 'Ακαρνῆνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus jam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς 'Αμφίλυτος: 'Αθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Potterus: his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus codicum Herodoti; suspicatus *Acharnensem* fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum 'Αμφίλυτος ὁ 'Αχαρνεὺς, aut si quis

illud ob morem præferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνεύς. Inventum Eustathio et βάθρακος παρὰ τῷ Ἴωνι Ἡροδότῳ, ad Od. η΄. p. 1570=271, 46. alia quædam idem habet hujus formæ rarissima. Ἀκαρνὰν et Ἀχαρνεὺς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἑταιρ. Διαλ. VII. t. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod libri præbent scripti, Ἀκαρνανεὺς et Ἀχαρνανεύς. Bene monenti Guieto debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεὺς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum οἴνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. Gronovium vide, et Themistium Or. III. p. 46. WESS. Ἀχαρνὰν, sive Ionico idiomate Ἀκαρνὰν, perinde ac Ἀχαρνεὺς, de Atticæ populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam Senecæ Tragici Hippolyt. vs. 22. SCHWEIG.

Ib. Ἔῤῥιπται δ᾽ ὁ βόλος etc.] Responsum harioli Æliani se memoriæ obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptæ, subderet Histor. Anim. XV. 5. οὐκοῦν—καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. *Norunt hæc et testantur tum Eretrienses, tum Naxii, hac piscatione insignes, ut Herodotus et alii testantur.* Sic Gillius et Gesnerus, minime ejus sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. Eretriensibus, ait, Naxiisque et Atheniensibus ex fama ejusmodi thynnorum capturæ usu venisse, quæ Herodotus atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. Perspecte Schneiderus ad Æliani locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. Valck. ad Herod. III. 149. SCHWEIG.

63 1. συλλαβὼν] Conf. Herod. III. 64. ad quem locum Gronovius provocavit. SCHWEIG.

2. ἦσαν] Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἔσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quæ mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. At, quod

Homero licitum fuit, augmenta verborum modo adjicere, modo negligere; eamdem, puto, veniam sibi sumere Herodotus potuit. SCHWEIG.

4. καὶ ἀπιέναι ἕκαστος] H. Stephanus veterem scripturam, ut oratio lenior curreret, mutavit. In Parisino ἕκαστον librarius, supra scripto sigmate, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quæ Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Sæpissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. σὺ δὲ στὰς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι: sic libri mssti et Eustathius, e quibus et VII. 159. σὺ δὲ μὴ βοηθέειν refingendum erit. Kusterum in Clerici Bibliotheca, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. At adjectum h. l. verbum κελεύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hîc idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27. diximus. SCHWEIG.

64 2. ἐς Νάξον· καὶ γὰρ ταύτην] Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο—Λυγδάμι· πρός γε (sive πρός τε) ἔτι τούτοισι τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. *Ad hæc etiam Delum insulam* (subegerat,) *quam ex oraculi responso purgavit.* SCHWEIG.

3. καθήρας δὲ ὧδε] Eleganter atque ad hunc locum obportune Thucydides III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφεωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandæ insulæ ritibus et modo discordia nulla. WESS.

4. μετὰ Ἀλκμαιωνίδεω] Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδέων ex conjectura, quæ absurda minime est. Alcmæonidæ omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego Megaclem fuisse, universæ tamen gentis potior mentio. Præclare Plutarchus in Solone extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθὺς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

65 2. ἐπὶ γὰρ Λέοντος] Confer Pausaniam lib. III. 3. Nostrum æmulantem, nec dextre tamen suis partibus functum.

WESS. Quem Hegesiclen Herodotus nominat, is Spartanis Agesicles erat, pater Aristonis, qui c. 67. memoratur. SCHWEIG.

3. ξείνοισι ἀπρόσμικτοι] *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, *qui peregrinos jure conmercii excludunt, eorumque consociationem atque aditum recusant.* De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσι. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη Phil. Jud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμιξία τῶν ἐθνῶν de neglecto conmercii usu et accessu [lib. XVI. 29, 12.] huc pertinet, sicuti ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τεγεήτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS.—Conf. Lexic. Polyb. in Ἀμιξία. SCHWEIG.

4. Πυθίη λέγει] Fuit Pythiæ id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. p. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιοτάταις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

6. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. etc.] Vide Adn. ad c. 58. SCHW.

Ib. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω] Laborant hæc premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidæ, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotæ ætas, qua suæ is tutelæ erat, cum hic nasceretur. Præterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectæ filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Hæc atque alia Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, objicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotæ obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constent, id verum videri. Ergo-ne Noster erravit? Fieri potuit: quamquam si consideretur accurata utriusque regiæ familiæ recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An Χαρίλλου cum viro amplissimo refingendum, culpaque in libra-

rios, qui nimis scioli *Λεωβώτεω* correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore inmunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo jam tempore Philemon apud Porphyrium Quæst. Hom. VIII. de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelæ viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδέου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητέων Λεωβώτεω*, *cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex.* Sunt sane hujuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitæ, neque oberit multum Leobotæ Lycurgique ætas. Certum est, de tempore legum latarum vitæque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat præterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quæ utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota conponendis legibus operam inpendisse Lycurgum: ad ejus regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de præter alios Strabo. WESS. Larcherus, in priore editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotæ vel Labotæ substituere non dubitavit: cujus consilii rationes in Chronol. Herod. cap. XVII. p. 489. seqq. exposuit. SCHWEIG.

7. *ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας*] Bene Polyænus de Lacedæmoniis *κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια στρατοπεδεύοντες* lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, Marshamus infitiatus fuit inprudenter. Nostri patrocinium docte professus est Perizonius ad Ælian. V. H. III. 17. Vide de Lycurgi post obitum divinis honoribus Nic. Damascenum Exc. p. 449. WESS.

66 1. *ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα*] Sic VII. 156. *αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά*

τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et Diodorus V. 12. ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ηὐξήθησαν: qui eum in modum sæpe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

2. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι] Imitatur Abydenus de turris Babylonicæ structoribus, καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι in Eusebii Pr. Evang. IX. 14. Putabam καταφρονέειν, Erotiano præeunte, Ionibus tantundem fuisse ac κατανοεῖν *considerare, opinari,* non sine contemtu quodam. Nec alia mens Reiskio. Ansam dedit Herodotus VIII. 10. et hujus libri c. 59. ubi Valckenarii animadversionem expende. WESS. At accedentem *contemtus* notionem ignorat Erotianus. Conf. adnot. ad cap. 59. SCHW.

4. οἱ δὲ, πέδας φερόμενοι] Ita multo post Carthaginienses, sed pari eventu, in Diodori lib. XX. 13. Suscepta infelix hæc et temeraria expeditio fuit rege Charillo, docente Pausania III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum Laconum alia in re Libanius tetigit Prosphonet. ad Julian. p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἣν ἔτεμον Σπαρτιάται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες. Ubi χοίνικες nihil aliud ac Nostro πέδαι. WESS.

6. Ἀλέης] Constanter Ἀλέαν adpellat Pausanias, regique Aleo acceptum refert, oblitus Homericum Iliad. χ'. 301. In Strabone VIII. p. 595=388. D. Ἀλαίας nomen habet ex doctorum conjecturis. De conpedibus, quæ inter templi donaria Pausaniæ ævo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. Conf. Nostrum IX. 70. SCHWEIG.

67 3. τὴν ἐς θεὸν] Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quæ ad I. 109. monemus. SCHWEIG.

4. λευρῷ ἐνὶ χώρῳ] Similiter Homer. Odyss. η'. 121. τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ Τέρσεται. WESS.

Ib. καὶ τύπος ἀντίτυπος] Herodotus c. 68. τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, *incudem et malleum,* esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; ἀντίτυπος, quia ejus ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πήματι, *ferrum,*

quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

Ib. Τεγέης ἐπιτάῤῥοθος] Æm. Portus in Lex. Ion. versionem Vallæ secutus ait: "Ἐπιτάῤῥοθος apud Herodot. non "pro *auxiliatore* (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed "pro *victore*." Nec ita male. Nempe verbum ἐπιῤῥοθεῖν, indeque derivatum nomen ἐπίῤῥοθος, eique geminum ἐπιτάῤῥοθος, mediam habet significationem, *cum strepitu accedere, adstrepere*, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui *cum strepitu et impetu* adest, sive *ad opem ferendam amico*, sive *ad depellendum hostem;* quemadmodum et de eo qui vel *adplaudit amico*, vel *insultat hosti*. Cæterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέῃς scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τέγεα. Nam oppidi hujus nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγέαις ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. SCHWEIG.

5. ἐς οὗ] Sic IV. 12. 160. et 166. V. 51. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timæum et doctorum alii ad Hesychium. WESS. In ἐς οὗ ellipsin Æm. Portus statuit hujusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, *ad illud tempus quo*. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen hujus particulæ æmulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adjici poterunt III. 31. V. 86. etc. SCHWEIG.

68 2. ὁ χαλκεὺς] *Faber ærarius* vetus interpres; Heresbachius *ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine caussa *ærarium* prætulit. Dudum est, cum Pausanias III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis ejus ratione. Patefacit id quoque res ipsa ejusque series. Pollux VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt Aristotelis de Poëtic. Art. cap. 25. p. 256. Confer Fragmenta Pythagor. p. 706. ed. Gal. Schol. in Apollon. Rhod. I. 430. et Æm. Portum ad Xeno-

phontem p. 1178. et de Orestis corpore, cubita longitudinis habente septem Philostratum Heroic. I. 2. p. 668. tum A. Gellium N. A. III. 10. cui Noster propter illud litteris, tametsi ex Spartanorum sermonibus, proditum, *homo fabulator.* WESS. Solinus c. 5. *Ossa* (Orestis) *implerunt longitudinem cubitorum septem.* GALE.

3. μὴ μὲν γενέσθαι] Si faverent codices, præferrem μηδαμοὺς γενέσθαι μηδαμᾶ μέζονας ἀνθρώπους τῶν νῦν, *nullos uspiam fuisse.* lib. II. c. 91. μήδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. Opinio non absurda fabri ferrarii Tegeatæ nitebatur ea propemodum ratione, quam Celsi verbis apud Origen. IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ ἀεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι. Simillima dantur Epicuri: istam ἀπιστίαν, valde probatam Palæphato, expugnare nititur Plutarchus t. II. p. 732. D. VALCK. At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν Herodoteo more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula Valck. recte præcepit ad III. 99. ubi ἄπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν; parique modo III. 66. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν etc. Cæterum conf. III. 15. ibique notanda. SCHWEIG.

4. πῆμα ἐπὶ πήματι] Aldinum ἐπὶ πήμασι Sophocles verum præstaret Antig. vs. 605. ἀρχαῖα—πήματα φθιμένων ἐπὶ πήμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulæ usu variarent veteres. Responsum Pythiæ apud Ælian. Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πήματι βαίνει. Manetho V. 57. Ἔνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πήματι δεινῷ. Refer huc, ut alia prætereantur, Juvenalis Sat. XV. 165. *Ast homini ferrum letale incude nefanda Produxisse parum est.* WESS.

6. ἐμισθοῦτο] Ἐμισθοῦτο, *conducere cupiebat et conabatur.* Sic III. 53. ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κερκύραν. et c. 139. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο. Utrobique *conatus* et *voluntas* indicatur, sicuti et c. seq. χρυσὸν ὠνέοντο. [et c. 165.] Vide Taylor ad Lysiam pag. 146. Valckenarium in Euripid. Phœn. 1406. et Leopardum Emend. VII. 7. WESS.

69 1. ἔπεμπε ἐς Σπάρτην etc.] Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedæmonios, a Crœso, Græcos Asiæ incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπι-

στείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in Pausaniæ lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in Εὐρύβατος. WESS. Vide Diodorum Sic. t. II. p. 553. Larchero allegatum.

4. ἐν Θόρνακι] Hoc de Laconicæ monte et Apolline Pythæo Crœsique auro, Pausanias III. 10. WESS.

70 2. ζωδίων] ζώδια hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed *cujuslibet generis figuræ*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῶα, I. 203. et alibi. Sic idem ζώδια apud Athen. V. 197. b. SCHWEIG.

4. Ἡραῖον] Vide IV. 88. et 152. Apuleius Florid. p. 350. *Enimvero fanum Junonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deæ perquam opulentum.* WESS.

71 3. χώρην ἔχοντες τρηχείην] Fatentur Persæ, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα Xenophonti Cyropæd. VII. p. 197. B. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, *vino* Persæ *addictiores sunt.* Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriæ potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege Strabonem XV. p. 1068=735. WESS.

2. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει] Tractum illum quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν sæpe adpellitant Apollon. Rhod. II. 947. 966. ubi docte Critici Græci, Dionys. Perieg. vs. 733. WESS.

3. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης] Bene Jo. Fr. Gronovius hæc parenthesi includenda, aut majore distinctionis nota ab insequentibus sejungenda arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, angustus meatus Nostro est, et terræ etiam angustior tractus, cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχένα τῆς Χερ-

σονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχένος, Thermopylarum angustias, [VII. 223.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis Elect. 1288. quæque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Œdip. Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὖρος τῆς χώρης in Observat. Histor. et Critic. refinxit. Non agitur de termino Asiaticæ ejus regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciæ finibus in Pontum extendatur. Idem Reiskius pulcre vidit, stabiliturque his Scymni Chii, Asiæ ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχήν ἐστιν εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον διήκων[f]. Mox Heinsius μῆκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ etc. teste Jungermanno in Polluc. II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34., nonnihil adhæresco: sive enim diurno itineri stadia CL. uti lib. V. 53., seu CC., quemadmodum IV. 101., contribueris, Asiæ illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere Asiæ has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciæ maritima disjungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν, λέγων· Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382. et in Hudsoni Geogr. Min. vol. II. p. 54. Scylax quidem in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (pag. 97. ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste Strab. II. p. 118=68. tria millia stadiorum numerabat; Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Cæterum consuli possunt quæ in hunc Herodoti locum commentati sunt Academici Parisienses, De la Barre, t. VIII. p. 352. seqq. et De la Nauze, t. XXXVI. *Hist de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59. notata. SCHWEIG.

73 2. νομάδων εἴλη ἀνδρῶν] Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii

[f] Quibus cunctis in locis Græcum αὐχὴν commodissime Latinum vocab. *fauces* reddet. SCHWEIG.

sunt ac νομάδες lib. IV. 19., uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητὴς et ἀνὴρ βασιλεὺς etc. WESS.—At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθέων junctum intelligam: nempe εἴλη ἀνδρῶν, quæ εἴλη ἀνδρῶν fuit (ἐκ) Σκυθέων τῶν νομάδων. SCHWEIG.

4. ὀργὴν οὐκ ἄκρος] Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui *iracundo animo* est, sive *in iram pronior*. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γεγένητο ὀργήν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, Bell. Civil. I. c. 104 et 113. Accedit Dio Cassius t. I. p. 59. θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, *furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni.* Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, *qui iræ minime indulget;* qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος, vertique, *non erat conpos mentis.* At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat, sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive ψυχὴν οὐκ ἄκρος. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Geinozius. WESS.—Negativæ particulæ patrocinium suscepit Coray apud Larcherum, ὀργὴν ut in Æschyli Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque *pusillo* intelligens *ingenio:* cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. vol. I. p. 77. vocab. ὀργὴ apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de *ingenio* et *indole* frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schæferus ad Gregor. Dialect. p. 532. ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. vol. II. p. II. p. 281. provocans ad V. 112. ὀργὴν οὐκ ἄκρος interpretatur, *iram non vincens, iræ non temperans.* Id vero Græce foret ὀργῆς οὐκ ἐγκρατής. SCHWEIG.

74 1. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην] ἐν δὲ, scil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. SCHWEIG.

Ib. ἐν δὲ καὶ ναυτομαχίην τινα ἐποιήσαντο.] Homericum est ἐν μὲν, ἐν δὲ, subaudiendum τοῖς πέντε ἔτεσι τούτοις. Sic Il. σ. 483. ac deinceps in Scuto Achillis, Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν—Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων. Aliis etiam locis. Et Herodotus subinde: III. 15, 38. WYTT.

2. συνήνεικε—τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι etc.] Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀντὶ ἡμέρης νὺξ ἐγένετο VII. 37., ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ IX. 10. Moverunt ea Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiæ notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine justa ratione propositum, poterat: verum grassatur ulterius, Thaletique peritiam astronomiæ aufert, et, quem prædixerat solis defectum, talem fuisse infitiatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis prædixerat*, in Addend. ad Diss. de Cyclis p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiæ usum et scientiam adimit, adauget ejusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris cœlique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides Eudemo apud Clementem Stromat. I. pag. 354. in Historia Astronomiæ, Ciceroni, Plinio, Diogeni Laërtio, Apuleio, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea Herodoto ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, major contentio et controversia. Plinius lib. II. Histor. Nat. c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: Clemens Alex. in Olymp. L. circiter, ex conjectura. Utriusque sententiæ officit rex Cyaxares, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. Cicero I. Divinat. c. 49. solis a Thalete prædictam defectionem, Astyage regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra Nostri descriptam rerum seriem, et liquidissimum Eudemi testimonium. Seriore ævo viri doctissimi Scaliger, Calvisius, Petavius, Ricciolus, Usserius, Newtonus

defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinavit dissidentes horum opiniones Vignolius tom. II. Chronol. pag. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, Vignolii repudiata, neque citra caussam, opinione, Bouherius Diss. Herod. c. 4. Amplexus alia quoque est Baierus in Memor. Scythicis, insertis tom. III. Commentar. Acad. Petropolit. pag. 328; cujus eximii viri quæstionis hujus examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adjungam, in tanto conputantium dissensu, neque patitur adnotationum brevitas uberiorem excursum. WESS. Plura quædam Larcherus exhibet, qui istum solis defectum cum Petavio, Harduino, Marshamo, Bouherio, et Corsino, ad Olymp. XLV. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit Reizius in sua Herodoti editione; ad annum 610. refert Franc. Baily in Philosoph. Transact. MDCCCXI. p. 269. seqq. ut nuper ex Novellis literar. Gœtting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quæ ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab Herodoto passim memorantur, Vir multis nominibus illustris Volney in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4. seqq. demonstratum ivit, agi hîc de eo Solis defectu, qui in Pingrei Tabulis ad diem tertium mensis Februar. anni ante C. N. 625. refertur. SCHWEIG.

5. Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος] Verum est, quod Stanleius in Æschyli Pers. 326. et T. Faber lib. I. Epist. 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim adpellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad Diodorum Siculum XIV. 20. *Labyneti* nomen in Babylonis regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester Medos inter et Lydos fuit, est Nabuchodonosorus, qui et Nebucadnezar: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγὴν, uti mox, de *consociata adfinitate* Iones probasse videntur. De Abderitis et Democrito Simplicius de Cœlo lib. III. p. 150. τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρῖται ἐπάλλαξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Junge Alberti scholia in Hesychii Ἐπαλλάξαντες. WESS.

6. ὁμοχροιΐην] In Æschinis Dialog. III. 15. οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας, bene redditur, *neque attingunt hæc superficiem.* Ad quem modum si cum Horreo ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροιΐην verteris *in summa cute*, seu *cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quæ morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt.* WESS. Cf. Valcken. ad IV. 70. SCHWEIG.

75 3. ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων] Etsi Noster Græcorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. ubi videatur Gesnerus. WESS. Diogenes Laërt. I. 38. potius ex Sosicrate quam, ut J. M. Gesnerus ad Lucianum l. l. prodit, ex Apollodoro: igitur recte omissum hoc in hujus Fragmentis ab Heynio t. IV. p. 1090. Scholiastes Aristoph. ad Nub. 180. ex Herodoto, ut verisimile est, descripsit. WYTT.

4. οὐ γὰρ δὴ εἶναί κω τοῦτον τὸν χρόνον τὰς γεφύρας ταύτας·] *Hos enim pontes illa ætate nondum fuisse.* Ratio Grammatica ostendit, Herodotum significare *hos pontes sua ætate ad Halyn fluvium fuisse:* ταύτας τὰς γεφύρας est *hos pontes qui nunc sunt:* itaque antecedens τὰς ἐούσας γεφύρας, accipiendum *pontes qui nunc ibi sunt.* Nam alia interpretatio *tales pontes illa ætate nondum cognitos fuisse*, nec rei veritati, nec verborum sensui, satis convenit. WYTT.

Ib. ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα] Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad trajiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a læva habuerunt. SCHWEIG.

5. ὅκως ἂν] Arcte junctæ particulæ ὅκως ἂν, cum conjunctivo vel cum potentiali modo constructæ, ut I. 99. et sæpius alibi, nude *ut* significant: neque ad sententiam alia particula hîc desiderabatur. Structura enim orationis in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμὸς, ταύτῃ—ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νώτου, καὶ αὖτις ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. SCHWEIG.

76 1. κειμένην] κειμένη præstaret. Prædicatur de regione Pteria, quæ in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι

καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. Nec vero *in finibus Sinopes* sitam Pteriam Herodotus ait, sed *ex adverso, e regione fere Sinopæ.* SCHWEIG.

3. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν] Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στράτευμα—ὅρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 105. πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. WESS.

77 1. μεμφθεὶς] Stephanus et Portus, postulante verbi usu, *caussatus exercitus sui paucitatem*, sive potius, *semet reprehendens ac incusans.* Statim οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν non aliud ac οὐκ ἐ. ἐπιέναι. Sic VII. 5. ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος: et c. 50. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84. ἐπειρᾶτο προσβαίνων. WESS. Μεμφθεὶς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13. VII. 146. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum hæc sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem:* id est, *conquestus est de suo exercitu,* non quod minus fortiter pugnasset, sed *quod numero longe inferior fuisset hostibus.* SCHWEIG.

2. Λαβύνητος] Regum Babyloniorum ultimus, Crœso ad coërcendam Cyri adaugescentem potentiam fœdere junctus, et belli hujus fortasse occasio. Beroso apud Josephum Ναβόννηδος lib. I. c. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Ægyptium, has in partes ut transiret, inpulisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. p. 183. WESS. Cf. Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. SCHWEIG. Vide Wesseling. ad c. 188.

78 2. ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμησσέων] Dubium est, præstet-ne Τελμήσσεες an Τελμίσσεες, cum sermo de his conjectoribus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina.* Habet et Strabo Τελμήσσεως, sive Τελμησσέων ἄκραν lib. XIII. p. 935=630. Arriano, qui de hariolis et conjectoribus his diligentissime, Τελμισσεῖς Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidæ atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturæ diversitas. Non

addo plura. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Spanhemius Diss. IX. de Usu et Præst. Numism. p. 563. abunde facient satis. Vocabuli ἐξηγητέας usum ex Græcorum moribus in luce posuerunt Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timæi Lexic. p. 81=109. WESS.

79 1. πρῆγμά οἱ εἶναι] *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη. VII. 12. πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, *conperit prorsus sibi consultum non esse Græciæ bellum inferre.* WESS.

3. παρὰ δόξαν—ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε] Ut hic, semel præterea loquitur VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον. VALCK.

4. ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ' ἵππων] Homerus Odyss. ι'. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων Ἀνδράσι μάρνασθαι. Cujus exemplo Philostratus Heroic. II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι. Lydi eo in genere præter ceteros excellebant, ἱππεύεσθαι ἀγαθοὶ, uti Noster, sive φιλιππότατοι, quemadmodum Philostratus Icon. lib. I. 17. pag. 788., ante quos omnes Homero ἱπποκορυσταὶ Iliad. κ'. 431. WESS.

80 1. Ὕλλος] Amni verum nomen reddiderunt Glareanus ad Livii XXXVII. 38. et Leopardus Emend. VII. 9. Strabo, XIII. p. 928=626. de Hermo, εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει—συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδόασι θάλατταν, ὡς Ἡρόδοτος φησίν. WESS. De templo Δινδυμήνης μητρὸς τῶν θεῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 862=575. et Apollon. Rhod. I. 1125. SCHWEIG.

5. Κάμηλον] *Cameli odorem et speciem equum* non ferre, sed *reformidare*, in prælii hujus enarratione Xenophon Instit. Cyr. VII. 1, 27. et Polyænus Strateg. VII. 6, 6. non præterierunt. WESS.

6. ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός] c. 153. ἐπ' οὓς ἐπεῖχε στρατηλατέειν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι. Quæ mihi quidem *a navibus ad anchoras stantibus*, ἐπεχούσαις, repetita non videntur: multo conmodius τὸν νοῦν ad dictionis conplementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. XVIII. 28, 11. δῆλος ἦν, ἐπέχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucæ Evang. c. xiv. 7.

ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli præferunt libri ὁ αὐτὸς, manifestos ex ὁ Λυδὸς natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Ælian. de Animal. XII. 9. Λυδῶν κόραι genuerunt invitæ, monitore Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS.

82 1. Θυρέης] Vide Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Fœder. t. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timæi Lexic. p. 54=74. WESS.—Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium hujus insulæ nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρίη νῆσος dicere placuit Herodoto. SCHW.

6. λέγοντες, οἱ μὲν etc.] Ut alia quædam Sophoclis et Euripidis, quæ legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phœnissis Euripidæ vs. 1471. seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι·—τοῖς δὲ, etc. VALCK.

Ib. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.] Nisi Chrysermus [apud Plutarch. II. p. 306.] fallit, Amphictyones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedæmonii; unde Θυρεατικοὶ apud eos στέφανοι, de quibus docti viri ex Athenæo ad Hesychium. WESS.

8. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi præter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. *jactat se Sparta et gloriatur Leonida non minus quam* etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

Ib. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι etc.] De Othryadæ exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Ar-

givi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. Sed partium patriæque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS.

84 2. προεχώρεε] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardianam Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

3. τῇ οὐδὲ Μήλης, ὁ πρότερον βασιλεὺς] Πρότερος, si valeret, non *primum*, sed priorem Crœso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiæ apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulæque ætatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est Nic. Damasceni. Præclare de Dione Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis hujus et Mardi nomine meritus est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. WESS.

3. Τελμησσέων δικασάντων] Non erant δικασταὶ, sed *conjectores et interpretes portentorum;* quæ duo conjunguntur a Cicerone de Divin. II. 28. qui lib. II. 5. *Est,* inquit, *quidam Græcus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui conjiciet, vatem hunc perhibebo optimum:* Μάντις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστος Ἔστιν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσέων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. *Omnis divinatio conjectura nititur, ultra quam progredi non potest:* Cicero de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. Insolens verbi usus originem suspicionibus præbet. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. *Leonem circum arcis muros gestatum* spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποίῳ πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. Verbum

δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussæ video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re simillima usus est Noster I. 78. SCHWEIG.

5. ὁ ὢν δὴ Ὑροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος] Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS.—Mireris nullo e ms. οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄτυν, I. 33. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς, I. 53. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος, I. 85. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτὸς non erat hîc locus. SCHWEIG.

6. καὶ κατ' αὐτὸν] Κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est *ad ejus exemplum*. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δὲ,—ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτὸν, III. 4. SCHWEIG.

85 2. εὐετοῖ] Herodoteam hic fuisse suspicor εὐετύϊ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστύϊ, (pro Εὐεστὴ, ἡ) εὐημερίᾳ, εὐετηρίᾳ.—Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύϊ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὄφρα τις εὐετύϊ χαίρῃ ποτιδέγμενος ἀνήρ. Schol. τῇ εὐετηρίᾳ. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt præsertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. p. 1180=1245, 39. Ultimum eorum est ἡ κτιστύς: κτιστὺν, inquit, Μιλήτου φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστύος lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit M. Præ ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cujus paucis reliquiis inveniuntur ἁρπακτὺς, διωκτὺς, γελαστὺς, μαστὺς, ἀλητὺς, ὀϊστευτύς. Horum nonnulla attigit Hemsterhusius ad Lucian. Dial. Mort. VI. 3. multo plura hujus classis præbet Hesychius, quædam etiam mendosa: Ὠρητὺς vox est nauci, Antimachea fuit πωρητύς. Ἐσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἐσκλητὸς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετὺς, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστὼ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt[1] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobæum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων· καὶ πρὸς εὖ

[1] Saltem ex Diog. Laërt. IX. 45. SCHWEIG.

ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακεστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. *Æternitas* Antiphonti dicta 'Αειεστώ, teste Harpocr. ἡ οὐσία, 'Εστὼ Archytæ Stobæi Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam 'Απεστώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me judice, ἀπεστύϊ. Hesychius: 'Απεστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ὠ, quod commemini, nullam præbet Herodotus. VALCK.—ἐν τῇ—εὐεστοῖ] Clemens Alex. Stromat. II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστὼ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Æschylus VII. c. Theb. 192. Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ Ξύνοικος εἴην. ubi Schol. εὐδαιμονίᾳ, εὐετηρίᾳ. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. WESS. Vocab. εὐεστὼ apud Æschylum iterum habes in Agamemn. 878. SCHWEIG.

4. ἀλλογνώσας] Hesych. 'Αλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum in ἀλλογνοῶν in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Œconom. neque, alia in conpositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσσων etc. WESS.

Ib. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος] Cicero Divin. I. 53. *ejusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Crœsi filium, cum esset infans, locutum.* Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφωνον tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, *captum auribus* c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces edere? præsertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δέους καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit Pawius. Habet Plinius N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Crœsi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiæ regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle Harduinus, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS.

86 2. δὶς ἑπτὰ Λυδῶν—παῖδας] Sic consimilia Nic. Damascenus Excerpt. p. 457. in hac pyra tragœdians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. Ctesias nihil de rogo,

admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque Xenophon. Quæ mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis hæc profluxisse. θεῶν ὅτεῳδὴ, quod sequitur, reddendum Abydeno apud Euseb. Pr. Ev. IX. 41. WESS.

3. μιν προστῆναι] Commode Gronovius citat I. 119. Sic vero et προστὰς olim I. 129. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51. pro vulgato olim προεστήκεε, recte προσεστήκεε libri nostri dedere. Construitur autem hoc verbum alias, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. SCHWEIG.

4. τινα τοῦτον ἐπικαλέοιτο] Vide Matthiæ Gr. gr. 264. Obs.

Ib. ἡσυχίης] Quod hoc loco vulgabatur olim, λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdæ ἀψυχίης: censeri certe potuit Crœsus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësio designatis, sæpe dicta fuit ἀψυχίη Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πσυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum judico. VALCK. Puto et Nic. Damascenum in Nostro ἡσυχίης reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait Excerpt. p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρὶς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin hujus loci ea præbent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, *postquam altum erat silentium*, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire præterea Nicolaus lectionem Σόλωνα poterit, sicuti et Ælianus in Eustath. Od. p. 1404, 45=38, 41. hæc planissime æmulatus: ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρὶς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα[k]. Adde aliam ejusdem Æliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. Verbum ἀνενεγκεῖν et ἀνενέγκασθαι apud Suid. in Ἀνενεγκὼν, et Hesych. in Ἀνηνέχθη, exponitur *ex animi deliquio* (ἐκ λειποψυχίας) *se recipere, et vocem edere.* Qui verbi usus videtur esse sequioris ætatis: (conf. Indicem nostrum Græc. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos præsertim scri-

[k] Eadem habes apud Suid. in Ἀνηνέγκατο. SCHWEIG.

ptores nihil fere aliud, nisi, *vocem* vel *gemitum* (*ex imo pectore*) *proferre*. Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116. SCHWEIG.

6. ἀρχὴν] Ἀρχὴν notat *olim* hic atque alibi. Vide II. 28. et Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

Ib. ἀποβεβήκοι] Quæ Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκεέ οἱ protulit exempla ex II. 175. VI. 68. III. 55. III. 72. VII. 125. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἑωυτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἀποβεβήκεε olim superne adscriptæ literæ οι indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκοι, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκεε: pro quo non est cur ἀποβέβηκε quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84. 79. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132. vulgatum olim κατεστήκεε teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. t. I. p. 239. seq. SCHWEIG.

87 1. εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη] Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. 385. εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. α'. 39. WESS.

88 1. ἀπεθωύμαζέ τε ὁρέων, Homeri exemplo venerunt Il. ω'. 629. Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς Εἰσορόων etc. Mutuum Cyri Crœsique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. 2. suo more descripsit. WESS.

2. De orationis ἀνακολουθίᾳ dictum est ad I. 3. SCHW.

90 4. Ἐπαλιλλόγησε, *repetiit, eademque ipsa exposuit*, quæ supra c. 37. etc., atque ita Pollux. Nam ἐπαντιλόγησε, quod illi et Nostro instaurat Heringa Obs. Crit. c. 3. p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene Philo Jud. de Fortitud. p. 738. D. εἰρηκὼς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλιλλογεῖν οὐ δίκαιον. WESS.

6. εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι] Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὦ Κροῖσε,—ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

91 2. γονέος] De *progenitoribus* commode a Bellangero ad h. l. monitum Larcherus retulit, ex Græcorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Crœsi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Crœsus. SCHWEIG.

Ib. οὐκ οἷόν τε ἐγένετο] Nihil demuto; οὐκ οἷον, οὐκ οἷα, οὐκ οἷος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca Reiskius ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοισι: quod codices si præberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhæreo. WESS.

5. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης] Neminem offenderent ista si sola legerentur; de Phallo agens, ποιεῦσι, ait, τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε codicibus abesset, ob sequentia censerem adjectum, pristinamque scriptionem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο,—τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, corrigi vult Reiskius: lib. II. c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ—δεδήλωται. VALCK.

6. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος] Abydenus ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἥξει Πέρσης ἡμίονος, in Euseb. Pr. Ev. IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, Œnomaus, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κῦρος, ἢ ὁ μητρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικήν. Namque Herodotea innui, *Musæ* injecta mentio testatur, quam ἔκτυφον *fumi plenam* et *insolescentem* invidiose taxat, in Ejusdem Pr. Evang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. *Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro majori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa.* WESS.

92 1. Προνηΐης] Minervæ *protemplaris* sive *vestibularis* inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo sæpius peccatum. Memini quædam adponere ad

Diodorum XI. 14. plura Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. WESS.—Conf. VIII. 37. ibique not. SCHWEIG.

2. Βραγχίδησι τῇσι] Mirum est, concordiam codicum constare in Βραγχίδησι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus jam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quæst. Homer. c. 8.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαις γυνὴ χρησμῳδὸς Jamblicho de Myster. II. 11. p. 74. quæ insolentiori articulo nihil prodest. Juvemus Jamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδησι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδαις. WESS.—Philemon in Συμμίκτοις apud Porphyrium l. c. ait: "quum apud "Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. "Barn. editur, ἐν Βραγχῖσι in ed. Bas. 1551. utrobique "perperam, puto, pro Βραγχίδησι) τῇσι Μιλησίων legisset, "gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse "quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, "in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῆς Μιλησίων (sc. "χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam Græcus "nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in fœm. genere dicere au-"deret; postquam vero in ejusdem Herodoti libro II. (c. "159.) simili ratione ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων scriptum "reperisset, intellexisse se, Herodotum Ionum more (quem-"admodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαραθὼν dicunt) fœminino "genere, pro masculino, in isto nomine usum esse." Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eumdem tamen Nostrum I. 158. codices omnes in τοὺς Βραγχίδας consentire, itemque cunctos I. 46. τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159. τῆς Μιλησίων scripsisse Herodotum, et librariorum culpa in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquæ istæ codicum corruptelæ; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendæ, quanta si Villoisonum audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut Philemonem illum, e quo ista Porphyrius retulit, Alexandro Magno coævum faceret. (vide

Villois. Anecd. Græc. t. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. XXXIV. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.) At ex ipsis verbis a Porphyrio prolatis abunde adparebat, æqualem illum fuisse aut etiam paullo juniorem Alexandro Cotyensi Grammatico, (de quo Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De Branchidis multa Larcherus collegit ad Nostri V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quærebamus, ita se res habere videtur. Recte ἐς τοὺς Βραγχίδας scribitur I. 158. quatenus Branchidæ familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod Didymis erat in agro Milesiorum. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159. Βραγχίδαι in fœm. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἐς Βραγχίδας πέμπειν, (ut apud Nostrum I. 46. et I. 159.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχίδαι diceretur, nempe αἱ Βραγχίδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem Pompon. Mela I. 17. *Oraculum Apollinis*, ait, *dictum olim Branchidæ:* cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Διδύμοισι, et τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι nominatum legimus V. 36. coll. VI. 19. similiterque apud Strabonem IX. 421. c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eumdem Strab. XVII. 814. A. junguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις, prorsus tamquam duorum locorum nomina. SCHWEIG.

3. ἀντιστασιώτης κατεστήκεε] De Pantaleonte, Serinus in Stob. Serm. XLV. p. 313. quædam innuit. WESS.

5. κνάφου] Κνάφος, *carduus* sive *spina* est, qua fullones radere vestimenta solent: præterea *tormenti* seu *carnificinæ genus*, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὄργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, Suidas et Timæus. [in Lexic. Plat. p. 160.] Pertinet huc Platonis X. de Rep. p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. WESS.

93 2. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι] Hæc et seqq. respicit antiquus Sophista, qui Dissertationes aliquot Ethicas conscripsit, inter Fragmenta Pythagor. vulgatas p. 714. Λυδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι

καλὸν δοκεῖ εἶμεν. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam παιδισκέων mentionem narrationi suæ quædam de more Lydiaco interjecerit Herodotus; qui vocem, adjectam a Sophista, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit II. 126. eo Cheopa scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι. *Corpore quæstum facientes*, πιπράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ, Origeni c. Cels. V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων Xenoph. Symp. p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι Eusebio Προπ. IV. p. 162. B. Commode dicuntur ἐνεργαζόμεναι, id est, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit Abresch. Dil. Thucyd. p. 763. Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neæram p. 730, 44. ἑταίραν suam nolunt ὁρᾶν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ προνοβόσκῳ οὖσαν· et p. 731, 57. Quæ venit ob istum quæstum in Ægyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην Herod. II. 135. Secundum grammaticos et Eustathium ad Il. ψ'. p. 1329=1453, 45. Archilochus istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit Hemsterh. ad Hesych. in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud Demosth. p. 736, 105. et in Alciphronis Epistola, quam vulgavit Abresch. Addend. in Aristæn. p. 115. παιδισκεῖον dixit Nicias, Athen. X. p. 437. F. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In Isæi Or. V. p. 58, 13. Euctemonis ἀπελευθέρα ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, *meretriculas alebat conciliatrix:* in Orat. c. Neær. p. 728, 28. Charisii liberta Nicárete ἑπτὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. Lydias, de quibus agitur, puellas non ex corporis quæstu pecuniam contulisse, sed præter istum quæstum opus etiam mercede fecisse, quo majorem sibi dotem compararent, monuit Heyne in Commentar. Gotting. t. XVI. p. 35. Similem isti Lydorum morem apud Cyprios notavit Justin. XVIII. 5. Conf. Clearchum apud Athen. libro XII. p. 515. F. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, τῶν δούλων cum Larchero corrigendum sit. SCHWEIG.

5. καὶ δύο πλέθρα] Nulla subest caussa, cur de integritate hujus loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogite-

mus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiæ partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge amasiæ suæ erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam Ther. 633. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hîc Herodotus loquitur, et ex eo Strabo XIII. p. 626. B. 627. B. Cujus monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad Il. β'. 865. SCHWEIG.

94 1. καταπορνεύουσι] Thomas, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις—καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα. Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium 840. WESS.

Ib. καπηλοὶ] Quam vim habeat v. καπηλὸς luculenter ostendunt duo loca a Larchero excitata, Platonis scil. Sophist. p. 223. D. ἡ κατὰ πόλιν ἀλλαγὴ—καπηλικὴ προσαγορεύεται. tum Aristoph. Pac. 446. κάπηλος ἀσπίδων, ubi Schol. Οὐκ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ' ἄλλου λαμβάνων καὶ πωλῶν. Plura Schleusnerus Lex. N. T. v. Καπηλεύω.

3. ἐπὶ Ἄτυος] Conf. c. 7. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. SCHWEIG.

Ib. σιτοδείην ἰσχυρὴν] Herodoti σιτοδηΐην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανείμαντας restituendum videtur, διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex Herodoto, tradente τὸν βασιλέα αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι. Herodotea se Dionysius enarrare profitetur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quæ Galei suspicio est, derivata. VALCK.

4. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων] Corripitur Noster ab Athenæo I. p. 19. A. ob ludorum hæc inventa Atyis regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli Trojani tempore. De pilæ et talorum lusu nota ex Homero res est: at ubi apud eum *tesserarum*

τῶν κύβων, aut κυβείας aut κυβεύειν mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie Hyde Histor. Aleæ p. 112. et Hemsterhusius in Polluc. IX. 97. WESS.

7. προστάσσειν] Reiskius προτάσσειν. Tu vide III. 89. VII. 65. Dionysius, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: Lydum, Atyis filium, uni parti a patre adsignatum, alteri Tyrrhenum ait, Rom. Ant. I. [c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῷ μοίρας τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in Italiæ oras, atque Etruscorum genti originem Lydi dederint, quod Nostrum secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua Ryckius Diss. de Prim. Ital. Colon.[k] c. 6. et Scipio Maffeius Hist. Diplom. p. 228. atque alii. WESS. Confer quæ ad h. l. Larcherus commentatus est. SCHWEIG.

95 2. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοὺς] Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. Ctesias, uti Persicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac Noster trivit viam, fateturque Photius. Quid Xenophon sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit Æschylus in Persis 770. Itaque optio datur. WESS.

3. ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια] Hæc et quæ succedunt Diodorus adripuit II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. Herodotum cum Ctesia aliisque, qui Assyriorum imperio (referente Diodor. Siculo) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam Harlesius ad Fabr. Bibl. Gr. t. II. p. 742. seq. laudavit) Larcherus studuit in Notis ad h. l. Conf. ejusdem Chronologiam Herodot. p. 144. seqq. scilicet statuens, Ctesiam antiquitatem hujus imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse: Herodotum vero ab eo tempore quo totius Asiæ imperio reges Assyriæ potiti sunt. Volney contra, post longam disputationem, qua He-

[k] Edita cum Holstenii Notis in Steph. Byz. SCHWEIG.

rodoti fidem historicam cum ea quæ Ctesiæ tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 83. seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189. seq.) perquam verisimile esse, consulto Ctesiam, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cujus in jura Persæ successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hîc molitus est G. Bruining in Actis Societ. Traject. t. II. p. 162. seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, Ctesiæ mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut justo minorem existimet numerum DXX annorum, quem hîc habent Herodotei libri, ut multo etiam majorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, Semiramidem illam, quam Noster c. 184. quinque generationibus ante Nitocrin vixisse ait, fuisse primam Assyriæ reginam, Nini uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur Herodotus, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum fuisse; scripsisse Herodotum ἔτεα ΗΔΔ, id est, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, annos CXX; inde illos fecisse ἔτεα |Η|ΔΔ, id est, annos DXX. Cujus quidem inventi laudem non invidemus auctori. SCHWEIG.

96 1. οὗτος ὁ Δηϊόκης] Deiocem non præteriit Polyænus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quærunt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cujus in Judithæ historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schrœërus Orig. Assyr. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

3. τοῦ ἐπιφοιτέοντος] Matthiæ Gr. gr. 269.

97 1. προκατίζων ἐδίκαζε] De judicibus, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν προκατίζων ἐδίκαζε. et V. 26. Additur dixisse Deiocem, οὐ δικᾷν ἔτι, *se non ultra judicaturum:* non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum Sylburgius in Grammat. Clenardi p. 431. et H. Stephanus de Dialect. pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobæum Serm. XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾷν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine

ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi jussit. Præclare Glossæ Sangermanenses: Δικᾷν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α΄. οὔ φησι δικᾷν ἔτι. WESS. Lexic. Seguier. p. 90, 15.

4. ἡμέων αὐτῶν] Voculam ἕνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. III. 25. ἕνα σφέων αὐτῶν. III. 80. et 85. δεῖ ἕνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν ἕνα ἡμέων αὐτῶν βασιλέα. VALCK.

98 5. Ἀγβάτανα] Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et Ctesias, Ἀγβάτανα, teste Stephano Byz., adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis ἔδωκε Κῦρος—Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Æschyli Pers. 927. nam quæ de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια, Or. XXVI. p. 319. D. WESS.

7. κολωνὸς ἐὸν] Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, *in planitie* structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis CCL. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia CC. æquabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. C. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. WESS.

9. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰσὶ etc.] Platoni, horum fortasse recordato, tale ædificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δέ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων· τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. Critiæ p. 116. Pertinent huc, quæ Auctor de Mundo eleganter conmentatus est, c. 6. p. 195. ed. Vulc. WESS. Omnino structuræ genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* tom. XXXI. pag. 42. SCHWEIG.

99 2. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι] Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque majestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit Brissonius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

100 2. κατήκοοι] Sæpe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatorem Dionem Cassium XLII. 17. καὶ γὰρ κατάσκοποι σφῶν καὶ κατήκοοι—πολλοὶ περιενόστουν. Aliis sunt ὠτακουσταὶ, ut in libello de Mundo, cujus interpres Apuleius non sine quadam cultus elegantia: *Sed inter eos aures regiæ et Imperatoris oculi quidam homines vocabantur: per quæ officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quæcumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat.* WESS.

101 1. συνέστρεψε] Dubium nullum est, quin hoc loco συνέστρεψε notet, *in unam contraxit:* Deioces τό τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἦρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχρῆτο (Suidas explicat, ἀρκεῖν ἡγεῖτο:) μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille justitiæ satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *justitiæ fruendæ causa* (Cicero de Off. II. 12.) rex fuerat *constitutus, locatim dispersos cives suos* adegit ἓν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. Herod. c. 96. et 98. Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subjungit: Δηϊόκης μέν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima sæpius dicitur συνῴκισε, vel συνήγαγε. Notæ sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

102 4. Ἀσσυρίων] Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos conprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178.

185. etc. WESS.—De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193. et II. 150. SCHWEIG.

103 2. κατὰ τέλεα] *Turmatim.* Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεα· τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorsum deferenda. Καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

3. ὅτε νὺξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο] Vide supra, c. 74. SCHWEIG.

5. βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης] In obscuro res Scythicæ loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Justinus II. 4, 5., quæ partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδυος Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106=61. sed nescio quo auctore eundem Madyem regem Cimmeriorum fuisse adfirmat. WESS.—Confer Nostrum c. 15. et præsertim IV. 11. seq. SCHW.

104 1. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος—ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός.] Justo major videri possit iste numerus triginta dierum; quum præsertim eum terræ tractum, quo inferior Asia cum superiori jungitur, intra quinque dies ab homine εὐζώνῳ permeari posse supra dixerit, cap. 72. extr. At hîc non de ea parte Mæotidis paludis agitur quæ Colchidi proxima est, sed de ostio Mæotidis, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi Cimmeriorum olim sedes fuerant. conf. IV. 11. seq. Cæterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas Scythæ dein habitarunt, diurnum iter ab eodem Nostro ducentis stadiis æquiparari, IV. 101. SCHWEIG.

3. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος] Eadem, sed distinctius, IV. 12. VII. 20. Cimmerii legerunt oras Ponti et per claustra Caucasea in Asiam inruperunt; Scythæ, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque Caspias portas in Mediam, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege Baierum, Comment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318. WESS.

105 1. Scythicam expeditionem Hieronymus adtigit in Fabiolæ Epitaphio: *Hanc gentem Herodotus refert sub Dario Medorum rege viginti annis Orientem tenuisse captivum, at-*

que ab Ægyptiis et Æthiopibus annuum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus Scaliger in Eusebii Chron. p. 83. WESS.

3. πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν etc.] Pausanias I. 14. primos omnium mortalium Assyrios Venerem Cœlestem colere ingressos perhibet, ab illis Paphios in Cypro et Phœnices in Palæstina religionem ejus accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex Nostri I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri Dercetun vocitabant in Diodori II. 4. WESS.

5. θήλειαν νοῦσον] Θήλεια νοῦσος quæ fuerit, quæsitum ambitiose fuit. Accedo ad Hieron. Mercurialis opinationem Var. Lect. III. 7. Hippocratem et Nostrum conparantis. Ille de iisdem Scythis de Aër. Aq. et Loc. p. 293.[1] εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἑωυτέων ἀνανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et maribus turpissimus. WESS.—Quod maxime ad rem facit, compertum est nostra ætate, morbum illum, quem *muliebrem* commodissime Herodotus nominat, eodem prorsus modo, quo ab Hippocrate descriptus est, in eisdem regionibus, quæ Scytharum olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. t. I. p. 269. seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie, par le Comte Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth, Reise in den Caucasus* etc. Halæ et Berol. 1712. p. 283. seqq. His adjungatur Tiberius Rhetor c. 35. Παρὰ δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεαγότας. SCHWEIG.

[1] Sect. 106. et 109. ed. Coray. SCHWEIG.

5. Ἐναρέας] Sic rursus IV. 67. Scythicum verbum esse monuit Wesselingius ad Glossas. Ceterum vide Leopardi Em. VII. 10. Corayii not. Hippocrat. p. 331.

106 1. χωρὶς μὲν γὰρ φόρων] Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον, et mox τὸν ἑκάστοισι: aut φόρου, ob ea quæ statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Sæpe numero ita utriusque linguæ scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. WESS. Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, *hoc quod quibusque imposuerant*, est idem illud *tributum, quod exigebant*. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem juncta intelligantur hæc duo, φόρον, et τὸ ἑκάστοισι ἐπέβαλον, et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρησσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρου, quam φόρων, legi velim: cujus posterioris conjecturæ idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. SCHW.

3. καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον] Hieronymus in Chron. *Cyaxares Medus subvertit Ninum:* ad quæ Scaliger N°. MCCCCLX. p. 85. "Fortasse in Græco conceptum fuit: Κυαξάρης ὁ Μῆ-"δος τὴν Νῖνον αἱρεῖ, *capit, expugnat*. Nam procul dubio "non subvertit." Quis ergo? Scribit Noster c. 178. Νίνου ἀναστάτου γενομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur c. 183. *eversam*[m] esse a Medis. Quæ quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in Astyagem, uti Bouherius voluit Dissert. Herodot. p. 240. *Assyriorum historiam*, λόγους Ἀσσυρίους, conposuisse Herodotum, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud Aristotelem fragmentum, Hist. Anim. VIII. 1. Nam alia, quæ inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum injuria. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse conmentarios, et propterea neglectos, cum Vignolio Chronolog. IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. V. Dissert. Herodotea c. 1. WESS.

[m] Certe *expugnatam*. SCHWEIG.

107 3. ὑποθέμενος] Ὑπερθέσθαι hoc usu in Musis frequens, non ὑποθέσθαι. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερτίθετο, *cum Gyge conmunicabat*, I. 8. tum V. 24. VII. 8. WESS.

4. οἰκίης] Οἰκηΐης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in codicibus bonis inveniretur. οἰκία, *familia*, non potuit οἰκηΐη dici; semper Ionice scribitur οἰκίη. Herodot. I. 90. ἐόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin primum habebant despicatui*, ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eumdem Hellanicus Athenæi XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων. VALCK.

108 6. παραβάλῃ] Alii aliter vertunt: accipio, *nec me deceptum objicias periculo*. Ita Thucydides I. 133. ὡς οὐδὲν πώποτ' αὐτὸν ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις παραβάλοιτο, *quod, nulla umquam in re, eum in ministeriis cum Persarum rege decepisset ac periculo objecisset*. WYTT.

Ib. ἄλλους ἑλόμενος] *Alios eligens*, id est, *aliorum* αἵρεσιν, *factionem, suscipiens; aliis dominis studens*. Recte in hanc sententiam vertit Larcherus. Sic Xenophon Hellenic. III. 1, 2. Κῦρον—ἀντ' ἐκείνου ᾑρημέναι ἦσαν. WYTT.

Ib. σοὶ ἑωυτῷ περιπέσῃς] Dubium est hoccine an σὺ ἑωυτῷ περιπ. adsciscі debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. Æschin. de Legat. Fals. p. 47. ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω. Jo. Chrysostomus t. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει. et t. VII. pag. 831. C. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει. WESS.

109 1. τὴν ἐπὶ θανάτῳ] Ad τὴν articulum, cum Porto, Lex. v. Θάνατος, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34. ἐγεφύρουν—τὴν μὲν—τὴν δ' ἑτέραν, scil. γέφυραν. VII. 62. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est σκευὴν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84. τὴν αὐτὴν (sc. σκευὴν) ἐσκευασμένοι. Pro quo VII. 72. ait τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἐσταλμένοι aut ἐσκευασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευὴν intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. νεναυμάχηκε τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa

apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37. sonat *vincire mortis caussa, in vincula conjicere supplicio destinatum*, similiter etiam ἔδησε (σφέας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119. et τοὺς ἄλλους κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72. SCHWEIG.

110 1. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας] *Pascua* ad id, de quo nunc agebatur, *maxime idonea*. SCHWEIG.

Ib. τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι] Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicæ linguæ nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer hujus Diss. de Vet. Ling. Pers. p. 245. et illius Λείψ. Ling. Pers. pag. 97. Justinus I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

3. Σασπείρων] Σάπειρας Colchis confines memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπειροὶ III. 94. modo Σάπειρες IV. 37. contra mss. tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

111 2. ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur quæ *per totam diem parturierat*, pulcre monente Abresch. Diluc. Thucydid. pag. 583. WESS.—Recte vero vir doctus, cujus *partus in dies exspectabatur*: aut *de die in diem*. Sic VII. 203. προσδόκιμοι πᾶσάν εἰσι ἡμέρην, *quotidie* (sive, *in proximum quemque diem*) *exspectantur:* et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, VII. 198. SCHWEIG.

3. ἐξ ἀέλπτου ἰδοῦσα] Appianus Punic. c. 104, 3. καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ ἀέλπτου. Similiter c. 116, 13. Sophocles aliter Ajac. 727. ἐξ ἀέλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. Æschylus quoque Suppl. 362. Pro Hesychii Ἐξ ἀελπτόης legendum ἐξ ἀελπτίης, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. ed. Galei utitur. WESS.

113 3. τῶν τινα προβόσκων] Hinc in Æm. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK.—Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et προβόσκημα, quod in Philon. Jud. Legat. p. 993. D. Verum hoc nævo obsitum at-

que in προκόσμημα vertendum docuit Kuhnius ad Diogen. Laërt. Præfat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS. Vid. Toup. Suid. t. II. p. 499.

114 2. τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν] Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφέρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc ejus proprie, cui in aula ἐσαγγελέος titulus, quique ad regem deferebat quæ nunciabantur. Vide Lucianum Deæ Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov.[n] Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. Conf. Adnot. ad c. 100. SCHWEIG.

Ib. ὡς ἑκάστῳ ἔργον προστάσσων] Accipiendum, ut explicuimus supra, *opus unicuique pro suo ipse judicio mandans.* WYTT.

116 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῄει] Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον. Verum isto de genere uberrime Hemsterhusius in Lucian. t. I. p. 26. et Valken. ad Euripid. Phœniss. p. 464. WESS.

7. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας] Diodorus τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην t. II. p. 555. *ad supplicium.* Τὰς ἀνάγκας, *tormenta*, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat Noster. Quo usu sæpe Polybius, Philo Jud., Josephus, et, ne alios adjungam, Diodorus III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

8. κελεύων] Priusquam κελεύει Schæf. edidisset, similiter Wyttenbachius aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κελεύειν tenendum. "Recepto κελεύων, inquit, antecedens τε "καὶ delendum, certe repudiandum." λιτάς τε καὶ οἰμωγὰς conjectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελεύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, I. 90. 118. IX. 94. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελεύων. SCHWEIG.

117 4. ἢν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃ] Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in Jurejurando, Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα

[n] Commode ad III. 77. provocat Gronov. Et verisimilius est, a nonnullis hîc omissam fuisse præpositionem, quam ab aliis suo arbitratu adjectam. SCHWEIG.

ποιέοντι—εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου etc. et Melissæ in Epistol. ad Cleareten inter Pythagor. Fragm. p. 749. Galei, ἀρέσκειν τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνω θελήσιας. Pempelus apud Stob. Serm. LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων—δεδιέτω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρας, εἰδὼς πλεύνεσι πλεονάκις ἐπιτελέας συμβεβηκυίας. WESS.

118 1. κρύπτων τόν οἱ ἐνείχεε χόλον] An hic forte legerat Eustath. πιέζων—χόλον? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Il. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, ait, τὸ, χόλον καταπέψαι, χόλον πιέσαι φησίν. VALCK. Advertit olim H. Stephani animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνεῖχε, ut VI. 119. cui et ego primas darem, si per codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo Portus auxilio, nec opem negavit Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκεε, κεχωρήκεε, ἐγεγόνεε etc. nihil juvant, quippe temporis alius. Hortus Adonid. in ἐτετύφειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ει δίφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εε διαλύουσι. WESS.—Si proba est scriptura ἐνείχεε, fuerit olim rarior quædam verbi forma ἐνεχέω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχέω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit Noster pro συμβάλλω, et σινέομαι pro σίνομαι, aliaque talia. SCHWEIG.

2. ἐν ἐλαφρῷ] Ἐλαφρῶς scholion est. Dio Cass. XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. WESS.

119 3. εὔτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἑτοῖμα] Opinor in his ἑτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἑτοίμας. Sed ejus alia ratio. Hic satis utique erat εὔτυκτα. Suidam audiamus. Εὔτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ῥᾴδια, ἕτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα. Quæ ille mutua sumsit ex Nostri Scholiaste. Hesychius præterea Εὐτύκισον, εὔτυκτον ἔχε, ἑτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἑτοῖμον. At quid multa? rem certam præstat S. suspectum vocabulum exilio damnans. WESS.—Potuit scriba codicis S. vocab. ἑτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo prætervolare. Scholiastæ vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio

damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: *in promtu, in parato habuit.* Neque copia sermonis offendere nos in Herodoto debet: similiter c. 123. ait, κατειργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἑτοίμου. SCHWEIG.

5. Εἰ ἡσθείη] Huc respicit Seneca de Ira III. 15. Larchero citatus.

7. καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν] Ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θέᾳ, πᾶν εἰρηκὼς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ, Nostri vestigia premens, Choricius Or. in Procop. Gazæum c. 31. WESS.

120 3. φέρειν] Non erit ex R. incongruum ἔχειν, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum ἐς τοὺς Ἀργείους φέρον et ἐς αὐτοὺς ἔχον permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo conmodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS.

4. καὶ τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα] Ipsa *insomnia* intellige ex scriptoris adsuetudine. De frugibus ciboque, καρπῶν ἐχόμενα I. 193. σιτίων ἐχόμενα III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα, servi domesticique, VIII. 142. WESS.—Τὰ τούτων ἐχόμενα proprie sonat id quod Latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia, quæ de hoc sunt genere.* SCHWEIG.

Ib. ἔρχεται] Ἔρχεται nunc idem fere valet ac ἐξέρχεται, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82. et VI. 107. extr. pro quo mox h. l. ἐξήκειν. Eadem notione ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον ait infra, §. 9. Similiter supra παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε, ubi παρὰ (ut sæpe apud Nostrum) idem ac πρὸς vel ἐς valet. SCHWEIG.

7. περιϊοῦσα] II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιληΐη ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρέειν, περιϊέναι, περιήκειν, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. Π. IV. p. 67, 5. Luciano t. II. p. 557. III. p. 386. VALCK.

8. σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος] Possis cum Valcken. ad III. 66. ἐνεστεῶτος intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνεστεὼς idem ac καθεστηκὼς vel ὢν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνιστάμενος est *incipiens, instans:* sic κατεστεὼς (in

præt. temp.) significabit *qui jam adest, qui jam nunc est, qui est.* SCHWEIG.

9. ἕτερα τοιαῦτα, *alia talia*, sunt *similia*, et adverbii potestate, *similiter, item.* Non animadverterunt interpretes. Vertendum erat, *Et ipsi confidimus, et te item confidere hortamur.* Herodotus I. 191. ἐποίεε καὶ ὁ Κῦρος ἕτερα τοιαῦτα. 207. ἄνθρωπος καὶ σὺ εἶς, καὶ ἑτέρων τοιῶνδε ἄρχεις. II. 150. ἕτερον τοιοῦτο. III. 47. τοιοῦτος ἕτερός ἐστι, *similis est alius.* 79. ἐδικαίευν καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιέειν. Plato Euthyphrone p. 49. δι' ἕτερα τοιαῦτα, *propter similes caussas.* Symposio p. 327. D. ἕτερα τοιαῦτα ἔλεγον οἷάπερ νῦν πρὸς ἐμὲ Ἀγάθων. Demosthenes advers. Midiam p. 400. C. ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἕτερα αὐτῷ παθεῖν ὑπάρξει. Synesius Dione pag. 37. C. ὁ πρὸς Μουσώνιον ἕτερος τοιοῦτος, *similis ad Musonium oratio.* WYTT.

121 1. Ὦ παῖ, σὲ γὰρ ἐγὼ δι' ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην ἠδίκεον.] Similiter c. 124. Homerice γὰρ in principio orationis positum: Il. η'. 327. Ἀτρείδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν, Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί—. Plato, sive alius quis auctor, initio Hipparchi Dialogi, p. 1. A. Τί γὰρ τὸ φιλοκερδές; In Synesii Epistola CX. p. 253. A. editionis Petavianæ, γὰρ ἡ μῖμος Ἀδρομάχη τῆς τούτου γέγονε φάλαγγος: excidit καὶ ante γὰρ, quod alii omnes libri habent. WYTT.

122 2. ὁ δέ σφι ἔλεγε, etc.] Ἔλεγε φὰς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφησε λέγων, quod in S. I. 114. atque in edd. VI. 137. WESS.

3. ἤϊε τε ταύτην αἰνέων διὰ παντὸς] Ἤϊε hîc videtur minus commodum: εἴη repertum in duobus codd. teste Galeo: vocula interjecta legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνέων διαπαντὸς, ἥν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἦν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. VALCK.—Quod continuo adjicitur, ἥν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id Latine fere reddidi ut præivit Hermannus ad Viger. Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντὸς vel ἀεί. SCHWEIG.

123 2. ἐπιτρεφόμενον] Valla verterat, *sed Cyrum cernens adul-*

tum. Dubito an bene. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασίλειαν aut ἀρχὴν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, *cernens* Persarum *illi traditum imperium*. Cui conjecturæ verba ἑωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτεω robur quoddam addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *increscentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum Wyttenbachio ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρὸν, *in spem vindictæ* servatum ac *succrescentem*. SCHWEIG.

Ib. ἐπιτρεφόμενον] Mirum, ut loci sententia fugerit interpretes, eos quidem qui hunc locum tractarunt. Referendum hoc verbum ad antecedens nomen τιμωρίην, ex quo subaudiendum τιμωρόν: *Nam ipse, ut privatus, non sibi videbatur is esse qui vindictam ab Astyage exigere posset: at Cyrum videns crescere in spem vindictæ*, (*sibi crescere et ali vindicem;*) *hunc socium sibi adjunxit*. Hoc sensu alii Græci magis frequentant ὑποτρέφεσθαι. Sic apud Plutarchum in Pelopida p. 282. E. exules aggressuri tyrannos rogarunt socium Charonem ut filium domi relinqueret, ὅπως αὐτός γε τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις τιμωρὸς ὑποτρέφοιτο περισωθεὶς καὶ διαφυγὼν τοὺς τυράννους. Eadem et res et dictio exstat in libro De Genio Socratis p. 595. C. In simili re Dionysius Halicarnasseus Ant. Rom. VII. p. 424. tyrannus Aristodemus, civium a se interfectorum filios οὐ μικρὸν αὐτῷ δέος ἐπιτρέφεσθαι νομίσας, ἐπεχείρησε μὲν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ πάντας ἀπολέσαι. IV. p. 173. οἵους σκύλακας ἡμῖν ἡ Ταρκυνίου τυραννὶς ὑποτρέφει: id est, *quales nobis catulos, filios heredes regni, alat Tarquinii tyrannis*. WYTT.

3. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ] Stabilius omne imperium, benivolentia quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum Astyages, quemadmodum c. 130., perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex Nicolaus in Diodori XIII. 22., neque ipse Diodorus, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in Excerptis t. II. p. 553. WESS.

4. οὐδὲν ἀποτίλας] Harpagus leporis artificiose tractati

ventrem scidit, *nihilque pilorum vellens*, prout erat, ita indidit libellum. Adi Polyænum VII. 7. WESS.

124 2. Ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ etc.] Vide quæ ad I. 24. monuimus. SCHWEIG.

125 4. ἀρτέαται Πέρσαι] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum; ἀρτέαται Ionum est, Græcorum aliis ἤρτηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυτικὸς στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σε νῦν τείνει, καὶ ἐκ σεο ἄρτηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest[o]. Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus in Ἀρτεάται et Μάσπιοι: *Arteatas*, γένος Περσικὸν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicæ gentis nationes memorat, Ἀρτεάτας nusquam, Ἀρταίους quidem VII. 61.; qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit Geinozius Conment. Acad. Inscript. t. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Il. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μοῤῥαφίων· ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῤῥαφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῤῥάφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32=303, 29. Μαράφιος et Μαραφίων. WESS.

5. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ φρήτρη] Miror tam late propagari Aldi errorem, [φήτρη] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc φατριακαὶ ψηφοφορίαι in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598., pluraque alia, quibus usus est Reiskius Miscell. Lips. t. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de φρήτρης voce quæ conduxit Eustath. in Il. β'. p. 239, 23=181, 23. missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achæmenidis et vocis origine Hyde Histor. Relig. Persar. p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀῤῥενομιξίας, quos cum his conponit Fabricius, nescio an recte. Id paullo inpruden-

[o] Adde IX. 68. SCHWEIG.

tius, quod Germanos nostros Persicæ originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Cluverius Germ. Ant. lib. I. p. 30., et supersunt, qui frugibus repertis glande vesci malunt. WESS. —Nempe hi cognationem antestantur, quæ Teutonicæ linguæ cum Persica, haud exigua ex parte, intercedere videtur. SCHWEIG.

126 3. ὡς δεξόμενος] Sic Amyntas, instructa laute cœna, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον. WESS.

6. ἐμέο πείθεσθαι, *mihi obtemperare, credere*, quod ter hac brevi oratione dicitur, rarissimus est usus hujus verbi cum Genitivo, tamen probus habendus, et forte nonnullis in locis Homero restituendus. WYTT.

Ib. βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι] Rarum hoc structuræ specimen: alibi casum tertium adjungit I. 170[p]. Portus auxilio advocavit Homeri Il. κ'. 57. κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, foretque validum profecto, modo illi scripturæ concordia constaret. Ut ut est, hîc[q] schedarum constantissima consensio est: cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret præpositio ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Abreschio Dilucid. Thucyd. p. 728., cujus indicio Plato III. Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι, καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophontis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS. At hæc duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla ad id, de quo hîc agitur, nihil faciunt. In his enim genitivi, ἄλλων λέγοντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti ex eo genere, cujus complura exempla ad I. 3. adlata sunt. Nihilo vero minus in salvo res est; licet apud alios scriptores vix reperias hanc constructionem, Herodotus certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum secundo casu construere amat. Præterquam quod ter h. l. in scripturam ἐμέο libri omnes consentiunt, rursus eodem

[p] Et paullo ante, c. 124. item V. 39. SCHWEIG.
[q] Et quidem ter deinceps. SCHWEIG.

consensu V. 33. ἐμέο πείθεσθαι habemus: et VI. 12. quinque probatissimi libri πειθώμεθα αὐτοῦ, pro olim vulgato αὐτῷ, dedere; et V. 29. sex codices τούτων πείθεσθαι, non τούτοισι: eademque scriptura haud dubie in aliis etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, reperietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit scriptura, κείνου—πιθοίατο: quemadmodum et ad Od. α'. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait Eustath. p. 1427=69. Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Cæterum apud Nostrum, sicut in omnibus pæne verbis quæ cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud Sophocl. Electr. 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque præpositione Euripides usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν, Iphig. in Aul. 731. nisi cum Marklando ibi εἴθισμ' ἐκ σέθεν legas, aut εἴθισμαι 'κ σέθεν cum Porsono. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus præpositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Cæterum ex Porsoni Adversariis p. 253. lubens intelligo, quod de exemplis a Wess. ex Platone et Xenoph. citatis supra dixi, similiter de eisdem Porsonum etiam judicasse. SCHWEIG. Conf. Matthiæ Gr. gr. 340.

7. ὡς ὦν ἐχόντων ὧδε] Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων VIII. 144. In Sophoclis Ajac. 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At Antig. 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων: quomodo Ajac. 996. atque Æschylus Agam. 1401. WESS.

127 4. ὡς δ' οἱ Μῆδοι—Πέρσῃσι συνέμισγον] Perhibuit Xenophon VIII. Cyropæd. p. 228. A. [c. 5, 19.] Cyaxarem Cyro filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μηδίαν τὴν πᾶσαν, sive totum Mediæ regnum; socero proinde sine bellorum tumultu Cyrus in Medorum principatu successit, neque diffitentur Xenophontis amici. Atqui idem ille lib. III. Exped. Cyri p. 308. de Larissa ad Tigrim urbe tradit, obsessores Persas, cum Medorum imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: præterea non longo intervallo oppidum fuisse Mespila, in quod regis Medorum con-

jux, Media nomine, fugerit, Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quæ utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicunque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS.

129 1. καὶ εἴρετό μιν—ὅ τι εἴη etc.] Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ, *deridendi et insultandi caussa*, rogasse τὸν Δημάρητον, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; *qualis esset ea præfectura post regnum?* Idem Leutychidæ et Harpagi consilium, nec interrogatio dispar, modo ὅ τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno dejectum, ob præfecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de *servili conditione*, æque ac ille injurius, interrogat, *qualis illa præ regno videatur?* Quæ quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμαλγὴς, præsertim abs administri ore progressa. WESS.

130 1. ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα] Literæ E et Θ quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E′, sive πέντε, corrigendum arbitror Θ′, id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128., παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. Scythæ τῆς ἄνω Ἀσίης ἦρξαν ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodoteus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ ἀποδεδέχαται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia maritima* est ἡ κάτω Ἀσία. Quod Dion Chrysost. pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἅλυος χώρας ἁπάσης ἐκράτησε. Crœso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε, Herod. I. 130. Assyrii secundum Herod.

(I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subjugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαι τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggressus sibi subjecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiæ obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subjecit Persas ceterasque superioris Asiæ gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt . . . . 21.
Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑαυτῷ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσέρακοντα ἔτεα, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. . . . . 40.
Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est conjectura supra proposita, anni fuerunt . . . . 39.
Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106. extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἓξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40., non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, jam ætatis maturæ, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia præbet et vetus. VALCK.

Ib. ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα] Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut pæne indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis XXVIII. Scytharum dominationis, in numerum CLVI. Cum vero Deioces regnavit annos LIII., Phraortes XXII., Cyaxares XL., Astyages XXXV., qui anni collecti tantum sunt CL., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευτοι. Advers. Chronol. cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto conmodior, quod nullam vim Nostri inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, nævos in numerorum notis vestigantes. Harduinus annis XXVIII., quibus Scythæ Asiæ imperarunt, senos abscindit, Chronol. V. Test. p. 549., adplaudente Schrœëro Histor. Assyr. sect. IV. pag. 247. Id vero vetat Herodotus et temeritatis damnat, illos XXVIII. annos toties sine variatione repetens, I. 106. IV. 1. Vignolius, cui ista displicuit violentia, ut CLVI. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter VI. annis, in Chronolog. lib. IV. 5. p. 237. Præses Bouherius, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἄρξας ἔτεα ὄκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι: Dissert. Herodot. c. 4. Tot turbas atque æstus cierunt anni sex Conringiani ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: needum enim hi fluctus posuerunt. Kalinsky, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis CXXVIII., inclusis XXVIII. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioci aufert annos XXII., residuos XXXI. annis Phraortis XXII., Cyaxaris XL., et Astyagis XXXV., quo anni CXXVIII. consummentur, adgregat: Conment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi cap. 5. p. 70. Quæ quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior,

quod Nostri dictio παρὲξ ἢ ὅσον exclusionem Scythicæ potentiæ sibi expostulet. Exempla dedit Valckenarius, neque iterari debent. Hi fructus ex præjudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis Conringiana explanatio videtur potior. Erudita sunt, quæ in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris Herodoteis tribuuntur, (c. 102. 106. et 130.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 annos, quibus penes Scythas imperium fuit, (c. 106. et IV. 1.) manent anni 122, quæ summa utique 6 annis minor ea, quæ hîc traditur. Itaque, nisi statuere velis secum ipsas pugnare Herodoti rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum Bouherio, cui Larcherus adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis justo brevius facientes; verbi caussa, in annis regni Phraortis (cap. 102.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum Conringio et Wesselingio (quibus Volney accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116. seq.) statuendum, initium imperii Medorum hîc ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam Deiocem regem nominassent. SCHWEIG.

2. κατεστράφθησαν] Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide Eustath. in Iliad. p. 519, 41=393, 26. WESS. Vide Nostrum II. 81. VII. 228. II. 2. et conf. Porson ad Eurip. Phœniss. 986. Adde etiam quæ notamus ad I. 168. SCHWEIG.

3. οὐδὲν ἄλλο ποιήσας] Similiter Justinus I. 6. Contra Isocrates in Euag. p. 196. B., Larchero citatus, Κῦρος δὲ τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν.

131 1. ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς] Hyde Histor. Relig. Persar. p. 90. et 97. non esse hæc absolute vera criminatur, usus

conjecturis et recentium scriptorum judicio. Cicero, Strabo, atque alii, quibus Brissonius Regn. Pers. II. 28. etc. testimonium denuntiavit, Nostro suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

Ib. ἀνθρωποφυέας Valla verterat *ex hominibus ortos:* substituta est [a Gronov.] Stanleii opinio [ex illius Notis in Æschyli Pers.] *humanæ formæ esse,* quales Herodoto ἀνθρωποειδέες θεοὶ II. 142. At Persæ, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanæ quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. Warburton Divin. Legat. Mosis II. sect. 1. p. 95. WESS.

2. Δία καλέοντες] Hesychius Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον· τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Relando correctione adjuvari Grammaticum, Dissert. de Veter. Ling. Persar. pag. 175. qua carere possumus. Vide Alberti adnotationes. WESS.

3. Μύλιττα· Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα] Scaliger, Seldenus, Bochartus, Vitringa, Millius, has voces copiose, etsi eamdem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide Hesychium voc. Μύλητα, et quæ ibi Alberti. Quod adnectitur, Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: *Solem* enim Persis esse *Mithram,* non *Venerem.* Unum nominabo Ph. a Turre, Monument. Vet. Antii p. 175. Nequit profecto Mithras Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; Herodoti vero aut Cyri potius ætate, an eo titulo Sol cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio Frereti Conment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 270. Equidem Mithram illis relinquam, nec patiar Nostri fidem labefactari. Adsentitur Ambrosius lib. II. contra Symmachum p. 840. *Cœlestem Afri, Mithram Persæ, plerique Venerem colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate:* quæ Mitram Venerem eandem in Persarum superstitione testantur. Præterea Persarum prisco sermone *mihr, mihir,* amor indicatur, fatente Hyde, Hist. Rel. Pers. c. 4. pag. 107. Hinc Μίτραν, *Venerem Cœlestem,* casti amoris auctorem et præsidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura Μίτρα, et Μίθρας, quod

Gronovius vere monuit: discrepant quoque genere; hic Sol, illa Venus. Jam si Urania sive Cœlestis dea, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, Μίτραν utique Persæ habere æque ac Mithram potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud van Dale, Dissert. ad Antiq. Marm. p. 16. et Ph. a Turre, Monum. Vet. Antii p. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris ævi. Id mihi abunde est, constare Herodoto auctoritatem et fidem. Plura Freretus, et Moshemius ad Cudworthi Systema Intell. p. 327. pro Herodoto. WESS.

132 1. *οὐ στέμμασι*] Scripserat, opinor, *οὐ πέμμασι*. Nam, ut ait Herodotus, et Persa, dum sacra faciebat, erat *ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα*: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. A=732. *θύουσιν*, inquit,—*παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον*. Verba Strabonis, et Xenophontis ex K. Π. III. pag. 48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire *οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι*, monstrant ista lib. I. c. 160. *οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποιέετο θεῶν οὐδενὶ, οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν*. VALCK.

2. *θύειν θέλει*] Quis *θέλει*? Nempe *ὁ θύων*. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiæ personæ absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen *τὶς* subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. SCHWEIG.

Ib. *τὸν τιάραν*] Optime M. hactenus: *τιήρην* scripserat Herodotus[r]. Xenophon, Strabo, Lucianus, et plures alii *τὴν τιάραν* dederunt. In Æschyli Persis *βασιλείου τιάρας* mentio v. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. *βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα* etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit *ὑπὸ τοῦ—ἐπισοβῶν οὗ, οἷα λιβάδες* etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Quod vero statim subditur, *ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται—καὶ τῷ βασιλεῖ*, rectissime contenditur cum Marci XVI. 7. *εἴπατε*

[r] Cf. VIII. 120. SCHWEIG.

τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι—αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μούνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθά. De Judæorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus præclare Philo Jud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

4. ἐπεὰν δὲ διαμυστίλας—ἑψήσῃ τὰ κρέα] Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius p. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat; præterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte proderit conjectura legentis: ἐπεὰν δὲ ἁλὶ, (ἁλὸς alibi meminit:) μιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην,—ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα: *postquam sale victimæ in partes sectæ carnes conspersit.* ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes ἁλσὶ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in Ἐπιτρέπουσιν· Ἐπέπασ᾽ ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, *in minuta concidere.* VALCK. Mutavi διαμυστίλας ex K., non nescius controversæ apud grammaticos scriptionis, qua de Spanhem. et Hemsterh. ad Comici Plut. 626. Majoris momenti res, quæ memoratur, videtur. Quia Persæ οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἑψήσῃ τὰ κρέα, *carnes elixarit?* An sine foco accenso? Valckenarii conjectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, T. V. Histor. Acad. Inscript. ed. Amst. p. 270. non dissimili de caussa aut ἕψῃ ex ἕπω maluit, et, *ubi carnes curaverit,* explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὰν ψήσῃ, *ubi carnes ossibus detraxerit.* Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Cæsam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide hæc de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quæ Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiæ inmolandæ more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε

καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας,—τράπεται πρὸς ἕψησιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimæ caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS.

4. παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην] Vellicat hæc Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse,* et θεογονίην tamen Græco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Græcorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persæ, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum Æonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldæorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adjunge Hecatæi testimonium in Diogenis Præfat. sect. 9. WESS.

133 3. καὶ οὐκ ἁλέσι] Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis.* Inferebant videlicet Persæ in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. De v. Ἁλὴς vide Porti Lex. Ion. WESS.

134 1. Οἱ συντυγχάνοντες] Morem hunc gentis expedivit Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. Ἐντυγχάνοντες malit Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνοίη regatur. Sed, ut omittam librorum omnium in terminatione vulgata consensum, familiaris Nostro est nominativus participii absolute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖοί εἰσι. SCHWEIG.

135 1. Μηδικὴν ἐσθῆτα] Vide Wesseling. ad Diod. Sic. II. 6.

2. Παισὶ μίσγονται] Ægre Plutarchus fert de Malign. Herod. p. 857. B. scelus hoc a Græcis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicionibus, testes ejus rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Ævo tamen Ammiani Persæ *puerilium*

stuprorum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. Herodoti testimonio usus est Athenæus, lib. XIII. c. 79. SCHWEIG.

136 1. τὸ πολλὸν δ' ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι] Vere Persæ. Quanto civium major copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum censuerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ τὸ μειοῦσθαι, quæ verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεκνίας præmia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Juliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. WESS. —Aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persæ: qua multitudine gloriantem confidentemque Xerxem ejusque duces sæpius ille in his Historiis inducit. SCHWEIG.

2. ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι] Plato hæc paullo diversius Alcibiad. I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. Strabo consentit XV. p. 1066. B=733. D. Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύεσθαι Brissonius, his usus Regn. Pers. II. 83. et 103., scripserit: si ex conjectura, prave. WESS.—Ad πενταέτεος intelligo παιδός. Sic frequenter Noster a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. SCHWEIG.

3. ἄσην] Ἄσην librarius S. et V. bene explicat βλάβην ἀηδῆ. In Clementis Alex. Pædag. III. 9. pro διὰ τὴν ἄσην, aut ad marginem codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀηδίαν dederunt ex interpretamento. Mœris, Ἄση Ἀττικῶς, ἀηδία Ἑλληνικῶς, ubi plura Piersonus. Atque hæc testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, Democritum κακοδοξίην κακὴν in Stob. Serm. XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in Horrei Observ. ad Herodot. p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit hæc Valerius Max. II. 6, 16. WESS. Τρεφόμενος scil. παρὰ τῇσι γυναιξὶ, *dum apud mulieres educatur*. SCHWEIG.

137 2. ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα] Hausit hinc Nicolaus Damascenus: Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἐὰν δέ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται. Eadem patris ejus suspicio, *qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in*

animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subjecisset, sive ex alio concepisset, apud Valerium V. 9, 4. WESS. Ὑποβολιμαῖα et μοιχίδια metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. SCHWEIG.

138 1. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ] Is. Vossius adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et Herodoti sermo tuetur II. 182. IV. 180. De ære alieno et mendaciorum hinc pullulante germine Plutarchi et Appiani ad Persarum opinionem verba exscripsit Brissonius R. Pers. II. 94. WESS.

3. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης] Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione.* Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorsum alios deducunt, supra I. 121. Lepra vero et vitiligine infectos, non Judæi soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam conjugemque, etsi vitiligo ejus corpus depasceretur, ἀλφοῦ καταvεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste t. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.

140 1. ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω] Satis hoc confidenter, repetiturque cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedio me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Gatakerus Advers. cap. 22. pag. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριέες μὲν Σὰν καλέουσι multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explica-

tiones et emendationes, Scholiastæ in Aristoph. Nub. v. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleii, Bouherii, cujus Dissert. de Prisc. Græcor. Litteris p. 570. [ad calcem Palæographiæ Græcæ Montefalconii,] consuli poterit. Σὰν κίβδηλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [p. 455. c.] WESS.—Per epistolam ex Wilkenio, Persici sermonis in primis gnaro, quærenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelberga rescripsit, videri sibi vere judicare eos, qui Græcis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in literam sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas:* quamquam alioqui hæc verba, ἔληθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper hæseram, *propria*-ne *hominum nomina* dixerit, an omnino *verba* aut *vocabula Persici sermonis:* tum σώματα τῶν ὀνομάτων quæsieram an fortasse opposuerit *terminationi,* (τῇ τελευτῇ) ut *corpora vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa,* quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse *magnifica* et *grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ οὐνόματα—μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est Wilkenius, quam hisce Gallicis Larcherus reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Cæterum uberiorem etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. SCHWEIG.

Ib. πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἑλκυσθῆναι] De ritu isto multa Hyde Rel. Pers. c. 34. Paria prorsus de Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. ed. Venet. WESS.

2. κατακηρώσαντες] Cicero, Tusc. Disp. I. 45. *Persæ etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Strabo XV. pag. 1068=735. A. κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde Fabricium in Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.

4. κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας etc.] Consimilia de Magis

Plutarchus t. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίρεσις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant apud Agathiam II. pag. 45. Confer Plutarchum in Isid. et Osir. p. 369. et Hyde Rel. Pers. c. 22. WESS.

141 1. κατεστρέψατο] Ionum est κατεστράφατο, uti ἀπεστράφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ—Ἕλληνες κατεστράφατο. Itaque mutari non injuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προΐσχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, Ælianus de Anim. I. 39. WESS.

5. ἐς Πανιώνιον] Conf. c. 143. et 148. SCHWEIG.

142 1. τῶν ὀρέων] Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὡρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας. Hæc quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte Valla: *ad cœli tamen temperiem nequaquam accedebat.* Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyæ, esse dicuntur Ægyptii ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὡρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι· (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, —τῶν ὡρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Græcia τὰς ὥρας πολλόν τι κάλλιστα κεκραμένας ἔλαχε. Atque in Græcia, præsertim Athenis, ista tenuis cœli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timæo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἴσει. Chalcidius: *electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiæ feraci loco.* Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. III. E. memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὥραις. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἃ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα, Τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες

substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆσδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θηρεύομεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK. Euripidea satis infeliciter tractavit Valckenærius. Locis ab eo citatis Wesselingius addidit Pausaniam VII. 5. Ἴωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδειότατα ὡρῶν κράσεως ἡ χώρα.

3. τρόπους τέσσερας παραγωγέων] H. Stephanus, "ad verbum," inquit, "*sed quatuor modos deductionum usurparet*, id est, ea (lingua) utuntur in quatuor modos et proprietates deducta." Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine hujus cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, *deflexiones, mutationum genera, varietates;* quatenus παράγειν significat *a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare:* quemadmodum I. 91. παραγαγεῖν τὰς μοίρας est *in diversum flectere, mutare fata.* Eadem notione παρατροπὰς dixit Johannes Grammaticus, cujus verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. Ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰὰς μετέπεσε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Johannis auctoritate firmatam: tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Johannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, *prisca,* inquiunt, *Ionica lingua* (eadem vetus Attica) *mutata est, quum hi qui in colonias abierunt,* variis atque variis modis *eam inflexerunt detorseruntque.* SCHWEIG.

4. Μυοῦς τε] Myuntem Cariæ itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130., invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariæ, deinceps Ioniæ fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiæ olim urbe, idem valet. Bene Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

6. Ἐρυθραῖ] Habet Stobæus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίης τῆς Ἰώνων πόλεως. Quæ libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Junguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quæst. Græc.

p. 298. B. Jubentur illi esse Ἐρετριαῖοι ex Eubœa, quod Erythræi Bœotiæ et Ætoliæ longius essent remoti, in Hist. Fœder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

143 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου] De Spartanis Aristides t. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. *Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum*, vertit Canterus: eumdem in modum Libanius t. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Ælianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους—ἡσυχάσουσι. Quæ abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse *metus tutamen* in eo fœdere, quo de agitur. WESS.

3. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι] Sugillat hæc solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. WESS.

144 2. τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος] Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωριέων ἀγὼν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS. Addit Larcherus Dionys. Halicarn. A. R. IV. 25.

3. τὸν νόμον κατηλόγησε] Non displicet τῶν νόμων ex ms. Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

145 1. κατάπερ νῦν Ἀχαιῶν.] De duodecim civitatibus fœderatis Achæorum conf. Polyb. II. 41. SCHWEIG.

2. Κρᾶθις] De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

3. Ὤλενος, ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας] *Olenum* eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, cui amnis, qui urbem radebat, *Melas*: haud scio, an bene. Pausaniæ ævo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. WESS.

146 2. *κάλλιόν τι γεγ.*] *καλῶς γεγονέναι*, *honesto loco natum esse, nobili genere esse.* SCHWEIG.

3. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίχαται] Iverunt in partes præclari viri ad hæc explicanda et constituenda. Palmerius Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Bouherius ex Hesychii Μινύαι οἱ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμεμίχαται vitaretur; cujus ego in adnotation. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariæ, non accedo. Reiskius post Ἀρκάδες excidisse καὶ, itemque post Δωριέες, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii præterea Dorienses in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet Herodotus "Iones[r] non esse sinceriore melioreque aliis nationi- "bus origine: contra variorum populorum accessione olim "interpolatos; addidisse se Abantes, admixtosque esse Mi- "nyas Orchomenios, Cadmeos, Dryopes, Phocenses et plu- "res alios." Hoc ejus consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur præterea Ionicæ migrationis narratione. Pausanias: Ἴωσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἵδε Ἑλλήνων· *participes migrationis hi Græcorum erant;* Θηβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομένιοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit Kuhnius: tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ᾤκουν μὲν Ὀρχομένιοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex ejusdem IX. 37. Quæ quidem stabiliendæ conjecturæ si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμεμίχαται arbitrarium est[s]. Stant ab his quoque partibus Pawius et Geinozius. WESS.

Ib. Φωκέες ἀποδάσμιοι] Ἀπόδασμος *portio* est, *a multitudine*

[r] Nempe illos Iones, qui duodecim civitates fœderatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt. SCHWEIG.

[s] Nempe suo arbitratu Herodotus illud verbum, paucis interjectis repetere potuit. SCHWEIG.

avulsa; Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτέων (*victarum gentium*) ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδρασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμιοι, *a reliquis divisi et divulsi.* Primus D. Heinsius, Phocæenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Jungerm. in hujus ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eamdem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniæ superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniæ Ionicæ *sese adjunxerunt, Delphis exceptis.* Vere eapropter ἀποδάσμιοι Φωκέες. WESS. Larcherus citat Thucyd. I. 12. ubi ἀποδασμὸς eodem sensu: ἦν δὲ αὐτῶν καὶ ἀποδασμὸς πρότερον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἀφ' ὧν καὶ ἐς Ἴλιον ἐστράτευσαν.

4. ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων] Etymologus, in Πρυτανεῖα, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriæ penetrali depromtum et accensum. Plura Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7.[t] Plutarcho libuit et hæc admordere de Malign. p. 858. F. sine profectu. Iones *Caricas mulieres,* quarum patres maritosque interemerant, *sibi matrimonio junxisse,* fatetur Pausanias VII. 2. WESS.

147 1. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου] De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Il. η'. 13. De Cauconibus Strabo VIII. p. 531=345. WESS.

2. Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτὴν] De festo hoc notissima omnia: levis macula, quæ doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislin. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑορτὴν ἐνομοθέτησεν (Melanthus) ἄγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, *quod etiam Cationiam vocant.* κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

148 1. Ποσειδεῶνι Ἑλικωνίῳ] Ab Helice Achaiæ is Neptuno titulus, quo de Strabo VIII. p. 589=384. et Pausanias

[t] T. VII. p. 90—92. ed. Schweig.

VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52., quæ cognomina Apollinis varia obfert. ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

Ib. ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες] Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολίων ιβ' Ἴωνες. VALCK.—At adjectus τῶν articulus satis indicabat de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. SCHWEIG.

2. κατάπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα.] Vide supra, c. 139. SCHWEIG.

149 1. De Cuma Æolica in Vit. Homer. c. 38. ubi Φρικῶτις, non sine peccato. WESS.

Ib. Αἰγιρόεσσα] Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod Αἰγειρούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. D. occurrit, quæri cum Mannerto (Geogr. antiq. t. VI. p. 396.) potest, an Elea, (Ἐλαία) hîc intelligenda sit, Æolica civitas, (Strab. XIII. pag. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo prætermissa. Quod nisi paullo post diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151.) omnes has civitates *in continenti* (ἐν ἠπείρῳ) sitas fuisse; in promtu foret ut suspicaremur, non Αἰγιρόεσσα, sed Ἀργινόεσσα hîc esse legendum: satis enim constat, Æolicæ gentis fuisse Arginusas vel Argennusas, quæ vocabantur, insulas; quarum una cum oppido, præ cæteris, singulari numero Arginusa nominabatur. Vide Cellarii Geogr. Antiq. t. II. p. 18. Mox, quod Αἰγαῖαι hîc nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαὶ sive Αἶγαι est. Vide Cellarium ib. p. 66. Quod Αἰγαία habet F., similiter *Ægea*, Valla. SCHWEIG.

2. ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως] Vide c. 142. ὡρέων εὖ ἥκουσαν Portus [voc. ἥκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, ubi Is. Vossius ἐχούσης injuria corrigebat. Dio Cassius, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε ἀέρων εὖ ἥκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἥκων, prorsus uti Noster V. 62. atque Evagrius H. Eccl. IV. 7. Defit in his Libanii t. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου—ἥκοντος καὶ

κρατοῦντος, neque advertit Morelli animum. Confer Alberti ad Hesychii εὖ ἥκων. WESS.

150 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον] Gemina his Pausanias VII. 5. WESS.

151 2. ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι] Diodorus XIII. 77. τότε μὲν ηὐλίσθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν Ἑκατὸν καλουμένων. Aliis Ἑκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἑκατόννησοι. Lege Casaubon. in Strab. XIII. p. 919=618. WESS.

153 3. ἔλλεσχα] Simillimæ originis πρόλεσχος Æschyli, Suppl. 208. Λεσχηνοῦσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serm. LXXXIII. p. 488. Sic enim scripserat: certe λεσχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285., λεσχηνεῖ Hesychius. WESS.

5. τὸ παράπαν ἀγορῇ.] Strabo XV. p. 1067=734. Ἀγορᾶς οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν οὔτ' ὠνοῦνται. Xenoph. Cyrop. I. 2. ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά τε βασίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποίηται· ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια, καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ.

6. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.] Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην ἰέναι vel εἶναι. Ἐπὶ—ἰέναι et ἐπιέναι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. ἐπὶ Σκύθας —μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον—σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ib. Græcum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Pawius ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν φροντίδα εἶναι πρώτην, aut τὴν ὥρην εἶναι πρ. *et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet.* Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην sæpe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἑκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρησαν ex MS. Palatino. Libanius t. II. p. 110. D. καὶ παγὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μένει: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri hæc

sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: *et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus.* Nunc maximopere blanditur Valckenarii conjectura. WESS. In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adjectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quæ difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum Æm. Porto (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari Herodoto abundare h. l. verbum εἶναι. Cujus usus et alia multa exempla Portus, et Hermannus ad Viger. Adnot. 177. hæc duo protulit: IV. 33. τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44. Ἡρακλέος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud Thucyd. Plat. et Xenoph. similis abundantiæ exempla. SCHWEIG.

155 2. ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι etc.] Clementem, qui Xenophonti memoriæ vitio adscripsit, notarunt docti viri, præterque ceteros Abramus ad Cicer. pro Milon. cap. 3. Stasini, quod ex Clem. Alex. discimus, par opinio: Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει. Eadem Gabrielis Naudæi, inter dominationis arcana in damnosissimis, et Machiavello perniciosioribus, Considerat. Politicis c. 3. et 4. WESS. Haud dubie Herodotus versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex Aristot. Rhetor. I. 16. et II. 17, et ex Polyb. XXII. 8. intelligitur: quem versum Homero tribuens doctissimus editor Demetrii περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. SCHWEIG.

4. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας] Imitatur solemni more Poëtam Odyss. τ′. 91. —ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις. Admovit Nostri verba Phædro V. 7, 39. Burmannus, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineat-ne huc Ἐπίμαστον Hesychii nolo decernere. Quod continuo succedit, Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπιτρ. absurde expressum est, *præsens factum Pactyes admisit, cui tu Sardes commisisti:* paullo aliter prior interpres, sed consimili sententia. Nam Pactyæ non fuerunt a Cyro Sardes traditæ, sed Ta-

balo viro Persæ. Pactyes acceperat Crœsi Lydorumque opes in Persidem avehendas, ac nactus occasionem a Tabalo et Cyro desciverat: hæc superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur Herodotus, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorem orationis habitum. WESS. —Nempe intelligit vir doctus, Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικέων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*[u]. Quæ mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus *adversus ipsum* admissum) irato (conf. c. 156.) diceret Crœsus: *Pactyas est, qui adversus* Sardium præfectum *inique egit.* Malim equidem fateri, minus adcurate hîc loquentem Crœsum fecisse Herodotum, dicentem Pactyæ commissas Sardes fuisse; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione hæc Crœsum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantam auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. SCHWEIG.

6. κέλευε δέ σφεας κιθῶνας] Babyloniis desciscentibus talem pœnam irrogat apud Plutarchum t. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyænum VII. 6, 4. et Justinum I. 6. WESS.

7. οὐδὲν δεινοὶ] Vid. Matthiæ Gr. gr. 296.

156 3. καὶ πρὸς,] Καὶ δὴ πρὸς, *insuper*, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eumdem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. WESS.

157 2. ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα] Attigit hæc Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

4. ἐς θεὸν ἀνῷσαι] Rem ad Apollinem Didymæum in Branchidis *referre* si diceretur ἐς θεὸν ἀνοίσειν, adeo nihil hic esset

[u] Monet autem Larcherus constructionem sic posse institui: οὗτος (i. e. Πακτύης) δότω τοι δίκην τῷ (sc. Ταβάλῳ) σὺ ἐπέτρεψας Σάρδις. Cui τὸ non pronomen est, sed particula enclitica.

insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἴσω Eustath. ad Od. υ'. p. 1887, ext.=728, 32. tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum οἶσε legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνοίσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῷσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνωΐστου γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata:* verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi præferrem, si darent codices, ἀνοιστοῦ: nostroque loco, συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι, vel ἀνοίσειν. Eadem structura legitur VII. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, *de fœdere quidem ad populum se relaturos.* Hoc alibi dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, Herod. V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῷσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοίην fit βοῴην, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92. SCHWEIG.

159 4. νενοσσευμένα] Bochartus hunc locum admovet inlustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco ævo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα; Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις; WESS. Habet Hesychius, Νοσσεύουσαι, γεννῶσαι, ex Græca versione Jerem. 48, 28. ubi περιστεραὶ νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. SCHWEIG.

6. τοὺς ἱκέτας μου] Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. A. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἴα δήπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἱκέτας ἑαυτοῦ λέγων. Herodotus, ὅσα, ait, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. cod. Test. Vet. νεοσσοὶ, in Romano passim sunt νοσσοί. Forte codex aliquis in Herod. dabit ἐννενοσσευμένα. VALCK.

Ib. τοὺς ἱκέτας μου] Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente

in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἱκέτην, in Æliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kuhnius plura, et ad ejusdem V. 17. Mox οὕτω τεοῖσι ἱκέταις, *sic tuis supplicibus* etc. eleganter Reiskius. WESS. Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. SCHWEIG.

160 4. τοῦ δὲ Ἀταρνέως] Infra meminit τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosæ nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνεύς: fuisse χωρίον ἰσχυρὸν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνεὺς, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεάῤῥιος, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνεΐτεω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica sæpe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνέως ἄρχων. Hujus nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἑρμίου (vel Ἑρμείου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνέως. Nomen non Ἑρμείας, sed Ἑρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenæo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνέως ἔντροφον vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνέα dixisse Athenæus et Suidas. In Eunucho Luciani t. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνέως τύραννον. VALCK.

Ib. τοῦ δὲ Ἀταρνέος τούτου ἔστι χῶρος τῆς Μυσίης] Χωρίον Ἀταρνέα, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεὺς ὁ Χίων μισθὸς, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνέος χῶρος, *ager Atarnensis;* de quo idem Noster VIII. 106. loquens, ait γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται. SCHWEIG.

6. οὔτε οὐλὰς κριθῶν] Reiskius οὐλαῖς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχύτας Homerus, προχύτας Euripides Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem Hesychius in voc. respexit) nuncupare solet. Multa Eustath. Il. α΄. p. 132=100. WESS.

163 2. οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶ] De Penteconteris rotundisque navibus præter Baiffium et Meibomium, ad Plinii VII. Hist. N. c. 56. Harduinus. WESS.

Ib. εἴκοσι καὶ ἑκατόν.] Errantes Lucianum et Phlegontem Trallian. in viam revocavit Casaubonus ad Strabonem clementer. Cicero de Senect. c. 19. *Fuit enim, ut scriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui* LXXX. *regnavit annos, centum et viginti vixit.* Productior hæc est ætas, nec prorsus insolita. Auctor Dial. de Orator. c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis ætas*, horum fortasse recordatus. Paria fere Trebell. Pollio in Claud. c. 2. De Tzetze dubium non est, Ταρτησσὸς—ἧς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ΄, ἀφ᾽ ὧν ἐβασίλευσε π΄, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, in Lycophronem vs. 644. WESS.

3. ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον—ὡς αὔξοιτο] Placuit priscis dictionis hæc forma. Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος, in Epigr. Anthol. VII. p. 631. Αἴγισθον ἔνθ᾽ ᾤκηκεν ἱστορῶ πάλαι, Sophocles Elect. 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operæ, et Stephanum advoco de Dialectis p. 51., Kuster. in Aristoph. Plut. 55., Davisium ad Ciceron. N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis Medus ille, cujus vires et potentiam crescere Arganthonius ex Phocæensibus inaudiverat? Harpagus-ne, qui Medus origine? At eum simpliciter vix ita designat. Præterea structa videntur Phocææ mœnia ante Harpagi incursionem: id postulant, quæ de obitu Arganthonii c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum Harpagi, in vicinia hærentis, inpedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quæ quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Λυδὸν h. e. Crœsum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; injusta tamen medela et suspicio non

est. Habeo consentientem Corn. de Pauw. WESS. Tum IDEM in Addendis hæc adjicit: "Suspicatur, πυθόμενος τὸ "Μήδων, *res et potentiam Medorum*, olim hic fuisse, doctissi-"mus A. Kluitius."—Fidenter Larcher in Gallica Herodoti versione Crœsum posuit; quem eo nomine reprehendit Volney, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) Harpagum intelligens. At, Harpagum nunc dicere non potuisse Herodotum, satis luculenter et Wess. et Larch. demonstrarunt. Sed nihil magis in promtu erat, quam ut Medus hic Cyrus intelligeretur, qui in Medorum successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μήδων βασιλέα, *Medorum regem;* atqui is nunc Cyrus erat. Vide ad I. 2. notata, et conf. etiam c. 46. Pausanias quidem X. 8. p. 817. videri possit Medum hunc Harpagum intellexisse. SCHWEIG. præeunte Larchero.

164 1. οἴκημα ἓν κατιρῶται] Collatis in unum Wesselingii Larcheri et Schweighæuseri observationibus, statuendum, Harpagum jubere unas ædes consecrari (Regi scil.) in obedientiæ argumentum et Persicæ dominationis. Quicquid ad regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατιρῶσαι *consecrare* dixit, pro *dedicare regi.*

165 2. τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη] Diodorus τὴν μὲν Κάλαριν Φωκεῖς ἔκτισαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. Seneca Consol. ad Helv. c. 8. *ut antiquiora, quæ vetustas obduxit, transeam, Phocide relicta, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula* (Corsica) *consederunt;* permiscens, ut sæpe veteres, Phocidem et Phocæam. WESS. Repetitur apud Nostrum idem nomen c. 166. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut sæpe alias) *l* et *r* literis. Quod ἀνεστήσαντο πόλιν ait auctor, *excitarunt* intelligunt omnes, id est *condiderunt:* et sic Steph. Byz. ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκέων, nempe Φωκαέων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare *ejectis cultoribus* (ἀναστάτων ποιηθέντων) *urbe potiri.* SCHWEIG.

4. καὶ μύδρον—κατεπόντωσαν] Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, Φωκείων (immo Φωκαέων) μέχρις κε μένῃ μέγας εἰν ἁλὶ μύδρος. VALCK.

Ib. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.] Prior interpres [*grande sa-*

xum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25. *Sed juremus in hæc: simul imis saxa renarint Vadis levata, ne redire sit nefas.* Res eadem, verba discrepant. Horatius *μύδρον massam lapideam,* uti apud Strabonem sæpius, intellexit. Consimili jurisjurandi additamento Aristides *ὥρκισε μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραῖς εἰς τὴν θάλασσαν,* in ejus vita Plutarchus p. 334. A. Junge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

166 2. *κοινῷ λόγῳ—Καρχηδόνιοι*] De fœdere quod Carthaginienses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, vid. Pindari Pyth. I. 139. WESS.

4. *Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαιεῦσι ἐγένετο*] Explicant Diodori Eclog. t. II. p. 495. et XI. 12. WESS. Non est (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda hæc victoria cum ea, quam Phocæenses Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocæensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante hæc tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Scymno Chio, Timæi testimonium invocante vs. 210. seq. (t. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Justino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437. seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniæ Massiliam ductæ mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quæ res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocæenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet X. 8.; ubi, Massiliæ obiter mentionem faciens, diserte ait, Phocæenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali prælio superatis Carthaginiensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt. Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, Phocæensium Harpagum fugientium

alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse. Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Graii*, ait, *qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam præbere Thucydides potuit, de Phocæensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem hujus coloniæ in Cyri ætatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocæensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. pag. 68. tom. II. ed. Auger.) ait: Φωκαεῖς φεύγοντες τὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου δεσποτείαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπῴκησαν. Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocæenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniæ h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cujus testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur εἰς Κύρνον καὶ Μασσαλίαν, unice vera certaque est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλαλίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa hæc similitudo nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165. dixi, occasionem dedit. Cæterum de Massiliensis coloniæ origine videndus Aristoteles apud Athenæum XIII. 36. et Justinus XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. SCHWEIG.

167 1. τοὺς ἄνδρας, οἵ τε Καρχηδόνιοι etc.] Particulam τε remque ipsam monstrare hæc corrupta et lacunosa esse, Reiskii sententia est: deesse enim, quid Carthaginienses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτέων πολλῷ πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a præcedentibus esse secernenda. Quæ de Agyllensibus subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginienses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur

ad utrosque. WESS. Suffragari viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτέων ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad Phocæenses relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocæenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt.* οἵ τε Καρχηδ. καὶ ὁ Τυῤῥ. dein ἔλαχόν τε—καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, præter suum morem, subito et ex abrupto Agyllæos nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriæ oppidum, ibique lapidatos.* SCHWEIG.

2. ἔμπηρα] Arbitror ex Theopompi Epitome Herodoti venisse, atque huc pertinere apud Suidam in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετολμημένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἧκον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen ejusmodi, ut hinc propagata dejerares. WESS.

4. ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται] Stephani Byz. Θύελλα, quæ hinc advocatur, nata videtur ex ΟΥΕΛΛΑ male scripti exemplaris aut ΟΥΕΛΙΑ, uti Dionysio Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Ejusdem Stephani Βύλη in voce Ἐλέα similes natales habuit. Lege Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

5. τὸν Κύρνον—κτίσαι ἥρων ἐόντα] Larcherus ad h. l. ait, tradi a Servio ad Virgil. Ecl. IX. 30. Cyrnum, Herculis filium, nomen dedisse insulæ. Mihi quidem nihil tale apud Servium[y] reperire contigit: nec omnino, quis ille heros Cyrnus fuerit, mihi liquet: quem enim Cyrnum Diodorus Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι—ἥρων, *condere heroëm*, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas *instituere heroëm, et ut talem colere.* Larcherus quidem *monumentum Cyrno erigere* intellexit. Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. vol. II.

[y] En locum ex edit. Burmanni: *hæc autem insula Græce Cyrne dicitur,* [*a Cyrno Herculis filio.*] Verba uncinis inclusa libris nonnullis desunt.

P. II. p. 283. suspicatur, ἕλος ἐόντα scripsisse Herodotum; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi Phocæenses (teste Dionysio Halic. Antiq. I. 20.) urbem Ὑέλην, quæ et Ἐλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed hæc, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. SCHW.

168 1. ἔκτισαν πόλιν Ἄβδηρα] Refer huc vulgare olim dictum, Ἄβδηρα καλὴ Τηΐων ἀποικία, ex Strabonis XIV. p. 953=644. ubi plura. WESS.

Ib. Τιμήσιος] Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 96. B.

169 2. ὡς καὶ πρότερον etc.] Vide cap. 143. SCHWEIG.

Ib. τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο] Conf. c. 6. et cap. 28. SCHWEIG.

170 3. τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος] Nostro de Phœnicia Thaletis origine ex antiquissimis Democritus, Duris, Leander; ex minus remotis Diogenes Laërt. I. 12. Clemens Alex. Strom. I. p. 352., Hyginus Poët. Astron. c. 2. adstipulantur. Eusebius Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὥς τινες ἱστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν· ὡς δέ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος. Utrumque verum; majores Phœnices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide Vossium de Histor. Græc. III. p. 375. Jam quod ad Grammaticos Phrynichum Herodianumque adtinet, negantes ἀνέκαθεν de *superiore tempore* Attica consuetudine usurpari, non ægre fero: Thomam M. inprudentiæ accuso; falsum est, quod scripsit, ὑφ' Ἡροδότου ἅπαξ εἰρῆσθαι. WESS.

171 1. καὶ Καυνίους] Non exputo, quid præter errantem M. ad Καυκωνίους defendendos produci queat? Gronovius tacet. Scio a principe poëta Il. κ'. 429. Cares Pæonesque jungi, prætereaque addi, Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί: neque nescio, Criticos ibi ex quorumdam sententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti Strabo XII. p. 817=542. ostendet, et Scholiastes Apollon. Rhod. II. 358. Ipse Herodotus Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adjungens c. 176. Præstat sane consensui tot msstorum non reluctari. WESS.

2. καλεόμενοι Λέλεγες] De Lelegibus anceps disputatio in Palmerii Gr. Ant. I. 10. Strabo Nostri sententiam am-

plexatur et tuetur XIV. p. 976=661. nec de Caribus discors est Conon Narr. 47. WESS.

6. καὶ ὄχανα ἀσπίσι] Nihil Ælianus de Animal. XII. 30. nec Strabo dissentit, usus etiam Alcæi testimonio et Anacreontis, cujus in fragmento Καρικοῦ εὐεργέος ὀχάνου præstat, nisi qui maluerint καριοεργέος cum Eustathio ad Hom. p. 707=592, 13. et Etymologo msto Bibliothecæ Trajectinæ voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in Il. θ'. 193. WESS.

9. Διὸς Καρίου] Neque hæc Strabo neglexit XIV. pag. 974=659. bene distinguens inter Jovem *Carium*, quem Mysi pariter ac Lydi, quasi Carum fratres, devenerabantur, et Jovem *Stratium*, de quo V. 119. Ælianus unum eumdemque censuit, errans, de Animal. XII. 30. WESS.

172 1. αὐτοὶ μέν τοι ἐκ Κρήτης etc.] Strabo de Cauniis XIV. p. 964. A=652. Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀφῖχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις. WESS.

3. μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν] Vulgari debuerat, *ad fines usque Calyndensium.* Si *montes* designarentur, οὐρέων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis I. 206. ἡμέας ἀνέχευ ὀρέων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suæ regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido,—thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse.* Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines.* Suidas: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὖροι, οἱ ὅροι, τὰ ὁροθέσια. Aspero plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὑρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὔροισι vulgavit Gronov. pro οὔρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὔρων vel οὔρων. VALCK. Nævum deterserat Casaubonus ad Strabon. XIV. p. 963=651. eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. WESS. Vera Ionum scriptura οὖρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. SCHWEIG.

173 2. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι] Steph. Byz. Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858=573. Nostrum imitatus et nominatim adpellans. WESS.

5. οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται etc.] Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Perizonius, Triad. Dissert. I. p. 37. Addo Orestæ dictum ex Euripidis Elect. 935. κἀκείνους στυγῶ Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς Οὐκ ὠνόμασται, τῆσδε μητρὸς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, *ut nullus nascentium maternum nomen acciperet*, sive μητρόθεν adpellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad hæc Suidæ Τῆς μητρὸς ὡς αἲξ καλεῖται. WESS.

Ib. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτοὺς, καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων] Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. t. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quædam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἐθῶν συναγωγῇ apud Stobæum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι· καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Bœotum p. 577. §. 11. καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαραγράφοιτ' ἂν (τὸ τῆς μητρὸς ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας audit Aristophani Ἀχαρν. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικὰ poëtis adhibentur Λητοΐδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: Etymol. M. p. 166, 10. ἡ τετρὰς, *numerus quaternarius*, Pythagoricis Μαιάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictæ, filiolus. VALCK.

6. ἀνανεμεῖται] Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνέεται, *commemorat*. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo ejusdem verbi usus cum eo qui hîc obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, *legere*, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννεμεῖν. SCHW. Vide Toup. ad Theocrit. XVIII. 48.

174 3. τῆς Βυβασσίης] Chersonesi hæc regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28. Urbs, unde nomen, modo Βύβαστος, modo Βύβασσος. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

4. ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο] Scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρη, quod vocab. proxime et præcedit et sequitur. Planissima sententia est, quam in versione Lat. ex-

pressimus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra*, id est, Cnidiorum ditio, *ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti jungebat.* SCHW.

175 1. αὐτοῖσί τε καὶ] Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσί τε, ἢ καὶ τοῖσι περιοίκοισι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hîc suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quæ huc spectant illic interjecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca jam contulerat ante Casaubonum Leopardus Em. VII. c. XI. p. 180. VALCK. Citant viri docti Aristotelis H. Anim. III. 11. Γυνὴ δὲ τὰς ἐπὶ τῷ γενείῳ οὐ φύει τρίχας, πλὴν ὀλίγαι ἐνίαις γίγνονται—καὶ οἷον ἐν Καρίᾳ ταῖς ἱερείαις, ὃ δοκεῖ συμβαίνειν σημεῖον τῶν μελλόντων.

2. Λίδη] Mons Cariæ, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recordor, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemæi Geogr. V. 3. oppidum Cariæ Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in Ulmensi versione anni 1486. *Clyde;* Χύδαι Coislin. in codice. WESS.

176 2. συνήλισαν] Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista præcessissent proxima, κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus συνήλισαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πολιν—συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι. Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους ὑποπρῆσαι. Recentioris ævi Xanthiorum simile hujus facinus denarrans συνελάσαι Philo præbet Jud. pag. 883. E. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in Athen. XII. c. VII. [ad p. 529. b.] VALCK. cf. Appian. IV. 80. a Wesselingio allegatum, necnon Plutarch. Brut. p. 998.

178 3. ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι] Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostra-

tus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse CCCCLXXX., non hujus. Observat. Var. c. 8. Quæ docte disputata, certa non sunt, et pæne arbitraria. De Nini et Babylonis spatio Diodorus II. 3. et 7. WESS.—Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher. in Adnot. ad h. l. SCHWEIG.

6. *ὁ δὲ βασιλήϊος πῆχυς* etc.] Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, *καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πήχει βασιλικῷ*: in quæ criticus, *ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους*, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, regium cubitum Persicum intelligi: Persarum enim reges *Βασιλεῖς* dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Ægyptio parem, et *ἑξαπάλαιστον* sive *sex palmarum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque hæc de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri Babylonic[1] crassitudinem et altitudinem minime eamdem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromtos, examinavit Salmasius in Solin. pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et Ctesiæ, Diodori, Philostrati atque aliorum aberrationes, Olearius in Philostrati vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. Adde quæ Larcherus ad h. l. contulit. SCHWEIG.

179 2. *ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους*] Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. *Πλινθουργὸς, πλινθουλκὸς, πλινθουλκεῖν* sunt in Polluce VII. 163. Latinis *ducendi lateres, ducti lateres, ducere lateres* usu teruntur in Vitruvii II. 3. Plinii Hist. Nat. XXXV. 14., Græcorum exemplo. ΠΛΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis Nahumi c. III. 14. *εἴρυσον πλίνθον, trahe* sive *duc lateres*. WESS.

3. *καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου* etc.] Salmasium et Fabrum, temere hæc vellicantes, coërcuit Gronovius, beneque *τριήκοντα δόμους* expedivit. Glossarium Sangermanense, *Δό-*

μον: οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει· Ἡρόδοτος Α. καὶ Β., nimirum hoc loco et II. 127.[z] Id male, quod ταρσοὺς καλάμων *alas arundinum* esse Gronovius jussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, Scholiastes Herodoti, Hesychius, Suidas, G. Corinthus[a], quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, πλέγματα, interpretati. Tum præter ceteros Thucydides II. 76. ἐν ταρσοῖς καλάμου πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις, rectissime: nam quæ sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Jure ergo Salmasius et Reiskius hoc probarunt. Quod autem *crates* eas *inter laterum ordines stiparint* structores, non alia fortasse caussa inpulsi fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti Syracusani τῶν ἑλῶν κάλαμον, *arundinem palustrem*, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κονίας, *ut calx ligaretur magis*, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum Vitruvius tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Græcam, et, si ejus copia non sit, palustrem, de Architect. II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur innuere; cujus quidem instituti rationes habere potuerunt varias. WESS. Διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου, (ubi πλίνθον collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se Græca verba eam in sententiam accipienda, in quam etiam a plerisque interpretibus accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari ægre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum Wesselingio, cui in hoc Salmasius præivit, (Exercit. Plinian. p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Cæterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in Tavernerii Itinerario, lib. II. c. 7. t. I. p. 295. ed. in 8. SCHWEIG.

[z] Conf. Polyb. X. 22, 7. et quæ ibi olim notavimus. SCHWEIG.

[a] Dial. Ion. §. 107. ubi cf. Koen. SCHWEIG.

Tavernerii verba dudum apposuerat Gronovius. *La fabrique estoit de cette maniere. Sur un lit de cannes ou roseaux concassez et meslez avec de la paille de bled de l'épaisseur d'un pouce et demi, il y a sept ordres ou rangs de ces briques les unes sur les autres, y aiant chacune un peu de paille. Après il y a un autre lit ou couche de mesmes roseaux sur lequel on met six rangs de brique, et cela continue ainsi en diminuant jusques au haut.* Idem cap. seq. *Il y a des restes de murailles qui sont si larges qu'il y pourroit passer six carosses de front. Elles sont de brique cuite au feu, et chaque brique est de dix pieds en quarré et de trois d'épais. Les Chroniques du païs disent que ce sont les ruines de l'ancienne Babylon.*

Ib. διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου—.] Locus bene explicitus a Jac. Gronovio, nisi quod τάρσους *alas* esse voluit. Δόμος πλίνθου est *ordo laterum*, seu *una linea singulorum laterum deinceps juxta se invicem positorum:* ut in simili re II. 127. Sententia hæc est:—*quum lateres quantum satis erat fecissent, coxerunt eos in fornacibus. Deinde, loco luti vel calcis, utentes bitumine calido, in tricesimo quoque ordine latericio constiparunt crates e calamo factos, struxeruntque primum quidem labra fossæ—.* Nonnihil tamen, fateor, desidero ad narrationis perspicuitatem et singularum partium intelligentiam: præsertim in illo τριήκοντα: tum quod nulla mentio fit materiæ, præter bitumen, inter pauciores aut singulos laterum ordines interjectæ. WYTT.

4. οἰκήματα μουνόκωλα] *Domunculas unius contignationis* reddiderat Valla, suffragante Porto. *Domunculas unius membri* posuit Gronov. id est, *unius conclavis*, ut idem in Notis ait, probante Wyttenbachio, Select. p. 354. et Schneidero in Lex. crit. voce Μονόκωλος: nec multum Larcherus abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex Strabone adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab Herodoto dissentientia habet, lib. XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126. extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. *unum quodque conclave pyramidis* intelligit; id quidem prorsus alienum

est, quum manifeste ibi ἕκαστον κῶλον *unumquodque latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124. videbis ibi eadem notione vocab. μέτωπον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eumdem Nostrum IV. 62. et IV. 108. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μουνόκωλα οἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas.* Sed ut apud Plutarch. de Pueror. Educ. c. 9. II. 7. μονόκωλος λόγος idem est ac μονῳδὸς et οὐ ποικίλος, sic h. l. μονόκωλα οἰκήματα dici videntur *domunculæ uniformes, simillimam cunctæ frontem præferentes.* SCHWEIG.

6. Ἶς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα] Etymologus mstus, de quo supra[b], Ἶς ὄνομα ποταμοῦ, ὥς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16=827, 19. habet his consimilia, sed καί τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a Golio in Alfergan. pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifæ patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. pag. 136. WESS.

180 2. ἐξ Ἀρμενίων] Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὔρεος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. p. 437. WESS.

3. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.] Per epexegesin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, juncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἱμασιὴ, monuerat Gronovius, citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205. SCHWEIG.

4. καὶ τὰς ἐπικαρσίας] Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subjectum: Babylon κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τάς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας: *in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quæ ad flumen ferebant.* De Syracusarum Acradina Cicero in

[b] Ad c. 171. SCHWEIG. Vide Etymol. Gud. p. 279, 3. ubi Θύλαξ.

Verr. IV. 53. *ceteræ urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisæ.* Ferri nequit articulus bis positus apud Herod. V. 77. οἱ δ' ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur VII. 218. καταῤῥωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Græce perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus codex præberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. Vera utique viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθεῖαι et ἐπικάρσιαι; sed omnes urbis *viæ* erant ἰθεῖαι, *rectæ, et ad lineam sectæ, tam reliquæ,* αἱ ἄλλαι, *quam transversæ,* αἱ ἐπικάρσιαι, *quæ ad flumen tendebant.* Sed de Valckenarii in interpretandis istis verbis errore jam monuisse video Schæferum ad Gregor. p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante τὸ —τεῖχος ἑκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται, i. e. ἐληλαμένους ἔχει. SCHWEIG.

181 2. Διὸς Βήλου ἱρὸν] De Beli templo consuli potest Caylus in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* t. XXXI. p. 42. seq. ubi etiam icon tabula ænea expressa: et Danville in *Mem. de l'Acad.* t. XXXVIII. p. 255. seqq. *Solidæ turris,* quæ mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est Niebuhr prope oppidum Hella: cujus vide Itinerar. t. II. p. 289. seq. SCHWEIG.

3. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων] Herodoteus scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὖτις τροπέων τῶν θερινέων. II. 53. μέχρι οὗ πρώην. II. 173. μέχρι ὅτου πληθούσης ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος. Ionismus et in his poscit μέχρι. VALCK.

4. ἀνάβασις ἔξωθεν κύκλῳ] Tale quid hodieque narratur in locis prope Tigrim exstare, scribente Tavernerio p. 229. *A cinq cens pas de cette mosquée on voit une tour fort ingénieusement bastie. Elle a deux escaliers par dehors faits en*

limaçon, l'un desquels est plus enfoncé dans la tour que l'autre. etc. GRONOV.

7. Χαλδαῖοι] Diodorus Sic. II. 24., Larchero citatus, Τῶν ἱερέων, οὓς Βαβυλώνιοι καλοῦσι Χαλδαίους. ibid. 29. Χαλδαῖοι τοίνυν τῶν ἀρχαιοτάτων ὄντες Βαβυλωνίων τῇ μὲν διαιρέσει τῆς πολιτείας παραπλησίαν ἔχουσι τάξιν τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱερεῦσι. ibid. I. 81. Φασὶ δὲ τοὺς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους, ἀποίκους Αἰγυπτίων ὄντας, τὴν δόξαν ἔχειν τὴν περὶ τῆς ἀστρολογίας, παρὰ τῶν ἱερέων μαθόντας τῶν Αἰγυπτίων. Sed vide Strabonem XVI. p. 1074 =739.

182 1. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.] Strabo XVII. pag. 1171 =816. D. Jovi Thebæo εὐειδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurræ Petronii Quartilla. WESS.

2. ἔσω ἐν τῷ νηῷ] Josephus in Paullinæ historia, Ant. Jud. XVIII. 3, 4. ἔνδον ἐν τῷ νεῷ. De statuto tempore, quo Apollo Patara invisebat, Servius ad Æn. IV. 143. *Nam constat, Apollinem sex mensibus hiemalibus apud Patara, Lyciæ civitatem, dare responsa, unde Patareus Apollo dicitur, et sex æstivis apud Delum.* WESS.

183 1. τὸ βάθρον rectissime Gronovius vertit *gradum*, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον *imum gradum* suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

5. ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον] *Tempore illo*, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis ætate. Quod mox addit, ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181. SCHWEIG.

6. Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου] Redux ex infelice in Græcos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Junge Diodorum II. 9. WESS.

184 1. ἐν τοῖσι 'Ασσυρίοισι λόγοισι] Conf. Wess. ad c. 106. SCHWEIG.

2. τῆς ὕστερον γενεῇσι πέντε πρότερον etc.] Quinque hæ generationes annorum circiter CLX. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Jos. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consensus esset, nec Semiramidis ætas

tam sera haberetur, πέντε in πεντήκοντα mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Vitringa, alia ex caussa γενεῇσι ιε΄ sive δεκαπέντε, Comment. in Iesaiam c. XIII. p. 484., quæ quoque conjectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini conjuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque ejus nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quæ aggeribus objectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in Βαβυλών, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit. Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina Canon Astronomicus sive Ptolemæi: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim Semiramis hæc enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus Semiramidis fuerit titulus, aliunde constat. Vide Scaligerum ad Chron. Eusebii A. DLXXXIII. et Bouherii Dissert. Herodot. c. 2. WESS.

185 1. τῇ οὔνομα ἦν Νίτωκρις] Vide II. 100. Quæritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Scaliger, Abramus, Vitringa, Bouherius, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarunt; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. Beltzasaris apud Danielem. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque ejus sententiæ ex aliqua parte adstipulatorem Venemam, in Dissert. ad Vaticinia Danielis p. 119. Atque hoc belle (si Beltzasar regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a Nabonedo, uti equidem opinor) dicto Jeremiæ c. XXVII. 7., Nebucadnezari, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit præterea Nostri cap. 188., quod Nitocrim Labyneto, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quæ Abrami et Vitringæ sententia, contribuit. Neque obficit quidquam mentio Nini a Medis occupatæ; quippe revera a Medorum rege Cyaxare supe-

rioribus annis domitæ ac pessumdatæ, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt Nostri verba, ut Nitocris reginæ tempore subjugata urbs censeatur. WESS.

2. τρὶς ἐς τῶν τινα κωμέων etc.] Tractavit hunc Herodoti locum Heeren, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik—der alten Welt*, t. II. p. 775. seqq. Sinuosum istum Euphratis flexum schemate depingere operæ pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. SCHWEIG.

3. Ἀρδέρικκα] Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio Bocharto aliter visum esse, et miror: hæc ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine quæ disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

Ib. ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, *a mari mediterraneo;* (conf. c. 1. ibique not.) id est, *ab oris maris mediterranei*, puta, ex Ionia, Græcia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες ἐς Εὐφράτην, quod significat *in Euphratem navigantes.* Satis adparet, hoc dicere Herodotum, *qui Euphrate fluvio Babylonem proficiscuntur:* at id Græce sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude, καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare præpositio ἐς aut casu irrepsisse videtur ex præcedentis verbi terminatione temere repetita; aut ab imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. SCHWEIG.

5. ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνῃ] Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex justa Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, Ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quæ explananda fuerat, Σκέπη· παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem Ἔλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro *alveo* vel *receptaculo aquarum:* nec enim facit satis,

quod ad voc. Ἔλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγαὶ memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186. seqq. SCHWEIG.

7. ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται etc.] Hæc innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tamdem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et præcedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit, tum ut fluvius esset σκολιὸς, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna objiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quæ si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλόων? Quid si ἔκ τε τῶν πλόων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλόων, *et præter navigationes istas* etc.? Ita reginæ consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. Toupius, per literas a Larchero consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, *post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum.* Quem secutus ille vertit: *et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense.* At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea Herodoti sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. SCHWEIG. Vertendum videtur, *et navigatione finita, longa palus circumeunda erat.*

186 1. ἐξ αὐτῶν Reiskio videbatur significare *post ea perfecta.* SCHWEIG. Et sic Larcherus, cui ἐκ βάθεος sonant, *sur la profondeur, par des ouvrages profonds.*

5. ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι] Simile putares Comici in Pac. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut Scholiastes explicat, ἀποφράξαι, *obstruere.* Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius ad Con-

stantin. de Cærem. p. 252. et Abresch. Dil. Thuc. p. 356. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitiabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive *ædificando obstruere.* Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, *siccato fluvii alveo, labra* sive *margines ejusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas,* de quibus c. 180., *simili lapidum genere eduxit.* De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronæ consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere cæmentitio fuisse obstructas, sed arbitrio et conmodo civium patere et claudi solitas. WESS.

187 2. Οὐ γὰρ ἄμεινον] Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore testarentur. Hesiodus Oper. 748. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον, Παῖδα δυωδεκαταῖον·—ubi vide Heinsium, et Perizon. ad Æliani Var. XIII. 3. Nostrum præterea III. 71. et 82. WESS.

188 1. Λαβυνίτου] Scripsit Λαβύνητου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezari, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Ægypti regibus varii. WESS.

3. Χοάσπεω] De Choaspe et ejus aqua Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

Ib. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι] Scribi poterit ἕπονταί οἱ, ὅποι ἂν ἐλ. ex Athen. II. p. 45. B. atque ita legit Eustath. ad Od. δ'. p. 1499 = 173, 23. Ctesias apud Athen. ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. *aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit.* Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quæ feruntur intermedia, Pædag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόητοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι; *ut amicos*

sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἐλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. η'. p. 1577=281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι,—καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ῥηγίνων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nuspiam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἐλαύνοι non sollicitassem, nisi plures alterum codices adfirmarent. VALCK.

189 1. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52. SCHWEIG.

Ib. διὰ Δαρδανέων] Δαρνέων Chytræus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper K.; Reiskius Δαραέων maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quæ in Ptolemæi Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediæ et Mesopotamiæ oris ignorantur. Ἐν Ματιηνοῖσι, uti in K. et sæpe alias hoc tono, justum esse, ex V. 52. et mox hujus libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803 =531. posteriore loco ἐκ Μαντιηνῶν legisse videri, cujus tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796=525. admonuit. Quid dicemus de Τίγρην? Solet hic amnis Τίγρης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρητος, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quæremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 1074=739. extr. et seq.] WESS.—cf. ad Polyb. V. 44, 9. δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum conjectavit Breiger in Commentatione *de Difficilioribus quibusdam Asiæ Herodoteæ*, quæ *Gœttingæ* anno 1793. prodiit. SCHWEIG.

Ib. τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν] Confer VII. 55. Vertit hæc de Gynde et hausto ejus fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cujus hæc adscribere libet: *Nam cum unum regiorum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum—abreptum præcipitatumque merserat.* Sic, Fabricio indice, plures mssti; in aliis, *regiorum equorum,* quo modo ex conjectura Broukhusius ad Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione Havercampus. Pati id possum; sed caussæ, quibus inpelluntur viri doctissimi, ni-

hil admodum urgent. *Equitem* de equo Virgilium, A. Gellium, Minutium Felic., Macrobium et Ecclesiasticorum scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? WESS.

4. ἤνετο] Verbi usus olim tritissimus. Lege Æschyli Choëphor. 797. Apollon. Rh. II. 496. III. 1339. et Poëtam Il. κ′. 251. quæque ibi Eustathius. WESS.

190 3. προεσάξαντο] Consentit Xenophon, ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἴκοσι ἐτῶν, de Babyloniis a Cyro obsessis, Instit. Cyr. VII. 5. WESS.

191 5. εἰσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην, ἐοῦσαν ἕλος] Non multum aliter Xenophon. Sunt et in Jeremiæ oraculis, quæ Cyri hoc inventum et institutum manifesto prædixerunt. Vide Grotium ad ejus Vatis cap. LI. 32. et Vitringam Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἕλος, quorum hoc, *stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo conjungitur, atque iterum exit.* Ita Nitocris τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἕλος supra c. 185., et λίμνη palus est Mæotis c. 104., tum Ismaris ac Bistonis, quibus fluvii miscentur, VII. 109. Στομαλίμνη, quæ ore mare excipit, in Strabone cum nota magni viri, lib. IV. p. 280=184. A. Neque tamen, etsi faveat discrimini Heliodorus Æthiop. I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἕλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Junge Eustath. Il. υ′. 220. WESS.

7. οὐδ' ἂν περιϊδόντες] Demiror neglectui traditum fuisse Aldi οὐ μὰν, cui novum ex S. robur adcessit. Adscripserat Berglerus ex Poëta Il. δ′. 512. Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεύς: ubi scholia οὐ μὴν οὖν. Apollonius Rhod. II. 48. οὐ μὰν αὖτ' Ἄμυκος πειρήσατο, i. e. οὐ μὴν, ut Critici et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phœn. 1612. et ibi Valckenarium. Equidem parum absum ab ejus in integrum restitutione. WESS. At, pro satis perspicua hujus loci sententia, necessario requiri ἂν particula videtur: particula μὰν vero nusquam alibi utitur Noster. SCHWEIG.

9. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος etc.] Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Jeremiæ cap. LI. 31. namque עירו מקצה

divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2., dum, capta jam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθέσθαι τι μέρος τῆς πόλεως conmemorat, notatus propterea sæpe. WESS.

Ib. οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο] Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, III. 159. WESS.

192 3. Τριταντταίχμη] Sit-ne idem Tritantæchmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82.] non audeo, etsi confusio in Ἀρταβάνου et Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De Artaba, Persarum mensura, ad Diodorum XX. 96. Μέδιμνον Noster, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. WESS.

4. πάρεξ τῶν πολεμιστέων] Quid fiet his Eustathii in Il. υ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν (Herodotus) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι, ἑξακισχίλιαι etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? Tzetzes hac eadem in re, et bis quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, Chil. IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. Glossæ, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In Hesychio ex correctione ὁ ὀχευτὴς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. Philo de Leg. Special. p. 784. B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In Archilochi fragmento ὄνοι κήλωνες apud Eustath. Od. p. 1597, 28=310, 3. Ego vero Herodoto κήλωνας, quippe Eustathii et Tzetzæ, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. WESS.

5. κυνῶν Ἰνδικῶν] Aristot. H. An. VIII. 28. Φασὶ δὲ ἐκ τοῦ τίγριος καὶ κυνὸς γίνεσθαι τοὺς Ἰνδικούς. cf. De Generat. Anim. II. 7. Ælian. H. An. VIII. 1. Pollux V. 5. LARCHER.

193 1. κηλωνηΐοισι] Κηλονηΐῳ edd. VI. 119. cui scriptioni consentit Etymolog. M. p. 510. et Moschopulus περὶ Σχεδ. p. 57. sollicite κηλόνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis Libanius Declam. XXXV. p. 799. Caussa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam Etymologus in κῆλον, *ligno*, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. WESS.

4. ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκη] Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὕτη male ede-

batur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωϋτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἑωυτέων ἐστί. Arrian. Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτη αὐτὴ ἑωϋτῆς ᾤκισται. Alia sciens prætereo, et cupidos ad Henr. Stephan. de Dialect. p. 41. amando. Strabo de trecentesimæ frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D=742. D. καὶ γὰρ τριακοσάχια λέγουσι. Voluit credo τριακόσια, uti Herodotus; aut, quia in msstis τριακοσάχοα, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἑκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. C.=731. D. et τριακοντάχουν VII. p. 478=311. B. WESS.

6. καρπῶν ἐχόμενα] Vid. I. 120. WESS.

8. θεραπεύουσι· τά τε ἄλλα] Hic voces istas τά τε ἄλλα non videtur legisse Athenæus XIV. p. 601. c. quæ in periodum 6. rejectæ suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τά τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. Proxime sequentia hunc in modum, ex Athenæo partim, restituenda judico: τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων, καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατάπερ οἱ ὄλυνθοι. Huc pertinent Ψῆνες in Gloss. Herodoteo. Hesychius, in voc. Ψηνίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. Suidas, in Ἀνερίναστος. Zenobius II. Prov. 23. ἐνδυόμενον [b] εἰς τοὺς σφῆνας (legerim εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψὴν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in edd. sic et apud Athen. legitur ἵνα πεπαίνηται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίνῃ, *ad maturitatem perduceret*. VALCK.

Ib. θεραπεύουσι τά τε ἄλλα, καὶ φοιν.] Salmasius in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀῤῥένων φοινίκων explicuerunt; vereor ut justa sit actio. Theophylactus certe, illi si rei sint, in eodem luto hæret Epist. XVIII., in amore

[b] Εἰς τοὺς φῆληκας Larcherus, cum Etymol. v. Ἀνηρίναστος.

palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu inmunem. Majus est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminæ fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducat et is tenacius hæreat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse inprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Julium Pontederam, qui Bodæi a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας, succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum conjugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. Pluribus hæc exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. SCHWEIG.

194 3. νομέας ἰτέης ταμόμενοι] Vide Brodæum Miscell. I. 10. et Leopardum Emend. XIII. 13. De *sutilibus navibus* culte Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116. WESS. Lucanus Phars. IV. 131. Larchero citatus; *Primum cana salix madefacto vimine parvam Texitur in puppim, cæsoque inducta juvenco Vectoris patiens tumidum superenatat amnem.* Hesychius, Νομέας: ξύλα περιφερῆ, καὶ τῶν πλοίων τὰ ἐγκοίλια.

4. βίκους φοινικηΐους κατάγ. οἴνου] Frequens in oriente id vini genus. Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. ed. Hutchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος adpellat. Noster suo more φοινικήϊον II. 86. III. 20. WESS.

5. ζωὸς] Sic oportuit. Ζῶς Græcæ dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. Noster IV. 76. ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ: et sæpe Attici scriptores, Sophocles Œd. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phædon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957=940. et Thomam M. in Σῶς. WESS.

6. ἀπεκήρυξαν] Hoc verbum interdum significat *per præconem vendere*, vel vendenda *voci subjicere præconis*, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. et in versu Comici Platonis, qui sic

scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρια δὴ κλέψας ἀπεκήρυξ' ἐκφέρων. Menandri ἀπεκήρυξεν Ammonius in voce Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. Lysiæ forte restituendum isto sensu verbum frequentat in Βίων πράσει Lucianus. VALCK.

195 1. κιθῶνι ποδ. λινέῳ.] *Lineas* vestes ab Herodoto dici non modo quæ ex *lino*, sed et quæ ex *gossypio* confectæ erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik—der alten Welt* t. I. p. 137. Cæterum simillimus Ægyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. SCHWEIG.

Ib. εἰρίνεον κιθῶνα] Infra VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες. Adde πίλους εἰρινέους IV. 73. et II. 81. Non adjungo, Strabonem omnia hæc suo sermone repræsentasse XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod M. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum[c]. Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. 253. et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν—ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους·—αἱ δὲ φρένας etc. Quæ hujus loci structuræ adcurate respondent. Poëtæ deest ἑκάστη, cujusmodi vox et hîc ad sententiæ conplementum advocanda est, ac sæpe alias. WESS.

196 2. ὡς ἂν αἱ παρθένοι etc.] Legendum puto vel ὧν ἂν, aut, si quis illud præferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γενοίατο γάμων ὡραῖαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκηΐων ἄνθρωπος. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobæi p. 293, 16. Ælian. Var. Hist. IV. 1. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. SCHWEIG.

4. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἴδεος etc.] Duæ si transponerentur voculæ, meo quidem judicio rectius ista cohærerent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἳ δὴ εἴδεος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρ-

[c] Immo verbum ἐπενδύνει, fulcrum satis commodum. SCHWEIG.

θένους ἐλάμβανον. VALCK. Fluit multo lenior oratio, si conjecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μέν τοι γ' εἴδεος οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' αὖ χρήματα etc. WESS. At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. SCHWEIG.

7. οὕτω ἀπάγεσθαι] Tritum est οὕτω in sententiæ consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Raphelius ad Act. Apost. XX. 11. Alia conduxit Taylor in Demosthenis Midianam p. 193=628. WESS. Sic Noster I. 94. II. 100. et frequenter alibi. In Cebetis Tabula c. 19. nostræ ed. junguntur εἶτα οὕτως, sequente ἂν particula, ut h. l. SCHWEIG.

197 1. Δεύτερος δὲ] Hæc apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς—ἔπαθε: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας, t. II. p. 1128. E. Adde Strabonem XVI. p. 1082=746. Nostri æmulatorem. Rudia medicæ artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nominavit nonnullos Almelovenius ad Strabonem, alios Davisius in Max. Tyrii Diss. XII. p. 540. WESS.

198 2. περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει] Adtigit et hæc Strabo XVI. p. 1081=745. Spencerus hunc et non dissimilem lustrationis in Hebræorum jure ritum ex Ægypto arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, Leg. Hebræor. lib. I. 8. p. 257. Egregie Theano rogata, ποσταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε, in Stobæi Serm. LXXII. p. 443. et Diogen. Laërt. VIII. 43. cum Menagii observatione. WESS.

199 3. στέφανον—θώμιγγος] Strabo θώμιγγι δ' ἔστεπται ἑκάστη, hoc ex loco, XVI. p. 1081. C. Referunt huc, neque injuria, ex Epistola, quæ Jeremiæ tribuitur, versum 43., αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται. Θώμιγγες sunt σχοινία. Quod Noster I. 26. de Ephesiis, urbem suam Dianæ consecrantibus, ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος, id Polyæno VI. 50. θώμιγγας συνάψαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, pariterque Æliano Var. Hist. III. 26. WESS.

Vittam sive *fasciam in funiculi modum tortam* intelligebat Heyne in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso, ut mulieres ad Veneris templum prostarent;* inter Commentationes Societ. Reg. Götting. t. XVI. SCHWEIG.

4. διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι] Vocabulo τρόπος de *directione qua ducitur linea* etiam alibi utitur Noster. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108. dictæ videri poterant διώρυχες—παντοίους τρόπους ἔχουσαι: sive potius, ut verbum ἔχουσι absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus,* sicut c. 180. 181. et sæpe alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189. habemus διώρυχας—τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. SCHWEIG.

8. ἀποσιωσαμένη τῇ θεῷ, *mulier, quæ huic Veneris religioni satisfecerit:* sive, *quæ defuncta fuerit hac religione.* Ἀφοσιοῦσθαι Verbo Medio hanc etiam habet potestatem, *dicis caussa quid facere: Aliquid religionis caussa facere, non ex animi sententia nec uberius, sed parce, ut saltem religioni satisfiat.* Sic item dicitur ὁσίας χάριν quid facere, itaque interpretatur Harpocration, τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν. Herodotus IV. 154. ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν: quo loco verbi vim egregie explicat Valckenarius. WYTT.

9. ὅσαι μέν νυν εἴδεός τε ἐπαμμέναι εἰσὶ] Vertebatur, *quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere,* ex ἐφάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: præterea VIII. 105. παῖδες εἴδεος ἐπαμμένοι, *pueri* sunt *forma præditi,* quales et hæ mulierculæ. Laudo tamen M. quem levi auxilio juvabam olim, πεπαμέναι legens. Sunt εἴδεος πεπαμέναι, quæ pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructæ. Hesychius πεπαμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμένος νόσον, de ægro, Æschylo Agam. 844. et φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπτανται, scribi oportuerat πέπανται: quæ

enim adscripsit Olearius, aliena sunt. Ἄνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γάρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμένον ἁμῖν τὸ τῶν φυτησάντων ἵδρυμά ἐστιν. Nunc conjecturæ non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἐπαμμέναι εἴδεος vi verbi ἐφῆφθαι erunt *formosæ, quæ speciem sibi aptam et quasi connexam habebant.* Convenit, quod hac origine manavit, *Cœlum stellis fulgentibus aptum* ex Ennio, et Lucretii vestis *purpurea, atque auro signisque ingentibus apta.* Plura Cario in Gellii I. 15. WESS. Ὅσαι—ἐπαμμέναι] *Quæ igitur participes sunt pulchritudinis.* Sic VIII. 105. παῖδας εἴδεος ἐπαμμένας. Non aliud quærendum erat hoc loco. Ἐφάπτεσθαί τινος est *aliquid attingere, aliqua re potiri, præditum esse aliqua re, nec tamen omnino, sed aliquantum.* WYTT.

Ib. τριέτεα καὶ τετραέτεα—χρόνον] Non continuum tempus indicari conjectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. SCHWEIG.

Ib. καὶ τῆς Κύπρου etc.] In more illic habebant, ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιοῦν, uti Athenæus loquitur lib. XII. p. 516. B. Non repeto, quæ de Amathusiis Paphiisque Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

200 2. αὐήνωσι] Similiter de Ichthyophagis Arrianus Indic. c. 29. LARCHER.

3. σῶσι διὰ σινδόνος] *Incernunt per linteum,* ut recte cepit Leopardus, Em. VII. c. XI. Huc respiciens Etymologus p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, et alia hujus generis apud Atticos plurima. VALCK.

201 1. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων] Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est Heroic. c. 5. p. 704., ubi ἐλάσας γὰρ Κῦρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde Ammianum XXIII. 6. in simili luto hærentem. WESS. Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. SCHWEIG.

2. Σκυθικὸν] In hanc rem citat Larcherus Arrian. Exp. Alex. IV. 16. et alibi. Diodor. Sic. II. 44.

202 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι etc.] Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et majus esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium *opiniones, quarum aliæ majorem Istro, minorem aliæ Araxem perhibebant.* Namque omnia, quæ de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide Ionæ Hanway Itinera, lib. I. 10. WESS.

3. πῦρ ἀνακαύσωνται] Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigit Massagetarum morem Max. Tyr. XXVII. 6. νήσαντες πυρὰν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀδμῆς etc. Ad quem locum Dionis Chrys. verba Dan. Heinsius excitavit p. 61. Similis quædam Scytharum consuetudo memoratur Herod. lib. IV. c. 75. VALCK.

Ib. καταγιζομένου] Ælianus de Animal. X. 50. πολλῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων—ἐξάπτεται: et XIII. 21. τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός. Junge Platonem in Critia p. 119. fin. WESS.

5. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν etc.] Carpit hæc Strabo XI. p. 803=531. quædam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit[c]. In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediæ[d] flumen illud detur. Longe vero extra Mediæ fines Massagetæ, Issedones et Scythæ, quos ejusdem amnis accolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: præterea in omni Media nullum ejusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari jungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgæ, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quæ insulas ingentes incingunt, memorat Witsenius in Tartariæ Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros, Ras, Aras* adpellabatur; unde Græcorum

[c] Strabonis verba hæc sunt: φησὶ γὰρ (sc. Herodotus) ἐκ Ματιανῶν αὐτὸν ῥέοντα, εἰς τετταράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς. Tum adjicit Strabo, *Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.* SCHWEIG.

[d] Aut Armeniæ. SCHWEIG.

Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive *Volga* Bouherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. t. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversam non esse verborum in Aristotelis Meteorol. I. 13. transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cujus partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiæ monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, καὶ ὁ Ἀράξης· τούτου δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὢν εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, collocata olim fuerant post Caucasi montis mentionem et amnium inde devolventium ante voces καὶ ὁ Φᾶσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in *Exam. Crit.* etc. p. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa plena esse. Mihi videtur Aristoteles illum falso nominatum a Macedonibus Tanaim, qui Iaxartes erat, (de quo conf. quæ olim ad Polyb. X. 48. notavimus) cum vero Tanai confudisse miscuisseque. Ad Araxen fluvium quod spectat, Nostro hîc et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi Scythæ Asiam olim incolentes, a Massagetis pulsi, trajecto Araxe fluvio in fines Cimmeriorum abiisse memorantur; ibi Heerenio adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, t. I. p. 885.) vix posse de alio fluvio quam de Wolga cogitari. At, usque ad Wolgam penetrasse Cyrum, parum est probabile: et post Wesselingium nemo, quod sciam, nisi Larcherus, hunc Araxen, de quo h. l. agitur, qui Massagetarum fines a Cyri imperio disterminavit, Wolgam intellexit. Extant super hoc Herodoti loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* t. XVI. p. 69—85. Horum unus De la Nauze p. 69. seqq. contendit, et hîc, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque Araxen fluvium Herodotus memorat, nullum alium ab eo dici, nisi Armeniæ fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in

Caspium mare influit. Cui duo alii docti viri, De Guignes ibid. p. 76. seqq. et Danville p. 79. seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus jam olim persuasi, quum alii, tum Is. Vossius ad Melam III. 5. p. 803. et Cellarius Geogr. Antiq. III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem Caspii maris quærendum hunc Herodoti Araxen esse. Ac hi quidem omnes Oxum fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero Heeren l. c. p. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod Oxus apud Nostrum Aces est, III. 117.) fluvium magis septemtrionalem Iaxarten h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad Iaxartem a Cyro conditum oppidum memoratur, cui Κυρέσχατα nomen; de quo Cellarius p. 834. et 836. Atque in eamdem partem (Iaxarten hic esse intelligendum) Danvillius etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* t. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris Caspii, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum.* Ejusdem sententiæ patronum se professus etiam est solertissimus Geographus Barbié Du Bocage, (in Commentatione Examini critico etc. auctore de Ste-Croix adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. Rennel; cujus librum Geographica Herodoti illustrantem mihi præsto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum Mannertum, virum de notitia orbis antiqui præclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico De la Nauze facientem, contendentemque et hîc et alibi, ubicumque Araxen nominat Herodotus, Armeniæ Araxen esse intelligendum, t. IV. p. 87. et 90. et t. V. part. II. pag. 209. seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum De Ste-Croix fuisse, ex Larcheri ad h. l. adnotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in Matienis ortum capere Araxen ait Noster: qui scilicet hac in re Armenium Araxen cum altero illo, qui Iaxartes est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eumdem Nostrum IV. 40. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἠέλιον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego versionem imprudens secutus sum; po-

tuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eumdem v. gr. IV. 49. ῥέοντες πρὸς βοῤῥῆν ἄνεμον dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes:* eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, De Guignes et Danville, hactenus adsensi sunt collegæ, ut isto loco, IV. 40. de Armenio Araxe loqui Herodotum censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi Græca verba his Latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut Latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40. τὰ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (*in partibus orientalibus*) *sitæ:* eademque notione I. 201. ait ἔθνος οἰκημένον πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς. Et c. 204. habes τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt Massagetarum, quos Araxes fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206. Similiter Πυρετὸς fluvius, IV. 48. unus ex illis quinque qui e Scythia decurrentes (adeoque a septemtrione) in Istrum influunt, dicitur πρὸς ἠῶ ῥέων, non quod versus orientem dirigatur ejus cursus; sed quod ille magis, quam cæteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quæ maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus ibid. memoratur *magis ad occidentem* vel *ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς præpositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17. 122. et frequenter alias. Denique de verbo ῥέειν observemus, quum ῥέειν dicitur fluvius, non continuo de cursu fluminis, et de directione cogitandum esse qua flumen decurrit: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κεῖται dicimus, aut ᾤκηται, aut simile quid; sic quum de fluvio quæritur qua parte, quave in regione sit, in hac aut illa regione *fluere* (ῥέειν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat ῥέων ἀπὸ ἡελίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eamdemque in sententiam dici potuit ῥέων πρὸς ἠέλιον ἀνίσχοντα. Est vero præterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselingium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod

verba illa στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quædam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem:* quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *cæteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere.* Ex quo satis adparet, ἐρεύγεσθαι non de *ostiis in mare se exonerantibus* debere accipi, sed de *rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus.* Sic ἐρεύγονται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud Pindarum Pyth. I. 40. SCHWEIG.

7. ῥέει διὰ καθαροῦ] Insolens hæc dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, præter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, *minime turbidum et limosum.* Tale de Borysthene IV. 53. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαρῷ Sophocleum Œdip. Col. 1646. et Homeri Il. κ'. 199. ἑδριόωντο Ἐν καθαρῷ: tum Il. ψ'. 61. WESS.—διὰ καθαροῦ commodius intelligetur *per loca ubi nullum obstat impedimentum.* Conf. VII. 183. et Aristoph. Eccl. 320. SCHW.

8. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα etc.] Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, inprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773 = 507. Vossium ad Melam III. 5, 16. WESS.

203 2. καὶ πλήθεϊ μέγιστον] Aristoteles de Caucaso Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος—καὶ πλήθει καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλήθεος (σημεῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἕδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλῆθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam ejus amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδίον ἐκδέκεται, πλῆθος ἄπειρον ἐς ἄποψιν: et IV. 123. WESS.

Ib. τὰ πολλὰ πάντα] cf. II. 35. V. 67. Schæfer. ad Bosii Ell. v. Ῥῆμα.

3. ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν] Herodoto, sicuti

Eustathius monuit in Iliad. p. 626=481, 6. ζῶα γράφειν et γράφεσθαι ex vetere more est *pingere*, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasii. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781=513. Sed dubito, an jure fecerit. WESS. —Ad Massagetas retulit Strabo quæ de Caucasiis hic tradit Noster. Cæterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum Herodoti expresserit, non video, ζῶα ἐγγράφειν perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα *figuras* dici et *imagines* cujuscumque generis, supra ad c. 70. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore ætate in nomine ζωγράφος, *pictor*, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζωωταὶ dicuntur *vestes pictæ, variegatæ.* SCHWEIG.

205 1. Τόμυρίς] Vide Wesselingio citatos Hemsterhusium ad Lucian. Contempl. 13. Oudendorp. Frontin. II. 5, 5. Burman. Anthol. Lat. II. 6.

207 2. παθήματα—ἀχάριτα] Potuerat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. Homer. Odyss. θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀηδῆ. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poëtæ Odyss. υ'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάριτα præferunt, eos non desero. Dant codices VII. 156. συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Corrigit Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinæ meæ ἄχαρις præstiterat. Εὐχάριτος Xenophontis, Appiani, Æliani, et præscripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. SCHWEIG. Vid. Blomfield. Glossar. Æschyl. Agam. v. 170.

4. κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ etc.] Aristoteles Problem. sect. 17. p. 129. hæc spectasse videtur, καθάπερ καί φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. *Sed videlicet it in orbem ista tempestas.* Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. *Orbem æternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulerunt.* WESS.

10. τῶν προβάτων ἀφ. πολλὰ] Valla, *magna vi pecorum mactata.* Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in Il. ξ'. 124. De Hippocratis more multa Galenus in librum de Articul. p. 587., multa quoque Eustachius ad Erotian. p. 92=302. et Foësius in Œconom. [voc. Πρόβατα.] WESS.

208 1. Γνῶμαι μὲν αὗται συνέστασαν] *In medium venere* in Latinis, ex Gronovii opinione. Pæne puto *contrarias* indicari, ut erant, *sententias.* Tales συνεστηκυῖαι γνῶμαι VII. 142., dissentiente Porto. Tale IV. 132. συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρύεω, in mss. Tum VIII. 79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, *contra se consistentibus ducibus.* WESS. Conf. I. 214. Haud male Valla h. l. *in discussionem venere.* SCHWEIG.

2. τῷ περ τὴν βασιληΐην ἐδίδου] Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit Brisson. Regn. Pers. I. 9. WESS.

209 3. τῷ Ἀρσάμεος] In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanæ artis consultissimus Artemidorus censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, Onirocrit. II. 72. uti Dario contigit. WESS.

7. ποίεε, ὅκως, ἐπεὰν—ἐκεῖ, ὥς μοι etc.] Aut ὅκως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adjicitur, quasi Latine dicas, *ut, inquam, mihi* etc. Nisi pro ὅκως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. SCHWEIG.

210 3. χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ τι etc.] Gelo in Æliani Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὅ τι βούλεσθε. Scriptorum codicum τοῦτο ὅ τι σὺ βούλεαι animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν: et II. 108. τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. Libanius Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege Hutchinson. ad Xenophont. Agesil. p. 84. WESS.—Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ τι idem valet ac οὕτω ὡς. SCHWEIG.

211 2. καὶ Περσέων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ] Valla, *cum expedita*

manu. Gronovius, *cum integra et pura exercitus parte*, quod tenuit Wess. Mihi adjectum vocab. Περσέων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, *eam* intelligendam *exercitus partem, quæ ex puris putis Persis maxime composita erat.* SCHWEIG.

Ib. κλιθέντες δαίνυντο] De Istris simili pæne in re cultissime Livius XLI. 2. *Ibi quum omnium rerum paratam expositamque copiam—invenissent, regulus accubans epulari cœpit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant.* Mitto Justinum, et Polyæni aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

212 2. ἐπαναπλέειν] Minus considerate Wasse ad Thucyd. VI. 78. quod forsan in cod. scripto repererat, ἐπαναπνέειν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenæus hæc habet ut Herodotea XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. Eustath. in Il. σ΄. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα: bis alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in Il. φ΄. p. 1330, 28. et in Od. τ΄. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. VALCK. 'Αναπλεῖν præter alia dicuntur, quæ *in summa aqua fluitant.* Ælian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἕν: et mox ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, *ebriis sursum tendere et quasi in ore natare inproba verba.* Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. 'Επαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. WESS.

Ib. Recte legitur φαρμάκῳ δολώσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλήσας. δηλήσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὗς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. VALCK. Quod hîc δολώσας, id c. 214. ἑλὼν δόλῳ. SCHWEIG.

3. νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης] Si codicibus abesset, μευ non requireretur. VALCK.

4. Ἥλιον ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην] Frequens alibi locorum Solis titulus. Ægyptii, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Æthiops, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ σελήνη δέσποινα, in extremo lib. X. Heliodori. Neque id mirum cum diis omnibus tribuatur, uti Isth. Pindari VI. 7. Eurip. Hippol. 88. Aristoph. Vesp. 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide Cuperum Harpocr. p. 113. et N. Heinsium in Ovidii Heroid. IV. 12. WESS.

Ib. ἦ μὴν σὲ ἐγὼ] Perverse scripta prostant in Etymologico M. p. 416, 48. Sylburgius alia contulit, quæ leguntur infra c. 214. Schol. ad Dion. Chrys. p. 592. in Morelli Collect. τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγέτιδος σφαγὴν ὁ αὐτὸς Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans Hemsterhus. ad Luciani [Contempl.] p. 508. hoc etiam Scholion excitat et corrigit. VALCK.

214 4. βασιλεύσας] In annis, quos Cyrus regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. Adi Simsonii Chron. A. M. 3746. Bene pro mente Herodoti Sulpicius Sever. II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est:* sic enim scripsisse videtur. In edd. *uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. Fabii Annal. IV. *duo et vicesimo*, Grammaticus *duo de vicesimo* correxit apud Gellium Noct. Att. V. 4. Lege Vallæ et Gronov. adnotata Livio XXIII. 37. et Observ. meas I. 29. WESS.

6. ἐναπῆκε] ἐναπῆκε, *demisit.* Hoc reperisse videntur Valer. Maxim., Justinus, et Lucianus Contempl. c. 13. Καὶ τὴν κεφαλήν γε ἀποτεμοῦσα αὕτη, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicæ monetæ verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυῒ σφῆνας, ὡς διασταίη. WESS. Haud dubie lenius et expeditius erat ἐναπῆκε: sed alterum ἐναπῆπτε (ab ἐναπάπτω, Ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. SCHWEIG.

7. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος] Par aliorum, Nostri tamen vesti-

gia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea [e] Xenophon, [f] Strabo, [g] Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. t. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Vitringam in Iesaiæ c. XLV. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

215 1. τῇ Σκυθικῇ φορέουσι] Non placet R. τῇ Περσικῇ, multo minus Casauboni τῇ Σηρικῇ ad Strabon. XI. p. 781=513. Habuerunt Scythæ suum sibi amiciendi modum, quo et aliæ vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην. WESS.

2. ἄρδεις καὶ σαγάρεις] Scholiastes adleverat his, ἄρδεις, φαρέτραι: hinc scholion in V. et S. hinc Suidas, Ἄρδις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας, etiam alii. Perperam omnes. Ἄρδις est *sagittæ cuspis*. Ἄρδιν μίην ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ κομίσαι, IV. 81. Δίκροον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschæ versu Scaliger ad Euseb. An. MCCCLX. pag. 82. Servius Æneid. XII. 404. *Hic forcipem dixit, quod Græci ἀρδιοθήραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur.* Ubi equidem ἄρδιες mallem, uti apud Æschylum Prometh. 878. in Ara II. Dosiadæ, et Lycophr. vs. 914. Σαγάρεις ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Præf. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. Formam esse ἄρδιον diminutivam nominis ἄρδις suspicatur Schweighæuser.

216 2. τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἁμάξης] Vid. IV. 172. Ælian. Hist. An. VI. 160. Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι etc. Interpres *suspensa ad plaustrum pharetra*: unde suspicio justa est, πρό γε ἅρματος, aut simile quid, legisse eum. WESS. Forsan vero vetus Æliani interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex Herodoto supplevit: cujusmodi ratione subinde usos esse doctos Græcorum auctorum interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem Nostro, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet

[e] Cyrop. VIII. 7. [f] XV. p. 1061. B. [g] De Macrob. 14.

Strabo XI. pag. 413. τὴν φαρέτραν ἐξαρτήσας ἐκ τῆς ἁμάξης. SCHWEIG.

4. οὐ κατασιτέονται etc.] Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Fabricius ad Sexti Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime Fragm. Pythagor. p. 713. ed. Gal. Μασσαγέται δὲ τὼς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

6. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον] Eustathius in Iliad. pag. 36, 30=27, 43. τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον. et pag. 339, 41=257, 15. τὸ ἐν ζώοις τάχιστον: quæ posteriora Herodoteis proxima sunt. In eo Episcopus errat, quod equorum victimas ex Herodoto Persis contribuat. Vera res est; citra tamen Nostri testimonium. Brissonium consule Regn. Pers. II. 5. p. 339 WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

2 4. ΠΑΙΔΙΑ δύο νεογνὰ] Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεογνὸν refingit; contra ea Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεογόνῳ vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδία δύο νεογιλὰ, non adducor, ut credam. WESS. Hoc commentum Sesonchosi tribuit Schol. Aristoph. Nub. 397.

Ib. μηδένα ἀντίον—φωνὴν ἱέναι] Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελεύσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθέγγεσθαι. WESS.

Ib. ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας· πλήσαντα δὲ] In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur Θηλάζειν προτρεψάμενος ἐκεῖνα τὰς μητέρας· dederat ipse τὰς μηκάδας, *capras*. WESS.

6. ὡς γὰρ διέτης χρόνος etc.] *Postquam enim ista pastor fecerat per biennium.* Sic I. c. 113. ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: *triduo post infantem expositum.* III. 56. ὥς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ. Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἑαλωκυίᾳ ἑπτὰ, ὅτε etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistæ. VALCK.

Ib. βεκὸς ἐφώνεον] Hipponax in Strabon. VII. p. 524=340. Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν. WESS.

M 2

9. πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν] Supra c. 2. οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωυτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion hæc occupasse, et ex aliis codd. præstare πρώτους—ἑωυτῶν. Suidam in Βεκκεσέληνος simile quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Ælian. Anim. VIII. 12. jubet: οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες. Manetho I. 329. βρεφέων γεννήτορα πρῶτον Μητέρος εἰς ἀΐδην πέμψει: quæ ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Herwartus, Chronol. c. 241. in quîs haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime Perizonio docente in Dissert. de August. Orb. Descript. §. 21. et meliora in medium collocante. WESS.

3 3. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι] Λογιμώτατοι Nostro *honoratissimi* plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitanis cur tandem erit præcipuus? Immo vero *ceteris sollertia et eruditione priores* erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Justini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. ed. Thirlb. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγιοι τοῦ θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

4 3. διὰ τρίτου ἔτεος, doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188., et Alph. Caranzam, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem ac I. 32., neque sibi in Græcorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτεος *ineunte anno tertio* interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quæ et Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. Censorinus de Die natali c. 18. Larchero citatus, *Veteres in Græcia civitates cum animadverterent, dum Sol annuo cursu orbem suum circuit, Lunam interdum ter decies exoriri, idque sæpe alternis fieri; arbitrati sunt lunares 12 menses et dimidiatum ad annum naturalem convenire. Itaque annos civiles sic statuerunt, ut interkalando facerent alternos*

12 *mensium, alternos* 13, *utrumque annum separatim vertentem; junctos ambos annum magnum vocantes. Idque tempus* τριετηρίδα *adpellabant, quod tertio quoque anno interkalabatur, quamvis biennii circuitus et revera* διετηρὶς *esset: unde mysteria, quæ Libero patri alternis fiunt annis, trieterica a poëtis dicuntur.*

Ib. ἐπάγουσι—πέντε ἡμέρας] Has ἐπαγομένας, sive *intercalares quinque dies*, non habuit insuper Diodor. I. 50. Conf. Averanii Diss. de Mensib. Ægypt. c. 4. WESS.

6. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.] Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob hæc Diodori I. 45. μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. pag. 14., Nostrum nominatim testem vocans. Μείνιος βασιλέως meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum Μίνης Θηβαῖος, ὁ ἑρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μήνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticæ dialecti docte correxit Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in t. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et Μοίριος. Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

5 1. δῶρον τοῦ ποταμοῦ] Hoc, sive Hecatæi, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Ægypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωστος propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quæ quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quæ post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriæ et Ægypti p. 183. Herodoti patrocinium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 333. et XVIII. p. 188. quæ, quin consensum auferant, nihil admodum inpe-

dit. Lege etiam Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. WESS. In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecatæo tribuendum illud dictum sit, *inferiorem Ægyptum Nili donum esse.* Nempe ad utrumque horum scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6., sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecatæi Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Græc. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecatæum Milesium jam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum præsertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecatæo ad verbum transscripsisse Herodotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. Valckenar. ad Nostrum, cap. 77. hujus libri) Strabo certe constanter dictum illud ad unum Herodotum auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatam hanc sententiam audivit legitve Herodotus, suum tamen ille judicium secutus eamdem rationibus hîc adpositis confirmavit. Et, recte judicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur Andreossi, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M.* etc. *Etat moderne, Mémoires* t. I. p. 272. seq. merito laudatus ab Heeren, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt,* t. II. p. 541. seq. Eamdem sententiam confirmat Geoffroy de Saint-Hilaire in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte* etc. *Histoire Naturelle,* t. I. p. 1. seq. Quæ in contrariam partem disputata sunt, summatim ea exposuit Larcher. in Notis ad h. l. t. II. p. 159. seqq. SCHWEIG.

6 4. *στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι*] De discrepante in hac Ægypti mensura stadiorum apud Diodorum et Strabonem numero Casaubonus in Strabon. XVII. p. 1135=786. De Parasanga, similia V. 53. et Agathias Schol. II. p. 43. D. ex Nostro. Aliorum dissensum non præteriit Strabo XI. p. 788. A=518., sicuti nec *τὸ ἄστατον τῆς σχοίνου μέτρον* in diversis Ægypti locis XVII. p. 1156. B=803. extr. WESS. De stadii mensura quo usus est Herodotus, præter Gosselini

uberrimam commentationem de stadiis veterum Græcorum, quæ tomo primo Gallicæ versionis Strabonis continetur, consuli possunt Danville et de la Nauze, in Comment. Acad. Reg. Inscr. t. XXXV. p. 574. seq., et t. XXXVI. p. 86. seqq., denique du Bois-Aymé in Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri, in *Description de l'Egypte* etc. *Etat moderne, Mémoires*, t. I. p. 188. seq. SCHWEIG.

7 2. δώδεκα θεῶν τοῦ βωμοῦ] Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108., fuitque in foro, ab Hippia, Pisistrati filio, olim dedicata apud Thucydidem VI. 54. Nam quod eam in via, qua Athenis Pisas ibatur, et XV. quidem stadiis ab urbe, ex Herodoto locat Barbeyracius Histor. Fœder. part. I. p. 72., id festinanti excidisse opinor. WESS.

3. τῶν οὐδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας etc.] Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀπίσας: adscripsit enim ἀπίσας, ἱκανώσας, quod ἱκανῶς ἴσας si cum Abreschio formaveris, cessabunt Corinthi[a] et aliorum ineptiæ. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς ὁδοῦ mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. Homerus Odyss. ρ'. 196. ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide Eustath.[b] et Etymolog. p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi juris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφέρον an διάφορον præoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit Horreus, Obs. Herod. c. 33. WESS.—Quod si ab Herodoti manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti sæpius observavi) in eisdem verbis modo Ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, præter jus et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a Veneto editore) obtrusas esse Nostro Ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hîc agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus Danville a Larchero ad h. l. citatus, ipseque Larcher in Notis ad h. l. et in Indice geographico, voc. Helio-

[a] Gregor. Dial. Ion. §. 115. ubi vide quæ Koenius notavit. SCHW.

[b] P. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eumdem ad Il. α'. p. 18, 10. SCHWEIG.

polis, auctoresque quos ibi laudavit. Danvillii accusationem, confudisse h. l. Herodotum minora stadia, quibus constanter in Ægypti historia utitur, cum Olympicis stadiis, repetiit Cahirensis academicus Du Bois-Aymé loco paullo ante citato. SCHWEIG.

8 2. ταύτῃ μὲν λῆγον etc.] *Hoc loco,* ubi sunt lapicidinæ, *desinens mons,* scil. non amplius in directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem;* scilicet *versus Rubrum mare, ibique continenter sursum tendit,* secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem æstivum) pergens usque ad regionem thuriferam. SCHWEIG.

3. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.] Verius erit τῇ δὲ πρὸς Λ. Pendent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cujus quidem conjecturæ suasore utor Pauw.[c] Quæ vero consequuntur de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex M. sunt. Probare possum ψάμμῳ κατειλυμένον, uti ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ Odyss. ξ'. 136., quamquam κατειλημένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Jupiter εἰλημένος κόπρῳ, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. ed. Montac. φλογερῇ εἰλημένα χροιῇ—φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατειλημμένον maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44., pati. At ægre exilii pœnam fero, quam τεταμμένον Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφις ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiæ prætentus et in Erythræum mare tendens, cujus contrarium Medicei auctoritas viro doctissimo extorsit. Quæ quidem discordia desinet, ubi ex codicum consensu ψάμμῳ κατειλ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS.

4. οὐκέτι πολλὸν χωρίον] Quæ memorantur de Ægypto in arctum spatio navigationis IV. dierum constricta, deinde

[c] At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δέ. SCHWEIG.

vero laxiore, non placent Aristidi t. II. p. 343., esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit Maillet Descript. Ægypti p. 44. WESS. Recentiorum itineratorum testimonio firmari Herodoti rationem adnotavit Larcher, provocans ad tabulam geographicam in Nordeni itineribus, et ad Savary Epist. I. de Ægypto, p. 5. SCHWEIG.

9 1. ἐστὶ ἀνάπλοος ἐννέα ἡμερέων etc.] Vide ne justo minor sit novenarius numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum præsertim adverso flumine, ut c. 96. tradit Noster, non aliter nisi navi fune secundum ripam tracta navigare potuerint. SCHWEIG.

2. μέχρι Θηβέων] Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit hæc summa cum ante positis. Nam a mari usque Heliopolin (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; jam ab Heliopoli Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. SCHWEIG.

10 2. ἐφαίνετό μοι—κόλπος θαλάσσης] Expressit Plinius Hist. N. II. 85. *Herodoto quidem si credimus, mare fuit supra Memphim usque ad Æthiopum montes; itemque a planis Arabiæ. Mare et circa Ilium et tota Teuthrania, quaque campos intulerit Meander.* Paria illis ex Nostro et Nearcho Strabo XIII. p. 1013=691. et Arrianus Ἀναβ. V. 6. Herodoti non oblitus. WESS.

3. Νείλου, ἐόντος πενταστόμου] Notissimus *septem geminus Nilus* ex Virgilio, ἑπτάπορος Dionysii Perieg. 264., πολύστονος sive, ut in scholiis, πολύστομος Nicandri Theriac. 175. Prætulit ex M. πενταστόμου titulum Gronovius motus, opinor, verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα Nili quinque; duo quæ septenarium numerum explent, manu facta, ὀρυκτά. Eustath. optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων, ad Dionys. v. 226. Ad quæ hominum opere effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis codd. recepta, fama, quæ utique fir-

mior foret, modo *septem fluvii* Esaiæ XI. 15. Nilum ejusque rivos declararent. Tu Vitringæ commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum Maillet Descript. Ægypti pag. 49. WESS.

4. τῶν Ἐχινάδων νήσων etc.] Hæc et sequentia videntur obversata Thucydidi II. 102. εἰσὶ τῶν νήσων αἳ ἠπείρωνται· ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri docti non meminerunt hujus loci. VALCK. Conf. quæ ad h. l. ex Pausan. VIII. 24. p. 647. et ex Woodii libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. Larcherus adnotavit. SCHWEIG.

11 2. ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τεσσεράκοντα etc.] Super hoc loco disputantem audire juvabit doctum academicum Cahirensem Le Pere, in *Déscription de l'Egypte publiée par ordre* etc. *Etat moderne*, t. I. p. 102. et quem is ibi laudat Gosselin, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, t. II. p. 163. SCHWEIG.

Ib. ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις] De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Judæos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in Ptolemæi Tetrabibl. pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μώσης. Docte et animose pro divino Judæorum legislatore Vignolius, Chronol. lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. Quem vide ad Diodor. Sic. III. 40.

3. ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης] Ita *mare mediterraneum*, et quæ illi junguntur, nuncupat. Νοτίη θάλασσα est *Erythræum*, cujus pars Arabicus sinus. WESS.

5. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι] Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini sic alibi loquutum historicum: quod si codicibus ista vetustis abessent, tum certe judicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἄν· ἦκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἦπου vel Herodoti ἦκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit,

suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον—γενέσθαι, non satis equidem caussæ vidi. Si ἤ κου dedisset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim κοῦ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καί γε δὴ legendum censet Benedictus in Actis Semin. Philol. Lips. vol. II. pag. 285. Cæterum μέζων ἔτι τούτου, intelligendus *sinus hoc Ægyptio major;* ut recte Larcherus accepit; nempe major hoc, quem Herodotus existimat olim eam regionem occupasse, quæ nunc Ægyptus est. SCHWEIG.

12 1. κογχύλιά τε φαινόμενα] Res vera est, fulta testimonio Plut. Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europæ Asiæ atque Americæ montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quæ unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quæ enim inter eos in tanto dissentiendi et disputandi pruritu concordia? Adi Bochartum Phal. IV. 24. et Freretum Conment. Acad. Inscript. t. XV. p. 342. WESS.—Nostra quidem ætate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicæ narrationis, ex ævo derivari Noachica inundatione longe superiori. SCHWEIG.

13 3. νῦν δὲ, ἢν μὴ ἐπ' ἑκκαίδεκα etc.] Quum hodieque eadem fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse Herodotum, quod sua ætate tanto majori incremento Nili ad irrigandam Ægyptum opus fuisse quam Mœridis regis ætate: octo enim illos cubitos, quos ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac XVI. cubitorum, quæ intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Cæterum cum Nostro conf. Strab. XVII. 788. et Plin. V. ix. 10. SCHWEIG.

4. κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος] Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quæ quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil im-

pedit hoc in loco κατὰ λόγον per κατὰ τὸ ὅμοιον interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὔξησιν. Mea saltem opinione nihil distarent κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος: et κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδοῖ ἐς αὔξησιν. Cap. seq. 14. εἴ σφι ἐθελήσει (sic legerim)—ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος—κατὰ λόγον τοῦ παρῳχημένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι. VALCK.

Ib. κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὁμοῖον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν] Herodoti dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὔξησιν ejusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum XVI. aut XV. cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, *argumento* est *Nili* figura XVI. *liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur* in Plinii H. Nat. XXXVI. 7. ubi Harduinus; cui jungendus Shaw Obs. Geogr. Syr. et Ægypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. Non ταυτολογία, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eamdem sententiam ῥήσεις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo ἀποδιδοῖ dubitaveram, etiamque nunc dubito, idemne ac ἐπιδιδοῖ significare possit. Illud video, ἐς αὔξησιν posse eamdem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: juncta mox utraque voce ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι dicit Noster c. 14. Schæferus quid spectarit, ex conjectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen;* quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquæ versioni in parenthesi interjeci. Sed quæro, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χώρη αὕτη, qui præcedit, ad verbum ἀποδιδοῖ, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὁμοῖον ἀποδιδοῖ etc. si modo vestigium aliquod scripturæ hujusmodi vel in uno libro superesset. SCHW.

6. ὕδατος οὐδεμίη ἄλλη ἀποστροφὴ] Valla ἀποστροφὴν in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, *quibus nulla sit aversio aquæ.* Præstare *aquæ perfugium* sive *remedium,* Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἵνα—ἀποστροφὴν ἔχῃ: pro quo ἀποστροφὴν καὶ καταφυγὴν

ἔχειν Plutarch. t. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς εἰργμένος, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφὴν ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. IV. p. 549., cujus præsidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο—τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quæ quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Josephum Bell. Jud. II. 11, 4. ἀποστροφὴν σωτήριον dixisse, quæ Thucydidi ἀποστροφὴ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. WESS.

Ib. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μοῦνον] *Non enim certe habent aquam quæ agros irriget, nisi pluviam duntaxat.* Valla dederat, *nisi tantum a Jove.* Romani quidem augures, pro *cœlo fulgente, tonante,* dicere sueverant, *Jove fulgente, tonante,* Cicero de N. D. II. c. 25. Cœlum et Æthera *Jovem* nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὔδιος: Ἀὴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία. Quævis cœli tempestas Jovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Kuster. *quel temps fait-il?* Theocritus Eid. IV. 43. Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenæ fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. *Aquam pluviam* Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, t. II. p. 761. A. 844. A. t. III. p. 111. C. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam Alcæus jam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιεῖν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκινοῦ οὐρεῖν. VALCK.

14 3. ἀπονητότατα etc.] Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poëtæ versus illos, ἀπονέστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίοτον etc. SCHWEIG.

Ib. ὦλλοι] Variant in vocis scriptura editi libri. ὦλλοι I. 48. et 125. ᾧ 'λλοι II. 51. ὦλλοι ex Med. bis II. 36. Schol.

Apollon. Rhod. I. 1081. ὦ 'λλοι μέν ῥα.] ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰάδος ἐστί. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὦ 'λλοι μέν ῥα θεοὶ καὶ ἀνέρες. (Iliad. β'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὦλλοι, quod præstare opinor ob synalœphes indolem. De Homero quod critici produnt, falsæ opinioni tribuit Barnes. in Iliad. λ'. 288. Ceterum mirabilem hanc Ægypti ubertatem, quæ sine magno et sollicito labore votis agricolæ respondet, Diodorus I. 36. non præteriit. WESS. Cf. ad I. 125. et VIII. 67. SCHWEIG.

Ib. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς etc.] Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur p. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudoxus apud Ælianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suibus mactandis abstineant Ægyptii: φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβιος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si jumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito, secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quæ sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται, *suum ungulis excussum frumentum convehit.* Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. *Aream* Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. F. Τελέσιλλα δὲ ἡ 'Αργεῖα καὶ τὴν ἅλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Il. υ'. p. 1207=1283, 4. Ælianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. Epist. Critica II. Ruhnkenii p. 43=179. VALCK.

Ib. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς etc.] Adsentiuntur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Æliani X. 16., quos olim Galeo, non sues sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum[d]. Nec pœnitet operæ. τὰς enim ὗς boves in-

[d] I. 36.

dicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et trituræ consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Ægypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulæ indulgens[e]. Ægyptii præterea boves, ut multæ nationes, triturandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiæ c. 28. *Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνενέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἅλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχυας.* Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera præterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Ægyptiis studiosissime fuisse vitatos[f]. Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo *ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς* et *τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα*, tum *ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ* arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque ætatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo *βοσκημάτων* uti maluit, suibus fortasse hanc operam negans. Trituræ autem illum in oriente atque alibi morem copiose præter alios exsequitur Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. IX. et Ægyptiorum Norden Itin. Ægypt. p. 58. WESS. Plinius Hist. Nat. XVIII. xviii. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in madido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen *βοσκήματα* posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Ægyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum opera ad hoc uti solitos esse populos versus orientem æstivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, *ἐμβάλλουσι—ῦς*, et *ἐπεὰν δὲ καταπ. τῇσι ὑσὶ*, ab Herodoti manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eumdem *ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ* perquam probabile debet videri. Larcher (suffragante Borh. in Ap-

[e] *Sues immissæ in sementem*, ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres potius, quam in limum, recondent. SCHWEIG.

[f] Conf. c. 47. SCHWEIG.

par. Crit. t. II. p. 803. seq.) utrimque, pro τῆσι ὑσὶ, τῆσι βουσὶ corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς, ante ista, σπείρας ἕκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante sementem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatilium, quæ sementi nocituræ erant. SCHWEIG.

15 1. τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς] Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cujus ad mare tractum, cum ea sola Ægyptus haberetur, usque ad Taricheas Pelusiacas ejusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Ταριχηΐων (sive ταριχηϊῶν S.) species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Ægypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et Steph. Byz. in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quæ more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχείας τῶν ζώων dabit Ælian. de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχείαν Diodor. I. 91. WESS.

5. τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι] Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253. Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Ajac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Æschylus VII. Theb. 871. οἶμαι—στηθέων ἥσειν ἄλγος. Euripid. Med. 1176. ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in Sophocl. Ajac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἧκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. φωνὴν ἱέναι habes apud Nostrum II. 2. ubi de eadem re agitur. SCHWEIG.

6. ἐκαλέετο] Vid. Matthiæ Gr. gr. 304. Creuzer. Comm. Herod. p. 89.

16 2. τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν etc.] Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. *Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa:* ita Sallustius Bell. Jug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemæi Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

4. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ] Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων:

sed non item, ut arbitror, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicor adeo συνουρίζων scribendum. VALCK.

Ib. ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίης etc.] Voluit, ἐν μεθορίῳ Asiæ et Africæ Delta ea ex sententia esse oportere, atque ita neutrius. Erant super ejus situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μέν τινας, τῆς Ἀσίας ἐστί· κατὰ δέ τινας, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

17 4. μέχρι μέν νυν Κερκασώρου πόλιος] Cf. 15. 97. et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἄνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μέμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τέλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὀξὺ τοῦ Δέλτα, sive *acumen Delta*, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος? Salmasius Ægyptiacum tali nomine pagum legisse se negat, et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη· Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ etc. Quæ continuo subjunguntur de majore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque hæc præcipua ex parte Berglero debentur. WESS.

6. τῷ μὲν Σαϊτικὸν] Τανιτικὸν corrigentes male agunt, neque a Strabone XVII. p. 1154=802. adjuvantur: siquidem illius τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: Herodoti vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia præfecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam Platonis ex Timæo p. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα, Σαϊτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάϊς: quibus non male nectentur Proclo disputata p. 50. Confer Cellarium Geogr. IV. 1. p. 24. horum oblitum. WESS.

7. καὶ τὸ Βουκολικὸν] Haud aliter Eustath. in Dionys. vs. 226. Nostrum secutus. Apud alios de eo silentium. Non male conponitur cum Phatnitico Diodori I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domi-

cilia, fuisse, descripta eleganter abs Heliodoro I. pag. 10., Achille Tatio IV. p. 250., tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad prædæ receptacula conmodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἑλεαρχίας titulus, uti ad Hieroclis Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quæ quidem omnia persuadent, ostium Βουκολικὸν et Phatniticum non discrepare, nominisque caussam patefaciunt. WESS.

18 1. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμεωυτοῦ γνωμῇσι ὕστερον] Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: *meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum:* τὸ ἐγὼ τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπυθόμην, *quod postea demum intellexi, quam sic de Ægypto judicare in animum induxissem.* Edixerat Ammon, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει. In eamdem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi,* inquit, *esse videntur Ægyptii:* νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Jam quod vulgatur, τῇσι—γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in Herodoto, ὕστερον jungente passim cum casu secundo. Præterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. Potiorem emendationis partem, τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἴγυπτον non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτεον περὶ Πακτύην I. 158. idem est ac περὶ Πακτύεω ibid. SCHWEIG.

2. θρησκίῃ] Maluissem, si mss. exemplo præivissent, θρησκηΐῃ. Quod S. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a Johnsono publicata in Sophoclis Electr. 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθίαν· καὶ τὴν εὐέπειαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox καὶ οὐκ ὁμολογέειν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

19 3. πελάσας] πέλας Plinii verbis munitur, non omnino congruis: *In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centesimo die*[g]. Quid enim hic de *Libra* et *centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum,* tametsi πέλας

[g] Lib. V. ix. 10. p. 256. ed. Harduin.

probaveris? Hæc et alia bene Salmasius in Solin. p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem decrescere. Culte Aristides t. II. p. 338. οὐ τοίνυν μόνον αὔξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προϊὼν ἐξεπλήρωσε. Diodorus præterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. WESS. Quo pacto Plinii verba scripturæ πέλας faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid Herodotum ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, sæpe Plinium testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adjicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahere; subinde etiam Græcorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait Noster ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον, (nempe κατὰ τὸ ῥέεθρον, *deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit*) pro eo alibi simpliciter, ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος, II. 93. *quando deficit Nilus.* Similiter absolute, c. 22. ἰκτῖνοι—δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι. Quare etiam cap. 14. ἐπεὰν ὁ ποταμὸς—ἀπολείπῃ ὀπίσω eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex præcedd. intelligendum videri potuerat ἀπολείπῃ τὰς ἀρούρας. Pro ἀπολείπων perinde etiam ἐπιλείπων potuerat dicere, sicut VII. 43. (quamquam et ibi ἀπέλιπε, pro ἐπέλιπε, probati codd. dabant:) et III. 108. In verbi πελάσας interpretatione dissentiunt interpretes. Ut Vallam omittam, recte videtur Wesseling. dictionem πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν cum illa c. 7. πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον contulisse; ut sit paullo minus πελάσας, quam πληρώσας. cf. IV. 181. Larcherus vero πελάσας de *accessu* i. e. de *incremento* fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, *recessus* s. *diminutio.* At (ut taceam, inauditum esse illum verbi πελάζειν usum)

satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύων. SCHWEIG.

5. αὔρας ἀποπνεούσας] Commode h. l. Larcherus ex Scholiis ad Sophoclis Ajac. 683. hæc adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὖρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὖραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὑγροῦ ἐκπνοῶν τάττεσθαι· τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν ἀέρι πνευμάτων. SCHWEIG.

20 2. Ἐτησίας] Seneca Quæst. Nat. IV. 2. *Si Thaleti credis, Etesiæ discedenti Nilo resistunt, et cursus ejus acto contra ostia mari sustinent: ita reverberatus in se recurrit; nec crescit, sed exitu prohibitus resistit, et quacumque mox potuit, inconcussus erumpit.* Iisdem argumentis, quibus Herodotus, utitur Diodorus Siculus I. 38. LARCHER.

5. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ] Sunt quibus hæc displicent: esse enim quidem plures in Syria fluvios, (sed) evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδέν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἤπερ τῆς ἑσπέρας spirare, ut post Aristotelem Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39., in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili æstate exundantis ostia vehemente flatu, quæ veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Ægypti incola, id fassus ultro est Vit. Mos. I. p. 620. A., et nostra ætate, diu eadem in regione occupatus, Maillet Descript. Ægypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

22 2. ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων etc.] Aristides, t. II. p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δήπου, καὶ προϊὼν εἰς ἧττον αἰεὶ θερμήν. WESS.

Ib. τῶν τὰ πολλά ἐστι] Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστι—ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλὰ non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. *Quorum*, paullo ante scriptorum, *indicia multa adsunt viro*, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS.—Si nude legeretur τῶν πολλά ἐστι, facile

adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adjectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. SCHWEIG.

4. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, *quod scriptor historiæ memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit*, sicuti præfert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quæ superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de *nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam:* neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus cœli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Quæ consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non præteriit Quæst. Nat. IV. 2., cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

23 1. ποταμὸν Ὠκεανὸν] De eodem iterum IV. 8. Homeri ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανοῦ Iliad. ξ'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex Strabone novimus lib. I. p. 9=4. Ægyptii autem, siquidem Diodoro I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos Seneca in ordinem coëgit, derivabant. Confer Libanium in Basilico p. 140., Herodotea hæc amplexum. WESS.

24 3. Θεὸς de sole tritissimum. Appianus Præfat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quæ autem Noster de Nili auctis per æstatem aquis et earum caussa, aliena sunt et sæpe explosa. Lege Aristidem t. II. p. 341. et Diodorum I. 38. WESS.

25 3. ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι] Cui usui illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quæ plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ, graviter Aristot. Meteorol. II. 2. Sequentia ad examen vocavit Salmasius in Solin. p. 303. WESS.

6. ὑποδεέστερος ἢ τοῦ θέρεος] Vide Matthiæ Gr. gr. 452.

26 1. διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ] In Adnotationibus Gronov.

αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὑτῷ sive ἑωϋτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipiendum: *sol exurit suum transitum,* id est, *omnia exurit qua transit.* SCHWEIG.

27 οὐκ ἀποπνέει] Solus-ne Nilus nihil auræ exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius Nat. Hist. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407., quem hanc ad rem advocavit Brodæus Miscell. III. 30. WESS.

28 1. ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης] Valla, *scriba sacrarum Minervæ pecuniarum; rerum*, loco *pecuniarum,* posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19. nil aliud monet, nisi quod γραμματιστὴς idem sit ac γραμματεύς. Sunt autem χρήματα non modo *pecuniæ*, sed et *res pretiosæ* cujusque generis, ut *vasa*, aliaque talia: VII. 190. IX. 83. et frequenter alias. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis Gallicæ non male, me judice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés;* provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, præeunte Michaëlis in Comment. Soc. Goetting. t. I. p. 271., *hieroglyphorum,* i. e. *sacrarum scripturarum interpretem,* hîc dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίως. SCHWEIG.

3. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου] Multa hujus disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Ægyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quæ auditu exceperat, narranti? WESS.

6. εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε] Explicat Aristides, εἰ ἄρα

ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιῤῥοίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενόμενα, non utique alia, quam *quæ sunt* et *reapse contingunt*. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. vol. VII. p. 630. WESS.

Ib. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.] Qui voculam hinc ejecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς ἀετὸς θρίπας. Ut ἅτε, ἅτε δὲ, et ἅτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura I. 61. οἷα δὲ παίδων οἱ ὑπαρχόντων. I. 189. III. 4. III. 25. Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK.

29 3. τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.] Dionysius Longinus περὶ Ὕψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteæ elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷς, inquit, ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. WESS. Ἀπίξαι ne Græcum quidem. ἀπίξεαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legebantur: τὴν διεκπλώσας ἥξεις: et ἔπειτα—ὁδοιπορίην ποιήσεαι: tum αὖτις—δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἵξεαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἥξεις Gronovius. VALCK.

4. Ταχομψώ.] Derivant a v. χάμψα crocodilum significante. Vide Creuzero citatos Comm. Herod. p. 83. Jablonski Voc. Ægypt. p. 388., Champollion *l'Ægypte sous les Pharaons* I. p. 152.

7. τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη] Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139=790. quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore ejusdem nomen sortitam perhibet: Josephus in pari fere caussa est; et tamen a Bocharto, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. Conf. Heeren, in *Ideen über die Politik . . . der alten Welt*, t. II. p. 398. seqq. SCHWEIG.

30 1. ἥξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους] De his *Automolis*, s. *Transfugis Ægyptiis* consuluisse juvabit quæ commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411. seqq. et in singulari Commentatione de Militum Ægyptiorum in Æthiopiam migra-

tione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. t. XII. p. 48. seqq. SCHWEIG.

Ib. Ἀσμάχ] Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum habeam, Steph. Byz. et plurium schedarum judicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dudum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀσχὰμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Æthiopum urbe Auxumi. Ex Hebræorum sermone Ἀσμὰχ arcessivit Relandus Diss. de Coptica Ling. ad Wilkins p. 97. Alii alia, quæ in re ancipiti admodum missa facio. Lege et Diodor. I. 67. WESS.

4. ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.] Daphnæ, uti Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. WESS.

Ib. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων] Sæpenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, *Syria* et *Assyria*, *Syri* et *Assyrii* promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus *Syrios* ab *Assyriis* distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. Agit enim de custodibus, quos ad Ægypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Ægypto sunt objecti Arabes et Syrii Palæstini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται lib. II. 12. ubi mox jungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμουρέει ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK.

7. οὐκ ἔα] *Vetabat*, Valla. *Vetat* lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἐᾶν, Isæo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἐᾶν nuspiam[h] est imperântis, at mitibus verbis *dissuadentis:* hoc in loco fugitivos Psammetichus *adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur:* ἐδέετό τε (hoc intersero) πολλὰ λέγων, καί σφεας θεοὺς πατρῴους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα. Lib. V. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper

[h] Se ipsum corrigit Valckenærius ad VIII. 69. monens, "Sed est et "illud apud Herodotum vetantis, "nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα IV. 164. ὁ θεὸς "οὐκ ἔα VIII. 36. quorum ad II. 30. "non recordabar."

molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. pag. 240, 8. ἐπήρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἐστὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἴα ὁ παῖς, ἀλλ' ἱκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: *negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret.* Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἴα ναυμαχεῖν notat *dehortabatur.* Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repræsentarunt imitatores. VALCK.

8. τῶν δέ τινα] Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149., manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi t. II. 601. D. WESS.

31 2. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες] In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Ægypt. p. 346. Cujus discordiæ caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, sæpe numero ambiguis, acceperunt. WESS.

32 Quæ hoc cap. de juvenum Nasamonum itinere per deserta Libyæ narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren in libro jam sæpius a nobis laudato, *Ideen* etc. t. II. p. 216. seqq. SCHWEIG.

4. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., Africæ versus occidentem solem censitum fuisse terminum. Mox τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africæ in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quæ regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

6. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας etc.] Frequens in hoc scriptore ἐπεὶ atque ἐπεί τε, infinita oratione sequente: similes structuræ IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quæ H. Stephanus de Dialect. p. 138. WESS. Iterum iterumque totam istam ῥῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hîc a Wesselingio ea notione, quæ in narrationibus præsertim usitatissima est, acceptam fuisse;

apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξελθόντας δὲ— ἰδεῖν δή κοτε etc. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, præsertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. Lexicon Polybian. p. 125. et vide Herodot. I. 116. SCHWEIG.

8. ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας] Pygmæi sunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit Nonnosi, qui eos in Æthiopiæ finibus vidit, narratio. Sic Photius ex eo, cod. III. Biblioth. p. 8. ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χρόαν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt æstus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, præsertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8., quibus jungi possunt a Ludolfo disputata Conment. in Histor. Æthiop. p. 70. WESS.

33 4. Πυρήνης πόλιος] Aristoteles Meteorol. I. 13. montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρους sive ὄρεος, vel aliud quid hujusmodi, legendum conjicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu hæc deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregen scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Preginam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12., in eo reprehendendus, quod Πυργήνης χώρης Nostro obtrudat. WESS.

5. Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων] Corrigunt Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἡρ. στηλέων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censeri nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων Straboni I. p. 82=47., cui et pars extima Lusitaniæ, sese vehementer

porrigens ac incurvans, τὸ ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν κύρτωμα τῆς Εὐρώπης p. 112=64. Præterea ἐντὸς στηλῶν insulæ contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ στηλῶν, τὰ Γάδειρα sive Gades lib. III. p. 256=168. Jam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniæ promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B=153. Atque his dudum scriptis adfertur Biblioth. Germ. t. XXIV. pars II., in qua Pellouterii Responsio ad Schoepflini dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

6. ῥέων—διὰ πάσης Εὐρώπης] Hæ quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, criticisque furcillis hinc videntur ejiciendæ, si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέου- σι ἄποικοι	ῥέων διὰ πάσης Εὐρώπης

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἴστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesin Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, rejectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύνητας, IV. 49. *exceptis* nempe *Cynesiis.* Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ pæne ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis. VALCK.

34 3. ἡ δὲ Αἴγυπτος—κέεται] Hæc alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: *Quid enim,* inquit Epist. I. p. 29. *ad comparationem Nili cum Danubio situs Ægypti, qua Ciliciæ montana aspicit, facere potest?* Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis *longi-*

tudinem Nili per Ægyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμέεσθαι. (c. 33.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quæstionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Æthiopiam ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Ægyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Ægyptum fluit ab Occidente, ῥέει ἀπὸ ἑσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων. (cap. 31.) Tum narrationem interserit, qua per Libyæ deserta quam longissime progressi juvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, ῥέειν δὲ (cap. 32.) ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα. Nilum fuisse conjicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσην τάμνων Λιβύην: Ister μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyæ; Ister ab Occidentali parte Europæ. Ister τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστριηνοὶ—οἰκέουσι: Nilus ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον. Ægyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Jam vero monstrandum erat, Ægypto objectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: *Ægypto*, inquit, *opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope objacet Istro, se in illud mare exoneranti.* Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (*per totam Africam;* ut Danubius *per totam Europam:*) διεξιόντα, ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ. VALCK.

35 2. ἤθεά τε καὶ νόμους] Quinimo ἔθεά τε καὶ νόμους habebant Ægyptii, quæ pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί: Sophocles Œd. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ ιγ̄ sive ἐν τῷ γ̄ τῶν Βαρβαρικῶν apud Schol. Soph.

muliebria munia viris in Ægypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subjugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56., qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici præsertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistæ. Quia rarissimum erat *emendi* sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaca, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὠνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest Scholiis in Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. vi. et d'Orvillio Exercit. Deliaca p. 110. VALCK.—Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit vir doctus, haud satis video. ἔθεα videntur magis esse *consuetudines singulorum;* ἤθεα, *publici* magis *mores*. Vide IV. 95. 106. VIII. 144. De morum Ægyptiorum et Græcorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi Anaxandridæ comici apud Athenæum VII. p. 299. seq. SCHWEIG.

Ib. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι] Tractavit hæc Spanhemius ad Julian. Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte Nymphodorus in Schol. Œd. Colon. Sophocl. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Ægyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce Salmasius ad Vopisci Aurelian. cap. 46. p. 564. et post eum Braunius Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS.

36 1. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι] Non negavit his Salmasius operam, de Coma p. 542. talia derivans, quæ sine controversia inde confici non possunt, bene observante Dukero in Thucydid. I. 6. WESS.

2. τοὺς μάλιστα ἱκνέεται] A poëtis omittitur interdum in talibus præpositio; addit Herodotus; qui et hic scripsisse videtur, ἐς τοὺς μάλιστα ἱκνέεται, nempe τὸ κῆδος; *qui* quidem *genere sint proximi*, atque idcirco ταφῆες et κηδεσταί. Lib.

VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν. conf. c. 109. *Ad aliquem venire* dicitur *pecunia* vel *hæreditas*. Solon: μὴ ἐπιτροπεύειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud Diogen. Laërt. I. 56. cui legi Charondæ contrariam explanans Diodorus Sic. XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. *Iis esse adjuncta Sacra*, scribit Cicero de Legg. II. c. 19. *ad quos patris familias morte pecunia venerit*. VALCK. Ergo ἐς τοὺς voluerat vir doctus. At similiter IX. 26. ἡμέας ἱκνέεσθαι, pro ἐς ἡμέας dixit Noster. SCHWEIG.

3. δίαιτα.] De *victu* interpretatus est Larcher: *Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit separé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles.* Qua strictiore notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35. 157. II. 68. etc. SCHWEIG.

4. ἀπὸ πυρέων—ζεὰς] Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

5. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί.] Huc præter Strabonem XVII. p. 1179. c=823. spectat Anonym. in Pythag. reliquiis p. 714. τὸν παλὸν δεύειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' ἁμῖν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν, et οἶνον πατεῖν Hybriæ ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsan per πηλὸν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nuspiam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Ægyptus: vid. Wesseling. ad Diodor. t. I. p. 19. VALCK. conf. Hamakeri Lectt. Philostrat. p. 5. seqq.

6. εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.] Hinc in Schol. ad Soph. Œd. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἕν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἱ. π. τοῖς δὲ ἕν. Huc Sesostris ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κέλευέ σφεας, inquit Crœsus apud Herod. I. 155. κιθῶνας—ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι: quod Polyænus dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydisque narrata transtulit in Xerxen et Babylonios

Plutarch. t. II. p. 173. c. De Ægyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

9. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται] De Ægyptiorum litteris docte et prudenter Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas *populares* et *currentes* adpellare licebit. WESS.

37 3. εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι] *Lineas* vestes Herodotum videri dicere non modo quæ ex *lino*, sed quæ ex *gossypio* vel *bysso* confectæ erant, jam ad I. 195. monuimus. *Vestes ex gossypio sacerdotibus Ægypti gratissimæ*, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Polluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in *Ideen* etc. t. I. p. 137. SCHWEIG.

Ib. τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται] De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Ægyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Jerem. p. 159. edit. nov. multoque uberius Vonckius, Obs. Miscell. cap. 1. pag. 66. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Jameson, Spicil. Antiq. Ægypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiæ et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Ægyptii colorem, signet? Philonem Jud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Judæorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. D. cum Petavii observatis. WESS.—Conf. Michaëlis, *Mosaisches Recht*, t. IV. §. 186. et Meiners, *De Circumcisionis origine et caussis*, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. t. XIV. pag. 211. seq. SCHWEIG.

8. δίδοται—οἶνος ἀμπέλινος] Eum in modum c. 60. At c. 77. usum Ægyptiis οἴνου ἐκ κριθέων sive *vini ex hordeo* largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quæremus. Plutarchus, post Psammetichi ætatem, aditu Græcis intra regionem patefacto, vini

potum regibus et sacerdotibus placuisse, de Isid. et Osir. c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἴνου οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο, Chæremon in Porphyr. Abst. Anim. IV. 6. Confer Herodot. III. 5. Jablonski Panth. Ægypt. II. 1. p. 131. et nota Salmasium, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον in vino usurpari adservantem ad Achillem Tat. lib. II. p. 67. WESS.

9. οὔτε τρώγουσι] Τρώγειν de *crudis* olim placuit unice: testantur τρωκτὰ et τρώξιμα, quæ ὠμὰ ἐσθιόμενα exponit Galenus: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177.] Bene, quamquam generalius, Plutarchus Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὁρῶντας ἀνέχεσθαί φησιν ὁ Ἡρόδοτος. WESS.

38 1. βοῦς—νομίζουσι] Non omnes mares boves sacros censebant, sed τοὺς καθαροὺς tantum. Hoc planum est e sequentibus. Vocem καθαροὺς sine caussa excidisse putabat Wesselingius.

2. ἐπεοῦσαν] Ad ἴδηται intellige ex præcedentibus ὁ δοκιμάζων, nempe τῶν τις ἱρέων, ut mox deinde ait. SCHWEIG.

3. ἐν ἄλλῳ λόγῳ] Scil. III. 28. SCHWEIG.

5. γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας] Contendit Victorius Variar. XIV. 4. hanc σημαντρίδα cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica*. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus τοὺς σφραγιστὰς τῶν ἱερέων et sigilli cælaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31., expingit: tetigit et Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410., talia Nostro contribuens quæ recusat. WESS.

39 2. ἐπ' αὐτοῦ] Scil. βωμοῦ.

40 2. Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι etc.] Induxit hæc Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium codd. jussu, veterem reduxi in sedem. Quid Gronovium inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse βῶν, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque Parisienses scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, bis sine caussa idem dici, repetique brevi intervallo προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι. Atqui de Ægyptiorum

circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis ἐξ ὧν εἷλον, pro instauratis æque firmum stat. Jam vide verborum cohærentiam: significat Noster, maximam se deam et festum ejus maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quæ si auferas cum Medic., ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot msstorum consensum. Id ignorare me fateor, Vallam quid tandem, ut κατεύξωνται *obdormierunt* redderet, adegerit. An καθεύδωνται invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. WESS.—Insignem speciem habere scripturam eam, quam vir præstantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohærere Scriptoris oratio. SCHWEIG.

Ib. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἷλον.] Plana sententia: *totum abdomen exenterant*, (intestina omnia ex alvo eximunt,) *viscera vero in corpore relinquunt.* Cur vero cum Schneidero (in Lex. crit. Græcæ linguæ, voc. Κοιλία) *ventriculum simul cum intestinis exemtum* hîc intelligamus, caussam equidem video nullam. SCHWEIG.

4. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται] Obversabantur ista docto nugatori, cujus Ionicum de Syria Dea libellum inter Lucianea retulerunt, t. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι·—ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime Hesych. Herodoteum ἀποτύψωνται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύψασθαι: *ubi plangere desierint*, Leopard. VII. Em. c. 12. qui Lucianea quoque comparavit. Ut in his τύψασθαι et ἀποτύψασθαι, sic II. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur hujus generis plura: Ἀποφοιτᾶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Piersonum in Mœrid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

41 1. τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν] Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Ægyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπεχείρησαν θῦσαι καὶ

ἔθυσαν ἂν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Histor. Arianor. ad Monach. c. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἶσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici p. 353. WESS.

4. ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. οἷον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἂν κατορύξῃς—ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. WESS.

42 1. ὅσοι μὲν δὴ—ἵδρυνται] Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυται ἱρόν: et paulo inferius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic sæpenumero conjungit Herodotus, qui c. 44. εἰρόμην, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. VALCK. Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἵδρυνται ac ἱδρυμένον ἔχουσι, sive ἱδρύκασι ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυσάμενοι ἔκτηνται dicit c. 44. Cf. ad I. 180. Ridicule Larcher: *Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen.* SCHWEIG.

Ib. Διὸς Θηβαιέος] Ἵδρυνται ἱρὸν in Vallæ Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum* sive *ædem constituunt*[h], ut c. 41. 44. et Diodor. Sic. I. 15. WESS.

5. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Bocharto Hierozoic. P. 1. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in Luciani Astrol. c. 8. et Proclo in Timæum p. 30. WESS.

6. φωνὴν—νομίζοντες] Adridere posset φωνῇ, ob IV. 117. φωνῇ—νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud æque probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι. Alia hoc de genere Portus subpeditabit, quibus ex Dione Cassio, si quæ necessitas, magna foret accessio. In Cononis Narrat. 44. ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit Galeus, non citra injuriam. WESS.

9. τύπτονται—τὸν κριὸν] *Arietem verberant*, Valla. Ex usu verbi, *plangunt, semet verberant* oportuerat. Lucianus Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος.

h Potius *constitutum habent*. SCHWEIG.

Poëta in Hephæstione pag. 34. καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας. WESS.

Ib. ἐν ἱρῇ θήκῃ,] Est Herodoto θήκη *conditorium*, sive *camera in qua pluribus sarcophagis locus*. Vide saltem III. 16. SCHWEIG.

43 3. ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε] Haud scio an sit ἐν δὲ δὴ deterius. Lucian. Astrol. c. 4. ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτέοισι ἐπέθεσαν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους—εἷλε: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Æliani Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. WESS.

4. ὡς ἔλπομαί τε] ἡ ἐμὴ γνώμη αἱρέει amplius est quam ἔλπομαι, et *sententiam rationibus nixam* exprimit, sicuti λόγος αἱρέει, quod *sanior ratio persuadet*, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [p. 330. ed. Schweigh.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 385. WESS.

5. ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλέης] Habuerunt Ægyptii suum sibi numen, cui Græci Herculis titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Jovis et Alcmenæ amoribus, verum Nilo genitus tradebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII., hinc XII., inde alii, ut est c. 145.: ex secundis fuit Hercules. Legendus est Jablonskius præfat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3. WESS.

44 1. μέγεθος] Adverbialiter pro μεγάλως positum μέγαθος Portus censuit, [probante Wesselingio]: quod utique insolentius. Quod ad Reiskii spectat conjecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri Φ et Θ literas. Cujus confusionis in Athenæo exempla nonnulla observare memini: alia duo Schæferus adnotavit, unum in notis ad Gregor. Dialect. p. 525. alterum in indic. Græc. in eumdem librum, p. 929. Vide etiam Wesselingii adnot. ad II. 48. et var. lect. I. 58. De smaragdina, quam Noster dicit, columna consuli possunt quæ Larcherus ad h. l. adnotavit. SCHWEIG.

2. τριηκόσια καὶ δισχίλια] Fuit Tyrus post Sidonem με-

γίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις, in Strabon. XVI. p. 1097. et, illo longe potiore, Esaia Propheta c. XXIII. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hîc perhiberi; quod præter alios egregius vatis ejus explanator Vitringa condocefecit. Fieri potest, ut Nostrum, antiquitatis suæ jactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim Vignolius Chronol. lib. IV. 1. p. 33. τριηκόσια καὶ χίλια rescripsit, id in conjectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia justo antiquiora constitui. WESS.

3. Θασίου εἶναι] De abundante verbo εἶναι vide ad I. 153. notata. SCHWEIG.

4. πέντε γενεῇσι] δέκα γενεῇσι corrigit Maussacus ad Harpocr. p. 144. edoctus a Scaligero ad Euseb. p. 37. Mendæ patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatæ: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ί (id est δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεὴ subjicit etiam Herodotus, ut I. 185. γενεῇσι πέντε πρότερον γενομένη, et IV. 147. VALCK. Maussaci δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in seriem majorum Herculis Belum, cujus ratio hic nulla. Beli filio Ægypto æquales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Ægypto ad Herculem octo numerantur descendentes in Stephani Θάσος, qui quidem, uti Aldus et prisci editi, Η' δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαίτερος. Mutavit fateor Berkelius posuitque δέκα, quod scriptus liber ί δὲ γενεαῖς præferret: at offendit eumdem ad lapidem, ad quem Maussacus. Jam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor Bouherio Diss. Herodot. c. 11. p. 128. ὀκτὼ γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὀκτὼ et πέντε scriptura; quæ differentia notæ fortasse numerali obscurius pictæ, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. Possis cogitare Η' olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π' (i. e. πέντε) mutatum: sed scriptura Π pro πέντε vetustior est, quam illa qua ή octonarium numerum indicat: satisque notum, Η olim ἑκατὸν significasse. Larcherus, cujus et adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in Chronol. Herodoti consuli potest, vulgatam scripturam πέντε defendit. SCHWEIG.

6. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι] Sugillat Plutarchus de Malign. Herodoti p. 857. D. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Græcos devenerari solitos testata res, atque a Diodoro IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quæ illi adscripta sunt. WESS. Conf. Gregor. Dialect. Ion. §. 109. ibique Koen. SCHWEIG.

45 3. χωρὶς ὑῶν] Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Ægyptiis sues immolare; et tamen rerum Ægypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit οἴων: ut nullas mactasse pecudes dicantur *præter oves, boves mares vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἴων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄϊς θύουσι, uti scribit c. 42. Sed sues abominati vulgo ne tangebant quidem Ægyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunæ, ὗς θύσαντες, πατέονται τῶν κρεῶν· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. Rem adfirmant Plutarch. de Is. et Osir. §. 8. et Ælianus Hist. An. X. c. XVI. Hic sua probabiliter idoneo testi debet Eudoxo, qui citatus ibidem φησὶ φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Ægyptiorum ad Græca comparans instituta Anaxandrides apud Athen. VII. p. 299. F. Οὐκ ἐσθίεις ὗει', ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. Græcis excipiendi Cretenses, secundum Agathoclem, ὑὸς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαιντο, Athen. IX. pag. 376. A. Qui populi præter Ægyptios sues aversati sint, enumerantur Bocharto. Vid. Wess. ad Diodor. t. I. pag. 380. VALCK. Vulgatum vero ὑῶν, ut Reiz. et Schæfer, sic et Larcher tenuit, satis illud præsidii invenire censens in his quæ cap. 47, 2. 3. leguntur. SCHWEIG.

4. κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν;] Legitima foret conclusio, ni aliunde de inpia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adjungo Seleucum, cujus liber ab Athenæo IV. 21. p. 172. περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίους ἀνθρωποθυσίας, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amosis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod

cum diu ante Nostri ævum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Jablonskius Panth. III. 3. pag. 75. WESS.

Ib. εὐμένεια εἴη] Heliodori similis formula Æth. IX. p. 424. τοῦτό τε καὶ ἡμῖν εὐμένεια μὲν εἴη τῶν εἰρημένων, τὰ μυστικώτερα δὲ ἀῤῥήτῳ σιγῇ τετιμήσθω. WESS.

46 3. οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν] Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Ælianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In hujus t. I. p. 20. τὴν θεῶν μάχην οὐχ ἥδιον ἐμοὶ γοῦν λέγειν, Jebbius οὐ ῥᾴδιον scribendum suspicabatur; ego contra οὐχ ἥδιον etiam reponendum arbitror t. I. p. 624. Quod habet p. 632. ἐμοὶ μὲν οὐκ εὐπρεπέστερόν ἐστι λέγειν, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cujus legitur proximo cap. 47. Stobæus egregiam præbet Heracliti sententiam, p. 48, 13. ἀνθρώποις γίγνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον. Verum οὐκ ἄμεινον, οὐ λῷον, οὐ χεῖρον, οὐ κάκιον, multo magis frequentantur. VALCK.

5. ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.] Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infitiantur, præterque ceteros Jablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi hæc Plutarchi Is. et Osir. c. 73. οἷόν ἐστιν Ἶβις— καὶ αὐτὸς ὁ Ἆπις· οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδητι τράγον καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesius usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53.[i] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso Jove: ἐνεπίμπλατο γοῦν γυναικῶν, οὐχ ἧττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουΐτῶν τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: hujus proprium fuit, uti Jovis, in fœminas insanire. WESS.

Ib. Quid sit quod ait, τοῦτο ἐς ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο, haud satis in liquido. Vallæ versionem, *in ostentationem hominum pervenit*, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro *ostento* hîc accipiant. Jablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, *hujus-*

[i] Et Jablonsk. loco cit. p. 277. SCHWEIG.

que rei videndæ hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equidem expressi *ad omnium notitiam hominum pervenit,* præivere Portus et Larcher. SCHWEIG.

47 1. αὐτοῖσι ἱματίοισι] Articulum ejeci, msstis obsecundans. Euripides Suppl. 926. Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες—αὐτοῖς τεθρίπποις. Sophocles Ajac. 26. ἐφθαρμένας—εὑρίσκομεν—αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. Noster III. 126. ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. WESS.

Ib. οἱ συβῶται, ἐόντες] Non spernerem, si voculam καὶ codices præberent interjectam: οἱ συβῶται, καὶ ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες, *tametsi sint indigenæ,* ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων. Sæpius in talibus καὶ ponitur pro καίπερ, et apud Herod. VII. 46. αἱ συμφοραὶ—καὶ βραχὺν ἐόντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. Inter septem genera Ægyptiorum memorantur et συβῶται Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, Eudoxus tradidit apud Ælian. de Nat. An. X. 16. VALCK. cf. c. 14.

2. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.] Ælian. de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (*Lunæ*) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν: Plutarch. Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἅπαξ ὗν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίοντες. Mox θυσίη—τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται, nulla Bacchi habita ratione. Lunæ unice meminit, siquidem ejus honori præcipua erat illa festivitas; quare et Ælianus solam nominavit. WESS.

4. ἐπεὰν θύσῃ, nempe τὶς, vel ὁ θύων. Vide ad I. 132. SCHWEIG. conf. Matthiæ Gr. gr. 294.

6. ὑπ' ἀσθενείης βίου σταιτίνας] ὑπ' ἀσθενείης βίου *propter egestatem* et *victus tenuitatem,* ut IV. 135. VIII. 51. Σταιτίνας ὗς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. WESS. Similem morem tangit Suidas in Ἕβδομος βοῦς. SCHWEIG.

48 1. τῆς ὁρτῆς τῇ δορπίῃ] Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. Mire Larcherus, *à l'heure du repas.* Equidem, *vesperâ quæ festum antecedit:* poteram, *primo festi die,* quod eodem redit. Vide Hesych. et Suidam

in Ἀπατούρια: et confer ad Athen. IV. 171. d. notata. Obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam δόρπεια, quæ et apud Suidam et alio loco apud Hesych. occurrit: nam festorum quidem nomina, quæ per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Græcos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. SCHWEIG.

3. ἀγάλματα νευρόσπαστα] Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα. cf. Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii ævum, quo protervus juvenis, in sacram Christianorum ædem ingressus, eorum ostentatione et jactatione usus traditur: καὶ ἕτερος δὲ μετὰ φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλλην κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκοτώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ θάλλων errore describentis: justum esse, quod repræsentavi, præclare docuit vir eruditus in præfatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleusten p. 19. Sed quid ego de Athanasii ætate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Ægyptiorum monumentis clarissima φαλλοφορίας vestigia, de quibus la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. WESS.

49 2. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τό τε οὔνομα καὶ τὴν θυσίην] Sæpe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam *nomina deorum* (conf. c. 50.) ab Ægyptiis accepisse tradat; quum tamen Græca nomina ab Ægyptiis plurimum differrent. SCHWEIG.

6. ὁμότροπα etc.] Ut paucis absolvam: *negat* Herodotus *casu fortuito quadrasse Dionysia Ægyptiorum et Græcorum: tum enim in omnibus gemina germana*, quod secus erat, *neque noviter in Græciam invecta esse debuisse.* Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS. In eamdem fere cum Gron. et Wess. sententiam eumdem locum Larcherus his verbis expressit: *Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies réligieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été*

nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wyttenbachium datas, quæsisse quid illi de ista sua interpretatione hujus loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promtu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπεσέειν interpretatio, *casu fortuito quadrare* vel *congruere*, ita ut hoc præsertim urgeatur de *fortuito casu* (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere,* VI. 18. VII. 151., at neutiquam conjuncta casus fortuiti notione; quam quidem hîc adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter *negare, congruere Bacchi cultum apud Ægyptios et apud Græcos,* quandoquidem paulo ante (c. 48.) diserte dixerat, *pæne omnibus rebus similem* apud utrosque *hunc cultum esse.* Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hîc ageretur, non in præterito tempore συμπεσέειν dixisset, sed in præsenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνάγουσι. Alius est hujus verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur *res quæ simul, eodem tempore accidunt* vel *exsistunt:* ubi interdum quidem adjicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82. V. 36. VIII. 141. IX. 100., subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35. VIII. 132. Itaque verborum, in quibus hæremus, hæc mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse* ortumque cepisse *Bacchi cultum apud Ægyptios et apud Græcos.* Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμότροπα, *reliquis moribus consentanea,* tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim academicus Parisien-

sis De la Barre voluit, cum quo Corayus apud Larcherum consentit) scripsisse Herodotum; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hîc agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cujus significatio et apta esset ad id quod præcedebat, συμπεσέειν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἐσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. De *animalibus* dici ὁμότροφα posse consentit Wesselingius, et qui ei suffragatur Larcherus; de *cærimoniis* dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Jam prorsus quidem adæquatum, quod adferam, exemplum in promtu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de *animalibus* aut *hominibus* dicitur, verum etiam de *rebus* quibusdam, v. c. σύντροφος δίαιτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines *consueti* sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ Thucydides dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur *instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coæva.* SCHWEIG.

7. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.] Hæc Diodoro obversata suspicor I. 97., Melampodem tamen in Ægyptum deducenti. De Nicephoro, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης Melampus, non repeto dicta. WESS.

50 2. ὡς καὶ πρότερον] Vide c. 43. SCHWEIG.

3. Neptunum Afrorum habet IV. 188. atque hinc Eustath. in Homer. Od. p. 1386, 38=13, 47. WESS.

51 1. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι] Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 493.[k] De Mercurii Græcorum obscœnius excitata et inprobiore natura Kuhnium vide in Pausaniæ lib. IV. 26.[l] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Ægyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Jablonskii lib. V. 5. WESS.

4. τοί περ Ἀθηναίοισι] Confer I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testan-

[k] Sic etiam IV. 27. παρὰ Σκυθέων νενομίκαμεν. SCHWEIG.
[l] Cf. Cic. Nat. Deor. III. 22. SCHWEIG.

tur. Mox τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

52 2. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα] Putes hæc Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεοὺς ex [θέω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τιθεὶς καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148=1202, 8. eamdem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quæ et Etymologi fluctuatio. Supra πάντα πρότερον ἔθυον, intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. Conf. I. 50. IV. 88. SCHWEIG.

Ib. ἔπειτεν δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, etc.] Benedictus, in Actis Philol. Lips. sæpius jam citatis, p. 287. tenens ἐπεί τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὦν ἐχρηστηριάζοντο particulam ἐπεὶ cum ista ἐπεί τε initio periodi cohærere; verba autem interjecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον—μοῦνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῷ ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῷ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. SCHWEIG.

4. εἰ ἀνέλωνται] Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλοιντο (sive, εἰ ἀνελοίατο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα *num in usum reciperent* sciscitantibus, responsum fuit χρέεσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθέωσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. At hîc quidem perinde et conjunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53. tum I. 75. Quod vero pro χρᾶσθαι, χρεέσθαι corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. SCHWEIG.

53 1. πρώην τε καὶ χθὲς] Exemplis ad Diodor. II. 5. citatis adcumulo Josephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρώην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὑρήσεις γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, οὐκ ἐχθὲς καὶ πρώην γεγονότος: et c. 15.

ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρώην: porro Libanium t. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

Ib. ὡς εἰπεῖν λόγῳ] Ubi res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπεῖν: idem est Herodoteum ὡς εἰπεῖν λόγῳ, Luciani Timon. c. 8. οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπεῖν, *ut ita dicam.* Hoc quum in Epist. ad Hebr. VII. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque Herodoti formulam junxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα. Nuspiam in ista pæne proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7., reperietur πρὶν, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius jam monuerat ad Diodor. t. I. p. 118. VALCK.

2. τετρακοσίοισι ἔτεσι] Classicus locus est de Homeri et Hesiodi ætate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilæ judicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV., paullo ante famosam Xerxis in Græcos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, justus ad Lycurgi et Iphiti ætatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse æqualem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitæ Homeri, quæ Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri ævo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. p. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακοσίοισι ἔτεσι—πρεσβυτέρους, *septingentis annis mea ætate superiores esse.* Addit talia, si de Troja capta sermo esset, quæ colore et specie non carent. Constant hîc numeri codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. Sit-ne Noster Vitæ Homeri scriptor in controversia hæret; quæ si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS.

3. οἱ ποιήσαντες θεογονίαν Ἕλλησι] *Inventores Theogoniæ* antea Græcis ignotæ Homerum et Hesiodum fuisse si significarit, aut erroris aut reus erit inprudentiæ. Uterque poëta, quæ de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a majoribus accepta. Tetigit eam rem Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad v. 211. At alia verborum sententia; indicant, *primos versibus descripsisse* atque ornasse. Simile Diogenis Laërt. præf. 3. de Musæo, ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον. h. e. *scriptis versibus exposuisse*. Memini magnum nostra ætate virum aliter Diogenem explicuisse, de quo Miscell. Obs. Amstel. vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musæ III. 38. καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud Sophoclis, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in Athenæi XIII. p. 604. D., quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem Casauboni, Platonem in Lyside p. 205. A. et de Rep. II. pag. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab Isocrate, Laudat. Busirid. p. 229. ed. Steph. WESS.

4. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι] Vid. Heynius in Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52. inter Commentationes Soc. Reg. Goetting. per annum MDCCLXXIX. p. 132. et seq. SCHWEIG.

54 1. τοῦ τε ἐν Ἕλλησι] In præpositionis absentia singularis est M. Supra c. 51. cum Aldo pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρηΐκη μυστηρίοισι. Non nescio præpositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πατρὸς ξυνευνέτῃ Euripid. Iph. Taur. 524. et vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγημεν Αὐλίδι, quod utique ἔγημ' ἐν Αὐλίδι conmodum fuerat. Sophocles Trachin. 176. ὡς—αὐδῆσαί ποτε Δωδῶνι. Plato Menex. p. 245. τὰ τρόπαια τά τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς. Sunt ad manum consimilia, quæ, sicubi consensus conspiret msstorum, auxilio esse poterunt. Sed et sæpe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit Philostratus exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulysse, διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim Neptunus Ulyssem una cum insula

Ithaca, quæ Græcorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν præcedentis verbi terminatio. WESS.

2. *γυναῖκας ἱρηΐας ἐκ Θηβαίων*] Quia supra scribit c. 35. *ἱρᾶται μὲν οὐδεμίη οὔτε ἔρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασέων*: non *ἱρηΐας*, *sacerdotes*, illas fuisse censeo, sed *sacras*, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: *γυναῖκας ἱρὰς ἐκ Θηβέων ἐξαχθῆναι.* Cap. 56. legitur, *εἰ ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας*, quarum alteram paulo dicit inferius *ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός*: monstrat illud, fuisse mulieres *ἱρὰς* sive *ἱεροδούλους*. In templo Syriæ Hierapolitano præter sacerdotes fuisse *ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν* scribit Auctor libri de Syria Dea c. 43. istius generis *ἱεροδούλους* Strabo vocat *ἱερὰ σώματα* VI. p. 418. B=272. C. VALCK.

55 5. *Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι*] Hæc et quæ anteverterunt, sacris Dodonæis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem VII. p. 506=328. primitus *ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες* ait, deinde *τρεῖς γραῖαι*, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit *mares* istos *prophetas*, an ex *ὑποφητῶν* Homeri voce, an aliunde, quærunt docti viri, præter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

Ib. *Προμένεια*] Græce non dicitur *προμενὴς*, sed *πρευμενὴς* et *πρευμένεια*: scripserat fortasse, *Πρευμενίη* vel *Πρευμενηΐη*. *Benevolam* nomen illud designaret. VALCK. Habet hoc nomen Eustathius in Odyss. 1760, 54=545, 14. In eamdem vero scripturam consentiunt libri omnes: quæ cur sollicitaretur non satis caussæ fuisse videtur. Ut *προθυμία*, *προμήθεια* et similia dicuntur, sic non video cur *Προμένεια*, præsertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adjectivum *προμενὴς*, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis Græci sermonis hodie non reperiatur. SCHWEIG.

1. *ἔπειτα δουλεύουσα*] Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur *πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτόθι ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ εὖ πεφυκυΐῃ Διὸς ἱρόν· ὥσπερ ἦν οἰκὸς, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς, ἔνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν*:

vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Jovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quæ Thebis in templo Jovis fuisset ministra, quo pervenisset illic ejus colere memoriam. VALCK.—Non multum refert, ἀμφιπολεύουσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen ejus ἀμφιπολεῦσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS.—Commode utique ἀμφιπολεύσασαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πεφυκυΐῃ offensus, ἐκεῖ πεφυκ. legendum conjectavit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis conjecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes hujus traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πεφυκυΐῃ significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπειτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediat quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cujus ex arte haud spernendum ille capere quæstum poterat. Cæterum de Dodonæo oraculo consuluisse juvabit quæ commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. tom. XXXV. p. 89. seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. SCHW.

3. ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι] Nisi codices iterum conjecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο [m]: hîc autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phœnicibus *fuisse venditam ut in Libyen abduceretur:* hoc vero sæpe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι vel πρηθῆναι. Herod. VIII. 105. παῖδας—ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον. Demosth. p. 708, 23. πραθεὶς εἰς Λευκάδα. Ob locum Lucæ Act. VII. 9. similia quædam fuere collecta: vid. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. p. 252, 32. ἐς Λακεδαίμονα γράμματα πεμφθέντα ἑάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et de

[m] At vide modo II. 49, 4. SCHWEIG.

Periandro Diogenis Laërt. I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκήρυξεν εἰς Κερκύραν, quæque dantur similia. VALCK. Ut sæpius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud Thucyd. VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21. notata. SCHWEIG. Atqui in Thucydide duo saltim codd. habent ἐς τὴν Σικελίαν.

57 4. τῶν ἱρῶν] τὰ ἱρὰ frequenter Nostro idem ac τὰ ἱρήϊα valent; suntque *victimæ quæ immolantur.* Sic θῦσαι τὰ ἱρὰ, I. 59. VIII. 54. et alibi, est *mactare victimas.* II. 40. ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν, est *exenteratio victimarum.* Ac præsertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus *propitia* aut *contra* fuisse τὰ ἱρὰ, V. 44. extr. IX. 19. IX. 36 (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45. Denique VIII. 134. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι, est *ex victimis responsa dei petere.* Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱρῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱρῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus *divinandi rationem ex victimis;* quam nimirum pariter atque oraculorum institutum ex Ægypto ad Græcos transiisse statuit Herodotus. SCHWEIG.

58 1. Προσαγωγὰς] *Oblationes* intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et schol., in versione autem *adductiones* posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγὴ est προσέλευσις, recte: *accessio*, nempe *ad deorum aras, supplicatio.* SCHWEIG. Wesselingius conferri jubet interpretes Ep. Pauli ad Rom. V. 2. Ephes. II. 18.

3. Βούσιριν] Templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimæ ruinæ, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptæ cum cura a Sicardo, curioso ex Jesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum ejus ad Orientem Societatis t. II. p. 118. WESS. Vide Creuzer. Comm. Herod. p. 110. seqq.

59 1. ἐπεὰν κομίζωνται] Nihil habebat causæ cur hic scribi mallet Galeus κωμάζωνται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hîc, frequenter alibi κομίζεσθαι notat *nave vehi* vel *deferri*, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quæ Galeo obversaban-

tur, Ægyptiorum κωμασίας attigit Wesselingius ad Diodor. Sic. t. I. p. 177. VALCK.

4. ἐγχρίμψαντες] Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχρίπτειν, χρίμπτειν recentioris: quæ caussa perpetuæ in edd. et scriptis discordiæ. In Sophoclis Elect. 901. Μή πού τις ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίπτῃ βροτῶν: at vs. 723. ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Ecl. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ' ἐπιχρίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedæ, teste Grotio, ἐπιχρίμπτει. Vide Ruhnkenium in Timæi Lexic. p. 76=104. et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo. WESS.

61 1. εἴρηται πρότερόν μοι] Vide cap. 40. SCHWEIG.

2. τὸν δὲ τύπτονται] Quod in Athenag. Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio[n] egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Græcis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, *quemnam inflictis sibi verberibus lugeant.* Scripti tamen codices si plerique præferrent τῷ δὲ τύπτονται, *cui se verberent*, sive [o] *in cujusnam Dei honorem;* cum vicinis illud conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. Herodoti locum IV. 34. ad Pausaniæ I. p. 104. verba docte contulit Leopardus X. Em. cap. 24. στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ dixit Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 304, 26. πηλοῦνται τῷ θεῷ Aristid. t. I. p. 543. Achillis τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθείσας Philostr. Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. Hemsterh. in Add. ad Luciani p. 850. et Abresch in Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

62 1. λύχνα καίουσι] Glossæ San-Germanenses: λύχνα οὐδετέρως· Ἡρόδοτος B., Εὐριπίδης Κύκλωπι (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. Apoll. Rhod. III. 137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, sæpe. Mox ἔμπλεα στέατος [loco ἁλὸς] καὶ ἐλαίου, *plena partim adipe, partim oleo* conjecit Reiskius, quod *sal*

[n] Gronovius attulit II. 42. 132. Wesselingius citat Dorvill. in Charit. III. p. 347=411.

[o] Bardesanes Eusebii Præp. p. 279. D. Wesselingio exscriptus, ἐν τῇ Συρίᾳ—ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Ῥέᾳ, *in honorem Opis sibi virilia amputabant.*

ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

2. οὔνομα κέεται λυχνοκαΐη] Habuit hæc ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto oratori egregie opitulantem, in Polluc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has *lucernarum accensiones* Josephus, Apioni insultans et aliis suæ gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω—ἑωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, c. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

63 2. καταφερὴς etc.] Is. Vossius adscripserat codici suo κατωφερὴς, nescio an motus Hesychii κατωφερὴς, κάτω φερόμενος. Novandi caussa urgens non est. Καταφερὴς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. t. II. p. 187. καὶ καταφερὴς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρανοῦς φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta *declivitatis* sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, *quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga.* Alibi, sicuti et Appianus, χωρία κατωφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

3. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ] Vid. Cuperus in Harpocrate p. 104. WESS.

64 1. ἀπότροφον γενόμενον] Hæc et vicina pervertit Valla, quæ hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset ætatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse.* Ἀπότροφον Hesychius recte reddidit μακρὰν τεθραμμένον. De *commercio familiari*, sive *colloquio*, frequentatur συμμίξαι. Herodot. VIII. cap. 79., Aristides adversarium Themistoclem ἐξεκαλέετο θέλων αὐτῷ συμμίξαι: recte Valla, *colloquendi gratia* [p]. Xenoph. Ἑλλ. III. p. 283, 37.

[p] Conf. I. 123. VIII. 58. SCHWEIG.

ξυμμίξας τῷ Δερκυλλίδᾳ. Demosth. p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In Aristoph. 'Εκκλ. vs. 512. Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί: sic scribendum ante Dawesium vidit Faber. Suspicor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse Herodotum; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse *colloquio:* διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quæ sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum Gronovio, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentissime ad pag. 130, 5. [c. 115.] VALCK.

3. μηδὲ ἀλούτους] Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι—ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναιξὶν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Præp. V. pag. 197. D., venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

4. μίσγονται ἐν ἱροῖσι] De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, *in ipsis deorum ædibus* ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερὸν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, ædificia, quibus cingitur dei ædes. Attamen, vel sic, justo gravior et præter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, præsertim ita universe in omnes pæne homines, Ægyptiis ac Græcis exceptis, jactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscœnum cultum Babylone, non modo non in æde deæ, sed omnino ἔξω τοῦ ἱροῦ (ut refert idem Noster, I. 199.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. SCHWEIG.

Ib. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ etc.] Diogenes Cynicus simili disputatione ad fœdas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Jur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceres: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται· ἐπὶ τὰ θηρία φησὶ δεῖν ἀποβλέπειν· tum ani-

mantium mutorum exemplis liquere, τὸ μήτε συγγινόμενα, μήτε γεννῶντα—ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044. F. Quæ homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, jecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox ὀρνίθων τέλεα ex codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant auctor sum, et considerent τέλος et τέλεα in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. Cf. I. 103. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus sæpius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Cæterum scripturæ isti, ὀρνίθων τέλεα, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schæfero receptam velim. SCHWEIG.

65 3. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ] Non, *pro sacris habentur*, ut vertit Valla, verum significarent ista, *consecrata sunt templa*, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: *quibus autem de causis feræ sint consecratæ, si dicerem.* Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνεῖται vel ἀνέεται ἱρὰ εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι sæpe tanquam superfluum adjicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus *consecratis* vel *consecrandis* satis vulgata sunt ἀνιέναι vel ἀνεῖναι, et ἀνεῖσθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scilluntео: ὁ χῶρος ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Æschinem fortasse scripta, quem multo majoris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ib. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ] Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱρὰ fuerit. Superstitiosæ animalium consecrationes et in Græcia et Romæ notissimæ fuerunt; exemplorum affatim in Casauboni notis ad Sueton. Cæs. c. 81. Ægyptiorum ritus dabit Diodorus I. 83., Nostri vestigia premens. WESS. Quod ait τὰ ἱρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut præcedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἱρὰ intelligantur *eæ bestiæ quæ cuique deo sacræ sunt aut quæ*

apud quemque Ægypti populum sacræ habentur, coll. cap. 69. et 71. SCHWEIG.

7. ὃς δ' ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα etc.] Eadem Diodorus, sed *vulturis* loco *felem* nominans. *Accipitrem* seu *vulturem* Iones olim ἴρηκα sonabant, quemadmodum sæpe poëta princeps. Eustathius Iliad. ν'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de Herodoto: scribæ minuta hujuscemodi negligunt, et qui msstos conparant, non semper acutum cernunt. Cicero I. Nat. D. cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Ægyptio:* quibus paria Quæst. Tuscul. V. 27. cum Davisii observatis. WESS.

66 3. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται] Hæc olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum est ex Æliano Nat. An. VI. c. 27. Πατέονται mutari non debuerat: bis terve *gustandi edendive* significatu posuit Ionicum πατέεσθαι Herodotus, Hesychio restitutum a T. Fabro et Berkelio. Agathocles Cyzicen. ap. Athen. XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἐπὴν, ait, αὐανθῇ, ποιεῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα: vulgatur πατέοντι redditurque *pedibus calcant:* Ionice scribit Agathocles; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, sæpius obliteratum, etiam in Epistola Aristippi Socrat. IX., ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK.

4. θεῖα πρήγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους. *Feles in furorem aguntur* interpretatur Conr. Gesner, De Quadrupedib. p. 324. med. SCHWEIG.

67 1. ἐς ἱράς στέγας] De his, quod quidem recordor, nihil alibi distinctius; nam quæ c. 148. et 175. aliorsum spectant. Explicat Diodorus I. 83. φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κεδρίᾳ—θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. Mox Ἰχνευταὶ sunt *ichneumones*, eodem Diodoro indice: firmantque Nicander Theriac. V. 195. et Hesychius, quibus Salmasius ad Solin. p. 317. testibus dextre usus fuit. Phrynichus Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. Non differunt ἱραὶ στέγαι, et ἱραὶ θῆκαι, quas continuo dein dicit; quæ sunt *conditoria, cameræ, cellæ, in quibus conduntur* mor-

tui. Abdallatif, scriptor seculi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202. seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. SCHWEIG.

3. *τὰς δὲ ἴβις ἐς Ἑρμέω πόλιν*] Hermopolis parva-ne, an magna, (his titulis duæ Mercurii in Ægypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter Ibii sive Ibiu mansionem, non longe ab urbe sejunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Ægypti IV. 9. WESS.

68 2. *τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης* etc.] Optime hæc Salmasius Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis. Philosophi verba, ex Hist. Animal. II. 10. adponam: *τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεεινότερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας.* WESS.

3. *ὠὰ, χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα*] Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158. seq. Nempe Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil;* quæ exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* t. IX. p. 373. t. X. p. 167. t. XI. p. 37. SCHWEIG.

5. *γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε*] Eadem Aristoteles, in expingendo crocodilo Herodotum, uti is Hecatæum, auctore Porphyrio apud Euseb. Præp. Ev. X. p. 466., æmulatus: inspice Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33., et post Philosophum plures Græcorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostræ ætatis naturalis speculatores historiæ desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, præterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Ægypt. c. 10. p. 270. WESS.—Præcipua quæ huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, t. II. art. *Crocodile.* Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem ejus maxillam moveri, ut in reliquis animanti-

bus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. SCHWEIG.

Ib. τοῦτο] τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat *idcirco:* eamdemque in sententiam corrigenda etiam esse Græca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schæfer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quæ mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, *sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod* etc. SCHWEIG.

7. τροχίλος] Habent ex Herodoto Aristoteles Ethic. ad Eudem. VII. p. 189., et Ælianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας—εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδά ἐστι: et XII. 15. WESS.

8. οὐδὲν σίνεται] Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεταί οἱ μισθὸν, Ælianus, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. cap. 11. et hanc partem designans lib. VIII. cap. 25. citat Herod. ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quæ narrat Herod. cap. seq. alio fonte derivata tractat Ælian. X. 21. VALCK.

69 2. ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ] Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: Reiskius vitrum describi opinatur. Vitri conditoriorum cipporumque ἐξ ὑέλου mentio erit III. 24., ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni Epinicus apud Athen. X. 9. p. 432. c. Ἑσμὸν μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν Συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου, modo vitrum, quæ Dalecampii sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, conmodissimus poëtæ locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad Hesychium. WESS.

4. χάμψαι] Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege Jablonskii Panth. lib. V. 2. p. 70.[q] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse *lacertas*, sive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192., testatissima confirmataque res est a Bocharto Hierozoic. P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

[q] Conf. Sylvestre de Sacy ad Abdallatif, p. 157. SCHWEIG.

70 1. δελεάσῃ] Scil. ὁ ἀγρεὺς, subintell. ex antecedente ἄγραι. Matthiæ Gr. gr. 294.

71 2. φύσιν] Debet et hanc Hippopotami sicuti et Phœnicis descriptionem Herodotus (perhibente Porphyrio in Eusebii Pr. Ev. X. p. 466. c.) Hecatæo. WESS.

Ib. οὐρὴν ἵππου] Aristoteles κέρκον δ' ὑὸς, Histor. Animal. II. 7. Achilles Tat. IV. p. 223. οὐρὰν βραχεῖαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS.—Merito h. l. Larcherus commendat Schneideri Historiam criticam Hippopotami, subjectam Artedi Synonymiæ piscium, (Lips. 1789.) p. 247. seq. SCHWEIG.

Ib. ξυστὰ ποιέεσθαι ἀκόντια] ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasæ hastilia virgæ* Latini poëtæ. Aristoteles, ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. lib. V. 14. WESS. Ξυστὸν apud Nostrum I. 52. *hastile* est, *lignum hastæ* vel *jaculi:* sed et universum *jaculum*, *hastam ferro præfixam* significat, et a Lexicographis, Ammonio, Hesychio, Suida ἀκόντιον exponitur. Quæ caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια Schæferus h. l. tamquam e scholio invectum delevit. Reiskio vero ἀκόντια hîc adjectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, *hastilia jaculorum*. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adjectivum fuerit; ut ξυστὸν *jaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hîc conjungit Herodotus. Quare etiam pro eo, quod in Lat. vers. *jacula rasa* Gronovius posuit, nosque *polita jacula*, satis fuerat simpliciter *jacula* ponere. SCHWEIG.

72 1. ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν] In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab Athenæo recensetur, lib. VII. c. 88. Græcum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squammatum* vel *squammosum* significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cujus squammæ proprii atque præcipui quidpiam habuerint, quam ob caussam ei id nomen præ cæteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. Hist. Nat. t. I. p. 4. seqq. singulari diligentia Academicus

Geofroy de Saint-Hilaire descripsit. De cujus piscis squammis hæc ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer.* Ejusdem piscis descriptio cum icone exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* t. I. p. 57. seqq. SCHWEIG.

73 1. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ] Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσων. Idem Troasin 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

2. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα] Κεκέρασται μὲν τὰ πτερὰ χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ Achilles Tat. III. p. 215. *Aquilæ narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus,* ex Nostri præscripto Plinius Hist. Nat. X. 2. Περιήγησις *formam* et diligentem ejus *descriptionem* exprimit ex usu verbi περιηγεῖσθαι, quo de Salmasius in Solin. p. 68., et multo adcuratius Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. XX. p. 412. WESS. Videtur *circumscriptionem* dicere, quam Gallice *le contour* vocamus. SCHWEIG.

4. ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν] Achilles Tat. eadem in re, φέρει τὸ χάσμα γηΐνῳ χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat φύρει τὸ χάσμα—καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingesta terra cavum, quod phœnix rostro fecerat, Herodotum deserens indicat. De Taciti Ann. VI. 28. *sublato murrhæ pondere,* vide amicam N. Heinsii et Grævii disputationem, Syllog. Epistol. t. IV. p. 512. et seqq. WESS.

74 1. δύο κέρεα φορέουσι] Fuerunt ex cerastarum genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud Diodorum III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor Ælianus est de Animal. XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μετήλει scripsisse, quæ Ægypti urbs, non Μελίτῃ. WESS.

75 1. *κατὰ Βουτοῦν πόλιν*] Alia hæc atque ea Butus [sive Buto,] quæ Latonæ oraculo censebatur, quippe Arabiæ adfinis: longe inde Sebennyticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Angues volucres, ex Æthiopum Arabumque finibus in Ægyptum irruentes, veterum monumenta celebrant. Ipse vates Esaias c. XXX. 6. dat שרף מעופף *hydrum* sive *chershydrum volantem* Ægypto. Plura qui desiderat, ex Bocharti Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc Pausaniæ IX. 21., cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quæ sint rariora, *τὰ σπανιώτερα*, præbere: *ἐπεί τοι καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρὺξ ἤγαγεν ἐς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα.* WESS.

4. *πτερωτοὺς ὄφις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον*] Ciceronem de Nat. Deor. I. 36. volucres istas angues *ex vastitate Libyæ vento Africo invectas* statuere, adnotavit ad h. l. Larcherus. Sed ille forsan memoriæ lapsu ista scripserat. Cæterum conf. Ælian. Nat. An. II. 18. ubi Schneiderus adnotavit, serpentes hos, quos Herodotus dicit, *alis membranaceis volantes*, (coll. c. 76.) esse fortasse lacertas volantes, quæ *dracones volantes* a Linnæo nominantur. SCHWEIG.

76 1. *πρόσωπον—ἐπίγρυπον*] Straboni *πελαργώδης κατὰ σχῆμα*, *ciconiæ similis*, lib. XVII. p. 1179=823. D. quæ tamen similitudo ad *rostrum* sese non porrigit, quod avi *incurvum et aduncum*. Figuram habet Middletonus Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a Belonio Observ. II. 32. cum cura. WESS.—De Ibide veterum Ægyptiorum consulenda instar omnium Cuvieri Commentatio, inserta tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossemens fossiles de Quadrupedes*. SCHWEIG.

2. *ψιλὴ τὴν κεφαλὴν*] Sustuli articulum schedarum jussu: respicitur *ἤδ' ἰδέη*, ut bene Reiskius. Hanc autem Strabo *ὅλην μέλαιναν* facit; prudentior Herodotus, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; *τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστι*, si fides Theoni. WESS.

77 1. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα etc.] Ægypti superioris incolæ longe fuisse dicuntur *disertissimi*, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα, *præ omnibus aliis memoriam excolentes:* illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. θεοσεβέες περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξειργάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagoræ præceptum, μνήμην ἀσκεῖν. Literarum inventum suum veluti memoriæ subsidium commendanti Theuth dixisse fertur Rex Ægypti Thamus, σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων, δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύναται· τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει, μνήμης ἀμελετησίᾳ, etc. in Phædro Platonis t. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. *Invenio apud Platonem obstare memoriæ usum literarum: videlicet quod illa, quæ scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus.* VALCK. Bene Proclus in Timæum p. 31. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης ἀεὶ νέα πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS.—Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriæ vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscum recolendi ea quæ vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De *memoria rerum gestarum aut observatarum* agitur in *futurum tempus et ad posteros propaganda:* quod maxime fit, dum, quæ vel a nobis ipsis observata sunt, vel quæ ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quæ memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster significat; veluti c. 82. et c. 145. Unde factum, ut præ cæteris hominibus, quibuscum conversatus est Herodotus, Ægyptii ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non *disertissimi*, ut Valckenarius interpretatur, nec universe *præ cæteris excellentes*, ut Wesselingius, sed *doctiores, magis eruditi*, et *antiquitatis* (*patriæ* præsertim) *peritiores*, ut idem Wess. apud Diodor. II. 4. et ad Herodot. I. 1. intellexit.

Quam in sententiam Hesychius Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους Mœris et Thomas M. τοὺς πολυΐστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Ægyptios fuisse passim et alibi et III. 2. significat Noster. SCHWEIG.

3. ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων] Hippocrateum τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτειν νούσους egregie explicuit Galenus t. V. p. 253. et cum Nostro conparavit H. Mercurialis Var. Lect. II. 3. Jam si αἱ ὧραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. WESS.

5. ἀρτοφαγέουσι etc.] Quæ hîc leguntur, eadem propemodum ex Hecatæo Milesio bis tradidit Athenæus X. p. 447. c. Ἑκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσι, *mola frangunt*: sic scribendum cum Casaub. pro καταλεύουσιν. vid. Herod. IV. c. 172. et Athen. p. 418. E. Alibi quoque prostant Hecatæi nonnulla, Herodoteorum simillima, quæ probabile reddant, quod Porphyrius prodidit apud Euseb. Præp. X. p. 466. B. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας: postremum illud explanat Wesseling. ad Diodori t. I. p. 89. Sed ista Asiæ Περιήγησις Herodoto fortasse fuit recentior; Callimacho certe non videbatur Hecatæi Milesii genuinum opus, ut liquet ex Athen. II. pag. 70. B. Præterea quod narrat Porphyrius, Herodoto nuspiam objicit Plutarchus, Hecatæum τὸν λογοποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cujus etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK.—Conf. Wesseling. ad c. 5. 68. 71. Creuzer. in Historicor. antiquiss. Græcorum Fragmentis p. 19. seqq. SCHWEIG.

5. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι] Athenæus X. p. 418. E. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλεαίνοντας. Quæ quidem indicio sunt, et hîc Herodotum vestigia Hecatæi pressisse: nam de potu ex hordeo clara ejus verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθέων Aretæo I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μέθυ Æschylo Suppl.

900. Diodoro ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subjicitur, *vites Ægypto deesse*, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis ævo in parte Ægypti vites depangebantur, quod querelæ Israëlitarum Numer. XX. 5. significant abunde: creverunt quoque lætissime in præfectura Heracleopolitana apud Strabon. XVII. p. 1163=809. Quæ omnia operosius Jablonskius Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

78 1. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα] Est cui μεμιμημένον præcedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86. 132. 169.] reique series. Adde Plutarchum Isid. et Osir. c. 17. et doctos interpretes Petronii Satyr. c. 34. tum Tzetzæ Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde, ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου. Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Λύξεω. WESS.

Ib. μέγαθος ὅσην τε πάντη πηχυαῖον ἢ δίπηχυν] Turbavit me h. l. vox πάντη, quæ aliâs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem *quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem* significare videtur; ut I. 126. 181. II. 168. IV. 101. cui notioni quum nullus hîc locus esse possit, cum superioribus interpretibus Græcam vocem Latina *omnino* reddendam putavi. SCHW.

79 1. νόμοισι] *Hymnos* intelligit Herodotus; sic dicimus Terpandri νόμους. Vide Proclum Chrestom., et Pollucem IV. 7, 1. GALE.

2. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια etc.] Suspicor in his, ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπηγητότατα, *commemoratu dignissima:* tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἄξια ἔνεστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: codicum quorumdam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse judico: Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγητότατα νόμαια, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι Λῖνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Ægyptiorum Μανέρων sive Μανέρωτα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quædam Hero-

doti descripsit Eustath. ad Hom. Il. σ'. p. 1164=1223, 4., legitque prout ante Gronovium vulgabantur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβε τοὔνομα. De Lino Græcorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, quæ hujus non sunt loci. VALCK. cf. Schol. Venet. Il. σ'. 570.

Ib. τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ etc.] Non hic agitur de *legibus;* quas nec Græcas neque aliarum nationum Ægyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod Galei animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex Manerote, qui Græcorum Linus, cognosci posse. Videt quisque aptissimam sermonis cohærentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπάξια locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si hæsitet, ad Suetonii Neron. c. 20. doctasque Salmasii et Burmanni animadversiones. Ἐπαξίου voci locus VII. 96. dabitur. Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quæ sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo Λῖνος subsistere haud potest, recte a Valla, S. V. prætæritus. Docet ipse canticum Ægyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Græcorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν ἐστι, *tum vero etiam cantilena una est, quæ et in Phœnice cantatur.* Juvat S. levi auxilio adjutus, præterea ἀοιδὴ πρώτη καὶ μούνη in fine capitis. Deinde συμφέρεται δὲ τωὐτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λῖνον. Pausanias IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene Sylburgius. Tandem καὶ τὸν Λῖνον ὁκόθεν ἔλαβον· φαίνονται etc. aut certe ἔλαβον νόμον· φαίνονται etc. Non diffiteor, præter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita Linus semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruere arbitrio. De Manerote Ægyptiorum Plutarchus Is. Osir. c. 17. Pausaniasque. Nam Linum notandorum angustiæ nunc excludunt. WESS. At, cur subsistere Λίνος haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein Herodotus ait, συμ-

φέρεται δὲ ὠυτὸς (sive ὡυτὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, jam in præcedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Ægyptii* ait, *cantilenam habent Linum, qui Linus etiam in Phœnicia et in Cypro alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Græci canunt Linumque adpellant.* Jam, quod ad illa verba spectat, Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι, pulcre quidem novimus, *canticum* subinde νόμον Græce dici; veruntamen (ut omittam, nusquam alibi apud Nostrum hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari Wesselingio non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod *instituta* aut *mores* intellexerant Valla et Gronovius, primora hujus capitis verba his Latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt.* "Non hîc agitur" (ait idem vir doctus) "de legibus, quas nec Græcas, neque aliarum nationum, Ægyptios adscivisse unquam cap. 91. perhibet demum." Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de *legibus* hîc agi existimo; sed de *institutis moribusque* Ægyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. hujus libri, usque in cap. 98. (Nam et, quæ de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta Ægyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem jam initio hujus disputationis generatim pronunciaverat auctor, (c. 35.) quoad ad ἤθεά τε καὶ νόμους spectat, *pæne omnia contra facere Ægyptios quam alios homines.* Deinde, de sacris institutis agens, sæpius declaravit, nihil *a Græcis Ægyptios, plurima Græcos ab Ægyptiis accepisse.* (vide præsertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Ægyptiorum instituta, mentionem facturus cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Græcis cantari solito, cujus argumentum ex ipsorum Græcorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio hujus capitis obiter repetit id ipsum, quod jam sæpius significaverat, *nullum institutum Ægyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se,* ait, *unde tandem hoc carmen illi acceperint.* Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Ægyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adjicit, alia eorumdem instituta a Græcorum

institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicujus Ægyptiacæ Græcanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Græcorum institutis cæteroquin minime uti Ægyptios*. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Græcos a Lino nomen invenerat, et cujus argumentum deplorabilis Lini obitus erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Ægyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. t. II. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Ægyptiorum illud canticum idem esse cum Græcorum Lino statuit Herodotus, id suo judicio arbitratuque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phœnice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eumdem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poëtriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet IX. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline occisus perhibetur, parum vel in Ægyptium Maneron, qui ἄνωρος mortuus esse ferebatur, vel in Adonidem conveniant; intelligi par est, eam de Lino traditionem spectasse Herodotum, quæ Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad Iliad. σ'. 570. et apud Cononem, Narrat. XIX. qui præ cæteris de Lino hoc conferendus. SCHWEIG.

80 1. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι] Adludebat Eustath. in Iliad. α'. p. 176, 18=133, 42. et Od. δ'. p. 1484, 37=151, 48. ubi memoriæ labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartæ *magnam* fuisse *quondam capiti reverentiam cano*, ex Gellio N. Attic. II. 15. et Plutarcho t. II. p. 235. c. et majorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in Comici Nubib. v. 989. quam suis

etiam in diis venerationem poëta Il. α'. 533. prædicat; meritoque, iisdem pæne verbis, quibus Herodotus, Heroic. XI. p. 719. Philostratus. Plura Gabr. Palæotus de Bono Senect. Part. III. p. 236. WESS.

2. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ] Quod Græcorum solis Lacedæmoniis Herodotus, id Græcis in universum tribuit Nymphodorus in Schol. ad Soph. Œd. in Col. 329. Socrates Xenophontis Ἀπομν. II. 3, 16. οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, [καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Græculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque ejicienda:] καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγων. In Κύρ. Παιδ. VIII. 7, 10. se puerum didicisse testatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις —καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, præpositione plerumque suppressa: vid. Xenoph. Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. Aristoph. Ran. 175. 802. Philostr. p. 719, 12. Plene Tyrtæus in Stobæo Grot. p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θώκοισι—νέοι—Εἴκουσ' ἐκ χώρης. Aristoph. Nub. 989. καὶ τῶν θώκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. Herodotus *obviam*, ait, *occurrentibus decedunt de via*, καὶ ἐπιοῦσι ἐξ ἕδρης ὑπανιστέαται. Recta esse ista et honesta noverant, sed facere nolebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartæ. Quam Cragius et Meursius vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet Ælianus de Nat. An. VI. 61. tangunt idem Ælian. VII. 15. Aristides t. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adjectum:) et Eustathius ad Il. α'. p. 146=110, 26. VALCK.

82 1. Μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί.] Verum est de mensibus et septimanæ diebus, adgnoscitque Dio Cassius XXXVII. 18. Planetarum autem et dierum Ægyptia nomina, Dioni ex Kircheri Prodromo c. 5. adscripta a Reimaro, non esse (quod Spencerus et Vitringa suspicati fuerunt) bonæ fidei, erudite exposuit Jablonskius in Remphah Ægypt. p. 36. WESS.—Ad ista, θεῶν ὅτευ ἐστὶ, intellige ἱρὴ vel ἱρός. SCHWEIG.

Ib. οτέοισι ἐγκυρήσει] Expressit hunc locum imitando scriptor Epistolar. Phalarid. 38. ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν

παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum præter Herodot. adhibuere Democritus, Eusebius Stobæi pag. 191, 18., Heraclitus ap. Clem. Alex. p. 432, 27. emendatus Gatakero ad M. Antonin. p. 128. c. Archilochi nobilissimam nobis Æschines Socr. servavit sententiam II. p. 66. Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίοις ἐσκυρέωσιν ἔργμασι: postremum præbet Stobæus p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim Hemsterhusius. Præterea legerim, Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίως ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖά εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίως φρονεῦσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex Euripideis atque aliunde illuminare hujus non est loci. VALCK.—Equidem in illo Archilochi dicto nihil magnopere requirebam, cujus hæc plana est sententia: *Ita sentiunt*, (sive *sapiunt*,) *prout sunt res in quæ inciderint*. SCHWEIG.

2. οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι.] Quod vulgo dicunt γίγνεσθαι πρός τι, vel πρός τινι, *occupari, versari in aliqua re*, id Noster ἔν τινι dixit. SCHWEIG.

83 3. αἵ γε μαντήϊαι, *modus quo redduntur oracula.* Conf. c. 57. SCHWEIG.

84 2. ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι] Salutarem artem mos Ægyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοὺς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturæ servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. WESS.

85 1. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῷ] Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὦν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, *opplet oculos luto;* ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hîc quoque variabunt codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Ægyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. 72. et 91. ubi codicum lectio, καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ, et, καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλὸς, *lutum*, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adsperso vultum fœdare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον, Ægyptiacum est et orientale.

VALCK. De toto hoc loco multa Creuzerus Comment. Herodot. cap. 1.

2. ἐπεζωσμένος non idem est quod apud alios scriptores ὑπεζωσμένος *succinctus.* Ζωννύειν, ζώνη, ζωστὴρ, per se ad mediam corporis partem referuntur. Ergo ἐπιζώννυσθαι est *insuper cingi,* id est, *cingulo supra reliquas vestes addito:* ὑποζώννυσθαι *succingi,* tria fere notat; *intra reliquas vestes cingulum corpori circumdare; inferiores partes,* id est, *lumbos et pudenda tegere cingulo; longas vestes altius a pedibus sursum reductas cingere ad facilitatem incessus.* Ergo Ægyptii in luctu, pectora nudabant ut ea plangerent; ne autem ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπεζώννυντο, cingulo circa extremam pectoris nudati partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant. WYTT.

86 1. κατέαται] In aliis forsan codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχαται: mihi placet vulgatum κατέαται. *In re qualibet occupati,* inprimis ἐπιδίφριοι τεχνῖται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τινὶ καθῆσθαι Aristidi t. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ' ᾧ κάθηνται περιέρχωνται, Xenoph. Œcon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιν' ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι,—ζητεῖν θ' ὁπόθεν βίον ἕξει. Comparari possunt paulo diversæ loquendi formulæ, ἐπ' ἰχθύσι κατῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνισι καθέζεσθαι. VALCK.

Ib. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέαται] Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχαται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχατο ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, *Persæ, qui ad hoc ipsum constituti erant.* Sed novationis nimiæ criminationem reformido. WESS.—Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκήμασι, coll. §. 4.) de *artificibus* sellulariis, *in officina sua sedentibus.* Similiter impudicæ mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατῆσθαι ἐπ' οἰκήματος dicuntur. Vide II. 121. et 126. SCHWEIG.

2. σπουδαιοτάτην] σπουδαιεστάτην, et paulo post σπουδαιέστατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων, lib. I. c. 8. et 133. ubi no-

tat Gronov. Hujus moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 1441=89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδοιέστατος, Ἀνιηρέστερος, et in Ἥδυμος. Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecatæi fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. VALCK.

Ib. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι τὸ οὔνομα—ὀνομάζειν] Osiris est quem dicit, indice Athenagora, in Legat. pro Christian. c. 25. Conf. Larcher ad h. l. SCHWEIG.

4. μισθῷ ὁμολογήσαντες] μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. WESS.—Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60. SCHWEIG.

Ib. τὰ σπουδαιότατα valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιοτάτην ταρίχευσιν. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap., scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. SCHWEIG.

6. λίθῳ Αἰθιοπικῷ] Paria Diodorus I. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Josuæ cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado c. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Ægyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem ejuscemodi manu tenens: jungi etiam Nardii adnot. in Lucretium p. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. WESS.

Ib. ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν· ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν—ἔπειτα τὴν νηδὺν—πλήσαντες, συρράπτουσι ὀπίσω.] Hæc Larcherus sic convertit: *Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe* etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad *intestina* pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. *perpurgata* memorare *intestina*, (τῶν ἐγκοιλίων ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid

illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcæ inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse projecta: quem morem item Plutarchus attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Ægyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Jam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum *intestina* dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie *ventrem* et *alvum* significat, apud ipsum Nostrum cap. 87. de *stomacho* et *intestinis* accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc hæremus, ubi τὴν νηδὺν ait—πλήσαντες συῤῥάπτουσι ὀπίσω, dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν *ventrem* ipsum vel *alvum* dici, non *intestina.* Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς et κοιλίη prorsus synonyma sunt Nostro: nam pro eo, quod hîc ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87. ἔπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδύν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad *intestina*, sed ad cavitatem *ventris*, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. cf. IV. 72. SCHWEIG.

7. θυωμάτων] De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostræ superiorisque ætatis est. Nardius, qui diligentissime mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiæ familiæ cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet,

vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, præter concretas bituminis glebulas in ventre cadaverum et parte calvariæ observasse. Non dissimilia Middletonus et Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed mumiæ, quæ in ætatem nostram perseverant, pleræque omnes Herodoto longe posteriores videntur. WESS.—De veterum Ægyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiæ regiæ Scient. Parisiensis anni MDCCL. Exstat etiam curata cadaveris ejusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy adnotationibus ad Abd-Allatif (*Rélation de l'Egypte*) p. 268. seq. cf. p. 198. seqq. Vide etiam Heynii *Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in Commentationib. Soc. Reg. Goetting. per annum MDCCLXXX, vol. III. p. 69—98. SCHWEIG.

9. κόμμι.] Glossæ Sangerman. Κόμμιδι, ἡ δοτικὴ, Ἡρόδοτος β'. *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Conpos. 72. Habet Plinius N. H. XIII. 20. et sæpe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de P. Leopardus Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, c. 96. WESS.—Quod λίτρον vel νίτρον Græci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petræ* vocamus, sed istud quod *alcali minerale* et *natron* recentior ætas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Rouellus loco cit. p. 123. seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse Herodotum, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Thomas Lauth, patrocinium Scriptoris nostri suscipiens in Historia Anatomiæ cap. 2. p. 20. seq. SCHWEIG.

9. Σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι] Sic VII. 181. in vulnerum ligamentis. Inpendit his operam Steph. le Moyne, et errantem Vallam adjuvit Observ. ad Polycarpi Epist. p. 301. Contulit quoque Valckenarius ad Euripid. Phœniss. vs. 1663. quæ his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex Athanasio adjungere, funerationis et ταριχεύσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, propterea que, quod supra significavi mumias tantæ omnes vetustatis non videri, ac censen-

tur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι, scribit, τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitæ S. Antonii c. 90. p. 862. WESS.—De Christianorum mumiis singulari commentatione Walchius egit, quæ legitur inter Comment. Soc. Reg. Goetting. 1780. Sindonas istas byssinas ex gossypii sive lanæ xylinæ genere quodam contextas fuisse, et curata observatio mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, Theophrastus Hist. Plant. IV. 9., Pollux VII. 75., aliique. Conf. Harduin. ad Plin. XIX. 1. sect. 4., et instar omnium Forsterum in commentat. de Bysso veterum p. 38. seqq. laudatum Heerenio in *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 138. SCHWEIG. Dubitari nequit, quin h. l. nil aliud nisi *cotoneum* intelligi voluerit Herodotus. Nam primum, si de linteis fasciis cogitasset, hoc ipso vocabulo non minus hic usurus fuisset quam idem c. 81. init. usus est his, κιθῶνας λινέους. Deinde quæ circa Thebas nuper reperta sunt operose condita cadavera et ad primam classem haud dubie pertinentia, ea plurimum cotonei exhibuerunt sciscitantibus. CREUZER. Comm. Herod. p. 50.

10. ἐν οἰκήματι θηκαίῳ] Ne Salmasius quidem [a quo in Plinianis p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat Gron.] alibi, opinor, legerat οἴκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματηκαίῳ, litera interserta legem ego quam vocant criticam migrarem, atque ignotæ notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῷ ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cujus eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἴκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἱστᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἴκημα more satis usitato vocant *conclave*. VALCK.—Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη *sepulcrum* est, οἴκημα θηκαῖον dixerit *conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam?* SCHWEIG. Conf. Creuzer. Comm. Herodot. p. 66. seqq.

87 3. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα] τὴν νηδὺν h. l. *stomachum cum*

intestinis dici, supra ad cap. 86. observavimus, τὰ σπλάγχνα sunt *nobiliora* quæ vulgo vocamus *viscera*. SCHWEIG.

88 1. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην] Συρμαίη (unde συρμαΐζειν c. 77.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ ἁλῶν: Suidæ, πόμα ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësium in Œcon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit c. 125. SCHWEIG. Adde Creuzerum Comm. Herod. p. 79.

90 1. ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπαχθεὶς] Josephi justa defensio est, huc pertinens, *Nos asinis*, ait, *neque honorem—damus, sicut Ægyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur*, ἁρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, *felices et deo dignos arbitrantur*, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

91 2. Χέμμις πόλις] Hesychio Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quæ Πανὸς Græcis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102., et uberius in Pantheo Ægypt. Jablonskii lib. II. 7. p. 294. WESS.

4. σανδάλιόν τε αὐτοῦ—δίπηχυ] Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtæ declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse jubet, quod equidem, si schedæ addicerent, non recusarem. WESS.

5. δέρματα] Homerus Il. χ'. 159. —Ἐπεὶ οὐκ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν. In quæ Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἐδίδουν ἔπαθλον. Superiora διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, *in omni certaminum genere eminentes*, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλήων VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458., male sollicitatum a Seldeno. WESS.—At nihil hîc de *eminentia*. Commode Valla, cujus versionem editores omnes tenuere, *per omne certandi genus*. Si participium ἔχοντα exprimere velles, di-

cendum erat, *ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt.* Alia ratio est locorum a Wess. citatorum, VI. 63. ubi εὐδοκιμέοντι adjicitur, aut VIII. 37. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69. ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adjicitur, ut in Dionis Chrys. loco cit., aut ἥκιστα, ut apud Nostrum VIII. 142. ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, *vobis præ omnibus minime.* At hîc quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. SCHWEIG.

92 2. οἱ ἐν τοῖσι ἕλεσι.] Conf. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 55. seqq. SCHWEIG.

4. φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλὰ, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν.] Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus,* (*Rhamnus lotus* Linnæo) a quo Lotophagi nomen habent; cujus de fructu Noster IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (c. 96.) memorat. Alia aquatilis planta, de Nymphæarum genere, *Lotus Ægyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque Athenæus lib. III. cap. 1. et 2. nostræ edit. et lib. XV. c. 21. p. 677. ed. Cas. Hujus duas species hîc memorat Herodotus: alteram, cujus fructum cum papavere confert; quæ est Nymphæa lotus Linnæi, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cujus ovarium vel capsula seminalis, favo vesparum similis, nucleos esculentos continet; quæ est Nymphæa nelumbo Linn., cujus capsula seminalis apud auctores ab Athenæo citatos ciborium nominatur; fructus, faba Ægyptiaca; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriorem speciem nostra ætate non amplius in Ægypto reperiri, sed in India etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturæ observatores. Est autem tertia species, primæ adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in Ægypto nascens, cæruleo flore, Athenæo loc. cit. p. 677. c. memorata: cujus ideo hîc mentionem injeci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a Salmasio et Bodæo propositæ, qui κυανέαν τὴν χροιὰν apud Athen. in χιονέαν mutandam censuerunt. Hanc nymphæam lotum cæruleam

descripsit Jul. Cæs. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. t. I. pag. 366. seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenæum laudavi, inprimis consulendus Raffeneau-Delille, in *Observations sur le Lotus d'Egypte,* eisdem in Annal. Hist. Nat. t. I. p. 372. seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, Sylvestre de Sacy in adnott. ad Abd-Allatif p. 94. seq. SCHWEIG.

Ib. τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερὲς] Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore Dionysio in Eustath. Od. p. 1390, 50=19, 38. Optime mox Salmasius, et ejus exemplo Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447., πτίσαντες ποιεῦνται, quomodo in msstis et Eustathius. Prius certe est *pinsere,* quam *panem coquere;* neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

6. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένῃ ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται] Ad verbum, *fructus in alio calyce inest, ex radice adnato.* Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios fœmininos; quæ si ejus fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Græcum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. adnot. ad Athen. IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut Latinum *calyx,* Plinio frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit,* vel *fructum includit.* conf. Nostrum, III. 100. Quod adjicitur ὁμοιότατον, non quidem adverbialiter accipiendum, sed more Græcis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χρῆμα, aut minutæ voculæ τὶ, intelligendum. Iconem capsulæ seminalis loti, favi vesparum speciem referentis, ex Clusio repræsentavit Bodæus a Stapel ad Theophr. p. 446. florum et bulbi icones ex Prosp. Alpino exhibentur ibid. p. 449. et 450. SCHWEIG.

9. ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ] Interpres *in furno luculento,* i. e.

bene candente et ignito. Λίθους ἐκ πυρὸς διαφανέας habemus IV. 73., διαπύρους καὶ διαφανεῖς in Plut. Opusc. pag. 1006. ed. H. Steph. Hæc Reiskius. In glossis Erotiani, διαφανέσι, διαπύροις, ac sæpe Hippocrates. Vetus scriptor in Τηκτὰ Suidæ, καὶ τὴν σιδηρῖτιν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῆ ἐργασάμενοι. Πνίξαντες, recte in Hesychio ὀπτήσαντες. WESS.—Alias tamen πνίγειν non *torrere* significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua Kuhn ad Polluc. X. 107. conf. Athen. II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. SCHWEIG.

93 1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι] Commode Reiskius monuit, ποταμοὺς h. l. dici *canales e Nilo ductos*. SCHWEIG.

2. ἀνακάπτουσι] Legitur ἀνακάψαι in Aristoph. Av. 580. et in Schol. ad v. 1550. restitui poterit Hermippo: Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθών γε τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκαψα censeat præferendum: vulgata, sensu cassa, Ἐγὼ δ' ἕνεκα ψαλάθων τὴν διφροφόρον Meursium non videntur offendisse in Panathen. pag. 40. Si forte legeretur in cod. Herodoti ἅμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In Gloss. Herod. vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι. Κάψει πίνειν, e Plinio, *morsu bibere* Casaub. interpretabatur Anim. in Athen. p. 669. Eximia notavit Hemsterhusius ad Aristoph. Plut. p. 314. et seqq. Sophron Athen. VII. p. 286. D. et 323. A. κέστραι βότιν κάπτουσαι. In Eratosthenis Catast. c. 38. ὁ μέγας—ἰχθὺς, ὃν καὶ πιεῖν—coëant literæ male distractæ, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris Theon et interpretes Latini: vid. Schol. in Arati Phæn. vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν jam scribebat Scaliger ad Manil. p. 62. Hygin. Poët. Astr. II. cap. 41. *Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii.* Schol. German. p. 134. *Piscem dicunt aquarii urnæ habere* (l. *bibere*) *effusionem.* VALCK.—Cf. Koen ad Gregor. Dial. Ion. §. 117. SCHWEIG.

4. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων] Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quæ mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. WESS.—Pro κατ' ὀλίγους Coray apud Lar-

cherum κατὰ λόγον corrigit, adplaudente Creuzero in Fragm. Hist. p. 63., interpretaturque *magnitudine granorum milii*, coll. III. 100. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hîc esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud Athen. XII. 525. d. memorantur *vestes* χρυσοῖς κέγχροις (*aureis granis*) distinctæ, sic et hîc οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, *grana* dicuntur; et τῶν ᾠῶν οἱ κέγχροι (*ovorum grana*) intelliguntur ipsa *singula ova*, vel *ovula*, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποῤῥαίνουσι τῶν ᾠῶν κατ' ὀλίγους. SCHWEIG.

6. οἳ δ' ἂν αὐτέων ἁλῶσι etc.] Quod subditur de piscibus in mare nantibus et redeuntibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. pag. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἳ δ' αὖ ὀπίσω præfert. Ego vero fidenter cum Valckenario ἐπαριστερὰ τῶν κεφαλέων et ἐπιδεξιὰ recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερὰ et ἐπὶ δεξιά, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS.—ἐπὶ δ. et ἐπ' ἀρ. retinet Schweighæuser. auctorem citans Schneider. Lex. v. Δεξιός.

94 2. σιλλικύπρια] Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmas. in Solin. pag. 704. WESS.

Ib. αὐτόματα ἄγρια] Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδίω μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἠναγκασμένων. Neque tamen putem Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. Quæ sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII. c. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρᾳ·—ταύτης δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. VALCK.

4. κόψαντες, ἀπιποῦσι] Valla: *alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt.* Melius Salmasius in Solin. p. 686. *alii contusum exprimunt, alii frictum excoquunt.* Ἀπιποῦν est *exprimere*, uti ἐξιποῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξιπώσας

ἀνελοῦ τὸ ἀποῤῥυέν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. WESS.

96 1. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ.] Hæc est arbor lotus, cujus supra in transcursu mentionem feci, ad cap. 92. SCHWEIG.

3. γόμφους πυκνοὺς] *Densos et longos stipites* interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum poëtæ Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν, Odyss. ε΄. 248. et Nonni XL. pag. 1044, 10. φράξατε λεπταλέοισι σεσηρότα δούρατα γόμφοις: unde ipsæ naves πλοῖα γομφωτὰ Strabon. XVI. p. 1076. B=741. WESS. Tractavit hunc locum Schneiderus in Lexic. voc. Γόμφος. SCHWEIG.

Ib. ἐν ὧν ἐπάκτωσαν] Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus obversabatur Homeri ex Od. ε΄. 248. Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε etc. Sæpe verbum πακτοῦν, semel attigit Eustathius hunc Herodoti locum, ad Od. ε΄. p. 220, 27. velut Herodoteum excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum Aristophaneis adfirmans, et his Sophoclis, καὶ δῶμα πάκτου, quæ sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent H. Stephanus annot. in Soph. p. 13. et Is. Casaubon. in prima edit. notarum in Diog. Laërt. p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάκτου, per editiones Sophoclis Aj. vs. 579. propagata, Suida potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Græcum, ἀπακτοῦν. VALCK.

5. κατεῤῥαμμένη ῥίπεϊ καλάμων] Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμῳ, cui non adstipulor. ῥίπεσι Homeri Odyss. ε΄. 256. Hesychius et Eustathius interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. Dioscorides I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων Agatharchides p. 47. ed. Huds., quo genere Æneas in Tactic. c. 30. et 37. cum Casaub. scholiis. Usu feruntur ῥὶψ, ῥιπὶς, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥίπος, (unde Homeri et Nonni ῥίπεσι) et ὁ ῥίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam ejus figuram et formam præferebat, quæ

Porti justa opinio. WESS.—Sic VIII. 51. θύραι sunt *asseres, tabulæ*. Conf. Schneid. Lexic. Gr. hac voce. SCHW.

6. τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐστι etc.] Grammaticorum natio βάριν Ionici commatis censet. Phavorinus, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. G. Corinthus consimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας Euripides Iph. Aul. 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat Barnesius. Spectavit enim Ægyptios, Æschyli exemplo, qui Suppl. vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βάριν οὐχ ὑπερθορῇ. WESS.

97 1. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι] Diodorus, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Ægæo recurret semel iterumque, quo de alias. WESS.

4. οὐκ οὗτος] A Naucrati urbe conmoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus c. 17., quocunque erat tempore Memphim versus: agris Nili inundatione mersis præter ipsas Pyramides pergebatur cursu extraordinario. WESS. Οὐκ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. SCHWEIG.

98 1. Ἄνθυλλα] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis εἰς ζώνας: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. I. c. 52. Quæ Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum præpositionis εἰς attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

3. Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου] Archander nepos-ne Achæi an filius sit habendus, dubium videtur. Gronovius nepotem putat; Pausanias filium. Ἄρχανδρος, scribit VII. 1. pag. 522. Ἀχαιοῦ καὶ Ἀρχιτέλης ἐς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Archander ex loco, unde venerat. Memini Φθῖον τοῦ Ἀχαιοῦ ex Stephano in Ἑλλὰς, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? WESS. Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. SCHWEIG.

99 1. κατὰ τὰ ἤκουον] Tale κατὰ τὰ ὦρα, IV. 76.; tale κατὰ τὰ συνεθήκαντο VI. 88., et in mss. V. 122. nec diversum

erat κατὰ τὰ εἵλοντο V. 12. [V. 11. extr.] quod M. mutavit. WESS.

3. τοῦτο μὲν] Huic τοῦτο μὲν, respondet illud τοῦτο δὲ, quod §. 9. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο μὲν. SCHWEIG.

Ib. ἀπογεφυρῶσαι] γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de *ponte* proprie nominato dicitur, sed et de *aggere*, ut Iliad. ε'. 89. Et γεφυροῦν, non modo *ponte jungere*, verum etiam *aggere complere*, aut *velut aggere obstruere*, Iliad. φ'. 245. Sic Isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντου γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποντιάδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν intelligetur *jactis aggeribus Memphin* (a Nilo) *secludere*, et ab inundatione tutam præstare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adjiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyæ montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed *hoc etiam* solum, in quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Reiskius: "Hanc "significationem verbo inesse posse, patet e simplici γέφυρα, "quod non modo *pontem*, sed etiam, ut Homero passim, "*intervallum* inter binos quosque aciei ordines notat. Hoc "sensu verbum γεφυροῦν simplex occurrit apud Eusebium "in Chronico, ubi de Hadriano sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχείμα-"σεν εἰς Ἀθήνας, μυηθεὶς τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσῖνα, "κατακλυσθεῖσαν ὑπὸ Κηφισσοῦ ποταμοῦ." Animadv. in Græcos auctores, t. III. p. 106. SCHWEIG.

100 5. καινοῦν τῷ λόγῳ] Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniæ. Legitur in Gloss. Herod. Καινοῦν, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit Suidas, cujus interpres: "Καινοῦν ap. "Herod. significat *novo quodam sermone uti*:" absurde. Utilior Hesychii nota: Καινίσαι, καινῷ χρήσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι. De Perillo, qui, Phalaridis jussu tauro inclusus, *artis suæ opus teterrimum primus auspicatus est*, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9., Callimachus fragm. CXIX. πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eum-

dem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: *quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam.* Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιεύμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἥκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόφασις et λόγος. Pervulgatæ sunt formulæ, ut apud Latinos *verbo* et *revera*, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλόμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit Marklandus, XXVII. 8., ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾶν φησι μὲν τοῦ ὁρωμένου, τὸ δ' ἀληθὲς ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ib. ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ] Præstet-ne ὑπόγεον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνώγεον. Hîc molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani κενοῦν alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν præferunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καί τι καινίζει στέγη. Edito patrocinatur Scholiastes P. et Λέξεων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: prætexuisse videlicet ædificio reginam novi quidpiam, ut Ægyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. p. 67. Fortasse invenietur, cui καινὸν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. Ego vulgatam scripturam satis et abunde firmatam videns, in eamdem interpretatus sum sententiam, quam his verbis Valla expresserat, *per caussam quidem novi operis.* Sic fere Thucydides III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, *nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes.* Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud præ se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in præsenti tempore, non ποιησαμένην in præ-

terito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Ægyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam Valckenar. in animo habuisse videtur, quamque planius Schneiderus in Lex. expressit: scilicet, *præ se tulit regina, inaugurare et dedicare se velle illam cameram.* Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐγκαινίζειν, (i. e. καθοσιοῦν, καθιεροῦν, coll. Polluc. I. 12.) testimoniis Callimachi et Hesychii constat a Valck. citatis. SCHWEIG.

101 1. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος] Platonis Politic. p. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adsciseeretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, hujuscemodi præsidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. Κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est *nihil splendoris:* κατ' οὐδὲν, *fere nihil, tantum quantum nihil;* quod Gallice diceres *autant que rien,* vel *à peu-près rien.* Sic κατὰ comparationi inservit II. 10. IV. 23. IV. 181. Rursus idem ac *fere, circiter,* valet II. 145. VI. 79. Orationis structura similis illa erat, c. 93. ἀποῤῥαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀποῤῥαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, *spargunt granorum nonnulla,* tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, *spargunt idemtidem granorum nonnulla,* id est, *spargunt grana minutis portionibus, spargunt paullatim grana.* SCHWEIG. Leg. sine dubio, κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λ. Sic mox τῶν δὲ οὐδένα ἄλλων οὐδέν. Quod geminum. TOUP. Paulo intricatior est verborum structura, ita fere enodanda: τοὺς δὲ ἄλλους βασιλέας κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος ἔλεγον, οὐ γὰρ αὐτῶν οὐδεμίαν ἔργων ἀπόδεξιν εἶναι, πλὴν ἑνὸς τοῦ ἐσχάτου

αὐτῶν, Μοίριος. Verba κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος idem videntur sonare atque ἐν οὐδενὶ λαμπροὺς εἶναι.

2. ὕστερον δηλώσω] Vide cap. 149. SCHWEIG.

102 1. τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου βασιλέος] Trecentos et XXX. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Mœris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἑπτὰ γενεαῖς, *septem generationibus*, Sesostrin Mœride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostris ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Bouherii, Dissert. Herod. c. 7. Jam cum Mœris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Ægyptum fuit profectus c. 13., abierint præterea anni circiter octingenti a bello Trojano ad ejusdem usque tempora, c. 145., et ab Hercule Alcmenæ filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, Sesostrin ne integro quidem seculo ante bellum Trojanum vixisse, æqualem Herculi Alcmenæ filio, vel paullo inferiorem. Plura Perizonius Orig. Ægypt. cap. 16. WESS. Neque vero diserte Herodotus ait, proximum Mœridis successorem Sesostrin fuisse: neque continuam regni Ægyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quædam momenta ex illa commemorare. SCHWEIG.

3. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβὼν] Aut e contextu τῶν videtur ejiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. 'Αστοὶ, ἐγγενέες etiam dicti et ἐγχώριοι, Herodoto sunt indigenæ, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστοὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat Sesostris et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam jam ante sibi subjecerat Arabas et Libyas secundum Diodor. Sic. I. 53., et postea certe peregrinis usus est ad ædificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste Diodoro I. 56. VALCK.

4. γλιχομένοισι] Verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construitur: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fit per elli-

psin præpositionis, quam hîc adjectam dedit Herodotus. SCHWEIG.

5. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε] Josepho placuit hæc narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, Ant. VIII. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. pag. 20. WESS.

103 2. προσώτατα] Vid. Matthiæ Gr. gr. 464.

3. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες] Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

104 1. seq. Φαίνονται—οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι] Hæc ut ambigua admodum examinavit Theo, p. 49. ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De *libro primo* taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa hæret in mutato vocabulorum ordine. WESS.—Si οἱ Αἰγύπτιοι præmisso articulo scripsisset Theo, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a Nostro: cujus de Sesostri et de Colchis famam Apollonius etiam Rhodius secutus est, Argonaut. IV. 272. seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur Herodotus. SCHWEIG.

6. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι] Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων [r]. Josephus, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina Ramiresii de Prado, Marshami, Spencerique pro Ægyptiis eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro Judæis Gatakeri, Witsii, Wormii de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et Jablonskii Prolegom. Panth. Ægypt. sect. VII. p. 13. Est sane Wormii disputatio in carpendo Herodoto nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, diffi-

[r] Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriæ incolæ, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6. et 72. SCHW.

cilis. Nec absolvo tamen Nostrum; quem Judæorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. Phœnices Syrosque Palæstinos non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales Philistæi: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege Samuel. lib. I. c. XVIII. 25. et 27. quæque ibi Clericus. Hic vero strigilem criticam, asperrime Herodotum radentem et lancinantem, Jamesoni ex Spicil. Antiq. Ægypt. c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. Herodotum falsa narrantem et rumore deceptum cognovi, mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS.—Consuli, præter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaisch. Recht.* t. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. SCHWEIG.

8. ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν.] Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, *ab antiquissima ætate:* quod verum esse constat. In Æthiopibus censebantur Troglodytæ, qui omnes παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritæ in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Æthiopes sive Habessini. Vide Ludolfi Histor. Æthiop. lib. III. 1. et ejusdem Commentarium. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, non Æthiopes. WESS. Nempe populi quos paulo ante nominaverat. SCHWEIG.

106 1. Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα etc.] Sic præstat ex scriptis. Mutarunt scribæ, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχέειν,—τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο. Sophocles Trachin. vs. 287. —Τάσδε δ', ὥσπερ εἰσορᾷς, Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον Χωροῦσι πρός σε. Plura Gronovius in Senecam de Benef. IV. 32. et Davisius ad Cicer. Disp. Tuscul. I. 24. WESS.

3. πέμπτης σπιθαμῆς] σπιθαμὴ est *dimidium cubiti:* itaque, quemadmodum v. gr. τρίτον ἡμιτάλαντον sunt *duo talenta cum dimidio*, et ἕβδομον ἡμιτάλαντον, *sex talenta cum dimidio*,

sic πέμπτη σπιθαμὴ sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Didymus apud Priscianum p. 1530. καὶ τοὺς τέσσαρας ἥμισυ πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμήν. Quæ verba ad hunc locum respicere docuit vir doctus in Diario Classico V. p. 334. reponendum autem πέμπτην σπιθαμήν. SCHW. Prisciano πέμπτην σπιθαμὴν e ms. reddidit Lindemannus pag. 217.

3. ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον] Corrigitur ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου, me invito: mox quoque ὅπλοισι τοῖσι ἐμοῖσι, ex Diodoro I. 55. a Galeo, Pawio, Reiskio. Tu vide Sophocleum hoc, Trachin. 1057. Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ Καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ. Vertebat Cicero liberius, Tuscul. Disp. II. 8. *O multa dictu gravia, perpessu aspera, Quæ corpore exantlata atque animo pertuli.* Nam ut in Sophocle καὶ νόοισι μοχθήσας, quæ Davisii conjectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem Claudiani, Bell. Gildon. vs. 115. *Ast ego, quæ terras humeris pontumque subegi.* Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate Rubenius et Gebhardus scribebant *numeris*, neque *juvenis*, uti Barthius. Tuitus Claudianum est Nostri verbis, quæ poëtæ in animo fuerunt, Gronovius Diatrib. in Papin. Statium c. 23. p. 128. Nunc video, Burmanno non admodum Gronoviana placere, nec muto dicta. WESS.

5. Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι] Antiquissima hæc et prima statuæ Memnonis, Thebis erectæ, mentio, qua de Jablonskius singulari Syntagmate pererudite p. 30. Eam vero Sesostris colossum esse, Pausanias auditu etiam acceperat, Atticor. c. 42. p. 101. Negat Noster, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθηΐης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent Procopius Bel. Pers. I. 6. et Agathias Sch. II. p. 38. B. Placuit et Lysiæ Or. I. 5. Euripidique, Helen. vs. 1262. etc. WESS.

107 3. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα] Anilis hæc Ægyptiorum fabula. Diodorus insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. WESS.

108 1. τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο] Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107., quo Sesostrin dixerat

ἀνάγονται πολέας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο. Conf. Diodor. Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quæ sane sufficiebant: mihique adeo multo videtur verisimilius, quæ his prostant subjecta, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο, e præcedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso Herodoto: sed quæ scripti codices tuentur, in hoc quidem historico sæpius luxuriante, perpaucis videbuntur in marginem rejicienda. VALCK. Hæc verba e cap. superiore huc translata censent Wesseling. et Pawius.

4. πλατυτέροισι] *Salsioribus.* Πλατὺ, ἁλμυρὸν, Hesychius. Quam voci potestatem ex Aristotele atque aliis docte vindicavit Is. Casaubonus in Athen. II. 4. De Chalcide Dicearchus c. 13. hæc: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἁλυκά· ἓν δὲ ἡσυχῇ μὲν ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χρείᾳ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque H. Stephanum, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

Ib. ἐκ φρεάτων χρεώμενοι] Ne hoc quidem, ἐχρέοντο—χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ φρεάτων ἀρυόμενοι vel ἀρυτόμενοι, *ex puteis haurientes,* forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀῤῥύσονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ φρέατος, ubi ἀρύονται, aut ἀρύτονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e Casaub. Anim. in Athen. II. c. 4. De Ægypto loquens Plutarch. de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ φρέατα πάντα—ἁλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et Diodorus ὕδατα—πικρᾶς ἁλμυρίδος γεῦσιν lib. III. c. 39. VALCK.

109 1. ἀποφορὴν ἀποτελέειν] Diodori Sesosis devictos Æthiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subjugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Ægyptiorum ἀποφορῇ tacet Diodorus. Herodotei codices si variant, vix, opinor, constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορήν οἱ τελέειν, an ἀποφορὴν ὑποτελέειν, an quod M. præbet, ἀποτελέειν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. Herod. Ἀποφορήν: quod hic *tributum* notat, τὸ

ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic *merces* dicebatur, *quam heris præstabant servi;* quam in rem sufficiunt Valesio notata ad Harpocr. Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ *tributum* illud vocatur, quod Atheniensium reipublicæ quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso dictum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἑκάστους φόρους συντ. quæ prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Dounæus, cujus vid. Prælect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. VALCK.

2. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι] Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς ταταγμ. ἀποφορῆς. SCHWEIG.

3. δοκέει δέ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρίη etc.] Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Ægyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλέτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χώρων: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. *Inventa* enim *hæc ars est, tempore, quo Nilus, plus æquo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur.* Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

Ib. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.] Non inprudenter hæc ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. IV. 34. ut τῶν ὡρῶν *horarum* usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὡρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὡρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. WESS. Larcherus γνώμονα quidem *horologium solare* intelligit, πόλον vero, *cœli*

quem vulgo *polum* vocamus. Rectius alii et *polum* et *gnomonem* instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. instrumentum *polus* est, non cœli cardo. Cæterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly *Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. SCHWEIG.

110 1. μνημόσυνα δὲ ἐλίπετο] Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57., qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱρέος Vulcani controversia non dissentit. Certe in Coisl. Diodori et Mutinensi cod. ἱερεὺς, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione, neque injusta, ut alibi monitum. WESS.

3. ἱστάναι.] Commodius foret ἑστάναι vel στῆναι, *stare*. Nunc ad activum ἱστάναι intelligendum ἱστάναι αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδριάντα. SCHWEIG.

111 1. Φερῶν] Eusebio dicitur Φαραὼ Chron. p. 7., Diodoro *Sesostris* [*Sesoosis*] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Ægyptiorum conmune nomen fuisse פרעה *Pharao*, uti in Hebræo codice scribitur, sive ΦΟΥΡΟ aut ΦΕΡΟ, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharao Sesostris potuit, sicuti Pharao Neco, et Pharao Hophra, qui Necos et Apries hac in Musa c. 158. et 161. WESS. vid. Creuzeri Comm. Herod. p. 212.

5. Ἐρυθρὴ βῶλος] Habet hinc Steph. Byz. in voce. Diodoro Ἱερὴ βῶλος et κώμη, sive *vicus*, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

112 1. τοῦ Ἡφαιστηΐου] Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἡφαίστειον, an Ἡφαίστιον, (quod in K.) melius esset: dignaque res visa Eugenio, æquali Imp. Anastasii, ut singulari conmentario illustraretur apud Suidam in voce. In edd. ac scriptis Græcorum libris discordia observatur insignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congessit ad Dionis Cassii lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* non neglexit Gronov. quibus similia *Judæorum castra* in Augustamnica Ægypti provincia Notit. Imp. Orient. p. 204.,

sive στρατόπεδον Ἰουδαίων, Josephi Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

3. καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον] Si foret ὅτι οἱ ξείνης etc. uti Reiskius conjicit, ἐπωνύμιον protectius esset, idemque ac ἐπωνυμία: alioqui ἐπώνυμον (de quo præclare Stanleius in Æsch. VII. Theb. vs. 138. et Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Vide tamen Miscell. Lips. vol. VII. p. 639. WESS.—Ἐπωνύμιον, i. q. ἐπώνυμον, scil. τὸ ἱερόν. Etiam Pindarus ἐπωνύμιος pro communi ἐπώνυμος usurpavit, Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. SCHW. Æneas Gazæus Theophrast. p. 43. Larchero citatus, καὶ ἡ Ἑλένη τῶν ἱρῶν αὐτῷ κοινωνεῖ, ἣν ξένην Ἀφροδίτην ὀνομάζουσιν οἱ τελούμενοι.

113 2. ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος] *Ægyptium mare* Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro illud est, quod Ægyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque Strabo dissentit, *Carpathium* Ægyptio conmittens, huic Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A=488. B. et II. p. 187=125. D. in *Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum*, συνάπτουσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit pag. 182. D=121. D. maris Ægæi sinum συγκείμενον esse ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσικοῦ. Quæ quidem pro Herodoto abunde sunt. WESS.

Ib. ἐς Ταριχείας] Ionico flexu Ταριχηΐας dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχηΐων legebatur in msto Galei. Quando nomen est urbis, Ταριχέα scribendum censebat Salmasius. VALCK.

Ib. Ἡρακλέος ἱρὸν] Canobi suburbio *Heraclium* ab Herculis hoc templo nomen est in Strabonis XVII. p. 1153. A. =801. B. Ipse Hercules in oraculi responso Κανωβεὺς apud Pausan. Phocic. c. 8. p. 830. et ejus cultus in Taciti Ann. II. 60. Jam quæ consequuntur, servos ejus in tutela fuisse docent; quorsum et Hebræos refert, dira Ægyptiorum servitute pressos olim, Jablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. conjectura admodum incerta. Illud autem ὅτεῳ ἀνθρώπων converti in ὅτευ, uti mssti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium Noster casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum fugere non possunt, et

coacervavit Raphelius ad Epistol. Paulli ad Ephes. I. 3. WESS.

4. Θῶνις] Homero Θῶν, Θῶνος. Ægypti rex Θῶνις est Æliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtæ Θώνιος ἐν ψαμάθοισιν ἀθρήσατο explicantibus de serpente hæmorrhoo, cui Θώνιος a loci rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem censeo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus Thonidis præfecturæ tractus. WESS. Apud Diodor. Sic. I. 19. Θῶνις est oppidi maritimi in Ægypto nomen. SCHWEIG.

115 4. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες] In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπολαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum contribuit d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Platoni placuit Phædon. p. 58. B. ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. κἂν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλωσι, nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam Nostri c. 108. WESS.

5. παρὰ τοῦ] Formulæ istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium plura ex Nostro exempla congessit Gronovius. In his V. 70. II. 66. II. 111. III. 69. IV. 1. VI. 68. SCHWEIG.

7. μετορμίζεσθαι] μετεωρίζεσθαι [Vid. var. lectt.] singulare est, neque recordor de navigatione, aliorsum instituenda, simpliciter collocari. Μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει Thucyd. VII. 16. et μετεωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μεθορμίζεσθαι haud sprevit Euripides Medeæ vs. 255. et 443. sententia tamen translata. WESS.

116 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπιξιν etc.] Syllaba repetita scriberem ταύτην τὴν ἄπιξιν. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum præsertim in Heroicis, p. 694. VALCK—Sæpe vero post οὗτος et hujus declinata articulum omittit Noster, quem Atticus scriptor non neglecturus erat. SCHWEIG.

Ib. ἐς ὃ μετῆκε αὐτὸν] Verti debuerat, *quare eum missum*

fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ—λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter pœnas dedit. WESS.

2. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.] Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δέ· κάρτα γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budæo Conment. Gr. Ling. p. 418=806. extr. eadem fuit animi sententia. Agnosco præterea κάρτα et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cujus nullum hic quidem vestigium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατάδηλον δὲ ἐποίησε etc., uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. Scilicet olim post ἑαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ—ἑωυτὸν) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δέ· cum paulo majore distinctione scripsissem. Jam κατὰ haud dubie Ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua καθὰ vel καθ' ἃ est, atque idem fere ac ὡς sonat, *ut, quemadmodum, prout, quatenus,* sicut I. 208. II. 6. III. 86. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quædam, cui quæ respondeat apodosis haud satis adparet: quare etiam Reiskius in notis mss. ad Wess. missis κατὰ in κάρτα mutandum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima hujus structuræ ratio atque illius, cujus plura exempla ad I. 58. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπηνείχθη ἄγων, quod quidem perinde est ac si dixisset ἀπενειχθῆναι ἄγοντα. Quæ si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in animadverss. editis ad hunc locum p. 108. "Apodosin "verborum κατὰ γὰρ ἐποίησε esse demum in illis verbis, quæ "infra leguntur, ἐν τούτοισι τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ etc. hoc sensu: "*nam secundum illum modum, quo fictos a se errores Alexan-*"*dri exposuit; (nusquam autem se retractat)—illo itaque* "*modo illisque verbis declarat sibi non ignotum fuisse Alex-*

"*andri ad Ægyptum appulsum.*" Miratus sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hîc accipiendum, a doctissimis interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallæ interpretatio, *nec usquam alibi retractat*, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua Gallice *se retracter* usurpamus, id est, *diversum* vel *contrarium dicere ejus quod semel diximus.* Atqui nullum alium vel Nostri locum vel alius cujuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud Nostrum quidem non modo lib. V. cap. 92. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco Budæus, a Wess. citatus, sic interpretatur "*et nusquam alibi* "*se ipsum revocavit*, id est, *nusquam id iterum dixit.*" Pariterque H. Stephanus in Thes. t. III. p. 517. f. "*se ipsum* "*revocavit*, pro *iterum idem dixit.*" Schneiderus vero in Lexic. crit. alterum Herodoti locum citans, hunc quidem silentio prætermisit. Cæterum eamdem famam de Helena in Ægypto retenta, non Trojam a Paride abducta, secutus est Euripides in cognomine fabula. Conf. Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. SCHWEIG.

3. ἐν Διομήδεος Ἀριστείῃ] Auctoritate codicum destituta non requirerentur ista. Sunt subjecti versus ex Iliad. ζ'. 289. et seqq. Διομήδους ἀριστεία vocabatur a grammaticis Ilias ε'. in qua meminit in transcursu poëta Alexandri, naviumque architecti Pherecli: sed hoc nihil ad Herodotum facit, Homerum etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte Plato meminit Νεκυίας Odysseæ in Minoë p. 319. D. Ceterum in Ægypto permansisse Menelaum censuit Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. C. atque id ipsum obscurius indicatum ab Homero. VALCK. Non patitur constructionis tenor, ut abjiciantur ista verba. Iliadis librum quintum sequioris ætatis Grammatici Διομήδους Ἀριστείαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους ἀριστεία inscriptum erat, sextum etiam

librum esse complexum. Conf. Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. SCHWEIG.

117 1. Κατὰ ταῦτα] Cum his non cohæret δηλοῖ. Lineola tantum adjecta scribi posset: Κατὰ ταῦτα—δῆλον, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά ἐστι: *Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est:* δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα, καὶ τόδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in Herodoto miror equidem τὸ χωρίον. Veterum *loca* quæ dicimus, recentiores inprimis philologi Græci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic sæpe Scholiastæ et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. t. II. p. 17. τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, *libri, quem scripserat, locum:* in Act. Ap. Lucæ VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, *locus* est de istis, quæ γραφικὰ χωρία, *S. S. loca* vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Ev. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud scriptores, qui rebus Græcorum florentibus viguerunt, ubi poëtarum excitant antiquorum loca, præterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. 1, 20. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobæo p. 198, 48.) subjiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησίν· Ὦ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μώεο, μὴ τὰ σκλῆρ' ἔχῃς: quæ, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris ævi philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὦ. π. retulerit? VALCK.—Valckenarii conjecturam secuti Reiz. et Borheck. δῆλον ὅτι οὐκ Ὁμήρου ediderunt sine idonea caussa; nam si haud ita commode, ut paulo ante, intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὅμηρος vel ὁ ποιητὴς, *declarat poëta;* nihil impediebat, quo minus idem verbum hîc intransitive et impersonaliter acciperemus, *clarum est, adparet,* quemadmodum IX. 68. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134. III. 82. et ἐδήλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Jam, quod ait καὶ τόδε τὸ χωρίον, *et hic lo-*

cus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: *Ces vers du poëte, et principalement les deux derniers, prouvent* etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Ægypto retento opportune quidem præmisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Ægyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, præ reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de Cypriorum carminum auctore obiter ostendere vult. Itaque τόδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti hæc verba sunt, intelligi debet ille poëtæ locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex Iliade citatus, quo memoratur, Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse *locum* ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum Borheckio totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa hæc duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quæ si cum Schæfero abjiceremus, percommode flueret oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τόδε οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὁμήρου etc. *Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet*, etc. SCHWEIG.

2. εὐαέϊ τε πνεύματι χρησάμενος] Videtur poëtæ τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis jucundum illud, Philoct. vs. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαής, ὕπνε δ' ἀλγέων εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero Noster concludit, Homero τὰ Κύπρια ἔπεα perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. Aristoteles Poët. Art. c. 16. Dicæogeni τὰ Κύπρια tribuit; alii Stasino, quemadmodum Schol. ad Iliad. α'. 5., aut Hegesiæ, vel Halicarnassensi cuidam, sicuti apud Athenæum XV. 9.[s] qua de re docte Rykius Dissert. de Italiæ Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus Perizonius ad Æliani Var. Hist. IX. 15.

[s] C. 30. nostræ ed. p. 682. ed. Cas. et Animadv. ad utrumque locum. conf. eumdem Athen. VIII. 334. b. c. SCHWEIG.

Sit-ne Ἰλιὰς ἐλάσσων vitæ Hom. c. 16. idem ac τὰ Κύπρια poëma, quæremus obportuniore tempore. WESS.

119 1. καὶ Ἑλένην ἀπαθέα κακῶν ἀπέλαβε] De Helena, Trojamne fuerit asportata ab Alexandro, an in Ægyptum, magna inter veteres discordia. Cum Euripide Elect. vs. 1280. Herodotus quadam ex parte facit, Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenæ, quæ hic præteriit, uberiusque enarrantur in Tragici Helena. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης Eustathianæ, τούτων εἷς ὢν καὶ Ἡρόδοτος, in Iliad. γ'. p. 397, 45=301, 24. WESS.

2. ἔντομά σφεα ἐποίησε] Plutarchus de Malign. ἐντομὰς ἐποίησε, quod in lexica translatum durat: at error Plutarchi aut librariorum est. Simili Noster in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες. Valla de haruspicina, quæ exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντομὰς ad sanguinem eliciendum frequentabant superstitiosi veteratores. In Luciani Asin. c. 37. circumforanei deæ Syriæ sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πήχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα Heliodori Æth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. præterque ceteros fanaticus, sive Dianaticus, graphice a Maximo Taurinensi Serm. XXXII. tom. IV. Anecd. Muratorii p. 100. descriptus. At scelerosum magis humanasque victimas puto innui. Quæ quidem religio, inpia et horribilis, in Ægypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Græcos non insolita: Virgilii Æn. II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine cæsa, Sanguine quærendi reditus.* Quibus et H. Stephanus, mecum sentiens, usus fuit Thes. t. III. p. 1401. Aliis ἔντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici Apollon. Rh. I. 587. a Porto haud neglecti, respexerunt. WESS.

120 3. οὐκ ἔστι ὅτι οὐ δύο, ἢ τρεῖς] Hanc Herodoti disputationem examini Riccius submisit, Diss. XL. in Homer. p. 217. tom. II. Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet Herodotus veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, Euripidem; neque illi adsensum

Libanius negavit Declam. I. p. 189. Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a Fabricio vocati in Sexti Empirici lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures Homeri amor et studium in diversa conpulit. Controversia ipsa in ambiguo hæret, incertis fulta conjecturis. De Chrysostomo Dione dico nihil: discrepat ejus caussa. WESS.

6. ὅκως πανωλεθρίῃ etc.] Deo minus indignam opinionem suam Herodotus opposuit sententiæ poëtæ veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) Homerum esse negabat. Istius poëtæ Jupiter, ut terram incolarum onere prægravatam levaret, ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, Ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο: in Schol. ad Hom. Iliad. α'. 5. Hanc et alibi sententiam sequutus est Euripides et in Helena v. 39. seq. Quæ habet Euripidea similis argumenti Strabo IV. p. 279. A=183. D. suspicor e deperdito dramate repetita. Euripidis studiosissimo Chrysippo philosopho non displicuit ista ratio, cujus e lib. III. de Diis verba quædam exhibet Plutarchus tom. II. p. 1049. B. Homines Jupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius cæci filia, quæ, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quæ me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

121 1. Ῥαμψίνιτον] Protei regis successor Diodoro *Remphis* I. 62. audit; *Rhamses*, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quæ de Rhamse Tacitus et ejus per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Ramse latere, Valesius et Perizonius Orig. Ægypt. c. XVII. p. 348. conjecerunt. WESS.

2. τὸν μὲν πρὸς βορέω] Qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque *æstas* salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. SCHWEIG.

4. ἐπιτραφέντων] Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo sint M. K. et P. majore in laude forent, si ἐπιτραφθέντων obtulissent, quemad-

modum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiorem, præferre. Lege Eustath. in Homer. Il. p. 519, 41=393. med. WESS.—Recte quidem ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7. a præs. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγενομένων) a verbo ἐπιτρέφω, quo usus est Noster haud admodum dissimili notione I. 123. et IV. 3. SCHWEIG.

6. τῶν λίθων—ἕνα ἐξαίρετον, sive ἐξαιρετὸν] Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμιεῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem *non coagmentatum*, τὸν ἐξαίρετον ῥηϊδίως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quæ narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulæ Herodoteæ de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Ῥέμφις dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Græculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἅρμοστρα. Quod scribit Herod. πάγας—περὶ τὰ ἀγγήϊα—στῆσαι, Characis Dædalus, qui in Elide degebat exul (αὐτόσε legerim, pro ἔκτοσε·) παγίδας ἔστησεν. Pausaniæ Hyrieus ἵστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχεσθαι: Agameden Pausaniæ ὁ δεσμὸς κατεῖχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Ernesti reponit αἱρεῖται. Tandem ob eamdem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

10. τὰ μέτρα] Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quæ ejus *mensura*, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo

I. 47. et passim alia. WESS. Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo ædificio et ab utroque latere. SCHWEIG.

19. χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ] Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι *reprehendendi* notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, pæne adcedo Geinozio, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιεόντα παῖδα. Cui bono hæc iteratio? Turbatur præterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο passiva erit potestate, *cum acerbius acciperetur*. Verum, omnibus contra euntibus membranis, hæc tango magis, quam adsevero. WESS. Nec subjecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorumdam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est *duro modo aliquem prehendere et tenere*, i. e. *aspere premere, acriter instare, pressim urgere*. SCHWEIG.

20. ποδεῶνας] Ποδεῶνας ἀσκῶν Valla verterat *pedes*. Sunt hîc, et in oraculo quod regi Ægeo quondam redditum traditur, *utrium petioli* sive *prominulæ partes*: ὃ τοῦ ἀσκοῦ προέχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At hæc occupavit Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

24. Προαγαγέσθαι] Sic Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν, sæpeque alias. Junge Vit. Homeri c. 21. WESS.

26. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.] Sic ἐπὶ λύμῃ, *contumeliæ caussa*, III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc ætatem apud Arabes et Turcas contumeliosum pœnæ et injuriæ genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. pag. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducæ c. 15. WESS.

28. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος] Hic et c. 126. errantem Vallam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon.

p. 177. Sæpenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis t. II. p. 163. B. Isæi Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆστο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. *domi mansit*, et *e domo discessit:* in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. C. et Or. VII. p. 127. D. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ῥυπαρῶν: ut μιαρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. D. οἴκημα πορνικὸν dixit interpres Ezech. XVI. 24. In Origene contr. Cels. I. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἐτείου, nata e στέγους vel τέγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt Boherellus, Menag. et Davisius. Recentioribus τὸ οἴκημα passim τέγος dicitur vel στέγος. De puero cujas esset interrogatus Diogenes, acerbo lusu Τεγεάτης ἔφη, Laërt. VI. 61. VALCK. cf. Taylor. Marm. Sandvic. p. 59. citante Wesselingio, necnon Schweighæuser. ad II. 86.

30. χεῖρα] Χεὶρ pro *brachio* ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud Homerum et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis τῶν—ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. WESS.

Ib. ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα] Aristoph. Plut. 242. ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω: Joseph. Antiq. XVIII. 8, 4. Judæi εἰσίασιν ὡς τὸν Πετρώνιον: et Alciphron I. 28. cum Bergleri observatis. Jam quod Gronov. ad II. 115. ἐσελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscœnum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus Polybii fuit, qui XV. 24. εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. Apollodori II. 4, 3. de Perseo, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλέα, et S. Lucæ Actor. XVI. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν, de Paullo Apostolo et Sila? Lege adnotationes ad illa Lucæ Alberti. WESS.

122 1. τὰ μὲν νικᾶν αὐτὴν] Hæc et vicina, ingeniose tractata, in Josephi Pharaonem accommodare tentat juvenis eruditus Dan. Szathmari, in Dissertat. Franequeræ nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse judicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

3. ἐς ἱρὸν Δήμητρος] Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex V. et S. ἐς Δήμητρος recipiat. Specta lætitiam Gronovii ob Medic. ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231. ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens prætereo. Id ex Bergleri indicio obportunum est: in Darsania, Indiæ urbe, mulieres stamen vestis in jugali extendere, detexere et desecare uno die: Dionysius in Bassaricis, Ἔνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in Steph. Δαρσάνια manca, explevit Falkenburgius ad Nonnum eleganter: aliter Salmasius in Capitolini Pertinac. c. 8. WESS.

123 2. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι] Eodem Ægyptios honore Clemens Alex. mactat Strom. VII. pag. 752. Ciceronem si audimus, *Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos*, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti Ciceroni adscripsit Davisius, litteris Tatianus prodidit Orat. ad Græc. cap. 41. Et nunc certe ejus oratio illud præfert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, Tatiani verbis. Scripserat de Pythagora, Εὔφορβος γεγενῆσθαί φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5., ubi Pythagoræ Φερεκύδους sive Pherecydis τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque hæc Tatiani caussa. WESS.

3. εἰσὶ οἱ τῶν Ἑλλήνων] Id admonitione non eget, ex Græcis Pherecydem et Pythagoram a Nostro spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. Nemesium de Nat. Homin. c. 3. p. 82. edit. Oxon. WESS.

124 1. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι] Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν c. 126. atque ita κακότης *pravitas, nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, *ducere, præcipitare:* tuncque κακότητα et h. l. et c. 128. et κακοῦσθαι c. 133. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133. et *calamitatem*, coll. c. 129. SCHWEIG.

2. πρῶτα μέν σφεας θυσιέων ἀπέρξαι] In regum successione

Diodorus I. 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat Chemmin sive Chembim. WESS.

6. τῆς μὲν γὰρ μῆκός εἰσι etc.] Hoc verius arbitror. Superius c. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem hæc viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris ejus vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Gravium opinionis consortem habere, Pyramidograph. p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiæ nuper culpam sustinuisse, inpactam a Norden Itin. Ægypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter conmentato. At ea quæstio huc unice non pertinet. WESS.

7. ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι] *Aggeri* sive *viæ*: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quæ his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Vallæ Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumtos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in cædendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: præterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive *cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse.* Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint inpensi. Jam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, ejus clivi solo et superficiei admota, ut tantæ molis Pyramides solidius fundarentur et hærerent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernæ sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quæ quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca hæc narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illæ desiderabant. Id vero sine msstorum præsidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque hæc mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. Pauwius conjicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου—καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς —τοῦ Νείλου ἐσαγαγὼν, ἔτεα οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. con-

mode, uti superius, δέκα μὲν ἔτεα τῆς ὁδοῦ, procedere. Reiskii conjectura est: ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον—καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumtos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum—attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quæ necessitas adsit, mallem minore molimine, πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου—καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quæ superius posita fuit. Statim τὰ ἐποιέετο θήκας Pauwius, cui non adstipulor. WESS. Conf. Creuzer. Comm. Herodot. p. 108.

Ib. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου] Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsæ pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adjici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διῶρυξ ἥκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substituta, præeuntibus msstis, τε particula in locum vulgatæ olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτῃ cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob præcedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes ᾳ et ῃ temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16. III. 80. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτῃ velim. SCHWEIG.

8. καὶ ὕψος ἴσον.] Si vera hæc est scriptura, Herodotum, *æqualem* statuentem pyramidis hujus *altitudinem latitudini laterum baseos*, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizèh*, pag. 57. et 65. SCHWEIG.

125 1. κρώσσας] Fuerint-ne scalæ murales, in urbium expugnationibus muris adponi solitæ, apud Homerum, magna rixa est. Vide Hesychium in voce, Tzetzen ad Lycophron. vs. 291. p. 38. et Eustath. in Iliad. p. 903=863. Hîc sunt Pyramidum quædam *eminentiæ, graduum formam repræsentantes,* sive ἀναβαθμοὶ, quod H. Stephani non fugit sollertiam, Thes. t. IV. pag. 1300. WESS.

2. ἤειρον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους] *In altum tollebant reliquos lapides;* scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita obtecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quæque pyramidis facies unum continuum atque læve planum inclinatum referret. Cæterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quæ vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quæ ab Herodoto memorantur valent, diligentissimus Larcher ex doctorum itineratorum, Pococke, Shaw, Norden, Savary, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum Magnæ Descriptionis Ægypti, Napoleonis auspiciis edi cœptæ, ea pars publici juris fuerit facta quæ hoc argumentum tractabit, conferri merentur Abd-Allatif, in opere supra jam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum Notis Sylvestri de Sacy, et quem paullo ante laudavi Grobert. SCHWEIG.

4. Ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς] Ἐκποιηθῆναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, *quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur.* Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὴ τεῖχος—ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. Dio Cass. de Statilio Tauro et ejus amphitheatro lib. LI. p. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ἑαυτοῦ τέλεσι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

5. ὅσα ἔς τε συρμαίην] Supra c. 88. συρμαίη, *raphanorum succus ad ventrem purgandum:* hic *raphani* sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. præeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. WESS.

126 2. ἐν τοῖσι ἔργοισι] Suspicor ἐν male repetitum e syllaba præcedenti, scribendumque: ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο, pro εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi.

Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quæstu mulieris voluerit interpretari: ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

127 1. Χεφρῆνα] Diodoro Κεφρήν: addit, aliorum sententia non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύϊν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβρευείν. Quæ mihi scriptionis discrepantia, non longe ab S. et V. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Ægypt. c. 14. p. 270. WESS.

3. ὥσπερ ἐς τὴν ἑτέρην, ῥέουσα etc.] His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnæ sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis ejus sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio corrigatur, ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, *fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit;* cui favet emendationi S. et Valla, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιῤῥέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. WESS.—Commode Strothius Ægyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου—Χέοπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam præcedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. SCHWEIG.

4. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου] Vide infra, ad c. 134. SCHW.

Ib. τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης etc.] Participia ὑποδείμας et ὑποβὰς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῆς cum H. Stephano: hærebit tamen labes quædam et macula in τῆς ἑτέρης τὠὐτὸ μέγαθος: namque hæc Chephrenis pyramis haud æquabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τεσσερ. πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης τὸ μέγαθος, ἐχομένην—οἰκοδόμησε, XL. *pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnæ* Pyramidi *exstruxit.* Nunc in dictionis genere adhæreo, vereorque ut a lacuna locus sit inmunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἑτέρης κατὰ τὸ μέγαθος *ratione magnitudinis minorem altera faciens*, malebat:

Pawius τεσσερ. π. ὑποβᾶσαν τὴν. ἑτέρην, τοῦτο μέγαθος, ἐχομένην —οἰκοδόμησε, *Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, exstruxit etc.* τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. Ὑποβὰς (scil. *rex*) nullo incommodo dant libri omnes, XL. *pedes de alterius pyramidis altitudine remisit*, XL. *pedibus infra alteram substitit.* Potuerat porro τὸ μέγαθος scribere Herodotus: sed eamdem in sententiam paulo etiam significantius est τὠυτὸ μέγαθος, *quod ad eamdem* (i. e. *parem*) *magnitudinem spectat, non nisi* XL. *pedibus infra eam substitit.* Jam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβὰς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione intelligi, nempe ἐποίησε. Præcessit quidem oratio infinita, τοῦτον— πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimæ structuræ ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus præsertim interjectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Ægyptiac. P. I. pag. 107—109. Ad rem quod spectat, licet in æstimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert. l. c. pag. 94. SCHWEIG.

128 2. οὐ θέλουσιν Αἰγύπτιοι ὀνομάζειν] Propter hanc causam haud dubie de Pyramidum conditoribus parum apud historicos convenit. Plinius H. N. XXXVI. 12. *Qui de iis scripserint sunt Herodotus, Euhemerus, Duris Samius, Aristagoras, Dionysius, Artemidorus, Alexander Polyhistor, Butorides, Antisthenes, Demetrius, Demoteles, Apion. Inter eos omnes non constat a quibus factæ sint, justissimo casu obliteratis tantæ vanitatis auctoribus.* LARCHER.

Ib. τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλιτίωνος] Confer Zoë-

gam de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 576. et seqq. SCHW. Jablonskius de Vocc. Ægypt. Creuzero citatus Comm. Herodot. p. 190. "Annon hic latet pastor *Philistæus sive Pa-* "*læstinus*, i. e. Judæus?"

129 1. τὸν λεὼν τετρυμένον] I. 22. καὶ τὸν λεὼν τετρύσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ. An vero τετριμμένη κυοφορίαις mulier in Œconomicis Hieroclis ap. Stobæum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμένη, disputari poterit; certe τετριμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

2. ἐκ τῆς δίκης] *Ob latam sententiam*, vel, *post judicium*. Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64 solitum ait κατὰ χρηματισμοὺς *in jure dicundo* magnam vim pecuniæ insumere, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem commentans. WESS.

130 1. ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ] Recurrit παστὰς ἠσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Præp. IX. 41. τά τε βασιλήϊα δένδροις ἤσκησε. Quæ ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. c. 31. Vide nunc hoc Philonis Jud. de suæ gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθείη τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνσκευασθείη reponentis. Idem tamen Judæus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκούρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἠσκεῖτο: ubi cautior vir doctus et merito. Æschylus Pers. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη. Sed desino. WESS.

132 3. ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.] Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βοῦν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύουσι—ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἑξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repræsentans, a Pricæo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS.

133 2. τῷ θεῷ] Scil. *Apollini*, cf. 155. et 156.—Τῇ θεῷ, i. e.

Latonæ, mavult Valckenærius, qui alia corrigit, emendationis non indiga.

3. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δευτέρα etc.] Spectavit insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitæ suæ Historia p. 20. B., ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Ælianus Var. II. 41. WESS.

4. ἐνηβητήρια] In Leidensi cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεώτατα: *in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse jucundissimos.* ἵνα γῆς, οὗ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Aj. 386. ἵν' εἶ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quæ ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deioci ædificia exstruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρης, *qua destinarat regionis parte.* Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεώτατον. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνευωχητήρια. Parum distant quæ Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Græcis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον præbet Diodorus t. I. p. 345, 59. et t. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96. 97. interpretatur *amœna diversoria et secessus.* Apud Ælian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἤθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK.—Ἐνηβητήρια, *loca voluptaria* apud Sallustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Pœnul. III. 2, 25., ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἡβητήρια Plutarcho et Athenæo, quorum verbis lucem Faber Agonist. III. 27. p. 345. adspersit. WESS.

134 1. εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν] Hæc altitudinem an latitudinem pyramidis designent, in quæstione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. *Tertia minor quidem prædictis, sed multo*

spectatior, Æthiopicis lapidibus, assurgit CCCLXII. *pedibus inter angulos;* quibus utique ampliorem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν hæc fuerit ἐλάσσων, si ad altitudinem referas, XX. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Gravii Pyramidograph. p. 112. etc. WESS. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas; abjecto commate, quod post καταδέουσαν in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem hujus pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paterna,* quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra demtis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque hæc mensura exactissime congruit cum ea quæ ab eodem, quem jam sæpius laudavi, Grobert reperta est. Vide librum citatum, p. 95. seq. aut, si magis in promtu est, Langlès in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden,* p. 288. SCHWEIG.

Ib. λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ] Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic. I. 64. itemque Strab. XVII. p. 1161=808. adjiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Æthiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo Syenitæ genere, quem *pyropœcilon* olim vocatum fuisse Plinius refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino Abd-Allatif, p. 173. ibique Sylv. de Sacy p. 214. seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hîc agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum Larcherus statueret. De eodem lapide cf. Wess. ad c. 176. SCHW.

2. ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι] Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen hæc pyramis erat spectatior et ob

lapidis e longinquo advecti præstantiam duritiemque multo majoribus impensis exstructa, consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. xii. 17. SCHWEIG.

3. 'Ροδῶπις] Herodotus disputatione circumspecta meretriculæ Rhodopidi pyramidis ædificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Ælian. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cujus ætate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Ælianus culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone, et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Æsopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quæ tempore Amasidis floruerit. Hæc Perizonius ad stabiliendam Æliani fidem; quæ, si negentur, incertissimæ conjecturæ, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Ælianus fabellam ex Strabone XVII. pag. 1162=808. aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Ælianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Æsopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

Ib. τοῦ 'Ηφαιστοπόλιος] In propriis Græcorum nominibus mira multa: Σώπολις est in Epigramm. XVIII. Callimachi, 'Αμφίπολιν habet marmor a Buherio editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum 'Αναξίπολιν: neque ignoti 'Αγησίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quæ 'Ηφαιστόπολιν abunde defendunt. Confer Comitis Cayl. *Recueil d'Antiquit.* t. II. p. 265. WESS.

4. 'Ιάδμονος ἐγένετο] Apud Demosthen. p. 729, 30. Νέαιρα Νικαρέτης ἦν. Pseudolus Plauti II. 3, 24. *Quia lenonis me esse dixi:* alibi dicitur *Amphitryonis Sosia;* ut *Phereclis servulus Lydus,* Andocidi Λυδὸς ὁ Φερεκλέους, p. 3, 24. Lysias p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ 'Αντικλέους: recte cepit ista Marklandus; sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel Theocritus monstrabit Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυ-

μοδώρου Θρᾶτταν Aristoph. Ἀχ. 272. Quod mox legitur, ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι, Plutarchus interpretatur t. II. p. 557. A. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἴδμων:) γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

135 1. τῆς μουσοποιοῦ] Fulvii Ursini ad Carm. illustrium Feminar. p. 23. μελοποιοῦ fallenti memoriæ debetur. Sappho μουσοποιὸς, quemadmodum Pindarus in Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. Quod Athenæus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiæ labem Herodoto adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex Strabone XVII. p. 1162. A. WESS.

2. Ῥοδῶπιν] Ῥοδώπιος vicina pæne videntur postulare: μεγάλα—ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος *opes magnas, ut Rhodopidis scilicet.* Ælian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. *multæ etiam, ut in homine Romano, litteræ.* Notissimum illud, *satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet*, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος. Credo vim et elegantiæ cultum, ut sæpe alias, proprio inesse nomini: *Magna*, scriptor inquit, *sibi bona quæsivit, ut Rhodopis esse potuerit*, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex præmissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. WESS. —Commodum utique Ῥοδώπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: *ut quæ Rhodopis esset, magnas pecunias fecit.* Cæterum confer Nostrum II. 8. IV. 81. IV. 99. SCHWEIG.

5. Plutarch. II. p. 400. Larchero citatus, ἔδειξεν ἡμῖν ὁ περιηγητὴς χωρίον ἐν ᾧ Ῥοδώπιδος ἔκειντό ποτε τῆς ἑταίρας ὀβελίσκοι σιδηροῖ, δυσχεράνας ὁ Διογενιανὸς, Ἦν ἄρα τῆς αὐτῆς, ἔφη, πόλεως Ῥοδώπιδι μὲν χώραν παρασχεῖν ὅπου τὰς δεκάτας φέρουσα

καταθήσεται τῶν μισθῶν, Αἴσωπον δὲ ἀπολέσαι τὸν ὁμόδουλον αὐτῆς.

6. ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι—ἑταῖραι] Naucratis ripæ Nili adcubabat, florens commerciis et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Ægyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Ælian. Var. XIII. 68. WESS.

Ib ἧσσον περιλεσχήνευτος] *Archidice minus altera fuit famosa.* Hinc petita vox Ionica περιλεσχήνευτος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περίφημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in Philone Byblio Euseb. Præp. p. 39. D. Apud Etymol. legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. Permutantur apud Herodotum locutiones ἀπικέσθαι ἐς λέσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK. ἔλλεσχος Noster I. 153. SCHWEIG.

7. ὡς Μιτυλήνην] Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς jungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi Thucydides IV. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem pag. 148, 48.[?] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. VIII. 31. ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. VIII. 39. ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. VIII. 81. Paulo exercitatior facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio præferenda est. VALCK. ἐς Μιτυλήνην] Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου

veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. Thom. M. ἅπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in Thucydide invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte Hemsterh. Miscell. Observ. vol. V. tom. 3. p. 56. et Valcken. ad Euripid. Phœniss. p. 475. Mox κατεκερτόμησέ μιν ambigue dicitur. Potest Charaxum, potest Rhodopin indicare; hanc Sappho, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, *multa Charaxi intervertentem et furatam*, si fides Athenæo, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculæ demersum. Vide Cuperi Observ. IV. 4. WESS.

136 3. θήκης] θήκη hîc idem fere valet ac οἴκημα θηκαῖον, II. 86. Nam in una θήκῃ pluribus cadaveribus locus erat, conf. III. 16. Mox pro θήκη ponitur τάφος. SCHWEIG.

4. τὸν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον] *Fato functi* Herodoto dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: *neque alium quemquam suorum fato functum.* De his tacet legem commemorans Diodorus I. 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. pag. 608, 88. τοὺς δ' ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναιρῆται: *quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat.* Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interjecta, retulit ad φονικοὺς νόμους Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, *si quis in aliquo populo cæsus sit.* Alciphroni p. 80. mecum restituit Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγένετο. VALCK.

Ib. τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον] Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογινόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed *fato functus*, uti II. 85. IV. 4. et apud Thucydidem, monitore

Schol. ad Demosthen. Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in Diodori I. 92. Quanto vero humanius Imp. Justinianus edixit, *nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut inpedimentum facere eorum sepulturæ*, Novell. CXV. 5. WESS.

6. κατονοσθῇς] Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur Valla, *ne me cæteris pyramidibus compares;* non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre prægnantem phrasin intellexit, significantem, *ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum;* sive, *ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione.* Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (Herod. II. 172.) notabat ἐκφαυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis ὑποτύπτειν, monuit Hemsterhusius in nota Kusteri ad Aristoph. Av. 1145. VALCK. Cf. Not. III. 130. SCHWEIG.

137 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος] Hinc νομὸς Ἀνύτιος c. 166. verum contra tabulas. Non præteriit urbem Stephanus Byzant., estque ejus longe antiquior memoria in his Esaiæ c. XXX. 4. ומלאכיו חנס יגיעו *et legati ejus Chanes* (h. e. *Anysin*) *adtigerint.* Vocis apud Hebræos pronunciatio differt, urbs eadem. Nam quæ Junius et alii de Daphnis Pelusiis, sive Taphnes, minime congruunt. Tetigit verbo Pinedo ad Ethnicographum, uberius vero et distinctius Vitringa, Comment. in eum Vatem p. 168. t. II. Reges Asychin et Anysin Diodorus non novit, Bocchorin ante Sabacum Ægypto inponens, I. 65. WESS.

6. Βούβαστις] De Bubasti, quæ Græcorum Ἄρτεμις sive *Diana*, nihil addo. Repetit Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose Jablonskius Panth. Ægypt. III. 3. Hoc adcedat, placuisse mihi olim ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι, blanditumque Abreschio: movebar Nostri verbis VII. 160. εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν. Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex Daubuzii de Testim. Christi apud Joseph. lib. II. 12. inpetrabunt. WESS. Intelligendum ἡδονῇ ἰδέσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον. SCHW.

Ib. ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι] Herodotum scripsisse suspicor ἥδιον δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον, alibi suo more scribentem ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον ὀλβιώτερος, et αἱρετώτερα μᾶλλον. Ἡδίους μᾶλλον

Chrysippus dixit apud Athen. IX. p. 373. A. ἥδιον—μᾶλλον forsan Isocrates in Æginet. p. 393. D. ἐκ ποίας ἂν οἰκίας ἴδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης: in quibus, mutata tantum pronunciatione, ἥδιον corrigo pro ἴδιον: nam ἴδιον υἱὸν—εἰσποιηθέντα quis tandem dixerit? Comparativis junctæ vocis μᾶλλον pleonasmum exemplis adfirmarunt H. Stephanus, Berglerus, Abreschius, aliique. VALCK.

139 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.] Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut *mors* dicitur θανάτου τέλος; *cædes*, φόνου τέλος. VALCK.

2. μέσους διαταμέειν] Adjungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας, *et per medios sectos cum ministris transire* I. 65., cujusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu majorem Xerxes repræsentasse legitur VII. 39. Ceterum Oracula, quæ Æthiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

140 1. νῆσον χώσας σποδῷ τε καὶ γῇ] *Cineres*, puto, cœnosæ *humo mixti*, aptius culturæ solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in ædium cameris adservare soliti sint Ægyptii. Conf. c. 100. extr. SCHWEIG.

3. ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια—'Αμυρταίου] Omne hoc comma ineptæ tautologiæ, ex inperiti hominis glossemate ortæ, damnat Perizonius Orig. Ægypt. cap. XI. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone: suntque frequentes hujusmodi iterationes, uti bene observavit Gronovius. Quod addit autem, *cetera Perizonii se tangere dedignari*, ἄῤῥητον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, *insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtæum usque fuisse quæsitam.* Amyrtæus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiæ, principum Judæorum, ævum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo

plus trecentorum. Hinc, ut chronologiæ ratio constaret, Perizonius ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ τριηκόσια, *trecentis et amplius annis*, conjectura plausibili. Mendam notæ genuerunt numerorum perperam pictæ, quem ad modum Bouherius, ejusdem conjecturæ patronus, Diss. Herod. c. VII. p. 71. commonefecit præclare. WESS.—Nempe, pro HHH olim temere |H̄|HH a librariis hîc scriptum fuisse, Buherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cujus rationem et in versione sua adoptat Larcherus, et in Chronologia Herodotea p. 108. seqq. uberius adstruit. SCHWEIG.

141 1. τῶν μαχίμων] Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῷ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigit Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Ægyptiorum ἑπτὰ γένεα,—οἱ μὲν μάχιμοι κεκλέαται, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, I. 94. et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, I. 73. quocum loco desiderarem equidem in concordiam posse redigi supra Diodoro narrata I. c. 28. Indorum collata, quam alibi tradit, πολιτείᾳ. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, *oraculi nullam habuerunt rationem*. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιέεσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον. Apud alios, pro *despicatui habere*, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobæi Tyrtæus p. 353. *imbellem* Οὔτ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην: præferrem τιθείμην, quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Jamblich. in Protrept. p. 112. A Stobæano diversum exhibens animosum Tyrtæi carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedæmoniis vs. 25. καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν. Scaliger et Taylor περὶ τοῦτον recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi

viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τοῦτον etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθῃς, vel τίθῃ. Scriptor non inelegans II. Macc. VII. 12. ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο. VALCK.—Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχράομαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρησ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. SCHWEIG.

2. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων] Josephi codicem postremis caruisse significarunt Palmerius, Marshamus, Vitringa: quam tamen rem dubiam relinquunt Judæi scriptoris membranæ. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατὸς, qui brevi sequetur, Josephum quadamtenus juvabit; nam et illi non adcensentur Assyrii. Sed præstat, quod res et schedæ omnes adprobant, defendere. Certe Senacheribo et Arabum, quibus trans Jordanem et in Petræa sedes, amplus numerus, et Assyrii dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus Josepho Ant. X. 1, 1. Senacheribum βασιλέα μέγαν nominanti, adposuit, Herodotum eumdem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. WESS.

5. ἀπικομένους] Similiter III. 99. αὐτὸν τηκόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκομένου esse debebat. Mox ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, *circumforanea hominum turba*, ut I. 93. SCHWEIG.

Ib. ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς etc.] De muribus agrestibus quæ prodebantur, tantopere Polemonis narrationi et grammaticorum apud Eustathium [ad Il. α΄. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νευρὰς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceres. Namque aliam Assyriorum cladis caussam et locum fuisse, ex Esaia, qui ea vixit ætate, cap. XXXVII.

36. exploratum habemus. Lege Vitringæ Observationes. WESS.

Ib. γυμνῶν ὅπλων] Ita Xenophon Κυρ. Παιδ. V. c. 4, 45. γυμνὰ ὅπλων σκευοφόρα. Galenus de Usu Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS.—Adde Ælian. Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. SCHWEIG.

142 2. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτεά ἐστι] Haud dissimilia Clemens Alex. Strom. I. p. 401. et Homerici scholiastæ[t]. Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti Ryckius Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et Alberti ad Hesychii Γενεὰ docuerunt. Noster non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi præterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. Perizon. Orig. Ægypt. c. XI. p. 215. WESS.

5. ἐξ ἠθέων] Alium respicit locum Suidas, [scil. I. 15.] quando Ἐξ ἠθέων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc Thomas M. ἐξ ἠθέων optime reddens ἔξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστέον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται[u]. Ea sæpenumero latet in compositis vis, velut in ἔκμετρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκστρέψαι, ἐξοικεῖν. Apud Aristid. I. p. 175. ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. Aristoph. Nub. 88. Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. In Thucyd. III. 55. ἐκπρεπέστερον Schol. reddit ἔξω τοῦ πρέποντος. VALCK.

Ib. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι] Haud multum huic fabellæ dissimilis Platonica Politic. p. 269. A. ὡς ἄρα, regis Atrei ætate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἐδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. Scaliger, Emend. Temp. pag. 198. veri quandam umbram in Ægyptiis his nugis quæsivit et invenit. Inpendit huic loco Dissertationem IV. t. III. p. 300. edit. Paris. Origin. Leg. et Art. Goguetus, multisque disputatis eum

[t] Ad Il. α'. 250. SCHWEIG.
[u] Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83. IV. 118. SCHW.

corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Ægyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Josuæ imperatoris, et Hiskiæ, Judæorum regis; de quo utroque in Josuæ libro cap. X. 12, 13. et II. Reg. cap. XX. 9. Quæ disputatio, uti elegans est, ita plane conjecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] t. LXV. p. 409. edit. Amstel., maximopere urgens, ἐξ ἠθέων non esse *extra sedes*, quæ Gronovii Latina, verum *ex sede consueta.* Ipsam diatribam adi. WESS.—Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, De la Nauze, Brequigny, et Dupuis, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque tomo XXIX. Historiæ et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. SCHW. Vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 200.

143 2. Μέγαρον hoc loco pro *atrio* accipiunt Francici editores magni operis *Descript. de l'Eg. Antiqq.* II. p. 219. Nimirum oculis sibi videntur usurpasse illud ipsum Herodoteum μέγαρον, quandoquidem in vico Karnak ab orientali parte Nili hodieque patet amplissimum atrium, in quod ipsum introductum arbitrantur utrumque historicum. CREUZER. loc. cit.

Ib. κολοσσοὺς ξυλίνους.] Usus est hoc loco docte Visconti ad Museum Pio-Clement. II. p. 32. sq. Francici editores magni operis *Descript. de l'Eg. Antiqq.* II. p. 169. hos ligneos colossos arbitrantur fuisse sarcophagos ligneos, sive mumiarum arcas, in quibus ipsorum pontificum maximorum cadavera medicata inclusa fuerint. Hæc ille. Quorum conjecturæ si quis opponere velit quæ proxime leguntur, *Ibi namque quisque summus sacerdos, dum vivit, imaginem suam ponit,* ἵσταται: ego ei auctor sim, uti reputet Herodotum II. 86. de veris mumiis similiter loqui, ξυλινὸν τύπον ἀνθρωποειδέα—ἵσταντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον, deinde viros honoratos in conclavibus ædificiorum memorari sepultos; tum, quam vim in Ægyptiorum vita ac societate habuerit mumiarum spectaculum (vid. II. 78.), denique, quam consentaneum sit

ejusmodi religionum sacerdoti, vivum ac spirantem sibi arculam ipsum suam collocare in atrio sublustri. Itaque illam sententiam doctam judico. CREUZER. Comm. Herod. p. 201.

Ib. ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται—εἰκόνα ἑωυτοῦ] Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾷ: etiam Demosthen. περὶ Συντ. pag. 100. μὰ Δί', οὐ χαλκοῦς ἵστασαν, οὐδ' ὑπερηγάπων. Alciphron. I. 30. cum animadversione Bergleri. WESS. Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne fecerit Gronovius, quod ἵσταται loco olim vulgati ἱστᾷ reposuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agitur de statua, quam *sibi ponit* quisque, non alteri. SCHWEIG.

4. ἀναδήσαντι ἐς ἑκκαιδ. θεὸν] ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωυτὸν] et ἀναδῆσαι τὴν πατριὴν, vulgo Græcis dicebatur τὸ γένος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θαμοῦν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in Philostr. de Vit. Apoll. I. 4. VALCK.

5. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον] Belle Gronovius hanc majorum in Ægypto conputandorum rationem ex Synesio I. de Provid. p. 93. D.[x] firmavit. Jam, si fides Kirchero, ΠΙΡΩΜΙ Coptis est *vir fortis et Heros*, Suppl. Lex. Copt. cap. 7., sive, ut Noster, καλὸς κἀγαθός. At certa non est: namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ *vir* aut *homo* est, sine ullo boni malive additamento. Inspice Relandi Dissert. de Copt. Ling. pag. 108. et Jablonskii Prolegom. Panth. Ægypt. p. 38. WESS.—Ab Ægyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat Lacroze; cujus vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. t. II. p. 224. seq. SCHWEIG. e Larchero scilicet. Vide Creuzerum p. 202.

144 2. Magnum Theologiæ Ægyptiæ, quam docte digessit, præsidium Jablonskius in his reperit, sed meo judicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Ægypti fuerit dominator, si suos sibi successo-

[x] Οὐ γὰρ ἀπιστοῦσιν Αἰγύπτιοι μυρίους καθ' ἕνα θεοὺς αὐτῶν βασιλεῦσαι, πρὶν ὑπ' ἀνθρώπων ἀρχθῆναι τὴν γῆν, καὶ γενεαλογηθῆναι τοὺς βασιλέας Πείρωμιν ἐκ Πειρώμιδος.

res habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitæque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit *cum hominibus egisse?* Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα adgnovit, nec sustulit eorum inter homines et cum mortalibus conmercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero Diodorum I. 12. et Plutarch. Is. et Osir. c. 18. Atque hæc faciunt, ut verissimum putem, οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι, *habitantes cum hominibus*, quomodo Valla et schedæ quædam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiæ. WESS. οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι reposuit ex codd. aliquot post Schæferum Schweighæuserus. Ego mihi h. l. laudo modestiam Wesselingii, qui, cum et ipse faveret ei lectioni, in textu tamen pristinam exhibuit οὐκ ἐόντας, quam Athenagoras in suo cod. legerat, et M. F. aliique tuentur. Nec Valckenærius diserte potiorem judicat alteram. Simpliciter accepit Jablonski Proleg. Panth. p. 39. 41. qui cum hominibus *non una vixerint.* Quæ sententia quam difficultatem pariat, commonstravit Wesselingius, et, ut hoc ipse etiam addam, nemo nescit, Thebas, Abydum, aliasque Ægyptias urbes conditas ferri a diis. Sed quid, si εἶναι ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι h. l. eam potestatem habeat, quam alibi συμμίξαι, ὁμιλεῖν, διαλέγεσθαι? Quæ verba de rebus venereis usurpari docuit Valckenærius ad II. 64. Hoc si admittas, hoc ipsum οὐκ ἐόντας ἅμα κ. τ. λ. idem foret atque superius fere: οὐ δεκόμενοι παρ' αὐτοῦ, ἀπὸ θεοῦ γενέσθαι ἄνθρωπον. Neque vero quisquam hac in sententia expectaverit μὴ ἐόντας κ. τ. λ. Vide modo Matthiæ Gr. gr. §. 600. 1. et in primis Hermannum ad Viger. n. 458. p. 805. Veruntamen, ipsi Herodoto refragatur quodammodo Plutarchus, Sympos. Procem. VIII. p. 718. Ἀλλ' Αἰγύπτιοι—ὅλως ἄῤῥενι θεῷ πρὸς γυναῖκα θνητὴν ἀπολείπουσιν ὁμιλίαν· ἀνάπαλιν δὲ οὐκ ἂν οἴονται θνητὸν ἄνδρα θηλείᾳ θεῷ τόκου καὶ κυήσεως ἀρχὴν παρασχεῖν. Græcorum religiones, quæ utramque consuetudinem deorum hominumque statuerent, philosophorum disputationibus locum fecerunt, cum differentiam inter heroes a deo vel a dea genitos explicarent. Vide Plotin. p. 7. c. Alia ex Proclo attigi Meletem. I. p. 88. CREUZER. Comm. Herod. p. 203.

3. καταπαύσαντα Τυφῶνα,] Valla, *postquam exstinxit Typhonem*. Scio bello superatum periisse Typhonem apud Diodorum I. 88. nec non, quæ Plutarch. Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et Stephan. Byz. in voce Ἡρώ. At Herodotus nihil tale. Significat *regno*, quod fratri per scelus eripuerat, *dejectum* ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας: et II. 162. De Osiride, ceterisque Ægyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Jablonskii hic campus fuit, Prolegom. Panth. p. 75., in paucis ab Herodoti mente aberrantis. WESS.

145 2. πρόσθε] Scil. II. 43. SCHWEIG.

4. κατὰ ἑξακόσια ἔτεα χίλια] In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a Dionyso, Cadmi nepote, ad eumdem anni circiter septingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes (γενεαὶ) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disjuncti fuerunt, sicuti ex Apollodoro, Diodoro, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτεα καὶ χίλια, *anni ferme mille et sexaginta*, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit Lydiatus in Oxon. Marm. p. 25., probavit etiam Bouherio, Diss. Herod. cap. XI. p. 131. Animadverterat mendam Palmerius quoque, Exercit. ad Græc. Auct. p. 12., finxeratque ἐννακόσια ἢ χίλια μάλιστα, *nongenti aut mille ad summum;* nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS.—ἑξήκοντα cum Reiz. et Borh. in versione adoptavit Larcher. Quæ quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam hujus loci scripturam (sicut illam c. 140. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscæ numeri utriusque notæ: nam 600 hac nota 𐅅Η designantur, 60 vero ista 𐅄Δ. SCHWEIG.

146 2. ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους etc.] Mallem τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Græcia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanæ originis, pro diis superstitione Græcorum habitos, dici non injuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quæ sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Joves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συρφετὸς οὐρανιώνων? De Mercurio Maiæ filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Ægyptii Thoyth aut Samothraciæ Cadmili titulos et officia occupante, testantur conplures: τοὺς Τυνδαρίδας δέ φασι τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελθεῖν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledæ filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius, tanta eruditionis variæ copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. p. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non injustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace præstantissimi viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factæ Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Ægyptios tenuisse sacerdotes Ægyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod jam supra c. 43. tractaverat; scilicet ad quæstionem, utrum Deos suos Græci ab Ægyptiis acceperint, nec-ne? Hæc sunt illa ἀμφότερα, quæ initio hujus cap. dicit, duæ rationes; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quæstionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite præ cæteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, Herculem Dionyson atque Panem deos esse multo antiquiores illa ætate qua nati in Græcia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Græci: adeoque constat esse hos multo recentiores. Jam si priscis temporibus noti fuissent Græcis Hercules aliquis et Dionysus et Pan, dii qui inter Græcos regnassent; tum

hi qui hos deos ex Græcia ipsa, non ex Ægypto, repetendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Græcos Hercules, quam Amphitryonis filius, nemini notus est: (silentio hîc præterit Scriptor id quod inter omnes constabat, Herculem hunc, prius Alcæum vel Alcidem nominatum, postea demum oraculi jussu Herculis nomen accepisse: conf. Sext. Empir. IX. 36. et ibi Fabric.) Dionysus vero et Pan, non modo prisci, Græcis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Græcia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, Herculis, Dionysi atque Panis nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Græcis, quibus natos in Græcia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. SCHWEIG. Toupium legere Emend. II. p. 497. ἄλλως ἄνδρας, *nonnisi homines*, monet Larcherus.

3. καὶ ἤνεικε ἐς Νύσαν] Conf. III. 97. Alii alibi locant et Νύσσαν scribunt, de quibus ad Diodori I. 15. Nihil præterea interest, utrum ἐς μηρὸν ἐνεῤῥάψατο an ἐῤῥάψατο optaveris. ἐῤῥαψάμενος τῷ μηρῷ eadem in fabula Aristides princ. Laud. Dionysi t. I. pag. 29., ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ Apollod. III. 4, 3. μηρῷ ἐγκατεῤῥάψαο Orpheus Hymn. XLVII. 3. WESS.

147 2. μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου] Hoc insuper Marshamus habuit, Anysin cœcum et Sethonem catalogo regum satis inprudenter inserens, Can. Chron. pag. 538. WESS.

148 1. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων—πόλιν] In Stephano Byz. quem huc respexisse Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλις sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus *Mœris*, Μοῖρις, dicebatur, sed *Mœridis:* Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Conr. Gesnerus, *Maream* vel *Mareotida* paludem designari suspicatus Æliano de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύ-

ριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις: scribi præstat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Wesselingius. Duæ sunt a se invicem longe dissitæ paludes, Alexandriæ vicina Μάρεια, et juxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Mœridis jussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. 51. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Mœridis, et paludes inferioris Ægypti, Nili κόλπους fuisse judicabat, in Ægyptiaca t. III. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἕλεσι (sic egregie corrigit Wesselingius ad Hierocl. Synecd. pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Mœridis lacu nuper Jovis μηρὸν quæsivit Schmidtius: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Cæterum urbium Ægypti, quæ quidem nobis innotuerunt, Ægyptiaca nomina sæpe latent: indigenis *crocodili* vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. c. 69. firmat Jablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit *urbi Crocodilorum* nomen. Quæ Græci nobis tradiderunt Ægyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine *Canobi*, observat Aristides t. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed sæpenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiæ veteri illud ipsum, quod in nominibus Ægyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis t. III. p. 113. A. διαπυνθανόμενοι τὴν τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασι. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui fœderis interpretes Græci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda t. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

Ib. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, t. II. p. 24. seq. Cæterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in notis ad hoc caput. Totam ædificii rationem distributio-

nemque symbolum fuisse annui cursus solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. vol. IX. p. 60. seqq. SCHWEIG.

2. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα] Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Græci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita ab Abreschio Animadv. in Æschyl. I. 20. p. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et alias obvia est. WESS.

3. αὐλαὶ κατάστεγοι.] Vertunt *aulæ tecto opertæ:* quæ quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit *locus apertus, sub dio.* Itaque recte Gronov. intelligebat *aulas porticibus circumdatas;* quod ipsum etiam disertius infra indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἑκάστη περίστυλος: et στέγαι, quas infra dicit, iidem *porticus* esse videntur, atque hoc vocab. *porticus,* sive *fornices* malueris, (κρυπτὰς Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hîc et infra positum velim, ubi *conclavia* et *ædificia* posui; *conclavia* enim οἰκήματα sunt. SCHWEIG.

Ib. ἐξ μὲν πρὸς βορέω, ἐξ καὶ πρὸς νότον—.] Non dubitandum, quin καὶ mutari debeat in δέ. Sed αὐλαὶ κατάστεγοι vertunt *aulæ tecto opertæ,* quod nec res, nec verborum consuetudo patitur; quandoquidem αὐλὴ est *apertum superne,* στέγη *opertum,* seu *tectum.* Vidit etiam Jac. Gronovius, αὐλὰς ita accipiendas esse καταστέγους ut non superne opertæ, sed a latere porticibus ac parietibus cinctæ et quasi tectæ essent. Qua in re partim verum vidit, partim non item. Ad artis rationem hanc Labyrinthi descriptionem explicare ne architectus quidem possit, ut prudenter monuit Larcherus. Sed nil hic opus interiore artis intelligentia, nec eam hic expromit Herodotus: quid dicat, satis ostendit grammatica ratio: eadem ostendit scriptum esse ab Herodoto αὐλαί τε καὶ στέγαι. Partes αὐλῆς sunt παστάδες et ἑλιγμοί: partes στέγης sunt οἰκήματα et διέξοδοι. *Aulæ* erant duodecim, totidemque *tecta ædificia,* στέγαι: *ex aula* per ἑλιγμοὺς, *volumina viarum,* per *anfractus* et *curvas vias,* accedebatur ad

παστάδας, id est *atria* στέγης, deinceps in οἰκήματα, *conclavia*, per quæ erant *viæ rectæ*, certe *exitus non voluminum instar*, διέξοδοι. Denique ὀροφὴ δὲ πάντων λιθίνη, referendum ad proximum οἰκημάτων, *conclavium:* hæc enim, ut latera cincta habent parietibus, τοίχοις, ita superne tecta et operta sunt ὀροφῇ, *lacunari*. Παστὰς Etymologicus M. dictum vult ἀπὸ τοῦ πάσασθαι, quod nimirum sit *cœnaculum*, auctore quidem Apollonio. Sed usu ejusdem est potestatis ac πάραστας, et haud scio an origine sint eadem, ut ex πάραστας factum sit παρστὰς et παστάς. De nomine πάραστας docta exstat Valckenarii explicatio ad Euripidis Phœn. 418. WYTT.

4. αὐτοί τε ὁρέομεν] Superbum Labyrinthi opus Mela I. 9. Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Strabo XVII. p. 1165=811. non prætererunt, in descriptione non usque quaque concordes. WESS.—Adde Diodor. Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum Wesselingii notis. SCHWEIG.

9. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς] Istud τῆς γωνίης eamdem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51. judicavi. In extremitate labyrinthi *ex stadii intervallo* (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit Strabo p. 811. c., sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione Latina recte expressum, *In fine hujus ædificii quod plus stadio occupat.* SCHWEIG.

149 1. τὸ περίμετρον—εἰσὶ στάδιοι] Vide supra c. 41. 124. ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. Cetera, quæ de Ægypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. De amplitudine Mœridis lacus, vide ad Diodor. I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτολογητέον: superiore capite πρὸς βορέω ex M. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hîc se obfert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορέω contractum ex βορέεω docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37=989, 31. sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque inpediet, quo minus πρὸς βορῆν ex S. et V. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranæ creberrime. WESS. Præpositionem πρὸς, ista notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in

Adnot. ad I. 202. et ad II. 121. De Mœridis lacu, juxta ea quæ erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, t. II. p. 30. seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Mœris comparé au Lac de Fayoum*, t. I. magnæ Descriptionis Ægypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79—114. SCHWEIG.

Ib. ἴσοι] Quod forte noluisset adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis sæpe modum excedens, id a lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quæ supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέες διαιρέομεν. De oræ maritimæ latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hîc tradita æque videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

4. ὀργυιαὶ δίκαιαι] Perperam ultimum quibusdam in mss. negligitur. Ælianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ. Alexandrini interpretes Levit. XIX. 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια, et aliis sæpe in locis. WESS. Vide vero, ne δίκαιαί εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικαίως δύνανται, *adcurate, exacte valent* stadium sex jugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico Sangermanensi Larcherus adnotavit: δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'. SCHWEIG. Vide Lexic. Seguier. p. 90, 20.

6. τὸ βασιλήϊον] *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum* principis vel imperatoris βασιλικὸν vocant: in Diogene Laërt. VII. 181. recte cepit Menagius. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικὸν Diodorus Sic. lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι. conf. ibid. c. 41. Lib. XI. c. 67. Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε, *in fiscum referebat*. XX. 4. Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὑτὸν ἀνέλαβε. Plene legitur in Eclogis p. 592, 89. εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. Vales. in Exc. Peiresc. p. 96. Ceterum vectigal illud e piscibus lacus Mœridis reginæ datum

scribit Diodorus πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

115 4. Σαρδαναπάλλου] Una hæc luxuriosi et perditi regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum injuria λόγους Nostri Ἀσσυρίους invidisset. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Mœridis aqua cum Syrti conmittitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse conjectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Mœridi lacu effossam in Nilum fuisse projectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Ægyptios. SCHW.

151 1. φιάλας χρυσέας] Galeo dicitur "miris modis hanc histo-"riam pervertisse Athenæus," VI. p. 231. Sed in Athenæum ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quæ prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblema, ab instituto Athenæi prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, Eustathius ad Il. λ'. p. 868=815. VALCK. Ex Eustathio, quid scripserit Athenæus vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenæi ille usus est. In eo memoria fefellit Athenæum, quod *argenteas* phialas pro *aureis* scripsit. SCHWEIG. cf. Diodorus I. 66.

4. ψιλώσαντας] Convenit Xenophontis Κυρ. παιδ. IV. 5, 19. ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ψιλώσων αὐτὸν, *ut Cyrum potentia exueret*; et Dionis Cassii XL. 62. ἢ μηδ' ἐκεῖνον ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι—ἐκδοῦναι. WESS.

152 2. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.] Certum ratumque est, Psammitichum Æthiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a Saïtis revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, jam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suæ consuluit. WESS.

6. κατὰ ληΐην ἐκπλώσαντας] Cares erant λῃστρικοὶ et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A=662. D.

Par Græcorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, *sociati ut prædatum eant.* Vere enim Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

153 1. ὁ δὲ Ἄπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἔπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Conmodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additicium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Ælian. Hist. An. XI. 10. et Græcorum alii. WESS.

154 5. κατοίκισε Reiskius pro κατοίκησε. Mendæ genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B=447. A. ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734=479. B. εἶτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῴκησαν. Tale Musa VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μέμφεως incoluisse, Καρομεμφίτας adpellatos, est in Polyæno VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

7. ὁλκοὶ τῶν νεῶν] Valla *Vestigia navalium*, et c. 159.; H. Stephanus obscurius, *canales quibus naves deducebantur*. Malo *navalia* cum Porto. Ὁλκοὺς δυνάμεις Philo Jud. Leg. ad Caium pag. 1030., alibi ὁλκικὰς, eas ait, quæ adliciunt. Nautica in re ὁλκοὶ *rudentes* sunt *ad naves trahendas*[x]. Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὁλκοὶ, ὄργανά εἰσι, οἷς αἱ νῆες ἕλκονται: tum *navalia*. Hesychius ὁλκοὺς, ναυστάθμους, τὰς ἕλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. Inde νεωλκεῖν, *subducere naves*, apud Polyb. et alios. SCHWEIG.

155 3. ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασταί μοι] Vide cap. 59. 83. 133. SCHWEIG.

6. τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν] Pollux I. 81. τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cujus descriptio Latinis Vallæ non congruit. Nisi aberro, videtur *prominentiam* τοῦ καταστεγάσματος, sive *quod* παρὰ τὸν ὄροφον *porrigebatur*, indicare. Hujusmodi autem *tecta ex uno lapide*, μονόλιθα, non præterita a Strabone XVII. pag. 1165=811. c. neque Nostro II. 175., ostentant in hunc diem Ægyptiorum parietinæ a Norden Itin. Ægypt. p. 187. cum cura descriptæ. WESS. Consulantur Caylus in Comment. Acad.

[x] Sive *lignei cylindri, quibus naves in terra promoventur*. SCHWEIG.

Inscript. t. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif, p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. æn. XLI. nº. 1. et 2. Adde *Description de l'Egypte par ordre* etc. *Antiquités*, t. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram ædes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès *Monumens anciens et modernes de l'Hindustan*, Fascic. V. Paris. 1813. tab. æn. xxiii. SCHWEIG.

156 1. νῆσος] *Insulas*, quas miratur Herodotus, *fluitantes Ægypti*, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophratus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Bœotiæ; Italiæ nonnullas Seneca, Quæst. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. De Chemmi insula conf. quæ notavit Et. Quatremère, in *Mem. sur l'Egypte*, tom. I. p. 226. seq. SCHWEIG. Adde Creuzer. Comm. Herodot. p. 284.

7. Αἰσχύλος] Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. 37. Δήμητρος Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumsisse ex Herodoto merito videbatur Jablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quæ præcedunt Herodotea de Latona, *liberorum* Διονύσου καὶ Ἴσιος *Apollinis et Dianæ nutrice ac servatrice*, prostant in Scholiis ad Ciceron. I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἴσιος λέγουσι, in has deformatæ sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν et τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῷ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. ε'. p. 1526, 51 = 212, 7. τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰώ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακεστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

157 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσερα καὶ πεντήκοντα ἔτεα] Redit in memoriam acerba criminatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Jameson, Spicileg. Ant. Ægypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quæ de Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque *enim Psam-*

metichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturæ persolverat: namque XLII. *annis ante Cyaxarem regnum inchoasse.* Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153=801. D. aliunde doctus, adfirmavit, æqualem habere ætatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit Amasis anno Periodi Julianæ 4187., a cujus obitu ad Psammetichi initia anni sunt, sicuti Jamesonus bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia Psammetichi conveniunt anno Per. Jul. 4042. Cambyses sub annum regni quintum in Ægyptum arma vertit, hoc est, Per. Jul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno ejusdem Periodi 4079. cœpit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra XV. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. WESS.

158 1. τῆς μῆκος μέν ἐστι] Bene mss. ob sequens δέ. Est de hac fossa Rossalli schediasma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone ejus initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157=805. A. incertus hæret, Herodoti Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65=38. confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, conmentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, Josephum Bell. Jud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νεχαὼς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire me fateor: probe alioqui gnarus, eam Judæi scriptoris perorationem multa stolidæ jactantiæ argumenta conplecti. WESS.—Quod ait Scriptor πλόος ἡμέραι τέσσερες, suspicatus eram justo minorem esse numerum: cujusmodi dubitatio mihi ad c. 9. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. SCHWEIG.

3. τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος] Supra II. 8. hoc de monte τεῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι. tum

c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων. Mox φέρουσα sententiam ornat. Nam *divortia* sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. Jam Arabiæ urbs Πάτουμος præterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac פתם *Pithom* Hebræorum, Exodi c. I. 11. quæ quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος· παρὰ Πάτουμον—πόλιν ἐσέχει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico jungebatur, longe ab urbe Bubasti sejunctam. Illis autem δὲ si deforet, equidem non revocarem. WESS.

5. ἀπὸ τούτου στάδιοι] Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Ægyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad c. 6. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eamdem distantiam Herodotus æstimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Ægypti (quod jam a Danvillio aliisque viris doctis monitum) non majori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra c. 6. et 7. hujus libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Ægypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sexcentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo hîc agitur, *centum millibus orgyarum*, id est, *sexcentis pedibus* æquiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriæ rationis suæ nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione majoris minorisve stadii, etiam orgyas majores vel minores esse æstimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quæ ad quæstionem de æstimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. SCHWEIG.

159 1. ἐπὶ τῇ βορηΐῃ θαλάσσῃ etc.] *Instruxit triremes, in septemtrionale et in australe mare*, sive Oceanum Orientis, *mittendas:* eadem Ἐρυθρὴ hoc loco θάλασσα, ac νοτίη sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis hujus circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. WESS.

2. ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε] Sunt doctissimi homines, quibus Magdolus ea est, quam XII. M. P. Antonini Itinerar. p. 171. Pelusio sejungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex Herodoti finitione II. 6. et III. 5. Ægypti fuisse: in quam Syros se, quicunque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: præsertim cum ora Syriæ maritima ad Azotum ultraque, ejus fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo Magdolus? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe Manassitidis tribus, Megiddo, cujus vicina in valle egregius princeps Josias profligatus (Chronic. II. XXXV. 22. Reg. II. XXIII. 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex Megiddo, Ægyptii, unde hæc Herodotus, suo ore Magdolum, ut in similibus accidit sæpius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit Magdiel, non longe hinc dissitus vicus, apud Hieronymum in Onomast., unde Magdolus conmodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo, sumto latius, Judæos, in Ægypto multimodis detestabiles, conplexi. Mitto alia, quæ Relandi Palæst. lib. III. p. 894. et Perizonii, etsi in quibusdam dissentientis, Origines Ægypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

Ib. Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης] Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu ejus amplitudinem sive situm examines, videtur. Herodotus aliam si voluisset, addita notæ significatione utique secrevisset. Qui Carcemischum, quorsum Necos victo Josia II. Chronic. XXXV. 20. properavit, esse

pertendunt, in quîs Simsonius et Galeus, ad id animum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδυτιν *primo vocatam hanc urbem, deinde Carchemischum a clade*, ea profitentur, quæ ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione Pauw, quæ Carcemischum primis temporibus Κιρκήσιον et Κίρκησον nominat, atque hinc Κίρκυτιν et Κέρκυτιν, et tandem Κάδυτιν negligentia scribarum format, judicium esto. *Quibus enim indicibus, quo teste probatur?* De Cadyti ad III. 5. WESS.

160 6. Ἠλείων δὲ μηδενὶ] Apud Diodor. Sic. I. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγὼν,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἠλείων ἀγωνίζηται. Amasi, regi Græcorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quæ sub Psammi scribit evenisse Herodotus, quantumvis ab ævo jam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Ægyptiis cœperint Græci, postquam is in Ægypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo judice πολλῷ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἠλεῖοι, ἀριθμῷ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότητι δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Græciæ prolapsis Eleorum in his ludis administrandis æquitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid jus et æquum postularent. VALCK. Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quæst. Platon. p. 1000. A. Ægyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

161 3. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι] Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. c. 1. et Raphelius Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. conjecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium abs Historico digestum, sed eam Musæ quartæ partem res Africanas continentem.

Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriæ regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους Herodoti Λιβυκοὺς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstare putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cujus mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit [y]. Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiorem et aliam illis operam inpendisse non videatur. WESS.

5. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι] Interjectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, c. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστεῶτες. Tandem, postquam ducem Ægyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστέατο πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162. extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus Raphelius Annotat. in S. S. t. I. pag. 85. Libyca tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

162 1. ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος etc.] Anomalam horum structuram animadvertit Raphelius in Epist. Paulli ad Galat. II. 6.; quem vide. De κυνέῃ, *galea*, nihil mirum, quippe regiæ auctoritatis apud Ægyptios, ut deinde apud Græcos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias Julio Africano, in hac Amasis (Ἀμώσιος perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose duce, abs Ægyptio rege discessionem invenientе atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir apud Eusebium Præp. Ev. X. 10. p. 490. c.

[y] At, qua occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hîc promittit, ita ibi enucleatius exposuit. SCHW.

Athenæi caussa discrepat, Hellanicum, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

4. ἐπάρας ἀπεματάϊσε] Hinc derivatum Phavorini in Stobæi Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui LXX. annis major casu in thesaurum inciderat, ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπεματάϊσε, *sublato crure pepedit.* Eadem de re ποιεῖν ματαϊσμοὺς Seleucus in Athen. III. p. 76. F. Quæ Leopardum Emend. VII. 13. Scaligerum ad Catulli Epigr. L. et Casaubonum non latuerunt. WESS.

7. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ] Scripserat αὑτῷ, aut ἑωϋτῷ potius, *nulla* nempe *regem ratione rei usum*, sed ira percitum jussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De Cyro I. 209. ὁ Κῦρος ἐδίδου λόγον ἑωϋτῷ περὶ τῆς ὄψιος, *de somnio apud se prudenter cogitabat.* III. 25. οὔτε λόγον ἑωϋτῷ δοὺς, *neque secum ratione initia.* VIII. 86, 1. ἐμεωϋτῷ λόγους διδοὺς, *apud me ipsum animo putans.* Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. et V. 138. Plutarchus Defect. Oracul. pag. 419. C. καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS.

163 2. Ἦσαν edd. plerique omnes: ᾖσαν verum est. Grammaticus in Lexic. Coislin. p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ᾖσαν καὶ ᾖσαν, non sine vitio: voluit ἤϊσαν καὶ ᾖσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἤϊα λέγουσι, καὶ ἤϊσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ᾔεσαν καὶ ᾖσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

3. ἔν τε δὴ Μωμέμφι] Mox c. 169. ἐς Μώμεμφιν, sive juxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλέοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. ejusdem sunt usus et conplura alia. WESS.

164 1. Αἰγυπτίων ἑπτὰ γένεα] De septem civium classibus apud Ægyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos mox nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus; ut hæc classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρώνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui c. 141. cum καπήλοις junguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem vir doctus (pag. 615. seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Æ-

gyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. SCHWEIG.

2. Ἑρμοτύβιες] Aristagoræ apud Steph. Byz. Ἑρμοτυμβιεῖς, et, Ethnicographo explanatore, μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. t. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες corrigit. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque juvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS.—Ex diversis Ægyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. SCHWEIG.

165 νῆσος ἡ Προσωπῖτις.] Cf. c. 41. et Quatremère *Mem. sur l'Egypte*, t. I. pag. 424. seq. SCHWEIG.

166 1. Ἀνύτιος] Aliunde nota sunt quæ præcedunt: Stephano quoque nomus memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: Stephanus Byz. Ἄνυσις, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης· ὡς Ὄασις, Ὀασίτης, Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Holstenius. VALCK. — De Thmuite districtu conf. Quatremère *Mem. sur l'Egypte*, t. I. pag. 129. seq. SCHWEIG.

Ib. Istud ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει, *Præfectura in insula sita est*, ad Homericum Il. β'. 626. Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Ajac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Hujusmodi Isocratis in Laud. Busir. p. 214. E. τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών: et Phocylidæ πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῦσα σμικρὴ, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. WESS.

167 2. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας] Vallæ *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, Inscript. Class. I. 105. p. 144.

Contrarium de Corinthiis, eos *nequaquam minimi facere opifices,* traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui Κορινθιουργῆ χαλκώματα, *vasa Corinthia,* τορεύματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε ηὐπόρηκεν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἴς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. WESS.

168 4. ἀρυστῆρες] Hesychius, Ἀρυστήρ: οἴνου ἀρυστήρ. κοτύλη.

169 2. μηδ' ἂν θεόν μιν μηδένα etc.] Plena stultissimæ jactantiæ oratio et per illi similis, quæ ejus (eumdem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel. XXIX. 3., ubi Grotius et Raphelius horum obliti non sunt, neque neglexit Scaliger ad Eusebii Chronicon. Ajacis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Æneid. X. 773. Verum omnium judex et superbiæ ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. v. 5. WESS.

10. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι] *Postes, in quibus urna* sive *loculus est,* Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16., Amasim ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωϋτοῦ θήκης mortuum quemdam *ad fores intra conditorium suum* sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, *in intimo ejus penetrali,* jussisse. Quæ *postibus* παστάδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα *tabulata,* ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes in Serm. XLI. pag. 251. Stobæi, τὼς δὲ νόμως οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δεῖ, quæ et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad *tabulata,* quibus leges inscriptæ promulgabantur, spectavit. WESS.—Ut θύρη apud Nostrum II. 96. et VIII. 51. pro *tabula* ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem θύρωμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et sæpius in Græca versione Vet. Test. idem atque θύρα, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θύραν atque πύλας. Igitur διξὰ θυρώματα sunt *geminatæ fores, janua bivalvis:* et ἐν τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐντὸς τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διξὰ

θυρώματα, per metonymiam, pro *minori conclavi* vel *repositorio, bivalvi janua clauso*, accepit. SCHWEIG. Conf. Creuzer. pp. 392. 394.

170 1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι etc.] Osirin dici auctor est Athenagoras. SCHWEIG. Ceterum vide Creuzer. p. 107.

2. τροχοειδὴς καλεομένη] De Phœbi natalibus et excellentia Theognis vs. 7. Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ. Callimacho τροχόεσσα λίμνη Hymn. Del. 261. ubi Anna Fabri, et Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. t. I. p. 136. WESS.

171 2. εὔστομα κείσθω] Sæpe Plutarchus εὔστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, Ælianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim parœmiæ instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὔστομ' ἔχε παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται, inquiunt, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδέ μοι εὔστομα κείσθω· οὐ διαιρῶν ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὔστομα. h. e. *ori ac palato jucunda*. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὖ στόμα, distracta voce, ut grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

Ib. θεσμοφόρια] Vide Sanctocrucium de Mysteriis paganismi (*sur les mystères du paganisme*) t. I. p. 110. ed. alt. et aliis in locis. Exstat *De Thesmophoriis* nondum a me lectus libellus auctore Augusto Wellauero, Wratislaviæ 1820. in 8vo.

172 2. δημότην] Zonaræ Lex. p. 494. Δημότην: οἱ Ἴωνες τὸν τῶν πολλῶν ἕνα. οὕτως καὶ Ἡρόδοτος. τῶν δ' Ἀττικῶν μόνος Ξενοφῶν. οἱ δὲ ἄλλοι τοῦτον μὲν δημοτικὸν, δημότην δὲ τὸν τοῦ αὐτοῦ δήμου.

Ib. οὐκ ἀγνωμοσύνῃ] Quomodocunque vox capiatur, nemo dici potest quempiam ἀγνωμοσύνῃ προσαγαγέσθαι, quod si vel plures habuerint codices, ut lectum etiam fuit Vallæ, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Ægyptios Amasis σοφίῃ,—οὐκ εὐγνωμοσύνῃ προσηγάγετο, *callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit*. Hominis Ægyptii σοφία hîc est, ut alibi sæpe, *calliditas*. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἄν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ

ἕτερα ἀπειργασμένα γένη νῦν ἔστιν ἰδεῖν. Qui *sibi* student *populum conciliare* viri principes, dicuntur alios εὔνους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus *allicere* et *ad studium sui perducere:* attigit Dounæus in Demosth. p. 98. Dicuntur autem *populum* προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἴκτῳ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σοφίῃ. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. *Lenitate et clementia* προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataïca pag. 304. B. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cujus Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο, I. 54. Atque ob eamdem quæ movit Amasin rationem, Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ib. οὐκ ἀγνωμοσύνῃ] Non reluctor tot codicibus, putoque idem esse atque ἀνοήτως, et præcedens magis explicare. *Severitati* locus non convenit, sed callidæ sollertiæ et astutiæ, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in *inperitia* et *fastu* frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273=1267. Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. p. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS.—Equidem προσάγεσθαι h. l. intellexi *ad officium redigere.* Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη dixit. SCHWEIG.

5. ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα] In Octavio Minucii Felic. c. 23. *Et deus æreus vel argenteus de inmundo vasculo, ut sæpius factum Ægyptio regi, conflatur.* Quæ, nisi scribentis memoriæ error obrepserit, rectius procederent, si *deus aureus*, et, *ut accepimus factum* scriptum prostaret. Prius in mentem venit Gatakero, insuper *ut legimus* vel *scimus factum* divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτῆρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

173 1. μέχρι ὅτου πληθώρης ἀγορῆς] Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς Casaubonus, Heraldus, Dukerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent mssti. Ionum est πληθώρη in omni *rerum abundantiore copia.* Eusebius apud Stobæum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ ἀεὶ ἐπιθυμέοντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώρην μηδέ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα—πένητα καλέω. Neque de tempore, quo forum conpletur, recusant: χρόνον ἐπισχὼν, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην προσοδὸν ἐποιέετο habet Herodotus VII. 223. WESS. Ut frequenter apud Nostrum in μέχρι οὗ, (conf. Wess. ad I. 181.) sic hîc in μέχρι ὅτου abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann. Adnot. 251. ad Vigerum. SCHWEIG.

Ib. ἦν μάταιός τε καὶ παιγνιήμων] Secundum Vallam, *morionem agebat* Amasis *ac scurram.* Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino *petulantioribus indulgebat jocis:* sic interpretor Herodotea. Quia compotoribus ipsis lusus isti regis persona minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαΐζειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscœnis quidem abstinuisse jocis significaretur. Deïaniram Nessus ψαύει ματαίαις χερσὶν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδες privatæ sortis convivis laudi ducebatur; παιγινήμων dicebatur *ingeniosus* et εὐφυὴς, *qui jocis urbanis indulgeret.* Placebat *Vel cavillator facetus, vel conviva commodus* qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός. Luciano I. p. 552. συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανός. Talis fuit Æschines, hac etiam in parte aquæ potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκὼς, teste Alexandro Ætolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Æqualis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιώδει ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ: ubi scribi quoque potuit παιγνιώδει: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp.

p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιώδη παρὰ Ξενοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Jungermann. advocat Xenophontem Ἑλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni jam jam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

3. δι' ἡμέρης] *Totum diem.* Sic I. 97. τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης. Talia, διὰ νυκτὸς Aristophanis, recte ab Athenæo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτεος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare V. et S. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27., geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Œdip. Tyr. 610. et Œd. Colon. 1524.; alterum ἂν injuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Junge, si videbitur, Barnes. in Euripid. et Davis. ad Justin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

4. ἐπεὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι] Erasmus, hoc Amasidis neglecto, parœmiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

174 1. ὡς φιλοπότης ἐὼν] Κατεσπουδασμένος, Nostri æmulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσὶ οὐ κατεσπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος, de Phara præfecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

4. ὅσοι μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι] Id est, a quibus ἥλω vel ἑάλω φὼρ ἐὼν, *qui ipsum furti convicerant.* In eumdem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἁλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολῦσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, *persequi; accusatus,* φεύγειν: *condemnatus,* ἁλῶναι vel ἑαλωκέναι: *absolutus,* ἀποφεύγειν, *criminibus elapsus* Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

175 Ib. seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιά οἱ ἐξεποίησε] θωϋμάσια οἷα divinavit Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε *sibi* in Minervæ honorem

absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας inplicatius. Eadem Pauwii opinio. WESS.—Οἱ dedit Schæferus ad Bos. Ellips. p. 582. Si vera est scriptura οἱ, quod haud ægre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cujus generis plura quædam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86. SCHWEIG.

Ib. ἀνδρόσφιγγας] Huc spectare Hesychianum Ἀνδροφῆτες monuit Valesius; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες jam fuerat observatum in Miscell. Obs. VIII. p. 170. Scripsisse præterea videtur Hesychius: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ Σφιγγὸς, atque huic voci corruptæ sibi notam substituisse librarius. Coquum, ænigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄῤῥενα senex nuncupabat Atticus in Comœdia apud Athen. IX. p. 382. B. Vulgo tamen et apud Ægyptios facie Sphinges virginea fingebantur: vid. Ælian. de N. A. XII. cap. 7. Origen. contr. Cels. I. p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa statuerint Ægyptii, tradunt Plutarch. de Is. et Osir. §. x. et Clem. Alexandr. Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi Sphinx τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνθρώπου ἔχουσα. VALCK. In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceres. SCHWEIG.

3. οἴκημα μουνόλιθον.] Vide supra ad cap. 155. notata. SCHWEIG.

6. οὐκ ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς] χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedæ, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου Act. Ap. XXVII. 9. et Diodor. III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Abresch. WESS.

6. ἐνθυμιστὸν] Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμιστον in Suidæ Lex. redditur ὕποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod codices præbent et edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Jungermannus. In

ἐνθύμιον Herodotei codices si conspirarent, ego sane vulgatæ vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wassius. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK.—Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμίζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adjectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. SCHW.

176 2. Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου] Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Æthiopico? Marmoris ejus in pyramidum et propylæorum substructionibus frequens in Ægypto usus. Mycerini pyramis λίθου ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. *Inter alias spectatior Æthiopicis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidi color erat niger, aut varius, ποικίλος c. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorem: δυσέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. p. 1161. D.=808. WESS.

177 2. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.] Lege Diodorum I. 31. Ægypti felicitatem, Amasidis tempore, prædicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima ejus regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diversiora Jeremiæ et Ezechielis oracula docent; de quibus Perizonius, Origin. Ægypt. c. ult. WESS.

2. ὅθεν βεβαιοῦται] Me quidem judice ferri nequit: si plures dant codices, scripsisse forsan videbitur, ἀποδεικνύναι ἔτεος ἑκάστου—ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. D'Orvillius in Charit. p. 190. Commode quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, *quonam quæstu sustentaretur:* ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens Ælianus Var. Hist. IV. 1. λόγον δώσοντα, πόθεν—διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. 77. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίοτος, teste Porphyrio Schol. ad Il. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ

πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Ægyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, docet Perizonius ad Æliani Var. X. 14. Quam ex Ægypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Wesseling. ad Diodor. I. p. 88. et Taylor. Lect. Lys. p. 707. seq. Eamdem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon. ostenderat Abramus ad Ciceron. Or. pro P. Sextio c. 48. Miror adeo quod scribit Aristides t. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἐστὶν, ὁ γραφὰς πεποιηκὼς ἀργίας. VALCK.

178 1. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν] Eusebius Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. VI. 4. refert, notatus a Scaligero Animadv. p. 73. Strabo vero XVII. p. 1153=801. Milesii, inquit, καταναυμαχήσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν. Inarus res Ægyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκράτεως Apollonii Rh. superesset, discuti posset commodius. WESS.

3. προστάτας τοῦ ἐμπορίου] Naucratitæ inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud Athen. IV. 13. ab his emporii præfectis, modo ne fallat Chishulli conjectura Antiq. Asiat. p. 100. titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicæ partem Naucrati et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, decerni non potest. Προστάται τοῦ ἐμπορίου (PRÆFECTOS MERKATORUM ex Reines. lapide Cl. V. 16. dicere liceat) conmuni plurium civitatium suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior ætas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* c. 1. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ ap. Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 344., cui suus utique præfectus. Athenis decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab Aristotele apud Harpocrationem in voce Ἐπιμελ. WESS.

180 1. ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν—κατεκάη] De Delphico fano ab Alcmæonidis instaurato, inferius V. 62. Pausan. X. 5. et pereru-

dite Dion. Petavius in Themistii Or. IV. p. 391. WESS. —Cremati templi mentio facta I. 50. SCHWEIG.

181 2. Βάττεω, οἱ δ' Ἀρκεσίλεω] Verius puto Βάττεω τοῦ Ἀρκεσίλεω, *Batti Arcesilai F.* quem in modum S. V. Vall. Res et tempus congruunt optime, siquidem Battus ille æquales habuit Aprien et Amasin, Nostro auctore IV. 159.: Batti filium, Arcesilaum, minor ætas excludit. Filiam Ladicen, Amasidis conjugem, Λαοδίκην aut Λευδίκην vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet Holstenius LADICEON numum ad Stephan. Byz. [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΥΚΟΝ est in Gudii vetere lapide: urbem LAUDICIAM et LADICIAM pingunt mss. Itinerarii Antonini. WESS.

7. ἐς ἐμὲ ἦν σόον] Reddunt Schedæ V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἔξω τετραμμένον in Latinis *extra urbem Cyrenensem posita* ex Valla, qui ἱδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non migravit, statuam notabit *vultu extra urbem verso*, sive *spectantem loca suburbana*. Verum in talibus sæpe anceps electio. WESS.

182 3. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας] Ipsi Danao dedicationem tribuit Callimachus apud Euseb. Pr. Evang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad ejus Poëtæ fragm. cv. Bentleius. WESS. quem vide ad Diod. Sic. V. 58.

4. Εἷλε δὲ Κύπρον] Cyprum, ab Amaside occupatam, non præteriit Diodor. I. 68. Quod autem librum terminat ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud Priscum Patric. in Exc. Hœsch. p. 22. 26. etc. Procopium Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. Agathiam I. p. 13. c. veterum studiosos imitatores. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM TERTIUM.

1 3. ΣΥΜΒΟΥΛΙΗι] Solet scriptor hanc in consiliis vocem frequentare. Loca notavit Portus. Συμβουλὴ sicubi conspiciatur, dubiæ fidei est, uti VI. 109. et I. 157. Alibi mss. damnant mutantque, quemadmodum M. P. K. VII. 15. VIII. 101. et 102. Non nescio, in Platone, Xenophonte, Demosthene, Dinarcho, multisque aliis συμβουλὴν sese legentibus obferre, sed eos nunc moror nihil. WESS. Commode supra ἐκ βουλῆς, *consilio* hominis; nunc, variandi caussa, τῇ συμβουλίῃ, *suasu* ejusdem. Structura orationis sic intelligenda, ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ Καμβύσεα, κελεύων αὐτὸν αἰτέειν etc. Cæterum I. 157. apud Nostrum in συμβουλῆς consentiunt omnes. SCHWEIG.

Ib. ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο, ἢ μὴ δοὺς] Ista scribens et vicina, οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι, meminerat forsan Euripidis in Iphig. Aul. 56. Tyndarei sollicitudine distractum in diversa animum, quum tot nobilissimi filiam ambirent proci: Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως Ἅψαιτ' ἄθραυστα: prout emendavit Hemsterhusius ad Hesych. in Ἄθραυστα. Euripides illic suum imitabatur Æschylum Suppl. vs. 385. ἀμηχανῶ—Δράσαι τε, μὴ δράσαι τε, καὶ τύχην ἑλεῖν. VALCK.

5. μεγάλη τε καὶ εὐειδὴς] Glossator S. Germani: Εὐειηδής. [Εὐειδής·] οὕτως φασὶν ἀδόκιμον εἶναι τὸ ὄνομα· ἀλλ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν Ἀπομνημ. Γ. (p. 783. E.) Ἡρόδοτος Α'. δὶς καὶ τρὶς, καὶ ἀπειράκις οἱ Κωμικοί. Qui inprobabant, litem de differente usu τοῦ καλοῦ, εὐμόρφου et εὐειδοῦς in Ammonio et Thoma M. spectarunt. Τέκνα εὐειδέα τε καὶ μεγάλα habet cap. 3. Ego

vero speciosam Niteti formam non nego, miror tamen. Erat unica Apriæ filia, quem ante hos XLIV. annos Amasis exstinxerat, fato functus, sicuti cap. 10. perscribitur, in auspiciis hujus Persicæ expeditionis. Consequens est, ut plures annis XL., quum in Cambysis amplexus veniret, numerarit. WESS.—Difficultatem levatum ivit Larcher, monens minime certum esse, ante XLIV. annos exstinctum fuisse Apriem ab Amaside: initium regni Amasidis numerari ab eo tempore, quo galea ei imposita est, (II. 162.) præterea regnante etiam Amaside, complures adhuc annos vixisse videri Apriem. SCHWEIG.

8. διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμ. οὐ μανθάνεις] *Ab Amasi deceptus esse nescis*, pro *te deceptum*. Quam lib. I. c. 5. recte converterat Valla, hîc formam loquendi minus apte interpretabatur, poëtis etiam Latinis notam; quorum ubi loca collegit Davies ad Ciceron. Tusc. IV. 15. rectius omisisset ad mentem Bentleii. Optimi quique veterum, Tragici præsertim, amant verbis γνωριστικοῖς in istum sensum rectos adjungere casus participiorum. Pro οὐ μανθάνεις hic quoque scribi potuerat οὐ γινώσκεις vel οὐκ αἰσθάνῃ. De multis ista quadrant Herodoteis: Soph. Antig. 538. οὐδ' ἐμάνθανον Τρέφων δύ' ἄτα. Ajac. 818. ἔγνωκα μὲν δὴ φωτὸς ἠπατημένη etc. Pausan. II. p. 157. ὡς ἔγνωσαν ἀπατώμενοι. VII. pag. 557. ἐπεὶ ἀπατώμενοι συνῆκαν. Eurip. Med. 26. ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη. Xenophon Ἑλλ. VII. pag. 359, 41. οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατώμενοι. Thucyd. II. 51. ὁπότε τὶς αἴσθοιτο κάμνων, vertit Lucretius VI. 1229. *ubi se quisque videbat Implicitum morbo.* Græcismus fuisset, *ubi quis sentiebat morbo implicitus.* Virgilius: *Sensit medios delapsus in hostes.* VALCK.

2 1. οἰκειεῦνται Καμβύσεα] Dinon in Persicis, et Lynceas Naucratites in Ægyptiacis, τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσεα, apud Athen. XIII. p. 560. F. ubi quæ narrata fuerant e Ctesia de Neitetide ad Cambysen missa, pleraque concinunt Herodoteis. In Νειτῆτις, Νίτωκρις, aliisque nominibus Ægyptiacum latere Minervæ Νεῖτ vel Νηΐθ, vidit Jablonskius, monuitque plus semel. VALCK. Præter Athenæum citat Wesselingius Polyæn. VIII. 29.

3 5. Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω, κάτω θήσω, etc.] Non dissimiles minæ, neque fugit Berglerum, Carthaginiensium, alio tamen gestu declaratæ, in Plutarchi Timol. p. 240. E. Cambysis dictum, et haud paullo significantius, convenit Platonico in Phædon. p. 90. c. ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω στρέφεται: et Demosthen. adv. Aristogit. I. p. 492. ὅταν τὸ δίκαιον—ἡττᾶται τοῦ φθόνου, τότε ἄνω καὶ κάτω πάντα χρὴ νομίζειν ἐστράφθαι. Rursus περὶ Στεφ. p. 156. Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε. Quo ille de genere sæpe plura, atque ejus exemplo Dio uterque, Aristides, Libanius etc. Neque id mirum, populare enim. WESS.

6. τὴν ἐπ' Αἴγυπτον στρατιὴν] Apud Athen. XIII. pag. 560. F. tradidisse dicuntur Dinon, et Lynceas, Καμβύσην ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ, [τὴν] ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Suum hic atque alibi recuperabit Herodotus, στρατηΐην: cui *exercitus* dicitur στρατιὴ, *expeditionem suscipere*, στρατηΐην ποιέεσθαι, III. 39. V. 77. Ut Herodotus, στρατείαν et στρατιὰν tanquam diversa semper distinxerunt Thucydides, Xenophon, ceterique scriptores antiqui. In his itaque corrigendis sequerer judicium H. Stephani, Sylburgii, Hemsterhusii, Taylori, Marklandi, Ruhnkenii. VALCK.

4 6. Καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν, exercuit doctissimum virum Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 87., exercuit alios. Defit κατὰ, quod orationem fulcire, etsi tacitum, debet, ut sæpe numero. Simile in V. lib. II. 121, 3. WESS.—Conf. IV. 179. SCHWEIG.

5 1. μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Σύρων τῶν Παλαιστίνων] In Phœnice Sidon et Tyrus fere ultimæ erant, II. 44. et 116. Phœnicen excipiebat Syria Palæstina, juxta mediterranei maris litus ad Ægyptum usque protensa. Τῆς Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται, scribit VII. 89. Paria his, ἀπὸ τῆς Φοινίκης, *a Phœnice porrigitur propter hoc mare illud litus*, παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ, IV. 39. Sic de tractu regionis maritimo generatim: hic explanatur, quorum ditionis sit, distinctius. *A Phœnice ad fines urbis Cadytis, Palæstinorum* censebatur: *hinc emporia ad mare,*

Jenysum usque, regis Arabis; inde vero, ad Serbonidem lacum, omnia iterum Syrorum Palæstinorum. Hæc, puto, aperta et vera sunt. Consequens videtur, ut Cadytis et Hierosolyma longe discrepent. Illa erat regionis maritimæ ac Philistææ; hæc a mari remotior, et mediterraneis montibus inposita, Judææ. Et quis Hierosolyma Κάδυτιν adpellavit? *Sanctam* aiunt קדושה sive קדישה fuisse nuncupatam viri eruditissimi, a quorum ego opinione olim non abhorrui, inde et קדותא Κάδυτιν, formatam. Fac vero, Judæos *Sanctam* religionis suæ metropolin habuisse et vocasse, ut sane dixerunt, etiam-ne Philistæi et vicinorum alii, gentis Judaicæ osores maximi? Qua porro dialecto קדותא *Caduta*, quum קדש apud omnes sibilantem litteram servet constanter? Inpulit ea res Hydium, ut Κάδυσιν superiore libro [II. 159.] atque hîc Καδύσιος corrigeret, ad *Itiner. Mundi Abr. Peritzol* pag. 19., callide quidem, sed contra tabulas. Atque hæc de Cadytis situ paucis: qua in disputatione ex parte quadam consortes Perizonium, Relandum, et doctum juvenem (dignum, si fata sivissent, vita prolixiore) Isac. Toussaint, Dissert. ante hos XXII. annos Franequeræ scripta *de Cadyti Herodotea*, habui. Anceps nunc et difficilis restat ex urbibus electio ejus tractus, quibus Scaligeri et Perizonii, quippe in Arabiæ mediterranea atque a mari retractior, Cades Barnea inseri non potest. Gaza Dissertationis Toussaint foret opportuna, modo nomen congrueret. Relandi Philistæorum Gath, unde Κάδτις et Κάδυτις nasci potuerit, non inprudenter huc advocata fuit. Mihi, quod in vetere formula, N. L. In Jenyso nihil quoque habeo constitutum, nisi ex trium dierum eam inter et Casium montem intervallo videri prope Rhaphiam fuisse. De Serbonide palude et Typhone demerso in eam videndus Apollon. Rhod. II. 1215. cum Criticis veteribus. WESS. Vide Creuzer. Hist. Ant. fragm. p. 37. Comm. Herod. p. 286.

7 1. σάξαντες ὕδατι] Reiskius ex Clementis Alex. Pædag. II. p. 219. ἀποσεσαγμένους τροφαῖς, et Athen. VII. pag. 322. τυρῷ τε σάξας: tum Polybii Excerpt. pag. 1489. σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα adposuit, neque oblitus, prorsus obportunum ἀγγήϊον ὕδατι σεσαγμένον Luciani Deæ Syr. c. 48. Adcedit Cercidæ

versus in Stobæi Serm. IV. p. 54. ἀνέρες, ὧν τὸ κέαρ Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγί. *Quibus omne luto*, seu *vino*, uti opinor, *Cor sordet atque fæce non purgabili*, ex versione Grotii. Nam αἵματί τε καὶ σαρξὶν διασάττειν Galeni Protrept. pag. 5. prætereo. WESS.

8 2. κροκύδα] Κροκύδας reliquisse Hesychium vocum series monstrat. Κροκυδίζειν in floccis legendis posuit Aretæus: habet Aëtius lib. III. c. 161. περὶ κροκύδων. In Theophrasti Charact. c. 2. vetustissimi mssti ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκύδα. Hippocratis et Galeni libri variant, sicuti Foësius in Œconomia docuit. Quæ si satis non faciunt, observata Salmasio in Solin. p. 283. adcedere poterunt. WESS.

4. περιτρόχαλα] Præbet illud Plutarch. t. II. p. 261. F. Περιτρόχαλα κείρεσθαι Athenis, quod ex Hesych. constat, σκαφίον dicebatur: ad Harpocr. in Σκαφίον notat Valesius. Plura dedit Junius, de Coma c. 6. Potuerunt autem ista, κείρονται περιτρόχαλα τοὺς κροτάφους, commode reddi περιξυροῦνται. Sed pro περιξυροῦντες, quæ forma certe non est Ionica, fortasse cui scripsisse suo more videbitur Herodotus πέριξ ξυρεῦντες τοὺς κροτάφους: mihi tamen vulgatum potius ex interpretamento videretur natum. VALCK.

Ib. περιτρόχαλα] Pollux de tonsuræ generibus, II. 29. κουρᾶς δὲ εἴδη, κῆπος,—περιτρόχαλα, ex Salmasii in Tertulliani Pall. p. 266. certa emendatione. Consentit Hesychius in Σκαφίον. Hinc Aristodemus tyrannus in Plutarchi t. II. p. 261. F. τὰς δὲ θηλείας (bene ita Salmas.) ἠνάγκαζε περιτρόχαλα κείρεσθαι, *in orbem tonderi*. Talis εὐείμων ille καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλὴν περιτρόχαλα, in Prisci Excerpt. Legat. p. 45. Tales Franci περίτροχον κειρόμενοι, Agathiæ lib. I. p. 11. C. Arabum olim idem tonsuræ modulus, proptereaque Jeremiæ c. IX. 26. קצוצי פאה *circumcisi capitis angulos*, seu in rotundum capitis comam adtonsi. Plura Salmasii Epist. de Coma p. 50. et Vitringæ Commentarius in Esaiæ c. XV. p. 463. WESS.

5. Οὐροτάλ] Dedi Bocharto Phal. II. 19. pag. 110. et Reiskio Miscell. Lips. t. VIII. p. 88. hanc ex codicibus (nisi Ὀροτὰλ quis maluerit) scripturam: nam Οὐροτὰλτ ultimam ex sequente articulo sibi sociavit. Designantur duo totius

Orientis præcipua numina, Sol et Luna. In Οὐροτὰλ princeps syllaba manifesto Hebræorum et Arabum אור, *solem lumenque* indicans, se prodit: defit enim prægnans caussa, ut Ὀλοτὰλ cum Pocockio Specim. Hist. Arab. p. 107. formetur. Pars vocis extima in ambiguo hæret. Reiskius אורוטל *Urotal*[a], h. e. *lux et umbra.* Qua quidem ratione sonus et litteræ voci constant[b]; haud scio an et Arabum atque Orientis theologia. Lux, illorum in disciplina, boni origo; umbra et tenebræ, mali; ex bono et malo eidem numini cognomen inpingere, incongrui quidpiam habet. Manet tamen suum specimen conjecturæ. Aliam dabit Clericus ad Jobi c. XXXI. 26. Mihi quoque suborta alia fuit, cujus in re ancipiti fidem prodigere nolo. Luna, sive Cœlestis Venus Arabum, I. 131. Ἀλίττα perhibebatur; unde, nisi binominis fuerit, alterutrum vitiosum videri posset. Sed puto neutrum. Ἀλιλὰτ, quod Scaliger ad fragment. Græc. p. 27. jam pridem docuit, Arabum est הלאלה *Halala, Alila*, sive Luna *μηνοειδὴς et crescens.* Bochartus plura. WESS.

9 4. Κόρυς] Amnis *Corys* Arabum Geographo וארי אלקרי, *torrens Core.* WESS.

10 1. Ἐν Πηλουσίῳ στόματι, *ad Pelusium ostium* bene Valla. Στρατεύεσθαι et στρατοπεδεύσασθαι permiscentur V. 14. στρατοπεδεύσασθαι ἐν Πηλουσίῳ habetur II. 141. WESS.

4. ψακάδι] Hoc mihi quoque sincerius videtur ante vulgato ψεκάσι. Veteris erant Atticismi, Mœridi adnotatæ formæ: Ψακὰς, Ψίαθος, Ὕαλος, Σίαλον: eundem sonum in nonnullis alteri prætulerunt Iones. Numerum adfirmabit Aristides t. III. p. 567. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς (λαμπρῷ forte scribendum[c]) πολλάκις ὕεται, ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω: quod multo verius Herodoteis proximis, οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν: vid. Wesseling. ad Diodori I. p. 84. [?] *Pluvia irrigari* vel *humectari* est ὕεσθαι. Recte restituit e ms. Gronov. II. 14. εἰ μήτε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη. Assyria ὕεται ὀλίγῳ, I. 193. hieme Scythia, IV. 50. ὕεται

[a] Vel *Orvetal.* SCHWEIG.

[b] Arabum enim littera ט respondet Hebræorum צ. SCHWEIG.

[c] Immo bene habet λαμπρῶς. SCHWEIG.

ταῦτα τῆς Λιβύης, IV. 198. In excerptis ex Indicis Ctesiæ scribendum p. 655, 11. οὐχ ὕεται, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική: contra scribit Philostr. Indiam θαμὰ ὕεσθαι. Ælianus N. A. XV. c. 6. ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μέλιτι ὑγρῷ. VALCK. Vide hoc Aristidis in Ægypt. p. 339. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕεται· ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις: ubi si posterius πολλάκις tollatur, uti æquum est, nihil utique indicatur aliud, quam minutam subinde [d] in superiore Ægypto pluviam cadere, sive, uti Ælian. de Anim. VI. 41. ῥανίσι δεύειν λεπταῖς τὸν θεόν. Mitto νιφετὸν ψεκάδι λεπτῇ μεμιγμένον Plutarchi Socr. Gen. p. 596. c. et κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι Heracliti Allegor. p. 466. WESS.

11 4. πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων] Inmani barbariei, qua sanguinem humanum vino mixtum in pateris circumtulerunt, per ea est similis Apollodori Cassandrensis Tyranni in Diodori t. II. p. 563., ubi olim plura. WESS.

12 1. χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων etc.] Omnia ista, uncinis incincta, ex grammatici scholio derivat Abreschius. Non audeo accedere. Abeunt minime ab abundantiore Nostri in scribendo more, habuitque suo Synesius in libro, tantum in regis Psammeniti nomine lapsus. Cur autem Ægyptiorum capita fuerint duriora, fragiliora Persarum, disputavit præter alios Mercurialis Var. Lect. I. 21. WESS.

5. ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλὰς] Persæ, quia σκιητροφέουσι, πίλους τιάρας τε φορέοντες. Horum recordabatur forte Plato, quando de Leg. XII. p. 942. D. τὴν τῆς κεφαλῆς, inquiebat, καὶ ποδῶν δύναμιν μὴ διαφθείρειν, τῇ τῶν ἀλλοτρίων σκεπασμάτων περικαλυφῇ τὴν τῶν οἰκείων ἀπολλύντας πίλων τε καὶ ὑποδημάτων γένεσιν καὶ φύσιν. Hoc in loco πῖλοι *capitis* sunt *tegumenta: pedum involucra* πῖλοι eidem Platoni dicuntur in Sympos. p. 220. B. quod Pollux adnotavit VII. 172. Platonis locum respicit Musonius Stobæi p. 17, 53. Non protrita Grævius dedit ad Hesiodi Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 542. VALCK.

Ib. πίλους τιάρας φορέοντες] Synesius πίλους duntaxat, sed multa alia suo sermone mutans. Ego cum Gronov. sentio,

[d] At hac ipsa notione, *subinde* haud raro Græcum πολλάκις usurpatur. SCHWEIG.

cui Strabo ex parte adstipulatur, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς, de Persis XV. p. 1066=733. B. Jornandes Getic. cap. XI. de Diceno, *nomen illis Pileatorum contradens, ut reor, qui opertis capitibus tiaris, quos pileos alio nomine appellamus, litabant:* quasi omnes pilei fuissent tiaræ, quod secus habet. WESS.

13 1. ἀνὰ ποταμὸν] *Cambyses navem Memphin versus misit.* Hic non requiritur articulus, recte etiam omissus IV. c. 14. ἔπλεον κατὰ ποταμὸν—ἐς θάλασσαν: hoc est *secundo flumine* navigare; illud, *adverso.* κατὰ ῥόον et ἀνὰ ῥόον similiter adhibentur. In iisdem formulis sæpe requiritur articulus adjectus: de Euphrate, lib. I. c. 194. ἀνὰ τὸν ποταμὸν, *adverso flumine navigari nequit præ rapiditate.* II. 96. in Nilo baris ἀνὰ μὲν τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν·—κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται. Lib. IV. c. 18. πλόον ἀνὰ τὸν Βορυσθενέα. *Secundo flumine vehi,* κατὰ τὸν ποταμὸν καταπλεῦσαι, Thucyd. IV. c. 107. et Æschini de Fals. Leg. p. 44, 30. et 38. Contra *adverso Eridano* navigare Luciano est ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, t. II. p. 88. *adverso Nilo,* ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Νεῖλον, t. III. p. 536. In his similibusque verbo præfixa præpositio phrasin determinat. Sed qui Alexandria profecti nave petebant Æthiopiam, nisi fallor, Diodoro Siculo I. p. 200, 59. non κατὰ, sed ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλέοντες dici debuerunt; prouti legitur p. 272, 55. et 300, 90. VALCK.

2. καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες] Opinor in his aliquid esse conmissum. Apparet satis nautas indicari, eadem Mitylenæa navi vectos. Sed bene si Herodotum novi, non neglexit de numero eorum, debuit certe, addere. Studiose adscribit c. 14. Ægyptiorum ad bis mille supplicio fuisse destinatos ultimo de regiorum judicum sententia, et eorum quidem in vicem, qui cum navi Mitylenæa ad Memphin crudeliter fuerant absumti, denis singulorum loco conputatis: obtruncati ergo ducenti sunt. Lege nunc καὶ διηκοσίους ἄνδρας etc. et ratio et oratio constabit. In τοὺς latent numerales ΗΗΣ notæ διηκοσίων. Si [aliud exemplum vocis] κρεουργηδὸν desideretur, Eunapius in Ædes. p. 45. dabit. WESS.—Immerito τοὺς ἄνδρας solicitasse videtur vir doctissimus. Fuerint in navi ducenti homines: non nego. τοὺς

ἄνδρας adjecto articulo scribens Herodotus, indicat, dilaniatos fuisse *quotquot homines in ea fuerant.* SCHWEIG.

3. παρέστησαν] Sic VI. 99. ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν, *donec etiam Carystii in deditionem venerunt.* Porro cap. ult. lib. VI. ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν: tum V. 56. παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι. Non addo aliunde plura. Lege notas Taylori ad Demosthenis Androt. p. 244. et Abreschii Diluc. Thucyd. p. 328. WESS.

14 3. παρὰ τοὺς πατέρας] Servanda fuerat, opinor, altera lectio, κατὰ τοὺς πατέρας: *quum puellæ plorantes illac præteribant, ubi parentes erant collocati.* Κατὰ significat in talibus *ex adverso, contra.* Herod. II. 121. ὡς δὴ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν. Rursus III. 86. VI. 101. Cf. supra ad II. 158. Thucyd. VIII. 86. ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος. Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 5. κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο. Demosth. contra Conon. p. 689, 12. παρέρχεται Κτησίας κατὰ τὸ Λεωκόριον: mox iterum, ἡμῖν συμβαίνει—πάλιν κατ' αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι. VALCK.—Sic de his qui in acie stant *ex adverso aliorum,* Herod. IX. 27. 46. et deinde sæpius. SCHWEIG.

Ib. παρήεσαν αἱ παρθένοι] Pingi potuerat παρῇσαν aut παρήϊσαν, de quo II. 163. At placuit scriptorum fidem sequi. Offerent sese ἤεσαν δρόμῳ III. 77. ἤεσαν ἐπὶ τὴν οἰκίην IX. 5. ubi ἤϊσαν tamen scripti. Etymologus p. 121, 42. καὶ ἐν συνθέσει ἀπήειν καὶ παρήειν καὶ ἐξήειν· τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν—ἀπήεσαν. WESS.

11. οὔτε ἀπέκλαυσας] τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα, II. 121. Æschylus Prometh. 638. Ὡς ἀποκλαῦσαι κἀποδύρεσθαι τύχας. Sophocles Œd. Tyr. 1466. Philoct. 709. et frequentissime Procopius, sollers priscorum æmulator. WESS.

12. ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν] Sæpius omissum non requirerem, si codicibus abesset, ὥστε: a codicibus adfirmatum haud sanequam repudiarem, quippe quod in eadem sæpe soleat exprimere structura Xenophon, sicuti Ἀπομν. III. p. 448, 30. μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν: idem paucis dixit Eurip. Hec. 1114. κρείσσον' ἢ φέρειν κακά: μεῖζον ἢ φέρειν, Soph. Œd. Tyr. 1302. In Eumenid. Æschyli forte restitui poterit vs. 473. τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἤ τιν' οἴεσθαι

τόδε Βροτὸν δικάζειν. Quæ primum occultaverat amorem, Stratonicæ τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, in libello de Dea Syria p. 469. Censebat Herodoti Psammenitus, *eam cladis esse domesticæ gravitatem, quæ fletu levari recusaret*; quique adeo flenda pateretur leviora perpessum: τὰ οἰκήϊα ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν. Ista Wasseus conmodum admovit Thucydideis, VIII. 75. μείζω ἢ κατὰ δάκρυα πεπονθότας. In Stobæi Flor. Tit. 121. p. 612. exstat illud Bacchylidis, μεῖζον ἢ πενθεῖν κακόν. *Quæ verbis exprimi nequeunt* præ magnitudine, κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ Τολμήματ' Eurip. dixit Supplic. vs. 844. Illud ejusdem apud Strabon. VIII. p. 563. B=366. Ἀρετὴν ἐχούσης μείζον' ἢ λόγῳ φράσαι, et vicina suspicor equidem, ob historiam Messeniacam, e Cresphonte petita. Herodoteum ὥστε vel ὡς in talibus occurrit in dicto Simonidis Plutarch. II. p. 15. C. apud Philon. Jud. pag. 884. E. Pausan. I. p. 48. IV. p. 325. VALCK.

Ib. πένθος] πάθος melius. Ejusdem originis voces, (quales βάθος et βένθος,) atque a grammaticis sæpe permutatæ, veterum tamen usu distinguuntur. Quod sequitur, Homereum ἐπὶ γήραος οὐδῷ, Plato, Lycurgus, et Hyperides adhibuerunt: vid. Taylor in Or. Lycurgi p. 328. quem tamen oratorem p. 153, 5. ad normam Atticam scripsisse suspiceris, ἐπὶ γήρως ὀδῷ, prouti Lysiam dedisse liquet ex Harpocr. in Ὀδός. *Æneum limen*, χάλκεος οὐδὸς in oraculo dictum, Sophocli vocatur in Œd. Col. vs. 57. χαλκόπους ὀδός: neque enim ὀδὸς vulgari debuerat: vide vs. 1586. et Schol. Ὀδὸν adfirmant Suidas et Eustathius. VALCK. V. Clericum ad Menand. p. 250.

Ib. καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα etc.] Procopius Bell. Vand. I. 6. ταῦτα ἐπεὶ ἀπενειχθέντα ὁ Φάρας ἔγνω, et Belli Pers. II. 24. Id mirum accidit, tot membranas εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι præ se ferre: quæ mihi spectasse regium videntur consilium; nam Cambysi plures adfuisse procerum, rerum cohærentia patefacit. Sic, *ipsis videri recte illa dicta*, haud utique sine colore et specie veri. WESS.—In istis, Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, εὖ δοκέειν οἱ (sive σφι malis) εἰρῆσθαι· ὡς δὲ λέγεται ὑπ' Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον, perspicua satis sententia est; sed in verborum structura insunt non-

nulla, quæ turbata videri possint, nisi Herodotei moris memineris. Ut a postremis verbis incipiam, de illa quidem loquendi formula ὡς δὲ λέγεται, δακρύειν μὲν (nempe λέγεται, vel λέγουσι) Κροῖσον, abunde dixi ad I. 58. Tum vero in his quæ procedunt, satis patet, ad infinitivum δοκέειν idem verbum λέγεται e sequentibus intelligi. Denique, quum planissime sic dicturus fuisset, Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενείχθη, *Et hæc postquam relata sunt*, potuerat pro verbo finito, quoniam reliqua oratio infinita est, infinitivum ponere; quemadmodum in tali oratione ἐπεὶ et hujusmodi particulæ frequenter cum infinitivo construuntur; veluti III. 35. et II. 32. ubi conf. quæ Wess. adnotavit. At nunc placuit auctori, cum particula ὡς, loco verbi finiti, aut loco infinitivi, participium construere, ut ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα idem valeat ac ταῦτα ὡς ἀπενείχθη. Similiter VI. 31. ὡς ἑκάστην (νῆσον) αἱρέοντες οἱ βάρβαροι, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους: et VI. 79. ὡς ἑκάστους ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης, ἔκτεινε: ubi αἱρέοντες et ἐκκαλεύμενος idem valent ac ᾕρεον et ἐξεκαλέετο. SCHWEIG.

15 2. ἠπιστήθη] Accipe hæc ex litteris Abreschii: *H. Stephan. in Collectione Verbor., quorum Themata sunt Anomala, audiendos esse negat, qui ab ἐπίσταμαι repetant ἠπιστήθην, quod tempus tantum sit τοῦ ἀπιστέομαι. Verum fallitur haud dubie vir doctus. Sæpe eo utitur Plato: in Convivio p.* 321. A. ἐπιστηθείς: *Phædr. p.* 357. D. ἐπιστηθῇ: *III. Legg. p.* 589. B. ἠπιστήθη: *et ibid.* C. Ego mallem ἠπιστήθη aut ἐπιστήθη μὴ πολυπρηγμονῶν, ex more supra I. 77. firmato. WESS.—Verbum ἠπιστήθη Wesseling. cum Porto ab ἐπίσταμαι derivans, passiva notione accepit; quod vel inde adparet, quod πολυπρηγμονῶν in participio, quam πολυπρηγμονεῖν maluerit. conf. ad c. 1. Eadem notione Valla acceperat, cujus versionem h. l. etiam Wess. cum aliis editoribus tenuit: *Qui si compertus etiam fuisset non affectasse res novas.* Portus vero, pariter quidem passive accipiens, impersonaliter dictum ἠπιστήθη existimavit: *Si compertum fuisset, si constitisset, nihil eum novi curiose moliturum.* At in omnibus quidem exemplis ab Abreschio e Platone productis ἠπιστήθη, ἐπιστηθεὶς etc. haud dubie activa notione ponuntur. Unde profectus Werferus (in Act. Philol. Monac. t. I. p.

106.) sic vertenda Herodoti verba monuit: *Si autem scivisset non moliri res novas;* opportune conferens ista ex VII. 29. ἐπίστασο εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος, *scito semper talis esse vir, scito te semper talem præstare.* Et hæc quidem utique commodissima ratio est expediendi hunc locum, si modo ad thema ἐπίσταμαι referendum sit istud ἠπιστήθη. At mihi, hoc verbum cum H. Steph. (cujus vide Thes. t. III. p. 140. b. et d.) ad thema ἀπιστέω referenti, persuasum est, obtinere hic illum Græcæ linguæ idiotismum, passim a grammaticis notatum, quem supra in Adn. ad I. 68. attigi: nempe ex duabus negationibus alteram abundare. Scilicet εἰ ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν, idem est ac si dixisset, εἰ ἐπιστεύθη μὴ πολυπρηγ. aut εἰ μὴ ἐπιστεύθη πολυπρ., *si de illo creditum esset, non eum res novas moliri,* aut, *nisi creditum esset novas eum res moliri.* Simillima certe ratione apud Thucyd. I. 10. ἀπιστοίη μὴ γενέσθαι τὸν στόλον idem valet ac πιστεύοι μὴ γενέσθαι, aut μὴ πιστεύοι γενέσθαι: et apud eumdem, II. 101. ἀπιστοῦντες αὐτὸν μὴ ἥξειν idem valet ac πιστεύοντες μὴ ἥξειν, aut μὴ πιστεύοντες ἥξειν. Similisque ratio illius dictionis apud Nostrum I. 68. ὑπὸ ἀπιστίης μὴ γενέσθαι μηδαμᾶ etc. SCHWEIG.

3. ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε τῷ Λίβυος etc.] Quod Persarum in more fuisse docetur, rebellantium regulorum liberis principatum non auferre, ejus contrarium recentiores Persæ, victis gentibus parcentes, nunquam regiæ familiæ, observarunt apud Agathiam lib. IV. p. 94. ed. Venet. WESS.

4. τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι] De Amyrtæo II. 140. Conficiunt his ex verbis viri eruditi, præterque ceteros Bouherius, Diss. Herod. c. 1., Herodotum vitam in tempora Darii Nothi, Persarum regis, prorogasse: descivisse enim Amyrtæum anno ejus secundo, regnumque tenuisse sex annos, ex Syncelli fide, Chronograph. p. 205. ed. Venet. At ea, quum opinionis ducem non testatus sit, fallax est. Ex Thucydide I. 110. Diodoro XI. 71. et Ctesiæ Excerptis liquere videtur, circa Olymp. LXXIX. Inarum et Amyrtæum Persarum excussisse jugum, certe utriusque defectionem bello Peloponnesiaco fuisse priorem. Tutatus fortasse se, cum in paludibus Ægypti latitans Amyrtæus ad deditionem

adigi difficulter posset, in id usque bellum fuit; Syncelli tamen auctoritas validius fulcrum desiderat. Stat meis a partibus Dodwellus, Annal. Thucyd. p. 99. WESS.

16 4. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ] Joannes Chrysost. iisdem pæne verbis t. II. p. 54. B. θεὸς παρὰ Πέρσαις νομίζεται τὸ πῦρ. Alia plura Brisson. Regn. Pers. II. 14. et Tenullius Dissert. Histor. de Igne c. 9. p. 48. Quæ Persis *ignem deum* cum obtrudunt, nimis stricte urgenda non sunt: ἱερὸν illis πῦρ erat, quem *sacrum ignem* mortuo rege et summo in luctu studiosissime exstinguebant apud Diodorum XVII. 114., quod citra inpietatem et religionis contemtum fieri profecto non potuit, si ignis Deus esset. Neglexit hoc Hyde, multa pro Persis disputans, de Relig. Pers. c. 1. et 6. abreptus tamen nimio gentis studio: nam ignis in ea natione cultum plus quam civilem fuisse, ex edicto regis Saporis in Assemani Orient. Biblioth. t. I. p. 191. liquet apertissime. WESS.

5. οὐδαμῶς σφί ἐστι] Ægyptios vulgarem ignem θηρίον ἔμψυχον censuisse, non abhorret a vero: alioqui inter eorum numina ΦΘΑΣ sive Vulcanus, ignis et plerarumque artium inventor, apud Diodorum I. 12. et 13. Junge Nicandri Alexiph. vs. 175. et Plut. Sympos. VII. 4. p. 703. WESS.

6. οὐκ Ἄμασις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν] Cambysis insaniam, et popularem Ægyptiorum in hac tegenda contumelia sollicitudinem jure merito ridet Sinopensis Diogenis admirator, Dion Chrysost. Or. 37. p. 466. seq. et præter cetera, οἱ Αἰγύπτιοί τε, ait, καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ ταῦτα παθὼν, εἴτε αὐτὸς Ἄμασις ἦν, τύπος ἦν ἄναιμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. Hoc quoque stultissimum regis facinus in libro Historiarum deperdito narraverat Diodorus, quod liquet ex Eclog. de Virt. et Vitiis p. 556. VALCK.

18 1. ἐπίπλεος—πάντων τῶν τετραπόδων] Sic Acta Ap. X. 12. De Mensa hac Solis, Pausan. VI. 26. et ibi Kuhnius: at uberius multo Aldus in docta præfatione, Philostrati Latinæ interpretationi præfixa, Hieronymi μνημονικὸν ἁμάρτημα in ea mensa erudite et modeste castigans. Addo, Libanium Orationi Antioch. t. II. pag. 385. hinc colorem dedisse. WESS.—Expendi meretur ratio qua in hunc Herodoti lo-

cum de Solis mensa commentatus est Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 378. et seqq. ubi alia nonnulla Herodoto memorata, tam erudite, quam ingeniose, pertractantur. SCHWEIG. Apposuit Larcherus Solinum c. 30. Pomp. Melam III. 9.

3. μετῆσαν] Scribendum μετήϊσαν, vertendumque: *dum ad istos arcessendos proficiscebantur.* Infra c. 28. quem adduci jusserat Apin, μετῆσαν ἄξοντες. Atticum est μετῇσαν: μετήϊσαν Ionicum. *Ire quid petitum*, ἐλθεῖν ἐπί τι, poëtis et in veteri lingua dicebatur μετά τι: hinc ista vis significandi hæsit in μετελθεῖν, μετιέναι, μεθήκειν, similibusque. Eurip. Andr. 561. Οὐ γὰρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων. Soph. Phil. 343. Ἦλθόν με νηῒ ποικιλοστόλῳ μέτα. Hujus generis quædam prostant ad Eurip. Phœn. p. 446. In Aristoph. Eq. 602. μετῇσαν στρώματα, *ibant petitum stragula*, prout optime cepit Kusterus; qui domo aberat, ista scribens ad Aristoph. Eccles. 530. "Μετῆλθε: id est, *accersitum venit:* sic enim scribendum est "pro μεθῆκε." Vulgatum verbum jure tuetur Bergler. VALCK.

Ib. ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῇσαν] Negligi hæc non debuerant. Similia c. 28. οἱ μὲν δὴ μετῆσαν ἄξοντες. At utrobique oportuerat μετῇσαν, refinxique adeo. Refer huc c. 15. τὸν μὲν δὴ παῖδα εὗρον οἱ μετιόντες, ubi *arcessendi* potestas potior. Strabo XIV. p. 950. A=641. B.[e] καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεί τινας ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας, *et semper aliunde arcessentes* etc. tum XV. p. 1501. B. [?] ἀναστρέψαι πάλιν ἀπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, κελεῦσαι ἥκειν: *arcessente eum, jussisse venire.* Vulgo isthic aliter. WESS.

Ib. οὐκ ἂν ποιέειν ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας etc.] Themistocles ad Iones οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, IX. 22. ex simili ratione. Iones Atheniensium erant coloni, Phœnicibus originem acceptam ferebant Pœni, filii ergo illorum; quemadmodum Atheniensium Iones: nec aliam ob caussam Tyrus בת צידון, *filia Sidonis*, Esaiæ XXIII. 12. Major patria colonias pro liberis putabat: unde apud Locros in

[e] Conf. Hemsterhus. ad Lucian. t. I. p. 135. SCHWEIG.

Græcia tabulæ fœderis cum Italicis hoc exordio, ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα in Polybio; ad cujus Excerpt. p. 49. egregie Valesius, et Fronto Ducæus ad Jo. Chrysost. t. II. p. 832. WESS.

20 1. μύρου ἀλάβαστρον] Habet τὸν μύρου ἀλάβαστρον Eustath. in Homer. pag. 946, 53=923, 10. Herodotum nominatim non excitans: sed Suidas in Λήκυθος illi τὸν ἀλάβαστρον tribuit. Haud scio an recte: quamquam si codd. offerrent, pro legitimo procederet facile. Hoc addere justum est, Persarum regibus placuisse hoc genus munera, aliis mittenda et dividenda, in Xenophontis Κυρ. Π. VIII. p. 209. WESS.—At nec ferendus h. l. ullo pacto videtur articulus, quem ad ἀλάβαστρον adjectum volunt grammatici, nec absente articulo cognosci potest utrum in masc. an in fœm. genere vocabulum illud Herodotus usurparit. Quare suspicor, Suidam et Photium, non inspecto Herodoto, perperam interpretatos esse superioris alicujus grammatici observationem, qui monuerat, non ἀλάβαστον, ut Attici solent, sed ἀλάβαστρον scripsisse Nostrum. De duplici illa vocabuli forma vide Brunck ad Aristoph. Acharn. 1053. cujus monitum de Atticorum usu firmant ea quæ a nobis ad Athen. V. 206. c. et VI. 268. a. adposita sunt. Eo minus autem opus fuerat de masculo genere, quod huic vocabulo Herodotus tribuerit, monere; quoniam illud Atticos etiam scriptores eodem genere frequentasse constat, velut Aristoph. l. c. et Cratinus apud Athen. VI. 268. a. SCHWEIG.

2. ἀνθρώπων πάντων] De Æthiopibus VII. 70. οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων. WESS.

Ib. νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι etc.] Æthiopes isti Μακρόβιοι, Solensi Bioni in Æthiopicis Ἀθάνατοι dicti ap. Athen. XIII. p. 566. c. secundum Herodotum constituisse regem narrantur, cujus corporis proceritati fortitudo responderet, quo patre natus esset parum curantes. Huc pertinere suspicor fragmentum ex ejusdem Bionis Æthiop. lib. I. Αἰθίοπες τοὺς βασιλέων πατέρας οὐκ ἐκφαίνουσιν, ἀλλ' ὡς ὄντας υἱοὺς Ἡλίου παραδιδόασιν. Ista vulgavit e ms. Alberti in Append. ad Gloss. in N. F. p. 213. Æthiopum τὰς μὲν βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν εὐπρεπεστάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφότερα, τήν

τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, Diodor. Sic. lib. III. c. 9. ubi notat Wess. VALCK.

22 2. δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους etc.] Plutarchus de Malign. p. 863. D. ex Nostro Æthiopum regem dixisse, ὡς δολερὰ μὲν τὰ χρώματα, (immo vero ἀλείμματα ex Reiskii correctione,) δολερὰ δὲ τὰ εἵματα τῶν Περσέων ἐστι, perhibet. Iterum Sympos. II. p. 646. B. ὡς δολερὰ εἵματα καὶ χρίσματα, κατὰ τὴν βαρβάρου φωνήν. Quorum posterius non sine excusatione erit, prius, Herodotum cum adpellavit, nequaquam. Decepit doctum criminatorem memoria fallax. Convenit Æthiopico ex parte quadam dictum; integrum Lacedæmoniis, de purpura et unguentis talia professis, debetur: cujus rei testem fero Clementem Alex. Strom. I. p. 344. WESS.

8. οὐδὲν θωυμάζειν etc.] Spectavit hunc locum Julianus, citatus a Suida, voce Ἡροδ. SCHWEIG.

Ib. ἀνέφυρον] Legisse Vallam ἀνέφερον, dudum Leopardus Emend. VII. 14. et H. Stephanus animadverterunt. Utrum præstet, in ambiguo latet. Si vulgatum probetur, plenum exibit εἰ μὴ τὸν ἄρτον, sive, ut Æthiops, τὸν κόπρον, τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον, *nisi panem*, seu *stercus* ex Æthiopis contemtu, *hoc potu miscerent*. Et poterit, ubi advocata admittantur, sententia procedere. Cultior-ne tamen et præstantior, si ἀνέφερον valeat, evadet? Absurdum in Æthiopis ore non erit sane, εἰ μὴ τῷ—ἀνέφερον, *nisi hoc se vini potu recrearent*. Sic accessiones vocabulorum non desiderabuntur, et sermoni usus et ratio constabit. Dio Cassius LVI. p. 680. ὥστε μηδένα ἔτι τρόπον ἀνενεγκεῖν δυνηθῆναι: *ut nullo modo vires recipere ac recreari possit*. Tale Æliani Hist. Animal. XIII. 12. ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβιώσκοντο. WESS. Schweighæuserus amandat ad indicem Græcitatis Appianeæ.

23 1. ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν etc.] Valerius Maximus VIII. 13. Ext. 5. *Hujus regis* (Arganthonii) *consummationem annorum minus admirabilem faciunt Æthiopes, quos Herodotus scribit centesimum et vigesimum annum transgredi.* Scribit sane Herodotus, sed non tam laxe. WESS.

3. ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ—χωρέειν ἐς βυσσόν.] His superioribusque descriptis Boerhavius Element. Chem. t. I. 550. subdit: *Ubinam talis aqua hodie? nusquam sane, et si semel*

haberi posset, daretur comparandæ aquæ cognitio. Sed neque natura talem hic nobis præbet, neque ars ulla parare potest, ne sollicitissima quidem et repetita destillatione. Quare credidi olim ista legens, quæ pro verissimis habeo, quod ligna in Æthiopiæ illa parte quam ponderosissima habeantur, aquæ simul nostrarum respectu levissimæ sint. Tum, positis in medio Asiæ Africæ et Americæ gravissimi ponderis lignis, *non dubitabimus,* addit, *amplius, quin in illis telluris plagis ligna habeantur ponderosissima, in confirmationem eorum, quæ Herodotus narravit. Enimvero hodiernæ observationes probant fere omnia MAGNI VIRI dicta* etc. Prorsus pro Herodoto benigne et honorifice. Quam autem vellem exposita itidem illa fuisse, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. Herodotus, uti sequentia arguunt, de veritate rei addubitasse videtur. WESS. De Sila Indiæ fluvio ex Megasthene hæc Arrianus Ind. VI. 4. p. 560. τὸ δὲ ὕδωρ παρέχεσθαι τοιόνδε· οὐδὲν εἶναι ὅτῳ ἀντέχει τὸ ὕδωρ, οὔτε τι νήχεσθαι ἐπ' αὐτοῦ, οὔτε τι ἐπιπλεῖν, ἀλλὰ πάντα γὰρ ἐς βυσσὸν δύνειν. οὕτω τοι ἀμενηνότερον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, καὶ ἠεροειδέστερον. LARCHER.

5. ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι] Hinc sua desumsit Dion Chrys. Or. 79. p. 664. B. Postquam dixisset, apud Æthiopas τοὺς ἄνω aurum rem censeri vilissimam, subdit ista: καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις: addendum omnino χρυσαῖς: quod cur monere neglexerit Theod. Canter. Var. Lect. I. c. 5. caussæ nihil erat. Auro sic abutebantur isti, quibus ὁ χαλκὸς, ut ait Herodotus, σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον. Notum Platonis illud in Euthydemo p. 304. B. Τὸ σπάνιον, ὦ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον ὂν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. In his, alia longe populo διὰ τὸ σπάνιον τίμια, alia sapientiæ veræ cultoribus. VALCK.

Ib. In Dione Chrysost. scribi ἐν χρυσαῖς aut παχείαις χρυσοῦ omnino decuit, quod Berglerum non fugit. Opportune Heliodor. Æthiop. IX. p. 40. καὶ τά τε δέσμια ἀμείβειν καὶ χρυσᾶ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοψιν ὁ χρυσὸς νενόμισται. WESS.

24 1. ὑάλου] Rem ipsam ad Diodori II. 15. examinavi, non præterita Ctesiæ iniqua et loliginis plena in Herodotum cri-

minatione. Electrum sive succinum Gatakerus fuisse, non ὕαλον *vitrum*, divinavit ad Antonini Imp. IV. p. 133., quam opinionem erudite Gesnerus illuminavit, Conmentar. Soc. Reg. Gotting. t. III. p. 92. De *vitro* utrique non refragor. Cum tamen Herodotus electrum, ex ultima advectum Europa, quod c. 115. hujus libri manifestat, bene noverit, ad credendum erit difficile, ὑάλου vocabulo hic *succinum* indicasse. At fac intellexisse; unde in Æthiopibus tam uber electri copia, ut cippis ingentibus, intra cavum recepturis integra mortuorum cadavera, suffecerit, neque uni, sed generatim omnibus totius nationis? Veri ea fidem superjaciunt. Diodorum, Strabonem, Lucianum, narrationem memini, quamquam discordes, amplecti; quorum auctoritas, in Herodotum aut Ctesiam reditura, nullatenus juvat. Mihi, si quid justi fabulæ inest, *salis fossilis* et εὐεργοῦ indoles et copia, ex Ludolfi Æthiopicis ad Diodorum exposita, hac ὑάλῳ innui probabile manet. WESS.—*Crystallum* dici, addubitans quidem, suspicatur Heeren, in *Ideen* etc. t. II. p. 373. SCHWEIG. Conf. Creuzeri Comm. Herodot. p. 54. n.

2. περιϊστᾶσι στήλην ἐξ ὑάλου] Parum caute duci suo nimium fidit Diodorus, non inspecto volumine Herodoti, sententiam, prout illam Ctesias retulerat, enarrans lib. II. c. 15. ταριχεύσαντες τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Tuitus est contra Ctesiam Historicum suum Wess. Suam forsan ille χρυσῆν εἰκόνα, in quam primum incluserint cadaver, confinxit ex Ægyptiacis Herodoti, in quibus legerat lib. II. cap. 86. ποιεῦντα ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῦσι τὸν νεκρόν. VALCK.

3. καὶ ἔχει πάντα φανερὰ] Hoc dicit Scriptor: *columna omnia manifesta* (s. *conspicua*) *habet, sicut ipsum cadaver.* Scilicet mumiæ Ægyptiacæ nonnisi a parte anteriore conspici poterant, dorsum erat arcula tectum: cadaver Æthiopicum omni ex parte conspicuum erat; nam columna vitrea, quæ illud circumdabat, omni ex parte diaphana erat, nec in postica parte parietem habebat. SCHWEIG.

25 1. ὀργὴν ποιησάμενος,] ὀργὴν ποιησάμενος, idem est ac ὀργισθεὶς, *iratus*. Herodoti Xerxes, VII. 105. οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. Thucydidi dicuntur Athenienses, IV. 124. ὀργὴν ποιούμενοι, (cap. 123. ὀργισθέντες:) εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ὄντες ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι. Hujus simillimæ Herodoto formæ sunt loquendi; θῶυμα ποιεύμενοι, *mirati*; λήθην ποιεύμενος, *oblitus*; καταστροφὴν ἐποιήσατο, *debellavit*; VIII. 74. I. 127. VI. 28. Ab his distant istæ, Herodoto aliisque frequentatæ, δεινὸν ποιεῖσθαι, μέγα, et συμφορὴν ποιεῖσθαι: in quibus ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, et ποιεῖσθαι eidem usui inserviunt. VALCK.

2. ἐμμανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης] Sophocli præsertim adamatum hoc quoque genus παραλληλισμῶν frequentat Herodotus, cujus attigere quædam viri docti; illud etiam e lib. V. cap. 42. ἦν οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε. Jungit et III. 34. παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα. IX. 54. μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα. Unum hoc satis est, e quo fiat de reliquis conjectura. De re eadem Soph. Antig. 498. Λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν. Conf. Electr. 474. Antiphon. Or. III. pag. 117, 5. ἐσωφρόνουν, καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. In talibus, ad exemplum Æschyli, Sophocle multo parcior fuit Euripides. In Herodoto longe frequentiores istiusmodi, rei propemodum ejusdem, sub alio nomine repetitiones, quam apud Thucyd. et Xenoph.; invenientur tamen apud quosvis veteres; apud Oratores etiam; sed in certis tantum locutionibus, qualis est ista: φράσω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, Demosth. p. 196, 6. ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι, eidem restituenda p. 632, 116. VALCK.

6. ἕως μέν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν etc.] Vertebat Seneca liberius III. de Ira c. 20. *Sustinebant famem primo tenerrima frondium et cacumina arborum, tum coria igne mollita et quidquid necessitas cibum fecerat: postquam inter arenas radices quoque et herbæ defecerant, apparuitque talium solitudo, decimum quemque sortiti, alimentum habuerunt fame sævius.* Sic loco *animalium* bene Gronovius, plaudente Herodoto et probante. Corruptissima sunt Libanii Declam. XIX. tom. I. pag. 507. de Potidæatis, semet ipsos, dum obsiderentur, depastis: οὐδὲ Καμβύσης εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνον·

ἐξ Αἰθιόπων ἐπανήγαγεν ἀρχόμενον τούτων τῶν κακῶν. Suspicor fuisse εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνοι ἐμάνη· ἐξ Αἰθ. ἐπαν. ἀρχομένων etc. *Neque adeo Cambyses, atque illi, insaniit: abduxit ex Æthiopum finibus copias, cum malorum ejusmodi*, h. e. ἀλληλοφαγίας, *initium esset*. WESS.

8. οὕτω ἔπρηξε] *Adeo cessit infeliciter* adversus Æthiopas suscepta expeditio. Nonnunquam utuntur in designanda calamitate verbo πρᾶξαι simpliciter posito, mali ominis voce κακῶς omissa. Postquam triste fatum narrasset Anacharsidis Herodotus IV. 77., οὗτος μὲν, inquit, οὕτω δὴ ἔπρηξε. De Syracusanis navali prælio superatis Thucyd. VII. 24. κατὰ τὴν ναυμαχίην οὕτως ἐπεπράγεσαν. Demosth. pro Cor. pag. 172. εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι: ubi Schol. πρᾶξαι recte reddidit δυστυχῆσαι. VALCK.

26 1. Ὄασιν] Ὄασις (sive Αὔασις, ut Strab. II. p. 130. D. et XVII. 791. A.) docente eodem Strabone generale nomen est, quo in Africæ partibus ab occidente Ægypti sitis insigniuntur *loca habitata*, vastis undique arenis latisque tractibus aqua carentibus circumdata. Confer quæ de eodem vocabulo ex lingua Coptica, et generatim de Oasibus Langlès commentatus est in Adpendice II. ad *Voyage de Hornemann*, t. II. p. 343. seqq. SCHWEIG.

Ib. Σάμιοι τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς] Narrat apud Etymologum pag. 160, 22. Themistagoras, cum colonis Samum profectos Proclem et Tembriona, facta cum Caribus societate, Samum in duas tribus divisisse; quarum unam de fluminis nomine Σχησίαν dixerint, alteram de nomine urbis Ἀστυπαλαίαν. Hoc unico loco Berkelius inductus, *evidentissimum esse* scribit ad Steph. Byz. in Αὔασις, *in Herodoto reponi debere*, Σάμιοι τῆς Σχησίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι, aut τῆς Σχησιονίης. Neutra conjectura probabilis videbitur. Codex Etymologici ms. Χήσιον et Χησίαν exhibet; quam sinceram esse scriptionem contendit, Etymologi locum docte pertractans, Henr. Vales. in Exc. ex Dionys. Halic. p. 75. Una de duabus tribubus, ut a flumine Χησία, sic ab altero coloniæ duce Tembrione Τεμβριωνία denominari potuit: sed hoc, litteras vulgatas propius accedens, æque est incertum. Tribus, in quas populi quidam fuere descripti, si Atticas

excipias, raro memorantur veteribus. VALCK. Themistagoras non Samiis, aucta eorum civitate et copiis florente, negat plures tribus; de primis initiis, cum Græcorum coloni Caribus, insulam possidentibus, miscerentur, memoravit. Qua re Æschrioniæ tribui, etsi alibi vix proditæ, nihil officit. Confer Nicandri Alexiph. vs. 151. et Scholia, et infra c. 39. WESS.

Ib. κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν Μακάρων νῆσοι] Forsan articulum codices agnoscent interjectum. κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν scribi solet ab Herodoto: II. 30. et IV. 52. sed κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν IV. 110. et VI. 98. Vulgatur in Æliani Var. Hist. IX. c. 16. αὐτὸ τοὔνομα (Μάρης) εἰς τὴν Ἑλλάδα, φασὶν, ἱππομιγὴς δύναται. Ex Scaligeri Castig. in Propert. pag. 287. dudum recipi potuisset emendata lectio: εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν. Scaligerana semper digna sunt, quæ consideratius exigantur a literatoribus. VALCK. De Μακάρων νήσοις vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 89. seqq.

3. λέγεται δὲ τάδε ὑπ' αὐτέων Ἀμμωνίων] Eleganter Seneca Quæst. Nat. II. 32. *Aliquando Cambyses ad Ammonem misit exercitum: quem arena Austro mota et more nivis incidens texit, deinde obruit.* WESS.

27 1. ὁ Ἆπις, τὸν Ἕλληνες Ἔπαφον καλέουσι.] Jam dixerat lib. II. c. 153. conf. II. 38. SCHWEIG.

28 1. οὐ λήσειν ἔφη αὐτὸν] *Non clam se fore dicebat, si manu tractabilis venisset ad Ægyptios Deus.* Χειροήθης, *mansuetus,* (τὰς χεῖρας προσφέροντα ὑπομένων, Xenophonti p. 438, 29.) movit mihi olim suspicionem, scriptum fuisse primum, ψαύσειν ἔφη αὐτοῦ *contrectaturum se* Deum manu tractabilem: ista quum dixisset ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν. Deinceps tradit Herod. e quali vacca nasci crederetur sacer iste vitulus; non e tauro, sed divinitus conceptus, genitali *lumine de cœlo in vaccam delapso:* Αἰγύπτιοι λέγουσι, σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἆπιν. Ob rariorem usum τοῦ Κατίσχειν excitat Herodoti verba Eustath. ad Iliad. α'. p. 100, 40. et Abresch. Dil. Thuc. p. 460. Signa, quibus Apis a cultoribus agnoscebatur, hic etiam enarrata, variis disserendi præbuere materiem: videndus inprimis Jablonskius Panthei lib. IV. 2. quocum, ὑπὸ δὲ γλώσσῃ κάν-

θαρον, corrigit et Wesseling. Diss. Herod. p. 173. merito laudans Comitis Cayli conjecturam, pro λευκὸν τετράγωνον, corrigentis λευκόν τι τρίγωνον. Apin Nili fuisse atque Ægypti fœcunditatis symbolum Jablonski docuit: utrumque τρίγωνον illud expinxit. Ægypti figura traditur esse τρίγωνον et δελτωτὸν, Eratostheni Catast. cap. xx. Theoni ad Arati Phæn. vs. 235. De fœcunditatis imagine Porphyrius Eusebii Præp. III. p. 98. D. σπορᾷ καὶ γενέσει (ἀπένειμαν) φάλητα, καὶ τὸ τρίγωνον σχῆμα, διὰ τὸ μόριον τῆς θηλείας. VALCK. De notis sacri hujus bovis Plinius VIII. Hist. Nat. cap. 46. *Nodus sub lingua, quem cantharum adpellant.* Etiam Porphyrius apud Euseb. Pr. Evang. III. 13. Ἡλίου δὲ σημεῖον, τὸ μέλαν τοῦ σώματος, καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ κάνθαρος. WESS. Vide Creuzeri Comm. Herod. p. 132.

29 1. παίει τὸν μηρόν] E vulnere contabuit et mortuus est tandem; ut Apin Cambyses occidisse dicitur Plutarcho de Is. et Os. §. 44. Æliano Var. Hist. VI. 8. Postea temporis insaniam Cambysis superavit, sacro vitulo mactato, Artaxerxes Ochus; quem contemtum quum *asinum* dicaces vocarent Ægyptii, ὁ μέντοι ὄνος οὗτος, inquiebat, ὑμῶν κατευωχήσεται τὸν βοῦν, atque ita ἔθυσε τὸν βοῦν, narrante Plutarcho §. 31. e Persicis Dinonis, e quibus, sicut alia plurima quæ nobis aliunde non innotuissent, sua hausit Ælianus Var. IV. 8. conf. idem de Nat. An. X. 28. et Maximus Tyr. XXXV. §. 1. Cambysis insanum facinus detestatus, utroque vir multo melior, Darius Hystaspis, populari superstitione scienter usus, Ægyptiorum sic sibi favorem conciliavit, ut illum unum omnium regum maxime coluerint et vivum et fato functum, teste Diodoro Sic. I. 95. vid. Polyæn. VII. cap. x. 7. VALCK.

30 4. τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσεις] Induit hoc, iterum iterumque hac in narratione repetitum, proverbii speciem. Aristænetus lib. I. Ep. XI. καὶ τὸ λεγόμενον δὲ [f. δὴ] τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. Ælianus Var. XII. 41. ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε, recte sic Faber et Perizonius. Parum discrepat Eunapii Vit. Ædesii p. 48. καὶ ἡ δόξα τῶν ἄστρων ἔψαυε: Libanii quoque, tom. II. p. 115. B. καὶ πατέρων ἀρεταὶ ψαύουσαι τῆς οὐρανίας ἀψῖδος. Cultum utrum-

que, atque hoc de fonte manans, sicuti Horatianum, *sublimi feriam sidera vertice.* Vide Barth. in Statii Theb. III. 155. WESS.

31 2. εἴρετο τοὺς βασιληΐους δικαστὰς] In Scholiis ad Lucian. de Sacrif. t. I. p. 530. responsum exhibetur judicum ad regis quæstionem. De *regiis* his *judicibus* agens Brissonius de Regn. Pers. I. p. 119. eosdem fuisse censuit apud Persas τοὺς περιχώρους δικαστὰς et τοὺς βασιλικοὺς, quos diversis his appellationibus distinguit Ælian. Var. I. 34. isthoc capite tribusque præcedentibus Persica tradens haud certe protrita: sed judices περιχώρους sive Dinon, seu alius, vocasse videtur, qui regionem peragrantes jus dicendo leviores forte controversias in pagis dirimebant; quales olim in Attica κατὰ δήμους δικασταὶ dicti, οἳ περιϊόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, teste Aristotele ap. Harpocr. et Poll. VIII. 100. In Demosthenis Or. contr. Timocratem lectum olim Κατὰ δήμους δικαστὴς, non inventum Valesio, restitui debet p. 463. §. 176. ubi vulgatur κατὰ νόμους δικ. VALCK.

3. ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον] Firmatur casu Sandocis, quem regium judicem Darius, ὅτι ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in crucem tolli jussit, VII. 194. WESS.

7. ἐρωμένην] Atossam intelligit, indice Schol. Luciani, idque liquet ex cap. 88. hujus Musæ. Sororum Cambysis alteram, comitem in Ægyptum et deinceps uxorem, Libanius Antioch. pag. 343. et Or. XXXII. p. 668. D. Meroën indigetat, haud scio unde edoctus. WESS.

32 1. ἢ δασεῖα εἴη καλλίων] Interpretamentum videtur, quod in codd. inventum a Galeo et Gronov. καλλίων: ab Herodoto scriptum, κότερα περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ, ἢ δασεῖα ἐοῦσα (hoc e codd. reciperem), εἴη ἀμείνων· καὶ τὸν φάναι, δασεῖαν. Hoc in loco Ἀμείνων reddi potuit καλλίων, ut Ἄμεινον, κάλλιον, Hesychio, non vice versa. Quam περιτετιλμένην Herodotus, θρίδακα ἀπολελεμμέναν dixit Epicharmus Athen. II. p. 68. F. VALCK. Aliter de h. l. statuisset, puto, Valckenærius, si omnes mss. in καλλίων consentire scivisset.

33 2. τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες] Vulgus nimirum et superstitiosi, quorum credulitatem et fraudes explodit Hippocrates

in elegante commentario περὶ τῆς ἱερῆς νούσου, cujus ex pag. 308., disciplina certe, fluxit verissima sequens Scriptoris observatio. WESS.

1. τὸν ἐτίμα—καὶ οἱ] Vid. Matthiæ Gr. Gr. §. 468.

34 3. φιλοινίῃ—προσκέεσθαι] Herod. I. 134. de Persis, οἴνῳ κάρτα προσκέαται. Athen. X. p. 433. B. φίλοινός ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος·—Νέστωρ προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ. Eamdem respiciens historiam, sua tamen aliunde repetiit, Seneca de Ira III. 14. *Cambysen regem nimis deditum vino* (φιλοινίῃ προσκείμενον) *Prexaspes unus ex carissimis monebat, ut parcius biberet; turpem esse dicens ebrietatem in rege, quem oculi omnium auresque sequerentur.* Ex Herodoto historiam sumsisse Seneca videbatur Hartungo Locor. Memorab. Decur. II. c. 2, 20. VALCK.

5. Νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι] πρὸς τὸν πατ. τελέσαι Κῦρον Reisk. et Abresch. pro ὥστε τελέσαι accipiunt recte, *ut ad patris exemplar perveniat*, sive *eum æquiparet*. WESS.

8. ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας] Verbis ἥδεσθαι, τέρπεσθαι, χαίρειν, quæque his significatum habent contrarium, ἄχθεσθαι, λυπεῖσθαι, χαλεπῶς φέρειν, sic solent adjungi participia. Soph. Philoct. 879. ἥδομαι μέν σ' εἰσιδών. vs. 673. οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον. Diphilus Athen. II. p. 47. B. τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν τοὺς ὀξυπείνους. Lysias p. 153, 6. ἀκούων ἠχθόμην. Æschini, atque eo etiam adhibitum Demostheni, dictum Euripidis e Phœnice, Ὅστις δ' ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ. Tyranni secundum Xenoph. in Hierone pag. 531, 34. τοὺς ξένους δυνατωτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἥδονται. VALCK.

35 3. ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν] Apud Senecam de Ira III. 14. *Cambyses intendit arcum, et ipsum cor adolescentis (id enim se petere dixerat) figit, recisoque* (rectius scribetur, et respondebit aptius ad verbum Græcum, *rescissoque*) *pectore hærens in ipso corde spiculum ostendit; ac respiciens patrem interrogavit, satis-ne certam haberet manum? At ille negavit Apollinem potuisse certius dimittere.* Dixisse patrem refert Herodotus, Δέσποτα, οὐδ' ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν. Subdit istis Philosophus: *Dii illum male perdant, animo magis quam conditione mancipi-*

um: κακὸς κακῶς ὄλοιτο, τῇ ψυχῇ μᾶλλον δοῦλος ἢ τῇ τύχῃ. VALCK.

Ib. Τὸ βλῆμα, H. Stephanus apud classicum auctorem exstare non arbitrabatur, Thes. t. I. p. 666., deposuit et Euripides in Suppl. vs. 330. et Philo Jud. de Exsecrat. pag. 932. E. Ἐπίσκοπα, quod sequitur, Hesychius Glossis inseruit, explicuitque Alberti et Salmasius ad Achillem Tatium Amor. Clitoph. p. 578. WESS.

6. ὅμοια τοῖσι πρώτοισι] Fuit Persis in variis suppliciorum generibus recepta et sollemnis viventium crudelissima defossio, Nostro indice VII. 114., quam quidem ex Abrahami, filium divino jussu inmolaturi, exemplo derivans Hyde Relig. Pers. cap. 2. p. 30., a vero longe deflectit. Quantum enim distant *inmolare* et *humi* supplicii caussa *defodere?* Quin si aris mactatos inposuissent Persæ, nihil ad Abrahamum, quippe Isacum non inmolantem, quod variis nationibus inpia olim suasit religio. WESS.

36 4. ὡς χρηστῶς μὲν τὴν etc.] Male de jussu κελεύων accipiunt; *suasorem monitorem*que requirit, sicuti supra πολλὰ κελεύων et passim alia. WESS.

5. ἀλλ' οὔ τι χαίρων] Eadem verba legerat, e præcedentibus explenda, Herodotus in Euripidis Oreste vs. 1595. Supra I. 128. ἀλλ' οὐδ' ὡς ὁ Κῦρός γε χαιρήσει. T. Hemsterh. in Miscell. Obs. VI. p. 343. *Formula,* inquit, *loquendi, quamquam in speciem lenior, gravem habet magnique mali comminationem.* Nonnulla collegit D'Orvillius in Chariton. p. 641. Hic quoque dici potuerat: Ἀλλ' οὔ τι χαίρων ταῦτα τολμήσεις λέγειν, sive συμβουλεύειν. In Messenicis Pausan. pag. 332. egregius ille patriæ defensor Theoclus: Ἀλλ' οὔτοι τὸν πάντα γε χρόνον χαίροντες καρπώσεσθε τὰ Μεσσηνίων. Vera vatem prædixisse demonstravit Spartanis Epaminondas. VALCK. Nihil ista formula certius. Sophocles Philoct. 1293. ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος. Œdip. Tyr. 372. ἀλλ' οὔτε χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς. Euripid. Orest. 1593. etc. WESS.

9. οὐ καταπροΐξεσθαι] Pro οὐκ ἀνατεὶ vel οὐκ ἀτιμωρητὶ, *non impune*, veteres etiam dixerunt οὐ προῖκα, Iones οὐ πρόϊκα, id est οὐκ ἀμισθὶ, vel οὐκ ἀζημίως: *pœna*, τιμὴ, *merces* erat fla-

gitiis debita. Hinc Ionica manavit forma loquendi, οὐ καταπροΐξεσθαι, *non impune laturum.* Miror cur in notis ad Equites Arist. sub Casauboni nomine vulgatis, dicatur illud *Atticis scriptoribus familiare verbum;* quod apud nullum, quantum recordor, invenitur nisi Aristophanem. Quin imo plebs Attica duntaxat transsumsisse videtur in quotidianas jurandi formulas illud Οὔτοι καταπροίξει. Non nisi a jurantibus adhibitum invenietur, *ut tu istud,* ita me Jupiter amet, *non impune feceris,* vel *dixeris,* οὔτοι καταπροίξει τοῦτο δρῶν, aut λέγουσα ταυτί. vid. Arist. Vesp. 1357. Thesm. 573. Eq. 433. In eumdem sensum apud Herodot. semper verbum jungitur participiis: lib. III. cap. 156. οὐ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροΐξεται: *non sanequam impune feret quod me sic mutilavit:* cf. V. 105. VII. 17. Participii loco nominis pronominis-ve secundus casus accedens verbo vim indit *irridendi, insultandi*-ve, atque adeo etiam *despicatui habendi.* Mulier indignabunda in Vespis Aristoph. vs. 1387. οὔτοι, μὰ τὰ θεὼ, καταπροίξει Μυρτίας. Berglerus interpretatur: *Ita me divæ ament, ut tu non impune illuseris Myrtiæ,* et in Nub. vs. 1242. Scholiastes ad Eq. 433. optime cepit, οὐ καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας: adferens in eam rem Herodotea quædam, et iambum Archilochi, restituendum ex Etymologo p. 689, 3. Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται: *non ille me* sic *impune spreverit,* infidus forte Lycambes. VALCK.

37 2. Παταικοῖσι] De Pataicis Phœniciis egregie, post Scaligerum et Bochartum, Stanleius ad Æschyli VII. contr. Theb. 214. *In triremium proris locatos* Noster adseverat; ἐν ταῖς πρύμναις sive *puppibus* Scholiastes, nescio unde. An ἐν τῇσι πρύμνῃσι suo in codice vidit? Id suspicari proclive foret, nisi plura eaque absona, uti alias patefiet, adscripsisset sæpe. Scholiasten Suidas solito more excerpsit, fortasse et Hesychius. Uterque Pataicos in puppe navium ponit, acriter correptus a Swintono, Dissert. de Num. Samaritan. et Phœnic. p. 60., ubi Sidoniorum in numo, modo vir doctus recte perspexerit, navis prora deos tutelares, sive Pataicos, ostentat. WESS. Conf. Ruhnkenii opuscula t. I. p. 416. ed. Bergman.

3. ἐγὼ δέ οἱ σημανέω] Mutari Aldinum haud debuerat.

Ex Medicei scriptura τῷδε σημανέω, *illi declarabo*, formavit Abreschius. Vide hoc I. 75. τὴν ἐγὼ—σημανέω: et IV. 99. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω. Alia non stipo. Id adjungere alienum non erit, πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησιν Gutberlethum de Myst. Deor. Cabir. cap. VI. p. 43. vertisse *fortis* sive *robusti viri imaginem*, caussa ex conparatione cum Vulcano, fabro, et propterea robusto admodum, sumta, tum quod πυγμαῖοι in Græcis Ezechiel. XXVII. 11. sint viri membris torosis. Verum Vulcani statuæ fuerint-ne ea, quam fingit Herodoti ævo forma, quis docebit? nam πυγμαῖοι ex Ezechiele nihil ad istos homunciones. Aquila, doctus interpres, sed verbum verbo reddere suetus, גמדים *Gammadim* Prophetæ, quia גמד *cubitus*, πυγμαίους fecit, secutique Latini sunt, præbita multis errandi ac cavillandi ansa. WESS.—Qui primus ὧδε pro ἐγὼ δὲ hîc scripsit, eum turbaverat δὲ particula, in posteriore orationis membro ex priore repetita; quæ quidem hominem in Herodoti aliorumque Græcorum scriptorum lectione paululum versatum morari non debebat. SCHWEIG.

38 2. εἰ γάρ τις προθείη] Respicit, ut Herodoti plura, Sophista in Diss. περὶ Καλοῦ καὶ αἰσχροῦ, in Fragm. Pythagor. p. 715. docens, *non eadem omnibus esse honesta atque turpia, sed omnia majorum institutis judicari,* sicuti loquitur Corn. Nepos. Quibus adsuevimus usu diuturno, natale solum, patriæ leges, atque instituta majorum, præ aliis pulcra videntur hominibus, ut naturæ, sic receptarum consuetudinum tenacissimis. Vel hoc solum, Herodoto judice, Cambysen argueret dementiæ, quod Ægyptiorum sacris violatis religiosos ritus habuerit ludibrio. VALCK.

8. Νόμον πάντων βασιλέα φήσας] Pindari petitum e carmine perdito dictum primus e nostris scriptoribus adhibuit post Herodotum Plato Gorgia pag. 484. B. atque hinc etiam criminandi Platonis arripuit occasionem Aristides in altera orationum, quas opposuit Gorgiæ t. III. pag. 89. Meminisse debuerat Sophista, sæpius in Politicis de Lege graviter disputantem Platonem ista tamen Pindari nuspiam alibi laudasse, præterquam in Gorgia; hic autem non e sua vel Socratis sententia loquentem Philosophum, adversarium,

quem refutat, Calliclem ista facere dicentem; ut et alia, a quibus Machiavellus et Hobbesius non valde dissentirent. Pindari locus, e Scholiis aliquando supplendus ab editore, in Platone sic mea poterit opinione partim ex Aristide restitui: Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, ἄγει δικαιῶν τὸ βιαιότατον ὑπερτάτᾳ χερί. Τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλῆος, ἐπεὶ ἀπριάτας (nempe Γηρυόνου βόας ἀπήλασεν.) Quæ dici possent in hanc sententiam locus non admittit. Suspicor illa Calliclem atque alios etiam abusos, omissis, quæ poëta, laudator æqui bonique, his adjecerat vicina. Priora Pindari verba, Νόμος πάντων βασιλεὺς, aut his paulo plura, forsan e Platone petita, adhibuerunt Chrysippus, Plutarchus, Dion Chrys., Clemens Alex. et Jamblichus, quorum mihi loca hæc scribenti versantur ob oculos. Verius Pythagoreis lex æterna naturæ, sive recta ratio, dicebatur πατὴρ καὶ ἡγεμὼν τῶν γεγραμμένων νόμων: atque amplissimi nominis honore dignus Βασιλεὺς, νόμος iisdem vocabatur ἔμψυχος. Talem humanis legibus superiorem in sua civitate desiderabat Plato, qui hinc in Politico p. 294. A. ἄριστον, ait, οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλ' ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικὸν, qualem isthoc dialogo, e fonte Pythagoræ petito, describit; quippe qui posset, ubi res ita postularet, imitatus optimum universi regem Deum, τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγεῖσθαι δίκης, ut loquitur Euripides in Eclogis Stob. Grot. p. 125. sive τῷ ἐπιεικεῖ λεγομένῳ δικαίῳ τὴν αὐστηρὰν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθεῖσθαι: ut inquit Sopater in aureis illis de Magistratu bene administrando præceptis, Stob. Flor. pag. 314. VALCK.

Ib. Νόμον πάντων βασιλέα] Poëtæ hoc scito nihil celebrius. Plutarchus, Aristides, Clemens Alex., Jamblichus, et hoc de genere alii laudarunt frequenter. Eorum exscribere verba supersedeo: habent docti viri ad Clement. Strom. I. p. 427., Wetsten. in S. Jacobi Epist. c. II. 8. et Jo. Alberti ad Hesych. Νόμος. Non omnium tamen, qui utuntur, idem sensus, idemque institutum. Herodotus intelligit *mores longa adsuetudine valentes et dominantes,* quantumvis pravos et inhumanos. Pindarus, si Platonem in Gorg. pag. 484. audimus, isto ὁ νόμος πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων voluit aliud, et quidem, *æterna lege immortales mortalesque*

constringi, cedereque adeo debiliores robustioribus, superioribus inferiores oportere. Refer huc elegantem Fraguerii dissertationem, Histor. Acad. Inscript. t. III. pag. 165. WESS. Consule Heynii Pindarum, vol. III. P. 1. p. 76. et seqq. SCHWEIG.

39 2. ξεινηΐην Ἀμάσι—συνεθήκατο] Sit-ne ξεινηΐη Ionici sermonis, hæreo. Πτωχηΐης, cum hac voce a Gronovio I. 80. compositæ, ratio est diversior, sicuti εὐσεβηΐης, ἀληθηΐης, στρατηΐης et similium. Unquam-ne φιλίη Ionum ore φιληΐη sonuit? Ξεινίην Herodoti Musæ norunt duntaxat. Sed hoc, quum πολεμήϊα et ξυνήϊα (de quibus Eustath. in Hom. p. 233, 29 = 177, 1.) poëtæ non refugerint, urguere detrecto. WESS.

4. χιλίους τοξότας.] Videri potest numerus justo minor, præsertim si conferas cap. 45. Monuerant etiam Reisk. et Larcher. SCHWEIG.

Ib. ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας] Callidum et iniquius Polycratis conmentum Polyænus describit I. 23, 1. ἔδοξεν εἶναι στρατηγικὸν, εἰ κατάγοι κατὰ τῶν φίλων, ὡς εἰ ἀπαιτούμενα λαμβάνοιεν φιλοτέρους ἕξει· οὐδὲν δὲ λαβὼν, οὐκ ἂν οὐδ' ἀποδοῦναι δύνασθαι: sed verbis non usquequaque sanis. Berglerus ex Casauboni conjecturis εἰ φέροι καὶ ἄγοι τὰ τῶν φίλων, ut Herodoteis congruant, adripit et defendit. Lenior et salubrior longe Valesii et Masvicii medicina est, εἰ κατάγοι καὶ τὰ τῶν etc. *si amicorum bona suos in portus deveheret.* Κατάγειν τὰ πλοῖα docte Harpocratio explicuit, κατάγειν τοὺς ἐμπόρους et τὰ τῶν πόλεων Valesius ad istius Lexicon p. 43. et Dounæus Prælect. Demosth. p. 184. Ceterum fratres Polycratis Polyænus Sylosonta et Πανταγνωστον nominat. WESS.

6. ἐν δὲ δὴ] Vid. Matthiæ Gr. Gr. §. 289.

40 3. Ἄμασις Πολυκράτεϊ] Græcorum studiosissimus literas forte dederit Amasis in Græciam: Polycrates Amasi Pythagoram epistola scripta commendasse traditur Diogeni Laërt. VIII. 3. Sed quam velut Ægyptii regis ad Biantem scriptam exhibet Plutarchus in Convivio VII. Sap. p. 151. B. illa æque censeri poterit Amasis epistola, atque hæc apud Herodotum, per τὸ ἐξ Αἰγύπτου νουθέτημα designata Maximo Tyr. XXXV. 2. in qua sic parum considerate fingitur loquens Amasis, ac si Solonem audiisset in aula Crœsi

verba facientem. *Mihi*, inquit Amasis Herodoti, *nimia felicitas tua non placet*, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὡς ἔστι φθονερόν. Ejusdem Solon I. 32. se dicit ἐπιστάμενον τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν. *In omnibus rebus ante fortunatum neminem se novisse* narrat Amasis, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος: *omnium finem respiciendum* Solon monebat, πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδείξας ὄλβον ὁ θεὸς προῤῥίζους ἀνέτρεψε. Qui Solonis illud cum Crœso colloquium, hanc etiam confinxit epistolam Herodotus; ab illis hoc nomine non facile reprehendendus, qui historiæ cursum orationibus interjectis sibi libenter patiuntur ab historicis Græcis et Latinis interrumpi; quibus excipi prorsus hac in parte posset Siciliensis Diodorus, si per Messenios Cleonnin et Aristomenem, Nicolaum et Theodorum Syracusanos liceret. VALCK.

Ib. ὧδε λέγει] Nihil simplicius et per Orientem olim probatius hac in epistolis et regum edictis formula. Ὀροίτης Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει, c. 122. hujus Musæ. Xerxes in Thucyd. I. 129. Ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ. Rabsaces ad Hierosolymitanos II. Reg. XVIII. 31. כה אמר מלך אשור, τάδε λέγει βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, sicuti IX. 140. Μαρδόνιος τάδε λέγει. Quam dictionis simplicitatem H. Steph. et Raphelius inlaudatam noluerunt. WESS.

Ib. τὸ θεῖον—ἐστὶ φθονερὸν] Veriorem huic sententiam Platonis opposuit atque egregia notavit Wesseling. supra ad I. 32. Istius modi Historicorum dicta minus etiam videbuntur invidiosa cogitanti, τὸ θεῖον *Deum* esse *ultorem*, φθόνον *vindictam divinam*, vulgo dictam νέμεσιν. Quos Deus sequitur ultor, superbis videtur diciturque φθονερός. Talis Crœso videri poterat, quando hunc ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη lib. I. 34. vid. finis libri IV. Permutantur in quibusdam ista duo locutionibus. Qui suspicionem amoliebantur arrogantiæ, ut notum, οὐ νέμεσις dicebant, vel οὐ φθόνος: vid. Elsner. in Jacobi Ep. IV. 5. προσκυνῶ τὴν Νέμεσιν, sive τὴν Ἀδράστειαν. Bergler. ad Alciphr. p. 139. et D'Orvill. in Charit. p. 332. Rarius illud Sophoclis Philoct. 773. Ἰδοὺ, δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον. Apud Livium V. 21. M. Furius Camillus *dicitur precatus esse, ut si cui Deorum hominumque nimia sua fortuna populique Rom. videretur, ut eam invidiam*

lenire suo privato incommodo, quam minimo publico populi Rom. liceret. In ejusdem lib. X. 13. Q. Fabius Maximus se dicebat *Fortunam ipsam vereri, ne cui Deorum nimia jam in se, et constantior, quam velint humanæ res, videatur.* Diodor. Sic. XIII. 21. προσκυνοῦντες τὴν Τύχην, μηδὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον πράξητε. XI. 92. τὴν Τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι. Superbiæ atque arrogantiæ vindex in talibus vocatur non tantum ἡ Νέμεσις, ἡ Ἀδράστεια, ὁ Φθόνος, ἡ Τύχη, sed et ἡ Δίκη, ὁ Θεὸς, sive τὸ θεῖον. Aristidi t. II. ed. Jebb. p. 436. Νέμεσις καὶ Δίκη dicuntur οὐκ ἐῶσαι μείζω τῆς φύσεως φρονεῖν, (*supra hominis fortunam se efferre*:) ἀλλὰ ῥαδίως μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι. Id ipsum ὁ θεὸς facere dicitur Jasoni Thessalo Xenophontis Ἑλλ. VI. p. 350, 9. Conf. Κυρ. Παιδ. V. p. 70, 29. Ἀναβ. VI. p. 223, 3. Nicias in Thucyd. VII. 77. εἴ τῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετιμωρήμεθα. vid. Herodot. VIII. 13. VALCK.

4. ἢ εὐτυχέων τὰ πάντα] Herodotus, Homerum suum imitatus, scripsit: βούλομαι—τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, —ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Hujus quidem in istius modi locutionibus voculæ μᾶλλον, et *magis*, omissæ exempla, sæpius e Græcis et Latinis scriptoribus accumulata, non requirent Herodoti lectores: hic tamen, quod fatendum est, μᾶλλον verbo βούλεσθαι sæpius adjecit; neque loci recordor, in quo supplendum illud reliquerit: nam generis est paulo diversi IX. 29. ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἤπερ Ἀθηναίους: quale hoc Plauti Rud. IV. 4, 70. *Tacita bona est mulier semper quam loquens;* quæque dedit ad Livii lib. V. 21. J. F. Gronovius. VALCK.

5. Εἰς τέλος, *tandem*, aut παντελῶς, tritum satis. Conf. ad Diodori III. 40. p. 207. WESS.

41 1. ἀσηθείη] Ἀσᾶν et ἀσᾶσθαι sæpe Hippocrates de fastidio et tristitia: ἀνιᾶται καὶ ἀσᾶται παρὰ καιρὸν Morbi Sacr. p. 209., quæ repetuntur, sed hinc sumta, in Fragmento περὶ Μανίης p. 1286. Theognis 659. Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα: *ne crucia mentem difficilibus.* Iterum versu 983. ὅταν τὸν θυμὸν ἀσηθῇς, *ubi tristi fueris animo.* Debentur Theognidis hæc Arnaldo Animadv. c. XXIX. p. 161. quem vide. WESS.

2. σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα] Plinius de gemma Nat. Hist. XXXVII. c. 1. *Sardonychem eam gemmam fuisse constat: ostenduntque Romæ, si credimus, in Concordiæ delubro, cornu aureo Augusti dono inclusam.* Sequitur Solinus, uti solet, c. 33. sed, quod Salmasius et Bochartus docuerunt, errantem. Herodotum hac æmulatur in re Pausanias VIII. 14. et Tzetzes Chil. VII. Hist. 121. recte Theodorum Teleclis filium perhibentes, qui Rhœci filius aliis; uti Diodoro extremo libro primo. Leopardus Emend. X. 25. bene de veterum hoc dissensu. WESS.

Ib. ἔργον Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους] Teleclem duobus in locis Pausanias adfirmabit lib. X. 38. et VIII. 14. ubi hæc respicit Herodotea: Θεοδώρου δὲ ἔργον ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λίθου τῆς σμαράγδου σφραγὶς, ἣν Πολυκράτης ὁ Σάμου τυραννήσας ἐφόρει τε τὰ μάλιστα, καὶ ἐπ' αὐτῆς (lege αὐτῇ) περισσῶς δή τι ἠγάλλετο. Rhœcus istis in locis Pausaniæ memoratus, amicus Theodori, filiis suis indidisse videtur nomina Teleclis et Theodori: atque hos esse suspicor Diodoro I. 98. aliisque memoratos: vid. Wessel. ad Diod. et Junius in Catal. Artif. p. 210. VALCK.

42 2. Valla liberius χωρήσαντος δέ οἱ τούτου *a janitore permissus* expressit: nam συγχωρήσαντος δέ οἱ τοῦ πυλουροῦ in schedis offendisse, si quidem nullum in S. et V. talis scripturæ vestigium, ad credendum difficile est. Χωρέειν et προχωρέειν de *feliciore successu* Musæ amant, V. 62. VII. 10, 2. VIII. 102. etc. WESS.

4. μέγα ποιεύμενος ταῦτα] Rapitur animus in partes, hoccine retineat, an S. V. μεγάλα ποιεύμενος, cui IX. 110., ipsis dissentientibus, locus est. Dedit II. 121, 4. τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα. Habet Polyænus VII. 10, 8. p. 629. καὶ μεγάλα ἀναγελάσας. Poëta Il. ν'. 282. ἐν δέ τε οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει. Tum Euripid. Androm. 188. οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα. Quæ dictionem satis adfirmant. Egit d'Orvillius super eadem ad Chariton. lib. VII. p. 595. WESS. Variare orationem amat Noster: quare facile credas, placuisse nunc ei μέγα in sing. cum plurali ταῦτα construere. Præterea credibilius est, μέγα hîc a nonnullis in μεγάλα mutatum esse, quam vicissim. SCHWEIG.

6. οἷα καταλελάβηκε] Una litera verbum auctius hic non spernerem: τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελαβήκεε, *quæ facienti qualia sibi accidissent:* exempla præbet Portus in εε. Alibi λελάβηκε et καταλελάβηκε recte leguntur apud Herod. III. 65. VIII. 122. IX. 59. [60.] Flexus est Ionicus. Pherecydes Laërt. I. 122. νοῦσός με καταλελάβηκε. προσλελάβηκας habet Eusebius Stobæi, p. 309, 48. ubi γενόμενος mutandum est in πενόμενος. Λελάβημαι frustra quæras in Euripidis Bacchis, designatis in Bibl. Coislin. p. 482. Archimedes in Arenarii fine, τοῖς μεταλελαβηκότεσσιν opponit τοὺς μὴ κεκοινηκότας τῶν μαθημάτων, quibus veracissima sua decreta negat εὔπιστα φανησεῖσθαι: sic enim scribendum est pro φανήσειν, ut λαμψεῖσθαι pro λαμψεῖν ὃ δὴ, in Ocello Lucano Stobæi, Ecl. p. 45. vs. 2. VALCK.—Apud Stobæum, neglecta dialecti ratione, λήψεσθαι edidit Heeren t. I. P. 1. p. 424. ut est in ed. Galei p. 514. SCHWEIG.

Ib. καταλελαβήκεε] Vid. Etymologus p. 386, 28. Mox ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε, videlicet τὴν ἐπιστολὴν, aut τὰ γράμματα. Sic enim plenius alii. Thucydides I. 129. ἐς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀνεπετίθει αὐτῷ. Vide Suidam in Ἐπιθεὶς et Ἐπιθήσειν, et ad lib. V. 95. WESS.

6. γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε] Reddi debet: *tradidit epistolam in Ægyptum perferendam,* sive *traditam misit in Ægyptum.* Commodum Harpocration in Ἐπιθέτους ἑορτάς· λέγειν, inquit, ἦν εἰθισμένον, Ἐπέθηκεν ἐπιστολὴν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, Cratinum excitans testem et Demosth. pro Chrysippo: postrema Suidas et Etymol. omiserunt. In Demostheneis illud non invenerat Vales. olim lectum p. 542, 41. οὐ τὰς ἐπιστολὰς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς (*ego et frater*) ἀπεδώκαμεν: nam dubium erit nemini, quin ex Harp. corrigendum sit ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν, *quas nos tibi* in Bosporum *deferendas dederamus.* Supra p. 540, 11. *venit* εἰς τὸν Βόσπορον *Phormio* ἔχων ἐπιστολὰς, ἃς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενεγκεῖν τῷ παιδὶ τῷ ἐμῷ, παραχειμάζοντι ἐκεῖ. Contractam loquendi formam Pausanias explicuit IV. p. 334. ubi heroum optimi consilia proditorum inter Græcos exemplar Aristocrates ἐγγράψας βιβλίῳ καὶ τὸ βιβλίον ἐπιθεὶς τῶν οἰκετῶν *fidissimo* πρὸς Ἀνάξανδρον ἀπέστελλεν ἐς Σπάρτην: paulo post scribendum putem τὰ ἀντεπεσταλμένα,

quæ dici quoque possent ἀντεπιτεθειμένα. Vid. Harpocr. in Ἀντεπιτίθησιν et notas ad Thom. Mag. in Ἐπέθηκά τινι ἐπιστολήν. VALCK.

43 2. τοῦδε εἵνεκα] Synesius Epist. XLVI., Amasidis institutum haud probans, id laudat, quod Polycratis calamitati, si ea amicitiæ renuntiationem antevertisset, lacrymas non fuisset negaturus, κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν, ὅτι κἂν ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν ἀπόῤῥησιν. WESS.

45 1. ὑπὸ Πολυκράτεος] Ἐν Καρπάθῳ Valla *in Carpathio mari* rectissime. Tritum dicendi genus Perizonius, Gronovius, Dukerus abunde declararunt. Ecce tibi hoc Diogenis Laërtii I. 81. χρόνῳ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις—τοῦ τρίποδος εὑρεθέντος ὑπὸ τῶν ἁλιέων, h. e. *in mari, quod Athenas alluit*, περὶ τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν scripsit sect. 31. Strabo de Cæsaraugusta II. p. 246. B = 162. D. ἣν ἔφαμεν ἐν τῷ Ἴβηρι ἱδρύσθαι: ubi vir magnus ἐπὶ τῷ, scriptore in præcedentibus præeunte. At idem I. p. 64. C = 38. A. οὔτε γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσί τινες Αἰθίοπες, mare nostrum sive mediterraneum non accolunt Æthiopes. WESS. — Conf. ad II. 163. notata. SCHWEIG.

3. παραστήσασθαι] Laxius est, *ad expellendum.* Thucydidis καὶ πολιορκίᾳ παρεστήσαντο Schol. recte explicant ἐδούλωσαν, I. 98. et 124. Suidas in Παρίστημι ex Procopio, ut opinor, ὧν τὰ μὲν βίᾳ ᾕρει, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παρίστατο. Is certe Bell. Vand. I. 3. ἐπεὶ οὐδὲ βίᾳ, οὐδὲ ὁμολογίᾳ—παραστήσασθαι οἷοί τε ἦσαν. Lege Schol. in Sophoclis Œdip. Colon. 909. et Wasse Addend. Thucydid. p. 667. WESS.—Conf. III. 13. SCHWEIG.

5. ἣν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι] Προδιδῶσι πρὸς τοὺς etc. idem est, ac inita proditione transfugiant. [Conf. V. 113.] Congruit ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, VI. 100. et de Thespiensibus αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς τὴν Πελοπόννησον: quibus citra talem ellipsin tenax gratia non perseverabit. WESS.

46 2. τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα] Si Plutarcho fides, responderunt Samiis Lacones, τὰ μὲν πρῶτα ἐπιλελάθαμες, τὰ δὲ ὕστερα οὐ συνήκαμες, διὰ τὸ τὰ πρῶτα ἐπιλελᾶσθαι, Laconic. Apoph-

thegm. p. 232. D.; quorum postrema Spartanam fortassis breviloquentiam dedecorant, reliqua pondus addunt atque auctoritatem scripturæ codicum S. et V. WESS.

Ib. τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι] Melior meo judicio vetus est lectio: τὸν (id est τοῦτον) ἀλφίτων δέεσθαι, aut, quod hic prætulerim, τόνδε: nempe δεικτικῶς, *huncce, quem digito monstrabant, saccum inanem farina indigere,* atque adeo tacendo dicentes: Ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. Illud τόνδε et τουτονὶ sic in primis comœdia frequentat. In Aristoph. Nub. 1145. τουτονὶ πρῶτον λαβέ: Bergler. *istum saccum farinæ prius accipe.* Schol. θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ. Vulgatur in Av. 443. Μήτ' ὀρχίπεδ' ἕλκειν, μήτ' ὀρύττειν. Χο. Οὔτι που Τὸν, οὐδαμῶς. Quibus non est ignota comœdiæ petulantia, Τόνδ' οὐδ. scribendum esse fatebuntur. Neque in Comicis tantum Tragicisque, sed et in Oratoribus et Historicis multa pendent ab actione animo repræsentanda. Exemplo sit notum illud, quod perhibent statuæ monumenti Sardanapali inscriptum, Ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια apud Athen. XII. p. 530. c., qui ad τούτου recte scribit, τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν: *cetera hujus non facio, digitorum crepitus* nimirum: quæ leguntur alibi, istius τούτου sunt interpretamenta: vid. Bouhier *Diss. sur Sardanapale* p. 384. Ista prostant in Append. Vatic. Prov. p. 312. τὸ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἄγαλμα, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας, πεποίηται ὥστ' ἀναποληχοῦν τοῖς δακτύλοις: corrigo, ὥς τινα ἀποτελοῦν ἦχον τοῖς δακτύλοις[f]. Eadem hac opera in Schol. ad Arist. Ran. vs. 944. γρύξοντας οὐδὲ τουτί: emendari poterit, εἰκὸς αὐτὸν ἀποκροτοῦντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ, οὐδὲ τουτί: vulgatur ἀπρακτοῦντα. VALCK.

3. τῷ θυλάκῳ περιειργάσθαι] Frustra H. Stephanus ad hæc adhæsit, mutila arbitratus. Diogenes, luxum Socrati exprobrans, περιειργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ καὶ τῷ σκιμποδίῳ, *nimium fuisse* aiebat *in parva domo et lectulo,* apud Ælian.

[f] At vide Suidam in Σαρδαναπ. et in Ἀναποληκοῦν, quod ipsum quidem verbum cum sua interpretatione in Kusteriana Suidæ editione temere prætermissum est; tum confer Hesychium voc. Ἀπελήκησεν et Ἀπολάκημα: intelligesque nimis violentam et arbitrariam esse emendationem a viro doctissimo propositam, satisque fuisse ὥστ' ἂν ἀποληκοῦν corrigere, coll. H. Steph. Thes. voc. Λακεῖν. SCHWEIG.

Var. IV. 11. Non alia Laconum sententia. Samii panarium, et vacuum quidem, in medium collocarant: addiderant, τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι. Id Spartani dictum nimiæ loquacitatis damnant: satis enim *fuisse ostensum panarium*. Res manifesta ex Sexto Empir. est lib. II. adv. Mathemat. [§. 23.] p. 293., ubi Chiorum legatus, cum alius in petendo ob multum loquentiæ frumento repulsam Lacedæmone tulisset, κενὸν θύλακον porrigens, insuper ἀλφίτων αὐτὸν δεῖσθαι, prorsus ut Samii, adjungit. At illi oratorem reprehendunt ὡς ἀδολέσχην, *tanquam nimis garrulum*. ἀποχρώντως γὰρ κενὸς δειχθεὶς ὁ θύλακος ἐσήμηνε τὴν τῶν Χίων αἴτησιν. Sic Sextus. WESS.

47 2. οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι] Vellem codd. præberent, οὐκ οὕτω τιμωρίης δεομένοισι Σαμίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι, *non adeo Samiis, ut vindictæ sumendæ cupidis auxiliarentur, quam ut ipsi vindicarent injuriam sibi illatam.* Apud Plutarch. t. II. p. 859. c. dixisse feruntur Lacedæmonii, ὡς οὐ βοηθοῦντες, οὐδ' ἐλευθεροῦντες, ἀλλὰ τιμωρούμενοι Σαμίους στρατεύσαιντο. *Auxilium alteri ferre in injuria propulsanda* dicitur τιμωρεῖν, ἀμύνειν, et ἀρήγειν: sed τιμωρεῖσθαι, τίσασθαι, ἀμύνεσθαι, et ἀλέξασθαι, significant *sibi illatam vindicare*. Illud Herodoti haud tritissimum, οὐκ οὕτω—ὡς βουλόμενοι, quantillum fuisset Gronovio, lectoribus conmendasse simillimis aliquot locis designatis e III. 120. VI. 61. VI. 108. οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω, ὡς βουλόμενοι. VALCK.

3. καὶ ζώων ἐνυφασμένων] Hæc redarguunt Pliniana Hist. Nat. VIII. 48. *Plurimis vero liciis texere, quæ Polymita appellant, Alexandria instituit:* magis etiam Is. Vossii conjecturas de Judæis Alexandrinis, talis ὑφαντικῆς auctoribus, et monstra fabulosaque animalia, *cujusmodi erant Cherubini et Seraphini*, ut scribit, intexentibus; ad Catull. p. 196. Ars enim in Ægypto Alexandria multo vetustior, et, quæ Judæis adfricantur, sine locuplete teste. Verum ista hujus non sunt temporis et loci. Meliora Plinii de thorace Amasidis Minervæ sacrato, lib. XIX. c. 1. et Ælian. Nat. An. IX. 17. in quo Ἄμασιν ex ᾄσμασιν præclare Trillerus extudit. WESS.

48 3. παῖδας τριηκοσίους etc.] Inmanem hanc crudelitatem

Plinius Nat. Hist. IX. 25. et Diogenes I. 95. obliti non sunt; de nobilium numero puerorum nihil. Plutarchus et mssti in *trecentis* acquiescunt, a quibus nihil dissentio. WESS.

49 2. εἰσὶ ἀλλήλοισι etc.] Nota quidem Græca locutio, διάφοροι ἐτύγχανον ἐόντες: sed nondum exputo, quid sibi velint ista, εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωϋτοῖσι. Ponuntur ab Herodoto valde vicina, ἔστι—ἐοῦσα, ἦν—ἐών, et similia; sed de rebus tamen diversis: IV. 46. IV. 147. et 175. Lib. VI. c. 52. de Eurysthene et Procle, τούτους, inquit, ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης αὐτέων ἀλλήλοισι. Ad istam rationem si hic legeretur, νῦν δὲ αἰεὶ, ἐπεί τε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες ἑωυτοῖσι συγγενέες, vel ὁμογενέες, vel simile quid, nihil hic esset impediti: nam revera Corcyræi cum Corinthiis ejusdem fuere generis atque originis participes, Corinthiorum quippe coloni; sed, quæ majoribus suis debebant, habentes neglectui, opibus etiam elati, marique potentes, ab antiquissimis usque temporibus in sua viscera sævientes bella gessere cum Corinthiis, vicinis Atheniensibus discordiam foventibus, dum suas inter se vires colliderent, utilissima. VALCK. De tempore deductæ in Corcyram coloniæ, non eadem omnium opinio. Eusebium si sequi consultum fuerit, Olymp. XVIII. a Corinthiis occupata est: cujus quidem sententiam dum Scaliger testimonio Diodori V. 16. stabilire voluit, a vero aberravit. Pityusæ isthic initia describuntur, nulla Corcyræ. Strabo VI. p. 414=269. D. Echecratem, Corcyræ conditorem, comitem Archiæ, colonos Syracusas deducenti, adjungit sub Olymp. XI.; Timæus vero in Scholiis Apollonii Rh. IV. 1216. sexcentis ab eversa Troja annis constitutam ait; gravissime, modo Critici verba ejus bene expresserint, lapsus: foret enim his ex calculis colonia Cypselo et Periandro posterior. Ut ut fuit, si Echecrates, coloniæ auctor, aut ira percitus aut ignominia notatus, Corintho excessit, quod Timæus significat; certa manent, quæ de Corcyræorum et Corinthiorum inimicitiis hic produntur. Adde antiquissimum tota Græcia navale prælium hos inter pugnatum apud Thucydidem I. 13. WESS.

3. ἐπ' ἐκτομῇ] Sardes misit τῶν πρώτων Κερκυραίων τοὺς παῖδας. Cap. 48. dicitur eum in finem misisse παῖδας τριηκοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων: ubi rectius τριηκοσίους videtur legisse Plutarch. II. p. 859. F. Hic et in seqq. narrata Diogenes Laërt. adtigit I. 94. et 95. ubi notat Menagius. VALCK.

50 1. ἔκτεινε] Periander uxorem Melissam interfecerat, ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ, ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα ἔγκυον οὖσαν, ut scribit Diogen. Laërt. I. 94. Quid Periandrum crudelem reddiderit narrat Parthen. περὶ 'Ερωτ. Παθημ. cap. 17. VALCK.

2. Προκλῆς] Gale ex S. Πατροκλῆς eruit, deceptus linea, qua προκλης in codice ornatur: habet eandem Περίανδρος, et, quæ propria dicuntur, nomina. Diogenes I. 100. et Athenæus XIII. pag. 589. F. tyranni nomen parili modo scribunt; Pausaniæ II. 28. Πατροκλῆς est, frequentissima utriusque tituli ex conpendiariæ scriptionis lege conmutatione. WESS.

5. τέλος δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος] Quod edebatur περὶ θυμῷ ἐχόμενος docti viri per tmesin dissectum censuerunt: mihi περιέχεσθαι creberrime se in Musis obfert, nusquam, quod quidem recordor, tali usu. Περιθύμως dabit Æschylus Choëph. 38. Περιθύμως (quod in S.) ἔχων Noster II. 162. et ὀργῇ ἐχόμενος I. 141. etiam Procopius Bell. Goth. I. 10. qui quoque c. 7. καὶ θυμῷ πολλῷ ἤδη ἐχόμενος, et c. 18. θυμῷ μεγάλῳ ἐχόμενος: tum, quod paulo audacius, cap. ult. θυμῷ τε πολλῷ καὶ κραυγῇ ἐχόμενοι. WESS. Cum περιθύμως stare ἐχόμενος non potest: ἔχων oportebat, ut II. 162. Itaque tenenda longe plurimorum codicum scriptura περὶ θυμῷ, quemadmodum apud poëtam Il. ν'. 119. ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι: et ibid. 206. τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη: sive cum Schæf. πέρι retracto accentu pingere malueris, πέρι θυμῷ ἐχόμενος, ut πέρι idem ac περισσῶς valeat, quomodo talibus in locis apud poëtam scribere doctiores editores consuerunt. SCHWEIG.

51 3. A Periandri edicto Œdipi verba ap. Sophoclem Œd. Tyr. 347. μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα, non abirent multum, ni uberiorem ea quæ sequuntur, sanctionem conplecterentur. WESS.

52 4. σφε ἐξεργασάμην] Non *id perpetravi*, sed *ipsam interfeci* vertendum cum Coraio statuit Larcherus.

5. ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον etc.] Brevius κρέσσων οἰκτιρμῶν φθόνος Pindarus extr. I. Pyth. WESS.

8. ἐόντα αἰτιώτατον] Perbrevis exstat apud Diogen. Laërt. I. 100. epistola Dorica, velut a Periandro scripta ad socerum Proclem, cujus pars sic vulgari debuerat: Ἁμῖν μὲν ἀκούσιον τᾶς δάμαρτος τὸ ἄγος· τὺ δὲ ἑκὼν, τῷ παιδί ἦν ἀπὸ θυμοῦ με ποιήσαις, ἀδικεῖς. ἢ ὦν παῦσον τὰν ἀπήνειαν τῶ παιδὸς, ἢ ἐγὼ τὺ ἀμυνοῦμαι. Pro τοὶ Dorismus τὺ, id est σὲ, postulabat. Uxoris cadaver Epidaurum ad Proclem misisse videri posset e Pausania Periander, qui Melissæ quoque μνῆμα prope Epidaurum invenit II. 28. VALCK.

53 1. τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων] Nomen juveni, quod hîc signatum non est, Palmerius Exercit. p. 15. ex Aristotelis Politic. lib. V. 12. Gordium, cujus filius Psammetichus Periandro successerit, indidit. Verum Gordius ille, sive Gorgias potius, Periandrum non agnovit patrem, sed fratrem, utpote Cypselo progenitus. Plutarcho utor teste et auctore, Conviv. VII. Sapient. p. 160. WESS.

3. σφε] *Illa* σφέα sæpe dixit Herod. forsan et hic, ἢ αὐτός σφεα ἀπελθὼν, ubi poni quoque potuit tanquam de exule κατελθών. Duo memorarat puella, τήν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσέειν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα, *imperium*, et *bona paterna*, quæ sic in Attico quoque foro dicebantur. VALCK. Σφὲ, ut μιν, valet αὐτὸν, αὐτὴν, αὐτό: itaque h. l. ad οἶκον referri potest, et c. 52. ad συμφορήν. Sed non solum singularis numeri est id pronomen, verum etiam pluralis, ut apud poëtam, Iliad. λ'. 111. et τ'. 265. SCHWEIG.

4. φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν.] Nihil verius: at Periandri Lycophron non φιλότιμος, sed erat φιλόνεικος et *pervicax*. Quandoquidem tamen nimia φιλοτιμία et φιλονεικία vitia sunt adfinia, sic ut sæpe jungantur φιλότιμος ἄγαν καὶ φιλόνεικος, quin dici nonnunquam videtur veteribus φιλοτιμία, quæ propria potius adpellatione vocanda esset φιλονεικία, nihil et hîc novandum censerem, si scripti libri vulgatæ lectioni concinunt. Hanc præfert et Stobæus Tit. XXIII. p. 190. ubi sequentes quoque leguntur Herodoteæ Periandrines egregiæ

sententiæ, nisi fallor, e poëtis expressæ. Primam harum Sophocli debet Herodotus, postremam, τυραννὶς χρῆμα σφαλερὸν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι, forsan Euripidi. Euripidea Stobæi p. 343. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται Δεινοῖς ἐρῶσιν, ἧς φυλακτέον πέρι: sic scripta retulit Grotius in Floril. pag. 185. οἷς pro ἧς posito. Πέρι commutetur in περ̄, id est πάτερ, frequens in fine senariorum Euripidæ. Locum sincerum præstabo, sic a me dudum emendatum: Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται δεινῶς ἐρῶσιν, οὓς φυλακτέον, πάτερ. *Regnum undique petitur misere amantium insidiis, quæ, mi pater, præcavendæ sunt.* VALCK.

Ib. Μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ] Melior hic ordo et probatior. Sophocles in Stob. Serm. IV. p. 54. κακοῖς ὅταν θέλωσιν ἰᾶσθαι κακά. Apollon. Rh. IV. 1081. σχεδόθεν δὲ κακῷ κακὸν —ἀκειομένη. Appian. I. Bell. Civ. p. 601. Σύλλας κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος[g]. Libanium, Jo. Chrysostomum, Palladium, Proclum, ipsumque Thucydid. V. 65., etsi alia ordinatione usum, nunc omitto. Qui quidem cum κακῷ articulum negent, nec hic necessarius erit. Vid. Duker. ad Thucydidem et Riccardum ad S. Procli Or. XVII. p. 505. WESS.

8. Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκ.] Male Valla *Periander Corcyram ipse veniebat, juvenis Corinthum.* Conatus et consilium itineris indicantur, quo de more ad I. 68. Nex Lycophronis, ni fallat Schol. Thucydid. I. 13., ansam dedit certamini Corinthiorum et Corcyræorum navali, quo nullum tota Græcia prius. Si Thucydidem audimus ipsum, pugna ista CCLX. ante finem belli Peloponnesiaci annis pugnata fuit. Age, amputentur anni CCLX. a Period. Jul. Ann. 4310., quo bellum istud terminatum fuit, et prælium in annum ejusdem Periodi 4050. incidet: at eo Cypselus, Periandri pater, necdum Corintho, Bacchiadis obpressis, potitus erat. Itaque errat Scholiastes. Probe memini, Bouherium in CCLX. Thucydidis annis vitium animadvertisse Dissert. Herodot. c. XV. atque ex CCLX. annos fecisse CLX., unde consequens esset, ut naumachia contigerit An. Per. Jul. 4150. quo, si Diogeni Laërtio et Eusebio credimus, Periander rebus humanis dudum exemtus erat. At hinc

[g] Similiter Idem, Civil. IV. c. 11. ἀτυχήματι τὸ ἀτύχημα ἰωμένη. SCHW.

abeo. Satis est, egregie a Thucydide firmari, inimicitias Corcyræorum et Corinthiorum citissime ortas et propagatas fuisse, quo de superius. WESS.

55 3. αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην] Quæ sequuntur, δήμου γὰρ τούτου ἦν, *hujus enim erat oppidi civis*, in ipsius codice perverse scripta rectius non attigisset in libello de Dial. Gregorius, quem Corinthum vocant. Δῆμον sive *demum* dicamus, seu *oppidum*, sive *curiam*, singula Ciceronis adfirmari possunt auctoritate. Non apud Athenienses tantum, sed et alibi *pagi* vel *oppida minora* dicebantur δῆμοι: neque tamen promiscue de quibusvis ista fuit adhibita appellatio: nihil minus. Quando e pagis diversis, vel minoribus oppidis, cives, seu sponte, aut etiam inviti coaluerant in unam civitatem; tum dicebantur isti pagi δῆμοι, et singulorum cives, in suam singuli veluti *curiam* transscripti, *curiales* et δημόται. Singula ista oppida sua sibi sacra habuerunt non tantum, sed et suos Magistratus, suum δῆμον, sive *popularem regiminis formam*. Ea de re forte dicam aliquando explicatius in *Diatribe de demis Attices;* in quibus eamdem nominis rationem fuisse judico, atque alibi locorum; et in hac ipsa Pitana, uno e minoribus oppidis Laconicis, duro Spartanæ civitatis imperio parentibus. Erat Archias Herodoti demo Pitanates, et Lacedæmonius. Videtur autem illo familiariter usus Herodotus, et, ut sæpe humana fuit passus, propterea hanc avi hujus Archiæ collaudandi captasse occasionem: fecit idem in aliis. Verum hac etiam in parte a Thucydide diversissimi ἡ Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἦν ἐπιεικὴς, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς συνηδομένη, ut vere civis ejus judicabat Dionysius. VALCK. De Pitanæ δήμῳ ad Eurotam Laconico Gronov. et Meursius Miscell. Lac. IV. 9. WESS.

56 2. λόγος ὥρμηται, λέγεται] Apte nexa hæc non sunt: saltem λέγεται γὰρ etc. Præstaret ὥρμηται λέγεσθαι, Πολυκράτεα etc. Sic adsolet enim. Ὁ λόγος ὅδε ὥρμηται λέγεσθαι: IV. 16. Iterum VI. 86, 4. WESS.—Qua caussa λέγεται γὰρ maluerit vir doctissimus, non video: immo prorsus ab hoc loco aliena foret hæc particula. Nec vero ad λόγος ὥρμηται quidquam desideratur: sic sane et φάτις ὥρμηται ait, VII. 189. *fama exiit, emanavit, fertur.* Cæterum moneo, esse h. l.

plenam locutionem, qua alias elliptica usum esse vidimus Nostrum: quod si enim contuleris loca a nobis in Adn. ad I. 58. adlata, intelliges, ex more Nostri citra sententiæ damnum omitti h. l. verbum λέγεται potuisse; quod ipsum verbum, si vel ab uno vetere codice abesset, equidem arbitrarer temere in reliquos codices invasisse e scholio, quo olim aliquis adnotasset, λόγος ὥρμηται idem ac λέγεται valere. SCHWEIG.

Ib. ταύτην πρώτην—Λακεδαιμόνιοι Δωριέες] *Istam primam expeditionem in Asiam dicuntur suscepisse*, ταύτην πρώτην στρατηΐην: sic enim scripserat: perperam Gronovium obliterasse vocem πρώτην, monuerat Arnaldus Anim. pag. 162. Precibus Ionum Asiaticorum excitati jam ante Spartani rebus se miscuerant Asiaticis, Herod. I. 152. sed hæc prima illorum erat στρατεία, vel ἔξοδος, in Asiam. Imitator Herodoti Pausanias de primo loquens bello Messenico, IV. 5. ταύτην, inquit, Λακεδαιμόνιοι πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο. Scientem historiæ Græcæ neminem sanequam offenderent alibi Λακεδαιμόνιοι Δωριέες: sed hoc in loco Lacedæmonios e proximis notissimos nemo requireret, si Δωριέες in codicum nominarentur contextu, voce Λακεδαιμόνιοι in marginem rejecta. Alia longe res est in his Atheniensis Euphemi apud Thucyd. VI. 82. *Imperio recusamus esse subditi* ἡμεῖς, (Ἀθηναῖοι,) Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Δωριεῦσι, respondentis ad ista Syracusani Hermocratis, c. 80. ἐπιβουλεύμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων, ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων. Apud Pausan. VII. p. 537. bellis Persicis Achæi Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Hoc nominis honore superbi præsertim Heraclidæ Spartani se libenter Δωριέας nuncupabant; Asiaticos non tantum, sed Athenienses vel in primis per contemtum Ἴωνας: vid. Thucydides V. 9. VI. 77. VII. 5. 57. VIII. 25. Propter ista horumque similia, plerique tanquam Herodotea hic etiam utrumque censebunt retinendum. VALCK.

57 2. καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον] Siphniorum metalla et pecuniæ veterem abundantiam, (nam seriore ævo nihil illis tenuius,) ex Nostro, Suida, et Phavorino in luce Bochartus posuit de Phœnic. Colon. I. 14.; quibus accedere Pausanias,

Siphniorum apud Delphos thesaurum atque opes memorans lib. X. 11. p. 823., obportune potuerat. WESS.

3. εἰ αὐτοῖσι] In Gregorii de Dialectis libro msto legitur: ὡς αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ etc. Si qui forte codd. adfirmarent, illud ὡς considerari mereretur, pro πῶς, *quomodo*, Tragicis aliisque frequens. Siphniis datum oraculum soli debemus, opinor, Herodoto, quo jubentur φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον, κήρυκά τ' ἐρυθρόν. Hujus ξυλίνου λόχου fieri potest, ut Themistocles fuerit recordatus, dum Delphici vatis τεῖχος ξύλινον civibus ille suis utiliter interpretabatur: φράζεσθαι, in oraculis verbum usitatissimum, significans *animo considerare*, sæpius etiam notat *considerata cavere*, φυλάξασθαι. Apud Plutarch. t. I. pag. 597. c. et t. II. pag. 399. B. φράζεο δὴ Σπάρτη,—Μή σέθεν ἀρτίποδος βλάψῃ χωλὴ βασιλεία. Vates Diopithes in Xenoph. Ἑλλ. III. p. 289, 6. εἶπεν ὡς Ἀπόλλωνος χρησμὸς εἴη, φυλάξασθαι τὴν χωλὴν βασιλείαν: utrumque junxit in Agesilao Plutarch. I. p. 612. E. εἵλοντο χωλὸν καὶ πεπηρωμένον, ὃ παντὸς μᾶλλον αὐτοὺς ἐδίδασκε φράζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ δαιμόνιον. Deo Delphico rectius obsecundassent Spartani; nam egregius imperator Agesilaus immoderato in Thebanos odio suaque dominandi cupidine patriam pessumdedit. VALCK.

58 2. μιλτηλεφέες] Naves μιλτοπάρῃοι Homeri versibus celebrantur: μιλτηλεφέας qui adpellarit, novi neminem. Eustathius de conpositis ex ἀλείφω hujusmodi, διὰ δὲ τοῦ φ, μόνον τὸ ἰῶτα ἔχουσιν· οἷον ἀνηλιφὴς ναῦς, ἡ μὴ ἀλιφεῖσα πίσσῃ, καὶ πισσαλιφής, ἡ πεπισσωμένη: in Odyss. p. 1561, 8=260, 45. Paria Etymolog. p. 61, 5.; quorum quidem ex scito μιλτηλιφέες levi opera fingentur. Mihi S. μιλτηλοιφέες vehementer blandiuntur. Ξηραλοιφεῖν, μυραλοιφεῖν suppetias ferunt. WESS.

59 1. Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ] Hydrea insula e regione Hermiones in sinu Saronico situm habebat, Pausania Corinth. c. 34. testificante. Est quidem in Steph. Byz. Ὑδρέα, νῆσος πρὸς τῇ Τροιζῆνι, sed stabilit insulæ posituram: vicinæ enim Hermione et Trœzen; unde et Samii pecunia redemtam Trœzeniis certa lege tradiderunt. Atque hinc fortassis πρὸς τῇ Τροιζῆνι in Stephano, quoniam ejus in civitatis potestatem devenerat. WESS.

2. ἐξελοῦντες] Herodoto solemnia sunt ἐξελῶντες, ἐξελῶν, ἐλῶν, IV. 148. V. 63. IX. 89., ad quam formam et hic ἐξελῶντες scripsisse, credibile est. Eadem Piersoni sententia ad Mœrid. p. 146. WESS.

Ib. Δικτύνης] Sic omnes, etiam Valla. Δικτύννην, Dictynnam, creberrime alii, ut notum omnibus, scribunt. In numis Cretensium apud Mediobarbum ΔΙΚΤΙΝΑ: in Cornuto Nat. Deor. c. 34. Δίκτυνα et Δίκτινα. Multa de ea Diodorus V. 76. et Spanhemius ad Callim. Hymn. in Dian. 205. WESS.

3. καπρίους ἐχ. τὰς πρώρας] *Prorarum insignia, capros, arietes, tauros, apros, leones*, Scaliger, D. Heinsius, Stanleius, ea ornarunt eruditionis copia, ut tacere consultum sit. Accedat Jungermannus ad Polluc. I. 83. WESS. Adde Ruhnkenium apud Bergman. t. I. p. 418. etc.

4. ἔγκοτον ἔχοντες] H. Stephani præjudicio, Prolegom. ed. sec., ἐν κότον ἔχοντες scribendum ubique: solum verum esse κότον ἐνέχειν ex I. 18., quod per tmesin, ut Herodoti plura, disjunctum ἐν κότον ἔχειν præbuerit; ἔγκοτον præterea in adjectivis locum semper habere. Ego vero bene reminiscens ἔγκοτον στύγος Æschyli Choëph. 391. et Homeri κότον ἔχειν, Il. α΄. 82., in viri doctissimi judicio non adquiesco. Vetant Scholiastes, Timæus, et Suidas, et Scriptor ipsemet; siquidem VIII. 29. τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον: et IX. 109. ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον: in quibus tmesi nulla occasio. WESS.

60 3. διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ] Fossa erat ἀμφίστομος, duplici instructa ore. Quare διὰ παντὸς non aliud vult, ac per eumdem montem et juxta priorem fossam [h] excavatam fuisse alteram, quæ *aquæ ductus* vicem præberet. Prior hominibus transitum dabat, ut, si quid aquæ ductui labis fieret, sarciretur: unde et latior et celsior altera erat. WESS.

6. Ῥοῖκος] Vide ad c. 41.

61 5. προερέοντα—ὡς Σ. ἀκουστέα εἴη] De præcone præsertim frequentata προειπεῖν, προαγορεύειν, προερεῖν, significant *proclamando edicere* vel *denuntiare*. Προσειπεῖν quum forte legeretur in Attica lege Demosth. contr. Macart. p. 607, 86. in

[h] Sive in illius medio. SCHWEIG.

errorem induxit Petitum in Legg. Att. pag. 623. Scribi debuerat: προειπεῖν τῷ κτείναντι: et apud eumdem Dem. p. 647, 98. ὀνομαστὶ μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτεῖνασι. Doctis notum est quid in Attico foro diceretur πρόῤῥησις et προαγόρευσις. Herodoti Magus edici jussit exercitui, ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη. Sophoclis est in Elect. 340. τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα. Istam quidem scribendi formam Noster alibi, quantum memini, non adhibuit; qua Thucyd. utitur et I. 86. οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστὶν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα,—ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει. Illa Tragicis, Comicis, Platoni, ceterisque Atticis est multo usitatior forma, qua docet amabilis ille morum magister in Xenoph. Ἀπομν. II. p. 430, 27. quo modo θεραπευτέον τοὺς θεοὺς, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, τὴν πόλιν ὠφελητέον. Ab utraque distant Herodoteum, οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι, et similia. VALCK.

62 1. ἐν Ἀγβατάνοισι] Quæ Syriæ illa Ecbatana sive Agbatana, decernere non stricte queo. Memorat Josephus Vit. c. 12. p. 6. Ἐκβάτανα in Galilææ tractu, sed male habita et vitiosa, quod Spanhemius et Relandus viderunt. In Plinii Hist. Nat. V. 19. de Carmelo, *et in monte oppidum eodem nomine, quondam Ecbatana dictum.* Id huc pertinere, probabile est. WESS. De hoc Syriæ oppido consulendus omnino Hyde, Relig. Vet. Pers. pag. 541. SCHWEIG.

3. οὔ—τι—ἢ μέγα ἢ σμικρὸν, cf. V. 106. *nihil prorsus*, frequentatur apud Oratores etiam Atticos. VALCK.

4. νεώτερον κακὸν ἀναβλάστῃ] νεώτερον κακὸν qui dixerit, novi neminem: novi qui κακὸν vel κακὰ ἀναβλαστεῖν et ἀναφύσεσθαι eodem sensu posuerint; plurimos autem, qui pro κακὸν per εὐφημισμὸν scripserint νεώτερον: ut adeo, si κακὸν omitteretur in codicibus, ex interpretamento fluxisse videretur. Pausan. IV. p. 367. οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων—ἐγένετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον: idem illud sic adhibuere Herod. V. 19. 35. et 93. VIII. 142. Thucyd. I. 132. Euripid. Rheso vs. 590. Aristoph. Ἐκκλ. 338. Λέγειν τι νεώτερον est in Eurip. Or. 1331. ut in Platonis Protag. pag. 310. μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐδέν γ', ἦ δ' ὅς, εἰ μὴ ἀγαθά γε. Insidiis alteri structis *res novas moliri*, νεώτερα βουλεῦσαι dicitur Herodoto

I. 210. cujus est in lib. VIII. c. 21. ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. Hujus vice Thucyd. VII. 64. dum scribit, εἰ ξυμβήσεταί τι ἄλλο, secundum Schol. εὐφημότατα ᾐνίξατο τὴν ἧτταν. Sola quoque vocula τὶ mala quævis bellica designantur in Eurip. Phœn. 642. κἄν τί σοι πόλις γένηται. VALCK.

63 5. ὁ ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος] Recurrit c. 67. et IX. 94. Singulare et rarum Pollux habuit; itaque plures, tanquam emblema, ornandæ orationi inseruerunt. Tale Jamblichi ἵνα μὴ καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύσῃ ὀνόματος apud Phot. Biblioth. p. 248. Procopio, æmulatori Herodoteo, mire arrisit: οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἠξίωσεν, Bell. Goth. I. 1. et Bell. Pers. I. 25., tum Vandal. I. 11. etc. WESS.

64 3. τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης] Est-ne summa an ima vaginæ pars? Eustathius et Grammaticorum plures prius optant, et τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους interpretantur: quibus favet Portus. Contra Pavius, quod capulus sit obtusior et ad vulnus inferendum ineptior, μύκητα esse *illud ferrum, quod in ima parte mucronem ambit et ipsius est mucronis theca.* Satis speciose. Mihi forma gladii apud Persas et Græcorum priscos non explorate est cognita, potior tamen Criticorum caussa. Similitudo μύκητος, *fungi*, manubrio gladii propior est, quam extimæ vaginæ. Nicandri præterea Alexiph. vs. 103. μύκης ὅθι κάππεσεν ἅρπης vaginæ extrema indicare nequeunt; bene Schol. μύκης κυρίως τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην. Eadem Etymolog. p. 594., leviter in prima voce vitiosus: minime vero Plutarchi de Flumin. p. 63. ἐξέπεσεν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης: illis enim nihil ad hanc rem clarius. WESS. μύκης] Eustathio, ubi excitat Herodotea, in Il. β'. pag. 219, 27. μύκης minus accurate fuisse dicitur ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους. Cautius Zonaras Ann. IV. pag. 127. D. ipsa transscripsit Herodoti verba, τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἐξέπεσε. Recte, credo, definitur ab aliis τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην τοῦ ξίφους: fungo namque cadente Cambysis acinaces vagina fuit nudatus. Loca grammaticorum collegit Berkelius ad Steph. voc. Μυκῆναι. Hujus non meminerat historiæ interpres Pausaniæ, quem huc respexisse minime dubito I. 28. Λέγεται καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων αὐτόματα

ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. Nihil sanequam fecit ista res *ad Atheniensium gloriam: τί γὰρ* Καμβύσῃ καὶ Ἀθηναίοις ἦν πρῆγμα; Illud vero mirabile, quod Cambysi, idem evenisse Annibali secundum Pausan. VIII. pag. 623. Pœnum deceperat Jupiter Ammon nomine Λιβύσσης: Cambysen Latona, nomine Ἐκβατάνων. Figura ex ambiguo cœlestibus istis valde fuit adamata. VALCK.—De vi vocab. μύκης videndus omnino Schneider, Animadv. in Nicandri Alexiph. vs. 103. et quos ille laudavit auctores; quibus adjiciendum Hecatæi fragmentum, ex Scholiis Venetis ad Iliad. XV. 302. a Creuzero prolatum in Historicor Græc. antiquiss. Fragm. p. 77. SCHWEIG. Adde Bekker. Anecd. p. 1399.

5. ὡς οἱ καιρίῃ ἔδοξε τετύφθαι] Josephum Antiq. XI. 2, 2., Cambysis obitum Damasci contigisse scribentem, miror, nec minus Ctesiam, qui Babylone. WESS.

65 11. μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχὴν] Diras, quas rex inprecatur, ex saxo Aphrodisiensi illustravit Gronovius: geminæ Teiorum sunt in Antiq. Asiatic. p. 98. Chishulli; longe vero dirius in Israëlitas, ni saperent, carmen Deuteron. XXVIII. 16. etc. WESS.

Ib. τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρέομαι] Ista Sophoclis ex Œd. Tyr. 277.: Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς Μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι, τινὰ Μήτ' οὖν γυναικῶν π··ῖδας: forte respexit Herodotus; qui VI. 139. hanc Pelasgis memorat in Lemno divinitus inflictam pœnam: οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποίμνια ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ προτοῦ. conf. Philostr. Vit. Apollon. III. 20. In veteribus imprecationum formulis ista talia leguntur sæpenumero; in recentioribus etiam absurdissima. VALCK.

66 1. κατηρείκοντο] In regis non optimi, regis tamen, luctu Persarum proceres obsecundabant consuetudini, lugentiumque sibi personam induebant: πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον ταῦτα κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο: non *aliis* vestes illi *diripiebant*, non κατερρήγνυον, sive κατήρεικον, sed κατηρείκοντο, *suas discindebant*. Hesychius: Κατηρείκοντο,

κατεσχίζοντο. Κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους est apud Pollucem VII. 50. ex interpretamento Xenophontei καταῤῥήξασθαι: sicut ap. Diodor. Sic. t. I. p. 83, 34. ad Κατεῤῥήττοντο codd. scholion adjiciunt καὶ ἐσχ. sive κατεσχίζοντο. Vir D. in Miscell. Obs. Nov. t. I. p. 73. ad Hesychium comparans Æschyli locum e Pers. 537. in Herodoto tamen κατήρεικον scribendum credidit. Quid differant περιῤῥῆξαι τὴν ἐσθῆτα et περιῤῥήξασθαι præceptores mei docuerunt in Miscell. Obs. V. 3. p. 64. et ad Diodor. Sic. t. II. p. 186. Quibus ista fuerint explorata, nec non cura scribendi Herodotea: hi minime dubitabunt, quin verum sit κατηρείκοντο, inprimis Æschylea considerantes, ubi Persides in publico luctu: Πολλαὶ δ', ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας Κατερεικόμεναι, διαμυδαλέοις Δάκρυσι κόλπους Τέγγουσ' ἄλγους μετέχουσαι: quæ fortasse respexit Herodotus, et, ubi de eodem, de quo Æschylus, luctu loquitur VIII. 98. τοὺς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ. Xenophontis Tigranes Κυρ. Παιδ. III. p. 38, 26. περιεσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατεῤῥήξατο, quod recte tuetur H. Steph. Diodorus I. 72. de Ægyptiis, *rege*, inquit, *mortuo omnes* κοινὸν ἀνῃροῦντο πένθος, καὶ τὰς ἐσθῆτας κατεῤῥήττοντο. Herodotus in horum locorum primo ponere quoque potuisset κατηρείξαντο, pro κατεῤῥήξαντο. Ἐρείκειν a grammaticis redditur σχίζειν et ῥηγνύειν: vid. Hesych. in Ἐρείκει et in Διήρικον: neque tantum ἐρείκειν, sed et ἐρεῖξαι usu fuisse receptum monstrant Aristophanis κατερεῖξαι in Vesp. 647. et Hesychii Διερείξας. Ex eodem discimus, τὰ κατεῤῥωγότα ἱμάτια alicubi fuisse dicta Κατερικτά. Apud Hephæstion. p. 34. Καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας, cum editore legit Wesseling. ad Herod. II. 42. VALCK.

2. ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον] Multa Foësius Œcon. p. 603. Opportune vero Galenus in Hippocr. Aphorism. p. 323., postquam γάγγραιναν medicorum, aliis Græcorum σφάκελον dici monuisset, οὕτω γοῦν μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὸν μηρὸν εἰρηκέναι τοῦ Καμβύσου σφακελίζεσθαι, sed memoria lapsus. De Miltiade ad eum modum VI. 136. Adde Cononem Narr. XVIII., ipsumque Galenum p. 546., ubi Herodoteis adsimilia. WESS.

2. ἀπήνεικε Καμβύσεα] Possis ἡ νοῦσος supplere cum Porto, aut τὸ κακόν: sive τὸ ὀστέον σφακελίσαν καὶ ὁ μηρὸς σαπείς. Cæterum conf. VI. 27. SCHWEIG.

3. ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν] Valla: *ut sic omne illi nomen Persicum redderetur hostile.* Notissima verbi potestas est, spreta sæpe. Noster V. 73. ἠπιστέατο γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους—ἐκπεπολεμῶσθαι. Josephus B. Jud. VII. 10, 2. οὗ γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπεπολεμώσεσθαι τοὺς Ἰουδαίους. Confer Ammonii, Mœridis et Thom. Mag. in Πεπολέμωται commentatores. WESS.

4. βασιλέα ἀνεστεῶτα] In sacris frequens, ἀνέστη (קם) βασιλεὺς, his in libris non puto reperiri; nisi si forte quis ad vitam crederetur revocatus: quo modo legitur supra c. 62. ὁ ὢν sæpe dicitur κατεστὼς, Herodoto κατεστεώς. ἐνεστεὼς de rege, quasi τῷ θρόνῳ ἐνεστεὼς, I. 120. σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλέως, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος. Hic itaque legi non nolim ἐνεστεῶτα: et pro ἀνιστάμενος infra c. 67. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν, *ingressus imperium.* VALCK. Possit tamen ἀνεστεῶτα idem ac ἐπανεστεῶτα valere: atque etiam ipsum ἀνεστέασι cap. 62. de *insurrectione* intelligi fortasse poterit. SCHWEIG.

67 1. μῆνας ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ etc.] Ordo confusior turbas civit. Bene Abreschius τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ τῆς πληρώσιος ἐς τὰ etc. Alibi ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα VII. 20. WESS.

68 1. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων] Sic ista recte Zonaras interpretatur Ann. IV. p. 127. E. Ὀτάνης ἦν γένει καὶ πλούτῳ Περσῶν τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλος. Dedit et ad initium somnii Lucianei Hemsterhusius, quæ vix ab alio poterant exspectari. Thucydidæ locum, hujus imitator frequens, forsan et hunc Herodoti, respexit scriptor Epist. Phalaridis Ep. XXI. ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν: ubi paulo post corrigendum censeo, τυραννοκτόνοι Φαλάριδος ἀκούειν, pro ἀκουσθῆναι. VALCK.

7. τῶν συγκατημένων γυναικῶν] In gynæceis Medorum et Persarum plures morabantur feminæ, quod ex reginæ Estheræ historia atque aliunde cognitissimum: hæ juxtim

sedebant, pensa trahentes aut texentes, quemadmodum eas inter Sardanapallus in Diodori II. 23. WESS.

69 3. ἄφασσον αὐτοῦ τὰ ὦτα] Suidas Ἀφάσσων, ψηλαφῶν· Ἡρόδοτος: quod Berglerus in ἄφασσον, ψηλάφησον non inconsulte transmutat. Spectavit utique grammaticus hæc Nostri, in consequentibus verbi sibilantem literam semper geminantis. Eadem aliis consuetudo: de Hippocrate liquido Erotianus et in eum Eustachius p. 50. WESS. Libris obtemperans ἄφασον revocavi. Videtur ab ἀφάσσω futurum ἀφάσω formatum fuisse. Sic quidem et παραφᾶσαι (nisi rectius παραφάσαι) et ἐσαφάσασθαι et ἐσαφάσας habes apud Galen. in Explan. voc. Hippocr. p. 538. et 474. Conf. Foësii Œcon. p. 485. SCHWEIG.

5. ἐπίλαμπτος] Qui communiter Græcis ἐπιληπτὸς, uti Antigono Caryst. c. 45., is Ionum lingua ἐπίλαμπτος, cujusmodi et καταλαμπτέος III. 127. Viderunt verum et in clarissima posuerunt luce Kusterus et Alberti ad Ἐπίληπτος Hesychii. WESS. Attice diceretur: αὐτὴ δὲ ληφθῇ vel φωραθῇ vel ἁλῷ ψηλαφῶσα, sive ψαύουσα *deprehendatur:* solent ista, sicut alia hujus generis, adjungi participiis. Ejusdem formæ, cujus est ἐπίλαμπτος, pro φοιβόληπτος positum φοιβόλαμπτος legitur in Herod. IV. 13. Sunt autem Ionici flexus istius verbi aliunde notissimi: constanter in Alexandrino codice Vet. Test. λήμψεσθαι, λημφθῆναι, et similia scripta reperiri monuit et alibi Jo. Ern. Grabius et in Proleg. ad vol. I. c. 2. §. 7. Vid. Kuster. Præf. ad ed. N. T. Jo. Millii p. 9. Sed a quibusvis Græcis literam μ superfluam in multis, tum verbis tum nominibus, præsertim propriis, labialibus emolliendis præfigi tametsi constet, sæpenumero tamen tentantur a correctoribus minime corrigenda. VALCK.

7. Ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη] Paucis interjectis orationem interruptam solemnibus voculis redorsus non necesse quidem habebat Herodotus iterum nobis narrare, quo patre sata esset Phædyme; sed sic studet ille suaviloquus narrationes suas in animos insinuare legentium, ut addere malit superflua, quam obscurus esse verborum aliquot parsimonia: addidit itaque, αὕτη ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ. Utilis istius luxuriæ,

qua sua ipsius explanat Noster, centum forte possent exempla proferri. Hoc eo dico, ne quis olim ista talia intempestive objiciat hîc illic voculam velut Scholion proscribenti. Quod paulo post legitur diversi generis, μαθοῦσα οὐ χαλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως: pleonasmus est, aliis etiam istius ferme ætatis scriptoribus optimis satis usitatus: Antiphontis est, οὐκ ἐλάσσω, ἀλλὰ πολὺ μείζω, p. 118, 24. Lysiæ, οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων, p. 319. Isæi, οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα, p. 67, 4. VALCK.

Ib. ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο] Græcus interpres Estheræ cap. 2, 12. καὶ ὅταν ᾖ καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα: quæ versio non est, sed expositio. Hebræa ita, ובהגיע תר נערה לבוא אל המלך, *et quum veniret ordo*, τὸ μέρος, *puellæ, ut ad regem accederet.* Gemina sunt atque eadem de re. WESS.

70 2. τοῦ Ὀτάνεω] Tametsi Ὀτάνεος sequenti redeat capite, Gronovium sequi ausus non sum. Ὀτάνη vocandi casu c. 72. ἀπὸ Ὀτάνεω et τῷ Ὀτάνῃ c. 84. Multa in talibus admissa sunt; Ὑστάσπεος et Ὑστάσπεω pari variatione, quamquam Ὑστάσπεω apud Agathiam. Quem vero Ἰνταφέρνεα plerique scribunt, is S. et Vallæ semper Ἰνταφρένης, sicuti Ἀρταφρένης pluribus in codd. V. 25. et Æschyli Pers. vs. 780. WESS.

4. παραγίνεται ἐς τὰ Σοῦσα—ἐκ Περσέων ἥκων] Nempe Susa urbs, licet caput quodammodo Persici regni, et regia præ cæteris sedes, tamen non in Perside proprie dicta, sed in Cissiis sita erat. conf. c. 91. SCHWEIG.

71 2. αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν] *Ob id ipsum*, sive *solius istius rei gratia.* Pausan. I. pag. 54. πολλοῖς, αὐτῶν τούτων εἵνεκα, ἐς λόγους ἦλθον. Thucydid. VIII. 67. ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο: et I. 139. Xenoph. p. 326, 26. αὐτὸ τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν: elegantiorem usum Perizon. intellexit in Æliani Var. Hist. II. 29. Videtur idem, neque est tamen, pervenustum illud Jovis Lucianei t. I. p. 210. Ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἁπλοϊκὸς, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς ἔτι. VALCK. Scriptor ipse II. 3. καὶ ἐς Ἡλιούπολιν αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμην. WESS.

72 6. ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεῦδος etc.] Laxissima hæc de mendacio professio, verumque fallaciloquentiæ suscitabulum. Genio

Ulyssis interroganti Neoptolemo, *Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν;* responsum, *Οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει,* conveniebat belle in Sophoclis Philoct. vs. 107. Discrepant nonnihil Heliodori Æth. I. p. 50. *Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελοῦν τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας:* neque enim mendacium adprobat, sed fictum, citra alterius jus et detrimentum, sermonem, quem *falsiloquium* nova voce adpellant. Utrumque scriptoris locum enotaverat Berglerus; nec præterierat in doctis de Mendacio et Verit. libris Abramus, longe plura admensus, lib. I. 17. p. 465. WESS.

9. *δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος*] *Δεικνύσθω ἐών,* sive dicatur *φανερὸς γενέσθω πολέμιος ὑπάρχων,* seu *ἔνδηλος,* eodem sententia recidit: *pateat illum nobis hostem esse;* atque adeo tanquam talis *confodiatur, συγκεντεέσθω,* quod verbum infra legitur, ubi *obviis interfectis,* ut scribit Justinus, *ad Magos perveniunt.* In Lysiæ p. 90. *φανερός ἐστι ποιησάμενος, patet eum fecisse,* Marklandus interpretatur; communivit exemplis aliquot Taylorus. Euripides Bacch. vs. 47. *αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι.* Andocid. p. 31, 34. *ἐνδείκνυται—ὑμᾶς τοῖς αὑτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξιῶν.* Herod. II. 119. *ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος.* Xenoph. Ἑλλ. III. p. 291, 36. *μάλα ἀχθεσθέντες φανεροὶ ἐγένοντο.* et II. p. 275, 14. Thucyd. II. 64. *μὴ ἔνδηλοι ἔστε τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι.* Soph. Trach. 679. *ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα Κακὸν μέγ' ἐκπράξασα.* In Xenoph. Κυρ. Ἀν. V. p. 211, 8. si codex scriptus præferret *ἠξίουν Ἕλληνάς ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δείκνυσθαι, τῷ εὔνους εἶναι:* ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. VALCK.

74 1. *μοῦνος ἠπίστατο*] Supra c. 61. noverat fraudator Magus, *τὸν Σμέρδιος θάνατον—ὡς ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι Περσέων:* et apud Zonaram p. 127. B. dicitur *γνοὺς ὁ Κατιζείθης (Πατιζείθης) ὡς ὀλίγοις ὁ ἐκείνου θάνατος ἔγνωσται.* Præ paucis istis unicus Prexaspes ea de re planissime erat persuasus, quippe qui jussus Cyri Smerdin remotis arbitris e vita sustulisset. Collectanea Wetstenii ad Evang. Joann. XVII. 3. *ὅλῳ τῷ θυλάκῳ* excussa, digna sunt quæ considerentur. VALCK.

Ib. ἐόντα ἐν αἴνῃ μεγίστῃ] Prexaspes, πιστότατος ἐὼν ἐν Πέρσῃσι, sicuti mox perhibetur, *omnium laudibus ferebatur*, quippe *maximo in honore*. De Themistocle, ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, lib. VIII. 112. Arrian. Indic. c. 27. τῶν ἐν αἴνῃ—ὧν Μακεδόνων. Atque hoc quidem extra periculum. Quod succedit πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι, Gronovio se non probavit, contra ex M. πίστις τε, siquidem λαβεῖν πίστι ferri nequeat. Scriptor tamen ipse lib. IX. 106. πίστι καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι: quomodo ὅρκοις δεινοτάτοις καταλαβὼν Procopius Bell. Goth. I. 11. Hist. Arc. c. 2. et Zosimus ex certissima Sylburgii emendatione lib. IV. c. 26. Fac vero πίστι λαβόντες eadem in re inportune, quod ego quidem non largior, necti, nonne utroque in sermone verbum, uni rei aptum, pluribus jungitur? Tetigit hanc figuram Scholiastes ad Sophocl. Electr. vs. 438. Quid porro πίστις τε λαβόντες, καὶ ὁρκίοισι? unde pendebit posterius? Succurrit Abresch. Diluc. Thucyd. p. 425. ὁρκίοισι, mutata distinctione, sequenti ὑπισχνεύμενοι adstruens, quod, si πίστις τε λαβόντες valere debeat, certissimum auxilium. WESS.—Vocab. ὁρκίοισι ad προσεκτέωντο retulerat Gronov. Compositum utique καταλαβόντες malles, si modo vel unus codex offerret. SCHWEIG.

3. προσέφερον] Zonaras, καταθεμένου δ' ἐκείνου ποιήσειν ταῦτα, προσεπῆγον: hoc posuit pro προσέφερον Herodoti, cujus ille vestigia solius persequitur in his enarrandis; sicut in aliis Xenophontea. VALCK.

76 3. ὑπερβαλέεσθαι] Si teritur usu, quam vim hic tempus haberet futurum non exputo. ὑπερβαλέσθαι hinc excitat, et sequentia, καὶ μὴ οἰδούντων τῶν πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι, Eustathius ad Od. β'. p. 1441, fin.=90, 43. verum minus apte τὸ ὑπερβάλλεσθαι hic interpretabatur per διατρίβειν. Voluit Otanes *opportunitatem exspectare rei gerendæ*, ὑπερβάλλεσθαι, quod frequentius dicitur ὑπερτίθεσθαι, secundum Ammonium significans, τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων, neque censuit consilium, quod ceperant, exsequendum, *dum res adeo essent turbidæ*. Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι nimirum, hic non est *insidiari*, sed *res aggredi*: τοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν· ἀδυνάτοις ἐπιθέσθαι πράγμασιν, Isocratis est ad Philipp. p. 90. A.

et Xenoph. Ἀπομν. III. p. 453, 29. Longino περὶ Ὕψ. XV. 6. ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος dicitur Euripides; Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάτοις, ibid. §. 11. Ἐπιθέσθαι τῇ ποιήσει dixit Eupolis, in luculenta parte parabasis, ut puto, quam nobis servavit Stobæus Floril. p. 53. Nihil vetat illinc duo tres-ve decerptos trochaicos hic ponere scriptos emendatius, quam vulgo solent, aut etiam leguntur in Exc. Grotii p. 31. Ἢν δέ τις τῶν ἐνθάδ' ἀστῶν, μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν, Συνεπιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν, Μαίνεταί τε καὶ παραρεῖ τῶν φρενῶν, τῷ σῷ λόγῳ. Cetera fortasse non cadent in controversiam: ad παραρεῖ Hesychius comparetur, et Theocriti ὁ πάραρος τῆνος, ex Eid. XV. 8. Schol. ὁ ἀνάρμοστος, καὶ μάταιος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρήρων ἵππων: imo τῶν παρηόρων. VALCK. Non spernendum ὑπερβαλλέεσθαι, quod habet F. in præs. temp. Sic sane et συμβαλλέειν et συμβαλλέεσθαι utitur Noster, inserta vocali ε ante verbi terminationem: nec obstat quod paulo post idem codex in ὑπερβάλλεσθαι cum aliis consentit. SCHWEIG.

77 1. θείῃ πομπῇ χρεωμένους] Valla *pompa. Instinctum et divinum inpulsum* scriptor voluit, uti lib. I. 62. IV. 152. Æschylus Agam. 757. πομπᾷ Διὸς ξενίου. Apud Suidam in Ἀναλώθησαν scriptor incertus θηρίον αὐτοῖς πομπῇ κρείττονι ἐντυγχάνει: quo de loco Abreschius ad Æschylum lib. I. 23. WESS.

78 5. προσθεῖναι τὰς θύρας] His commodum usus Kuhnius aliis non intellectum explicuit Diogen. Laërt. II. 105. eo nomine laudatus Kustero ad Arist. Ἐκκλ. 420. E neutro Pollux enotasset X. 25. sed προσθεῖναι (τὰς πύλας) invenerat apud Thucyd. IV. 67. Ad illud Lysiæ (Or. I. p. 8.) προστίθησι τὴν θύραν—καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται, comparat Salmasius hoc Petronii e cap. 94. *adduxit repente ostium cellæ,—exemitque raptim clavem.* Lucian. de Paras. t. II. p. 878. τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησι. Pausan. II. p. 195. ἀναπεπταμένας ἔχοντες—προσέθεσαν τὰς θύρας. *Adducere ostium* Græce dicebatur συναγαγεῖν τὴν θύραν: *opponere januam*, vel *adponere* (si tamen hoc Romanis fuit in usu,) προσθεῖναι. VALCK. αὐτοῦ, scil. *thalami*, propter Porti errorem Lex. v. θύρα, notavit Wesseling.

8. Δαρεῖος δὲ πειθόμενος] Justinus I. 9. *Quorum alterum Gobryas medium amplexus, cunctantibus sociis, ne ipsum pro mago transfoderent, quia res obscuro loco gerebatur, vel per suum corpus adigi mago ferrum jussit.* WESS.

80 1. ἐλέχθησαν δ' ὦν] *Nihilominus:* οὐδὲν ἧσσον ab aliis adhibetur in talibus; aut etiam in fine periodi ἐλέχθησαν δὲ diceretur, vel ἐλέχθησαν δ' ὅμως. Sed ita solet Herodotus, præsertim ubi rem narrat minus credibilem, vel incertam: IV. 5. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν. IV. 82. ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων ἔχω σαφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὦν. Qui Herodotum tanquam fabulatorem traducunt, suam quisque Helenam mirati, sæpe minus attendunt ad minutas istas loquendi formulas; quas diligenter expressit Pausanias, fabulis, quas enarrat, minime fidem adhibens. VALCK. De ista conjuratorum deliberatione conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 465. seq. et Creuzer *Historische Kunst der Griechen*, p. 108. quorum hic quidem totam illam disputationem ex fabulosa fama relatam esse a Scriptore nostro censet; ille vero, quamvis color disputationis et totum genus tractandi propositam quæstionem e medio Græcorum more desumtus sit, rem tamen ipsam et argumentorum summam non utique pro conficta habendam esse judicat. SCHWEIG.

2. μούναρχον μοῦνον] Ad exemplum scripsit Homeri, ut erat Ὁμηρικώτατος, Herodotus. Qualia sæpius attigerat, multa collegit Homerea hujus generis Eustath. ad Od. τ'. p. 1867=699. Eustathii commentariis usus Henr. Stephanus diligentissime in Append. de Dial. Att. nonnulla dedit p. 87. In sermone quoque quotidiano vis nativa sæpius in compositis negligebatur: huc pertinent ζώπυρα πυρὸς, IV. Maccab. VIII. 12. Βουκόλια βοῶν, Joëlis I. 18. σαρκοφαγοῦσι σάρκας Diodori Sic. V. 39. Nonnihil hinc distant ista ejusdem Diodori, σαρκοφαγεῖν ἀνθρώπους· θρεμματοτροφεῖν ἀγέλας βοσκημάτων· σιδηροφορεῖν πελέκεις. VALCK. Vix ita scripsisset Valckenærius, si scivisset illud μοῦνον ab omnibus propemodum mss. exulare.

4. κατηρτημένον] Scribi quoque potuit κατηρτυμένον vel κατηρτισμένον. Herodotus de tribus rerum publicarum specie-

bus, *quæ populi, quæ paucorum, quæ unius potestate regerentur*, ut loquitur Quinctilianus, ea facit Otanem, Megabyzum, Dariumque dicentes, quæ pro singulis dici posse viderentur, aut ab aliis dicta meminisset. VALCK.

Ib. Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα etc.] Elegans, sed communis de tyrannide disquisitio, nihil cedens Euripideis in Suppl. vs. 428. Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει Ὅπου τὸ μὲν, et quæ succedunt. Justissimum mox τῇ ἔξεστι ἀνευθύνῳ etc. De Romanorum dictatore ap. Dionysium Antiq. VI. p. 370. ὃς ἀνευθύνῳ χρώμενος ἐξουσίᾳ καὶ βουλὴν καὶ δῆμον ἀναγκάσει: et in Suidæ 'Ανεύθυνος, nam ad dictatorem fragmentum pertinere, credibile fit. Ceterum hæc disputatio in oculis Plutarchi fuit t. II. p. 826. E. WESS. De Otanis ista disputatione confer lib. VI. c. 43. SCHWEIG.

5. φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται] *Invidia insita plerisque mortalium est*, et adquiritur amplior. Alia in re Eusebius apud Stob. Serm. XLI. p. 270. ὅκως μὴ—ὀλιγωρίη καὶ ἀνασκησίη ἀρετῆς ψυχαῖς τῶν κατὰ πόλιν ἐμφύῃ. *Insolentiam* autem, sive ὕβριν tyrannidis suscitabulum et fomentum haberi, Sophocles Œd. Tyr. vs. 883. Ὕβρις φυτεύει τύραννον, ὕβρις κ. λ., ne alios adnumerem, testimonio est, ususque firmat. WESS.

8. ἅτε θωπὶ] Habet in more Herodotus ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ et hoc de genere alia struere; uti II. 103. et 175. Θὼψ *assensator blandus* est; cujus et λόγοι θῶπες, ex Euripidis Syleo, Philoni Jud. adv. Flacc. p. 979. E. et Legat. ad Cai. p. 1015. D. θῶπες καὶ ἀπατηλοὶ Procopio Bell. Pers. II. 30. Rem ipsam si velis, consentiet Dio Chrysost. Or. VI. p. 97. WESS.

10. ἰσονομίην] Erunt fortasse, qui Stobæi ἰσοτιμίην eligent, Herodoto vetante. Otanes ὁ Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, c. 83. et Mæandrius ad Samios ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω c. 142. In *populari statu* laudatur *juris inter omnes æquabilitas*. Euripid. Suppl. 433. ὅ τ' ἀσθενὴς, Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει: et Hyperides ex versione Rutilii Lupi lib. II. de Figur. Sentent. p. 7. *Non simile est vivere in æqua civitate, ubi jus legibus valeat: et devenire sub unius tyranni imperium, ubi singularis libido dominatur.* Livii memorabilia lib. II. c. 3. non exscribo. Præclare erudita sunt quæ

Valckenærius noster super hac ἰσότητι ad Tragici Phœniss. vs. 541. WESS.

81 2. De *plebis multitudine*, δῆμος συνοίκημα ἀχαριτώτατον, VII. 157. Apud Suidam οὐδὲν ὑβριστικώτερον ὄχλου: quo prior adfirmari hujus loci scriptio videbatur; at præstantior nova. Ipse grammaticus in Ὑβριστότερος testem adpellat Xenophontem Κυρ. Παιδ. V. p. 147. c. WESS.

3. τῷ δὲ οὐ γινώσκειν ἔνι] De *plebis* in administrandis rebus *inscitia* non dissimilia Euripides Suppl. vs. 417. Æschines, Δῆμος γὰρ, ἀχάριστον, αἀψίκορον, ὠμὸν, βάσκανον, ἀπαίδευτον, Dial. III. 17. Non addo alia elogia, sed haud efficacem καλὸν inter et οἰκήϊον obpositionem haberi. WESS.

Ib. οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον] Sic scripta commodam vix admittunt interpretationem. Sæpius opponuntur εἰδέναι, sive νοῆσαι, et διδαχθῆναι: ut ap. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 14. ἢ αὐτὸς νοήσας ἢ διδαχθεὶς ὑπό του. Soph. Œd. Tyr. 714. Pausan. V. pag. 410. ἐξευρόντα αὐτὸν, ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδαχθέντα: sicut ap. Platonem plus semel. Archytas Stobæi pag. 270, 8. Δεῖ ἢ μαθόντα παρ' ἄλλω ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα—ἐπιστάμονα γενέσθαι. Eadem Archytæ et plura dedit Jamblichus mstus Περὶ τῆς κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Huc pertinet et nobile Hesiodi dictum Ἐργ. καὶ Ἡμ. vs. 291. quod interpretantur Cicero pro A. Cluent. c. 31. atque ita Livius XXII. 29. *Eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum eum, qui bene monenti obediat: qui nec ipse consulere, nec alteri parere sciat, eum extremi ingenii esse.* In postremam classem populus Megabyzo videretur rejiciendus, ὃς οὔτε ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον, *qui nihil pulcri honestique novit, aut ab aliis edoctus, aut a se ipse quod sit proprium.* Literis aliquot, quæ male fuerant repetitæ, rejectis, sic ista capienda judico; atque οἶδε οὐδὲν οἰκήϊον, idem esse ac οὐδὲν οἶδεν οἴκοθεν, id est ἐξ αὐτοῦ. Quando tamen tres quatuor-ve junguntur interdum negationes, ne litera pereat, forsan erit qui hic scribi malit: οὔτε οἶδε καλὸν, οὐδ' οὐδὲν οἰκ. advocato Platone in Theæt. p. 180. A. ἧττον αὐτοῖς ἔνι ἢ τὸ μηδέν· μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδέν. VALCK. —Οἰκήϊον equidem cum Corayo apud Larch. ad h. l. pro

καθῆκον et *πρέπον* accepi. Citavit ille locum ex Isocratis Orat. ad Philipp. t. I. pag. 236. sub fin. (§. v. p. 320. ed. Auger.) Alia loca dabit Lexicon nostrum Polyb. pag. 401. SCHWEIG.

Ib. *χειμάῤῥῳ ποταμῷ ἴκελος*] *Ὁ δῆμος ὠθέει ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου.* Talis populus illis omnibus videri debuit, quibus inconsulta concionum innotuerat Græciæ temeritas, oratoribus in primis quotidie concionem habentibus, aut agentibus cum populo; qui ad judicandum impetu temerario ductis sæpe cedendum, atque ex Antigone Sophoclis (vs. 727.) didicerant, *παραῤῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα Δένδρων ὑπείκει κλῶνας ὡς ἐκσώζεται.* Cicero Herodoteis instar erit commentarii in Or. pro Cn. Plancio, toto cap. 4. et ibid. cap. 6. *Illæ*, inquit, *undæ comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi æstu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant.* Sicut isto loco, ter alibi Cicero, pro L. Murena c. 17. de Provinc. Consul. c. 16. pro Milone cap. 2., insignem locum respexit, qui Camerarium et Abramum non latuit, Demosthenis contra Æsch. Falsæ Legat. p. 229. ubi videri voluit non ipse dicere, quid sibi de superbis dominis videretur, sed suam ipsius sententiam artificiose Philippo contribuit, quem osores Atticæ libertatis docerent: *ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ ἀσυνθετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κῦμα ὡς ἂν τύχοι κινούμενον, κ. τ. λ.* sic ista, partim ab aliis adjutus, legenda censeo. Præter ceteros, Demosthenis locum expresserunt oratores suo ævo nobilissimi, Aristides t. III. p. 78. et Dion Chrys. Or. III. p. 44. c. Ejusdem quoque meminerat S. Joannes Chrys. Oper. t. III. p. 50. B. De multis unicum ponam incerti Comici dictum ex Dione Chrys. p. 368. *δῆμος ἄστατον κακὸν, Καὶ θαλάσσῃ πάνθ' ὅμοιον ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται.* VALCK. Qui sequentia addere poterat, leviter emendanda: *Καὶ γαληνὸς ἢν τύχῃ, πᾶν πνεῦμα βραχὺ κορύσσεται· Κἤν τις αἰτία γένηται, τὸν πολίτην κατέπιεν.* Ubi Morellus *ἔντ' ἠχῷ*, Aldus *ἐντ' ἠχῶν*, Reiskius *ἂν τυχὼν πρὸς π.*

82 2. *πολλῷ τοῦτο προσέχειν*] Cave *τοῦτον* melius opineris. Adsolent in similibus ita. *Δῆμος, ἀχάριστον*, Æschines videlicet

χρῆμα. Mox καὶ ἐν τούτῳ διέδεξε ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον, i. e. *Monarchia*, et c. 83. ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον, tum τὸ τοιοῦτο περιστέλλειν. Quæ continuo succedunt σιγῷτό τε ἂν etc. morari H. Stephanum non debuerant. In monarchia semper tectiora in hostes consilia, et expeditiora; quæ multitudini committuntur, plenæ rimarum, hac atque illac perfluunt, uti Comicus. Vide Pufendorfium J. N. et Gent. VII. 5. WESS.

5. αὐτὸς γὰρ ἕκαστος] Noxium αὐτῶν γὰρ Stobæi etiam margini Gesnerus adlevit. Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος est VIII. 10. et c. 123. αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι. Eum in modum Æneas Tactic. c. 4., levi macula spurcus, ὡς πρὸς φίλους αὐτοὺς ἕκαστος δοκῶν ὕστερον παραγίνεσθαι. Quid dederit, cuilibet adparet; sequens quoque multitudinis numerus molestus recordato Sallustiani *cœpere se quisque magis extollere* et lib. VII. 144. non erit. WESS.

7. συγκύψαντες ποιεῦσι, *in idem incumbentes* et consentientes *faciunt;* uti VII. 145. εἰ συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες. Aristophanes Equit. 850. τοῦτο δ' εἰς ἓν ἐστι συγκεκυφός: ubi Critici bene, ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συνπνέουσι. WESS.

9. ἐκ δὲ αὐτῶν] Scripserat forsan: ἐκ δὲ αὖ τῶνδε θωϋμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωϋμαζόμενος δὲ ἀν' ὧν ἐφάνη μούναρχος ἐών. Ut præpositio ἀνὰ a verbo ἐφάνη, vocula ὧν interjecta, per tmesin usitatam Herodoto fuerit sejuncta: ἐκ τῶνδε significaret *postea*, noto præpositionis usu, de quo dedit egregia Pearsonus in Vind. Ignat. p. 372. VALCK.

83 2. ἤτοι κλήρῳ γε λαχόντων] *Sive sorte sortiamur* Latina; quæ metuo ut ex Græcis bona sint. Hoc Æschyli vide, Eumen. vs. 33. ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται: *eant sorte lecti.* Rursus VII. contr. Theb. vs. 128. Philo Jud. Constit. Princip. pag. 722. Οὐ τοίνυν προσήκει δεσπότας—ἀποφαίνειν τοὺς κλήρῳ λαχόντας. Jam sorte legi plures, ut regnarent, haud poterant, verum unus duntaxat, Otane liquido significante. Quidni ergo ex S. et V. κλήρῳ γε λαχόντα *sorte adeptum* probamus? Ita IV. 94. τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεί σφεων αὐτέων ἀποπέμπουσι. Æschylus VII. contr. Theb. vs. 55. ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος. At hoc alii viderint. Quæ in msstis turbantur statim, ex generis et numeri enallage, satis obvia

et proposita ad Diodori II. 19., natales acceperunt. Placet ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, ex formula cui sæpe repetitum Lysiæ μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ concinit. WESS.

4. ἐκ τοῦ μέσου κατῆστο] Simillimum lib. I. 45. extr. κατῆστο, ἐκατέατο et κατήμενος Ionum sunt. Dictio ipsa non vult *ex medio abire alio sessum*, sed *e medio secedere*, et *partium esse neutrarum;* qui usus opportunius alibi valebit. WESS. IV. 118. VIII. 22. 73. SCHWEIG.

84 1. τὴν πᾶσαν δωρεὴν etc.] Hæc recurrunt extremo hoc libro. Cujusmodi autem dona fuerint, docte Brissonius Regn. Pers. I. 144. examinavit. Medicam vestem, Acanthiis honoris ergo a Xerxes datam, VII. 116. habet. WESS.

3. ἄνευ ἐσαγγελέος] Expressit hunc locum Scriptor libelli de Syr. Dea p. 472., ubi rex ad Combabum: ἀπίξεαι παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι: hanc proceres Herodotei constituerant exceptionem, ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς. VALCK.

4. ἐβούλευσαν τοιόνδε] Sermonis studiosissimo hic quidem certe syllaba debet restitui, quam describentis prætermisit incuria: ἐβουλεύσαντο τοιόνδε, *re inter se deliberata constituerunt.* Ponitur enim pro βουλευσαμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς, vel συνεθήκαντο, prout legitur cap. 86. Justinus: *pactique inter se sunt, ut,—cujus equus inter solis ortum hinnitum primus edidisset, is rex esset.* In his convenisse Ctesiæ videtur cum Herodoto: forsan ex Hellanico, multum diversa traduntur in Scholiis ad Æschyli Pers. 776. VALCK. De usu verbi βουλεύειν apud Nostrum vide notata ad I. 73. Videnturque hîc ex scholio libri nonnulli ἐβουλεύσαντο posuisse. conf. paulo ante. SCHWEIG.

Ib. ἐβουλεύσαντο] Hoc utilius et genio linguæ congruentius in constitutione de regno, sicuti et paullo superius. Conf. I. 73. VIII. 101. Videntur autem matutinum legisse tempus, quod *solem orientem* Persæ venerarentur. Εἶναι γὰρ αὐτοῖς νόμον τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἑκάστῃ ἡμέρᾳ, in Procopii Bell. Pers. I. 3. WESS.

85 4. Εἰ—ἐν τούτῳ τοί ἐστι] Sententiam expressit Zonaras p. 129. A. θάῤῥει, ὦ δέσποτα, ἔφη, ὡς σὴ ἔσται ἡ βασιλεία. Apud

Justinum, Dario *de regno sollicito equi custos ait, si ea res victoriam moraretur, nihil negotii superesse.* Ad Herodoti formam loquendi, εἰ ἐν τούτῳ τοί ἐστι ἢ βασιλέα εἶναι, ἢ μὴ, proximum accedit hoc Eurip. Iphig. Taur. 1057. τἄμ' ἐν ὑμῖν ἐστιν, ἢ καλῶς ἔχειν, Ἢ μηδὲν εἶναι. Herod. VI. 109. ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ, ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθ. Paulo plenius Andocides de Myst. p. 6, 18. ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὅντινα δὲ μὴ βούλοιτο λέγειν ὅτι οὐκ ἦν. Lysias pag. 20. ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ, πότερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι. VALCK.

5. ὥρη μηχανᾶσθαι καὶ μὴ etc.] Sumtum fortasse ex nobili Bacchylidæ, Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς. Sicuti ὡς—ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι ad proverbii modulum, Νῦν γάρ ἐστ' ἀγὼν, aut πλησίον ὁ ἀγών: de quibus nunc nihil, nisi culte a Casaubono explicita esse ad Suetonii Neron. 45. WESS.

86 1. Ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ οἱ ἓξ] *Postero die ubi primum illuxit sex illi* etc. Zonaras: ἕωθεν δὲ τῶν ἑπτὰ παραγενομένων: dare quoque debuerat τῶν ἓξ, sed alterum posuit, eorum immemor quæ de Otane legerat olim in excerpendo prætermissa: Platonem mirarer, cur de Leg. III. p. 695. D. scripsisset, πάλιν εἰς Πέρσας ἐλθεῖν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἑπτά: dare potuerat διὰ Δαρείου αὐτοῦ ἑβδόμου: dederat forte καὶ τῶν ἕξ. In ista formula legitur infra IX. 44. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ. Codices si variant, vix constitui poterit, utrum dederit Noster. Ad Diodori Sic. XIII. 18. τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης, vid. Wesselingius. Aliorum in his fuere locutiones, ὡς ἡμέρα vel ὡς ἕως ὑπέφαινε: *prima luce, primo luci,* et *ubi primum dilucularet:* vid. Gellius Noct. Att. II. 29. ibique Gronov. et VII. 1. ubi *noctis* legitur *extremo, priusquam dilucularet:* ὄρθρου βαθέος: tempus memorat Plato ἀπ' ὄρθρου μέχρι περ ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχῃ, Leg. XII. p. 951. D. VALCK.

Ib. ἅμ' ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ] Sic ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ lib. IX. 44. et ἥλιος ἐπιφαύσκων doctus Jobi interpres cap. XXXI. 26. Apud alios ἡμέρας ὑποφωσκούσης, aut τῇ ἐπιφωσκούσῃ Matth. c. XXVIII. 1. nec concordi ubique scriptura, de qua ad Diodori XIII. 18. WESS.

3. ἐτελέωσέ μιν] Simile Auctoris Epist. ad Hebr. c. II. 10.

τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι Th. Beza recte accepit. Statim, e msstis quæ exsulant ὡς βασιλῆα, si consensus foret, possent illic relinqui: solemnis certe principum προσκύνησις accessione illa non egebat. At vide Polyæn. VII. 9. et Valer. Maxim. VII. 3. Ext. 2. WESS.

87 2. ἔχει αὐτὴν κρύψας] Recte cepit Zonaras, cui dicitur Œbares τὴν χεῖρα κρύπτειν ἐν τῇ ἀναξυρίδι. Κρύψας ἔχει ponitur pro κρύπτει, vel ἔκρυψεν, in Euripidis Danaë 40. Hec. 1012. πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ' ἔχεις; Hesiodus Ἔργ. καὶ Ἡμ. 42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. Pausan. V. p. 408. ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. X. p. 832. ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτόν. Sed in his tamen ἔχειν suam quoque vim exserit; in multis hujus generis non item, de quibus ad Phœn. 712. VALCK.

Ib. φριμάξασθαί τε καὶ χρεμετίσαι] Eadem verba retinuit Zonaras. Φριμάξασθαι hinc enotatum in Gloss. Herod. et Suida redditur per φρυάξασθαι, quod usitatius erat *de equo;* cum alterum eximie *de hirco* diceretur. VALCK.

88 1. Δαρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος etc.] Abreschius Δαρεῖός γε δὴ, *Darius quidem certe.* Arabes, quum omnis Asia a Cyro et Cambyse domaretur, aut illi domandi in conatu essent, illorum in ditionem non venerunt, Diodoro II. 1. concordante. Atque illud est, quod olim Deus O. M. Ismaëli et posteris recepit Genes. c. XVI. 11. 12.; cujus illi fructum promissi uberrimum abstulerunt habentque, liberi, sui juris, ἀδούλωτοι. Prorsus eximie eruditi Britanni et cum cura super ea nationis libertate Historiæ Catholicæ lib. IV. c. 34. t. XX. p. 196. ed. 8vo. 1748. WESS.

3. Γάμους τε τοὺς πρώτους ἐγάμεε Πέρσῃσι etc.] Quatuor hic memorat uxores Darii; duas, præter illas, alibi: vere tamen, opinor, scriptum fuit Justino I. 10. *Principio regni Cyri regis filiam in matrimonium recepit, regalibus nuptiis regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reversum videretur.* De duabus unius tantum meminit Atossæ; cujus, præ ceteris uxoribus, altera etiam Cyri filia, mulieris in aula Darii potentissimæ, præcipua semper habita fuit ratio; quod variis documentis demonstrat Herodotus, et VII. 3. ἡ Ἄτοσσα, inquit, εἶχε τὸ πᾶν

κράτος, *regnum obtinebat Atossa*. Ibid. c. 2. traditur, antequam pervenisset ad imperium Darius, ex filia Gobryæ tres suscepisse filios: rex factus Persarum, ex Atossa quatuor. Hoc loco motus Schol. ad Æschyli Pers. 719., Ἡρόδοτος, ait, ζ' φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι: addens, Ἑλλάνικος δὲ ιά. Atqui totidem ille apud Herodotum reperire potuisset, quin imo XII, in transcursu plerosque memoratos, Darii filios. Præter pellices, sex habuit Darius uxores legitimas, atque ex his singulis liberos etiam mares procreavit; præterquam ex Otanis filia Phædyma, quæ Magi fraudem patefecerat. Ex Gobryæ filia tres suscepit filios Darius: natu maximus fuit Ἀρτοβαζάνης, (VII. 2.) memoratur et Ἀριαβίγνης, VII. 97. Tertii nomen non memini me legere: sed suspicor matris olim factam mentionem VII. 68.; quæ si justa suspicio, fuerit is Ἀρσαμένης: et certe Plutarcho aliisque filius ex uxore Darii prima vocatur Ἀριαμένης. Vid. ad Justinum notata II. 10. Ex Atossa Cyri filia, præter Xerxen Darii successorem, nati fuerunt Μασίστης, Ἀχαιμένης, et, fratribus minus nobilitatus, Ὑστάσπης. Vid. Herod. VII. 82. 97. et 64. Ex Artystone, altera Cyri filia, quam virginem duxit uxorem, (Atossam jam ante habuerant frater Cambysis, et Magus Smerdis:) Ἀρσάμης et Γωβρύης, VII. 69. et 72. Ex Parmy, Cyri nepte, filia Smerdis, unicus memoratur natus Ἀριόμαρδος, VII. 78. Tandem VII. 224. ex Phratagyne, filia fratris Artanis, nati dicuntur Ἀβροκόμης et Ὑπεράνθης. Postrema duo nomina hoc equidem miror, quod inter centena forte Persica Herodoti, præter Phædymæ nomen, sola sunt planissime Græca. Adtigit illa Hemsterhusius ad initium Xenoph. Ephes. Quid Palmerius velit in Exercit. p. 38. non satis liquet. In historia Persica recentiori non sane miror nomina Persarum Græca, neque adeo Abrocomam sive Acrocomam satrapam, prout Isocrati dicitur pag. 69. D. sed in Darii filiorum nominibus flexus Græcos mirabar ut inexspectatos. VALCK.—Quod ἐγάμεε Πέρσῃσι scribitur, ἐν Πέρσῃσι malebam: sed videtur dativus ille casus a vocab. πρώτους pendere, *nuptias quæ Persis primæ*, i. e. *nobilissimæ* erant. SCHWEIG.

4. δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο] Apostoli ad Ephes. III.

16. δυνάμει κραταιοῦσθαι, et Aristidis t. I. p. 326. δυνάμεως ἐμπίπλασθαι μετὰ κουφότητος, cum his conposuit Abreschius. De Darii equo jucunde Oppianus, Cyneget. I. 234. et ibi Rittershusius. Nam, quod Hyde Relig. Pers. c. 23. omnem de equo narrationem ex Persarum vocabulo, sed male expresso, *Gheshtasp*, i. e. *factus equo*, propagatam pertendit, a vero abhorret. WESS.

89 1. ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι] In sequentibus viginti recensentur istæ satrapiæ, quæque singulis subjectæ fuerint regiones; singulorum enim imperio plures suberant, exceptis præfectis Ciliciæ atque Indiæ. Videant homines eruditi, quo pacto hæc Herodoti cum aliis possint in concordiam redigi; a quibus longius etiam distat, quod, undecunque tandem repetitum, duobus in locis Plato tradidit; quorum locorum alter notus fuit Brissonio de Regn. Pers. I. p. 148. e Leg. lib. III. p. 695. c. Δαρεῖος βασιλέως οὐκ ἦν υἱὸς, παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος· ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος, διείλετο ἑπτὰ μέρη τεμόμενος: quarum partium singulas, regiones amplissimas, singulis e sex conjurationis sociis regendas attribuerit: hoc Platonem voluisse liquet ex ipsius Epist. VII. p. 332. A. ubi Siciliensem Dionysium, qui pæne *nemini se credebat*, (Cicero Tusc. V. 20.) neque uxoribus nec filiabus, hac etiam parte multo fuisse scribit deteriorem Dario, ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἕκαστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις. Verbosa, quam suo more scribit in hunc locum, adnotatione parum extricat H. Steph. recte per *Medum et Eunuchum* eumdem intelligens; in cujus nomine quantum fuerit variatum, docuit Jac. Nic. Loënsis Miscell. Epiphyll. I. cap. 21. Prior Platonis locus atque integra ista disputatio Κύρου παιδείᾳ fuit opposita Xenophontis, quem virum optimum, ut et alios e Socratis palæstra, oderat Plato. VALCK. Fortasse imperii Persici distributionem, quæ posteriori tempore obtinuit, cum illa priore, quæ a Dario instituta est, permutavit philosophus. SCHWEIG.

3. Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον] Refingitur ταλάντου a do-

cto viro. Contra lib. I. 51. τὰ δὲ ἄλλα—σταθμὸν διτάλαντα: et ἕλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα. Ælianus Var. Hist. X. 17. Θεμιστοκλέα τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν. Atque ita solent Græci Latinique, docente Jo. Fr. Gronovio de Pecun. Vet. lib. I. cap. 6. Jam sive Εὐβοεικὸν seu Εὐβοϊκὸν probetur, parum referet; illud Steph. Byz., hoc Polybius, Strabo, Appianus, maluerunt. Majoris momenti *minæ* sunt *septuaginta Euboïcæ in talento Babylonio:* aliter Ælianus Var. I. 22., Atticas minas septuaginta et duas illi talento tribuens: in primis autem, siquidem hoc auctore De la Barre Histor. Acad. Inscription. t. VI. pag. 355. ἑβδομήκοντα καὶ δύο μνέας Herodoto operosa reddit disputatione; cui calculum addere nondum audeo. Arcent auctaria schedæ veteres, conspiratque Pollux IX. 86., minis septuaginta talentum Babylonium æquiparans: dubiæ præterea fidei Æliani locus est, et acriter oppugnatus a Willebrodo Snellio de Re Nummar. pag. 41. Quin si fides illi constet, Atticas minas conplectitur duntaxat. Conf. Panelium de Cistophoris pag. 110. etc. WESS.—Reizius, inter Εὐβοΐδας et ἑβδομήκοντα stellula interposita indicans nonnihil ibi omissum se judicare, in inferiore libri ora, ubi summa rerum capita adnotantur, hæc posuit: *Babylonicum talentum* LXXVIII. *minarum Euboicarum:* qui quam sit rationem in ea computatione secutus, nec novi equidem, nec nunc inquirere vacat. SCHWEIG.

5. Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος] Signatissima ea sunt et aliorum conmentationibus frequenter ornatus intexta caussa, Dionis Chrysostomi, Libanii, Juliani, Themistii, quorum loca Spanhem. ad Juliani Or. I. p. 9. et Davisius in Maximi Tyr. Diss. IV. p. 508. antestati illustrarunt docte. Conmodum minus de tributo, a Dario primum descripto et instituto, hîc et a Polyæno VII. 10, 3. traditum, censeri posset; siquidem Magi ἀτελητίην στρατηΐης καὶ φόρου in triennium Persis tribuerunt c. 67. hujus Musæ. At bene habet: nam tributum continuum hic, loco posteriore quod in tempus et belli usum ac doni instar erat, tangi per bene Venema Dissert. ad Danielis Vaticinia p. 161. animadvertit. De Strabone lib. XV. p. 1068=735. tributorum (τοῦ φόρου) in Per-

sis primordia Artaxerxi Longimano asserente, consulto taceo. WESS.

Ib. δεσπότης· Κῦρος δὲ πατήρ·] Adtigit postrema Wess. ad Diodori t. I. p. 275. t. II. p. 553. Reliqua transscripsit etiam Eustathius, Homerea tractans de rege dicta, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν, Od. β'. 57. ubi leguntur et ista: Κῦρος δὲ πατήρ, —ὅτι ἤπιος, καὶ ἀγαθά σφισιν ἐμηχανήσατο: quæ lectionem adfirmant, a Gronovio non absurde mutatam. Præstantem bellica virtute virum, Philopœmenem, Messenii vere nuncupabant πλέον τι ἢ παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πατέρα, apud Pausan. VIII. p. 704. Herodoti meminit agens de rege Dion Chrys. p. 5. c. etc. opponens πατέρα et δεσπότην, quæ appellatio Græcis semper visa fuit invidiosa: alibi Dio respicit et τὸν κάπηλον Darium: vid. Davisius in Max. Tyr. p. 508. De Dario, istiusmodi quoque καπήλων osor acerrimus, longe judicabat aliter Plato Epist. VII. p. 332. B. ἔδειξε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι: hic titulus quam sit amplus et magnificus docebit Platonis Politicus. VALCK.

Ib. ὅτι ἤπιός τε] Erat elucubrantis in animo Homericum ex Odyssea, πατὴρ δ' ὣς ἤπιος ἦεν, quo nihil in laudem præclarius dici de rege potest, egregie Sopatro apud Stobæum Serm. XLIV. p. 312. monstrante. Dabit conplura alia Gatakerus ad Antonini lib. I. 9. p. 11. WESS.

90 2. Καβαλίων καὶ Ὑγεννέων] Conjecturam ponam, quam ante aliquot annos cum Wesselingio communicavi, quæque etiam nunc videtur probabilis. Quandoquidem Ὑγεννέες, sive Ὑτεννέες, quos hic in suo codice Stephanus invenisse videtur, aliunde sunt ignoti, suspicor literas ΚΑΙΥΓΕΝΝΕΩΝ in ΚΑΛΕΥΜΕΝΩΝ esse transmutandas, et scriptum antiquitus fuisse: Λασονίων τῶν (hoc facile potuit elidi:) καὶ Καβηλέων καλευμένων. Fundus conjecturæ locus est Herodoti Xerxis copias recensentis VII. 77. Καβηλέες δὲ οἱ Μήονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι. VALCK. In Cabaliis sive Cabalensibus, qui septima Musa Καβηλέες, nulla hæsitatio; incolis quippe regionis Cabaliæ apud Plinium, seu Καβαλίδος, in Stephano Byz. ex Strabone cum L. Holstenii observatis. Qui vero Hygennenses, Autenenses, Augenenses, talis enim

in schedis discordia, frustrata quæsivi opera. Placuerat Lycaoniæ regio Obigene, cui fidere non libet. Eccum tamen Plinii Hist. Nat. V. 32. verba: *Attingit Galatia et Pamphyliæ Cabaliam et Milyas.—Item Lycaoniæ partem Obigenen.* Valckenarii elegans hariolatio consideranda est. WESS.

91 1. Ἀμφίλοχος] De Amphilocho sequentia loca apposuit Larcherus: scil. Pausan. II. 18. 20. V. 17. Cicero Div. I. 40. Thucyd. II. 68. Strabon. XIV. p. 951. et 993. Herodot. I. 46. VII. 91. Lucian. Alexandr. 29. Dion. Cass. LXXII. 7. Plutarch. Orac. Def. p. 434. D.

Ib. ἐπ' οὔροισι] Docte hanc scripturam defendit Pinedo ad Ποσίδειον Stephani, et participium inpersonale ἀρξάμενον Raphelius verbis Lucæ Evang. c. XXIV. 47. WESS. Istud participium ἀρξάμενον contulit Larcher cum δέον, ἐξὸν, παρὸν, ἐνδεχόμενον: quorum tamen non prorsus eadem ratio est. SCHWEIG.

3. De pecuniæ proventu ex Mœridis lacu, II. 149. Cetera Gronovius optime expedivit. WESS. Scilicet, "numerum (δύο καὶ δέκα μυριάσι) non pertinere ad præsidiarios, sed ad medimnos frumenti. Sententia est, *Insuper enim 120 millia medimnorum Persis etiam in Albo castello Memphios considentibus metiuntur et eorum auxiliariis.* Consuetudo illa Græci sermonis erat in frumento et argento μυριάδας tantum exprimere, quum materia mensuræ et species nummi publice constarent."

Ib. τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων] In alio scriptore viderentur ista lectoris emblema: in Herodoto caute versandum est: vid. II. 149. Diodor. I. 52. τὴν ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρόσοδον ἔδωκε (Rex Ægypti, atque Ægyptiorum ad exemplum Persa:) τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν: hinc ratio liquet exceptionis hoc in loco. VALCK.

5. Σατταγύδαι] Gentem non novi. *Aparytas* frustra quærendo vestigavi. *Gandarii* et *Dadicæ* recurrunt VII. 66., neque aliis sunt ignoti. WESS.

92 2. Παρικανίων] Ad eum modum Steph. in Παρικάνη, et alii cum Nostro VII. 86. Sunt autem hi Paricanii ab illis diversi, qui Æthiopibus junguntur c. 94. Orthocorybantii

an Orthocorybantes rectius pingantur decernere haud valeo. WESS.—De Caspiis cf. ad c. 93. De Paricaniis facile equidem Rennello adsentior, in *Geogr. System of Herodotus* pag. 270. Παρηταχηνοὶ h. l. corrigenti, collato Nostro I. 101., Stephano Byz. in Παραίτακα, aliisque auctoribus a Cellario Geogr. Ant. t. II. p. 808. citatis. Dissentit quidem Larcher in Indice geogr. ad Herod. p. 419. SCHWEIG.

4. μέχρι Αἰγλῶν] Steph. Byz. Αἴγηλοι, ἔθνος Μηδικόν: quam nationem eamdem atque Æglorum suspicabatur Holstenius, et ante eum Ortelius. ΑΙΓΔΩΝ, quomodo Valla et S., et ΑΙΓΛΩΝ vocabulum idem: error est alterutra in scriptione, incertum qua. Habet VII. 72. Λιγύων in hac vicinia gentem, quæ Λιγυέων et Λίγυες S. Eadem Λιβύες et Bactris contermina c. 86. ejusdem libri. Qua quidem in discordia, cum auxilii spes aliunde deficiat, ἐπέχειν consultum est. WESS.

93 2. Σαγαρτίων καὶ Σαραγγέων etc.] Sagartii memorantur a Steph. Byz., Ptolemæo et Nostro I. 125. VII. 85., tuenturque nomen suum. Sarangæ, Σαράγγαι, Σαραγγέων VII. 67., unde Σαραγγαίων absurde finxerunt, quo lapsu voces Ἀθηναίων, Θηβαίων, locum Ἀθηνέων, Θηβέων, invaserunt. De Mycis nulla deinceps hæsitatio: adstipulantur Holstenio et Berkelio, titulum nationis Ethnicographi præscripto instaurantibus, schedæ veteres et VII. 68. WESS.

3. Κάσπιοι] Caspii, ad Caspium puta mare habitantes, supra nominati sunt, c. 92. iidemque iterum lib. VII. c. 67. memorantur. Nunc qui h. l. iterumque VII. 86. eodem nomine insigniuntur, (si vera scriptura est, quam utrobique libri tenent omnes) hos ab illis diversos esse adparet. At exspectare debebamus, adjecta quadem nota hos, quos Indorum vicinos fuisse intelligi par est, distincturum fuisse Herodotum ab alteris illis Caspiis. Quod quoniam non factum, nec apud alios scriptores reperitur Caspiorum in illo terræ tractu mentio, ex conjectura corrigere scripturam et h. l. et VII. 86. tentarunt. Et Reizius quidem Κασπείρων corrigens, Stephani Byz. auctoritatem secutus est, qui *ex Herodoti libro tertio* Κάσπειρον *urbem Parthorum* memorat, *Indiæ finitimam.* Quod nomen quum nusquam alibi apud

Herodotum legatur, sedes illius hæc fuisse videri debebat. "Una dubitatio est: (inquit idem Reizius) quod Herodo- "tus non urbis hîc meminit, sed gentis; et, quum Stepha- "nus dicat etiam gentem Κασπείρους nominari, alium is ejus "rei testem laudat, non eundem Herodotum." Itaque "audacius fortasse quam par erat se fecisse, Κασπείρων cor- "rigentem," ipse vir doctus profitetur: pro cujus quidem caussa hoc dici poterat, nihil impedire quo minus credamus, in Epitome Stephani, quæ sola ad nos pervenit, locum istum (quod in plurimis aliis factum constat) nonnihil turbatum esse; ab ipso Stephano nomen Κάσπειροι non minus ex Herodoto, quam ex Dionysio, fuisse citatum. Aliam rationem secutus Rennell, in *Geographical System of Herodotus* p. 302. (laudatus hoc nomine a Larchero in Tabula Geogr. ad Herod. pag. 99. seq.) quoniam cum Sacis jungitur hic populus, Κάσιοι corrigendum censet, ejus regionis incolas intelligens quæ Κασία χώρα apud Ptolemæum Geogr. lib. VI. c. 15. nominatur. Cæterum non opus est ut moneam, quum in hac parte Historiarum Herodoti, tum in aliis ubi de geographicis rebus agitur, præter Larcheri Indicem Geographicum, cum fructu consuli posse idem laudatissimum Rennelli opus, e quo multa passim Larcherus. SCHW.

94 1. Παρικάνιοι δὲ, καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς 'Ασίης] Alios Paricanios, cap. 92. memoratos, videri Paretacenos esse, supra monuimus. Paricanii, qui hîc cum Æthiopibus Asiaticis componuntur, iidem lib. VII. c. 68. componuntur cum Utiis et Mycis, quos Erythræi maris accolas fuisse ex superiori cap. 93. intelligitur: quare et hos haud procul ab illo terræ tractu sedes habuisse probabile est. Larcherus in Not. ad h. l. Æthiopas Asiaticos adfirmat Colchos esse, prorsus contra Herodoti usum mentemque, qui Colchos suo semper nomine nominat, (ut II. 104. et III. 97.) eosque ne coloniam quidem Æthiopum, sed Ægyptiorum facit, denique qui mox diserte docet, (III. 97.) Colchis tributi nomine nihil fuisse imperatum, sed de donis quinto quoque anno adferendis pactos illos esse cum rege. Hoc igitur gratis sumto, idem vir doctus Paricanios, qui hîc nominantur, Colchis finitimos statuit, inter Caucasum et Pontum Euxinum

habitantes. Conf. Steph. Byz. in Παρικάνη, Plin. Hist. Nat. VI. xvi. 18. et Pomp. Melam I. 2. ibi ab Holstenio citatum. SCHWEIG. Testatur Larcherus ad h. l. plurima se ex Bocharti Geogr. Sacr. IV. 31. p. 286. hausisse.

4. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους] *Ad omnes ceteros* vertit Gronov. incerta sententia; cujus versionem tenuit Wess. Idem vero Gronov. in Notis, *par cæteris omnibus*. Nos, *pro ratione aliorum omnium*, posuimus: rectius fuerit, *præ reliquis omnibus*. conf. II. 35. et VIII. 44. Nescio an eamdem sententiam in animo Valla habuerit, *super cæteros omnes* scribens. Manifeste vero contra auctoris sententiam Larcherus: *Ils payoient autant d'impots que tous les autres ensemble*. SCHWEIG.

95 1. γίνεται τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα] Id est, 9540 talenta, nempe Euboica: qui numerus quum minime congruat cum his quæ proxime sequuntur; si modo justus est numerus 14560, quo paullo post universa tributorum summa indicatur, vera fuerit codicis S. scriptura, ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ εἰνακισχίλια exhibens, id est, 9880, qui numerus alioqui ex docti cujusdam viri emendatione adscriptus videri poterat. Certe, si de summa 14560 detrahas 4680, restant 9880. Alteri autem numero 4680 recte constat ratio; quandoquidem 360 talenta ramentorum auri, pro ratione tredecupla, quam ipse Scriptor indicat, conficiunt 4680 argenti talenta Euboica. Sed ipsam illam 14560 talentorum summam, sive alterum numerum 9880 talentorum, quo pacto collegerit Noster, id vero haud satis adparet. In unum collectis numeris omnibus, qui in recensu tributorum ex xix. præfecturis redeuntium diserte indicantur, prodit summa 7740 talentorum Babyloniorum; quæ, pro ratione 60 ad 70, quam cap. 89. docuit auctor, conficiunt Euboica talenta 9030; quibus si adjeceris 4680 ex India redeuntia, habebis summam 13710. Denique his 13710 si adjeceris 240 fere talenta, quæ ex Mœride lacu (cap. 91. coll. cum II. 149. extr.) redibant, conficiuntur 13950 talenta. Itaque, nisi in numéro 14560 (sub finem hujus cap.) erratum fuerit, intelligi par est, aut in superiorum numerorum particularium aliquo sive aliqui-

bus peccatum fuisse, aut 610 illa talenta, quæ complendæ summæ 14560 desunt, ad reliquam summam adjectam esse tamquam pretium frumenti, ab Ægyptiis eorumque finitimis ad alenda centum et viginti hominum millia conferendi, de quo cap. 91. SCHWEIG.

Ib. τρισκαιδεκαστάσιον] Auri ad argentum ratio varia, pro minore aut majore ejus abundantia. Quæ hic τρισκαιδεκαστάσιος, ea ætate Platonis in Hipparch. p. 231. D. *duodecupla* sive δυωδεκαστάσιος. Menandri Comici ævo *decupla*, δεκαπλάσιος, ap. Polluc. IX. 76. Adtigit hanc rem Arbuthnotius Tabul. Antiq. Numm. c. 6. Est quoque in comparatione talenti Babylonici et Euboici, et utriusque inter se justa proportione, anceps disputatio et difficilis, jam olim a Budæo de Asse IV. p. 87. prudenter instituta, et nuper a de la Barre Histor. Acad. Inscript. t. VI. p. 355. docte iterata. WESS.

3. τὸ δ' ἔτι τούτων ἔλασσον ἀπιεὶς] Obscurius dictum: *id quod his* (sive, *in his*) *minus est, omittens.* Quid velit, satis adparet, *omittere se minorem numerum unitatum, qui huic summæ deest ad veram summam complendam.* SCHWEIG.

97 3. σπέρματι μὲν χρέωνται] Cogitanti mihi Η sæpius in Π mutatum a librariis, venerat in mentem σήματι (id est τάφῳ) μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ, τῷ καὶ οἱ Καλατίαι Ἰνδοὶ, οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατάγαια. Potuit utraque domus simul conmode memorari. Vid. Diodor. I. 51. Mos ipse vix alibi narratur, ubi hac in re dissimillimæ variarum gentium recensentur consuetudines Nicolao Damasceno Stobæi, Diodoro Sic., Plutarcho, Ciceroni, ceterisque; quo scilicet hi Indi atque Æthiopes, secundum Herodotum, *viva* parentum suorum erant *sepulcra*, quorum illi cadavera visceribus suis ingesta condebant, et ἔμψυχοι τάφοι dici possent Γοργιάζοντι. vid. Gataker. ad M. Antonin. IV. 21. et Tollius ad Longin. III. 6. Ad hanc consuetudinem accedebat prope illa Massagetarum ap. Herod. lib. I. c. ult. atque hinc Anonymo memorata, cujus dissertationibus inter Pythagoreorum reliquias locum non dederim, p. 713. Μασσαγέται τὼς γονέας (non quosvis:) κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι, *in liberorum visceribus condi-*

tum esse, honestissimum videtur sepulcrum. Conf. Herod. III. 99. VALCK.

Ib. σπέρματι] Quod hic de *semine*, σπέρματι, quo *eodem Æthiopes et Indi Calatiæ utebantur*, expediri non potest. Nusquam quidquam Scriptor illo de semine. Contra prodit, Indos istos τοὺς γονέας κατεσθίειν, *parentes suos vorare*. Idem hi Æthiopes, uti verba requirunt, si factitarint, σπέρματι insinuata est penitissime labes, nec melius leniusve, nisi erro, detergenda, quam ἔργματι μὲν χρ. *eodem facinore defunguntur, quo Indi Calatiæ*, scribendo. Ita secum non pugnabit Herodotus et sermo procedet recte. Ἔργματα καλὰ sunt in Perictionæ fragmento ap. Stobæum pag. 487. Euripides Orest. 160. Ὦ μέλεος, ἐχθίστων θεόθεν ἐργμάτων. WESS. Ut operosa et longius adscita, sic parum utilis, hæc doctissimorum duumvirorum disputatio. τὸ ἐν Αἰθιοπίᾳ γιγνόμενον σπέρμα memoratur Athenæo III. 110. E. Polluci VI. 73. Hesychio in Ὀρίνδην: intelligiturque sive *oryza*, sive *milii* quoddam genus, Nostro iterum paulo post (c. 100.) memoratum. Confer Denon, *Voyage en Egypte*, p. 75. aliosque itineratores. SCHWEIG.

4. δύο χοίνικας ἀπύρου χρυσίου] Auri pulverem hoc fuisse, ex eo quod mensura chœnice usos esse Æthiopas tradit Herodotus, haud inscite colligit Larcherus.

Ib. διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου] Plinius hoc ex loco *in tributi vicem regibus Persidis e materie ejus* (ebeni) *centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse Æthiopas;* quibus, nisi memoriæ ludibrium debuerit, longe minorem phalangarum se numerum invenisse declarat. Idem lib. VIII. 3. *quæ Juba cornua appellat, Herodotus tanto antiquior, et consuetudo melius, dentes.* Conf. ad Diodor. II. 19. WESS.

5. ἐτάξαντο ἐς τὴν δωρεήν] *Colchi ipsi* [*se*] *ad donationem ordinarunt.* Fert ita mos in ultronea tributi et donorum collatione. Ipse post pauca, οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο: et c. 13. καὶ φόρον τε ἐτάξαντο. Rursus lib. IV. 35. ἀντὶ τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον: tum ibid. c. 165. WESS.

Ib. τοῦ Καυκάσιος] Agnoscit Steph. Byz. Alioqui Καύκασος mons ille aut Καυκάσιος lib. I. 203. WESS.

7. πάρεξ τοῦ φόρου] Arabes ἀτελέες sive a tributo erant in-

munes, c. 91. Par et memoratarum paullo ante nationum conditio. Dona ferebant ultro, nullum tributum. Consequens est, ut πάρεξ τοῦ φόρου eas non spectet, sed *descriptum aliis et imperatum tributum.* Geminum dabit c. 117. WESS.

98 3. ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεώμενοι] Displicuit semper ultimum vocabulum: nam quid? insiliebant-ne ex navigiis Indi in pisces magno inpetu, ut manibus deprehensos raperent? Id dicendum, si vulgato vigor adsit. Conjiciebam ὁρμευόμενοι. Apud Hesych. Ὁρμευτὴς est ἁλιεὺς, *hamo pisces captans,* formatus utique ex ὁρμεύω. Video nunc simile in opinionem Pavii venisse, scribentis ὁρμιώμενοι, ex ὁρμιὰ, sive *linea hamoque,* unde ὁρμιάομαι. Foret sane alterutrum ad sententiam utile, Indosque ex navigiis hamo piscibus exhiberet insidiantes. At deest verbo auctoritatis usus; favet analogia. Pro vulgato Abreschius ad Thucyd. p. 297. *Naves ex arundinis* in India *internodiis* non neglexit Diodor. II. 17. WESS.—ἐκ πλ. καλ. ὁρμεώμενοι commode habere videtur, nil aliud significans, nisi *navibus arundineis* ad capiendos pisces *exeuntes;* perinde sive hamo, sive retibus, illis insidiarentur. De *Indica arundine,* cujus *singula internodia navigiorum vicem, si credimus,* (ut Plinius ait) *præstant,* conferri Theophrastus potest, Hist. Plant. IV. 12. Strabo lib. XV. p. 710. seq. ed. Cas. hisque prior Ctesias, Indic. c. 6. qui tantam ejus crassitiem esse narrat, quantam duorum hominum ulnæ vix complecti possint; cujus verba ad Plin. XVI. xxxv. 65. adposuit Harduin. SCHWEIG. ὁρμεόμενοι legi in ms. Paris. A. testatur Larcherus. Ceterum minus bene reddidisse videtur Schweighæuserus, vertens *exeuntes.* Eo sensu potius ceperim quem enodavit Budæus Comm. Ling. Gr. p. 717. Ὁρμῶμαι *significat etiam initium motus ortumque alicunde capio.* Valent itaque τοὺς αἱρέουσι ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεόμενοι, *e navigiis arundineis piscantur; sive, utuntur navigiis arundineis ad captandos pisces.*

4. ἐσθῆτα φιλοΐνην] Atticis φλέως, Ionibus φλοῦς, herba palustris, scirpi instar, auctore Polluce X. 178. Ἐσθὴς φλοΐνη, *scirpea* sive ex *phleo,* etiam Pausan. lib. VIII. c. 22. p. 641. Conf. ad Solin. p. 702. et Bod. a Stapel in Theophr. lib. IV.

Hist. Plant. p. 463. WESS.—Herodoti hunc locum respexit Niebuhr, Itinerar. t. II. p. 70. ubi vid. Tab. æn. XII. fig. C. SCHWEIG.

99 1. Παδαῖοι] Broukhusius aliique dudum viderunt huc respexisse Tibullum IV. 1, 144. *Impia nec sævis celebrans convivia mensis, Ultima vicinus Phœbo tenet arva Padæus.* Gentis nomen, auctoritate Tibulli satis munitum, restituendum videtur Nicolao Damasc. ap. Stob. p. 105, 31. hinc in Excerptis N. Cragii et H. Valesii p. 514. similiter scriptum: ἐν Παιδαλίοις Ἰνδικῷ ἔθνει οὐχ ὁ θύων, ἀλλ' ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν ἱερῶν· αἰτεῖται δ' ἀεὶ παρὰ θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δικαιοσύνης. Corrigebam ἐν Παδαίοις: nam inhumana gentis consuetudo nihil impedit, quo minus solam a Diis *virtutem*, sive *justitiam*, expetendam esse censuerint. VALCK.

3. μὴ μὲν νοσέειν] Quod hoc uno loco Reisk. dimisit intactum, sæpe sollicitavit, velut in his II. 179. χρῆν ὀμόσαι, μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν: III. 66. ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν: V. 106. θεοὺς ἐπόμνυμι μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι. Sana nunc videbuntur, quæ suis singula locis censebantur vitiosa: amat hanc etiam voculam μὲν trajicere in alium locum Herodotus. VALCK.

100 1. κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον] Gentis Indicæ nomen præbet Nicol. Damasc. apud Stob. p. 66, 38. Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι· τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι. Cragii, Gesnerum sequuti, corrigit errorem Vales. in Exc. Peiresc. p. 74. et τὰ κεράμεα τῶν χρηστηρίων, (aliis dicta τῶν σκευῶν τὰ κεράμεα,) recte interpretatur: conf. Grævius in Hesiodi Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 402. Dudum ante Vales. Nicolai locum jam explicuerat Casaub. in Athen. p. 20.[?] vid. Leopardus Em. XIII. 6. VALCK.—De vocab. χρηστήριον conf. Athen. V. 204. f. et quæ ad Athen. III. 114. d. adnotavimus. SCHWEIG.

Ib. seq. αὐτοῖσί ἐστι ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος etc.] Vide supra ad c. 97. SCHWEIG.

101 2. seqq. ἡ γονὴ—μέλαινα, κατάπερ τὸ χρῶμα] Aristoteles hanc assertionem falsi, neque sine ratione, coarguit Hist. Anim. III. 22. p. 82. et Generat. Animal. II. 2. p. 207. Caussa Indorum Æthiopumque nigredinis Onesicritum et

Theodecten sollicitos habuit ap. Strabonem XV. p. 1019=695. seq. non insulse decernentem, in utero κατὰ σπερματικὴν διάθεσιν tales fieri, quales sunt qui genuerunt. Sed hæc erudite Albinus Dissert. de Colore Æthiop. p. 10. WESS.—Conf. Soemmering, *vom Neger*, p. 59. laudatum Heerenio in *Ideen* etc. t. I. p. 416. SCHWEIG.

102 1. πρὸς ἄρκτον] *Versus septemtrionem—incolentes aliorum Indorum, qui* etc. Tale IV. 7. πρὸς βορῆν—ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης, *ad boream eorum qui superioris regionis incolæ sunt.* De Caspatyro vid. ad IV. 44. WESS.

2. ἐρημίη. *Desertum Cobi.* Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 390. et 116. SCHWEIG.

3. εἰσι δὲ καὶ εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοὶ] Sequi si libuerit S. et V., οὗτοι ex pristina scriptura eradentes, nihil erit, quod molestiam creabit. *Similes nostris quantum ad formam* designantur. Ut nunc est, καὶ εἶδος αὐτοῖσι etc. maluit Reiskius, cui Dio Chrysost., Nostri vestigia premens, Or. XXXV. p. 436. B. favet, οὗτοι δέ εἰσι ἀλωπέκων μείζονες· τἄλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ' ὑμῖν. Quæ Strabo XV. p. 1032=705. extr. et Arrianus Indic. c. 15. de formicis ex Nearcho et Megasthene referunt, prudens negligo. Omnes videntur, ut vere Arrianus, ἀκοὴν ἀφηγέεσθαι, nec ipsas vidisse. Habet ex Busbequii Epist. IV. magnus Thuanus lib. XXIII. p. 461. animal, cui *formicæ Indicæ* nomen ex quadam similitudine inpositum, quod ad stabiliendam hanc rem Palmerius Exercit. in Græc. Auct. p. 16. aptissimum censuit. WESS.—Plinius N. H. XI. 31. Larchero citatus: *Indicæ formicæ cornua, Erythris in Æde Herculis fixa, miraculo fuere. Aurum ex cavernis egerunt terræ, in regione septentrionalium Indorum, qui Dardæ vocantur. Ipsis color felium, magnitudo Ægypti luporum. Erutum hoc ab iis tempore hiberno, Indi furantur æstivo fervore, conditis propter vaporem in cuniculos formicis: quæ tamen odore sollicitatæ provolant, crebroque lacerant, quamvis prævelocibus camelis fugientes: tanta pernicitas feritasque est cum amore auri.*

103 2. κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι etc.] Ælianus, quando de Nat. Anim. X. 3. Ἡρόδοτος, inquit, λέγει, τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέλεσιν ἔχειν τέτταρας μηρούς, καὶ μέντοι καὶ γό-

νατα τοσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐταῖς: dubites ἄρθρα legerit, an αἰδοῖα: quæ sic non Herodoto tantum, sed etiam Æliano frequentius, quam aliis ἄρθρα, vocantur, de animalibus loquenti, lib. I. 17. III. 47. VI. 27. IX. 48. ad quorum locorum primum nonnulla notat Trillerus. Secundum Solonis tabulam, ὥς ὁ ἄξων φησὶν, Lucian. t. II. p. 358. *obtruncare* licebat Athenis *mœchum*, quem Plautus vocat (Bacchid. IV. 8, 77.) *manifestarium*, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχοντα. Petit. in Legg. Att. p. 463. VALCK.—Ἄρθρα de *genitalibus* Noster usurpavit III. 87. IV. 2. De camelo v. Schneiderus ad Æliani l. c. SCHW. Adde citatum Larchero Bochart. Hieroz. I. ii. 1. p. 73.

104 2. ὑπερτείλας, μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος] Distinctionem vulgo post ὑπερτείλας nullam interponentes, juncta ista intellexerunt ὑπερτείλας μέχρις οὗ etc. Satis adparet, ὑπερτείλας referri ad θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιος, *ardentissimus est sol ex quo ortus est*, sive, *ex quo ad aliquam cœli altitudinem pervenit, usque versus medium diem.* Ὑπερτέλλοντες· ἀνατέλλοντες, Hesychius. Rursus idem, consentiente Suida, Ὑπερτέλλων· ὑπερανατέλλων, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἄστρων. SCHWEIG.

3. ἐν ὕδατι βρέχεσθαι] Intelligunt vulgo cum Valla, *dicuntur illi tum in aqua se abluere;* sive *madefacere*, ut Gronov. Ego de *vehementiore sudore* accepi, quemadmodum Gallice dicimus *nager dans l'eau.* Sane Latinum vocabulum *sudor* satis manifeste ipsum Græcum ὕδωρ est. SCHWEIG.

5. ἐπιὼν ἐπὶ μᾶλλον] Sic IV. 181. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμόν: etiam I. 94. Pherecydes ap. Diogenem I. 122. τῇδε νούσῳ πιεζόμενος ἐπὶ μᾶλλον. Pulcre propterea Reimarus caussam infitiatur esse, cur Dionis Cass. lib. LXVII. p. 507. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρὶν ἐνεωτέρουν abeant in ἔτι μᾶλλον. WESS.

105 3. καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους] Dubium est, debeat-ne παραλύεσθαι de *virium resolutione*, an *vinculorum*, sumi. Quorum in posterius sæpe declivis fui. Mares cameli erant σειρηφόροι, *funales:* in pernici cursu cum feminis pares haud essent, *attracti exsolvebantur*, sed οὐκ ὁμοῦ ἀμφότεροι, *non ambo pariter*, prior fortasse dexter, tum sinister, aut contra. Hoc si valeat, cessabit fortasse difficultas. WESS.—In istis, παραλύεσθαι ἐπελκομένους etc. si nihil

mutandum, et ego nunc in eam partem inclino, quæ Wesselingio probabilior visa erat. Similiter ἐπέλκειν ἵππον ἐκ τοῦ βραχίονος, V. 12. et ἐπέλκειν τὰς οὐρὰς, III. 113. At rursus alibi ἐπελκομένους dicit Noster eosdem atque τοὺς ὑπολειπομένους, *qui in agmine pone manent, qui segnius sequuntur, moratores*, IV. 203. quæ notio opportuna huic loco foret, si negans particula abesset. Aliam rationem secutus Coray, in Larcheri Notis, verba ista in hunc sensum interpretatur: *Les chameaux mâles se sépareroient des femelles (resteroient en arrière), s'ils n'étoient point tirés ensemble et à coté d'elles.* SCHWEIG.

Ib. ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν] Gronovium notavit Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. vs. 488. ubi hæc Herodoti commodum admovit Grammaticus Aristophaneis, μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν. Similia quædam collegere Kuster. et in Schediasm. Crit. se longe doctiorum satis superbus censor Elsnerus. Quid hæc sibi velint non est obscurum; *femellas* nempe *camelorum desiderio pullorum, a quibus fuerant abstractæ, gradu currere concitatissimo, maribus sua quoque natura velociores.* Sed mihi non plane liquet, quid in proximis dixerit de duobus maribus funariis: σειρηφόρους fuisse novimus ex c. 102. ubi insidens femellæ habebat Indus σειρηφόρον ἑκατέρωθεν ἔρσενα παρέλκειν. VALCK.

4. ὀρυσσόμενος] Omissum hoc verbum non requirerem. Hic satis erat dixisse: ἄλλος δὲ σπανιώτερος ἐν τῇ χώρῃ. Flumina etiam erant aurifera: cap. 106. χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστὶ, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος· ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν· ὁ δὲ— ἁρπαζόμενος. Hæc Casaubonus, quæque participium ὀρυσσόμενος sequuntur, αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον, adhibuit in Athen. VI. c. 4. ad ista p. 233. D. ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει: quæ, ni fallor, Posidonii verba, Eustathio etiam excitata ad Od. δ'. p. 153, 42., Celtarum, quos vocabant, flumina potissimum spectant. Eidem Posidonio sua hac de re debet Diodorus Siculus V. 27. ut pleraque, quæ de Hispanis, Gallis, et finitimis populis nobis tradidit. Hunc quoque fontem Diodori, præter ceteros, aperuit eruditio Wesselingii. VALCK.

106 2. τοῦτο μὲν γὰρ] His respondent ista, Πρὸς δ' αὖ μεσαμβρίης, initio capitis seq. SCHWEIG.

5. εἴρια—προφέροντα—ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν οἴων] Larga de hoc arborum genere Palmerii disputatio (Exerc. in Gr. Script. p. 18.) plantam, gossypii feracem, excludit, arborem *gossampinam* præferens Plinii. Quæ Bellonius Observ. II. 6. Prosp. Alpinus de Plant. Ægypt. c. 18. et popularis meus Veslingius Observ. in Alpin. c. 18. ea disputanti adsentiunt cum Bod. a Stapel ad Theophrast. Hist. Plant. lib. V. c. 9. p. 427. WESS.

107 2. στύρακα] Styracem ad serpentes fugandas, in odoriferis silvis frequentissimas, Arabes urere Nostri exemplo Plinius Hist. Nat. XII. 17. Serpentes habet Musa secunda c. 75. et Diodorus III. 47. WESS.

108 2. ἀνιηρὰ] *Quæ* cutem *pungunt* aut etiam animum, dicuntur ἀνιαρὰ, *molesta*. Muscæ, crabrones, pulices, atque id genus animalcula hominibus sunt ἀνιαρά. ἀνιαρόν εἰσιν αἱ μυῖαι. Leænæ, viperæ, de quibus acturus est, me judice, dici vix possunt ἀνιηρά. Non de nihilo est, quod legitur in S. ἀνιητὰ, parum distans ab ἄνικτα. Corrigendum arbitror: ὅσα δὲ σχέτλια, καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. Non feræ tantum istiusmodi, sed ferinis etiam moribus populi, sæpe dicuntur ἄμικτοι. Aristogiton, ὄφις ἢ σκορπίος dictus Demostheni, vocatur eidem ἄμικτος, p. 489, 74. Centauros, θῆρας, Sophocles vocat ἄμικτον στρατὸν, Trach. vs. 1111. Obponuntur ap. Herod. ὅσα ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα. VALCK.

3. ὁ λαγωὸς] Quæ de lepore tradit, ex Athen. IX. pag. 400. F. et Eustath. in Hom. Iliad. μ'. p. 869, 16. et aliunde, hunc in modum videntur integranda: ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστι· ἐπικυΐσκεταί τε μοῦνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλὸν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δὲ ἐπαναιρέεται. Mitto reliqua, quæ vulgatis procul dubio sunt meliora. Formam Ionicam λαγὸς dat S., λαγοῦ legitur et alibi apud Nostrum. Λαγὸς, ὁ Ἴων, Phrynichus p. 78. Eustath. in Iliad. χ'. p. 1372, 47. H. Stephan. App. de Dial. Att. p. 148, 149, 193. Postremum ἐπαναιρέεται est ex Eustathio, qui illud explicat: ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ τοῖς

πρὸ αὐτοῦ τελεωτέροις κυήμασι σπερματικῶς συλλαμβάνεται. Herodotea comparans cum Plinianis Salmasius in Solin. p. 283. præferre videtur ἐπαναίρεται, quod Athenæi præbet editum exemplar. Ἀναιρέεσθαι Herodoteum est: lib. VI. c. 69. ad Demaratum mater: ἐν—σὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι: id est συλλαμβάνω. Vid. Abresch ad lib. Cattierii p. 66. Lepus vero, quæ *super priores fœtus alium adhuc concipit*, ἐπαναιρέεται. Idem est paulo ante Ἐπικυΐσκεται: adjecto τε formam prætuli mediam vulgatæ in Athenæo et Eust. ἐπισκυΐσκει τε. Memineram bis apud Herodotum legi κυΐσκεσθαι, lib. II. 93. pisces ἐπεὰν ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι. IV. 30. ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους: quin etiam ἐπικυΐσκεται apud Clementem Alex. reperiri Pædag. II. p. 223, 17. de leporis agentem salacitate: ὀχεύει πᾶσαν τὴν ὥραν ὁ λαγώς·—κυεῖ δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐπικυΐσκεται· ὀχεύεται καὶ τίκτει· τεκοῦσα δὲ εὐθὺς ὀχεύεται ὑφ' οὗ ἂν τύχῃ λαγωοῦ, καὶ συλλαμβάνει πάλιν ἔτι θηλαζομένη. Paria de lepore tradiderunt Xenophon Cyneg. p. 572, 33. Aristoteles de Gen. Anim. IV. 5. Ælianus de Nat. An. II. 12. Ex Theone partim ad Arati Phænom. vs. 338. sic redintegrari poterit cap. 34. Cataster. Eratosthenis: Λαγωός ἐστιν ἐν τῇ καλ. κυνηγίᾳ εὖ τεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ζώου καὶ τὴν πολυγονίαν—μόνον γὰρ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν τὰ μὲν τίκτει, τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ. VALCK. Larcherus citat Aristot. Nat. Anim. VI. 33.

Ib. οὕτω δέ τι πολύγονόν ἐστι] Oppianus fin. Cyneget. III. Ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον ὅσ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα Πολύγονον τελέθει, et reliqua hoc ex fonte artis luminibus culte colorata. Ἐπικυΐσκει τε Athenæi et Eustath. nihil, me judice, melius. Usus utrique auctoritatem dat. Placet etiam inpense ἀναιρέεται, rediturum lib. VI. 69. Possem hîc Olearii lapsum ad Philostr. Icon. p. 772. et Monachii in Barnab. Epistol. p. 813. perstringere. Sed cui bono? WESS.

4. ἡ δὲ δὴ λέαινα etc.] Herodotea de Leæna, semel in vita unicum catulum pariente, hinc attigerunt Antigonus Caryst. c. 25. et A. Gellius Noct. Att. XIII. 7. hic quidem, quam Plinius vocat, *deliram fabulam* refutans Homeri et Aristotelis auctoritate: gravioribus testibus advocatis quidquid in eam rem dici posset præcepit Bochartus P. I. Hie-

roz. lib. III. c. 2. VALCK.—Parisiis ter eodem anno peperisse leænam legimus in *Menagerie du Museum d'Histoire Naturelle*, Fasc. 2., et primum quidem abortum fecisse, iterum vero tres peperisse mares, denique tertio duas femellas. SCHWEIG.

Ib. De ejecto leænæ utero falsa omnia, et dudum ab Aristotele explosa Hist. Anim. VI. 31. Adoptavit tamen Basilius M. Homil. IX. in Hexaëm. p. 85. B., et ita quidem, ut hanc de providentia, animalibus timidæ indolis, ferocioribus, leporibus et ceteris, disquisitionem suam fecerit. Vide ibi Front. Ducæum. WESS.

5. ἐπικνέεται καταγράφων] Mihi sincera videtur lectio cod. S. ἐσικνέεται καταγνάφων, *unguibus* obstantia *lacerando penetrat.* Si nuspiam etiam alibi legeretur illud καταγνάφειν (de altero ἐσικνέεται non contenderim:) suo se tamen colore hic facilius multo tueretur, quam in Troasin Euripidis vs. 1251. ex origine parum distans significatu a verbis usitatioribus, καταμύσσειν, et καταξαίνειν. *Spinas, quibus* adversarium Crœsus *laceratum perdidit,* κνάφον vocat Herodotus I. 92. *Tribulis lacerare* Plato dixit ἐπ' ἀσπαλάθων κνάπτειν, de Rep. X. p. 616. A. Contulit Hemsterh. ad Hesych. p. 1359, diversas etiam verbi memorans lectiones. Ex eodem disci potest Hemsterhusio in Misc. Obs. V. p. 21. verba τάφειν et θάπτειν non nisi forma differre: par est in similibus ratio, ut et in Γνάφειν et Γνάπτειν, Κνάφειν et Κνάπτειν. Dedit in iisdem Miscell. multa Dorvillius IX. pag. 118. et seqq., quæ, si grammaticus tractaretur, examinari mererentur. Recte Herodianus Eustathii: ἐκ τοῦ Κνάω λέγει καὶ τὸ Κνάπτειν γίνεσθαι. VALCK.

109 1. εἰ ἐγίνοντο] Reisk. εἰ διεγένοντο, h. e. εἰ διετέλουν, *si perseverarent.* WESS.

Ib. οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα] Hunc, ut puto, locum Aristides alludebat t. III. p. 521. εἰ μὴ τῇ κακίᾳ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῖς πονηρεύμασιν ἀσθένειαν καὶ ἀνανδρίαν ὁ θεὸς προσῆψεν, ἅπαντ' ἂν ἀοίκηθ' ὑπ' αὐτῶν ἦν, ὥσπερ Ἡρόδοτος περὶ τῶν ὄφεων ἔφη. Ichneumon nisi crocodilorum ova contereret, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμὸν, scribit Diodorus Sic. I. 87. huc etiam respiciens, quod vicina manifestant.

Quæ sequuntur Herodoti citat Ælian. de Nat. An. XV. 16. conf. I. 24. VALCK.

3. διεσθίει τὴν μήτραν] Nec hæc superioribus fide, etsi veterum plures adsciverint, antecellunt. Culti versus sunt, ex Herodoteis ficti et politi, Nicandri Ther. 130. seqq. præsertim, ἐπεὶ διὰ μητρὸς ἀραιὴν Γαστέρ' ἀναβρώσαντες, ἀμήτορες ἐξεγένοντο. Memini Galenum Theriac. ad Pison. p. 461. γαστέρ' ἀναῤῥήξαντες legere, sed ex glossa, quam Herodotus et Critici in Euripidis Orest. vs. 479. jugulant. 'Αμήτορες viperæ simili de caussa Philostrato Vit. Apoll. II. 14. p. 66., ubi Olearius bene multa. Statim χρῆμα τῶν τέκνων cum Galeo præoptavi: posuit sæpe antea nec refugiunt in animalibus, ut superius c. 105. 'Αλίας στραβήλου τέκνον Sophocles ap. Athen. III. p. 86. WESS.

5. πολλόν τι χρῆμα τῶν ὀφίων] τῶν τέκνων e codicibus reciperem: avium pulli, νεοσσοὶ poëtis, ad imitationem Homeri, sæpe τέκνα dicuntur: quod exemplis excitatis Rittershusius et Gatakerus ostenderunt. Vid. quæ notat Alberti ad Hesychii Γύρινον. Contra *liberi* parentum dicuntur νεοσσοί. Suo more Plato venuste ἀκυρολογεῖ, de Rep. VIII. pag. 548. A. Propria Græcis erat in his forma patronymica in δεύς: λύκου τέκνα, Λυκιδεῖς dicebantur, Theocritus V. 38. θρέψαι δὴ λυκιδεῖς., τέκνα λαγωοῦ, Λαγιδεῖς. Reperiuntur et Λεοντιδεῖς, Πιθηκιδεῖς, 'Αλωπεκιδεῖς, Χηνιδεῖς, Περδικιδεῖς, 'Ιερακιδεῖς, Περιστεριδεῖς: quæ causæ nihil erat, cur in lexicis omitterentur pleraque. VALCK.

110 2. τῇσι νυκτερίσι] Syllaba ex πτερωτὰ repetita legerim: τὰ, τῇσι νυκτερίσι προσείκελα μάλιστα, καὶ τέτριγε δεινὸν, καί ἐστιν ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα. Dabunt saltem codd. τέτριγε, sicuti IV. 183. in S. et apud Eustathium ad Dionysii Perieg. vs. 180. legitur, τετρίγασι, κατάπερ αἱ νυκτερίδες. Alter sonus τρύζειν, turturis est: νυκτερὶς τρίζει. Eustath. in Iliad. β'. p. 173, 44. ἔστι Τρίζειν τὸ λεπτὸν ἠχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας· τὸ μέντοι Τρύζειν, ἀφ' οὗ ἡ τρυγὼν, τραχυφωνότερόν ἐστι. Quæ collegerat, omnia dedit Wetstenius in Ev. Marci IX. 18. VALCK.

Ib. καὶ τέτριγε δεινὸν] Similiter lib. IV. 183. scripti codices. Homerus Odyss. ω'. 5. ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο, 'Ως δ' ὅτε νυκτερίδες—Τρίζουσαι ποτέονται: ubi plura Eustathius. Ex

Nostro Plinius, tanquam fabulose narratum, *item casiam circa paludes propugnante unguibus diro vespertilionum genere, aligerisque serpentibus*, Hist. Nat. XII. 19. WESS.

3. Κασίην] De *Casia* et *Cinnamomo* (cap. seq.) videantur Salmasii Exercit. Plinianæ in Solinum plurimis in locis indicis ope indagandis. LARCHER.

111 2. τὰ ἡμεῖς ὑπὸ Φοινίκων μαθόντες] Dum alium vellicat, in turpem ipse errorem induitur Plinius Nat. Hist. XII. 19. *Cinnamomum et casias fabulose narravit antiquitas, princepsve Herodotus, avium nidis, et privatim phœnicis, in quo situ Liber Pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Nihil Herodotus de ave phœnice, sed de Phœnicibus. Intactum id non dimisit Salmas. in Solin. p. 283. Habet narratio multum fabulosi, a Phœnicibus ad Græcos propagati, inque ipsis Sinensium finibus diu probati, bene ex Garzia ab Horto lib. I. Arom. cap. 15. enotante Barthio ad Statii Theb. VI. 61. WESS.—Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 864. et seqq. et, quos ille laudat, Thunberg, in *Anmerkungen über den Zimmt*, in Actis Acad. Suec. et Beckmann ad Antigon. de Mirabil. p. 84. seqq. SCHWEIG.

112 1. τὸ Ἀράβιοι καλέουσι λάδανον] Vere scribit. לדאן, *Ladàn*, illis dicitur. Vid. Ol. Celsii Hierobotan. Parte I. pag. 284. Vellem mox τῶν αἰγῶν καὶ τῶν τράγων schedæ darent aut alterutrum abesset. Prius Salmasius, Pavius, Reiskius decreverunt, habentque consensum Dioscoridis lib. I. c. 128. τὰ φύλλα—νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ τράγοι—ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι. Alioqui minore molimine τῶν τε τράγων, ex conjectura egregii juvenis Mein. Tydemanni. WESS. — Quidni vero hircos τράγους τῶν αἰγῶν dicere Herodotus potuerit? Nam ex ipsius usu series naturalis verborum in hunc modum concipienda est, ἐν τοῖσι πώγωσι τῶν τραγῶν τῶν αἰγῶν. Similiter quidem et Germanice *geisbock* dicimus, et ὁ τράγος αἰγῶν vel τῶν αἰγῶν est in Græca versione Danielis prophetæ cap. VIII. vs. 5. 8. et 21. SCHWEIG. De Ladano vide citatum Larchero Tournefort. *Voyage du Levant* t. I. lett. 2. p. 72. et seqq. Adde *Mariti's Travels* vol. I. p. 232. et virum doctum apud *The Monthly Review* N. S. VII. p. 357.

113 1. Ad ἀπόζει δὲ etc. alludit Lucian. Dea Syr. c. 30. et nominatim II. Ver. Hist. c. 5., quod et Diodoro in animo fuit lib. III. 46. WESS.

Ib. ἀπόζει—τῆς 'Αραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδύ] Paria dabit de Arabia Felice, Diodorus Sic. III. 46. ubi vid. Wess. n. 59. Alexander Sophista apud Philostr. p. 575. οὐδὲ φύλλον 'Αράβιον ἐκβαλεῖς, οὐδὲ κάρφος ἀποῤῥίψεις οὐδὲν ἐκεῖ φυὲν, τοσοῦτον ἡ γῆ περὶ τοὺς ἱδρῶτας εὐτυχεῖ. VALCK.

115 2. 'Ηριδανόν τινα καλέεσθαι etc.] *Electrum*, sive *succinum*, auditione acceperat in ultimo septemtrione erui ad flumen, cui Eridano nomen, atque hinc in Græciæ et Asiæ oras importari. Id recipere se negat, quoniam amnis titulus Græcum quid redoleat: haud quidem inprudenter, in illa ultimæ Europæ tum caligine. Nec male tamen mercatores, sive Phœnices illi seu aliunde fuerint, de amne. In ore illis erat flumen *Rhodaune*, quod Vistulæ haud longe Gedano miscetur: succini isthic esse uberem copiam, quæ in Prussiæ maritimis adhuc dum redundat. Fluvii varie pronuntiatum nomen dedit 'Ηριδανὸν, terminatione Græca, non natalibus. Id fugere sollertissimum potuit. Egregie Cluverius Germ. Antiq. lib. III. 34. p. 634., Gesnerus de Electro t. III. Conment. S. R. Goetting. p. 88., et Baierus de Eridano t. VII. Conment. Acad. Petropol. p. 350., cui in amne Duna, qui Marciani Heracleotæ sit 'Ρούδων, non adstipulor: ad eum enim succini proventus nullus. De *stanno* iidem mercatores multa, falsa minime, sed conmodi sui caussa obscurius. Hinc Nostri et plurium olim in Cassiteridibus sive Stannariis insulis hallucinatio. Inspice Diodorum V. 38. WESS. Cf. De la Nauze, in Act. Acad. Inscr. t. XXXVI. p. 66. SCHWEIG.

3. ὁ 'Ηριδανὸς] Auctor an lector adjecerit decerni non poterit: satis certe notum erat e proximis nomen Eridani; in quo veterum adtigit errores, Herodotea citans paulo aliter scripta quam vulgantur, Maussacus in Diss. Crit. [Harpocrationi adjecta] p. 402. Non nescio quo pacto possit hac in sede defendi ὁ 'Ηριδανός: sed satis erat dixisse, τοῦτο μὲν γὰρ αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα, ὡς ἔστι 'Ελληνικὸν, καὶ οὔτι (sive, quod prætulerim, καὶ οὐκὶ) βαρβαρικόν: ubi deterior mihi vi-

detur codicum lectio βάρβαρον, quod alteri Gronovius antetulit VIII. 19. monitorum magni patris sui semper immemor, dum tractabat Herodotum. Ἑλληνικὰ et βαρβαρικὰ apud Xenoph. Ἑλλ. V. p. 331, 1., apud Theopompum Longini π. Ὕψ. XLII. 5., et apud quosvis alios frequenter opponuntur. VALCK.

3. οὔτε δὲ] Quando præcesserat τοῦτο μὲν, *partim quidem*, sequi debebat usitato more τοῦτο δὲ, *partim vero:* hoc, vel absque codicibus mea opinione restituendum, præbet S. Τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι τοῦτο μελετῶν, etc. Postremum, si sincerum est, idem propemodum significabit ac πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας, quod ego reponendum arbitror in Pausaniæ IV. 2. pro vulgatis π. δέ που δὴ πάνυ ἐθ. Neque tamen μελετᾷν sic adhibitum recordor; et με λέγειν S., μοι λέγοντος præbet cod. Eton. pro μελετῶν. Venit in mentem hæc scribenti hærens in eadem voce vitium apud Isocratem: ista leguntur in Archidamo pag. 122. E. ὅπως δὲ τοῦ δικαίου χρὴ ποιεῖσθαί τι προυργιαίτερον, (τὸ συμφέρον,) οὐδεὶς ἂν μελετῶν πείσειεν. Nemo monitus dubitabit, quin castigatissimus orator dederit[c]: οὐδεὶς ἂν με λέγων πείσειεν, *nemo verbis mihi persuaserit*. Isocrat. p. 354. C. ταῦτ'—οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. Aristoph. Lys. vs. 1231. ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων. Apud Aristidem t. III. pag. 313. Themistocles τὸν Εὐρυβιάδην ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Eurybiadem *quum minus quam vellet moveret*, Cornel. Nep. Themist. c. 4. VALCK.

116 1. Πρὸς δὲ ἄρκτου τῆς Εὐρώπης] Tenendum est hoc loco id, quod ex IV. 42. et 45. discimus, Europam ex Herodoti ratione secundum totam Asiam superne porrigi, universamque Asiæ (quam nos vocamus) partem septemtrionalem comprehendere. SCHWEIG.

117 3. Amnis Ἄκης, an Ἄκις, vero nomine fuerit, ignoro. Siculus Acis ex Theocrito nihil juvat[d]. WESS.

Ib. ἐν οὔρεσι ἐόντων] Duo hic tradit Herodotus: primum, in quarum gentium finibus ista sita fuerit planities, quinque

[c] Et sic ms. Urbinas.

[d] Est quidem etiam apud Hesychium Ἄκις, Asiæ flumen: forsan ex hoc Herodoti loco. SCHWEIG.

gentibus contermina: præterea docet, in quorum illa fuerit olim ditione, quorumque esset imperio suo tempore subjecta: ἦν μέν κοτε Χορασμίων—(νῦν δὲ) ἔστι τοῦ βασιλέως: *olim quidem erat Chorasmiorum, nunc vero regis est*, sive *regis in ditione*, vel *sub rege*, ἔστι ὑπὸ τῷ βασιλεῖ, vel ὑπὸ τὸν βασιλέα: permutantur enim ista inter se. Sicut autem Herodotus, sic loquuntur passim Græci Latinique; præsertim in fœderum formulis: ex gr. Livius XXIX. 12. *ut Parthini—Romanorum essent; Atintania—Macedoni accederet.* Thucyd. VIII. 18. ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει — βασιλέως ἔστω: c. 37. utraque fœderis forma displicebat Lichæ c. 43. tertia vid. c. 58. Apud Xenoph. 'Ελλ. IV. p. 313, 36. dicebat Dercyllidas, ὅτι καὶ ἐν τῇ 'Ασίᾳ, ἣ ἐξ ἀρχῆς βασιλέως ἐστὶ, καὶ Τῆμνος καὶ Αἰγαί εἰσι (sic legerim:)—οὐχ ὑπήκοα ὄντα βασιλέως. Græca libertate pacis indignæ conditiones, ab Antalcida concitore denominatæ, ferebant τὰς ἐν τῇ 'Ασίᾳ πόλεις βασιλέως εἶναι: insularum tres solas, ut fuerant olim, εἶναι 'Αθηναίων, Xenoph. 'Ελλ. V. p. 322, 1. Hanc formulæ partem, ab Artaxerxe præscriptæ, suo jure notabat Isocrates Paneg. p. 68. E. p. 78. B. Panathen. pag. 254. E. De multis unius succedat locus Dionis Chrys. p. 324. ult. *si quis quærat*, τίνος ἐστὶν ἡ νῆσος; ἤ, τίνος ἡ Καρία; φήσουσι 'Ροδίων· ἐὰν δὲ ἄλλως ἐρωτᾷς, τουτὶ τὸ χωρίον; ἢ τὸν ἀγρόν; δῆλον ὅτι πεύσῃ τοῦ δεσπότου τὸ ὄνομα. Ceterum Asiaticæ gentes, hic Herodoto commemoratæ, aliunde satis innotuerunt, tum temporis obscura Græcis nomina, Parthi, Hyrcani, et Chorasmii. Χοράσμιοι etiam memorantur Herod. III. 93. VII. 66. Hecatæo in Asiæ periegesi ap. Athen. II. p. 70. B. Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα: horum partem Stephanus excitat Byz. in voc. Χορασμίη: ubi quæ censebantur ejusdem esse Hecatæi, verba sunt Herodoti his vicina, quæ suo nunc poterunt restitui parenti. Meminit et Chorasmiorum in Macrobiis Lucian. III. p. 210., ubi nomen scribitur prima producta, sicut in Dionysii Periegesi: vid. Cellarii Geogr. Ant. III. c. 21, 18. Multo sunt minus noti Σαράγγαι et Θαμαναῖοι: et in his variant etiam codices. Σαραγγαίων καὶ Θωμανίων legit in suis Valla; Σαραγγέων καὶ Θωμανίων, Gronovius ex Med.

Supra legitur III. 93. Σαραγγαίων καὶ Θαμαναίων: infra VII. 67. Σαράγγαι: hinc Ionica fit flexione Σαραγγέων. Demamus primam nomini literam, Ἀράγγαι nulli sunt, sed noti satis Δράγγαι. Veri valde videtur simile, barbaricum unius gentis nomen a Græcis diversimode fuisse pronunciatum, Σδράγγας, Δράγγας, Σαράγγας: quod et suspicatus est Fabricius ad Isidor. Charac. Pro καὶ Θαμανίων si qui codd. darent καὶ μανίων, cuivis facile Καρμανίων nomen hic subnasceretur: sed hariolationum desino. VALCK. — Herodoti hunc locum tractans Mannert in Geogr. Græcor. et Romanor. t. V. pag. 8. seqq., veterem scripturam ἐν οὔρεσι ἐόντων recte habere nec ulla indigere emendatione contendit: cæterum planitiem montibus cinctam, de qua hîc agitur, Indiæ regionem Caschmir intelligit, fluviumque Acen sive Acin eum esse censet, quem Arcesinen vocant rerum Alexandri scriptores, ab oriente in Indum influentem, hodie Tschunab vel Tschinab nominatum. Multo probabilior eorum sententia, qui planitiem, quam dicit Herodotus, ab oriente Caspii maris longe ab Indo remotam statuentes, Acen vel Acin amnem, quem ille vocat, eumdem atque Oxum esse autumant. Sic quidem Sainte-Croix in *Examen des Historiens d'Alexandre* p. 714. in eamdem partem inclinante Barbier du Bocage ibid. p. 829. seq. sic item Heeren in *Ideen* etc. p. 907. præeunte (quem ibidem laudat) Gatterero. SCHWEIG.

119 3. ἔδησε τὴν ἐπὶ θανάτῳ] τὴν—δέσιν intellige. Vid. Adnot. ad I. 109. SCHWEIG.

7. Ἡ δ' ἀμείβετο etc.] Cum memorabili mulieris responso comparavit et Sophoclea ex Antigone vs. 924. Wesseling. Diss. Herod. pag. 176. In continuis quatuor versibus tanta cum Herodoteis est similitudo, ut alter alterius velut interpres censeri queat, et, ut equidem puto, Sophoclea Herodotus dederit ad verbum propemodum expressa. Non me præterit, homines eruditos et Tollium in Fortuitis c. 4. sic statuere, ut Herodotea potius videri deberet Sophocles imitatus: ego vero, quod pace fiat illorum, aliter censeo; et, cur id adeo in animum induxerim, habeo rationes forte non adspernandas, quæ hic conmode non possunt explicari. Qui

Longino dicitur Ὁμηρικώτατος, XIII. 7. Herodotus, *Homerum* quem Polemo (Laërt. IV. 20.) vocabat *Tragicum*, Homereæ certe magnificentiæ proximum Sophoclem habuit in deliciis. Verum, hæc ut unde sint ducta liqueat, singula ponam seorsim: Sophocles: Πόσις μὲν ἄν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν. Herodotus: Ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι. Soph.: Καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτὸς, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον. Herod.: Καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτ' ἀποβάλλοιμι. Soph.: Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν, Οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτέ. Herod.: Πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο. Posteriores duo versus, quales minus sincere scriptos legerat apud Clem. Alex. p. 747. velut ex deperdito dramate petitos Grotius posuit in Excerptis pag. 153. Levem errorem correxit Gatakerus Adv. M. P. c. x. Novator Sophocles pro κεκρύφθαι vel κρυφθῆναι adhibuit τὸ κεκευθέναι: hæc est ratio, cur insolentius, genuinum tamen, κεκευθότοιν, in alia fuerit mutatum. Sophocles Œd. Tyr. vs. 977. θανὼν Κεύθει κάτω δὴ γῆς. Scholiasta: Κεύθει, ἀντὶ τοῦ κεύθεται, κρύπτεται· καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ, Μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν. Ab Antigones autem Sophocleæ et Intaphernis uxoris Herodoteæ judicio non valde dissidet illud Abauchæ Scythæ, qui, uxore liberisque tenellis post se relictis, ægrotantem amicum ex incendio servavit, narrante Toxari Lucianeo t. II. p. 565. [Toxar. s. Amicit. c. 61.] rogatusque causam, ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι· φίλον δὲ οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστί. VALCK.

120 1. Ὀροίτης] Satrapæ nomen unius literæ discrimen apud alios, Ὀρόντην adpellantes, habet: ex Nostri exemplo instauratur a Victorio in Cicerone Var. Lect. II. 4. et Davisio ubique ad Maximum Tyr. Diss. V. p. 511., non sine ratione; modo hoc ex fonte, sicuti Ælian. Hist. An. VIII. 11., hauserint; quæ quidem dubia res Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 14. WESS. Ὀρόντης Dio Chrys. XVII. p. 251. Larchero citatus.

3. νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ] Conf. c. 126. Nempe Bithyniæ erat præfectus. SCHWEIG.

4. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;] Simili sæpe in formula multitudinis numerus, qui tot in msstis, probatur: post pauca c. 125. ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε, quo Procopius modo Bell. Pers. I. 7. καὶ τοὺς περιόντας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεῖται, et lib. II. 5. ejusdem belli. Tale ἐν συμμάχων λόγῳ, Musæ VIII. 68. et alia ap. Portum. Nec diversum de Gelimere, ultimo Vandalorum rege, καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἥκων, Procopii Bell. Vand. lib. I. 7. WESS.

Ib. Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;] Minus adtendenti blandiri posset lectio codicum ἀνδρῶν: mihi genuinum videtur vulgatum ἀνδρός. *Viri* quidem *præstantes* εἶναι dicuntur ἐν λόγῳ: (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόγῳ restituerem in Euripidis Rheso vs. 149.) quique *nullo sunt numero*, οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ. Verum εἶναι ἐν ἀνδρῶν λόγῳ hoc sensu vereor ut Græcis fuerit in usu. Nisi fallor, σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ; tantundem est ac σὺ γὰρ ἀνήρ; *tu-ne vir fortis*, vel *egregius censereris?* sive σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ vel μέρει; Platoni in Menex. pag. 249. dicitur civitas bello defunctis ἐν κληρονόμου καὶ υἱέος μοίρᾳ καθεστηκυῖα. ἐν πολεμίου μοίρᾳ, Demosth. pag. 412, 92. *Tanquam privatæ sortis hominem degere*, ἐν ἰδιώτου μέρει διάγειν, Isocrat. Evag. p. 193. c. Eusebius Stobæi pag. 567, 9. ὅδε μὲν καὶ ὅδε ἄρχουσι καὶ τετιμέαται· τὸ δ' ἐμὸν ἐν ἰδιωτέω λόγῳ καὶ ἀτίμου. Eadem est Herodoti forma scribendi. VALCK.

121 1. καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τήϊον] Ætas hominis hinc constituta manet. Amores et Polycratis familiaritatem non persequor. Multa Bælius post alios in Lexico, verum copiosior, quam res postulabat, in scriptorum dissensu ventilando. Vixit Musarum Veneris Bacchique corculum Cyro Cambyse et Dario Persarum regibus: hæc discrepantiæ origo. Ipsa autem conmemoratio hæc Herodoti, verborum seriem et structuram si consideres, inplicatior atque ex interpositis parenthesibus paullo inpeditior est: hinc variæ conjecturæ et mutationes, quas doctis auctoribus relinquo. Pendent omnia ex οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι. WESS.

122 1. Αἰτίαι μὲν δὴ αὗται διφάσιαι etc.] Aliam caussam sævitiæ, quam in Polycratem Orœtes exercuit, ex Diodori Sic. Excerptis de Virt. et Vit. (t. II. ed. Wess. p. 557.) adnotavit Larcher. SCHWEIG.

2. Μύρσον τὸν Γύγεω] Genus-ne Myrsus ex Gyge, Lydorum rege, derivarit, non habeo, etsi veri specie defectum non sit, dicere. Nomen Lydum esse, Myrsi et Myrsili, Lydiæ regum tituli lib. I. 7. nitide declarant. Recurret homo lib. V. 122., ubi mendose et contra fidem codicum huc usque Μύρσης. WESS.

3. πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσσίου] De Minoë fatentur Thucyd. I. 4., Diodorus IV. 60. V. 54. et ibidem nominati. Minoëm inter et Polycratem tamen plures θαλασσοκρατοῦντας Africanus et Eusebius in Chronicis recensuerunt, a Casaubono in Polyb. p. 192. [ed. Gron.] et Seldeno de Mari Clauso lib. I. 10. ordine digestos et temporibus divisos. Sed hic reges et tyranni nominantur. Nam aut democratici aut aristocratici formula imperii gubernabantur fere Græci illi, penes quos dominium marinum toties, ut ap. Eusebium et Africanum traditur, variabatur, bene Seldenus: vere quoque Scaliger, ἀνθρωπηΐην γενεὴν esse tempus historicum, et opponi τῇ μυθικῇ, lib. III. Can. Isagog. pag. 278. Aliis ἀνθρωπίνη γενεὰ et ἀνθρώπειος spatium vitæ humanæ XXX. annorum aut etiam pauciorum, uti Artemidoro, Porphyrioque, quos Berglerus, huc non pertinentes, advocavit. WESS.

Ib. Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτα (vel πρῶτος) ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν: quod, mea quidem sententia, pæne significat idem atque illud de eodem Polycrate paulo ante dictum Herodoto, πρῶτος—Ἑλλήνων ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη. Thucydidi dicitur insulas sibi subjecisse Polycrates ναυτικῷ ἰσχύων, I. 13. Straboni, fuisse δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι, XIV. pag. 945. B=637. D. Qui maris tenuere mediterranei partem Græci, superbo θαλασσοκρατούντων insignes titulo, in aliquot insulas Ægæi maris exercebant imperium, sic satis interdum violentum; nam obniti quidem noverant dominationem affectantibus, sed moderate imperandi artem ignorabant Græci. Insulas, quarum imperium erat τὸ θαλασσοκρατεῖν, per contemptum νησύδρια Thessalus vocabat Jason apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 340, 8. Nobis ista nunc nota sunt, quæ forsan ignorassemus, absque Casauboni fuisset in Polybium commentario p. 97., qui pag. 192. et seqq. sequutus Eusebii ductum populos θαλασσοκρά-

τορας recensuit, hujus Herodotei tum forte loci non memor; nam quod de Minoë tradit Noster, enotavit e libro IV. c. 60. Diodori Siculi, idem illud de Minoë ter quaterve tradentis alibi. VALCK.

123 1. Μαιάνδριον Μαιανδρίου] Sæpius in c. 142. et seqq. Herodoto dicitur Μαιάνδριος. Præter Perizon. [ad Æliani Var. XII. 53.] vid. Hemsterh. ad Luciani p. 478, 510. [ad Necyomant. c. 16. et Contempl. c. 14.] Patris nomen filio fuit inditum, more minus inter Græcos usitato: Persas id ipsum fecisse nonnunquam, Herodotei demonstrant Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος, et Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. In duobus Demosthenis locis pag. 144, 98. et p. 744, 191. quinque memorantur patribus cognomines, Cephisophon, Cleon, ipse Demosthenes, Hippocrates, Diophanes, omnes ejusdem ætatis Attici: hoc ævo multo fuit illud usitatius quam olim. VALCK.

2. λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων] *Amphoras complures complens plumbo, summas operiens auro et argento*, Gortynios dum callide ludificabatur Annibal, ut a Græcis alia, hoc forte ceperat ex Herodoto consilium; nam Græce Pœnum scientem *nonnihil* etiam *temporis tribuisse literis* constat. Ut Polycratem Oroites, catos illos Athenienses non immeritos deceperunt Egestæi apud Thucyd. VI. 46. Diodor. XII. 83. Polyæn. VI. 21. Fraus dissimilis, qua Syracusanus Pythius bonum illum equitem Romanum circumvenit, Ciceroni venuste narratur, de Off. III. 14. VALCK.

Ib. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας] Larcherus ex Eustathio ad Odyss. θ'. 447. adnotavit, priusquam claves fuissent inventæ, arcas et fores, quas tuto clausas voluere veteres, loris fuisse colligatas, eisque nodis fuisse constrictas, quos nemo alius facile solvere posset: καὶ δύναται (ait Eustath. pag. 319, 9. ed. Bas.) καὶ εἰς παροιμίαν κεῖσθαι ὁ τοῦ Ὀδυσσέως δεσμὸς ἐπὶ τῶν σφραγιζομένων ἀσφαλῶς. De eodem more Reiskius etiam ad hunc Nostri locum monuerat. SCHWEIG.

124 ϛ. παντοίη ἐγένετο μὴ etc.] In Xenophonteis semel, ut puto, reperietur: ἐν παντὶ ἦσαν, μὴ etc. pag. 334, 8. Hinc diversum illud Herodoti significat, *in omnes se formas vertebat, obsecrans Polycratem, domo ne abiret:* δεομένη namque subaudiendum, additum ab Æliano Nat. An. XV. 21. παν-

τοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ: quod sæpe facit, Herodotum imitabatur Ælianus, cujus ista sunt VII. 10. παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Neutrum horum Portus adtigit. Quocunque *vehementiore mentis motu subito concitati, terrore* præsertim, seu *metu*, dicuntur παντοῖοι γενέσθαι. Uxorem metuens Xerxes Herod. IX. 108. παντοῖος ἐγένετο, *in omnes se formas vertebat*, ut ne dare cogeretur quod amata sibi petierat Artaynte. Vid. Luciani t. I. pag. 268. p. 725. t. II. p. 358. et p. 378, 78. ubi reperias παντοίους ὑπ' εὐφροσύνης γενομένους. VALCK.

Ib. παντοίη ἐγένετο] Quod Polycratis filiæ per quietem objectum dicitur somnium, id ipsum vidisse tyrannum et recitasse, cum Persarum regis jussu in crucem tolleretur, Philo Jud. prodidit apud Euseb. Præp. VIII. 13., alios fortasse secutus. Vid. Mangeium Oper. Philon. t. II. p. 639. WESS.

125 1. καὶ τὴν τέχνην ἀσκέοντα] Minimi refert, utrum eligatur: [ἀσκ. an ἐπασκ.] parendum tamen codicum imperio. Ἀσκέων πεντάεθλον IX. 32. pro quo ἐπασκήσας VI. 92. ἀσκεῖν χρηστότητα Eurip. Suppl. 872., κακότητα ἀσκεῖν Æschyl. Prometh. 1064. Superius Κροτωνιήτην ἄνδρα, ἰητρόν τ' etc. fortasse voluit, ut c. 122. Μύρσον—ἄνδρα Λυδὸν, nisi scribenti in oculis fuerit Homeri Ἰητρὸς γὰρ ἀνήρ. [Iliad. λ'. 514.] WESS.

2. ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρηκουσίων] Horum corruperat sensum Valla, qui ejectam a Gronovio reperit et in suo cod. vocem τύραννοι. Per Syracusanorum tyrannos, quorum μεγαλοπρέπεια cum illa posset Polycratis Samii componi, nullos, ut puto, designare potuit Herodotus, nisi nobilissimum illud par fratrum, Gelonem et Hieronem; nam primus etiam Hiero paulo ante jam illuc abierat, quam historiam suam conderet Herodotus; quo tempore Syracusis imperium fuit penes suum dominum, Populum. Utrumque cum excellenti viro Pisistrato comparans Plutarchus de Sera Num. Vind. p. 551. F. *Gelonem*, inquit, *novimus, et Hieronem, Sicilienses, et Pisistratum*, ὅτι πονηρίᾳ κτησάμενοι τυραννίδας, ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ παρανόμως ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες, ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημωφελεῖς ἄρχοντες. Gelo certe, libertatis

amantissimis civibus post obitum etiam desideratus, clementiæ fuit et moderationis, et propemodum regis qualem fingebant in umbra philosophi, verum exemplar; civibus dictus εὐεργέτης, καὶ σωτὴρ, καὶ βασιλεὺς, Diodor. XI. 26. Ad illum non æquiparandus frater Hiero, eruditorum istius ævi hominum studiosissimus cultor, Simonidis, Pindari, Bacchylidis, Æschyli, ceterorumque, (Ælian. Var. IV. 15.) eo dignus vel inprimis fuit Herodoto visus, qui hujus laudis ornaretur titulo. Sed his longe recentioris secundi Hieronis, (cum primo sæpe confusi,) sub Romanorum umbra regis fortunatissimi, mihi multo notior est μεγαλοπρέπεια. VALCK.

3. οὐκ ἀξίως ἀπηγήσιος etc.] Tentata hæc varie sunt, frustraneo successu: explicatione indigent, nulla correctione. Significatur, Polycratem, postquam *indigno modo qui narretur* fuisset ab Orœta occisus, in crucem sublatum. Modus supplicii, quem negat relatu dignum Herodotus, aliquod sine dubio crudelitatis insigne exemplum habuit. Solebant Persæ cruci suffigendis capita amputare, ut Histiæo VI. 30. et Leonidæ VII. 238., aut pellem detrahere; qua fortasse excoriatione, ut multum in tollendis iis, quorum corpora in propatulo postea ponebant, abusi etiam fuerunt in Polycrate. De Bagapate Ctesias Eclog. Pers. c. 58. τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς ἀνεσταυρώθη. Hæc magnus Casaubonus, atque, ut opinor, verissime, Exercit. XVI. ad Annal. Baronii p. 615. WESS.

126 2. καὶ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην] Hic iterum, si non fuisset interpolata, Vallæ versio, *post Cambysis obitum occupato a Magis regno,* demonstrasset attendenti, καὶ in κατὰ debere transmutari: μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον κατὰ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην. Necessariam correctionem esse sciens historiæ Persicæ nemo diffitebitur: vid. Herod. III. 61. et 67. Per septem menses Medus ille Smerdis regnavit cum fratre fraudis architecto: κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ evenerunt hic narrata. Ut passim ab aliis, κατὰ sic etiam adhibetur ab Herodoto I. 67. κατὰ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον, καὶ τὴν Ἀναξανδρίδεώ τε καὶ Ἀρίστωνος βασιληΐην ἐν Λακεδαίμονι. Vid. Leopard. Em. XI. c. 5. VALCK.

Ib. Μιτροβάτεα etc. Conf. cap. 120. SCHWEIG.

3. ἀγγαρήϊον] Exquisitius hoc est quam pro scribarum ingenio. Ἀγγελιηφόρους in Musis ignorat nemo. Ἀγγαρήϊος Persarum voce idem. Testes ἄγγαροι, toties apud alios obvii, tum ἀγγαρεύειν, docte illustratum a Riccardo ad Homil. Procli XVIII. p. 523. et Stolbergio Exercit. Ling. Gr. p. 152. Herodotus Ionica specie ἀγγαρήϊον extulit, quando de Persarum vehiculari cursu τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον VIII. 98. liquido docens, in regum nunciis, sive pedibus seu curru eant, voci sedem esse. WESS.

Ib. ὑπείσας] Bis terve reperitur apud Nostrum ὑπεὶς, I. 156. et III. 52. et hoc loco præbet idem S. Si vel plures darent, servandum tamen rarius illud Ionicum judicarem ὑπείσας. Ut hic ἄνδρας οἱ ὑπείσας, sic legitur VI. 103. νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. Formam grammaticis ferme ignotam, ut Iones, sic veteres etiam adhibuerunt Attici: ἀφεῖσα, ἀφεῖσαν, est in Thucyd. V. 81. et alibi. VALCK. Æque Ionicum ὑπεὶς est, et ὑπείσας: sed ὑπεὶς τῆς ὀργῆς locis citatis, a verbo ὑφίημι, *remitto*; at ὑπείσας vel ὑφείσας ab ἕω, *colloco*. SCHW.

127 2. οὐκ ἐδόκεε πέμπειν] In his requiritur vocula, quæ in vicinis est superflua. Scripsisse adeo Nostrum arbitror, στρατὸν ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἐδόκεέ οἱ πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων: neque enim οἰδεόντων, si plures dant codices, alteri οἰδαινόντων postponerem: legitur et III. 76. μηδὲ, οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, ἐπιτίθεσθαι. Platonis imago non multum distat, πόλιν et ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν memorantis, de Rep. II. p. 372. E. de Leg. II. p. 691. E. VALCK. At nec ullo incommodo subintelligi dativus οἱ ad ἐδόκεε potest, et peropportuna eidem voculæ sedes deinde est, *rebus ei* (id est, *rebus ejus*) *nondum satis tranquillis*. Cæterum, intercidisse in codicum aliquo οἱ ante οἰδεόντων, nemini mirum videbitur. SCHWEIG.

128 2. παλλομένων δὲ λαγχάνει] In his etiam fuit erratum. Idem sæpe dicitur κληρουμένων δὲ λαγχάνει: nam, quod Ionice πάλλειν et πάλλεσθαι, vulgo κληροῦν dicebatur et κληροῦσθαι: quæ duo sane differunt significandi dote. Sive *præfectus sortitioni*, seu *sortes* in aliorum gratiam *conjiciens in gale-*

am, sitellam, vel *urnam,* a *concussione* πάλλειν κλήρους, et πάλλειν dicebatur simpliciter, vulgo κληροῦν. Πάλλεσθαι et κληροῦσθαι, *qui sortiebantur,* sive *rem inter se sorti committebant. Quem* ex his *tangebat sors,* sive, *cujus sorte nomen excidebat,* is λαχεῖν dicebatur, vel κλήρῳ λαχεῖν [III. 83.], Herodoto πάλῳ λαχεῖν, [IV. 94. 153.] et Æschylo Sept. c. Theb. vs. 55. Κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν Ἕκαστος αὐτῶν. In Soph. Elect. vs. 711. agonistas brabeutæ Κλήροις ἔπηλαν. Hoc activo verbo Κληροῦν est et Aristophani Eccles. 678. Contra Callim. Hymn. in Jov. vs. 64. ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε Πήλασθαι. Homerus Iliad. ο'. 191. Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ Παλλομένων. Hoc et κληρουμένων λαγχάνει, Xenoph. p. 22, 28. Lysiæ p. 105. Demosthenes p. 322, 22. κληρουμένων πρῶτος αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχεν. Turpe mendum, ut alia non pauca, reliquerunt in Harpocrat. Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονόμων: corrige κληρουμένων. Valesius, κληρούντων dum scribebat, Attici forte moris non recordabatur. VALCK. Citat h. l. Suidas in Πάλος.

5. εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν] Misellum εἴ οἱ placere [Gronovio et Porto] non potuit, quoniam ἐνδεξαίατο ex ἐνδέχεσθαι repetitum iverunt. Fac Ionum more ab ἐνδείξασθαι descendere, et voculæ tuta erit statio. Diodori sunt, καὶ μὴ βάρβαρον ὠμότητα πρὸς ὁμοεθνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι, lib. XIII. 27. et in Excerpt. t. II. p. 631. μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. Nobile Paulli est Apost. Ἀλέξανδρος πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο 2 Tim. IV. 14. Alia prudens negligo. Artibus autem Bagæi ad Orœtem pessumdandum conveniunt Macronis technæ in Æl. Seiano ap. Dionem Cass., et Olympii sive Honorii Imp. in Stilicone opprimendo ap. Zosimum. WESS.—Facile equidem patiar εἴ οἱ ἐνδεξ. restitui. SCHW.

7. μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς] Vertunt vulgo cum Valla, *lanceas deposuerunt.* An *submiserunt ei lanceas,* aut *tradiderunt?* Nescio an militaris formula sit μεθιέναι τὴν αἰχμὴν, cujus vim mihi haud satis liquere profiteor. SCHWEIG.

129 2. ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων] De Dario, καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγεσίοις, τοῦ ἀστραγάλου ἐκχωρήσαντος Dio Chrysost. Or. XIV. p. 231. ex Herodoto, dissensu exi-

guo, iterato Or. LXXVII. p. 652. πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππου μεταχωρήσας ὁ ἀστράγαλος: major est in medici nomine, quem Δημοδόκον, incertum sua-ne an aliorum culpa, adpellat. Fieri potuit, ut Δημοδόκος, quo de Aristoteles Eth. ad Nicom. VII. 8. in oratoris animo fuerit. In Himerii Eclog. pag. 71. ed. Steph. Δημοκίδης ὁ Κροτωνιάτης, etiam ap. Photium Biblioth. p. 1142., ubi Sophistæ verba Hœschelii adjumento correctiora leguntur. WESS.

3. στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι] Hæc et vicina obversabantur Dioni Chrys. Or. XIV. p. 231. B. et LXXVII. p. 652. D. et 653. ubi chirurgi εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας Darium ἐνέβαλον, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον: tum tangit laudabile Democedis facinus, invidos medicos Ægyptios e præsentissimo liberantis periculo, narratum Herodoto c. 132. Bis in Dione medicus Crotoniata dicitur Δημοδόκος, qui fuit Δημοκήδης, et Democedes etiam vocatur Timæo ap. Athen. XII. pag. 522. B. et Æliano Var. Hist. VIII. 17. VALCK.

4. ἀγρυπνίῃσι εἴχετο] Sic ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι IV. 131. IX. 97., ἀμφιβολίῃ ἐχόμενος V. 74. Æliani Var. XIII. 35. φαλαγγίων κνήσμασιν ἐχόμενος, Luciani Scyth. c. 2. τῷ λοιμῷ ἐχόμενος. WESS.

130 2. κατεφάνη — τεχνάζειν ἐπιστάμενος] Vallæ Latina, *visus Dario fuit notitiam artis perite didicisse*, mala sunt, damnataque ab H. Stephano Thes. t. III. p. 1437., Suidæ interprete, et Reiskio. *Dolos et strophas noverat* Democedes, ut artis medicæ peritiam dissimularet. Id τεχνάζειν. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, *dissimulandi artibus utentem*, infra lib. VI. 1. WESS. Larcherus monuit, ἐπιστάμενος hic accipiendum quasi esset καίπερ ἐπιστάμενος. SCHWEIG.

3. φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην] Præferrem, si codices subministrarent, φλαύρως ἔχειν τῆς τέχνης: quo modo sæpe loquuntur veteres: μακαρίως ἔχεις φρενῶν: Θράκης παρόδου χρησίμως ἔχειν: οὕτως εὐνοίας ἔχων: αὐχμηρῶς εἶχε τοῦ προσώπου: οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης. Horum primum est Dionysii Tyr. ap. Stobæum p. 531, 14. Postremum Platonis ita transtulit Latine Cicero: *cum ignorem quam sit doctus, quam vir bonus?* Tusc. V. 12. VALCK. — Tenent

vulgatum libri omnes: et perinde sane (κατὰ) τὴν τέχνην, atque τῆς τέχνης (ἕνεκα) dicere licuit Herodoto. SCHWEIG.

4. ὥς οἱ ἐπέτρεψε: sc. ἑαυτὸν, aut τὸ πρᾶγμα. SCHWEIG.

7. ὑποτύπτουσα] Quid sit ὑποτύπτειν ante hos 50 annos Kusterum docuit Hemsterhusius: vid. ad Aristoph. Av. vs. 1145. Kusterus dedit et Berglerus Herodotea ex lib. II. c. 136. ubi κοντῷ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην notat *conto in paludem immisso egerentes quod adhærebat luti:* omisere locum Herod. VI. 119. ὑποτύψας τούτῳ ἀντλέει. Aristophanis anseres, latis pedibus usi *veluti palis,* ὥσπερ ἄμαις, lutum *eruentes,* ὑποτύπτοντες, in pelves ἐνέβαλον. Similiter uxores Darii quæque dicuntur ὑποτύπτουσα φιάλῃ, tanquam palis usæ phialis: nec mirum; phialarum enim ampla quidem erat capacitas, sed lata figura palarum instar: vocem idcirco Hebræam יעים, qua palæ designantur, φιάλας interpretantur Numer. IV. 14. In Homero φιάλην exponunt χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβετῶδες: vid. Athen. XI. p. 468. E. p. 501. A. Eustath. ad Iliad. ψ΄. p. 1412, 30. et Wetsten. ad Ioannis Apoc. 5, 8. *Vas* sive *poculum* ἐκπέταλον amplum est, atque *expansum instar folii* vel *laminæ:* Athen. XI. p. 485. E. 494. E. 496. A. Harpocrat. in voc. Τριπτῆρα. Istarum itaque Darii uxorum unaquæque donabat Democeden (fortasse regio more προπεπωκυῖα·) Λαβοῦσα πλήρη χρυσίων [μεσόμφαλόν γε] φιάλην: sic apud Athen. XI. p. 502. A. scribendus est Theopompi Com. tetrameter, ex Althæa sumtus. VALCK. In varietate lectionis not. m, post "φιάλην cum S." Adde, Deinde ἐς inserui e Toupii conjectura.

131 3. Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέων] Polycratem non miror de male quæsitis adeo munificum in medico fuisse remunerando; sed mirarer equidem Æginetarum, atque istius temporis Atheniensium munificentiam; nisi suspicarer, ut alibi numeros, hic summam quoque pecuniæ nimium ab Herodoto amplificatam. Dum opibus etiam Atheniensium civitas erat potentissima, legatis in diem, Aristophanis ævo, duæ dabantur drachmæ: vid. Arist. Acharn. 66. Centum drachmæ unam duntaxat minam conficiunt, quales minas centum annuas dedissent Democedi: huc adde, medicis vix ullam tum publicitus datam fuisse mercedem. Pluti versus est 408. Τίς

δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει; Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδέν ἐστ', οὔθ' ἡ τέχνη. Sed ante bella Persica cuperem equidem edoceri, unde tanta fuerit in Atheniensium ærario pecuniæ vis, ut peregrino medico annuum adsignare commode potuerint salarium talentum et minas quadraginta, sive, secundum nostram putandi rationem, tria millia Carolinorum. Illud adeo vix credibile, si verum est, oportet iste Democedes ad rem valde fuerit attentus, qui minas ad centum viginti tantum adjicienti tyranno suam maluerit operam addicere, quam Atheniensibus in libera civitate. Quibus exploratæ sunt Atheniensium opes diversis temporum articulis, Herodotea mecum, credo, mirabuntur. VALCK.

4. Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο] Voluit-ne codex S. ἰητροὶ ἐλέγοντο, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα εὐφημίζοντο? Sententia non erit mala, fortasse etiam nonnullis speciosa, mihi tamen ex critici interpretamento nata. Democedes et Crotoniatæ medici plura scholæ Italicæ videntur debuisse: Pythagoras, artis non inperitus, tum temporis Crotone docebat. Milo, Democedis socer, testis erit c. 137. Ut taceam illustrem in Pythagoræ rebus memoriam Democedis apud Jamblichum Vit. Pyth. c. 35. Conf. Clericum Hist. Medic. lib. II. 2. p. 79. WESS.

133 1. ἔφυ φῦμα] Generalius Athen. XII. p. 522. B. τὸν μαστὸν ἀλγήσασα. *Vomicæ morbum* φῦμα explicat Plin. Nat. Hist. VII. 50. eadem spectans, quæ Plutarchus de Jasone Pheræo t. II. p. 89. C. ἔπαισε τῷ ξίφει τὸ φῦμα καὶ διεῖλεν οὕτως, ὥστε σωθῆναι τὸν ἄνθρωπον—τοῦ φύματος ῥαγέντος. Sed tyranno profuit ruptum tuber, Atossæ inconmodum auxit. WESS.

3. ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα] Restituit etiam Gronov. I. 10. παρὰ βαρβάροισι καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν, ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει. Quam ex M. præpositionem ἐς adjecit, illam merito non necessariam judicabat, quo humaniorem in Herodoto poliendo successorem ne optasse quidem tacitis votis potuit Gronovius. Thucyd. I. 5. οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον. Ælian. Var. I. 21. οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων. *Quæ habent* vel *adferunt ignominiam*, dicuntur αἰσχύνην ἔχοντα, vel φέροντα: in his valde dubitari potest an locum

suum ἐς possit tueri. Sæpenumero quidem iisdem verbis ἔχειν et φέρειν adjicitur ab Herodoto præpositio; sed in diversissimis loquendi formis, in quibus illa significant *spectare* vel *pertinere*. II. 52. τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα. IX. 42. τὸν χρησμὸν, τὸν Μαρδ. εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν. IX. 32. οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ' ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ—μαντήϊον. VIII. 137. ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. Talia, Herodoto frequentata, parcius alibi reperientur, præterquam apud ejus imitatores, quos inter eminet, in his etiam adhibendis, Pausanias: hujus VIII. p. 701. legitur φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ᾆσμα, et X. p. 842. Lib. I. p. 104. τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες. II. p. 133. τὸ ἐπίγραμμα ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχε. V. p. 380. ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα. V. p. 417. ista ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα. p. 427. τῆς ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὔμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν. Cum postremis comparari potest hoc, diversum tamen, Antiphontis Or. IV. p. 119, 7. τὰ ἴχνη τῆς ὑπονοίας εἰς τοῦτον φέροντα: et p. 120, 8. τὰ ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα. Hæc ad manum non erant Arnaldo scribenti Var. Conject. p. 210. et p. 416. Monstret mihi quis in Herodoto vel aliis scriptoribus optimis, τὰ εἰς δειλίαν, vel βλασφημίαν, vel εἰς ὄνειδος φέροντα, fatebor etiam dici potuisse τὰ ἐς αἰσχύνην φέροντα: sed quæ diversi sunt generis mihi non incognita, quod nimis fit frequenter, permisceri nolim. VALCK.

134 5. αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι etc.] Ex Democrito habet Stob. Serm. CXV. p. 592. Αὐξανομένου γὰρ τοῦ σώματος, συναύξονται φρένες· γηράσκοντος δὲ συγγηράσκουσι etc., quæ his ita respondent, ut eodem fonte manarint. Sæpe opinatus sum, perperam Democriti nomen fragmento apud Stobæum adpingi, debuisse enim Herodoti. Nunc, cum ambo ejusdem fuerint temporis et æquales, philosopho et medico dictum, ipsius sententiis bene congruens, nolo auferre. Galeni similem apud Eustathium professionem non miror, quippe τὴν κρᾶσιν, sive corporis temperamentum, humanam animam arbitrati. Nec Aristotelicum Polit. lib. II. c. 7. Ἔστι γὰρ, ὥσπερ καὶ σώματος, καὶ διανοίας γῆρας. Notæ philosophi sunt de mente humana fluctuationes. Bene observavit Hier. Mercurialis Var. Lect. IV. 3. tolerari utcunque ea posse, si

de operationibus animæ, quatenus ex instrumentis corporis pendent, accipiantur. Mihi sese probavit hoc Heraclidæ Pont. Allegor. p. 485. ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥῶσις. WESS.

Ib. αὐξανομένῳ γὰρ etc.] Suo tributa parenti prostant in Scholiis ad Hom. Od. β'. 315. Dixisse fertur Antipater Tarsensis lib. II. de anima, secundum decreta Stoicorum: ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ, καὶ πάλιν συμμειοῦται. Traditur hoc in Scholiis Homeri Leidensis ad Iliad. λ'. 115.[c] quod neque ex Eustathio constat, nec Diogene Laërtio, neque aliunde forsan didicissemus. Verborum sententia neque Democrito disconvenit: *cum corpore*, ait Lucret. III. 447. *Crescere sentimus pariterque senescere mentem.—Post ubi jam validis quassatu'st viribus ævi Corpus, et obtusis ceciderunt viribus artus; Claudicat ingenium, delirat linguaque mensque:* γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι (καὶ αἱ φρένες,) καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται. Quintilianus in re diversa, Inst. Or. X. 5. *Necesse est*, inquit, *ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retundatur.* Quod, ut puto, sumserat ex Herodoto, Livius VI. 23. L. Furium facit *juvenibus bella data*, dictitantem, (Herod. νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἶς ἡλικίην. cf. Homer. Iliad. χ'. 71.) *et cum corporibus vigere et deflorescere animos.* Petebant ista Camillum: is *exactæ jam ætatis erat; sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat.* Tales fuere semper, et sunt etiam nunc, de quibus idem dici queat, quod scribit Livius de M. Furio Camillo. Materiæ, quam tractabat, ubique memor Longinus π. Ὕψ. sect. IX. sub fin. magnifice, γῆρας, ait, διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου, Odysseæ conditoris, atque in illa similis ἡλίῳ καταδυομένῳ. Moriens Cyrus Xenophontis Κυρ. Παιδ. VIII. p. 138. de se ipse testabatur: τοὐμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ᾐσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γενόμενον: quæ libenter adhibet Ciceronis Cato major de Sen. c. IX. Qui fertur esse Xenophon, quando secedit a Xenophonteis ex historia Græca ad verbum describendis, frigidus Agesilai laudator et sophista, p. 86. ed. Hutchins. Δοκεῖ δ' ἔμοιγε καὶ

[c] Et in Venetis Scholiis a Villoisono editis. SCHWEIG.

τόδε μόνος ἀνθρώπων ἐπιδεῖξαι, ὅτι ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ῥώμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν. Qui libellum istum olim tamquam Xenophonteum adhibuere, vel videntur adhibuisse, horum mihi testimonia, plerorumque opinor, sunt in numerato. VALCK.

7. ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆσδε τῆς] Infra lib. IV. 117. Darius γέφυραν ζεύξας—διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἤπειρον. De ancillis Atticis ab Atossa sibi expetitis, et belli Persici origine, Ælian. Hist. An. XI. 27. Claudianum credo lib. II. in Eutrop. 200. ad eas allusisse: *Felices—quibus Argivæ, pulcræque ministrant Thessalides, famulas et quæ meruere Lacænas.* WESS.

135 1. καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε] Solens Homerum imitatur Iliad. τ'. 242. Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον. Quod dudum animadvertentem Eustathium p. 1182, 30=1248. extr. operæ est audire. Τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον· ἅπερ Ἡρόδοτος ζηλώσας φησὶ, ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε. WESS.

Ib. καὶ ἅμα τ' ἔπος ἔφα] Vulgabatur ante Gronov. καὶ ἅμα ἔπος τ' εἶπε. In aliis codd. nec reperitur εἶπε, neque ἔφα. Hoc, Doricum, ferri nequit: sed Herodotea sunt, ἔφατο, ἐφάμην, φάμενος: extra poëtas illa quidem rarissima, nisi quod Ælianus in Var. Historia ἔφατο, II. 2. et frequenter adhibuerit alibi. Herodotum itaque scripsisse suspicor: ταῦτα εἶπε· ἅμα τε ἔπος ἔφατο καὶ ἔργον ἐποίεε: *ista dixit, et simul atque dixisset, rem aggrediebatur:* sive, *nec dicta res morata,* ut loquitur Justinus II. 3. Solet et Noster ita loqui, I. 112. ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε,—καὶ ἀπεδείκνυε. IV. 150. ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα καὶ ἐδείκνυε. cf. VIII. 5. Homereum illud, ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον, in sermone quotidiano dicebatur de re *dicto* pæne *citius* confecta, ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον, Zenob. I. Prov. 77. Quando ad ἔργον adjecit Herod. ἐποίεε, putem et ἔπος ἔφατο non spernendum; præsertim ubi M. ἔφα ostentat. In Euripidis Bacch. vs. 1080. Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς: hoc tempus (non ἐστήριξε) poscit usus Euripidis et ratio locutionis: vid. Electr. 788. Plutarch. t. II. p. 782. c. Chariton VII. p. 122. Spanhem. in Callim. Hymn. in Jov. 87. et 92. Homerus Iliad. τ'. 242. Αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος

ἐὴν, τετελέστο δὲ ἔργον. Est sane sublime dictum, quidquid disputent viri docti, notum illud: εἶπεν ὁ θεὸς, γενέσθω, καὶ ἐγένετο. VALCK.

5. οὔ τι ἐπιδραμὼν πάντα etc.] Hæc indicant Democedem non *cupide involantem* donata accepisse cuncta. Verbum ἐπιτρέχειν eum significatum requirit. Aristides t. II. p. 401. ed. Jebb. εἴ σοι περὶ παίδων εὐχομένῳ, τῶν θεῶν εἴποι τις, ὡς ἔσονται μὲν —οὐκ ἂν δέξαιο; οἶμαι μὲν καὶ ἐπιδράμοις: *imo vero cupide accurreres et arriperes*. Cujus ego loci indicinam Abreschio, verissime addenti, Jo. Chrysostomo in deliciis illud ipsum fuisse, debeo. Vide Nostrum VIII. 32. WESS. Verbo ἐπιτρέχειν, *arripiendi, sibi vindicandi* notione, cum dat. casu usus est Appian. Punic. c. 94. SCHWEIG.

136 1. Γαυλὸν μέγαν] Etymologus p. 222, 28. λέγεται δὲ καὶ τριήρης γαῦλος, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν. In Ms. Trajectino, διὰ τὸ κοῖλον καὶ πλεῖστα δέχεσθαι. Cyrilli Lexic. Ms. eadem, indicio Alberti ad Hesychii Γαυλός. Splendidæ sunt nugæ, quod Gronovium non fugit. Γαυλὸς et ὁλκὰς eadem navis, sive *oneraria*, minor trireme. Vox est Phœnicum lib. VIII. 92. ex גל *gol, gaul*, ob curvam rotunditatem, auctore Bocharto. WESS.

3. ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος] Vulgata ἐκ Κρηστώνης nullis defendi machinis potest: nam nulla unquam in Italia urbs Crestone. Habet τὴν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν lib. I. 57. quæ utrum Italica fuerit, disputavimus uberius. At demus dubia in re eam Italiæ, huc sane referetur perperam, siquidem in mediterranea regione sedem occupans Corton est sive Cortona, modo ne fallat Dionysius Halicarn. Quid porro ἐκ Κρηστώνης τῆς Δημοκήδεος? neque enim Crestonæus domo et origine Democedes, verum Crotoniates. Atque hæc Gronovium nihil esse morata, merito demiror. Retinuit Vallæ Latina, *ibi Aristophilides Tarentinorum rex, et ipse Crotoniensis*, ad ipsius Græca οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Vallæ liber ἐκ Κρότωνος, sicuti V. et S. Quæ quidem si adjuves, et ὁ ἐκ Κρότωνος reponas, tolerabilis, sed durior erit sententia: *Ibi vero, qui ex Crotone Democedis, Aristophilides*. Nec liquet aliunde, Aristophiliden, Tarentinorum regem, Crotone na-

tales accepisse. Mihi cum locus hic novationem effugere nequeat, blanditur cum maxime editum ἐκ ῥηστώνης, *ex indulgentia*, ῥαθυμίᾳ, *facilitate*que Democedis, Tarentino regi in exarmanda navi et Persis vinciendis nimium concedentis. Addunt novanti consensum K. et Hemsterhusius, Geinozius, Valckenarius. WESS.

Ib. ἐκ Κρηστώνης] Mihi quoque dudum venerat in mentem ἐκ ῥηστώνης: quod viros insignes adsequutos conjectura liquet ex Wess. Diss. Herod. p. 31. Memineram olim in Herodoto vulgatum ἐς Σάβας, pro ἐς Ἄβας, et contrario vitio scribi ἐς Ἰνδοὺς, et ἐς Κῶλον, ubi ἐς Σινδοὺς et ἐς Σκῶλον exhibebit editio Wesselingi, cui hanc correctionem adfirmandam relinquo. Multa mihi quidem in mundo sunt, quibus usus varii vocis ῥαστώνη possent adfirmari; perpauca tamen ad sententiam apte respondentia, quam hic locus me judice postulat. VALCK. Quidni vero, ῥηστώνην *facilitatem* et *indulgentiam* intelligentes, vocab. Δημοκήδεος pro genitivo objecti, quem dicunt grammatici, acciperemus? Sic fecerit istud Tarentinorum rex *indulgentia in Democedem*, scilicet, quo ei gratificaretur, et faciliorem ei redderet fugam. Corayus apud Larcherum, ἐκ ῥηστώνης τοῦ Δημοκ. interpretatur ἐκ ῥᾳδιουργίας, ἐκ τέχνης, ἐκ σοφίσματος τοῦ Δημ. SCHWEIG. Schweighæuseriana interpretatio ferme cum Larcheriana congruit, *par bonté pour Démocèdes.*

137 2. τοῖσι σκυτάλοισι] Athenæus de Persis et Democede paria ferme, sed alio ex fonte XII. p. 522. Mox πῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει; verti debuerant, *an regi Dario sufficiet hanc a vobis injuriam perpeti?* Scriptor ipse lib. VIII. 70. οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη, *satis illis dies non erat.* WESS.

4. ἢν ἀπέλησθε ἡμέας] Perperam Valla: *si nos dimiseritis.* Melius Gronov. *si nos spoliaveritis:* quæ intacta reliquit Wess. Equidem cum H. Stephano αὐτὸν vel τοῦτον subintelligendum putavi, quem etiam Larcherus secutus est. SCHWEIG.

138 1. Γίλλος] Negligi hic non debet, Apuleio Florid. p. 351. auctore, Pythagoram, Cambysis olim captivum, *a quodam Gillo Crotoniensium principe reciperatum.* Gillus, philosophi liberator, non alius atque hic videtur. Respondet ætas;

nec officit, quod *Crotoniensium princeps* audiat, multum. Quid enim, si duplicem, ut plures olim, habuerit patriam, et exsul Crotone consederit aliquantisper? Consentiunt, etsi discordes in Pythagoræ vita et tempore, Bentleius Diss. de Epist. Phalarid. p. 70. et Dodwellus Exercit. de ætate Pythag. p. 250. WESS.

139 2. Συλοσῶν ὁ Αἰάκεος] Recte: nam filius Sylosontis Æaces vocatur VI. 13. Αἰάκης—παῖς Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Sami tyrannus ille patri successerat Sylosonti, de quo multis hic agens Herod. illud non tradit, acerbum in subditos exercuisse imperium: πικρῶς ἦρξεν, inquit Strabo XIV. p. 945. D= 638. C. ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις: et Zenob. III. Prov. 90. Uterque senarium nobis servavit Ionici cujusdam poëtæ suavissimum: Ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη, cujus auctor respexisse potius videtur Herodoto narrata c. 149. Antiquiora tempora spectat, tyrannidem nempe Polycratis, Anaximenis quæ fertur Epistola apud Laërt. II. 5. ad Pythagoram scripta, Εὐβουλότερος εἶς ἡμέων, μεταναστὰς ἐκ Σάμου ἐς Κρότωνα· ἐνθάδε εἰρηνεύεις· οἱ δὲ Αἰάκεος παῖδες [ἄλλοις τὰ] κακὰ ἔρδουσι: uncis a me inclusa quomodo sananda sint, non liquet[e]: scribi potuit ἄλγιστα κακὰ, vel μέγιστα: quod alicui primum forsan incidat, ἀλλήλους, vel ἄλλος ἄλλον, illi se non probaret, qui in obtinenda tyrannide Polycrati fratres Sylosontem et Pantagnostum adjutores fuisse didicisset ex Polyæno I. 23, 2. Hi tres, nisi fallor, sunt οἱ Αἰάκεος παῖδες in Anaximenis epistola; in qua hoc tamen liquet, pro ἐπέχοι, scribendum ἔτι ἔχοι: κῶς ἂν οὖν Ἀναξιμένης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογέειν. VALCK.

3. λαβὼν χλανίδα—πυῤῥὴν] Tzetzes Chil. III. p. 312. Babylone Darium a Sylosonte amiculum inpetrasse errans scribit, ἐκ Συλοσῶντος δὲ λαβὼν δῶρον πυῤῥὰν χλαμύδα: neque id ex vero: *læna* fuit, non chlamys. At ejus opinionis consortes habuit Suidam in Χλαμὺς et Append. Prov. Vatic. p. 281. WESS.

Ib. ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος] Hic majori jure, quam supra

[e] Facillime corrrexit Porsonus, ad Eurip. Med. 44. reponens ἄλαστα. Nec male, quod ad literas, ἄνοιστα Schweighæuserus.

c. 127. ex perversa scriptione Med. Cod. ἐπιθυμέου, poni potuerat ἐπεθυμέε, commendatum a vicino ὠνέετο. Cambysis satelles chlamydem ἐπεθύμεε ὠνέεσθαι. Herodotus in istum sensum scribit simpliciter ὠνέετο, sicuti I. 69. χρυσὸν ὠνέοντο Lacedæmonii, quod aurum Crœsus ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην. vid. Wesseling. ad I. 68. Mirum hic toties cur dicatur χλανὶς, quæ fuerit χλαμύς: voces librariis frequenter inter se permutantur. Græcis, ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ ἐσθῆτι, instar proverbii adhibebatur ἡ Συλοσῶντος χλαμὺς, Diogenian. Centur. V. Prov. 14. Æliano Var. Hist. IV. 5. dicitur Darius accepisse Sylosontis ἱμάτιον: sic, ut notum, eximie *pallium* vocabant: initio I. de Rep. Plato, καί μου, inquit, ὄπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος τοῦ ἱματίου. Lucian. t. III. p. 255. Terent. Phorm. V. 6, 23. *puer ad me accurrit Mida: Pone adprehendit pallio.* VALCK.

5. δίδωμι δὲ ἄλλως] ἄλλως διδόναι, *gratis donare*, ponitur contra χρήματος πωλέειν. Dicit Syloson *gratis se, si prorsus ita fieri oporteat, amiculum illi dare.* WESS.

140 1. εὐηθίην recepi (ut alia ad lib. II. 18.) *simplicitatem* quandam et *facilitatem in donando* intelligens, non *stultitiam*. Junxisse Demosthenem φιλανθρωπίαν καὶ εὐήθειαν indicavit Thom. Mag. verissime: sic Or. in Timocr. p. 451. πραότητα καὶ εὐήθειαν habet Fals. Leg. p. 213., alia ex Erotico missa facio. Vide Galen. in Hippocr. Progn. p. 154. et Wasse et Duker. ad Thucyd. III. 83. WESS.

5. Syloson cum Darium νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα convenerit, colloquium congruet principio Olymp. LXV. WESS.

Ib. ἤ τις ἢ οὐδείς κω] Recte suam ex M. formam recepit venustum illud, ἤ τις ἢ οὐδεὶς, *nullum*, vel *ferme neminem* significans. Proverbio dicebatur, εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. Cyrus Xenoph. Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 12. τούτων τῶν περιεστηκότων ἤ τινα ἢ οὐδένα οἶδα: ista sollicitantis H. Stephani conatus, hominis Græce perdocti, monstrat formulæ rarissimum usum. Advocato etiam Aristide (t. I. p. 285.) loca Xenophontis et Herod. comparavit G. Canter. Nov. Lect. VII. c. 6. Æliano sophistæ hoc adeo visum fuit elegans, ut quater minimum adhibuerit de Nat. An. V. 50. VI. 58., ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις ἢ οὐδείς. VII. 8., θαυμάζει τις (ἤ τις) ἢ οὐδείς: et XIV.

26. Ad tantilla quoque Gesnerum adtendisse, indicant doctissimi viri Prolegomena. VALCK.

142 2. βωμὸν et τέμενος exemplo Homeri junxit Iliad. θ'. 48. Vallæ τέμενος *fanum*, si Livii lib. X. 37. modo, non absurde. *Aream arœ aut templo undique circumdatam* designat Pausanias VI. 6. τέμενός τε ἀποτεμνομένους οἰκοδομήσασθαι νεών. Josephus quoque Bell. Jud. I. 21, 2., marmor Aphrodisiense in Antiq. Asiat. Chishul. p. 154., Philo Jud. Leg. c. I. p. 1014. Et quis non? WESS.

3. τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω] Pariter Xerxes, αὐτὸς δὲ, τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιήσειν VII. 136. WESS.

5. ἱερoσύνην] ἱερωσύνην scribunt vulgo Græci; ἱρωσύνην suo more dedit Herod. In centenis nominibus ο μικρὸν præcedit istam terminationem; in perpaucis ω μέγα: sed in his paucis est ἱερωσύνη. Utraque scriptio certa nititur ratione: *sacerdos* ἱερώμενος et ἱερωμένη dicebatur, *Dei Deœve sacerdos*, ἱερᾶσθαι θεῷ. VALCK.

143 3. ἐβουλέατο εἶναι ἐλεύθεροι] Non detrectabant Samii libertatem, sed talem, quæ pactio esset servitutis. WESS.

145 1. ὑπομαργότερος] *Petulantior* et propemodum *vecors*. Cleomenem Spartanum, insania correptum, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον proponit VI. 75., similique ornat titulo Cambysem hujus Musæ c. 29. Talis Cestius ὑπομαργότερος, bello Perusino domum incendens et in flammam se præcipitans Appiano Bell. Civil. V. [48.] p. 1112. Suidæ ὑπερμαργότερος in Μάργος, et voce ipsa, ὑπερμαινόμενος, indignante H. Stephano de Dialect. pag. 40. neque inmerito. WESS.

3. γοργύρης] Fabulabantur olim Gorgyram, Acherontis uxorem. Porphyrius ap. Stob. Ecl. Phys. lib. I. p. 119. Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργῶς φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν ᾅδου. Quæ tituli indigetatio philosophica et arcessita longius est. Carcerem inferorum subterraneum, δεσμωτήριον ὑπόγεων Glossæ Herodoti, cognominis auctores spectarunt unice. WESS.

146 4. τοὺς διφροφορευμένους] *Qui sellas attulerant*, Valla. Verius Scholiastes, φορείοις φορουμένους, Hesychio et Suida sequentibus. Etymologus p. 279. Ἡρωδιανὸς τοὺς Πέρσας φο-

ρείοις φερομένους διφροφορουμένους. Scripserat, uti bene Alberti, Ἡρόδοτος τοὺς etc. Error conpendiariæ debetur scripturæ, sæpius recurrens. Persarum locupletiores sellis sive lecticis gestabantur, succollantibus διφροφόροις ap. Athen. lib. XI. p. 514. Considebant ipsi θρόνους θέμενοι, cap. 145. Kuhnius plura ad Ælian. Var. IV. 12. WESS.

148 2. ἐξέσμων] Vallæ non intellectum, utpote rarius, hinc exceptum Ἐξέσμων, ἔσμηχον, Hesychius interpretatur. Herodot. II. 37. ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμέοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην: hoc vulgo erat σμήχειν τὰ ἐκπώματα, Clem. Alex. Pæd. III. p. 268, 23. *smegmate abstergere.* Athen. IX. p. 409. c. ἐχρῶντο εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς καὶ σμήγματι ἀπορύψεως [σμήματι, ἀποῤῥύψεως] χάριν. Vallam suspicor IX. c. 109. [110.] σμέεται invenisse, sinceram lectionem, sed illic adjuvandam interpretatione conmoda. VALCK.

Ib. εὑρήσεται τιμωρίην] Cleomenes in Apophthegm. Lacon. Plutarchi p. 224. A. ἔλαβε μὲν οὐδὲν, εὐλαβούμενος δὲ, μὴ ἑτέροις τισὶ τῶν ἀστῶν διαδῷ, πορευθεὶς ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους—ἔφη, etc. quæ sumpta sunt ex hoc Herodoti loco; cujus sententiam et Valla et versionis antiquæ correctores perverterunt; adsequutus est Portus in Τιμωρίῃ. Idem erat in usu loquendi τιμωρεῖν ac βοηθεῖν, τιμωρία ac βοήθεια. Ut jam ante Spartam Samii venerant exules auxilia petitum (Herodot. III. 46.) sic et Mæandrius ope Lacedæmoniorum Samum se sperabat recuperaturum; Cleomenes, quem ille donis frustra fuerat aggressus, facile tamen intelligebat, in donis Mæandrii repellendis alios se minus fore constantes; atque eo dicitur Herodoto μαθὼν, ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην, id est, τιμωροὺς vel βοηθοὺς ἑτοιμάσεται, *aliis civium illa largiendo auxilia sibi comparaturum.* Auxiliares, nota forma loquendi, Græcis et Latinis dicuntur *auxilia;* ut *servitia,* servi; legati, *legationes;* remiges, *remigium* Livio; exules, φυγὴ Thucydidi: *sibi parare,* ἑτοιμάσασθαι, frequentissime licet dicatur εὑρέσθαι, hoc sæpe tamen pessime fuit conversum. Unum nunc tantum ponam locum Thucyd. I. 58. ἐλθόντες *Potidæatæ* ἐς τὴν Λακεδαίμονα μετὰ Κορινθίων ἔπρασσον, ὅπως ἑτοιμάσαιντο τιμωρίαν, ἢν δέῃ, id est ὅπως εὕροιντο (εὑρόμην

multo est usitatius quam εὑράμην) βοήθειαν, *ut auxilia sibi compararent:* mox idem ἐξ Ἀθηναίων, ait, οὐδὲν εὕροντο ἐπιτήδειον: pro ἐκ, παρὰ sæpius huic verbo jungitur. VALCK.

Ib. τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον] Legitur apud Plutarchum l. c. τὸν ξένον ἑαυτοῦ Σάμιον: monitus nemo Græce sciens dubitabit, quin vere correxerim, τὸν ξένον ἐᾷν τὸν Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν κακὸν γενέσθαι. Illud ἐᾷν, etiam simpliciter positum, sæpe significat *missum facere:* jam vero quis tandem negaret in Plutarchi verbis articulum requiri? Cleomenis autem fuisse Mæandrium ξένον eximie sic dictum, neque ex hac liquet historia, nec aliunde; quin abhorret ab omni verisimilitudine, Spartiatæ quippe regis, Samii tyranni cujusdam ministrum; quem, ut erat, *servum* suum fratrisque vocabat Syloson, Herod. c. 140. VALCK.

5. ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον] Plutarchus, Nostrum describens, Lacon. Apophtheg. pag. 224. A. οἱ δὲ ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας, i. e. *edicto publice proposito civitate et Peloponneso ejecerunt.* Tales πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι Athenienses tyrannorum et Spartanorum decretis ap. Lysiam c. Eratosth. c. 23. et paullo ante ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως. WESS.

Ib. ἐξεκήρυξαν] Plutarchus, οἱ δὲ, inquit, ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας: legerat-ne in hac etiam historia, Platoni frequentatum, αὐθημερόν? Laërt. II. 43. ἐπιδημήσαντα αὐθημερὸν ἐξεκήρυξαν. Ista reperitur doctissimi Galei nota: "Ἐξεκήρυξαν) cod. Arch. ἀπέπεμπον. cod. Eton. "ἐξώθησαν. Hæc autem glossemata sunt." ἐξώθησαν forma prodit: sed ipsis etiam monachis notissimum ἐξεκήρυξαν quis tandem et quamobrem fuisset interpretatus per ἀπέπεμπον? Postremum illud invenit in suo quoque cod. Valla; vertit enim *ablegarunt;* atque ita verbum Ἀποπέμπειν conversum viderat in Lexico veteri Lat. Gr. quod scriptum adhibuit in hac adornanda versione; Glossarium vocant Philoxeni. Si vel in aliis non observatum fuisset codicibus, mihi tamen ἀπέπεμπον videretur Herodoteum; hujusque interpretamentum ἐξεκήρυξαν, et ἐξέωσαν, vel ἐξώθησαν. Ionum more, dirissima quævis emollientium lenitate verborum, in re mo-

lesta satis erat Herodoto verbum ἀπέπεμπον adhibuisse. Qui cum uxore faciebant divortium, vulgo dicebantur illam *exigere* (ἐξάγειν Athenis etiam notabat *expellere*:) ἐκβάλλειν: Athenienses rem per se satis invidiosam tegebant verbis ἀποπέμπειν et ἐκπέμπειν, *emittendi* vel *dimittendi*. Demosth. vel alius c. Neær. p. 733, 81. *iratus* ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον, non reddens dotem peccabat in hanc legem, ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα: pag. 738, 129. τὴν ἄνθρωπον ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας, Lysias p. 286. *Hipponicus*, ἐξέπεμψεν αὑτοῦ γυναῖκα. Isæus de Pyrrhi hær. pag. 41, 28. Res ipsa ἐκπομπὴ dicta et ἀπόπεμψις. Antipho Stobæi p. 422, 1. χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί. Uxoris *repudium* Ἔξεσις, *emissio*, dicitur Herodoto V. 40. Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Ἔξεσις ἀπόπεμψιν δηλοῖ γυναικὸς, ἤτοι διαζύγιον, Eustath. in Od. κ'. p. 410, 5. et φ'. p. 746, 22. Tandem et hoc considerari velim, in civitatibus bene moratis illos præsertim ἐκκεκηρύχθαι, qui graviorum censebantur criminum rei, atque adeo digni hac publica contumelia, qua præconis voce regione exterminabantur: Arthmium Zeliten Athenienses ἐξεκήρυξαν, Socratis accusatorem Heracleotæ; alios alii; Spartanis satis erat Mæandrium ἀποπέμπειν. VALCK.

149 1. Σάμον σαγηνεύσαντες] Morem Persarum, minus dextre Brissonio explicitum de Regn. Pers. III. p. 432., Herodotus enarrat VI. 31. ubi ex insulis Chio, Lesbo, Tenedo, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους. Mirabar quod scribit Strabo X. p. 687. B=448. A. de Eretria, τὴν μὲν οὖν ἀρχαίαν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους: neque enim hoc de Eretriensibus, quod memini, tradidit alibi Herod. nec certe suo loco VI. 102. Sed legerat ista Strabo Platonis de Legib. libro III. p. 698. D. *nunciatum*, ὡς οὐδεὶς Ἐρετριέων αὐτὸν ἀποπεφευγὼς εἴη, συνάψαντες γὰρ τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἐρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. Platonis, vel alterius, habet epigramma Diogenes Laërt. III. 33. in Eretrienses τοὺς σαγηνευθέντας, quibus in Asiam traductis in Cissia Darius clementer sedes adsignavit. Eretrienses illos Apollonius aiebat Philostrati I. 23. ἰχθύων πάθει περὶ τὴν ἅλωσιν χρήσασθαι, σαγηνευθῆναι γὰρ καὶ ἁλῶναι πάντας. De captis Eretriensibus id ipsum adhibu-

erunt Aristides t. I. pag. 213. et 385. et Maximus Tyr. XXXIX. 6. ubi Ἐρετρία σαγηνεύεται a Dan. Heinsio verti non debebat, *Eretria obsidetur;* sed, *velut everriculo capiuntur Eretrienses,* nullo scilicet sexus aut ætatis facto discrimine. Longius aberravit a vero interpres Æliani de Nat. An. XV. cap. 5. extr. Quod his acciderat, sibi notius, vicini magis disseminarunt Athenienses, a Persis illata Græcis mala pro ingenio suo cupide amplificantes. VALCK.

Ib. σαγηνεύσαντες] In Samo, *viris vacua,* dissensus exstat Geographi lib. XIV. p. 945=638. c. WESS.

150 1. Βαβυλώνιοι ἀπέστησαν.] Interea temporis, dum sub nomine fratris Cambysis latitans Magus Smerdis rerum potiretur, defectionem a Persis jam fuerant Babyloniorum viri principes meditati, οἱ κορυφαῖοι Herodoto III. 159. Despicatui, ni fallor, habebant imperantem, propter ipsius inusitatam lenitatem; quippe qui imperium ingressus (III. 67.) προεῖπε ἀτελήΐην εἶναι στρατιῆς καὶ φόρου ἐπ' ἔτεα τρία. In hac turbatione rerum, dum libertas insolita misceret adsuetas jugo civitates Orientis, animos sibi sumentes, simul atque Darius esset admotus regno, videntur omnia sibi clam Persas parasse Babylonii, quæ ad oppugnationem diu tolerandam arcendamque essent necessaria; *clam* dico *Persas;* nam ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. Hoc tandem tempore ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέστησαν, *palam defecere:* quo tandem tempore? dum classis in gratiam Sylosontis Samum versus proficisceretur: hanc vero classem misit Darius, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχων: vid. c. 140. 141. Circa hæc itaque tempora una tantum Herodoto Babyloniorum a Persis memoratur defectio. Differunt utique *bellum aperte gerere,* et *agitare in animo bellum,* sive *tacitis animis iram ad bellandum concipere:* norunt suum sibi vexatum philologi θυμομαχεῖν. Atque hæc eo dixi, ut labefactarem Raphelio disputata, in *terra* מרתים *duarum rebellionum,* Jerem. L. 21. hinc explicanda Herodoto potissimum auctore nitenti. Quanto rectius *duas defectiones,* alteram a Dario, a Xerxe alteram, Jeremiæ vati prædictas censet Venema. VALCK.

3. ἐκ τοῦ ἐμφανέος] Nemini tantopere hæc placuit dictio quam Procopio, creberrime utenti, lib. I. Bel. Goth. I. 11.

12. etc. Pausan. IX. 1. ἐκ μέν γε ἐμφανοῦς πόλεμος—οὐκ ἦν συνεστηκώς. Elegit autem σιτοποιὸν, quale mulierum olim officium. Vide VII. 187. et hoc Polyxenæ, προθεὶς [προσθεὶς] δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις, ex Tragici Hecuba, vs. 363. WESS.

153 1. ἡμιόνων μία ἔτεκε] Mularum partus in Italia et Babylone portentum erat; in Africa, Cappadocia, aliisque orbis tractibus minime: quæ pariebat, *animal sui generis* erat, ut Plinius ex Theophrasto Hist. Nat. lib. VIII. 44. Inspice Bocharti Hieroz. lib. II. 20. WESS.

2. εἶδε τὸ βρέφος] Sequitur poëtam. Scholiastes San-Germanensis: (Lex. Seguier. p. 84, 22.) Βρέφος ἐπὶ ἀλόγου ζώου, Ἡρόδοτος Γ'. ὁ Ποιητής· βρέφος ἡμίονον κυέουσαν Il. ψ'. 266. Sequitur eundem Oppian. Halieut. V. 464. σκύμνος ἀεξηθεὶς ὀλίγον βρέφος, ubi felix memoria Rittershusium destituit. βρέφος ἐλάφου, seu ἐλέφαντος potius, Ælian. Hist. An. XI. 25. WESS.

3. Babylonii dictum, *urbem expugnatum iri, quando pararent mulæ*, Zopyro videbatur ominosum, *nec sine numine prolatum*, σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνον εἰπεῖν. Idem illud Herodoto dicitur IX. 90. κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, *forte fortuna, Deo rem dirigente:* ἔκ τινος δαιμονίου συντυχίας Jamblicho Vit. Pyth. §. 115. Nam secundum veteres providæ Dei curæ suberat etiam quæ *Fors* dicebatur, sive *Fortuna*, Τύχη. Herod. IV. 8. V. 3. et 92. *arridebat puerulus* θείῃ τύχῃ, *forte quadam divinitus* Livio I. 4. ubi vid. I. F. Gronov. Græcis in eumdem teruntur usum formulæ κατὰ θεὸν, κατὰ θεῖον, κατὰ δαίμονα, κατὰ τύχην. Postremum dederat corrector in cod. Cantab. Lucæ Ev. X. 31. pro κατὰ συγκυρίαν, *forte fortuna*, quam inhumano Deus obtulerat sacrificulo: κατὰ δαίμονα Herod. I. 111. κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα, Demosth. p. 652, 31. κατὰ θεῖον, Aristoph. Eq. 147. *non sine numine*, Berglerus. κατὰ θεὸν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος, est in Platonis Euthyd. pag. 272. E. σὺν θεῷ præ aliis frequentat Dei reverentissimus Xenophon; an et in hunc alicubi sensum adhibeat nunc non commemini. VALCK.

154 2. ἐς τὸ πρόσω μ. τ.] Vid. Matthiæ Gr. gr. §. 318.

3. Ἄλλῳ μὲν οὐκ ἐφράζετο] Prorsus ista perverterat Valla, non animadverso, quantum ab ἔφραζε significandi virtute

distaret ἐφράζετο. Diversa Portus bene disparavit. Φράζεσθαι notat *considerare*, vel *animadvertere*, grammaticis vulgo redditum σκοπεῖν, Eustathio, βουλευτικῶς σκέπτεσθαι. Poëtis illud usitatum est quibusvis; non item scriptoribus orationis solutæ, nisi Ionica utentibus dialecto. Φράσασθαι et φρασθῆναι, ἐπιφράσασθαι, ἐπιφρασθῆναι, et καταφρασθῆναι, in eumdem pæne sensum adhibentur Herodoto; cujus illud etiam venustum est quod sequitur, ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος. Contra I. 118. θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην, *apud filiam male me audire moleste ferebam;* est enim idem ac χαλεπῶς ἔφερον. (ἀπεστερημένος Xenoph. p. 286, 30.) Apud elegantiores occurrunt similes locutiones: ἐν εὐμαρεῖ, *in facili*, et *non in facili*, οὐκ ἐν εὐμαρεῖ: hoc in Theseo posuit Eurip. illud in Iph. Aul. vs. 969. ἐν ἀσφαλεῖ, Hec. 980. οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ, Hippol. vs. 785. Thucydidea ἐν ἀσφαλεῖ et ἐν ἐπικινδύνῳ *in tuto* et *in periculo* vertit Nepos. Theocrito XXII. vs. 212. jam olim restitui: Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμισδέμεν οὐκ ἐν ἐλαφρῷ. VALCK.

155 2. δεινόν τι ποιεύμενος] Vertamus ista in aliam phrasin idem significantem: αἰσχρὸν ἡγούμενος vel χαλεπὸν, εἰ Ἀσσύριοι Περσῶν καταγελάσουσι. Rogo, non illos vulgatarum lectionum semper defensores, sed genii sermonis peritos, atque utentes in his libertate moderata criticos; an hîc dici possit αἰσχρόν τι ἡγούμενος vel τιθέμενος? Qui negabunt, eamdem hic esse rationem fatebuntur, literamque π sequentem hic atque alibi peperisse minus commodum illud τι. Δεινὸν vel δεινὰ ποιήσασθαι, sequente vel infinitivo, vel εἰ, Herodoto frequentissimum, invenitur apud quosvis scriptores Atticos; horum loca quibus fuerint ad manum, negabunt et illud, in Thucydide recte scribi οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν, V. 42. in Luciano δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι, t. II. p. 542, 21. ἐποιοῦντο et ἐποιεῖτο requirit usus. VALCK.—Voculam τι, inmerito puto suspectam viro docto, communi consensu libri tenent omnes. Quod de legitimo usu verbi ποιεῖσθαι in ista dictione ejusque similibus ab eodem monetur, verissimum est illud quidem: nec tamen idcirco utique corrupta et haud cunctanter corrigenda pronunciare audeam ea veterum loca, ubi in activam verbi formam libri omnes consentiunt, veluti illa a viro

doctissimo citata ex Thucyd. V. 42. et ex Luciani Toxari s. de Amicitia c. 33. Quo etiam referendum quod apud Nostrum consentientibus libris legitur II. 121. δεινὰ ποιέειν. SCHWEIG.

3. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;] Suidas in Καταχόρδησεν: Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε: quæ Cleomenem fortasse tangunt, derivata ex Theopompi Epitoma Herodoti, ut dicam alias. Noster lib. VI. 12. οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου. Iterum ap. Suid. οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν. Vide et Ἐκπλεύσειν. Tales dictionum e re nautica figuræ in maritimis civitatibus, qualis Ioniæ potior pars et Attica, nunc Britannorum et Belgarum, creberrimæ. Conf. lib. V. 92, 6. WESS.—Nescio quid sit quod ex V. 92, 6. tamquam huc pertinens spectaverit vir doctissimus, nisi forte verba ista, παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον. SCHWEIG.

Ib. κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;] *Sanum-ne te credis esse,* (Terentiana sunt) *qui facie fœde deformata sic te ipse laceraveris?* Prima forte specie minus attento placere poterat Galeo laudata codicum lectio ἐξάμβλωσας. Suum etiam solus facile tueretur Noster VI. 12. ubi de se Iones ipsi παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου: hi quidem, a teneris adsueti mari, personæ convenienter loquuti; de Dario, quem sic facit hoc tempore loquentem, dubitari potest. Ab Herodoto mutuatus, de Spartiata Cleomene dixit Pausan. in Lacon. p. 211. ult. ἐξώρμει τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ: ubi vid. Kuhn. Suidas duo servavit incerti fragmenta, in Ἐκπλεύσαντες, ἔξω γενόμενοι· Οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν εἶτα ἐνεοὶ ἐγένοντο· etc. Demosth. de Falsa Legat. p. 244. ἔξω δ' αὑτῆς οὖσα—ἡ γυνή. Cicero de Div. II. 55. *a mente atque a se ipse discessit,* ἐξέστη. vid. Tusc. III. 5. et IV. 36. *iratos* (ira furor brevis est:) *proprie dicimus exisse de potestate, id est —de mente. Ex mente avolare* propius accedit ad Herodoteum *enavigare.* Theocritus II. 19. Θέστυλι δειλαία, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *quis te malus abstulit error?* Idem Eid. XI. 72. Ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *O Corydon, Corydon, quæ te dementia cepit?* Virgil. Ecl. II. 69. In his memini cum me pæne decepisset Homericum, in Od. σ'. 326. σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Hero-

doteum ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν forte cui moveat suspicionem in Theocrito scribendum: πᾷ τᾶς φρενὸς ἐκπεπότασαι; ego vulgatum retinuerim. Eurip. Electr. 175. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, Θυμὸν—ἐκπεπόταμαι. VALCK.

6. τῆς οὐδεμίη ἔσται ὤρη] Ad hujus scribendi normam idem esset, τῆς μηδεμίην ὤρην ἕξεις, aut οὐδεμίην ὤρην ποιήσεαι. *Rem parvi pendere*, vel *nihili*, sic dicebatur Ionice. Ὤρη, et veteribus Atticis ὤρα, *curam* notabat: veteres dico, neque enim apud alios illud invenietur, et ne apud horum quidem imitatores elegantiores Aristiden aut Lucianum; nam non sunt, non certe videntur esse, Luciani libelli de Astrologia et de Syria Dea, in quibus etiam occurrit illud Ionicum t. II. p. 372. et t. III. p. 466. vid. Leopard. Em. VI. 21. Bergler. ad Alciphr. p. 112. Theocritus IX. 20. ἔχω δέ τοι οὐ τόσον ὤραν χείματος. Soph. Œd. Col. 377. *Putas-ne* ἐμοῦ θεοὺς Ὤραν τιν' ἕξειν. Ib. 292. Ἢ φροντίδ' ἕξειν. Correctionis eget v. 270. Sæpius a librariis depravatum latet hinc factum Πολυωρεῖν. Contrarium dicitur ὀλιγώρως ἔχειν Isæo, Lysiæ, ceterisque; ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιεῖσθαι, Thucydidi IV. 5. Athenis dum dirissime pestis grassabatur II. 52. ὑπερβιαζομένου τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι—ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων. Lucretius expressit VI. 1274. *Nec jam relligio, Divum nec numina magni Pendebantur; enim præsens dolor exsuperabat:* nec mirum; nam et in tali calamitate Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. VALCK.

156 1. ὡς δὴ] Δὴ notat *scilicet;* viris doctis sæpe neglecta fraudi fuit. Veterum interpreti attendendum est et ad minutissimas fibrillas, quippe quæ suam singulæ vim indant orationis membris. De Zopyro Polyænus VII. 12. ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθών. VALCK.

Ib. ὀλίγον τι παρακλίναντες] Portæ valvarum alteram aliquantulum aperientes; ut adulteræ in Comici Εἰρ. 981. καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι—παρακύπτουσι. Solet hoc et ἀνακλίνειν, Poëtæ Iliad. ε'. 752. exemplo, in *foribus patefaciendis* versari, ut in Vit. Hom. c. 33. WESS.

3. ἐπ' αὐτὰ] Scribi malim, καταστὰς δὲ ἐς αὐτὰ, id est ἐς μέσον αὐτῶν, *stans in concilio* vel *curia Babyloniorum*. Dicun-

tur enim *deduxisse Zopyrum* ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων. Ciceroni sic usurpantur *commune Milyadum, commune Siciliæ* etc. ut Græcis τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Θετταλῶν etc. *commune concilium Asiæ*, Gellio Noct. Att. II. 6. *Commune Græciæ concilium*, τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων, ab Amphictyonum concilio probe distinguendum, variis fuit in urbibus, dum pro re communi bella gerebant. Recentioris est ævi illud nobile συνέδριον Ἀχαϊκὸν, et τὸ Αἰτωλικόν. Rarius est in talibus κοινὸν βουλευτήριον, quod habet Demosthen. p. 151. et 152. Secundum Herod. I. 170. prudentis consilii Thales fuit Ionibus auctor, quo suadebat, ut Iones constituerent ἓν βουλευτήριον. VALCK.—Ut hîc καταστὰς ἐπ' αὐτὰ, scil. τὰ κοινὰ, simillima ratione VIII. 79. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον. Nempe στὰς et καταστὰς non solum significant *stans*, sed et *constitutus, productus, introductus*; ἐπὶ vero est *ex adverso, contra, coram*. Conf. ad IV. 72. notata. SCHW.

157 5. εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες] Ultimum noli redundans arbitrari. Miltiadem, Paro reducem, ἔσχον ἐν στόμασι Athenienses, non utique laudantes, lib. VI. c. 136. WESS.

6. πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι etc.] Dictionem istam uberrime Heraldus in Martial. I. 69., Berglerus ad Alciphron. II. p. 236. et illorum copiis adjutus Wetsten. in S. Paulli I. ad Corinth. XV. 26. explanarunt[f]. WESS.

159 1. ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον] Berosus, Cyrum τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι ap. Joseph. c. Apion. I. 20. adfirmans, in errore hærebit, si τείχη *mœnia*, quæ urbem incingebant stupendi operis, signavit. Possunt alioqui τείχη τὰ ἔξω τῆς πόλεως, arces extra urbem munitiores, jussu Cyri disjectas, indicare. Ex Xenophonte et Herodoto adparet, Babylonios victoris Cyri clementiæ debuisse multa; acerbiorem ob rebellionis consilium expertos esse Darium, paullatimque urbem, sed lento gradu, devenisse in perniciem, toties divino inpulsu ab Esaia, Jeremia, et Prophetarum aliis, in oraculis propositam. Erudita sunt et digna cognitu Vitringæ observata in Iesaiæ c. XIII. 19. p. 419. WESS.

[f] Præpositionem ἐν, quam quidem nullo incommodo tenent libri omnes, abesse maluit Valck. ad VII. 156. conf. Hermann. ad Viger. Adn. 95. num. x. SCHWEIG.

2. γυναῖκας ἐκ Βαβυλῶνα κατιστάναι] Quod si usus τὴν γυναῖκα poneret, quemadmodum τὴν ἵππον pro *equitatu*, in M. et aliorum scripturam ire fortasse possem: at is deficit. Haud vero scio an prorsus inconcinnum S. ὥστε πέντε μυριάδες τὸ κεφαλ. sit. Solent enim ita: Lysias Or. Parent. c. 7. Xerxes ἔστειλε πέντε μυριάδας στρατιάν. Simile Josephi Bell. Jud. IV. XI. 3. πᾶσα δὲ στρατιὰ μυριάδες τρεῖς ἀνδρῶν: nec discrepat Epist. ad Hebr. c. XII. 22. ἀλλὰ προσεληλύθατε—καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει: ubi μυριάδων qui legunt, ut Spencerus in Origene, caussa cadunt. Vid. lib. VII. contr. Cels. p. 714. et lib. IV. περὶ Ἀρχ. p. 183. WESS.

160 2. γνώμην τήνδε] Dictum celebre et præclarum, sed varie habitum. Polyænus lib. VII. 12. consentit Nostro. Plutarchus Apophthegm. p. 173. ἑκατὸν Βαβυλῶνας, Lucianus Jov. Trag. c. 53. μυρίας: totidem codex Proverbior. Vaticanus apud Schottum ad Zenob. Cent. IV. 9. Ita crevit eundo. WESS.

Ib. Quæ de diversis dicta legerat Dariis Plutarchus, ut opinor, olim eodem in loco adnotata, postea veluti de uno eodemque Zopyro prolata, (hinc sæpius erravit:) deposuit in Apophthegm. p. 173. A. Illud de granis mali granati, quot numero Megabyzos, sive milites egregios atque imperatores, sibi Darius optabat, reperitur apud Herod. IV. 143. Tot Zopyros, sive viros consilio præstantes, non desiderasset Darius. VALCK.

4. ὃς ἐν Αἰγύπτῳ etc.] Sub Olymp. LXXX., regis Artaxerxis tempore; quod Thucyd. I. 109. et Diodorus XI. c. 74. et 76. docent. Idem Megabyzus Polym. c. 82. inter Xerxis duces. Filius Zopyrus Xerxe rege virili erat ætate IV. 43. Fugisse Athenas, damnata Artaxerxis obedientia, non multis ab Atheniensium in Ægypto clade et inpetrata abeundi a Megabyzo venia annis videtur: hinc illi cum Atheniensibus amicitiæ consociatio. Lege Ctesiam Excerpt. c. 42. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUARTUM.

1 2. ὙΠΗΡΞΑΝ ἀδικίης] Docte et large hoc de genere Valcken. ad Phœniss. Tragici p. 533. Verba Historici ex interpositis pluribus videntur turbatiora, consideranda aptandaque ὑπῆρξαν ἀδικίης, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, ut structura procedat. Rem I. 103. et 105. exposuit. WESS.

6. ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους] *Longa exspectatione virorum fessæ—servis ad custodiam pecorum relictis nubunt:* Justinus II. 5. Sicuti mulieres παρὰ ἄνδρας, viri φοιτᾷν dicuntur Herodoto παρὰ γυναῖκας. Hujus generis collegit Herodotea Gronov. ad II. 115. Quæ hinc tamen distent, similia quædam leguntur apud alios: Ischomachus apud Xenoph. Œcon. p. 487, 17. *Uxor,* inquit, *vix annos nata quindecim* ἦλθε πρὸς ἐμέ. Irata marito Juno noluit φοιτᾷν εἰς τὸ αὐτὸ, ut scribit Plutarch. Eusebii Præp. III. p. 85. D. Pausan. X. p. 868. γυναικῶν ὁπόσαις ἐς τὸ αὐτὸ Ἡρακλέα ἀφικέσθαι λέγουσιν. VALCK.

2 1. Τοὺς δὲ δούλους—πάντας τυφλοῦσι] Grammatici Aristophanis μολγοὺς interpretantur τυφλοὺς, finguntque Scythicam ex Herodoto nationem, his ejus verbis ad Equit. 957. abusi. Plutarchus alludit t. II. p. 440. A. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, (Scythæ,) ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς: quorum ultima sine dubio sunt corrupta. Guil. Canterus Nov. Lect. lib. IV. 25. ὅπως παραμένωσιν aut ὅπως γάλα δονῶσιν reponit: posterius a Turnebo probatum non mihi injustum videtur, si quidem ita post pauca. WESS.

2. φυσσεωμένας] Scribi malim, φυσσεωμένης τῆς ἵππου, ex

Athen. IX. p. 399. c. ob vocem οὖθαρ hæc citante. Leopardus adtigit Em. VI. 20. Proxima, mihi quidem satis obscura, respicit Plutarch. t. II. p. 440. A. Ὁ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολείπων τεχνῶν μάθησιν, ἀρετῆς δὲ ἀναιρῶν, τοὐναντίον ἔοικε τοῖς Σκύθαις ποιεῖν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς. Quæ prostant in Plut. diversæ lectiones, Turnebi sunt et Vulcobii pleræque conjecturæ; hic melior illa videtur G. Canteri Nov. Lect. IV. c. 25. corrigentis, ὅπως παραμένωσιν αὐτοῖς. VALCK. Quod de genitalibus equarum sufflari solitis, quo facilius lac emulgeri patiantur, narrat Scriptor, simile quid in australi Africæ promontorio vaccis fieri, quæ, postquam ademtus illis vitulus est, lac dare recusant, narrat Kolb in Capite Bonæ Spei hodierno, (Norimberg. 1719.) p. 460. SCHWEIG.

3. περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήϊα τοὺς τυφλοὺς] In diversissima describentium opinione, περιστήσαντες, invectum ab H. Stephano ex mss., omnium planissimum: *ad mulctralia cæcos collocantes.* Tale alia in re II. 121. καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήϊα, ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν, στῆσαι. Aldinum περιστήξαντες et aliorum περιστίξαντες idem, sed confusis pro more vocalibus. Qui prius *circumpositos* verterunt, in errore hæserunt; aliud requiritur, et περιστήκω dubiæ est sanitatis. Περιστίξαντες Gronovius varie explicat: *conpungentes ad vasa* non intelligo. Valere si debet, non aliud fuerit ac περικυκλώσαντες, *circumdantes* et *collocantes*, et quidem ex περιστίχειν ob Hesychium[a]. Juvat ad speciem περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος lib. IV. 202. Reiskius ex περιστίζειν arcessit, *in orbem ponendi* notione, originatione usus et exemplis, mihi admodum dubiis, ad imp. Constantini Porphyrog. Cerimon. p. 150. WESS. REISKIUS in Animadvv. editis ad hunc locum: "περιστίξαντες, ait, idem est atque περιστήσαντες, ut in Notis ad Constantini Cephalæ Anthologiam p. 274. demonstravi." SCHWEIG.

5. οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες] Quid hîc adeo sibi velint ista, nondum exputo; nam fuerunt et secundum Herodotum Scythæ Ἀροτῆρες dicti, et sæpe distinguuntur Scythæ

[a] Nisi pro περιστίξαι apud Hesych. et Suid. περιστεῖξαι legendum: ut cum Kustero doctus Hesychii editor suspicatus est. SCHWEIG.

Νομάδες, et Γεωργοί. VALCK. Nempe nonnisi *nomades* (i. e. *pastores*) Scythæ excæcant servos: agro colendo *cæci* parum habiles erant futuri. SCHWEIG.

3 2. ἀντικατιζόμενοι] Alibi ἀντίοι ἵζοντο τοῖς κατιοῦσι lib. VI. 77. IX. 26. De *fossa, qua regionis aditum servi intersepserunt,* nonnulla Bouherius Diss. Herodot. c. 6. minus accurata[b]. Vide hujus libri c. 20. et 28. et imp. Constantinum Porphyrog., qui terra oppletam suo fuisse tempore testatur, de Administr. Imper. c. 42. WESS.

5. λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου etc.] Polyænum et Justinum non sollicito. Culte Claudianus in Eutrop. I. 506.—*non est jaculis hastisque petendus. Conscia succumbent audito verbere terga, Ut Scytha* etc. ubi bene Claverius. Similes Turxanthi in rebelles minæ ap. Menandrum Eclog. Legat. p. 137. ed. Hœsch. εἴγε τὴν κατ' ἐμὲ ἱππείαν ἐσαθρήσουσι μάστιγα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς. Sic ea scribenda ex monitu Valesii. WESS.

6. μάστιγας ἀντὶ ὅπλων] Eustath. hæc respicit ap. Dionys. 364. Nostri vestigia sequutus est Trogus, Justin. II. 5. *Admonentur Scythæ—verbera in aciem non tela adferenda, omissoque ferro, virgas ac flagella ceteraque servilis metus paranda instrumenta. Probato* (Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίευν ἐπιτελέα: Herod.) *omnes consilio, instructi sicut præceptum erat,—inopinantibus verbera intentant.* Sed Herodoti Scythæ [c. 5. et 7.] fatebantur, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον: secundum Justin. II. c. 1. inter Scythas atque Ægyptios de generis fuit vetustate contentio. VALCK.

5 1. Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι] Emendabat Cor. de Pauw Οἱ δὲ Σκύθαι, oblitus Herodoteæ consuetudinis, copiose a Porto in Ὡς Lex. Ion., ne Stephanum de Dialect. p. 138. advocem, declaratæ[c]. Numerant Scythæ a Targitao, primo nationis suæ rege, mille annos ad Darii expeditionem c. 7. Illa anno Per. Jul. 4206. congruit. Consequitur, ut gentis in Israëlitarum ex Ægypto abitum primordia incurrant circiter. WESS.

3. Λειπόξαϊν] Prorsus credibile fit, Colaxem Scytham Va-

[b] Item Vossius ad Melam p. 803. SCHWEIG.

[c] Conf. Adn. ad I. 58. et ad III. 56. SCHWEIG.

ler. Flaccum VI. 48. hinc adscivisse, uti et Vossio visum. WESS.

6 1. Σκολότους] Vossius Σκολοπίτους, ob Justini II. 4. regium juvenem Scolopitum; Reiskius Σκότους. Justini codices in regii juvenis nomine variant, conspirant Herodoti. Qui Scotos ante Christi natales memorarit, nemo est. Senecæ et Flori in Spartiani Hadriano verba qua lite agitentur, quis ignorat? Additur, Σκύθας δὲ Ἕλληνες οὐνόμασαν, non utique ob tituli Græcam originem, quæ nulla: sed quod Græci, qui in coloniis Ponticis inter eos degebant, cum admirabilem illorum in sagittando industriam et artem cernerent, *sagittarios*que audirent dici Scythas, id cognominis toti nationi contribuerint. Durat adhuc vocabulum in Scythicæ originis linguis, docte a Bayero Diss. de Origine Scyth. t. I. Comment. Acad. Petropol. p. 391. illustratum. WESS.

7 2. θυσίῃσι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος] Scytharum regna tria erant, quorum in maximo fatale aurum sollicite asservabatur: curam reges inpendebant ipsi. Singulis tamen annis et festo quidem die ex sacrario efferebatur: id periculum ejus ostendit, qui festo die aurum habens sub dio dormiret. Quæ si, uti opinor, intendit, μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος, *reges arcessunt quotannis*, videlicet in suum quisque regnum. Ceteroqui θυσίῃσι μεγάλῃσι μετέρχονται fuisset satis, uti ἐπεί τέ με λιτῇσι μετέρχεαι VI. 69. Hesychium junge in Μετέρχομαι. WESS.—Hanc viri docti interpretationem secutus est Larcher. At, quo pacto propter adjectas voces ἀνὰ πᾶν ἔτος verbum μετέρχονται debeat arcessendi notione accipi, profiteor me minime percepisse. Nec apud Hesychium quidquam reperitur, quod pro ista militet sententia: nam Μετέρχομαι ille non aliter interpretatur nisi, ἱκανῶς ἱκετεύω· (ni forsan ἱκάνω· ἱκετεύω scripsit:) ἱλάσκομαι· ἐπεισέρχομαι. Tenui equidem eam sententiam, quam idem Wesselingius in Latina versione ex Gronoviana tenuerat, his verbis expressam, *placantesque magnis sacrificiis adeunt quotannis:* quam in sententiam Valla etiam: *placaturque* (id aurum) *majoribus hostiis, et aditur quotannis solenniter.* Quid sit vero quod his subjicit Herodotus,

de eo qui aurum illud habens obdormiverit sub dio, mihi haud satis liquet. Istud, δίδοσθαι δέ οἱ διὰ τοῦτο, non *eam ob caussam* intelligebat Larcher, *quod annum hunc ille non esset transacturus;* sed *propter hoc ipsum periculum* dari præmium illud ei, qui aurum hoc recte custodivisset, sibique cavisset ne sub dio obdormisceret. SCHWEIG.

3. ὅσα ἂν ἵππῳ—περιελάσῃ] Consuetudo haud infrequens apud veteres: Plin. XVIII. 3. *Dona amplissima imperatorum ac fortium civium, quantum quis uno die plurimum circumaravisset.* Ovid. Metam. XV. 616. *At proceres—Ruris honorati tantum tibi, Cipe, dedere, Quantum depresso subjectis bubus aratro Complecti posses ad finem solis ab ortu.* Seneca de Benef. VII. 7. *Cum illi ob virtutem et bene gestam rempublicam tantum agri decerneretur, quantum arando uno die circuire potuisset.* LARCHER.

5. seq. τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορῆν etc.] Nectenda sunt πρὸς βορῆν ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων, quemadmodum τὰ πρὸς βορῆν τῆς ἠπείρου, aliaque III. 102. Πτερὰ κεχυμένα explicantur infra c. 31. WESS.

8 3. τοῖσι ἔξω Ἡρακλ. στηλέων] Feci satis Bouherio et Clerico, τοῖσι ἔσω corrigentibus, ad II. 33. Erythiæ situm longe a Gadibus et Oceano removit Hecatæus, (in Arrian. Ἀναβ. II. 16.) Scylax et Aristoteles ob Epigramma vitiosum admodum et variantibus conjecturis vexatum a Salmasio, Is. Vossio, Bouherio, cujus super eo Epistola in illustr. Scipion. Maffei Gall. Antiq. p. 162. In Oceano iteratur error lib. II. c. 23. WESS. Vide Vossium ad Melam, III. 6. p. 809. seq. SCHWEIG.

Ib. τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἡρακλ. στηλ.] Non insulæ duntaxat extra fretum Herculeum sitæ, sed terra quoque continens Europæ et Africæ, quæ hoc freto magis versus Occidentem vergeret, fuisse dicuntur *extra columnas Herculis;* etiam Herodoto ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων: quales Cynesii Celtæque lib. II. c. 33. ubi notat Wess. Memorat Herodot. IV. 196. Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων κατοικημένους. Insulam Κέρνην ἔξω οὖσαν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν dixerat Palæph. π. Ἀπιστ. c. 32. emendatus ad Diodori Sic. t. I. p. 222. Idem sæpe dicitur de Tartesso, etiam in Append.

Vatic. I. Prov. 35. Conf. Herod. IV. 152. Præbent id ipsum formæ loquendi proverbiales, Isocrat. Panathen. p. 285. c. Aristid. in Ægypt. t. III. p. 597. *πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων φήσει τις ἐπισκώπτων εἶναί σοι τὸν νοῦν;* *Extra orbem terrarum circumfusum Oceano insulam* Gades dicebat P. Scipio Livii XXVIII. 32. Herodotus *Ἐρύθειαν*, quam Geryones scilicet incoluerit, *insulam* fuisse scribit *πρὸς Γηδείροισι τοῖσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ.* De Erythia, Gadibus, et vera Geryonis in Epiro sede, cujus eximias boves Hercules abegerit Græcus, a Phœnicio, qui columnas erexit, diversissimus, pro eruditione sua egit Bochartus Geogr. Sacr. Part. II. lib. I. c. 34. VALCK.

9 2. *Ἐχιδνὰν διφυέα*] Tale Libanii de Chirone, Achillis nutritore, *καὶ κενταύρου σῶμα διφυὲς καὶ τροφέα μιξάνθρωπον καὶ τροφὴν ἐξηγριωμένην*, in Basilico t. II. p. 108. Pertinet huc ex marmore Farnesiano apud Donium Class. I. p. 34. ΟΥΤΩ ΔΕ, Hercules, ΕΠΙ ΣΚΥΘΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣ ΑΡΑ . . . ΜΑΧΑΙ ΕΝΙΚΑΣΕ ΤΑ ΔΕ ΘΥΓΑΤΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΧΙΔΝΑ ΥΙΟΥΣ ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ ΕΘΕΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΘΑΝ. Sic scribenda, quæ a Sponio, Donio, Muratorio mendose publicata. In plerisque utor consensu Reinesii Inscript. Cl. IV. 12. p. 349., et Corsini, cujus eruditus in Lapidem conmentarius exstat. Quod ille autem mancum ΑΡΑ . . . aut, ut in Blanchini schedis, ΑΡΑΣΑΤ . . , ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ pingit, non laudo. Quis docuit Echidnæ patrem fuisse Agathyrsum? Latet verum regis nomen; cetera de Echidna, Agathyrso et Scytha, ejus et Herculis filiis, ab Herodoto abesse non debuerunt. WESS.

Ib. *Ἐχιδνὰν διφυέα*] Conjecturam nonneminis[d], vocem *διφυέα* proscribentis, Eustathio prætermissam ad Dionys. vs. 310. suo jure rejecit Wesseling. in Diss. Herod. p. 25. Et certe Sphingis memor eruditulus *μιξοπάρθενον* æque addere potuerat ad Herodotea, *εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ τινὰ Ἐχιδνὰν* (cur non *ἐχίδνην* scriberetur aut *Ἐχιδνήν*?) *διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων εἶναι γυναικὸς, τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιος.* Cecropem ad eamdem rationem crediderunt dictum *διφυῆ*: atque equis

[d] Is fuerat ipse Valckenarius, ad Euripid. Phœniss. vs. 1030. SCHW.

commissos permixtosque Centauros, Διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν, Soph. Trach. 1110. Herodoteæ memor fabulæ Diodorus filio patrem supponit II. 43. μυθολογοῦσι Σκύθαι γηγενῆ παρ' αὐτοῖς γενέσθαι παρθένον, ταύτην δ' ἔχειν τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυναικεῖα· τὰ δὲ κατώτερα ἐχίδνης· ταύτῃ δὲ Δία μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύθην ὄνομα. Mela II. 1. *Basilidis ab Hercule et Echidna generis principia* sunt. Herodotus c. 10. *a Scytha Herculis filio* γενέσθαι ait τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. Plus semel οἱ καλεόμενοι Βασιλήϊοι Σκύθαι memorantur. VALCK.—Quod ἐχίδνην potius, quam ἔχιδναν, scribendum vir doctissimus censuit; non recordatus erat, puto, etiam θάλασσαν et γέφυραν, et similia, dicere Nostrum, non θαλάσσην aut γεφύρην. SCHWEIG.

6. ἐπεὰν γένωνται τρόφιες] Homeri κῦμα τρόφι tractans Eustath. in Od. γ'. p. 128, 17. attulit et Herodotea. Τρόφιες in istis redduntur τέλειοι ἄνδρες: ipse mox Herod. interpretatur, ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδηαι τοὺς παῖδας. Platonis est in Menex. t. II. p. 249. A. ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν. Bionis Eid. II. 14. ἢν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθῃς. Herodoteum propius accedit Μωσῆς μέγας γενόμενος Ep. ad Hebr. XI. 24., μέγας ὢν in Aristoph. Nub. 69. Andocidis p. 16, 38. Τρόφις est μέγας et παχύς. Hesych.: Τροφιοῦται, παχύνεται. Τρέφειν proprie notabat *comprimere, condensare; caseus*, lac condensatum et pressum, τροφαλίς. γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, scribit Ælian. Nat. An. XVI. 32. Theocrit. XXV. 106. τρέφε πίονα τυρόν. In Galeni gloss. Τρόφις redditur εὔτροφος, παχύς: apud Hesych. εὖ τεθραμμένος. Nostro loco Τρόφιες sunt ἀνατεθραμμένοι. VALCK.

8. κατὰ τάδε] Non dissimile se dabit c. 76. hujus Musæ. Omnia hic Hercules δεικτικῶς, tum in arcu, tum balteo. WESS.

11 4. 'Αράξεα] *Araxen* fluvium h. l. vix alium intelligi posse, quam eum qui alias nomine *Rha* et *Wolga* celebratur, in Adnot. ad I. 202. significavi. SCHWEIG.

3. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν] πρῆγμα εἴη, *opus ac utile fore*. Sic I. 79. εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν: et VII. 12. πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι. Sequentia noluit intacta Abreschius

Diluc. Thucyd. p. 488., cui πρῆγμα εἶναι et δεόμενον idem. Herodoto δεόμενος est *rogitans* IX. 110. et sæpe alias. Gronovii emendatio longe abit, et criminationem habet in inmerentem Stephanum atrocem. Scripsi ex ea librorum discordia, quod plurium nititur consensu, in verborum sententia hæsitans. Quod si δεόμενον aut δεόμενα exsularet, nihil moraretur. Videlicet *abeundum esse, neque contra plures periclitandum.* At vetant membranæ. Ergo-ne δεομένου formandum, ut ex superiore δήμου pendeat, aut δεομένων cum Reiskio? Fieri potest: nam ad absolutam non temere structuram vergo. Verum hæc doctiores viderint. WESS.—Non videtur sollicitandum δεόμενον: quin potius complere hoc verbum dictionem ellipticam videtur, qua locis a Wess. citatis et I. 207. utitur Herodotus. Quando enim πρῆγμά ἐστι sequente infinitivo significat *opus et utile est hoc facere,* vix alia ratione obtinere hanc vim dictio illa potest, nisi subintelligendo πρῆγμά ἐστι δεόμενον, *res indiget, res postulat, ut hoc fiat.* Ita scripturam codicum tenendo, non indigebit hic locus speciosa alioqui Valckenarii emendatione. SCHW.

Ib. μηδὲ πρὸ πολλοῦ δεόμενα κινδ.] Procul dubio mendosa variis sunt conjecturis tentata; quibus nova succedat, non illa quidem verax, fortasse tamen ad veritatis investigationem profutura: nemo diffitebitur, opinor, sententiam inesse commodam hac ratione scriptis: *populi ferebat sententia* ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς οὐδὲν δέον μένοντας κινδυνεύειν, *ita rem esse comparatam, ut optimum videretur excedere regione, neque manendo atque adversus exercitum numerosum pugnando frustra se objicere periculo.* VALCK.

5. κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνει] Non sane sunt [e] *mala evidentia;* sed ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν, *quot calamitates ex patria profugis probabiliter supervenirent.* Vim verbi καταλαμβάνειν in malis sitam, quæ nos subito *corripiunt* et *opprimunt,* explicuit Hemsterh. ad Luciani Somn. §. 12. Τὰ προσδόκιμα dicuntur et Ἐπίδοξα. *Quæ tanquam futura probabiliter possunt exspectari,* ἐπίδοξα

[e] Ut verterat Valla.

ὄντα γενέσθαι vel γενήσεσθαι. Postremum pro γεγενῆσθαι restituendum est Lycurgo c. Leocr. p. 148, 42. διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν, μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι γενήσεσθαι. Antiphon, ἐπίδοξον ὄντα παθεῖν ἔτι μείζω, p. 115, 22. vid. et p. 120, 12. Æschines Orator p. 77, 19. frequentat in primis Isocrates. Apud Athen. I. p. 17. B. ex Eustathio sic supplenda sunt Apionis verba: εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ, ἐπίδοξον ὄντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν[f]. Herod. I. 89. τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἐπίδοξα γενέσθαι. VI. 12. πολλοὶ ἐπίδοξοι τωὐτὸ τοῦτο πείσεσθαι εἰσί. In Gloss. Herod. Ἐπίδοξος redditur προσδόκιμος: hunc etiam usum attigerunt Ammon. Phryn. Thomas. VALCK.

7. καί σφεων] Præmissam his voculam non spernerem si legeretur: τῇ καί σφεων ἔτι δῆλός ἐστι ὁ τάφος, *qua parte regionis eorum etiam adhuc exstat sepulcrum.* Forsan quis vocem malit Herodoteam, quæ facilius a syllaba potuit absorberi proxima, ἵνα καί σφεων, *ubi.* VALCK.

12 1. Πορθμήϊα] Vici nomen fuit ad Mæotidis ostium. Stephan. Byz. Πόρθμια, κώμη ἐπὶ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Auctor Peripli Ponti Euxini, ab Is. Vossio vulgatus, modo Πορθμίον, modo Πορθμίτιδα κώμην, τὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Μαιώτιδος λίμνης p. 141. et 147. Atque optime hoc Bouherius Diss. Herodot. c. 18. p. 199. in eo nimius, quod ex Stephano Nostrum corrigit. Πορθμήϊα Ionibus placuerunt. WESS.

4. τραφθέντες] Vulgata deterior est lectio S. στραφέντες: melior videretur, si qui darent codd. ἐκτραφθέντες. De recta via *deflectere* passim dicitur ἐκτρέπεσθαι, etiam Herodoto II. 80. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται: VI. 34. ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων: et hujus imitatori Pausaniæ, p. 106. ἐκτραπέντα ἐκ τῆς ὁδοῦ: p. 107. p. 714. ὀλίγον τῆς εὐθείας ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιά. Aliunde multa convexit Wetstenius in Ep. I. ad Tim. I. 5. Lenius aures accidit ἐκτραπέντες quam ἐκτραφθέντες: et leniora sæpius Ionum more consectatur Noster; verum tamen in his formas Iones usurparunt asperiores, ut et veteres Attici. Herodoto frequentantur συλλεχθῆναι, καταλεχθέντα,

[f] Quin potius interpretationis caussa ab Eustathio adjecta sunt posteriora verba, et βασιλείαν scribendum. SCHWEIG.

ἀπαλλαχθέντες, (vid. ad Eurip. Phœn. nota p. 357.) et similia: adhibentur et κατεστράφθησαν, ἐπιτραφθέντων, θαφθῆναι, ἁρπαχθεὶς, κλεφθέντων, συμμιχθέωσι. Forma lenior in his adamata fuit recentioribus Atticis. VALCK. Cf. ad I. 130. notata. SCHWEIG.

Ib. λεγόμενος λόγος εἴρηται] Eum in modum c. 77. ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον: et lib. II. 47. ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ—λεγόμενος: tum c. 48. WESS.

13 1. Ἀριστέης ὁ Καυστροβίου] Patrem Aristeæ Proconnesii *Calistrobium* vertit Valla, codicis scriptura deceptus. Tzetzes Chil. II. et VII. et Suidas rectius. WESS.

Ib. ποιέων ἔπεα] Τὰ νῦν ὑπ' Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλέεται, c. 14. Insulsi, quod condidisse credebatur ille præstigiator, poëmatis enarrat etiam argumentum Pausanias I. p. 58. qui meminit ejusdem lib. V. p. 392. Hoc veluti fonte Scythica Herodotum non pauca derivasse suspicari licet ex istis, quæ dedit ex hoc fabulatore Gellius Noct. Att. IX. 5. Franc. Portus haud absurde putabat ad lacunam explendam intersertos hujus carminis aliquot versus Longino π. Ὕψ. sect. X. 7. Ante Meursium et I. A. Fabricium accurate suo more de Aristea jam egerat Vossius de Hist. Gr. IV. c. 2. VALCK.

2. ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ] Hyperboreos Aristeas pertinere aiebat ἐπὶ θάλασσαν, mare illud nullo titulo ornans. Voluit fortasse *septemtrionale;* quo nomine Herodotus aut mediterraneum aut Pontum Euxinum signat c. 37. et 42.[g] Quæ porro νοτίη θάλασσα? Nostro non aliud, quam quod aliis *rubrum* mare, dictis locis, ac II. 158. Cimmerios vero, etsi de eorum sede discordia ingens, quis ad Oceanum orientis locavit? Si Caspium intelligas aut Pontum, habita Oceani septemtrionalis ratione, usus inpediet. Fabulator Aristeas in his ineptus tenetur. WESS.—Fabulatorem novimus hominem: sed quidni ei licuerit Pontum Euxinum respectu sedium quæ olim Cimmeriorum fuerint *australe mare* nominare? SCHWEIG.

14 1. Καὶ ὅθεν μὲν ἔην Ἀριστέης etc.] Herodotum sequutus fabulam de Aristea Tzetzes enarrat Hist. Chil. II. vs. 724—

[g] Nempe respectu Asiæ minoris et Ægypti. SCHWEIG.

735., ex Origene repetitam, quod e Pindari mentione liquet, Æneas Gazæus in Theophr. p. 77. Qui, sicut Aristeas, post mortem revixisse crederentur, plures conmemorantur apud veteres. Luculenta quædam ex historia Græca recentiori producit exempla, quæque alibi non temere reperias, Proclus in ista parte conmentarii in lib. X. de Rep. Platonis, quam ex msto Flor. Alex. Morus evulgavit in notis ad Ev. Joann. XI. 39. Prodidit ista memoriæ Proclus occasione venustæ Platonis de Ere Pamphylio fabulæ narratæ p. 614., cujus similem de Thespesio Solensi dabit Plutarch. t. II. p. 563. De Mare quodam fabulabantur, ὅτι τρὶς ἀποθανὼν ἀνεβίω τρὶς, Ælian. Var. Hist. IX. 16. VALCK.

3. ἐς ἀμφισβασίας] Suidæ si fides, ἀγχιβατεῖν et ἀγχιβασίην Iones dixerunt, inque illis Heraclitus. Musæ istud non norunt, quarum in scriptis codd. λόγων ἀμφισβασίη lib. VIII. 81., et ἀμφισβατέων lib. IX. 73., unde auctoritas Origenis, quod enotatum, ἀμφισβατέειν. Ceterum Tzetzes Chil. II. 726. aut mendosus est, aut historiam vitiavit, Aristeam ex Herodoto εἰς χαλκεῖον deducens; tum Κλείσας δ' εὐθέως ὁ χαλκεὺς ἐκεῖνο τὸ χαλκεῖον. Stabit, ubi κναφεὺς et κναφεῖον scriptum fuerit, versui modulus. WESS.

15 1. καὶ τριηκοσίοισι] Non dicit, ad suum ævum tot abiisse annos: nam stolide Tzetzes Ἐφ' Ἡροδότου γέγονε καὶ πάλιν ἀνεφάνη, ac si ejus tempore Aristeas, evolutis illis annis, adparuisset. Multa G. Jo. Vossius de Aristeæ conjecta in Olymp. L. ætate, quæ his adversantur. Sive enim majorem, seu minorem ex msstorum dissensu annorum numerum adoptaveris, superabit primam Olympiadem. Strabo, Tatianus, Eustathius, quos Meursius et Fabricius excitarunt, Homero priorem et præceptorem ex quorundam traditione perhibent: Nostro, modo ratio temporis ducatur, fere consentiente. Junge H. Dodwelli Diss. III. de Cycl. p. 130. disputationem. WESS.

3. Ἰταλιωτέων] Vide Ammonium in v. Ἰταλοί. Plura dabit Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 793.

6. παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι] Videntur Metapontini Aristeæ statuam et aliam Apollini cum ara dedicasse: huc S. πέριξ αὐτῶν, *circum utramque* statuam, vergit. Lauros autem,

aram et imagines circumstantes, ex ære fuisse, Athenæi indicio lib. XIII. p. 605. c. novimus. WESS.

Ib. περὶ δὲ αὐτὸν] In codicibus inventum præstat, πέριξ δὲ αὐτὸν δάφναι ἑστᾶσι: quia nempe Herodoteum est. IV. 79. τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου Σφίγγες—ἕστασαν: rursus τὴν πέριξ c. 52. porro c. 180. πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι: c. 152. πέριξ αὐτὸ pro αὐτοῦ recte dedit Gron. III. 158. πέριξ τὸ τεῖχος, quod alibi dicit κύκλῳ τοῦ τείχεος. VALCK.—Recte laudatur πέριξ: et plerumque quidem cum quarto casu præpositionem hanc construit Noster, ut in exemplis a Valck. prolatis, quibus item unum aut alterum adjici poterat; sed nonnumquam etiam cum genitivo; quem non modo IV. 152. et II. 91. præferunt plerique codices, verum etiam I. 179. ad unum omnes in πέριξ τοῦ τείχεος consentiunt. Nec tamen opus fuerit ut cum Wess. πέριξ αὐτῶν h. l. vulgato αὐτὸν præferatur, quod percommode ad τὸν Ἀριστέω ἀνδριάντα referri posse videtur. SCHWEIG.

16 2. οὐδενὸς γὰρ δὴ αὐτόπτεω] Sic III. 115. οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι. Herodoti miror editorem offensum eadem negandi vocula sic repetita, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης: ad quæ cum parenthesi quædam interjecisset, suo more posuit iterum οὐδὲ οὗτος etc. Homero frequentatum illud οὐδὲ γὰρ οὐδὲ auferri non debuerat τῷ Ὁμηρικωτάτῳ. In Platonis legitur Soph. p. 251. E. μηδενὶ μηδὲν (μηδὲ) μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν: in Theæt. pag. 180. A. περανεῖς οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν. VALCK.

17 2. κρόμμυα καὶ σκόροδα] Jungunt Alexandrini Interp. τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα Numer. XI. 5. In Geoponicis lib. XII. 30. crebra τὰ σκόρδα, etiam apud alios Græciæ labentis scriptores in Du Cangii Glossario. Quod nunc cernitur, Herodoti et veterum est: cf. lib. II. 125. WESS.

18 1. τὸ πρὸς βορῆν ἄνεμον, ἔρημος etc.] Sic c. 20. Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε—ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων: et cap. 185. τὸ πρὸς νότον—ἔρημος—καὶ ἄξυλός ἐστι χώρη: tum c. 191. τὸ πρὸς ἑσπέρης ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης. Pauca hæc de multis. [cf. c. 18.] Consentit de Neurorum situ Scymnus Chius, optime adjutus ab Is. Vossio ad Peripl. Pont. Euxin. p. 135. edit. Gronov. WESS.

Ib. πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη] De hac Hylæa (quasi dicas *Sylvestri Scythia*) conf. cap. 19. 54. 55. et 76. SCHWEIG.

Ib. ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνθρωποι οἰκέουσι Σκύθαι] Causæ nihil, opinor, adferri poterit, cur hi soli dicerentur ἄνθρωποι Σκύθαι γεωργοί. Ut correctionem meam minus etiam peritis adprobem, ponam primum in Philostrato vulgata de Vit. Apollon. VII. c. 2. Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, οἱ Κότυν ἀποκτείναντες τὸν Θρᾶκα, ἀνθρωπίω μὲν ἤστην ἄμφω. Corrigendum absque ulla dubitatione Αἰνίω μὲν ἤστην ἄμφω: *erant quidem ambo Ænii*, sive ex urbe *Æno* orti: librarii crediderunt esse vocem ἀνθρωπίω in ἀνιω usitato more scribendi contractam. Similis hoc in loco Herodoti peperit errorem ratio: ἄνοι in ἄνω transmutandum arbitror atque adeo legendum ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί: *abhinc longius a mari remoti Scythæ habitant Georgi.* Proxime præcedunt, διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη: commode succedunt emendata, ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί. Sic loqui solet: II. 7. ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι: cap. 155. ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω. Ad istam rationem ἡ ἄνω Ἀσία et ἡ κάτω memorantur: Herodoto τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς. *Mari vicini*, οἱ κάτω, et οἰκεῖν κάτω dicuntur; ἄνω οἰκεῖν et οἱ ἄνω, qui *a mari* sunt *remotiores:* ejusdem gentis atque urbis distinguuntur οἱ ἄνω et οἱ κάτω. Similia quævis ad istam rationem sunt intelligenda: Thucyd. II. 83. οἱ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Ἀκαρνᾶνες: cap. 98. τὴν ἄνω Μακεδονίαν: I. 137. μετὰ τῶν κάτω Περσῶν τινος πορευθεὶς ἄνω: VIII. 5. Dario στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω. II. 100. ἀπὸ τῶν ἄνω ξυμμάχων. Distinguit Diodorus Sic. τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὴν μεσόγειον, et τοὺς ἄνω τόπους, XX. 59. πόλεις τὰς ἄνω et πλησίον θαλάσσης opponit Xenophon Κυρ. Παιδ. VII. p. 106, 28. et alibi: Philostrato memoratur Vit. Apoll. V. 24. ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ἡ ἄνω. Smyrnæi οἱ ἄνω et οἱ ἐπὶ θαλάττῃ, de Vit. Sophist. pag. 531. Præter alios pagus fuit Attices ejusdem nominis duplex, teste Harpocr. Λαμπτραὶ, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν: illinc ortus quis in Aristophanis Amphiarao, Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω. Herodotea propius accedit finis libri quinti Pausaniæ: οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Σάνῃ πόλει: contrarium κάτω οἰ-

κεῖν præbet Thucyd. I. 7. ὅσοι ὄντες οὐ θαλάσσιοι κάτω ᾤκουν: quod ibi sequitur, καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνῳκισμένοι εἰσὶ, non debebat tentari; idem significans ac ἄνω οἰκοῦσι, atque adeo ἀπὸ θαλάσσης: hinc explicandum ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα VIII. 31. et Aristoph. Pace 206. In Pausan. X. p. 838. scripserim: ἀνῳκίσαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου. VALCK.

Ib. οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι] Male mss. ὑπὸ τῷ Ὑπάνι. Posita urbs πρὸς τῷ Ὑπάνιδι fuit in Dionis Chrys. Borysth. p. 437. et apud Scymnum; [p. 46.] cf. infr. c. 53. WESS.

2. πλόον—ἡμερέων ἕνδεκα] ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον ait cap. 53. SCHWEIG.

3. Ἀνδροφάγοι] De Androphagis c. 106. uberiora. Adde observata his de locis Bayero Comment. Acad. Petrop. t. XI. p. 337. WESS.

20 1. τὰ καλεύμενα Βασιλήϊά ἐστι] Sic regionem Scytharum *regiorum*, βασιληΐων, adpellat; nam H. Stephanus explicans *regias domos* longe erravit. Res ex sequentibus et c. 56. constat. WESS.

21 1. ἡ μὲν πρώτη τῶν λαξίων] Hesychio hæc erant ob oculos, λαξίων, λήξεων, κληρώσεων. Suidæ λάξιν, μίξιν, μερισμὸν, vitiosum, et ex Glossis Herodoti, quales manu exaratas possideo, derivatum est: λῆξιν scripserat Criticus. Inspice Leopardi Emend. VII. 16., *Laxios* Vallæ lenissime, sicuti decet, corrigentis. Et *Laxios* tamen, tanquam Scythicam nationem, Thesauro suo addit Abr. Ortelius. Nollem Bayerus Historiarum patrem erroris postulasset, quo *Lazios*, gentem Scythicam, in adpellativum converterit nomen. Nimium indulsit suspicaci ingenio. *Lazos* seu *Lazios* serior novit ætas, neque eo loci, quem scriptor signat, sed ad Phasim amnem apud Procopium Bell. Pers. lib. II. Immo vero ipse verborum ordo, quod attendenti liquidum, docto viro refragatur. Perpende dicta ejus Comment. Acad. Petrop. t. I. pag. 421. WESS.

2. Βουδῖνοι] De Budinis conf. c. 108. et 123. SCHW.

22 1. Θυσσαγέται] Ut hîc, sic infra c. 123. atque hinc Stephanus Byz. VALCK.

3. Ἴυρκαι] In his equidem similibusque obscurioribus ju-

dicium sequerer Pintiani, ex Herodoto Melam corrigentis I. c. 19, 140. *Thyssagetæ Jurcæque vastas sylvas occupant aluntur que venando;* ζώουσι ἀπὸ θήρης, Herod. Pro sua pietate bonus A. Schottus hinc quoque Turcas expulsos esse lætabatur. Non alibi fortasse Ἰῦρκαι nisi cum Thyssagetis etiam Plinio memorantur Hist. Nat. VI. c. 7. VALCK.

4. λοχᾷ, scil. ὁ θηρῶν: adsumendus nominativus participii ex præcedente nomine θήρης. conf. ad I. 132, et II. 47. SCHWEIG.

23 2. Φαλακροῖς] De calvis istis et caussa calvitii Zenobius Cent. V. 25. εἰσὶ δὲ φαλακροὶ διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, οὗ πίνουσι, καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ex scripto; quod, absurdum minime, unde acceperit, non vacat quærere. WESS.

Ib. φαλακροὶ ἐκ γενετῆς] *Et feminis et maribus nuda sunt capita,* Mela I. 19. extr. de iisdem Argippæis: verum adeoque quod scribit Plinius Hist. Nat. VI. cap. 13. *capillus juxta feminis virisque in probro existimatur:* a duce suo secedentem Solinum reprehendit Salmas. p. 209. De Myconiis quid tradiderint veteres, e Stephano notum in voc. Μύκονος. Quæ de hac gente præterea dedit Mela, derivavit omnia ex Herodoto: *His justissimi mores; nemora pro domibus; alimenta baccæ:—sacri itaque habentur; adeoque ipsos nemo de tam feris gentibus violat, ut aliis etiam ad eos confugisse pro asylo sit:* postrema de his pæne conversa: τούτους οὐδεὶς ἀδικέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι.—ὃς δὲ ἂν καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται. Eadem Plinius expressit. Sacris autem his inviolatisque sive Scythis, seu Scytharum vicinis, justitiæ cultoribus atque humanitatis, eximie congruunt quæ in laudem Scytharum occasione loci Homerci prodidit Strabo VII. p. 455. B=296. D. p. 460. D =300. D. quæque habet Justinus II. 2. *Continentia illis morum quoque justitiam edidit, nihil alienum concupiscentibus. —Plus in illis proficit vitiorum ignoratio, quam in his* (Græcis) *cognitio virtutis.* VALCK.

3. ποντικὸν μὲν οὔνομα τῷ δενδρέῳ] Si *corylum* intelligit, cujus fructus *avellana sylvestris* veteribus vulgo *nux Pontica* dicebatur; mireris quid sit quod succum e fructu expressum

nigrum dicat. Quid sit vero quod Mannert, Geogr. Græcor. et Romanor. t. IV. pag. 110. quærat, *arbor*-ne *Pontica* intelligi *cedrus Siberica* debeat, ipse viderit. Idem paullo ante γένεια μεγάλα *ingentia membra virilia* intelligens, miror unde id arripuerit inventum. γένειον Noster VI. 117. *barbam* dixit: at h. l. recte *mentum* vulgo interpretantur. SCHWEIG.

4. τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον] Planissima lectio Casauboni, τοῦτον, ἐπεὰν γένηται πέπων, σακκεύουσι foret, si membranæ addicerent. At sæpe sequius genus Herodotum amplecti, notum est. Vide magni viri Animadv. lib. II. 16. WESS.

4. σακκέουσι ἱματίοισι] Tentare non ausim. ἠθανίοισι venerat alicui in mentem. Sicut ἠθμὸν, ἠθάνιον inter pocula quoque recenset Athenæus. Secundum Etymologum erat Ἠθμὸς καὶ Ἠθάνιον, ἐργαλεῖον διατετρημένον πολλαῖς ὀπαῖς, δι' οὗ τὸ ὑγρὸν εἰώθασι διακρίνειν τῶν παχυτέρων: sic ista pag. 422, 34. codex exhibet scriptus, ubi paulo post pro Ἐργωνᾷ ponendum, ἐν Ἔργων α', *operum libro primo.* Hæc respiciens Suidas habet: Σακεύουσι, τὸ ὑλίζουσι, παρ' Ἡροδότῳ: *percolant.* Ex Ælio Dionysio præbet eamdem scriptionem Eustath. in Il. ν'. p. 940, 18=914, 10. ab Attico σάκος, pro vulgari σάκκος, derivante Σακεύειν Herodoti. Σακέειν et σακίζειν veteres, recentiores dixisse videntur σακκεῖν et σακκίζειν, *saccare:* vid. Salmas. in Solin. p. 209. A. quique explicat vicina Casaub. in Athen. II. cap. 16. VALCK.—Miratus sum Heerenium σακκέουσι ἱματίοισι interpretantem *in saccos infundunt*, in *Ideen* etc. t. I. pag. 900. SCHWEIG.

5. παλάθας] Παλάθας Auctor Glossarii Herod. hic recte interpretatur τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. Quæ sic *massæ* vulgo dicerentur docuit Wesseling. ad Diodori XVII. 67. VALCK.

6. πίλῳ στεγνῷ λευκῷ] Pro *pileo, tegmen* mallem *coactile ex lana,* quemadmodum c. 73. Erotianus, Πίλοι καλοῦνται παρὰ Λάκωσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. Explicuit, monente Foesio, Hippocratea de tegumento curruum Scythicorum, αὗται δὲ πίλοις περιπεφραγμέναι, *muniti sunt coactilibus ex lana,* Lib. de Aëre, Aq. p. 291.[h] Additur con-

[h] Sect. 93. ed. Coray, quem ad locum vide docti editoris notata. SCHW.

tinuo *currus fabrefactos* ὥσπερ οἰκήματα esse, et ταῦτα δὲ καὶ στενὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς χιόνα καὶ τὰ πνεύματα: in Latinis, *ipsique in angustum coarctati adversus omnes aquarum, nivis ac ventorum injurias;* quæ rei non conveniunt. Στενὰ doctissimos homines in errorem induerunt: στεγνὰ, *firma* contra eas injurias, reliquerat Hippocrates. Sed hoc occupavit Hemsterhusius noster ad Comici Plutum. [p. 369.] WESS.

8. τὰς διαφορὰς διαιρέοντες] Quia *finitimorum dirimebant controversias* velut *arbitri,* non absurde quis suspicabatur, Ionicum διαιτέοντες in usitatius illud fuisse demutatum: sed, qui *litigantes dirimit,* ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν Polluci VIII. 8., διαιρεῖν τὰ ἀμφίλογα dicitur Xenophonti p. 538, 26. et Aristoph. Ran. vs. 1132. VALCK.

Ib. φεύγων καταφύγῃ] Plinius Hist. Nat. VI. 13. *Sacros haberi narrant inviolatosque,—nec ipsos modo, sed illos etiam qui ad eos perfugerint.* VALCK.

Ib. Ἀργιππαῖοι] Ἀργιμπαῖοι scribendum existimasse Salmasium in Plinianis p. 209. memoravit h. l. Gronovius: et "Ante eum" (inquit) "Turnebus in Notis ad Ciceron. de "Fato p. 64. ex Mela, *Arimphæi;* prout etiam agnovit "Grotius ad Marcian. Capellam p. 214." *Calmucas,* quos hodie vocamus, cum Heerenio (*Ideen* t. I. p. 920.) et aliis viris doctis intelligi par est. SCHWEIG.

24 1. πολλὴ περιφάνεια τῆς χώρης non *prospectus* est *regionis,* sed *certa ejus notitia.* Quo usu Isæus Or. de Apollodori Hæred. p. 66. WESS. Ipse Scriptor noster optimus sui interpres est: Μέχρι μὲν δὴ τουτέων, ait initio c. seq., γινώσκεται, nempe ἡ χώρη. cf. c. 26. extr. SCHWEIG.

25 2. αἰγίποδας] De similibus naturæ, fictis tamen, portentis Strabo lib. I. p. 73=43. WESS.—*Capripedes homines* figurate dictos existimavit Larcher, qui abrupta montium haud secus atque capræ conscendunt. SCHWEIG.

26 2. τὴν δὲ κεφαλὴν etc.] Aut diversa confudit Plato, aut alium habuit quem sequeretur auctorem, in Euthyd. pag. 299. E. ista scribens: θαυμασιώτερόν γε ἔτι ὅτι καὶ πίνουσιν (οἱ Σκύθαι) ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα καθορῶσι, τὴν ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Secundum Herod. IV. 65. non parentum aut amicorum craniis utebantur

Scythæ tanquam poculis, sed hostium quos interfecissent, aut inimicorum saltem; *Issedones* soli *parentum suorum crania deaurata custodiebant*, et velut ἀγάλματα venerabantur, postquam cadaverum carnes cum alia commixtas comedissent: qua de re Davisius egit ad Ciceron. Tuscul. I. 48. Platonis forte non recordabatur Salmas. in Solin. p. 192. Strabo quoque Scytharum fecit mentionem τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων, VII. p. 458. A=238. et pag. 460. B=300. B. Apud Livium XXIII. 24. Galli Boii *caput ducis* (Postumii) *præcisum ovantes templo—intulere: purgato inde capite, ut mos iis est, calvam auro cælavere: idque sacrum vas iis erat, quo solennibus libarent: poculumque idem sacerdoti esse ac templi antistitibus.* VALCK.

Ib. καταχρυσοῦσι] Per incommodum ἀποχρυσοῦσι *inaurandi* significatione. Junxit Artemidorus Onir. I. 52. ἵνα ἀπαργυρωθῇ καὶ ἀποχρυσωθῇ de servo, qui ære venditur. Verum mss. præstant. Tale II. 130. καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην. Gemina in re in Fragm. Pythagor. p. 713. τὸ δ' ὀστέον χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας, πίνει ἐξ αὐτοῦ: et Noster IV. 65. ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ: ubi in scriptis καταχρυσώσας. Mela Herodotea de Issedonibus ad hunc modum: *capita ubi fabre expolivere, auro vincta pro poculis gerunt;* ἄγαλμα, ut apud Homerum et alios, *supellectilem* intelligens, haud profecto inficete: ἅτε ἀγάλματι χρέωνται tale postulat. Is. Vossius aliter ad Pomponium. Τὰ γενέσια Glossæ San-German. non neglexerunt, optime declarata ab Ammonio. Non sunt *natalitia*, quæ in Vallæ Latinis erant. WESS.—Ammonius de Vocum Differentia p. 34. seq. Τὰ μὲν Γενέθλια τάσσεται ἐπὶ τῶν ζώντων.—Γενέσια δὲ ἐπὶ τῶν τεθνηκότων, ἐν ᾗ ἕκαστος ἡμέρᾳ τετελεύτηκε. SCHW. Vide Lex. Seguier. p. 86.

27 1. χρυσοφύλακας Γρύπας. Conf. III. 116. SCHWEIG.

Ib. Σκυθιστὶ Ἀριμασποὺς etc.] Proxime sequentia, Ἄριμα γὰρ ἓν, primus, opinor, sic corrigenda censuit Hartungus Thes. Crit. t. II. p. 636. Ἄρι μὲν γὰρ ἓν (l. τὸ ἓν) καλέουσι Σκύθαι, Μασπὸς δὲ τὸν ὀφθαλμόν: prout legisse videtur in suis codd., quos habuit plures, Eustathius: vid. ad Dionys. Perieg. 31. Idem ferme probavit Sopingius ad Hesych. in

Ἀριμάπους: ubi docta prostat adnotatio Albertii. De Arimaspis quæ huc spectent e Tzetze dedit et Gellio Stanleius ad Æschyli Prom. 803., memorantis τὸν μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπὸν ἱπποβάμονα. Cyclopes *unoculi* μονῶπες dicuntur, μονόμματοι, et μονόγληνοι. In reges Macedoniæ, Philippum Amyntæ et Antigonum, qui fuerunt ἑτερόφθαλμοι, frigida leguntur hic illic atque insulsa Græculorum dicteria; hoc in Philippum Aristidis apud Philostratum de Vit. Soph. pag. 584., quo τοὺς Ἀριμασποὺς (τοὺς μονομμάτους) ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου. VALCK.

Ib. Consilium (Hartungi) non laudo neque institutum, codicum conspiratione damnatum: eoque minus, siquidem, observante Wachtero, in reliquiis Scythici sermonis *Spu* oculus, *arim* unus. Abit ergo in spongiam Eustathii unde unde arcessita originatio. Vide docti viri Præfat. Glossar. Germ. Sect. XIII. WESS.

28 2. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται etc.] Genuinum his infregit Taurus philosophus apud A. Gellium XVII. 8. *Tametsi*, inquiens, *Herodotus historiarum scriptor contra omnium ferme, qui hæc quæsiverunt, opinionem scribit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellatur*, etc. Nihil enim, quantumvis Gellii simia Macrobius (VII. 12.) paria, criminosius atque alienius. Philosopho, si non habuit perspecta quæ sub extimo septemtrione homines experiuntur, Virgiliana recordari consultum fuerat Georgic. III. 360., Senecæ Herc. Fur. vs. 536., quæque Strabo VII. p. 472=307. WESS.

Ib. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται] Græcis hoc videbatur incredibile, qui mare ferme tantum experti noverant medium, τὴν ἔσω θάλασσαν, quique didicerant in scholis, *omne mare esse incongelabile*. Philosophus itaque Taurus, Gellii Noct. Att. XVII. 8. *Herodotus*, inquit, *historiarum scriptor contra omnium ferme, qui hæc quæsiverunt, opinionem scripsit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellat, earumque partium mare omne, quod Scythicum dicitur, id gelu constringi et consistere.* Sic exhibet Gelliana Macrobius Saturn. VII. 12.; quæ his ille subdit, e Plutarcho suspicor transumta. Præter flumina, Mæotin, et Bosporum, et Ponti partem, *brumali rigore durare* recte statuit et Mela I. 19. Ubi Herodotea

dat Eustath. in Dionys. 669. hinc scribendum *πηλὸν οὐ ποιήσεις*. Lectorum in his *ἀπιστίᾳ* Diodorus Sic. occurrit III. 34. cf. V. 25. ubi Gallorum gelu durata flumina *καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται*: quæ sicut et priora forsan apta videbuntur adfirmando verbo *στρατεύονται* in Herodoti proximis, *in glacie* *στρατεύονται καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τοὺς Σινδούς*. Mihi videbatur in istis *στρατεύονται* minus sincerum: *ἁμαξεύονται*, vel *ἱππεύονται*, vel simile quid, nobis isto videretur accommodatius. VALCK. Suo periculo *στραγγεύεσθαι* scribi jusserat Toupius Emend. in Suid. P. III. ad voc. *Στραγγεύειν*, quod vertit *super glaciem otiantur*. Conf. Valckenar. ad III. 139. qui de verborum illorum etiam alibi permutatione jam egerat in Animadv. ad Ammonium II. 13. Sed nulla hîc novatione opus est. Verbo *στρατεύεσθαι* et per se commodus hic locus est, et firmant illud adjecta verba *ἁμάξας ἐπελαύνουσι*, quæ *hostilem incursionem* haud obscure significare videntur. SCHWEIG.

4. *ὕων οὐκ ἀνίει*] Portus, vulgati *ὗον* patronus, adscivit *θεῖον*. Justum est, quod cernitur. Nota sunt, et superius adhibita, *Διὸς ὕσαντος, θεοῦ ὕσαντος*. Appianus Alex. Bell. Civil. II. c. 36. *αἷμά τε γὰρ ἔδοξεν ὁ θεὸς ὗσαι*. [cf. ib. c. 149.] Herodot. III. 117. *τὸν μὲν χειμῶνα ὕει σφι ὁ θεός*. WESS.

29 1. *κόλον*] Eustathius ait *κόλον*·Ionum esse et *κυριολεκτεῖσθαι* arietibus et bubus, cornibus defectis, ad Iliad. *π'*. pag. 1049, 17=1062, 30. Opportune Hippocrates de Scytharum curribus: *τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι ζεύγεα—βοῶν κέρως ἄτερ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος*. de Aër. Aq. et Loc. p. 291. WESS.

Ib. *τὸ κόλον*] Homeri versui Od. *δ'*. 85. subjecta sic fortasse legit in suo cod. Eustath.: *ὀρθῶς εἰρημένον· ἐν τοῖσι θερμοῖσι γὰρ ταχὺ παραγίνεται τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύει κέρεα τὰ κτήνεα τὴν ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύει μόγις*: nisi quod in excerpendo *φύοντα* omiserit: *φύει* legit et Valla. Sua Strabonem VII. pag. 471. C=307. A. Herodoto debere monstrant Herodotea quædam e vicinis quæ adhibet verba, *ἅπασα δ' ἡ χώρα δυσχείμερός ἐστι*. VALCK.

30 2. *ἐκ κατάρης τευ*] Pausanias hoc ipso de negotio, *καὶ τού-*

του μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον, Eliac. Prior. c. 5. Auctor inprecationis Œnomaus apud Plutarchum t. II. p. 303. B., cujus ἐνόδους ἵππους non intelligo, nisi ἐνθόρους, ut in Nicandri Ther. vs. 99., reliquerit. Adde Antigon. Carystium Hist. Mir. c. 13. WESS.

31 1. Σκύθαι λέγουσι] Requirebam οἱ Σκύθαι: sed articulum, quod sciam, ignorant libri omnes. Cæterum de plumis, quas dixere Scythæ, conf. c. 7. extr. SCHWEIG.

4. εἰκάζοντας τὴν χιόνα] *Conparantes nivem*, avium plumis, dum depluit, quodam modo adsimilem. Plinius propterea *regionem Pterophoron* lib. IV. Hist. Nat. c. 12. hoc terræ in tractu memorat. Jucundum est Arnobii lib. II. p. 105. ex parili figura: *Potestis — scientissime monstrare, quid nivem in plumeas subaperiat crustulas.* Ejusdemque elegantiæ הנתן שלג כצמר, *qui nivem instar carminatæ lanæ dat*, in Psalm. CXLVII. 16. Cf. La Cerdam in Virgilii Georg. I. 397. WESS. Larcherus citat ex Jo. Leonis Africani Africæ descript. II. fol. 56. De loco *Burris* vocato, (i. e. *plumis cooperto*) *eo quod frequentes illic admodum cadant nives, quas plumas quis potius quam nivem judicaret.*

32 1. οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι] De Hyperboreis circumspecte Herodotus. Largæ super illis doctissimorum virorum Gedoyni, Banerii, Frereti, in Conment. Academiæ Inscript. disquisitiones. Posterioris conjectura [i], dictos ita videri, quoniam ultra montem Boram incolebant, blanditur primo obtutu. Livius XLV. 19. in Macedoniæ et Pæoniæ finibus Boram locat; sed solus. Diodoro Siculo t. II. p. 664. mons iste ex Polybio Βέρνος est, Nostro VIII. 138. Βέρμιος, et veriore titulo. Ita perit mons et quod illi inædificatur. Quod autem ad Diodori II. 47. opinabar, Hyperboreos Græcæ fuisse originis, ex coloniis ad Ponti oram borealem deductis, necdum displicet. Græci ritus, cultus Apollinis Delii, vestigia sermonis in nominibus propriis, huc ducunt. Mecum sentit Bayerus Diss. de Hyperboreis t. XI. Conment. Acad. Petropol. p. 334. etc. WESS.

3. Ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων—Ὅμηρος ταῦτα

[i] Quam De Brosses etiam secutus est in *Mem. sur l'Oracle de Dodone*; Acad. des Inscr. t. XXXV. p. 113. seq. SCHWEIG.

τὰ ἔπεα ἐποίησε] "Mihi interdum visus sum in istis verbis "annotationem legere veteris grammatici, non Herodoti." Sic Wolfius, Prolegom. ad Homer. p. clvii. Quum vero multa talia observata, ad veterum poëtarum scripta spectantia, narrationi suæ interserere amet Scriptor noster, vereor ne non satis caussæ sit cur totam illam ῥῆσιν cum clarissimo viro suspectam habeamus. SCHWEIG.

33 1. ἐνδεδυμένα] Restituetur, opinor, hîc et infra vetus codicum atque edd. lectio, ἐνδεδεμένα. Suam quisque sequutus editionem, Salmasius in Solin. p. 208. habet ἐνδεδυμένα: ἐνδεδεμένα Spanhem. in Callim. p. 493, 495. qui recte mea quoque sententia *frugum primitias* intelligit *spicarum fascibus illigatas*. VALCK.

Ib. ἐπὶ τὸν Ἀδρίην] Monuit Danville, in *Mem. de l'Acad. des Inscr.* t. XXXV. p. 589. quo tempore boreales Europæ partes nondum satis cognitæ Græcis fuissent, etiam regiones supra mare Adriaticum sitas Hyperboreis solitas esse adtribui. SCHWEIG.

2. πρώτους Δωδωναίους] Quæ de Hyperboreis apud veteres legerat Spanhemius, digesta protulit in Callim. p. 489. 493. et seqq. Quando de his canens sacris in Delum delatis Callimachus Hymn. in Del. 283. et seqq. solius pæne videtur Herodoti persequutus vestigia, unius adferam cum his collatos versus aliquot Callimachi. Sacra scribit Herod. πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι. Callimachus, ἃ Δωδώνηθε Πελασγοὶ Τηλόθεν ἐκβαίνοντα (καταβαίνειν Herod.) πολὺ πρώτιστα δέχονται. Herod. ἀπὸ δὲ τουτέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν. Callim. Δεύτερον ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης Ἔρχονται· κεῖθεν δὲ διαπλώουσιν Ἀβάντων Εἰς ἀγαθὸν πεδίον Ληλάντιον. Sequentia Herodoti sic contraxit in pauca Callim. οὐδ' ἔτι μακρὸς Ὁ πλόος Εὐβοίηθεν· ἐπεὶ σέο γείτονες ὅρμοι. Tum *duas* memorat Noster *puellas, quæ primæ sacra detulerint ex Hyperboreis in Delum, quibuscum* illi velut *virginum custodes miserint* τῶν ἀστῶν ἄνδρας πέντε πομπούς. Callim. Πρῶταί τοι τάδ' ἔνεικαν ἀπὸ ξανθῶν Ἀριμασπῶν,—Θυγατέρες Βορέαο, καὶ ἄρσενες οἱ τότ' ἄριστοι Ἠϊθέων. Quod addit, οὐδ' οἵ γε παλιμπετὲς οἴκαδ' ἵκοντο, dixerat Herod. τοῖσι Ὑπερβορέοισι τοὺς ἀποπεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν.

Plura supersunt ex eodem fonte petita. Ceterum hujus ne honoris essent expertes, fabulam Athenienses videntur commenti, quam nobis Pausan. narrat in Atticis p. 77. sacra ex Hyperboreis per Græcos ad Prasias fuisse perlata, *φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς· Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς ἐς Δῆλον ἄγοντας*. Situm autem pagum in Attices orientali latere pæne ex adverso Eubœæ liquet e Thucyd. VIII. c. 95. VALCK. Videndum vero, ne, quæ Pausanias narrat, non pugnent ea cum Herodoteis; sed pertineant ad id quod insequente tempore fieri solitum esse ipse Scriptor noster paulo post tradit, *ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοισι* etc. SCHWEIG.

Ib. *ἐκλιπεῖν Ἄνδρον*] *Præteritam esse Andrum* significat, neque sacra illuc delata: sed recto itinere a Carysto ad Tenum perlata, quamvis Andrus his urbibus esset media interjecta. REISK.

3. *ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι*] De pleonasmo verbi *εἶναι* supra dictum ad I. 153. Similiter apud Platonem verbo *ὀνομάζω* sæpiuscule jungi alterum *εἶναι*, monuit Schneider ad Apolog. Socrat. quæ sub Xenophontis nomine fertur §. 13. SCHWEIG.

34 1. *Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι*] Atque adeo quas Delii vocabant *Ὑπερόχην* et *Λαοδίκην*. Hîc ab Herodoto secedunt Callimachus et Pausanias: hic quidem nupturas Deliorum puellas tradit comæ dedicasse primitias nobilioribus illis Hecaërgæ atque Opidi: collato Herod. c. 35., Pausaniæ locum in Att. p. 104. primus emendavit Leopard. Em. X. 24. jam tum suspicatus apud Herod. restituendum nomen *Ἑκαέργην*: idem aliis postea venit in mentem, probatum in primis Spanhemio de his puellis more suo docte notanti p. 503. et 504. Duabus tertiam adjungens, forsan ut versum impleret, Callimachus, his istum honorem a Deliis canit virginibus attributum; pueros vero Deliorum primam dedicasse lanuginem juvenibus Hyperboreis, qui venerant olim puellarum comites: *Ἤτοι Δηλιάδες μὲν, ὅτ' εὐηχὴς ὑμέναιος Ἤθεα κουράων μορμύσσεται, ἥλικα χαίτην Παρθενικαῖς, παῖδες δὲ θέρος τὸ πρῶτον ἰούλων Ἄρσενες ἠϊθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν*: venustos versus ita legendos e cod. ms. docuit Ruhnken. in Epist. Crit. II. p. 35. [p. 163. ed. sec.] VALCK.

35 1. κατὰ τοὺς αὐτοὺς] Mihi planum atque perspicuum videtur hoc Herodotum dicere, *Argen et Opin ex Hyperboreis Delum pervenisse, itinere per eosdem populos facto,* per quos Hyperochen et Laodicen iter fecisse supra c. 33. scripserat. SCHWEIG.

2. Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος] Ne hoc quidem prætermisit Callim. Del. 304. Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος, Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν. De eodem mulier Delpha, quæ civibus hymnum condidit, Bœo apud Pausan. X. 5. Ὠλήν θ' ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας, Πρῶτός τ' ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ' ἀοιδάν. De hymnis Olenis egerunt Spanhem. ad Call. p. 509. et Fabricius Bibl. Gr. lib. I. c.17. Olene recentior Pamphus Atheniensibus τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν Pausan. VII. p. 577., eidem sæpe laudatos, quos et suo seculo superstites a Daducho quodam Attico Pausanias accepisse se tradit legendos IX. p. 762. Sub Orphei nomine legit is hymnos, quos habemus superstites; atque in his merito versuum etiam miratur elegantiam. VALCK.

Ib. καὶ ἀγείροντας] Inprudenter ἐγείροντας Galeus. Ἀγείρειν eorum est, qui *stipem* in speciem diis, reapse sibi, ut mos olim et nunc variis in locis, *efflagitant.* Herodotus, modo vitæ Homeri auctor fuerit, c. 33. ἤδετο δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σάμῳ —ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Abarim Hyperboreum ἀγείροντα, et τὸν ἀγερθέντα ab illo χρυσὸν τῷ θεῷ repræsentat Jamblichus Vit. Pyth. sect. 91. et 141. Sed vide Ruhnkenium ad Timæi Λέξεις p. 6=9. WESS.

36 1. seq. οὐ λέγω, λέγων ὡς τὸν etc.] Ita solet. Mox c. 43. ἔλεγε, φὰς τὰ etc. et V. 36. ἔφη λέγων: tum ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων lib. VI. 137. Conjectura Dissertationis Herodoteæ ὡς τὸν ὀϊστὸς περιέφερε—οὐδὲν σιτεόμενον nondum displicet: ratam enim fabula habet, Abarim exhibens *sagitta circum omnem terram vectum,* nihilque *comedentem,* ὀϊστῷ ἐποχούμενον, ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διαβαίνειν, in Jamblichi Vit. Pythag. c. 19. et 28. Himerius Biblioth. Photii p. 1131. de eodem, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν ἦλθεν ὁ Σκύθης ὑπὲρ τοῦ βέλους ὀχούμενος. Obstat suspicioni Eustathius; favet, quod olim scire non poteram, Pavius ὡς τοῦτον ὀϊστὸς etc. legens. WESS.

Ib. Præter Jamblichum, insignem sane fabulatorem, de Vit. Pyth. sect. 91. et 136. fabulam de Abari Celsus enarrat Origenis III. pag. 129. Vid. Vales. in notas Mauss. ad Harpocr. p. 206. VALCK. Vulgatam in Herodoto lectionem prolato Lycurgi oratoris loco ex Eudocia Villoisoni p. 20. tuetur Larcherus. *Λιμοῦ γενομένου ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις, ἦλθεν ὁ Ἄβαρις ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐμισθώτευσεν τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐτοῦ τὸ χρησμολογεῖν, καὶ οὕτω κρατῶν τὸ βέλος εἰς σύμβολον τοῦ Ἀπόλλωνος—περιῄει χρησμολόγων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.*

2. *εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι.*] Nonnihil immutata, tanquam *σόφισμα* repellit ridetque Eratosthenes in Strabonis lib. I. pag. 106=61. VALCK. Eratosthenes cavillo sugillat apud Strab. lib. I. pag. 106., notatus propterea a Casaubono. Si *Ὑπερβόρεοι* sint, quod Lycius Olen apud Pausaniam prodidit, *οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦντες βορέαν,* consecutio bene habebit. Strabo Hyperboreos *τοὺς βορειοτάτους* explicat, sive *maxime boreales*, non illos, quos Herodotus sibi proposuit. WESS. Vid. Wyttenbach. Disput. de Placito immort. an. suæ Platonis Phæd. editioni præmissam p. XXXVII.

3. *περιόδους γράψαντες*] Mox subjicit, *ὠκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι*, et dein *οἵη τίς ἐστι ἐς γραφήν*: quibus locis cunctis *γράφειν* non tam de *scribendo*, quam de *pingendo* accipiendum haud incommode Gronov. monuit. Videtur tamen utraque simul notio hîc obtinere: jam antiquitus enim et *pingebant* aut in ære exsculpebant tabulas geographicas, et *scripto* illas explicabant. Nos *describendi* verbo utramque simul notionem comprehendi posse putavimus. SCHWEIG.

Ib. *ποιεύντων ἴσην*] Lege Gronovii, docte hæc illustrantis, observationes. De terræ figura Eratosthenes, hæc Nostri innuens, *ὅτι σφαιροειδὴς ἡ σύμπασα, οὐκ ὡς ἐκ τόρνου δὲ,* in Strab. I. p. 83=48. D. ante quem non dissimilia Aristotel. Meteorol. II. 5. Quantum vero laboris et curæ nostro ævo doctissimi et sollertissimi homines subierint, ut terrarum orbi sua figura et nobis constaret, multa solidaque eruditione Lulofs c. 1. *Inductionis ad Natur. et Mathem. Orbis terræ conspectum* persecutus est. WESS.

Ib. ποιεύντων ἴσην] ποιεύντων Gronovius idem ac ποιείτωσαν valere existimavit, ut λεγόντων i. q. λεγέτωσαν et similia: cujus rationem probans Wesselingius, ejusdem interpretationem in Notis propositam, *Asiam quoque faciant Europæ parem*, in Latina versione adoptavit. Mihi ποιεύντων nil aliud nisi genitivus participii absolute positus esse videbatur, ad superius γελῶ referendus: *rideo quum illi Asiam æqualem Europæ faciunt.* SCHWEIG.

38 1. ἀπ' αὐτῆς] Præstaret ἀπ' αὐτέων, quod et Pavio in opinionem venit. 'Απ' αὐτῆς spectare debebit Pontum, sive mare boreale, in quod Phasis evolvitur. Ab eo vero minime procedunt duæ ἀκταὶ, *oræ* sive *peninsulæ,* uti docte Is. Vossius ad Scylacem; [p. 6. seq. ed. Gron.] Persis, quæ orarum altera, a mari australi, quod et Erythræum, porrigebatur occidentem versus; a Phasi altera sumebat originem, terminata partim ad Sigeum Troicum, tum ad promontorium Triopium, omnem conplexa minorem, quam vocamus, Asiam. Quæ clara cum sint in Scriptoris disputatione, propositum ἀπ' αὐτέων h. e. θαλασσέων, aut, si mavis, ἐθνέων, quæ proxime memorabantur, non carere videtur ratione. WESS. Vereor ne minime ex Scriptoris mente interpretatus ista sit vir præstantissimus. 'Ενθεῦτεν δὲ, *Inde vero,* ait Herodotus, id est, *ab illo inde terrarum tractu, qui per mediam Asiam a meridie ad septemtrionem porrigitur,* quæ est continens Asiæ terra ac veluti meditullium: *inde,* inquam, *versus occidentem, excurrunt* ἀπ' αὐτῆς, *ab hac* continente *Asia,* ἀκταὶ διφάσιαι, *duæ oræ in mare porrectæ,* duæ regiones ita in mare porrectæ ut earum major pars mari adluatur, adeoque duæ veluti peninsulæ. Harum una est Asia minor, in boreali parte a Phasi, in australi a Phœnicia in mare mediterraneum excurrens. Altera ora, ac veluti peninsula, incipit a Perside, majorque ejus pars in australe sive Erythræum mare excurrit, eoque circumluitur, minor quædam pars mediterraneum mare attingit. SCHWEIG.

2. ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ κόλπου] Priorem Asiæ minoris ἀκτὴν orsus a Phasi et tractu fuit boreali: alterius initium ab austro sinuque Myriandrico, porrectæ ad

Triopium: hæc attendenti apertissima[k]. Vossius tamen ad Scylac. p. 7. ἀπὸ τοῦ Μαριανδυνῶν κόλπου, μέχρι τοῦ πρὸς Φοινίκην κειμένου: nec discrepat multum Pavii disputatio. Fefellit utrumque sinus corruptum nomen. *Sinus Mariandynus*, cui Sangarius amnis miscetur, apud Plinium Nat. Hist. lib. VI. 1. pars erat Ponti Euxini, adeoque ad boream Asiæ, de qua sermo, ac nihil ad hanc descriptionem. Bene Stephanus Μυρίανδρος, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Φοινίκῃ. Additur τὸ κτητικὸν, Μυριανδρικὸς κόλπος, hinc fortasse, cum sanitas loco manebat, repetitum. WESS. — *Myriandri* urbis, ad Issicum sinum sitæ, (quem eumdem etiam *Myriandricum sinum* adpellatum fuisse consentaneum est) plures auctores fecere mentionem, Cellario laudati Geogr. Antiq. lib. III. c. 12. p. m. 409. SCHWEIG.

Ib. τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι etc.] *Versus mare tendit usque ad* etc. Abundans ille τὰ articulus eodem modo positus est atque paullo ante, τὰ πρὸς νότου et τὰ πρὸς βορῆν. Quod mox ait, *triginta* illam terram *populos habitare*, horum plures sigillatim nominavit I. 28. SCHWEIG.

39 1. Ἡ δὲ δὴ ἑτέρη: sc. ἀκτή. Vide paullo ante, ad c. 38. *Altera hac ora* et ingenti veluti peninsula Asiæ, a Perside usque ad Phœnicen excurrente, quæ majori ex parte mari Erythræo (id est, australi, c. 37. et II. 158.) cingitur, partim vero secundum nostrum (i. e. mediterraneum) mare porrigitur, inter Persidem et Phœnicen tres regiones continentur, Assyria, quo nomine simul Babyloniam ab Herodoto comprehendi supra ad I. 102. vidimus, Arabia, et Syria. Hæc ora, ait, desinit in sinum Arabicum; nempe interrupta est illo isthmo, qui sinum Arabicum a mediterraneo mari sejungit. Addit autem, οὐ λήγουσα εἰ μὴ νόμῳ. Valla, quasi λόγῳ pro νόμῳ legisset, ista verba cum sequentibus jungens, sic vertit: *etsi non desineret, nisi ob id quod Darius e Nilo rivos in illum sinum induxit;* ἀπροσδιονύσως omnino. Portus, νόμον quidem *divisionem* intelligens, tamen in eamdem fere cum Valla sententiam: *cum (alioqui, seu na-*

[k] At non *duas* Asiæ minoris ἀκτὰς memorat Herodotus: sed universam minorem Asiam satis perspicue *unam eamdemque* ἀκτὴν dicit. SCHW.

turali situ, in eum) non desinat, nisi divisione; id est, nisi propter illam divisionem quam Darius fecit, qua rivos ex Nilo in illum sinum deduxit. Aliter Gronovius: *desinitque non desinens, nisi jure, in sinum Arabicum* etc. cujus versionem intactam Wesselingius reliquit, nec vel ipse vel Valck. vel Reisk. quidquam ad hunc locum notavit. Mireris tamen omnino quodnam illud *jus* sit, quo ista ora in Arabicum sinum desinat: magisque etiam Larcherum mireris, νόμον hîc *legem* interpretari non dubitantem: *et aboutit, mais seulement en vertu d'une loi, au golfe Arabique*; neque, quam qualemve legem hîc intelligere debeamus, explicantem. Atqui, quid sit quod verbis istis significatum voluerit Herodotus, satis ipse interpretatus esse videtur. De *Asiæ ora* agitur: hanc *revera non terminari in sinu Arabico* ait: nempe, quo loco sinus Arabicus interjecto isthmo a mari mediterraneo sejungitur, ibi non desinit ora, sed pergit eadem ora ab altero sinus Arabici latere, et circum universam Africam continuatur; ita ut Africa, verum si quæris, pars censeri debeat hujus ejusdem alterius oræ de qua agitur. In hunc quidem modum perspicue mentem suam ipse scriptor noster cap. 41. explicare videtur. Itaque *natura* quidem, *et re ipsa*, non desinit illa ora in sinu Arabico, sed νόμῳ desinit, id est, *ex usu recepto, opinione, et usu loquendi*, quo Asiam in isthmo illo terminari vulgo intelligimus dicimusque, atque inde Africæ esse initium statuimus, quæ tertia orbis terrarum pars vulgo haberi solet. Quare νόμῳ eadem fere notione hîc accipi debebit atque in illo pseudophilosophorum nonnullorum dicto, honestum nihil φύσει esse, sed νόμῳ; valebitque νόμῳ idem ac τῷ νενομισμένῳ apud Nostrum II. 17. IV. 45. (Conf. Heindorf ad Plat. Phædr. c. 13. pag. 231. e.) De fossa, quam Darius e Nilo in Arabicum sinum duxit, dictum est lib. II. c. 158., cujus fossæ h. l. nonnisi obiter mentionem facit scriptor; puto, quo clarius significet quemnam sinum Arabicum hîc dicat; quandoquidem alter sinus, qui Persicus vulgo nominatur, perinde etiam Arabicus sinus dici potuerit. SCHWEIG.

40 1. In omni hac Herodotea disquisitione Ἐρυθρὴ θάλασσα varia est notione: modo *Oceano australi*, nunc *sinui Persico*

aut etiam *Arabico* pro vario regionum habitu convenit; neque inconmode, cum sinus ambo mari isti jungantur et ejus sint divergia et partes. Qui maritimam superioris Asiæ Arabiæque oram bene callent, non adhærescent. WESS. Ἐρυθρὴν θάλασσαν universum mare vocat Noster quod Asiæ a meridie est cum duobus sinubus, Persico et Arabico. Vide supra ad c. 39. SCHWEIG.

Ib. Vide quæ de Herodoti hoc Araxe, qui aliis Jaxartes est, ad I. 202. monuimus. SCHWEIG.

41 2. αὕτη στεινή ἐστι] Supra II. 158. de eopse isthmo, τῇ ἐλαχιστόν ἐστι καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν νοτίην, quod brevissimum et maxime conpendiarium spatium, plane uti hic, *stadiorum mille.* Non excito Plinium II. 68., quo hanc ipsam in rem usus est Casaubonus ad Strabon. I. p. 114=65. WESS.

42 2. μήκεϊ μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρας παρήκει ἡ Εὐρώπη] Parum adcurate Larcher: *en sa longueur elle surpasse les deux autres parties:* et sic iterum c. 45. Debuerat; *en sa longueur elle s'étend le long des deux autres.* Nempe quidquid terrarum ultra Caspium mare et Araxem fluvium est, quam nos septemtrionalem Asiam nominare consuevimus, id ex Herodoti ratione Europæ accensebatur. conf. c. 40. Quod adjicit, εὔρεος δὲ πέρι οὐδὲ συμβαλέειν ἀξίη φαίνεταί μοι εἶναι, Reizius, in argumento hujus capitis, *ne conjicere quidem licet.* At *conjicere* est συμβάλλεσθαι, verbo medio: sententia scriptoris videtur esse, *ne dignam quidem judico quæ cum Asia atque Africa conferatur.* Cæterum συμβαλλέειν fortasse, præsenti tempore, scripserat auctor: sicuti συμβαλλεόμενος I. 68. et alibi, ab Ionico themate συμβαλλέω. SCHWEIG.

3. δηλοῖ ἑωϋτὴν] Mirum ni scripserit, more veterum suoque, Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἐοῦσα περίῤῥυτος: id est ἑαυτὴν οὖσαν. In eundem sensum infra capienda sunt ista: αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περίῤῥυτος ἐοῦσα. Δηλοῦν hac adhibetur structura Sophocli, Aj. 471. δηλώσω—γεγώς. Antig. 20. Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. Ἐδήλωσε τῶν νόμων καταφρονῶν Alcibiades Andocidi p. 30, 44., ἐδήλωσαν οὐ θελήσαντες Pausan. III. p. 216., δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες Herodot. VI. 21. VALCK. Pronomen ἑωυτὴν communi consensu tuen-

tur libri omnes: nec, cur sollicitetur, satis caussæ subest: immo vero, quando in tali dictione abest pronomen, fuerit illud ad sententiam subintelligendum. SCHWEIG.

4. Φοίνικας ἄνδρας] Phœnices, ubi maritimam Syriæ oram occuparant, ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιτίθεσθαι scripsit I. 1. An statim ex sinu Arabico, unde digressi erant, in Oceanum australem et Atlanticum, merito dubitatur. Quam vero Salomoni, Judæorum regi, in nobili navigatione ex eo sinu operam præstiterant I. Reg. IX. 27. eandem aliis et regi Ægyptio addixerunt, usu maritimæ peregrinationis exercitati. His ergo debetur et regi Neconi Africa primum circumnavigata; quam multis post seculis Lusitani diversiore progressu feliciter cognoverunt mari ferme circumfluam. WESS.

43 1. Μετὰ δὲ] Postquam dixit, οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον, nempe περίῤῥυτος ἐοῦσα, in hunc modum pergit: Μετὰ δὲ, *Postea* (post illam Phœnicum navigationem) *Carthaginienses dicunt;* scilicet, *cognovisse se circumfluam esse Africam: nam* (hoc suo nomine, non Carthaginiensium verbis, adjicit Herodotus) *Sataspes quidem non circumnavigavit Africam, ad hoc licet missus.* SCHWEIG.

4. τῷ οὔνομα Σολόεις] Σολόεντα ἄκραν aut Λιβυκὸν ἀκρωτήριον Hanno et Scylax in Periplis, πύματον Σολόεντα Crinagoras in Epigrammate, de quo D'Orvillius ad Chariton. p. 424. et Reiskius in Anthol. p. 188. Ceterum memoria Posidonium decepit, ex Herodoto a Dario missos τελέσαι τὸν περίπλουν Africæ asseverantem in Strabon. lib. II. p. 155=98. Tale hic nihil. WESS.

5. ἐσθῆτι φοινικηΐῃ] *Vestitu e palmæ cortice vel foliis confecto,* interprete Larchero.

6. αἴτιον τόδε ἔλεγε, *caussam hanc dicebat* Sataspes: hujus enim ad regem sermo. Caussam, quam Xerxi non probavit, dederunt venti, ex oriente ad constitutum isthic flantes, et navis præpedientes cursum ex probabili Marshami et Palmerii sententia. WESS.

Ib. Pro Ξέρξης δέ οἱ οὐ συγγινώσκων, collatis Vallæ Latinis, *hunc Xerxes negans locutum vera,* Jo. le Febvre suspicabatur scribendum, Ξέρξης δὲ ὃν (pro αὐτὸν vel ἐκεῖνον) οὐ συγ-

γινώσκων λέγειν ἀληθέα: in juvene præsertim hujus seculi Gallo conatum laudo: οἱ minus in his commodum esse fatendum etiam illi, cui Herodoteus est exploratus usus verbi: συγγνόντες ἀδικῆσαι, συγγνόντες ποιέειν σε δίκαια, et similia dantur apud hunc plurima; a quibus illud distat lib. V. c. 91. συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς: in quibus etiam scribi potuisset οὐ ποιήσαντες ὀρθῶς, sub qua duplici structura idem significans adhibetur συνειδέναι. Diphili versus est: Συνειδόθ' αὐτῷ φαῦλα διαπεπραγμένῳ. Quinctilian. Inst. Or. III. 6. *Non sustineo esse conscius mihi dissimulanti.* Sophocles: Ἦ δεινὸν ἆρ' ἦν, ἡνίκ' ἄν τις ἐσθλὸς ὢν Αὑτῷ συνείδῃ. Herodoteo verbo Lysias p. 164. συνέγνωσαν αὐτοί σφισιν ὡς ἠδικηκότες. VALCK.—At nec male dicitur quoque συγγινώσκειν τινὶ, *adsentiri alteri.* Sic quidem VII. 12. συγγνωσόμενός τοι, *qui tibi adsensurus est:* qua ex notione fluxit illa *ignoscendi.* SCHWEIG.

8. ἑκὼν ἐπιλήθομαι] In re simili, Herod. I. 51. τῶν τις Δελφῶν,—τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι. II. 123. τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω. Similiter in sacris arcano silentio tegendis Pausan. II. p. 117. τὸν δὲ λόγον ἐπιστάμενος οὐ γράφω. lib. I. p. 71. λεγόμενον καὶ ἄλλον λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. VALCK. — Ut hîc, similiter III. 75. ἑκὼν ἐπελήθετο: et τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο III. 147. SCHW.

44 1. ὃς βουλόμενος—οὗτος] Vid. Matthiæ Gr. gr. §. 468.

Ib. Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα] Superest hodieque Scylacis Caryandensis Περίπλους τῆς θαλάσσης τῆς οἰκουμένης Εὐρώπης, καὶ Ἀσίης καὶ Λυβίης: quod opus quidem juniori cuidam Scylaci Vossius et Dodwellus tribuunt; sed eidem prisco itineratori, quem Herodotus hîc nominat, post Fabricium Biblioth. Græc. IV. 2. 6. merito (ut videtur) vindicavit doctissimus De Sainte-Croix singulari commentatione in Actis Acad. Inscript. t. XLII. p. 350. et seqq. inserta. SCHW. secutus fere Larcherum.

2. ἐκ Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς] Situs urbis et regionis Pactyicæ certo non potest finiri. Hecatæi apud Steph. in Κασπάπυρος πόλις erat Γανδαρική. Gandarii in extimis Persarum locantur finibus, contermini Sogdis Bactriisque III. 91. VII. 66. Quorum si Caspatyrus fuit, ab

Indo, sicuti hic innuitur, afuisse non videtur. Excusari certe Dodwellus nequit, urbem Gangi adponens, ipsumque Herodoti Indum Dissert. de Scylace c. 1. et Gangem confundens. Amnium enim *solus Indus præter Nilum*, ex priscorum sententia, *crocodilos alebat:* sic Noster, et, quem in examine Dissert. Dodwelli optime Jac. Gronovius excitavit, Arrianus Ἀναβ. VI. 1. cui testis accedere opportunus poterit Pausanias IV. 30. Jure propterea Gronovius pro Indo consistit. Nam Th. Hyde divinatio in Argumento c. 23. Relig. Veter. Persar. κατὰ ποταμὸν, quo secundo Scylax et comites in mare devenerunt, Hydaspem signare in Zaradrum influentem, qui se Indo, cujus ostia erant exploranda, miscet, dubiæ admodum et fallacis est fidei. WESS.—De Caspatyro urbe et Pactyica regione consuli digna sunt quæ commode collegit disputavitque Larcher in Indice Geographico ad Herodot. p. 102. et 401. seqq. ubi Rennelli etiam examinavit sententiam. Heeren in opere sæpius laudato t. I. p. 389. et 405. urbem regionemque *Cabul* intelligit, Persiæ finitimam; quem vero *Indum* fluvium hîc nominat Herodotus, *Gureum* intelligit (hodie *Kameh*) ab occidente in Indum proprie nominatum influentem. SCHWEIG.

4. οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης etc.] Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 119. fini hujus periodi conplura ex secuturis nectit, hunc in modum, ὅμοια παρεχομένη τῇ Λιβύῃ· καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος—τὰ Κιμμέρια λέγουσι. De Asia hæc, quod verissimum, cuncta scribi: ubi nunc sunt, orationis nexum scindere et turbare, cui, istis in hunc locum migrantibus, apta copulatio et adhæsio. Mihi, tametsi Procopii ævo eadem, quæ in msstis et editis, series, inventum non videtur inconcinnum. WESS.—Iterum iterumque relegenti mihi hunc locum perquam probabile videtur, sic scriptum oportuisse: οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν—ἀνίσχοντα, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὁμοῖά περ ἐχομένη τῇ Λιβύῃ: *ita Asiæ—reliqua explorata sunt, pariter certe atque contigua Libya.* Nam, quod jam antea monuerat, (c. 39. et 42.) *contiguam esse Asiæ Libyam,* id statim c. 45. iterum urget, *unam esse continuam terram;* itaque nil caussæ fuisse, cur tres, veluti distinctæ et a se invicem sejunctæ, terræ statuerentur. Qua notione

παρεχομένῃ τῇ Λιβύῃ Reizius scripserit, non habeo dicere. Quod autem ad ista verba (c. 45.) adtinet, καὶ οὐρίσματα αὐτῇ etc., quæ cum extremis hujus capitis juncta Buherius voluit; istud αὐτῇ non ad *Asiam* refertur, sed ad *universam terram*, quæ quum *una atque continua* sit, (γῆ μία ἐοῦσα), mirum sibi videri ait Herodotus, *cur tribus nominibus* illa *distinguatur*, quasi *tres* essent *terræ, Nilo* et *Phasi* aut *Tanai fluviis disterminatæ;* videturque hoc significare: quum tres, quæ vulgo nominantur terræ partes, non sint interjecto mari usquequaque a se invicem sejunctæ, debebat una continens universa terra censeri; sin majorum quorumdam fluminum cursus satis caussæ est cur terra in partes divisa statuatur, multo plures quam tres partes fuisse numerandas. SCHW.

45 2. Τάναϊν ποταμὸν τὸν Μαιήτην] *Tanain Mæëtam* explicant ut *Phasin Colchum,* quod ex hoc Mæotarum tractu labatur. At discrepat caussa; Tanais influit in Mæotin paludem, longe supra eam lacu erumpens. Fuit olim, quæ ejusdem Bouherii suspicio, τὴν Μαιῆτιν, seu verius καὶ τὴν Μαιῆτιν. Vallæ Latina huc vergunt, et liquidissime Procopius Bell. Goth. IV. 6. Herodotea exscribens, οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν, καὶ Μαιῶτιν καὶ Πορθμ. Qui cum Μαιῶτιν adpellat, suo utitur more, ut Ionico Noster. Vide c. 20. WESS. Potuit suo arbitratu Procopius, sicut et Valla, *Mæotidem paludem* hîc intelligere. At, quum in τὸν Μαιήτην consentiant libri, nihil profecto impedit quo minus intelligamus *Mæoticum fluvium* hîc dici *Tanaim,* (i. e. qui per Mæotarum fines decurrit) quemadmodum Νεῖλος ὁ Αἰγύπτιος nominatur, et Φάσις ὁ Κόλχος. SCHWEIG.

Ib. Πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια] De Porthmiis Cimmeriis vide supra c. 12. WESS.

3. ἐπὶ Λιβύης—γυναικὸς αὐτόχθονος] Jovis ex Epapho neptis Isocrati Laud. Busir. p. 223. Mox Eustathio in Asia, Promethei matre, Apollodorus Bibl. I. 2, 3. et Schol. Apollonii Rh. I. 444. adstipulantur. Herodoti alia sententia, quæ et in Stephani Byz. Ἀσία. Est Eustathius in his paullo audacior, etiam ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος. Fuit Manis filius Atys I. 94. quem præter et Cotyn genuit, indice Etymol. in Ἀσίω, et, cujus auctoritas excellentior, Dionysio Halic. lib. I.

Ant. R. p. 21. Vide Vales. ad Nicol. Damasc. p. 68. Utique inprudenter in Eustathii partes Bouherius Diss. Herod. c. 5. transiit. WESS.

4. ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Κότυος, τοῦ Μάνεω] Non alibi Κότυος fit apud Herod. mentio; quod nomen, in antiqua ed. Vallæ versionis omissum, primo quidem adspectu potius videtur Thracicum: Ἄτυς certo nomen est Lydiacum; præter regem, sic Crœsi filium nominat Herodotus, et patrem ditissimi illius Pythii, tempore Xerxis nobilitati. Accedit ad hæc, Lydiaca narrantem Herodotum I. 94. (non sanequam ex Xantho Lydo, quod Galeus putabat; quippe qui οὔτε Τυῤῥηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς, δυνάστην Λυδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μηόνων εἰς Ἰταλίαν κατασχοῦσαν ἐπίσταται, teste Dionys. Halic. Ant. Rom. I. p. 22, 15.) Herodotum, inquam, non ut hic Mani filium dare Κότυν, sed Ἄτυν: ἐπὶ Ἄτυος, τοῦ Μάνεω, βασιλῆος. Tandem Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος, hic legisse videtur Eustathius; cujus ista extant ad Dionysii Perieg. vs. 270. Ἡρόδοτος δέ φησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν.—Λυκόφρων δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίεως τοῦ Ἄτυος καλεῖσθαί φησιν αὐτήν· ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσία: imo καλεῖται Ἀσιάς: sunt enim et postrema Herodoteis vicina: ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι φυλὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα. Hoc minime cunctanter statuo, in his Eustathianis nomina Herodoti et Lycophronis esse transponenda: Herodotea sunt, quæ tribuuntur Lycophroni; quæ Herodoto, sunt sine dubio Lycophronis, quodque bene observavit accuratissimus editor ed. Thwaites, ab ipso Eustathio huic velut auctori contributa ad vs. 620., ubi legitur etiam ἀπὸ Ἀσίου, τοῦ Ἄτυος. Tandem pro Ἀσίεως scribendum ut apud Herod. Ἀσίεω. Forma vulgari dare quoque potuerat Ἀσίω: Asias enim, Ἀσίας, Ἀσίου, Ionice flectitur Ἀσίης, Ἀσίεω. Atque ob has forte rationes videri posset hoc in loco Herodoti nomen Κότυος in illud Ἄτυος convertendum. Ille tamen ego, qui toties in Herodoto levioribus de caussis forte suspicax perhibebor et novator, hîc nihil novandum judico servandumque Κότυος nomen. Primum Asien Cotyis filium dictum veteribus legerat Eustath. in Iliad. β'. p. 192, 51. τὸν μὲν Ἀσίαν Κότυος ἱστοροῦσιν υἱόν. Deinde multo plus habet pon-

deris auctoritas Dionysii Halic. Ant. Rom. I. p. 21. scribentis, Τυῤῥηνὸν dici quintum a Jove; Jovis enim filium Manen primum istius fuisse regionis regem: τούτου δὲ γεννηθῆναι Κότυν· τῷ δὲ Κότυϊ δύο γενέσθαι παῖδας Ἀσίην καὶ Ἄτυν· ἐκ δὲ Ἄτυος Λυδὸν φῦναι καὶ Τυῤῥηνὸν, quorum hic cum colonis in Italiam abierit; ille manserit regni paterni hæres: de Atyë, hujusque duobus filiis Lydo Tyrrhenoque paria scribit Strabo V. p. 335. c=219. Utrumque dedit et Atyi filium Herodotus; solum quidem memorans duntaxat Τυρσηνὸν I. 94., sed et meminit Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος I. 7. VII. 74., a quo Mæones traxerint Lydorum nomen. Xanthus Lydus, cui credendum potius in rebus patriis, quam Græcis recentioribus, Tyrrhenum prorsus ignorans, Ἄτυος παῖδας γενέσθαι λέγει Λυδὸν καὶ Τόῤῥηβον. Ut regionibus urbibusque dare possent conditores, nomina Græci plurima sunt commenti. VALCK. Confer Creuzeri Fragm. Veterum Historicor. p. 153. seq. SCHWEIG.

Ib. ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθέος Ἀσίης] Ista quidem verba, si sunt, ut esse videbuntur, Herodoti, signis saltem tanquam παρενθήκη sunt a vicinis separanda. Hæc sola si dedisset, per Asiam Promethei, filiam, uxorem, an matrem intellexisset, maneret incertum; sed paulo superius uxorem dixit Promethei, quam cum aliis matrem habuit Lycophron, Cass. 1412. Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ 'πιμηθέως τοκάς. Schol. ἡ Ἀσία· Ἀσίας γὰρ καὶ Ἰαπετοῦ Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς. vid. Thwaites ad Eustath. l. c. et ad vs. 620. VALCK.

46 2. σοφίης πέρι] De Scytharum *sapientia* multi nimis præclare: σοφίη *prudens* est *sollertia*, qualis lib. III. 127., qua semet bello temere lacessentes, veluti Cyrum, inpunitos haud dimittebant; quaque, si nolint inveniri, deprehendi nequeant, quod Dario usu venit. Alioqui barbari moribus omnique disciplina; bene Noster, τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι. WESS.

Ib. πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος] Olim vocula mihi πάρεξ sic visa fuerat transponenda, ut legeretur: οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν γενόμενον ἐκ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος πάρεξ Ἀναχάρσιος. Quum vero consideratius ad vulgata hæc exigerem Eustathii ad Dionys. 669., ex Herodoto narrantis ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχεται

ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ Ἀνάχαρσις, cœpi animadvertere nihil in istis esse quod mutari deberet. Si scripsisset, πάρεξ Ἀναχάρσιος, καὶ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, figura hic obtineret, quam Χιασμὸν vocant Grammatici, multis explicitam Eustathio ad Hom. Iliad. γ'. 108. Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν, Γῇ τε καὶ ἠελίῳ. Ista nativam haberent perspicuitatem sic scripta: οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν καὶ μέλαιναν, Ἡλίῳ καὶ Γῇ, ut sua sibi singula subjiciantur velut ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ. Ad hanc normam Herod. hic primum duo ponit diversa; prius, οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι σοφίης πέρι: alterum, οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν λεγόμενον. Tum duo diversa sequuntur: prioris membri hæc est exceptio, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος: hæc, alterius, πάρεξ Ἀναχάρσιος. Sunt mihi similes ad manum aliorum structuræ. Ceterum his Herodoti vexandis occasionem arripuerunt viri docti ex Ep. Pauli ad Coloss. III. 11. Primus, credo, Salmasius abusus est in Ossil. Ling. Hellen. p. 359., cui se primus opposuit, amicus et admirator viri maximi, Alex. Morus in notis ad Nov. Fœd. p. 231. et seqq. VALCK.

5. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου] Qualia de veteribus Herod., de sui quoque temporis Scythis scribit Strabo VII. p. 460. c = 300. c. Justinus II. 2. *Hominibus inter se nulli fines: neque enim agrum exercent; nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta et pecora semper pascentibus, et per incultas solitudines errare solitis: uxores liberosque secum in plaustris vehunt:* φερέοικοι ἐόντες Herodoto; sæpe Straboni dicti Νομάδες καὶ Ἁμάξοικοι, Melæ II. 1. ἁμαξόβιοι. Si Poëtæ nomen sincere scriptum in Strabon. pag. 463. c = 302. D. Hesiodus jam meminerat ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων. Apud Philostr. Vit. Apoll. VII. 26., scribendum utique, οἰκίας ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπανται, *possident, habent*, pro πέπτανται. Sæpius in verbo πεπᾶσθαι erravit Olearius, et p. 246. bonam lectionem perversa corrupit interpretatione. VALCK.

Ib. οἰκήματά τέ σφι ᾖ ἐπὶ ζευγέων] Φερέοικοι ἐόντες istis verbis explicatur liquidius. Mitto *multivagas* Scytharum *domos* ex Seneca, et eorumdem *sutilem domum* apud Valer.

Flaccum. Accommodatum Æschyli Prometh. 708. οἱ πλεκτὰς στέγας Πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις, et præter cetera Hippocratis Aër. Aq. et Loc. p. 291. ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκῦθαι διαιτεῦνται, Νομάδες δὲ καλεῦνται, ὅτι οὐκ ἔστι οἰκήματα, ἀλλ' ἐν ἁμάξαις οἰκεῦσι: quos currus graphice expingit deinde. WESS.

Ib. κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι ἄμαχοι;] Nullam nec in Europa neque in Asia gentem, ἔθνος, esse scribit Thucyd. II. 97. ὅ τι δυνατὸν Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Herodoto non adeo videbantur invicti propter corporum vires hominumque multitudinem, quam propter mores atque instituta: hac mente Ephorus ap. Strabon. VII. pag. 463. 464=302. ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ—πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι. Justin. II. 3. *Perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti mansere.—Gens et laboribus et bellis aspera; vires corporum immensæ; nihil parare, quod amittere timeant.* De Cyro Darioque narratis Justino, quod ad rei summam attinet, satis concinit Herod.; quæque de Sesostris in Europam usque narrantur expeditione, qui Scythas subegerit et Thraces, illa dubia satis fide nituntur. Vagi Scythæ non poterant inveniri: hoc unum metuebat Mytilenæus Coës apud Herodot. IV. 97. VALCK.

47 2. πεδιὰς αὕτη, ποιώδης τε] Hippocrates de Scytharum regione, πεδιάς ἐστι καὶ λειμακώδης καὶ ψιλὴ καὶ ἔνυδρος μετρίως· ποταμοὶ γάρ εἰσι μεγάλοι, οἱ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων. Cujus λειμακώδης idem ac ποιώδης, Galeno explanante. Hesychius, Λείμακες, νοτεροὶ καὶ ποιώδεις (male antea πιώδεις) τόποι, spectans Euripid. Iph. Aul. 1544. Λειμακέστεροι in Suida nullo jure Kusterus mutat, quippe ex Coo sene apud Erotianum. Confer Sophoclem Philoct. 1449. Ego his non inmoror, εὔυδρος reliquens ob IX. 25. WESS.

4. Ἴστρος μὲν πεντάστομος] Paria Arrian. Ἀναβ. V. 3. et Scymnus. Nilus itidem πεντάστομος II. 10. Sed, quod huic evenit, ut minora et manu facta in censum ostia venirent, idem Istro: *tantum Nilo minor*, verba Melæ II. 1, 56., *totidem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, reliquis navigabilibus,*

effluit. Quod autem Vossius ad Melam II. 1, 26. καὶ Ὑπάκαρις reponit, non probo. Infra c. 55. et 56. scripti libri vulgatum stabiliunt. In Pomponio dissensus est; Plinii corruptus Pacyris II. 12. ad verum inclinat amnis nomen. WESS.

48 2. Oratio in hunc modum commodius distinguetur: κατὰ τοιόνδε μέγιστος γέγονε· ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων, (sive ἐσδιδόντων malueris) εἰσὶ δὲ οἵδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιοῦντες. Διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς etc. *Ob hoc Danubius maximus est:* (scilicet) *et alii in eum influunt amnes, et qui eum* (præ cæteris) *augent, hi sunt:* sive, *et hi, qui eum* (præ cæteris) *augent:* quos nempe continuo deinde recenset. ποταμῶν καὶ ἄλλων—ἐκδιδόντων idem valet ac ποταμοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἐς αὐτὸν ἐκδιδόασι: et ad illam μὲν particulam, in verbis his subintellectam, refertur ista δὲ quæ consequitur, εἰσὶ δὲ οἵδε. SCHW.

3. Πόρατα] Amnis Πόρατα in S. prave Τώρατα, nec Mela inde lib. I. 19, 87. *Toreatas*, quæ Galei opinio, finxit: longe enim illi ab hoc fluvio. Nunc *Pruth.* Reliquorum titulos et cognomina, quibus nostro ævo adpellantur ista flumina, adscribere non vacat. Cupidi exposita (non sine differitate tamen) videbunt a Stukio ad Arriani Peripl. p. 178., Bouherio Diss. Herodot. p. 204. et Bayero Comment. Acad. Petropolit. t. I. p. 409. WESS.—Locum hunc de *fluviis in Istrum influentibus* percommode tractavit Mannert. in Geogr. Græcor. et Romanor. t. IV. p. 72. seq. tum illum de reliquis Scythicis fluviis c. 51. et seqq. idem p. 74. seqq. et D'Anville in Commentatione Actis Acad. Reg. Inscript. t. XXXV. p. 573. et seqq. inserta hoc titulo, *Examen critique d'Herodote sur ce qu'il rapporte de la Scythie.* SCHW.

4. πρὸς ἠῶ ῥέων] Vide ad I. 202. notata. SCHWEIG.

49 2. Νόης] Solus, quod quidem reminiscor, amnem Valerius Flaccus memoravit; Alazonas tamen propius illi, quam situs gentis patitur, adjungens, VI. 100. *Hiberni qui terga Noæ, gelidumque securi Eruit, et tota non audit Alazona ripa:* ubi Heinsius et Burmannus. WESS.

4. Ἄλπις] Alpis nomine sunt qui *Rhenum* a Nostro indigitari non sine veri specie existiment. SCHWEIG.

5. πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας] Scripsit II. 33. de *Cy-*

nesiis, (qui non alii ac *Cynetes*, Stephano auctore,) οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι. Consimilia Herodorus, Nostri æmulus, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται ap. Steph. in Ἰβηρία. Festo Avieno quoque *Populi Cynetum, Cyneticum jugum*, in *alte tumescenti ditis Europæ extimo*. Celtæ quidem, sicuti ad lib. II. 33. monstratum, extra Herculis columnas in ultima Europæ vergebant, sed non *post Cynetas*, quod Vallæ Latina dant: sic sibi et rei Herodotus pugnaret. Μετὰ Κύνητας vertendum *præter Cynetas*, sive *exceptis* illis, quemadmodum Poëtæ Odyss. λ'. 468. μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα[1]. Vide nunc et mirare stolidam Georgii Carletoni confidentiam, Κυνησίους sive Κύνητας in Britanniæ *Cantios* convertentis doctissimoque Cambdeno longa epistola obtrudentis, quæ octogesima inter Camdenianas. Hi fructus nimii in patriam studii. WESS.

Ib. ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι etc.] De his hoc uno loco si tantum egisset Herodotus, cadere forsan posset in dubitationem, utrum hos, an Cynetas, ultimos Europæ statuisset ad occidentem incolas. Celtas ultimos collocasse, multis nuper allaboravit ostendere vir erudit. in libello Gallice scripto, quo, præter cetera, specimen exhibet errorum Lex. Geograph. Martinierii pag. 290. et seqq. atque in eadem fuisse videtur opinione Spanhem. in Callim. p. 436. Omissus Spanhemio alter Herodoti locus e II. 33., mea quidem sententia planissime monstrat, secundum Herodotum ultimos Cynetas, pæne ultimos fuisse quos vocat Κελτούς. Illic agens de Istri fonte veluti profluentis ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρήνης πόλιος, οἱ δὲ Κελτοὶ, inquit, ὁμουρέουσι Κυνησίοισι (hoc legit Steph. Byz. Noster et hic dare potuit Κύνησι, οἳ) οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατοικημένων. Vertit ista vir egregius: *Celtæ—finitimi sunt Cynesiis, qui* (*qui Celtæ*, non *qui Cynesii*) *ultimi* etc. mihi quidem ista vis videtur. Cynetes sunt ultimi; Celtæ ultimi μετὰ Κύνητας, id est *exceptis Cynesiis*, vel *post Cynetas*, omnium primos in ultima Hesperia. Avienus in Ora Marit. 200., *adjacent populi Cynetum; tum Cy-*

[1] Possis vero eadem notione Latinum *post* intelligere. Sic Noster infra c. 53. μετὰ Ἴστρον *post Istrum*, i. e. *excepto Istro*. SCHWEIG.

neticum jugum, (Qua sideralis lucis inclinatio est,) Alte tumescens ditis Europæ extimum, In belluosi vergit Oceani salum. Docta dedit Is. Voss. ad Melæ III. 1. 51. Veritatem adfirmat memorabilis, quem comparavit Wess. in Diss. Herod. p. 21., Herodori locus ap. Steph. Byz. in Ἰβηρίαι: quo Πρῶτον μὲν, ait, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις (τῆς Ἰβηρίας) οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται· (ut hic apud Herod. Κελτοὶ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας·) ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλῆτες· μετὰ δὲ Ταρτήσιοι. Ex ejusdem Herodori lib. X. gestorum Herculis Stephano Γλῆτες memorantur, ἔθνος Ἰβηρικὸν μετὰ τοὺς Κύνητας. Tartessiorum vicini in Philippicis Theopompi eadem fuerant Γλητῶν adpellatione insigniti. Hinc liquet, Cynetas postremos Europæ habitatores ad occidentem fuisse secundum Herodorum ac Herodotum. VALCK.

50 2. ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν] Ut sæpius in talibus omittuntur verba, potuisset omitti συμβάλλειν. Additur, ut hic, a Phœnicide Comico apud Athen. XIV. pag. 652. E. Omittitur Thucydidi II. 97. οὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος, ἓν πρὸς ἕν: quo loco proxima respicit Herodoti. VALCK.

4. ὀλίγῳ τε μέζων τῆς etc.] Pleraque omnia flumina hibernis imbribus solent intumescere: in Istro diversum quid observat, quippe hieme, qualis quantusque est, manente: paullum tamen increscere, ex pauciore illic cœlesti aqua. Hæc Scriptor. Elegans νιφετῷ δὲ πάντα χρᾶται explicuit Hesychius, Χρᾶται, μολύνεται, verissime: idem enim ac χραίνεται, *nive omnia inficiuntur* et *sordent*. Convenit Callimachi venator Epigr. XXXIII. Στίβῃ καὶ νιφετῷ κεχρημένος, *pruina et nive madidus coloratusque.* Nam κεχαρημένος Bentleii præter inventum non habet cur recepto excellentius putetur. WESS.—Χρέεται, quod ex S. V. et pro olim vulgato χρᾶται recepi, videri potest ortum debere pruritui prisci alicujus librarii, Ionicas ubique formas Scriptori nostro obtrudere conantis: in communem quidem formam χρᾶται libri omnes III. 78. IV. 65. alibique consentiunt. Ita credi potest, hoc loco etiam Hesychium olim χρᾶται legisse, et huc spectasse interpretationem a Wesselingio laudatam. Nec tamen id satis certum: nec usquam alibi, quod sciam, hoc

verbo ista notione usus est Noster. Quare videndum, ne, quemadmodum ait ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγῳ, sic insequentia verba similiter in hunc modum accipi debeant, νιφετῷ δὲ πάντα (i. e. κατὰ πάντα) χρέεται αὕτη ἡ γῆ, *constanter nive utitur, nivem habet hæc terra*, i. e. *constanter ibi nix obtinet.* Cæterum conf. quæ et ab Hemsterh. et ab Ernest. ad Callimachi σποδιῇ κεχρημένος αἰθῇ Hymn. in Dian. 69. notata sunt. SCHWEIG.

51 1. Amnis *Tyres* sive *Tyras*, [qui hodie *Dniester* sive *Danaster*,] aliis, uti Hesychio, Τύρις: hinc accolæ (qui Τυρῆται, ut in S. esse debebant) Τυρῖται. Non neglexit hoc Stephanus. WESS.

52 1. Μήτηρ Ὑπάνιος] Hinc Mela II. 1, 62. *Hypanis ex grandi palude oritur, quam* matrem *ejus accolæ appellant:* et Eustath. in Dionys. vs. 1143. Similiter Herodotus IV. 86. Μαιῆτις, ait, καλέεται καὶ Μήτηρ τοῦ Πόντου. Dionys. Perieg. 165. καλέουσι δὲ Μητέρα Πόντου. Avienus in Descript. Orb. 245. *Scytha—matrem ponti cognominat undam:* de Oceano idem in Ora Marit. 393., *hic parens nostri maris.* Plinius Hist. Nat. VI. 7. *Maëotin Temerinda* (Scythæ vocant,) *quod significat* matrem *maris:* sua Dionysium et Melam Herodoto debere non recordabatur Loënsis Miscell. Epiphyll. VI. c. 21. VALCK. Hypanin Græcis olim dictum constat amnem, qui hodie *Bog.* SCHWEIG.

2. πικρὸς αἰνῶς] Hesych. Αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλεπῶς. Apollon. Rh. III. 15. ὑπερφίαλος πέλει αἰνῶς: et 480. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς Δείδω. Scriptor suum agnoscit, cum de Scythica regione αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης post pauca c. 61. Bene ergo Galeus. De amne et amaro fonte Jornandes quædam, sed inperite confusa, Rer. Getic. c. 5. *Danubius autem ortus grandi palude, quasi ex mari profunditur.* Melius paullo codices scripti, *Danaper*[m] et *quasi ex matre*, tum, *sed ubi fit Ponto vicinior, parvum fontem suscipit, cui ex Ampheo cognomen est.* Verius iidem *Exampheo.* Cetera lutulenta fluunt. Præclare Vitruvius VIII. 3. WESS.

3. ἐκδιδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ] Si firmant illam codices,

[m] Sic scriptor ille Hypanin permutaverit cum Borysthene, cui quidem Hypanis haud procul a mari miscetur. SCHWEIG.

postremam vocem non rejecerim. Dicitur κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρὴ, ἣ, μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα, κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν. Est qui uni litteræ ἣ duas velit voces suppositas, ὥστε αὐτὴ μεγάθεϊ: unum si saltem ὡς posuisset, potuerat exemplis illud Herodoteis tueri ex I. 163. προσφιλέες οὕτω δή τι—ὡς—ἐκέλευε. IV. 184. ὑψηλὸν οὕτω δή τι, —ὡς οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι. Sed ut hîc, loquitur etiam alibi: III. 120. νῆσον—ὧδε δή τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν—ἔσχε. IV. 28. δυσχείμερος χώρη οὕτω δή τι ἐστί· ἔνθα—οὐ ποιήσεις[n]. Nihil itaque novandum. Secundum Herod. *Fons* (Exampeus) *adeo erat amarus, ut, quum exiguus esset, Hypanin flumen in paucis magnum vitiaret amaritudinem suam miscendo:* sic acceperim hoc loco τὸ κιρνᾷ vel κιρνῇ, quod ipse explicat infra c. 81. ἄποτον ποιέει. Ex Herodoto plures meminerunt: unius ponam Melæ verba ex II. 1. *Hypanis non longe a mari ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque jam sui dissimilis et non dulcis hinc defluat.* Herodotea contraxit Eustath. in Dionys. 1143. κρήνη ἐκδιδωσιν εἰς αὐτὴν (lege αὐτὸν) οὕτω πικρὰ, ὥστε κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν: horum partem quæque præcedunt sub Herodoti nomine profert Athen. II. p. 43. C. D. Rationem dat Pausan. IV. 35. cur de hoc fonte narrata nemini debeant esse suspecta. Tandem de hoc fonte dicta c. 81., excitat Steph. Byz. voc. Ὕπανις: ubi Μητρόδωρος recte fuit in Herodotum conversus ab Holstenio: contra Herodotum suspicor in Metrodorum convertendum apud Diogen. Laërt. X. 34. ubi Democrito puero Xerxes præceptores Persas dicitur reliquisse, ut ejus patri gratificaretur, ἡνίκα ἐξενίσθη παρ' αὐτοῦ, καθά φησι καὶ Ἡρόδοτος: hic nihil de Democrito, ejusve patre; sed Metrodorus egerat etiam de Democrito, Epicuri sui doctore. VALCK.

53 1. Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος etc.] Quæ de Borysthene[o] sequuntur Melam pæne convertisse II. 1, 53. ab aliis monitum, et a Cellario Geogr. Ant. II. 6, 10. Primum

[n] Et passim alibi particulam ὡς vel ὥστε, quam præcedenti οὕτω aut τοιόσδε respondentem exspectasses, omittere solet Noster, asyndeton amans; veluti III. 12. I. 31. SCHW.

[o] Hodierno *Danapri, Dnieper.* SCHWEIG.

Borysthenes νομάς τε καλλίστας καὶ ε . . . . εστάτας κτήνεσι παρέχεται. Mela, *alit lætissima pabula:* εὐνομιδεστάτας, quod dabant editi, recte rejecit Gronov. deditque e M. spectabilem sane lectionem εὐκομιδεστάτας: cui prætulit a se excogitatum Arnaldus εὐδοκιμεστάτας in Anim. p. 164. Veram nobis forte vocem dabunt codices. Perplacent interim Latina Vallæ: *pascua præbens amœnissima, et accommodatissima pecoribus.* Reperit in Glossario veteri, quod mstum habuisse suspicor Vallam: *Accommodatissimum*, ἐπιτηδειότατον: an et in Herodoteo suo codice legit ἐπιτηδειεστάτας? hoc equidem omnium judicarem accommodatissimum. Notus etiam ille flexus antiquus nominum: apud Herodotum occurrunt σπουδαιέστερα I. 8. et ὑγιηρέστατοι II. 77. ἀμορφεστάτην recte dedit Gronov. I. 196. Ex Alcmane nobis ἡδυμέστατον servavit Etymol. p. 420, 50. Inter alia hujus generis Democriteam habet formam ἐπιτηδειέστατον Eustath. ad Hom. Od. β'. 89. VALCK.

2. διακριδὸν] Hesychius, Διακριδὸν, ἐν διακρίσει ἄριστος, ex Homero, vere corrigentibus Kustero et Albertio. Diversius, τοῦτο δὴ διακριδὸν Ζεὺς ἀνδράσι μέγιστον ὤπασεν κακὸν Simonidis apud Stob. LXXI. p. 436. WESS.

Ib. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι] Mela: *Turbidis aliis liquidissimus defluit; placidior quam ceteri, potarique pulcherrimus:* πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι: hoc sæpius aliis, πίνειν. ἡδὺ πιεῖν ὕδωρ· οἶνος ἡδίων πιεῖν. Ubi prostant et alia hinc excerpta, legitur apud Eustath. in Dionys. 311. πίνεσθαι ἥδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς: pro καλὸς scribendum καθαρός: hoc enim invenit ap. Herodot. et opponi noverat τοῖς θολεροῖς. Araxis unum ostium ῥέει διὰ καθαροῦ I. 202. Ideo Borysthenes pisces alebat optimos. Pausan. IV. 34. διάφοροι τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ἅτε ἐς ὕδωρ καθαρόν: ubi mox meminit ποταμῶν τῶν θολερωτέρων. Quando componuntur καθαρὸν ὕδωρ, et ἦθος καθαρὸν, opponi solent ἤθη τεταραγμένα καὶ θολερὰ, velut apud Dion. Chrys. p. 402. D. et in Lysidis Epistola. Joann. Chrysostomus t. II. p. 448. A. θολερὰ ῥεύματα dixit, et καθαρὰς πηγάς. VALCK.

3. ἅλες τε ἐπὶ τῷ στομ.] Quod hinc didicerat, suo ipsius oculati testis adfirmat indicio Dion. Chrys. init. Orat. Bory-

stheniticæ p. 437. Κήτεά τε, inquit Herod. μεγάλα ἀνακάνθα, τὰ Ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν. *Alit*, secundum Melam, *magnos pisces, quibus et optimus sapor et nulla ossa sunt:* comparat Salmas. in Solin. p. 187. D. Τάριχος Ἀντακαῖον bis memorat Antiphanes Athenæi; [III. p. 118. d.] apud quem in Lyncei senario scribendum Ὁ δ' Ἀντακαῖον μικρόν p. Vid. ad Hesych. notata in Ἀντακαῖοι. VALCK.

Ib. ἀντακαίους] Sint-ne antacæi *husones*, egregie a comite Marsilio in opere Danubiali t. IV. p. 31. expicti, quærunt naturæ scrutatores. Culta super eo sunt Gesneri observata in Act. Soc. Latin. Jenens. vol. II. p. 20. WESS.—*Acipenseris* speciem alii intelligunt. SCHWEIG.

4. τεσσεράκοντα ἡμερέων] Scymnum Chium et Pomponium Melam eumdem dierum numerum in suis Herodoti codicibus reperisse patet. Reizius vero in Præfat. ad suam Herodoti editionem p. XXI. et seq. ex professo hunc locum examinans, collato cap. 18. et 71. cum his quæ hoc ipso capite mox subjiciuntur, colligit, non potuisse Herodotum h. l. τεσσεράκοντα scribere, sed consentaneum esse, ut eum intelligamus τεσσερεσκαίδεκα scriptum reliquisse: atque sic ante Reizium jam Bayerus, de situ Scythiæ agens in Commentar. Acad. Petrop. t. I. p. 411. et Gatterer in Isagoge in Histor. univ. synchron. P. II. p. 188. corrigendum censuerant. Consentit Larcher in Adnot. ad hunc locum, emendationem tamen in contextum recipere non ausus. Mannerto, ut nimius numerus XL., sic justo minor numerus XIV. videtur, Geogr. Græc. et Rom. t. IV. p. 76. D'Anville, in Comment. Acad. Inscript. t. XXXV. p. 577. quod ad numerum dierum adtinet ab Herodoto editum nihil definire præsumens, satis habuit monuisse, ob cataractas navigationi obstantes, non ultra octoginta leucarum francicarum spatium a mari, computatis cunctis fluvii ambagibus, navigabilem Borysthenem esse. SCHWEIG.

5. τῶν γεωργῶν Σκυθέων] Supra, ἀροτήρων Σκυθέων, νομάδων Σκυθέων, tum οἱ γεωργοὶ Σκύθαι: quæ quidem deletum alterum articulum adprobant. In numero ἐπὶ δέκα ἡμερέων aut

p Apud Athen. IV. 8. pag. 132. a. ubi equidem a librorum scriptura non recedendum judicavi. SCHWEIG.

hîc, aut c. 18., ubi ἕνδεκα ἡμερέων, menda hæret, cui nulla ex libris manu exaratis medicina. Fontes Borysthenis in Sendomirensi agro scaturire, Matth. Miechovius, Stanislaus Sarnicius, et alii docuerunt. Conf. Stukium ad Arrian. Peripl. Ponti p. 156., prætereaque Paul. Piasecium Chron. p. 45. WESS. Φαίνεται, inquit, ῥέων δι' ἐρήμου ἐς τῶν Γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην, qui juxta hunc fluvium ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται: supra IV. 18. memorantur aliquoties οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι, quos Græci, *Olbiopolitæ,* adpellent *Borysthenidas;* ubi pro δέκα ἡμερέων legitur ἡμερέων ἕνδεκα. Nunquam Herodoto dicuntur nisi οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι. C. 55. Hypacaris dicitur διὰ μέσων τῶν Νομάδων Σκυθέων ῥέων. Aliis similiter sæpius opponuntur οἱ Νομάδες Σκύθαι, et οἱ Γεωργοὶ, *Nomades* et *Georgi:* sic enim vocandi sunt etiam Græcorum interpreti. Mela p. 125. *Panticapes Nomadas Georgosque disterminat.* P. 131. *vagi Nomades pecorum pabula sequuntur; atque ut illa durant, ita diu statam sedem agunt: colunt Georgi exercentque agros.* vid. Strabo VII. p. 478. c. et 479. B = 311. ubi Georgi ἡμερώτεροί τε ἅμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι. VALCK. At iidem, ἀροτῆρες, c. 17. et 52. SCHWEIG.

8. Ἱππολέων ἄκρη] *Hippolai promontorium.* Genuinam nominis formam *Hippoleo* Latina jam dederant Vallæ, quæ postea transiit in Ἱππολέων. Dionis Chrys. locus, Galeo citati, legitur p. 437. B. ubi ἡ Ἱππολάου καλουμένη ἄκρα dicitur esse τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεὸν ὥσπερ ἔμβολον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί: vocem posuit Herodoti, qui, τὸ μεταξὺ, inquit, τῶν ποταμῶν τουτέων, ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται. Sequentia Dionis firmant ἕλος in vicinis restitutum in Wesselingii Diss. Herod. p. 99. Ut Ἱππόλεως, εω, occurrunt et ap. Herod. Μενέλεως· Χαρίλεως· Ἀρκεσίλεως· Ἀναξίλεως: sed, qui sæpius est ἀρχιρεὺς, cur semel [II. 37.] ἀρχιέρεως diceretur? VALCK.

Ib. ἱρὸν Μητρὸς] Multa pro *delubro Matris* ex religioso Scytharum cultu Gronovius, oblitus Olbiopolitas Græcæ fuisse originis, patriæque religionis tenaces: ἱρὸν Δήμητρος relinqui in sede potuerat. Vide c. 18., e quo ἐπὶ τῷ Ὑπάνι justius erit. WESS.

Ib. ὑπὸ τῷ Ὑπάνι] Versionis Vallæ corrector [Gronov.] *ad Hypanin;* recte: sed tum scribi quoque debuit ἐπὶ τῷ Ὑπάνι: ut IV. 18. οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι. *Sub montem* habitantes οἰκεῖν dicuntur ὑπ' ὄρει: *qui flumen accolunt,* ἐπὶ ποταμῷ, Herod. II. 108. apud quem in istum sensum occurrunt ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ· ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ· ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ. Ubique reperientur similia: vulgatum in Pausan. p. 483. ὑπὸ τῷ Εὐρίπῳ, ἐπὶ τῷ Εὐρ. corrigit Sylburg. VALCK.

Ib. τὰ ἀπὸ τουτέων τῶν ποταμῶν] ἀπὸ idem fere hîc sonat ac si dixisset τὰ περὶ τούτους τοὺς ποταμούς. Similiter IV. 195. τὰ ἀπὸ τῆς νήσου—οἰκότα ἐστὶ ἀληθηΐῃ. Sic fere etiam VII. 195. τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς. SCHWEIG.

54 1. πέμπτος ποταμὸς ἄλλος] Sic I. 197. δεύτερος δὲ σοφίῃ ἄλλος σφι νόμος κατεστήκεε. Æschyl. Theb. 488. τέταρτος ἄλλος—ξὺν βοῇ παρίσταται. Sophocl. Antig. 1304. δεύτερον ἄλλο κακόν. Euripid. Suppl. 871. τὸν δὲ δεύτερον λέγω Ἐτέοκλον ἄλλον χρηστότητ' ἠσκηκότα. LARCHER.

Ib. Παντικάπης] Quem Panticapen hîc memorat Herodotus, eum nullum esse, nec umquam fuisse, contendit D'Anville loco cit. pag. 579. Etenim Samaram fluvium, quem Bayerus esse Panticapen Herodoti existimat, longe ultra Hylæam ultraque cataractas in Borysthenem influere. Danvillium Mannertus sequitur. Commode vero Larcher in indice geographico monuit, fieri posse ut non nisi in indicando amnis illius cursu erraverit Herodotus. Cæterum ad ipsas doctorum virorum super hoc argumento disputationes lectorem remitto: neque nunc Hypacyrin, aut Gerrhum, aut Hyrgin sive Syrgin fluvios moror, cc. 55. 56. 57. memoratos, de quibus iidem laudati viri aliique geographi consuli possunt. SCHWEIG.

58 2. ἐπιχολωτάτη] Ex Fabri εὐχιλοτάτη refingitur ἐπιχιλωτάτη. Poterat pari jure ἐπιχυλοτάτη, ob νομὰς εὐχύλους, *pascua succi plenissima,* in Clement. Alex. Pædag. I. p. 127. Ego vero addubito. Testatur, *ex inspectis animalium visceribus,* nam ut ἀναγομένοισι, *aliorsum abductis,* corrigatur, caussæ nihil, prohibetque Suidas; testatur, inquam, *ex apertis* [ἀνοιγομένοισι] *potuisse de herbarum certa qualitate cognosci. Succi plenissimæ* si designarentur, earum virtus ac bonitas

ex boum palearibus, armorum crassitudine ac pinguedine spectari, citra sectionem aut alias in terras circumvectionem, abunde poterat. An ergo ἐπιχολωτάτη, *bilis plenissima* et *ad eam generandam aptissima?* Ἐπίχολος habuit hanc notionem, translatam ad eos, quorum in pectore bilis intumescit: ὀργαῖς ἐπιχόλους Plutarch. dabit t. II. p. 129. Talis Sophista Philagrus θερμότατος καὶ ἐπιχολώτατος Philostrato, Vit. Soph. II. 8. p. 578. Talis Pan, πρᾷος τὴν ῥῖνα καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λεαίνων, Icon. II. p. 828. Insuper dubio vacat *herbas* hujus Ponticæ oræ *mire amaras* fuisse ex Ovidio, cujus ap. Portum versus: [*Tristia per vacuos horrent absinthia campos.* Et alibi: *Terraque de fructu, quam sit amara, docet.*] præterea varias regiones admodum *biliosa* generasse animalia. Aristoteles in Naxo Πάντα τὰ τετράποδα tanta fellis copia instruit, ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων. Hist. An. I. 17. p. 24. Atque hæc efficiunt, ut Aldi et aliorum ἐπιχολωτάτη prorsus ne damnetur. Porti non dispar opinio, nec Reiskii olim in Miscell. Lipsiens., nunc ἐπιχυλωτάτη unice illi proba. WESS.

Ib. ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων] In aliis est editis ἐπιχολωτάτη. T. Fabro tribuitur εὐχιλωτάτη a Gronovio, cui placet ἐπιχυλωτάτη. Neutrum admittit accuratior scribendi modus; cum in χιλὸς prima producatur, vox Fabro recte scribitur εὐχιλοτάτη, in Epist. I. pag. 47. In Herodis Attici priori inscriptione versus est 24. Ἢ ποίην χιλῷ εὐαλδέϊ χλωρὰ θέουσαν. Est mihi ad manum ed. Herodoti Hervag. ad cujus oram vir doctus adscripsit, ἐπιχυλοτάτη *videtur omnino legendum.* Hoc rectum arbitror; aut, si quis ita mavelit, εὐχυλοτάτη, ut sic herbam dixerit, *quæ succum optimum præberet.* Vocem de oleribus aliisque fructibus medicus frequentat Siphnius Diphilus, cui opponuntur εὐχυλότερος et κακοχυλότερος apud Athen. II. p. 68. F., et corpori salubris malva dicitur εὔχυλος, p. 58. E. Proxima Herodoti, ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσί ἐστι σταθμώσασθαι ὅτι τοῦθ' οὕτως ἔχει, partim excitat Suidas in Ἀνοίγει, et Ἀνοιγομένοις interpretatur σχιζομένοις. De Socrate Alcibiades in Platonis Symp. p. 216. D. τὸ σχῆμα, inquit, Σιληνῶδες ἔξωθεν περιβέβληται·—ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει σωφροσύνης; quæ ex aliis ejusdem Symp.

locis sunt explicanda. VALCK. At sic non explicavit vir doctus, cur ad judicandum quam sint εὔχυλοι *herbæ* in illo terræ tractu opus sit ut *aperiantur pecora*. Quare probabilior Wesselingii interpretatio; eoque magis, quod in primas vocabuli literas ἐπιχ. libri omnes consentiunt, nec vero ullo antiquitatis testimonio probari potest, vocabulum ἐπίχυλος, idem atque εὔχυλος sonans, in usu Græci sermonis fuisse. SCHWEIG.

59 4. Ζεὺς ὀρθότατα—καλέεται Παπαῖος] Non aliam, opinor, ob rationem Jupiter videri potuit Herodoto Scythis *rectissime* dictus Παπαῖος, nisi quod crediderit hoc nomine Scythis etiam *patrem* fuisse designatum. Homereum illud de Deorum rege, πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, philosophis etiam merito perplacuit, et Platoni, et, quos expressit Plato, Pythagoreis: Stobæi Diotogeni p. 332, 16. summus Deus dicitur χραστὸς διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦμεν καὶ ἀγαθοδότας, ὅκως δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶ Ἰωνικῶ ποιητᾶ, (sic Timæo quoque Locro dicitur in fine libelli:) ὥς κ' εἴη πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. vid. ap. eumdem Sopater pag. 312, 46. Dio Chrys. p. 556. c. Certe nondum articulate fantibus pueris Scythis sonus idem ac in Græcia primum excidit, utpote facillimus enunciatu, απ, πα, παπα, quibus syllabis *Patrem* a balbutientibus designari statuerunt ab ultima hominum memoria Græci. Recte grammaticus Aristophanes tanquam ejusdem generis προσφωνήσεις παιγνιωδεστέρας consideravit voculas ἄππα, πάππα, μάμμα, τέττα, ἄττα, similesque apud Eustath. ad Iliad. ρ'. p. 1159=1118. secundum quem ad Iliad. ε'. p. 428=565. *pater* non tantum Πάπας, Παπίας, Πάππας, sed et Πᾶς (imo Πᾶ) dicebatur, ut mater Μᾶ[q]. Non vulgaria, linguarumque origines vestigantibus utilia, notavit H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 223. et seqq. In Æschyli Suppl. legitur 897, μᾶ, γᾶ: 901. ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ. Scripserat in ora libri sui Scaliger: βᾶ, βασιλεὺς, *ut* μᾶ, μᾶτερ. De veteri atque inde ducto recentiorum usu Pearsonus egit in Vind. Ignat. p. 345. Nonnulla dederat Wetsten. in Epist. Origenis ad Afric. Tandem ex Arriani docet Bithyniacis Eustath. in Iliad. ε'.

[q] Cf. Valck. ad Adoniaz. p. 382. SCHWEIG.

p. 429, 1=565. Jovem Bithynis dictum Πάπαν: et ex his Herodoti, Scythis Παπαῖον. Attigere Spanhem. ad Callim. p. 129. Wess. in Diodor. III. 58. VALCK.

Ib. Παπαῖος] Bithyni Jovem Πάπαν parili ratione invocarunt, Arriano ap. Eustath. auctore. ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΙΟΥ in lapide Persico, modo valeat Cuperi (Epist. ad Lacrozium IX. p. 29.) suspicio. Convenit, qui Nostri in animo fuit, Homeri Πάππας. Nullum profecto *patris* πραότερον ἀνθρώποις ὄνομα, vere Sopater ap. Stobæum: nullum tribui Deo excellentius et grandius potuit. Haud annumero, quod nobis Christianis quotidie ore teritur iteraturque. ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ, si non fallit aræ inscriptio, in Indis juxta amnem Hyphasidem, Philostr. Vit. Apoll. II. 43. Ex Livii Andronici Odyssea, *Pater noster Saturni filie,* servavit Priscianus VII. p. 741. WESS.

Ib. Ἀρτίμπασα] Lapidum epigrammata et codicum numerus sic volunt. ΑΡΓΙΜΠΑΣΑ ex scripturæ errore in Origene et Valla. Non repeto, quæ Sopingius, Kusterus, Alberti ad Hesychium. Indicandæ Schefferi hariolationes Upsaliæ Antiq. c. 8. p. 98., quibus Ἄρτι πᾶσα sive Ἄρτη πᾶσα secatur, ut *tota terra* sit et Germanorum *Hertha;* et Ἀπίη fit Παπίη, quia Jupiter *Papæus,* cujus uxor terra. Satis est indicium. In Scythico Neptuni titulo discordia amanuensium electionem moratur. Θαγιμασάδας arripi, ubi libitum fuerit, ex illo potest dissensu. WESS.

60 1. περὶ πάντα τὰ ἱρὰ] In Vallæ Latinis *apud omnia templa.* Atqui nulla simulacra, nullas aras, neque templa Scythæ, uti præscriptum, dedicabant, nisi uni Marti. Ἱρὰ non hic *fana,* sed *res sacræ sacrorumque ritus* sunt, qui iidem quotiescunque inmolabant. WESS. Licet templa et ædes diis consecratas non habuerint Scythæ, possis tamen haud incommode cum Larchero τὰ ἱρὰ hic *loca* intelligere *sacris faciundis destinata.* SCHWEIG.

2. σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου] *Attracto capite loramenti,* recte nostras L. Bos interpretatur Obs. Crit. c. 2. Permutantur phrases, σπάσαι τὸν χαλινὸν, et ἀνελκύσαι τὰς ἡνίας. *Funis extremitas,* τὸ ἄκρον τοῦ δεσμοῦ, Herodoto est ἀρχὴ τοῦ στρόφου. Euripides Hippol. 772. Μουνυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδή-

σαντο Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς: *tortas funium extremitates* explicuit Marklandus apud Musgravium. ἀρχὴν σχοινίου dixit Diodor. Sic. I. pag. 109, 71. τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχὰς, Lucian. t. III. p. 83. Optimo S. S. interpreti Marklando non poterat omitti Lucaneum Act. Apost. X. 11., *cœlo demissum instar lintei* σκεῦος τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον. Plato de Rep. X. p. 616. c. κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα τῶν δεσμῶν αὐτοῦ τεταμένα. Ista Lucæ dimiserunt intacta philologi: multa tamen sæpe disputantur, de quibus nemo dubitat. VALCK.

Ib. βρόχῳ περὶ ὧν ἔβαλε] Nitet oratio Ionum consuetudine, qua περὶ ὧν ἔβαλε idem atque περιέβαλε, sicuti ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωϋτὸν II. 47. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν c. 85. et ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην c. 86. Plura Herodoti cultorem effugere nequeunt. Recte priscum περιὼν ἔβαλε eum in modum disjunxerunt Dion. Petavius, correcto quoque Vallæ lapsu, ad Epiphanium pag. 10., Pavius et Reiskius[r]. Jam οὔτε κατευξάμενος nollem a Galeo vulgato prælatum: precum facta ante mentio est; οὔτε καταρξάμενος subdit, quoniam Græcorum in victimis constantissimum τὸ κατάρξασθαι. Lege Kuster. ad Comici Av. 960. et Valck. in Eurip. Phœn. vs. 576. Redibit similis verborum confusio c. 103. WESS.

61 1. αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης] Hinc Ælianus de Nat. An. XII. 34. Σκύθαι, ξύλων ἀπορίᾳ, ἅτινα ἂν καταθύσωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Mela II. c. 1. sub fin. *Lignorum egentes, ignes ossibus alunt: ignes sacros* intelligit Is. Voss. ex Herodoto et Æliano: conf. Salmas. in Solin. p. 186. Ubi mox λέβητας memorat ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι κρητῆρσι προσεικέλους: exspectabimus qui nos doceat, quales isti fuerint Λέσβιοι κρητῆρες, mihi etiam aliunde ignoti. In Athenaico quidem poculorum catalogo Λέσβιον etiam invenitur; sed, qua hunc usum adfirmat, auctoritas Hedyli, illa hac in re nulla est: vid. Casaub. Anim. XI. 11. VALCK.—Quod paullo ante ait ὧδέ σφι—ἐξεύρηται, alibi τοιόνδε pro ὧδε dicere adsuevit. SCHWEIG.

3. ἐς τὰς γαστέρας] Sunt in Æliani Nat. An. XII. 34.

[r] Conf. Gregor. Dial. Ion. §. 47. et ibi Koen. SCHWEIG.

hinc derivata. In pellibus coquendi morem Arabes Beduinos probasse Reiskius significavit; Scotos olim etiam Barnesius ad Euripid. Cyclop. 359., et hunc usque in diem Tartarorum plures Witsen in Tartariæ Descript. p. 659. WESS.

5. τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος etc.] *Carnium et viscerum prosicias deo oblatas ante se* (nescio an *in ignem*) *projicit.* conf. III. 24. Aliud est κατάρχεσθαι c. 60. quod fit priusquam mactatur victima; aliud nunc ἀπάρχεσθαι, mactata et cocta victima. SCHWEIG.

Ib. τἄλλα πρόβατα] Generale *quadrupedum* priscis nomen. Πρόβατα, πάντα τὰ τετράποδα Ἡρόδοτος Δ΄. Scholiastes San-Germ., et Iliad. ξ΄. 124., Galenus in Hippocr. περὶ Ἄρθρ. pag. 589., in Musis sæpissime, ubi passim *oves* verterunt. WESS. Veteribus *quævis pecora*, inter edendum etiam quatuor pedibus προβαίνοντα, πρόβατα dicebantur. Eam in rem hæc etiam Herodoti advocat Eustathius in Odyss. κ΄. p. 384, 14=1649. et multa tradit, aliunde ignota, ex Aristophane Gramm. ad Iliad. λ΄. p. 828=877. Herodotus VII. 171. λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι. Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 356, 29. χρήματα καὶ πρόβατα διηρπάκασι. vid. Foesii Œcon. Hippocr. voc. Πρόβατα, Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 51. VALCK.

62 1. τῷ δὲ Ἄρηϊ ὧδε] Fuit Scythia in *præfecturas* descripta, quibus singulis suus νομάρχης c. 66. Hos per regionis tractus dispersa ἀρχήϊα erant et *sarmentorum strues*, miræ longitudinis et latitudinis, quarum neutram sollicito. Nonne tamen inconmodum et otiosum, *tribus stadiis congeriem istam*[s] *fuisse minorem*, adscribere? Quis tam alte eductum cumulum exspectare posset aut suspicari? Videtur omnino certus *pedum cubitorumve modus*, quo minorem illam exaggerationem scripserat, deficere. Sic Petavius ad Epiphan. p. 10. a quo non dissentio. Adde Reiskii de hac prodigiosa struice judicium Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 105. WESS.—Suspicari possis, ὕψος δὲ σταδίου ἔλασσον scripsisse Herodotum: sed et hoc incredibile, ad tantam fere altitudinem

[s] H. e. *altitudinem istius congeriei.* SCHWEIG.

evectam esse immensam illam struem, in terra potissimum quæ ligno carebat. SCHWEIG.

Ib. κατὰ νομοὺς] Κατὰ νομοὺς converti, debet *in singulis nomis*, sive *præfecturis*. Sunt nobis multo quidem notiores νομοὶ, *præfecturæ*, in quas divisa fuit Ægyptus; neque tamen dubito quin hic *Scythiæ nomi* designentur. Ut in Ægypto nomi suos habebant prætores, quos Νομάρχας adpellant Græci, sic se rem in Scythia habuisse vel ista demonstrant Herodoti c. 66. Ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ Νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἑωϋτοῦ (sic lego:) νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ' οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων ὅσοις etc. Quæ hîc sequuntur φρυγάνων φάκελοι συννενέαται, sine scriptoris nomine leguntur in Etymologico M. pag. 599. 23. parenti suo tributa ap. Eustath. ad Iliad. η'. p. 566, 17=689. ubi vocem φάκελοι litera onerat superflua. μέγαν φάκελον ξύλων dixit Eurip. Cycl. 241. *Fasces virgarum*, φακέλους ῥάβδων, Herod. IV. 67. φακέλους ὕλης ἀγρίας, Thucyd. ap. Ammon. in voc. Φάκελος. VALCK.

4. ἀκινάκης] Qui *gladii* olim Scythis cultus, idem Hunnis. Ammianus lib. XXXI. 2. p. 673. *Nec templum apud eos visitur aut delubrum—: sed gladius barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem—colunt:* ubi docte et copiose Lindenbrog. et Vales. Id observo, καὶ δὴ καὶ τοῖσδ' *acinaces*, quos *singulos* in regionibus depositos plus venerabantur quam ceteros suæ nationis deos, monstrare. Quæ, uti vera sunt, prohibent omnem verborum novationem. WESS.

Ib. ἀκινάκης] Martis bellive symbolum, Scythis cultum ensem nihil habebant causæ cur riderent Græculi Romanique, rudes lapides et ligna male dedolata pro deabus amplexantes; vide Luciani Jup. Trag. t. II. p. 690. Brodæi Miscell. V. 6. Melæ verba dedit Salmas. in Solin. p. 188. Apud Suidam[t] ex Herod. profertur Ὠκινάκης, et τὸν ὠκινάκην. ὁ ἀκινάκης contrahi potuit in ὠ 'κινάκης: qualia sunt et apud Nostrum plurima. VALCK.

8. τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήϊα] Per sane tritum in Musis ἀπέργειν, usu longe diverso. H. Stephan. Thes. App. p. 484. "Ἀπέργω, ab ἔργω significante *facio*. Affertur ex He-

[t] Et Etymologum p. 48, 31. SCHWEIG.

" rodoto ἀπέρξαντες ἱερήϊα ἄλλα, pro *ubi cetera sollemnia confe-" *cerint.*" Amplius nihil. Neque ego prospicio, si menda desit, quæ melior adsumi notio queat. Placuit Pauwio ex Steph. margine ἀπάρξαντες, quo ad ἐξάργματα veterum, cum particulæ interfectorum corporibus desecabantur, relato, vertit, *et dein alias victimas mutilantes abeunt:* ad sententiam non male. Verum sermonis obstat consuetudo, qua ἀπαρξάμενοι τῶν ἱρηΐων lib. III. 24. IV. 62. Homer. Od. γ'. 446. Sunt et aliena ἐξάργματα, sicuti a Criticis explicantur ad Apoll. Rh. IV. 478. Equidem, si quid in voce maculæ, ἀπαράξαντες h. e. ἀποκόψαντες, *amputantes* et *mutilantes*, præferrem. Vid. Iliad. π'. 116. et hoc Synesii Provid. p. 118. B. Ἐφίσταται δέ τις Σκύθης τὴν κοπίδα σπασάμενος, ὡς ἀπαῤῥάξων τῆς ἀνθρώπου τὴν κεφαλήν. At ea hariolatio. WESS.—Non sollicitandum videtur ἀπέρξαντες, licet nunc longe diversa atque alias notione accipiendum hoc verbum. ἔρξα (sive a præs. ῥέζω, sive ἔρδω, sive potius ab inusitato ἔργω derives, unde præt. med. ἔοργα) vim habet præteriti temporis verbi ἔρδω, et *feci* significat. Quare, ut θυσίας ἔρδειν est *sacra facere, victimas cædere*, I. 131. coll. 132. utque apud Hesychium Ἔρξον, θύσον, legimus; sic ἀπέρξαντες τὰ ἱρήϊα (præpositione ἀπὸ in compositione verbi ea notione accepta, de qua ad II. 40. dictum) commode significabit *postquam cædendarum reliquarum victimarum finem fecerunt.* SCHW. secutus Coraium apud Larcher.

63 1. νομίζουσι] νομίζειν Nostro idem est atque χρῆσθαι, *uti:* et alias quidem cum accusativo casu aut cum infinitivo construitur, sed et cum dativo casu, ut φωνῇ νομίζουσι Σκυθικῇ, *sermone utuntur Scythico*, IV. 117. SCHWEIG.

64 2. Scythicum institutum sic auctor inter Fragm. Pythagorea explicat p. 713. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὃς ἄνδρα κανών, ἐκδείρας τὰν κεφαλὰν, τὸ μὲν κόμιον πρὸ τοῦ ἵππου φορεῖ. Cui scriptori κόμιον, qua forma προκόμιον alii, pars est pellis, capiti detractæ, crinibus vestita, quæ Nostro χειρόμακτρον, *mantile.* WESS. Ἀποσκυθίζειν, *pellem detrahere*, cum his comparat Salmas. in Solin. p. 827. VALCK. Commode admovet Larcherus fragmentum ex Sophoclis Œnomao apud Athen. p. 410. C. Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος. He-

sychius partim a Toupio partim a Porsono emendatus, Σκυθιστὶ χειρόμακτρον: Οἱ Σκύθαι τῶν λαμβανομένων πολεμίων τὰς κεφαλὰς ἐκδέροντες, ἀντὶ χειρομάκτρων ἐχρῶντο.

65 2. πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων] *Serra postquam absciderant quod infra supercilia, expurgabant capitis calvam:* ἐκκαθαίρει non spectat proxima, sed κεφαλὰς aut κεφαλήν. Barbaram consuetudinem (ad Hunnos, Langobardos, Avares, Bulgaros tramissam) habet Strabo lib. VII. p. 460=300. atque alii, de quibus c. 26. WESS.

4. προσεθήκαντο] προεθήκαντο venit in Abreschii conjecturam. Conveniret πένθος μέγα προεθήκαντο lib. VI. 21. nisi προσεθήκαντο plures illic schedæ: par discordia in Thucydidis ἔχθραν οἱ προθεῖτο lib. VIII. 85. Laudo tamen. WESS.

66 2. ὄνειδος δέ σφι etc.] Mela fere convertit II. 1, 108. *Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius; ceterum expertem esse cædis inter opprobria vel maximum.* Qui plurimos interfecere, οὗτοι σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ. Sequentia Melæ verba tentat Salmas. in Solin. p. 192. seq. ad Herodotea accommodare, quibus *bibisse* dicuntur *duobus poculis junctis, quæ combinata tenerent.* Ita loquebantur Græci, dicentes σύνδυο, σύντρεις, σύμπεντε: neque enim cum criticorum infelicissimo Sam. Petito ad Legg. Att. p. 358. seq. sollicitarem Hyperidis verba apud Harpocrat. in Συμμορίᾳ· σὺν πέντε καὶ ἓξ τριηραρχοῦντες. Ego, inquit Demosth. contr. Mid. p. 362. ἐτριηράρχουν, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι, *quum bini communi sumtu triremem instruebamus.* σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν, archonte Callia, secundum Aristot. in Schol. ad Arist. Ran. 406. Machon Athenæi VIII. p. 337. D. καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο. Idem adhibent Plato t. III. p. 282. E. et Xenophon p. 222, 2. σύνδυο καὶ σύντρεις est apud Lucian. t. III. pag. 506. Jamblich. de Vit. Pyth. pag. 82. κατὰ δύο et κατὰ τρεῖς adhibentur eodem sensu. VALCK.—σύνδυο κύλικας ἔχοντες, *juncta bina pocula habentes* interpretatus sum præeuntibus doctis viris. Nunc, perpensis aliorum auctorum locis a Valck. citatis, nil aliud dixisse Noster videtur, nisi *bina pocula singuli habentes.* SCHWEIG.

67 1. μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι] Non nescio, quid pro ve-

tere ἰτεΐῃσι adferri queat. Placet msstos duces sequi. Ligna ἰτέϊνα habet Theophrastus Hist. Plant. lib. V. c. 4. et alibi. Vaticinandi Scythicum hoc genus ex Herodoto attigit Schol. Nicandri Ther. 612. aliarum nationum ῥαβδομαντεία non neglecta. Fuit enim plurimis per orientis occidentisque plagas similis divinatio. De Chaldæis propheta Ezech. c. XXI. 21. ubi Grotius erudite, et Pocockius Specim. Hist. Arab. p. 328. Adde quæ Casaubon. in Strabon. lib. XV. p. 1065 =733., Lindenbrogius ad Ammian. lib. XXXI. 2., et Bulengerus Divinat. lib. III. 26.; et nihil desiderabis amplius. WESS.

3. καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι] *Enaries, qui sunt androgyni;* Valla: legit itaque, quod et H. Steph. animadvertit, Ἐνάριες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι: atque ita cepit ista Tollius ad Longin. p. 163., ubi multis pertractat Longino visum ἀμίμητον τὸ τοῦ Ἡροδότου, θήλειαν νοῦσον I. 105. adpellantis, ut opinor, quod Faber et Boileavius putabant designari, nempe τὰ γυναικεῖα: sive αἱμοῤῥοΐδας, forsan velut in mulieribus μηνιαίας. Hoc statis temporibus recurrente fluxu debilitati fiebant εὐνοῦχοι, et ἀνδρόγυνοι, sive ἡμιάῤῥενες, et, ut in gripho veteri dicuntur, ἄνδρες οὐκ ἄνδρες. VALCK.

68 3. διαλελαμμένος] Schol. Aristoph. Eccl. 1082. μέσος εἰλημμένος, bene, sicuti c. 94. *Jusjurandum per solium regis* hinc abiit multorum in commentationes, etsi apud Scythas nullum. Ἱστίην, *Vestam, regios*que *Lares,* in intimis regiæ penetralibus coli solitos, dejerantes adpellabant. Παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις sollemnis ea religio erat ap. Diodor. V. 68. Scythæ Vestam inter numina locarant, Ἱστίην τὴν Σκυθέων βασίλειαν dictitantes infr. c. 127. Vallæ Latinis error debetur. WESS.

5. καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι] Athenis atque alibi quorumdam criminum in judicio convictos manebat ὁ δεσμός. Variis enumeratis, ἅπασιν, inquit Demosth. c. Timocr. p. 453., οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεσμὸν προλέγουσιν. ὁ δὲ σὸς λελῦσθαι δίδωσιν. Xenoph. Ἀπομν. I. p. 419, 3. κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. Vel ista sola monstrant, qua figura loquendi καταδῆσαι ponatur pro καταδικάσαι, *convictum condemnare:* sunt eximie judicis ista, καταδικάσαι, et ἀπολῦ-

σαι, *absolvere.* Antiphon frequenter opponit ἀπολῦσαι et καταλαβεῖν, p. 119, 34. p. 123, 43. 126, 37. ἀπολύσιμον et καταλήψιμον, 129, 4. Similiter apud Herodot. hic opponuntur, ἣν μὲν καταδήσωσιν ἐπιορκῆσαι·—ἣν δὲ ἀπολύσωσι: atque ita II. 174. ὅσοι μὲν αὐτὸν—ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι, et ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι. VALCK.

69 1. ἅμαξαν καμάρης] An hinc, Καμάρης, δέσμης, Hesychianum? Hoc si illud fonte manavit, de insolentiore structura nulla amplius querela: apta erunt et nexa πλήσωσι καμάρης φρυγάνων *fasce cremiorum.* Hæc Abreschius Dil. Thucyd. p. 243.; cui nullus refragarer, modo de vocis usu omnia essent liquida. Καμάρας in curribus novit Herodot. I. 199. et ex eo Pollux. Καμαρωτὸν ἅρμα Athenæus IV. p. 139. F. Quo de curruum genere erudita plura Hemsterhusius ad Comici Plut. p. 369., ἁμάξης καμάρην longe vulgato præferens: Hesychii καμάρα, quæ vera magni viri emendatio, ἡ ἐπὶ τῆς ἁμάξης σκηνὴ per hic accommodata. Equidem, si quid mutandum, huc irem; quamquam, ut quod sentio dicam, καμάρης vox, damnata a codicibus, irreptitia videtur. Mox ἐμπεδήσαντες probum, et στομώσαντες idem ac φιμώσαντες, *os obturantes,* sicuti ad supplicium trahendis solebat. Conf. Schottum ad Append. Prov. Vatic. p. 273. WESS.

Ib. ἅμαξαν καμάρης] Dabit forsan olim codex scriptus ἁμάξης καμάρην, quod placebat Hemsterhusio ad Schol. in Arist. Plut. p. 369. Quod vir clar. ex Hesychio Καμάρης hic interpretatur δέσμης, ut dici censeatur ἅμαξα *sarmentorum* impleta *fasciculis;* primum cuperem edoceri, quo modo *fascis sarmentorum* dici possit καμάρη φρυγάνων; unius Hesychii perexigua est in talibus auctoritas; deinde qualis fascis ille fuerit ἁμαξοπλήθης? *Sarmentorum fasces* Herodoto quoque sunt φρυγάνων φάκελοι c. 62. φρυγάνων δέσμαι Hesychio in Ἀγκαλίδες, ut alibi δέσμαι δραγμάτων. δέσμας δικανικῶν λόγων dixit Aristot. apud Dionys. Halic. t. II. p. 163. In proximis, ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας καὶ χέρας ὀπίσω δήσαντες, variabunt forte codd.: utitur certe Valla eodem verbo, quo supra c. 60. in istis ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. Συμποδίσας redditur συνδήσας τοὺς πόδας in Schol. ad Aristoph. Ran. v. 1560. συμποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν, Plato

de Rep. X. p. 615. E. Sed Herodoteum est ἐμπεδῆσαι, pro πέδαις ἐνδῆσαι, *compedibus constringere.* VI. c. 23. Scythen Hippocrates πεδήσας—ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε. Homericum Æschylus aliique adhibuere. VALCK.

70 1. Ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε] Ubi de Scythis Mela II. 1, 112. *Sauciant se qui paciscuntur, exemtumque sanguinem ubi permiscuere degustant;* illustrat Is. Voss. barbaris gentibus usitatum morem, duo tractans Herodoti loca, hunc quidem altero felicius; nam docte corrigit in his, τύψαντες ὀπέατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος: sed minus bene interpretatur ista ex I. 74. ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων. Veræ interpretationis vocis ὁμοχροίη auctor est Mer. Casaubonus in Notis ad M. Antonini IX. 3.: *Postquam brachiorum summam cutem secuerunt, mutuum sanguinem delingunt:* ad hæc nostrum ille locum commode comparat; sed ad Antonini sui ἀψικάρδιον aptius composuisset Theocritea ex Eid. I. 35. τὰ δ' οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς. Eurip. Hec. vs. 241. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου. Lucian. Nigrino 36. ἄκρον μὲν ἐπιλίγδην ἅπτεται, βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας. Quod illic τὴν ὁμοχροίην, *summam cutis superficiem,* hic vocat Herodotus σμικρὸν τοῦ σώματος: ad quem præter Vossiana conferri possunt verba Posidonii ap. Athen. II. p. 45. F. VALCK.

Ib. τύψαντες ὑπέατι] Lucianum Toxar. c. 37. in ipsa re Nostro ferme consentire, præter alios Hutchinson. ad Cyri Ἀναβ. p. 127. non oblitus fuit. WESS.

71 2. ἀνήσου] Si darent codd., formam restituerem ἀνήθου quibusvis usitatam, etiam poëtis, Alexidi, Eubulo, Theocrito, Moscho. Suos etiam mores dialecto sæpe sequentes Lacones lenius tamen σ litteræ θ supponebant; molles Iones non item, quantum memini, in talibus; nam ῥυσμὸς et similia diversi sunt generis. VALCK.

3. βραχίονας περιτάμνονται] In Scythico luctu *convulnerarunt et inciderunt brachia* ad sanguinem eliciendum. Vide VI. 59. WESS.

4. οἱ δέ σφι ἕπονται, ἐς τοὺς προτ. ἦλθ.] Plures novi, qui ad hæc adhæserint; mihi non videntur obscura, neque adeo

corrigenda. Scythæ οἱ βασιλήϊοι, regum funera curantes, rite compositum cadaver curru devehebant ἐς ἄλλο ἔθνος. *Ad quos primum venissent, hi* soli τοὺς βασιληΐους *sequuti, cadaver per singulas gentes circumductum,* cum illis adeoque, *Gerrhos usque prosequebantur:* ταφαὶ τῶν βασιλήων ἐν Γέῤῥοισί εἰσι: leguntur ista paulo superius. VALCK.

6. ῥιψὶ] Vide lib. II. 96. et Dion. Chrys. Or. XIV. p. 219. ad hæc Herodotea alludentem. Barbarus contumulandi mos, etsi Scythæ, in sacra Christianorum transgressi, eum abdicarint, Theodoreto Or. ad Græc. IX. p. 129. teste, nondum plane in Tartariæ Lithuaniæque oris cessat. Vide Memor. Scyth. Bayeri Conment. Acad. Petrop. tom. III. p. 359. WESS.

72 2. Dabit equi tale spectaculum, ex ultima Tartaria transmissum, Witsen Descript. Tartar. p. 81. ostentaturque Leidæ non dissimile in tabula. WESS.

5. ἐς τόρμον] Τόρμον Grammaticus reddit τρῆμα. Vide Wess. ad Diodor. II. 8. VALCK.

6. ἐπιστήσαντες] Sollicitari ἐπιστήσαντες non debet, quod proprie significat, *statuerunt contra, adversus, coram;* nempe ita *equites illos statuerunt, ut omnes sepulcrum respicerent:* ac possis cum Wess. intelligere ac si dixisset Herodotus, στήσαντες αὐτοὺς ἐπὶ τὸ σῆμα, quemadmodum VIII. 79. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, et καταστὰς ἐπ' αὐτὰ (τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων) III. 156. Sed ad ipsum verbum ἐπιστήσαντες facile etiam per se intelligitur τῷ σήματι aut ἐπὶ τὸ σῆμα, quum præsertim continuo adjiciat auctor κύκλῳ τὸ σῆμα, quod idem valet ac πέριξ τὸ σῆμα: nam, ut πέριξ, sic et κύκλῳ cum accusativo casu construitur. cf. IV. 180. scil. per ellipsin præpositionis περὶ, quemadmodum ἅμα cum dativo per ellipsin præpositionis σύν. SCHWEIG.

74 1. Ἔστι δέ σφι κάνναβις etc.] Antiquitus in his una vox alio forsan ordine fuerit atque ita collocata: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρῃ,—ταύτης (pro ταύτῃ) δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. Ad istam rationem opponuntur τὰ αὐτόματα φύεται, et τὰ σπειρόμενα φύεται, II. 94. Sequentia, καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊκες μὲν καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα, attigit Hesych. in Κάνναβις:

—ἔστι δὲ φυτόν τι λίνῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ αἱ Θρᾷσσαι ἱμάτια ποιοῦσιν[u]. In Herodoteis incommodum esse μὲν sensit Reiskius: vox forsan intercidit. Fac in antiqua scriptum membrana: καὶ ἐξ αὐτῆς Θρῄϊ (σσαι γυναικήϊον) κόσμον καὶ εἵματα ποιεῦνται: facile vox κόσμον in κες μὲν potuit deflecti. Ex proximis, οὐδ' ἂν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη, λίνου ἢ καννάβιός ἐστι: novissima Pollux excitat VII. 72. Conf. Casaubon. ad Laërt. III. 63. VALCK.

Ib. ταύτῃ δὲ πολλῷ] Non placet ταῦτα δὲ S. Docetur, *cannabim eatenus lino præstare, quod et crassior et major sit*, prætereaque *sponte proveniat et sata;* quæ utique in lino discrepant. Hesychii verba, leviter prava, huc spectare, docti homines monuerunt. Confer et Valckenarii observationem ad II. 94. WESS. ταύτῃ, *hac parte, hactenus*, nil profecto opus est ut cum Valk. in ταύτης mutetur: immo, quo pacto in istius locum repositum hoc vir doctus voluerit, non exputo. SCHWEIG.

75 1. πυρίῃ] Πυρίην *caldarium* sive *tepidarium* Latini vocant, docente Casaubono ad Strabon. III. p. 232=154. c. *Fomentum* qui volet, cum eo facilis transactio. Amplior lis et difficultas in ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται, quorum ultimum arbitror macula verbum non esse adspersum. In ἀγάμενοι hæsito; ἀγαλλόμενοι *delectati* si foret, in expedito et plano, ut equidem opinor, omnia. Memorat Dio Chrysost. Or. XXXII. p. 378. c. apud barbarorum nonnullos μέθην γίνεσθαι πραεῖαν δι' ἀτμοῦ θυμιωμένων τινῶν, *lenem nasci ebrietatem ex suffitu rerum quarundam:* tum *gaudere, ridentes exsurgere,* et omnia facere quæ bene poti solent. Oratorem Scythas, qui læti illo cannabis fomento et suffitu inconditum clamorem edebant, sive βοῶσι ὠρυόμενοι, uti III. 117. respexisse puto. Forte tamen ἀγάμενοι, *mirantes* et *stupentes*, sanitatis est indubiæ, siquidem cannabis semen pollen et suffimen stuporem et ebrietatis effectus gignere apta sunt. In Perside ac India hanc ejus virtutem usu cognosci Kæmpferus Amœnit. Exoticar. Fasc. III. p. 645. testificatur. Quare quæ his cohærent, τοῦτό σφι ἀντὶ λουτροῦ ἐστι,

[u] Addit: Ἡρόδοτος. τοῦτο σπέρμα θυμιῶσιν. cf. cap. 75. init. SCHWEIG.

superiora spectant et τὴν ἀτμίδα, Hesychiano καννα βισθῆναι explanata. WESS.

Ib. ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται] Variis postremum, nemini, quem noverim, suspectum fuit ἀγάμενοι. Ἄγασθαι tamen vel ἀγασθῆναι, valde frequentatum veteribus, illis vereor ut ista fuerit adhibitum structura. Ceteris receptum in his scribendi morem sequitur Herod. IV. 46. τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι. VI. 76. ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου, οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας. Verbum ὠρύονται diversimode corrigunt. Quando vera vel adinventa, vel adfirmata fuerit lectio, mea cum reliquis refutari poterit conjectura corrigentis ῥύπτονται, *se abstergunt:* hoc, me judice, responderet verbo καθαίρονται, posito c. 74. θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε: istum, quo funere polluti se purgarent, modum, huc usque exposuit; tandem reliquis subjecisse videtur Herod. hujus ferme sententiæ participium, . . . μενοι τῇ πυρίῃ ῥύπτονται, *istius vaporis fomento sudantes sudorem et sordes abstergunt;* atque ita tanquam in cella sudatoria καθαίρονται, sicca veluti sudatione. τοῦτό σφι, addit Herodotus, ἀντὶ λουτροῦ ἐστι· οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Hoc itaque fuerit, quod nescio quis dixerit Καννα βισθῆναι. Hesychius in Κάνναβις, Herodoti facta mentione, ista scribit: Καννα βισθῆναι, πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι. Postremum illud de Græcorum etiam adhibebatur πυριάσεσι. Secundum Palæph. π. Ἀπιστ. c. 44. quæ πυρίας usum prima introduxit, Medea senes ἐπυρία, suisque sæpe fomentis vegetabat; sed Pelias πυριώμενος ἀπέθανε: prout illa codex exbibet scriptus. Dædalus qualis σπηλαίου Selinusiis fuerit architectus docet Diodor. Sic. IV. 78. in quo, naturalis ignis vapore commodum introducto, fecerit utentes illo ἐξιδροῦν λεληθότως. Timæus Athenæi XII. p. 519. E. apud Sybaritas cellas in usu fuisse scribit sudatorias, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. VALCK. At, cur sollicitaretur verbum ὠρύονται, nulla prorsus caussa fuisse videtur. Et de ἀγάμενοι quoque cessare dubitatio debet: nec enim cum secundo solum aut quarto casu construitur hoc verbum, sed et cum tertio; ut apud Xenoph. Cyrop. II. 4, 9., et apud Platonem in Sympos. p. 318. Conf. Zeune ad Xenoph. l. c. et quem is lau-

dat Ruhnken. ad Timæi Lexic. p. 8. seq. Quod si cui minus h. l. satis facit usitatior notio *mirandi, probandi, laudandi;* indicabit huic Ruhnkenius ibid. Philonis locum, ubi idem verbum ἄγασθαι ἐπί τινι cognati verbi ἀγάλλεσθαι notione, *lætandi exultandique*, usurpatur. SCHWEIG.

2. κατασώχουσι] Glossator Σώχουσι, τρίβουσι, et Suidas ex eo, nimis licenter, ut solet sæpe. Nicander Ther. 696. Σῶχε διακνῆστι; ubi Critici διάσωχε καὶ τρίβε τῇ κνήστιδι εἰς μικρά, et paullo ante ἀνάσωχε τῇ κνήστιδι: adde vers. 590. H. Stephano, merito mirante Abreschio, κατασώχω suspectum fuit. WESS.

76 2. Τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις etc.] Τοῦτο μὲν, ob copiosiorem narrationem, non habet suum τοῦτο δὲ, quo et caruit lib. II. 99. et in Plutarchi Consolat. p. 115. c. WESS.—Isti Τοῦτο δὲ respondent illa, Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕστερον etc. initio cap. 78. SCHWEIG.

Ib. ἐς Κύζικον, καὶ, εὗρε γὰρ etc.] Interpunxi post καὶ, serie rerum expostulante. Confer Abresch. Diluc. Thucyd. p. 373.[t] Matris Idææ cultum, ni fallunt Cyziceni et poëtæ, Cyzici Argonautæ instituerunt, apud Strabon. lib. I. p. 76=45. Legi dignus est Comes Caylus, *Recueil d'Antiquit.* t. II. p. 199. WESS.

3. τύμπανόν τε ἔχων] Inspice Apollon. Rhod. I. 1138. Sequens ἐκδησάμενος præclare H. Valesius ad Fragm. Polybii p. 36. et Gronovius exposuerunt[u]. Nihil tamen accommodatius Clementis Alex. Protrept. p. 20. conplusculis illis, sed mire opportunis: Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο τῷ τῶν Σκύθων βασιλεῖ, ὅστις ποτὲ ἦν. Ἀνάχαρσιν οὗτος, sic vere Berglerus, τὸν πολίτην τὸν ἑαυτοῦ, τὴν παρὰ Κυζικηνοῖς μητρὸς τῶν θεῶν τελετὴν ἀπομιμούμενον—τύμπανόν τε ἐπικτυποῦντα καὶ κύμβαλον ἐπηχοῦντα, καὶ τοῦ τραχήλου τινὰ, οἷα Μηναγύρτην, ἐξηρτημένον, κατετόξευσεν. WESS.

6. Ἰδανθύρσου] Scythicum nomen, etsi Gronovius ad Arrian. Indic. c. 5. aliud decreverit, videtur, modo in barbaricis valeat consensus, plurium auctoritate sic pingendum,

[t] Et quæ ad Herodot. I. 24, 17. 20. cum Adnott. t. VII. p. 469. seq. notata sunt. SCHWEIG.

[u] Vide Polyb. nostrum lib. XXII. SCHWEIG.

etiam c. 127. Ἰδάνθυρσος certe Straboni et Plutarcho, nonnunquam Ἰδάθυρσος, Clementi Ἰδανθούρας, quo de Salmas. in Solin. p. 594. non bene. WESS.

7. εἰ ὦν ταύτης—, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών.] Formulam expressit, ut Herodotea amat, Pausanias I. 6. εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος—, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς κεκτημένος. Optime Gronovius ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ [x]. Periit enim Anacharsis manu fratris, patruus Idanthyrsi. Idem monuerat Stanleius Histor. Philosoph. Atque ad hæc vellem animum advertissent editores Histor. Catholicæ t. V. p. 124. ubi Stephanicam secuti editionem mira conminiscuntur. WESS.

77 2. πέπαισται] Παίζειν, qui per jocum quid produnt, vidimus lib. II. 28. Sunt varia in Platone (Phædr. p. 278. B.) Plutarcho (Symp. p. 740. A.) et aliis, quæ stabiliendo verbo prosunt; ἄλλως sollicitatum nollem: idem esse ac μάτην docuit Perizonius ad Æliani Var. lib. II. 13. WESS.] quem v. in Dissert. p. 71.

Ib. ἄλλως πέπαισται ὑπ' αὐτῶν] Galeum miror, cur ἄλλως voluerit in ὅλως mutatum. Ἄλλως pro μάτην quibusvis ferme fuit in usu, non veteribus tantum, quorum loca Ruhnken. exposuit in Tim. pag. 144=199. sed et Judæis Hellenistis. Ubi Symmachus dedit διακενῆς, interpres Alex. Jobi XI. 12. habet ἄλλως. κατὰ ἀλήθειαν et ἄλλως opponuntur in IV Maccab. V. 18. Vulgatum a Schotto in App. Vatic. Prov. I. 3. Ἄδεις ἔχων significare non potuit μάτην λέγεις καὶ ληρεῖς. Præfigatur vox Ἄλλως, Ἄλλως ᾄδεις ἔχων purus putus est Atticismus, qualis in ληρεῖς ἔχων similibusque obtinet: ejus loco Ἄλλως ᾄδεις est apud Zenobium. In Scholiis ad Aristoph. Eq. 436. scripserim: ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχεσθαι δοκῇ, καὶ μὴ ἄλλως τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν. Vulgantur ista: καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τῆς τ. K. Ex alio cod. ad ἄλλως, μάτην: ad χάριν, περὶ, tanquam diversas lectiones, ni fallor, adscripserant. VALCK. πέπλασται retinet Toupius Emend. t. II. p. 498. locumque vertit, *Verum hæc historia est purum putum Græcorum figmentum*, approbante Larchero.

[x] Conf. Laërt. I. 102. SCHWEIG.

78 2. Ἰστρινῆς] Urbs Ἰστρία Arriano, cives Ἰστριανοὶ Diodoro, lib. XIX. 73. Ἰστρίη Ionibus, inde Ἰστριηνοὶ ap. Steph. Byz. [voc. Ἴστρος.] et supra II. 33. tum ΙΣΤΡΙΗΝΩΝ numi apud Vaillantium. WESS.

7. ἐν Βορυσθένεϊ] Quia Βορυσθενεϊτέων ἄστυ et Βορυσθενεϊτέων πόλις, et c. 53. ἐπὶ τῷ Ὑπάνι Βορυσθενεῖται κατοίκηνται, malebat vir doctus ἐν Βορυσθενεΐταις, nec confidenter tamen: nihil vulgato verius. Urbs amni Borystheni erat ὁμώνυμος ap. Strabon. VII. p. 470=306. et Stephan. Hinc cap. 24. τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων. WESS. Eadem *Olbiopolis* et *Olbia* IV. 18. SCHWEIG.

Ib. γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ] Plenius, ἔγημε καὶ ἠγάγετο ἐς αὐτά: ut IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωϋτοῦ. Lysias de Cæd. Eratosthen. c. 2. ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Quales in omni sermone ellipses obviæ. WESS.

Ib. καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ] Scil. *et quam illic sumsit uxorem, in istas ædes deduxit.* Inscriptionum Herodis Attici, quas Salmas. illuminavit, secundæ vs. 5. de Regilla dicitur Romana puella: Γήματο δ' ἐς Μαραθῶνα: quod ita vir summus interpretatur, ut ad minuta talia non satis attendisse videatur. Significant ista: *in agrum Marathonium,* seu *Marathona venit, ut ibi nuberet* Herodi. Mulier γήμασθαι, vir dicitur γῆμαι. De Scyle Herodotus: οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ, (tentari non debuerat:) καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην: *ædes sibi curavit in urbe construi Borysthenide, atque in istas ædes uxorem duxit indigenam.* Ἄγεσθαι γυναῖκα quum idem vulgo notaret ac γαμεῖν, novator Herodotus γαμεῖν ἐς οἰκία γυναῖκα dixit, quoniam plena phrasi dicebant et Græci, *domum uxorem ducere,* ἄγεσθαι εἰς οἶκον. Lysias p. 4. γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Pausanias IV. pag. 362. Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. Theodectes Trag. Stobæi pag. 422, 37., Ὅταν γὰρ ἄλοχον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις: illud ἄγῃ magistris minus Atticum videretur; et est certe multo minus usitatum ἄγειν γυναῖκα, quam ἄγεσθαι, quod et vulgaris usus fuisse docet Eustath. ad Iliad. ξ'. p. 969=954, 35. frequentatum Pausaniæ, cui pro ἀνάγεσθαι restituit ἄγεσθαι Abresch. VII. p. 571. sicuti X. p. 870., pro ἡγούμενος οὐκ ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι, vir amicissimus primum

ἀγόμενος corrigebat, deinde dedit ἡγμένος. Scribi quoque potuit ἀγαγόμενος, illic ἀγαγέσθαι, ut in Epigramm. IX. p. 731. Ἀμφιτρύων ὅτ' ἔμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα. VALCK.

79 1. Διονύσῳ βακχείῳ τελεσθῆναι] Titulus Dionysi hîc et deinceps βάκχειος, estque adeo *Dionyso Bacchio initiari.* Θεὸς βάκχειος Sophocl. Œd. Tyr. 1124., δεσπότης βάκχειος, tum βάκχειος et βάκχιος in Euripid. Cycl. vs. 9. 38. etc. Plura Kusterus ad Comici Thesmoph. 997. WESS.

3. θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον, ὅστις etc.] Valla vertit τοῦτο, ὅ τι μαίνεσθαι etc. refragantibus msstis. Scythæ, *non esse rationi consentaneum deum excogitare, qui homines in furorem agat,* innuebant: τοῦτον ἐξευρίσκειν θεὸν, ὅστις μαίνεσθαι etc. Bene poëta de Cupidine, Τίς θεὸν εἶπεν ἔρωτα; θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὁρῶμεν Ἔργον. Florileg. I. 27. WESS.

4. ἐπρήστευσε—πρὸς τοὺς Σκύθας] Nihil nos juvat illud ἐπρήστευσε ex M. positum pro διεπρήστευσε. Varia viri docti excogitarunt: διεπρέσβευσε, διεδρήστευσε, διεπρήκτευσε: quorum primum, Galei, sententiam præbet minus accommodam; reliqua carent auctoritate: διέπρησσε vel διέδρη potuerant exemplis firmari. Pro διεπρήστευσε præbet S. διεπίστευσε. Si quis daret διέπεσε, vel διέπιπτε τῶν τις Βορυσθενεϊτέων πρὸς τοὺς Σκύθας, hoc reliquis omnibus anteponerem: debuit enim, dum portis occlusis sacris rex Græcanicis operaretur, insciis custodibus urbe delator *elabi:* hoc Xenophonti sæpius est διαπεσεῖν. Eadem, qua hic poneretur, structura, Ἑλλ. IV. p. 304, 14., διαπεσεῖν βουλόμενοι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν: mox, παρέντι τοὺς διαπίπτοντας: quæ, totidem literis scripta cum vicinis leguntur in Agesil. Encom. p. 35, 36. ed. Hutchins: rursus Ἑλλ. III. p. 285, 14. ἀπεχώρησαν, ἐν τῇ μάχῃ διαπεσόντες, ἀμελησάντων τῶν Βιθυνῶν. Hinc et a se invicem nonnihil diversa sunt διεκπεσεῖν et διεκπαίειν. VALCK. διεδρήστευσε probans Schneider in Lexic. crit., quo auctoritatem aliquam inusitato verbo conciliaret, commode ad Hesychii Δρῆσται, δραπέται, provocavit. ἄδρηστα ἀνδράποδα dixit Noster IV. 142, 6. SCHWEIG.

5. καὶ βακχεύει τε καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαιν.] Vel servari debuerat βακχεύει καὶ, vel, primo καὶ (ex κε nato) prætermisso scribi: βακχεύει τε καὶ ὑπὸ θεοῦ μαίνεται, *Bacchi sacris opera-*

tur, Deique furit instinctu. Instinctus divino spiritu, ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ, sæpius ἐκ θεοῦ vel ἐκ θεῶν του κατέχεσθαι dicebatur: junguntur et a Platone κατέχεσθαι καὶ μαίνεσθαι. Dantur loquendi formæ ejusdem ferme significatus, Διονύσῳ μαίνεσθαι et ἐκ Διονύσου, ἐξ Ἄρεος μαίνεσθαι, ἐξ Ἔρωτος, ἐκ Νυμφῶν. Verbis neutris ὑπὸ longe plurimis adjungitur; rarius verbo μαίνεσθαι. Lucian. Dial. Deor. XII. 1. ἐκείνη μέμηνεν ὑπὸ σοῦ. XVIII. 2. μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. VALCK.

6. κάτισε] Dedit hoc M. pro ἐκάτισε: alii forte codices dabunt κατεῖσε, *collocavit.* Homericum καθεῖσε, pro ἐκάθισε, codices etiam præbent scripti Thucyd. lib. VII. 82. probatum Dukero, διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι καθεῖσε τὴν στρατιάν. Euripides Phœn. vs. 1195. Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν. VALCK.

80 1. ἐκ τῆς Τήρεω] Docte Valla: ex filia *Teris* genitum; Vallam corrigens Gronovius, dum dat *Terei,* videri queat ipse potius reprehendendus; nam sicubi, hic certe possunt adhiberi verba Thucydidis II. 29. Τηρεῖ,—τῷ Πρόκνην—σχόντι γυναῖκα, προσῆκεν ὁ Τήρης οὗτος οὐδέν· οὐδὲ τῆς αὐτῆς Θράκης ἐγένοντο· ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ,—ὁ Τηρεὺς, ᾤκει·—Τήρης δὲ, οὔτε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων, rex fuit Odrysarum. Fuerunt itaque secundum Græcos diversa nomina *Teres* et *Tereus:* alterius sunt generis Ἀχιλλεὺς, *Achilles;* Περσεὺς, *Perses* etc. Rex hic Thraciæ Teres pater fuit Sitalcis. Ista duo Thraciæ regum nomina nota sunt ex historia Græca, etiam Philippica. Teris filius Sitalces bello Peloponnesiaco cum Atheniensibus iniit societatem: hujus filium Σάδοκον, sive patri cognominem, Athenienses civitate donarunt. Hoc ubi tradit Aristoph. in Achar. 145., vitiosissimum hoc prostat Scholion: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς παραπέμποντα· ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον. Postrema leguntur ap. Thucyd. p. 115. ult. Jam primum auferatur hinc in indicem relatus Symmachus, alibi sæpius in his scholiis citatus: deinde sic ista me judice sunt redintegranda: Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν πατέρα αὐτοῦ παραπέμποντες· (*patre insuper habito, filium civem*

fecere:) ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκῃ, σύμμαχος Ἀθηναίοις· μέμνηται Θουκυδίδης· προστίθησι δὲ καὶ τὸ ὄνομα. VALCK.

6. ἐπεκηρυκεύετο.] Adi Valckenær. ad Ammonium I. c. 20. WESS.

81 3. κρητῆρος, τὸν Παυσανίης etc.] *Aheneum Pausaniæ, Cleombroti F., craterem ad os Ponti,* inscriptumque illi carmen, Nymphis habet in Athenæi XII. p. 536. et Pet. Gyllius Bosp. Thrac. lib. III. 5. Tota autem hæc multitudinis Scythicæ indicatio speciem præfert scriptoris conjectantis ac nihil definientis. WESS.

84 3. τοὺς ἐπεστεῶτας] Persæ omnes, quotquot militari ætate, ipso rege in hosticum abeunte, obstricti ut eum armati sequerentur videntur fuisse. Hinc rex iram, *quasi insigne regium,* in Œobazum stipendia unius e filiis suum in solatium deprecantem, exercuit, et *occisos tres in conspectu parentis abjecit, crudelis futurus, si omnes abduxisset,* bene Seneca de Ira lib. III. 16. Hinc non dissimilis in Pythium Xerxis crudelitas, ab eodem philosopho non præterita, in Nostri VII. 38. WESS.—Τοὺς ἐπεστεῶτας *adstantes* interpretatus sum cum Wess. et Gron. Sic I. 59. λέβητες ἐπεστεῶτες, sunt *adstantes, in propinquo stantes.* Quod olim editum erat et a Schæfero revocatum est, τοὺς ἐπὶ τουτέων ἐπεστεῶτας, id Valla parum prudenter *præpositos filiis Œobazi;* multo rectius H. Stephanus, *quorum id officium erat.* Et τὸν ἐπεστεῶτα quidem τῆς διωρύχος *fossæ præfectum* dixit Noster VII. 117. conf. II. 148. Sed, *quorum hoc officium est,* dicuntur potius Nostro οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι, aut τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, ut VII. 39. SCHWEIG.

85 2. ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ] Ex conjectura Pavii ἐπὶ τῷ ῥίῳ, *in promontorio,* seu vertice Cyanearum, sed incongrua. Elegantior Valckenarii, quam amplecti non possum. Tacet Scriptor de regis in continentem exscensu ac transitu in fanum, quod præter morem minime. Τὸ ἱρὸν ad os Ponti erat, sive παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου in Philostrati I. Vit. Sophist. xxiv. 1. Ad idem os πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου Cyaneæ, Strab. VII. p. 492=319. D.[y] Ex fano ingens

[y] Conf. Nostrum mox cap. 87. extr. SCHWEIG.

aperiebatur Pontus, patebantque lustrantibus petræ Cyaneæ ipsumque mare clarissime, conspicique in hunc possunt diem, docente Gyllio Bosp. Thr. lib. III. 5. WESS.

Ib. ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ] Præter ceteros accurate de templo Jovis *Οὐρίου*, quod ad os Ponti positum eximie dicebatur τὸ ἱερὸν, agens Taylor in Præfat. ad Marmor Bospor. Jovi Urio sacrum, Herodotea non omisit: meminit certe Herod. c. 87., μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Nostro vero loco quomodo tandem, obsecro, sedisse diceretur in isto templo Darius, qui in navi sederet Ponti spectator? nam ἐσβὰς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας· ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ . . . ἐθηέετο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιοθέητον: tandem c. 86., admirando hoc satiatus spectaculo Darius ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν: hîc Bosporum contemplabatur: pons autem jungebat eam partem Bospori, quæ esset media Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. Quid itaque? hîc navigans Darius, ut Pontum oculis perlustraret, sedisse videtur juxta navis magistrum in puppi, qui locus Homero dicitur ἴκριον. Quid si scripserit itaque Herod. ἑζόμενος ἐπὶ τῷ ἰκρίῳ, *sedens in tabulato navis.* Νηῶν ἴκρια Homero, Hesychio sunt aliisque τὰ σανιδώματα τῶν πλοίων. vide Scheffer. de Mil. Nav. II. 5. VALCK.

3. ὁ αὐχὴν per appositionem, quam dicunt, deponitur; nec superfluus atque ex scholio Abbati Meloto esse debuerat. τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα c. 89., et ἐπὶ τῷ αὐχένι τοῦ βοσπόρου cap. 118. videbimus. Olim similis in his Maximi Tyr. Diss. VIII. 7. appositio: οἱ ἑσπέριοι Λίβυες οἰκοῦσι γῆν, αὐχένα στενὸν καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιθάλαττον. Mutavit D. Heinsius, sequente, sed hæsitante, Davisio, quem adi et Criticos ad Sophocl. Œd. Col. 688. WESS.—Turbare lectorem non nihil poterat quod τὸ articulus non ad proximum vocab. ὁ αὐχὴν, sed ad remotius refertur: ferendum id tamen hoc ipso, quod vocab. ὁ αὐχὴν velut in parenthesi interponitur. Porro idem τὸ articulus non ad ipsum per se στόμα, sed ad τὸ μῆκος τοῦ στόματος refertur: nec enim ipsum per se *ostium* maris Euxini *Bosporus* vocatur, sed τὸ μῆκος τοῦ στόματος, *longitudo ostii, tota ostii continuatio,* nempe universus meatus ab ostio Ponti Euxini usque ad Mæotidem paludem progrediens.

Cæterum de usu vocabuli αὐχὴν conf. quæ ad I. 72. notata sunt. SCHWEIG.

86 1. νυκτὸς δὲ, ἑξακισμυρίας] Stadiorum ex diurno nocturnoque navis cursu mire fallax conputatio. Aristidi ναῦς πανημερία θέουσα, et vento inpulsa prospero, absolvit stadia MCC. Or. Ægypt. p. 360. Theophilus in Ptolemæi Geogr. I. 9. τὸν τοῦ νυχθημέρου φορὸν πλοῦν, unius diei ac noctis secundam navigationem M. tantum stadiis æquiparat. Receptior Herodoti ratio, siquidem ὡμολογημένον τοῦτο seu *in confesso erat,* navim secundo vento DCC. stadia una die conficere, Marciano in Peripl. p. 67. indice, justissime adjiciente, arte augeri et hujus neglectu minui eam cursus velocitatem posse. WESS.

2. ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων] Potuerat Herodotus eamdem in sententiam (nempe 1,110,000 org.) ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ὀργ. scribere: sed neutiquam necesse est, ut cum Larchero in Notis ad h. l. et cum Breigero, in Comment. de difficiliorib. Asiæ Herodoteæ p. 38. istum in modum mutetur constans librorum scriptura. Nec enim ambigua est vis hujus scripturæ: nec significat illa (ut hi sibi persuaserant) 110,100 orgyas. Hoc si voluisset auctor, scripturus erat ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων καὶ ἑκατὸν ὀργυιαὶ, aut, præmisso (ut fere solet) minore numero, ἑκατὸν ὀργυαὶ καὶ ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων. Quemadmodum mox (lin. 12.) τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων, non sunt *tricies mille et triginta orgyæ,* sed *triginta tres myriades;* sic ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων, sunt *centum et undecim myriades.* SCHWEIG.

5. μήτηρ τοῦ Πόντου] Conmoda, et, quod sciam, nondum publicata hæc Dionysii Byz. ex Anaplo Ponti: Μόνη δ' ὑπὲρ αὐτὸν, *Pontum,* ἀνακέχυται λίμνη Μαιῶτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν τοῦ Πόντου κατεφήμισε λόγος ἐκ παλαιᾶς μνήμης παραδεδομένος. ταύτης τὸ μὲν περίμετρόν ἐστι δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας ποταμὸς Τάναϊς, ὅρος τῶν δυεῖν ἠπείρων: in quibus ambitus paludis nimius, uti Casauboni ad Strabon. lib. VII. p. 477=310. observatio patefaciet. *Mater Ponti, Mæotis;* quod hujus gignatur aquis et incrementa capiat. Tzetzæ ὡς μήτηρ καὶ μαιεύτρια γένους παντὸς ἰχθύων Chil. VIII. 773., quæ et Hipparchi professio ap. Voss. ad Melam I. 1. WESS.

87 2. στήλας ἔστησε δύο ἐπ' αὐτὸν] Si dedisset M. ἐς αὐτὸν, significari posset: *duas columnas illuc deportatas statuit*, vel *erexit:* atque hoc cum aliis Herodoteis etiam comparari. Sed placet conjectura Gronovii, legentis ἐπ' αὐτῷ, *ad Bosporum.* Quod vero in eam rem excitat e lib. VII. 226. ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, mallem omisisset: *in honorem enim Leonidæ* Leo fuerat is erectus. Clem. Alex. Protr. p. 32, 23., Ἀργύννου νεὼν Ἀφροδίτης ἵστασθαι ἐπ' Ἀργύννῳ τῷ ἐρωμένῳ. VALCK.—Ἐπ' αὐτῷ scripsi ex schedis, sicuti c. 86. ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ. Si qui priscum ἐπ' αὐτοῦ servatum vult, utatur Pausaniæ, de quo c. 81., cratere, Μνᾶμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε—Πόντου ἐπ' Εὐξείνου, et consimilibus. WESS. Apud prosaicum tamen scriptorem præpositio ἐπὶ ista notione cum genit. constructa ægre (puto) reperietur. SCHWEIG.

Ib. ἐνταμὼν γράμματα, ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια, ἐς δὲ τὴν Ἑλληνικὰ, ἔθνεα πάντα ὅσαπερ ἦγε. *Literæ Assyriæ*, eædem quæ *Babylonicæ* et Chaldaicæ. Assyriæ enim et Babyloniæ nominibus pro synonymis uti Nostrum, ad cap. 39. et ad I. 192. monuimus. Cæterum super hoc loco consulendi viri docti, Anquetil in Actis Acad. Inscript. t. XXXI. p. 436. et Heeren Commentat. Soc. Goett. t. XIII. p. 35. seq. Γράμματα quidem h. l. non potissimum *literas* sive *caracteres* intelligi par est: sed idem valet γράμματα atque ἐπιγραφὴ, *inscriptio*, quemadmodum mox cap. 91. et I. 187. Et, sicut ibi ait Scriptor γράμματα λέγοντα τάδε, sic h. l. scribere potuerat γράμματα—λέγοντα ἔθνεα πάντα, aut tale quidpiam: verum etiam per adpositionem, quam loquendi formam et alias amat Noster, absque vinculo jungi ista poterant γράμματα, ἔθνεα, *insculpi jussit inscriptionem*, vel *titulum*, (scilicet) *populos omnes;* id est, populorum omnium nomina, et copiarum fortasse, quæ e singulis aderant, numerum. SCHWEIG.

88 1. πᾶσι δέκα] Tale Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη καὶ ἐδόθη IX. 80. et ὑπισχνεύμενοι, τὰ πάντα οἱ μύρια δώσειν III. 74. Genus hoc egregie Casaubonus ad Strabon. III. p. 232=155. et ad Athen. IV. 10. illustravit. Pessime Bertius de Aggerib. et Pont. c. 2. παισὶ δέκα abstulit orationi, corona aurea virtutis ergo Mandroclem et aliis muneribus abs rege

donatum ex male intellecto, quod sequetur, epigrammate jactans. Παισὶ et πᾶσι conmutari docuit Rigaltius in Artemidori I. 47. II. 42. WESS. Homerea, quæ collegit Martinus V. L. III. 22. quæque plura simillima videntur, sunt tamen diversa. VALCK.

2. ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον] Vellicat Vallam ob *Junonis templum* Holstenius, ipsemet ab errore, si tamen ejus sit, non inmunis: nam Thraciæ urbs Ἡραῖον, de qua Stephan. ex Nostri lib. IV., est in c. 90. ubi *Junonis templum* inprudenter Valla. Nec plane absolvo Gyllium, mire fluctuantem II. Bosp. c. 13. Nobilissimum *Junonis Samiæ templum*, toties Herodoto I. 70. III. 60. et aliis celebratum, indicatur: ipsa loquendi formula fanum requirit, non oppidum; καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον recurret c. 152. Pati autem possem, ut Ἀνδροκλέης detracta priore littera pingeretur, ni mssti contra venirent omnes, et Tzetzes Chil. I. Hist. 31. WESS.

89 2. αὐχένα] De loco, quem hîc designat Herodotus, vide Mannert Geogr. Græcor. et Rom. t. IV. p. 220. SCHW.

90 1. Ὁ δὲ Τέαρος] *Tearum* Thraciæ amnem Plinius habet. Ἐπὶ προχοῇσι Θεαίρου ἀεννάου ad eundem ex Epigrammate Simonidis Reiskius refert ad Cephalæ Anthol. p. 241. Citra dubitationem huic admovenda Libanii Orat. Antiochic. p. 346. A. Δαρείῳ μὲν οὖν ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνοντι Ταίναρος ἐν Θράκῃ ποταμὸς ἔδοξεν εἶναι κάλλιστος· καὶ στύλον ὁ Δαρεῖος στήσας, τοῦτο ἐνεγράφη [f. ἐνέγραψε] αὐτῷ, Ταίναρον εἶναι ποταμὸν κάλλιστον. Sic Fred. Morellus: quid Sophista reliquerit, Herodotea contendenti adfulget clarissime. WESS.

91 2. ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ] Palmerius Exercit. p. 21. vocibus πάσης ἠπείρου non universam Asiam, sed quam *minorem* vocamus, intelligit; quæ mihi quidem explanatio non ridet. Dario pleraque *omnis Asia* dicto audiens erat, quam ἤπειρον III. 134. advertimus. WESS.

92 1. Ἀρτισκὸς sive Ἀρτησκὸς *amnis* non alius fortasse ac Hesiodi Theog. 345. Ἄρδησκος: ubi ex suspicione Scholiastes, Ἀρδεῖσκος Σκυθίας *fluvius*. WESS.

93 2. Σκυρμιάδαι] Σκυρμιάδαι, ἔθνος σὺν Γέταις, in Stephano olim videtur fuisse, non Σκυμνιάδαι: cui suspicioni series in Ethnicographo litterarum robur addit. WESS.

94 1. *Ζάλμοξιν δαίμονα*] Male olim aberat postremum, siquidem pro *dæmone* inter Scythas habitum Lucianus, Clemens Alexandr., atque alii testificantur. Diogenes VIII. 2. *καὶ δοῦλον Ζάμολξιν, ᾧ Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος*: quorum postrema, nisi cum Steph. Monachio ante *Κρόνον* posita primitus fuisse arbitreris, erroris Diogenem arguent. Recepi *Ζάλμοξιν* ex tanto codicum consensu. Porphyrius Vit. Pythag. sect. 14. sic nuncupatum tradit ex *pelle ursina*, quæ recens nato fuerit injecta: nam talem Thraces pellem *Ζαλμὸν* adpellare: unde justa Alberti divinatio, in Porphyrio etiam *Ζάλμοξιν* fuisse. Accedit Hesychii, leviter discrepans, ex Herodoto scriptura, et in primoribus editis Æneæ Gazæi, teste Rittershusio. WESS.—Herodotea de Zamolxide respicit Diogen. Laërt. VIII. 2. a Steph. le Moine recte emendatus. Secundum Jamblichum Vit. Pyth. §. 173. Zamolxis *μέγιστος τῶν θεῶν ἐστι παρ' αὐτοῖς*. Herodoto c. 94. dicuntur Getæ *οὐδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι, εἰ μὴ τὸν σφέτερον*. VALCK.

Ib. *Γεβελέϊζιν* Matth. Prætorius in Orbe Gothico interpretatus est e lingua Lithuanica, qua *gyva leysis* significat *auctorem et quasi datorem quietis*, sicuti eadem *Zemeluks* aut *Ziameluks* est *deus terræ;* hæc Bayerus Origin. Sinicar. pag. 283. in re lubrica et admodum incerta. WESS.

2. *διὰ πεντετηρίδος* verissimum: Clemens quidem Stromat. IV. p. 590. *singulis annis, κατ' ἔτος*, legatum ad Zalmoxin lectum, sed aliunde memorat. WESS.

95 2. *ἤθεα βαθύτερα*] Valesius indolem dictionis ad Polybii Excerpt. p. 23. patefecit. Sæpe Philo Judæus: *βαθεῖ δ' ὅμως ἤθει φησὶν αὐτοῖς*, in *prudente et gravi* oratione, Libro de Joseph. p. 550. E. et *ἤθει βαρυτάτῳ*, sive *βαθυτάτῳ* potius, *φησὶν αὐτοῖς*, p. 558. B. tum *ὠνήσομαί σε, βαθεῖ ἤθει φάναι*, sic recte ex manu descripto Mangeyus, Quod Omn. Pr. Lib. p. 887. WESS.

Ib. *οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ*] Tanquam Herodotea scripsit Eustath. in Iliad. δ'. pag. 365., *ὁμιλήσαντα Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρᾳ*: atque ad ista, *οὐ τῷ ἀσοφ.* posuit, *ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν τῷ πάνυ σοφῷ*. Vocem *ἀσοφωτάτῳ*, nisi quis forte codex dederit, neque in suo reperisse videbitur. Pythagoras, Archyta *judice, non sordidus auctor*

Naturæ verique, Horat. I. Carm. 28, 15. His non omissis, multa hujus generis viri docti collegerunt. Nemo forte frequentius hoc genere loquendi fuit usus quam Thucydides, cujus hoc primum est I. 5. ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνωτάτων: sic vocat *omnium potentissimos;* nam in his μεῖζον ἡ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως, ut vere judicat Hermogenes p. 567. Thucydidi Μηθυμναίων οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι memorantur VIII. 100. quales Xenoph. p. 349, 27. οὐκ ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει. Tritæi meminit Pausan. p. 656., τῶν οὐκ ἀδυνάτων ἐν Μεγάλῃ πόλει. VALCK. Vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 170. Matthiæ Gr. gr. §. 463.

4. τὸ κατάγαιον οἴκημα] Ἀντρῶδές τι χωρίον vocat Strabo VII. p. 457. A=298. ἄβατον τοῖς ἄλλοις· (ὃ) καταλαβόντα ἐνταῦθα διαιτᾶσθαι, σπάνιον ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκτός. Narrat et alia quædam de illo, ab Herodoteis diversa. VALCK.

96 2. πρότερον τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω] Eadem Hellanici apud Suid. et Etymolog. doctrina, neque spernenda. Cauta scriptoris de Zalmoxi, sive dæmone seu homine, admonitio veterum religioni et philosophiæ debetur, in primis præcipienti, nihil εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν· δεύτερον δὲ, εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους: in Platonis Minoë p. 318. F. Hinc ejusdem philosophi, τὰ μὲν οὖν δὴ τῶν ἀρχαίων πέρι μεθείσθω καὶ χαιρέτω, καὶ ὅπῃ θεοῖσι φίλον λεγέσθω ταύτῃ, in X. de Legib. p. 886. D. similesque dictionum formulæ, a Berglero non neglectæ. WESS.

97 1. ὁ πεζὸς στρατὸς] πεζὸς στρατὸς apud Herodotum aliosque ναυτικῇ δυνάμει fere semper opponi, et *copias terrestes* significare, nisi sequatur ἵππος (ut infra 134. 136.), monet Larcherus.

2. Κώης ὁ Ἐρξάνδρου] Coës, Dario asseverans, Scythicæ regionis ἀρηρομένον esse οὐδὲν, novisse non videtur Scythas ἀροτῆρας et γεωργοὺς, descriptos c. 17. et 18. WESS.

3. ἀρηρομένον] Utpote rarissimum, in sua serie debuerat a Porto collocari, æque ac ἀραιρημένος. Formarum Homeri studiosus ne hanc quidem omissam voluit, quam legerat in Iliad. σ'. 548. Hinc Hesychio Ἀρηρομένη, redditum ἠροτριωμένη: quod et alibi posuit, Ἀνήροτον explicans μὴ ἠροτριωμένον. VALCK.

6. ἐς μέσον φέρω] Multo usitatius hoc est altero, quod e M. promit Gronov. ἐς μέσον φήσω: hoc tamen, vix a librariis exspectandum, si codices adfirmarent alii, vel potius φήσας, nemo jure repudiaret: ἐγὼ γνώμην—ἐς μέσον φήσας, αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι, *ego, palam animi mei sententia verbis explicita, nihilominus ipse te sequar.* ἐς μέσον hic esset *in concilio regio:* ἐν Ἀργείοις μέσοις et similia prostant collecta D'Orvillio in Charit. p. 547. Ut Herod. VIII. 26. εἶπε ἐς πάντας τάδε, sic sæpe loquuntur Tragici. VALCK.

98 1. τοὺς Ἰώνων τυράννους] Aderant tyranni ex Hellesponto, Chersoneso, Æolide et Ionia, quos omnes rex si conpellavit, Ionum præcipuam duxit rationem, gratia et auctoritate potiorum; nisi si patrii moris tenax *Ionum* titulo *Græcos* conprehenderit. Lege c. 137. 138. Neque neglige *lorum* istud, fastorum quoddam instar et ruditatis Persicæ illo in genere argumentum. Similes usurpant *funiculos, nodis illigatos,* ad dierum et temporis notitiam barbarorum novi orbis nonnulli, de quibus Auctor Originum Leg. Artium et Scientiarum tom. I. lib. III. p. 225. egregie. WESS.

99 1. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς etc.] Cum Auctor hæc conmentaretur, pictam Scythiæ et Thraciæ ob oculos tabulam habuit, cujus e mediterraneo tractu lapsum Istri atque ostia spectavit. Θάλασσα Pontus est, utramque in regionem sese insinuans: hoc κόλπου ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης. Mare ipsum, quatenus Scythiæ et Tauricæ oras adspergit, varie adpellat, modo in orientis, modo occidentis plagam diffusum. Quæ vero adnectit, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθ. χώρης ἐς μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη etc. dispuncta bene non sunt: voluisse puto, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχ. σημανέων· τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν ἀπὸ Ἴστρου· αὕτη ἤδη etc. Res postulat Aldusque cum schedis Parisinis. Plura moveri non patior, nactus adstipulatorem Pauwium. Certe πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον, si spectatorem regionis ex Scythiæ mediterraneæ finibus detrectaveris, aberrabunt vehementer. Ab Istro enim versus Borysthenem et Carcinitin urbem septemtrio tendenti objacet, non auster. WESS.—Mihi multo commodior uniceque vera visa est ea dispungendi ratio, qua post ἐς μέτρησιν

interpungitur: atque etiam, deleto post σημανέων commate, cum Schæfero post Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου incidi orationem, quo significarem, verbum σημανέων ad τὸ πρὸς θάλ. referri, istud autem Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου per se stare, valereque *Inde ab Istro;* sicut c. 100. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, *Inde a Taurica.* Istum τὸ articulum jam sæpius eodem modo positum observavimus: sive per pleonasmum ita dici statuas, sive per ellipsin κατὰ præpositionis, quemadmodum c. 100. τὰ κατύπερθε valet κατὰ τὰ κατύπερθε. SCHWEIG.

3. αὕτη ἤδη ἀρχαίη Σκυθική] *Hæc est vetus Scythia;* nempe prisca Scytharum terra, priusquam illi, pulsis Cimmeriis, versus orientem limites suos promovissent. Quod si ἤδη particulam etiam exprimere volueris, dices, *Hinc jam incipit.* Sic ἤδη habes c. 100. III. 5. et sæpius alibi. SCHWEIG.

4. μέχρι Χερσονήσου τῆς Τρηχέης] Stephano Byz. Chersonesus πόλις τῆς Ταυρικῆς, ex Herodoteis; perperam, judice Holstenio. Consequens erit ergo, ut Taurica, tanta hic diligentia et cura expicta, extra Chersonesum fuerit, quorsum et erudita disquisitio docti viri, quæ inter manus, vergit. Nullus equidem infitior, Tauros et Tauricæ partem extra eam sese porrexisse. Fossam Scytharum servi, ut accessu heros prohiberent, a Tauricis montibus ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων ad Mæotin duxerunt c. 3. Scythæque ad Tauricam regionem pertinent c. 20. et 100. At Taurici illi montes ad extimum Carciniten sinum, ubi Isthmi Tauricæ Chersonesi exordium, semet erigentes et juxta eumdem sinum longe in Pontum protensi ad urbem Chersonesum, quæ ob situs aspreta τρηχέη, terminabantur. Hæc Noster, nec diversa Scylax et Arrianus in Periplis. Straboni pars Chersonesi majoris ἄκρα μεγάλη, ἐφ' ᾗ ἵδρυται πόλις, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη Χεῤῥόνησος. Addit Strabo, peninsulæ quoddam instar habuisse regionem, urbemque Chersonesum, ubi οἱ Ταῦροι Σκυθικὸν ἔθνος, incoluerint olim, eversam lib. VII. p. 474=308. Non repeto, Stephani judicium et Herodotea hinc stabiliri. WESS.—At recte Holstenius observasse mihi videtur, non *urbem Chersonesum,* sed totam *peninsulam* hîc Χερσόνησον τὴν Τρηχέην καλεομένην dici; quam alii, quo ab aliis peninsulis distinguatur, *Tauricam* aut *Scythicam Chersonesum* adpel-

lant. Hanc igitur *ad mare, quod est Orientem versus, pertinere* ait; αὕτη ἐς θάλ. τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει. Nec enim de urbe, sed de regione, κατήκειν dici consentaneum est: et *Chersonesus urbs,* non in orientali, sed in occidentali peninsulæ parte sita erat. Nam, quod Larcherus ait, esse Chersonesum urbem in occidentali quidem parte peninsulæ, sed ab oriente Scythiæ, id rem non conficit: etenim, quod mare hîc τὴν πρὸς ἀπηλιώτην θάλασσαν vocat, idem mare mox τὴν πρὸς τὴν ἠῶ dicit, ubi haud dubie illud mare, quod ab oriente Chersonesi peninsulæ est, intelligitur; nempe Mæotis palus, quam haud multo minorem ipso Ponto Euxino esse, (c. 86. extr.) Scriptor noster existimaverat. SCHW.

5. γουνὸν] Perrarum in *promontorio.* Γουνὸς Ἀθηναίων, quorum ager minime uber, in oraculo apud Criticos ad Euripid. Medeam 679. Est, cui ἐς τὸν πόντον de Ægæo displicet mari, ἐς νότον, *in austrum,* reponenti. Dabit infra c. 177. ἀκτὴν προέχουσαν ἐς τὸν πόντον, *in mare Ægæum.* ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ II. 97. Inprobant præterea τὸν ἀπὸ Θορικοῦ, maluntque aut τὸ aut τῶν. Valla verterat, *quod a tribu Thorica,* videlicet *jugum:* substitutum in editione Gronoviana, *quod magis in pontum, qui a Thorico;* me etiam atque etiam mirante. Namque τὸν ἀπὸ Θορικοῦ manifesto ad γουνὸν pertinet Σουνιακὸν, *quod jugum inter Atticæ pagos Thoricum et Anaphlystum nonnihil artatum longe in Ægæum mare prominet,* prorsus ut Taurica in Pontum Euxinum, et Iapygia in primis, anguste inter sinum Brundisinum et Tarentum constricta. WESS.

Ib. τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν] Edoceri cuperem, cur hoc Attices in altum excurrens promontorium, γουνοῦ, *soli fertilis,* hîc honestaretur adpellatione; quum ab ea parte nunquam laudata sit Attica, sterilis in universum et λεπτόγεως, nihilque, quod quidem ego noverim, de Sunio dicatur, ad istius anguli τὸ γόνιμον καὶ κάρπιμον commendandum. *Angulus* non γωνία tantum, sed et γῶνος dici potuit: Hesych. Γῶνος, γωνία, Λάκωνες: et fortasse Γουνὸς eidem non γουνιαῖος sed γωνιαῖος τόπος fuerat dictus, *locus angularis.* Sæpe memoratur Attices illud promontorium orientale, Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν. Herodotea sic primum reddidit Valla, ut eadem

quidem legisse videatur, sed ordine a vulgato nonnihil diverso collocata: τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα: quo modo si legerentur in codicibus, non displicerent. Neglexit in his Herodotus pagum Azeniensium, quem, raro veteribus memoratum, minoris fuisse constat momenti: hoc excepto, in Attices ad sinum Saronicum latere *demus* erat *Anaphlystus*, Sunio vicinus: Sunii promontorium nave flectentibus, sive super Sunium navigantibus, ab altero latere primus occurrebat ad sinistram *pagus Thoricus*. Quidquid ab Anaphlysto ad usque Thoricum terrarum magis in altum prominebat γουνὸν vocat Σουνιακὸν, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα. VALCK. Apud Homerum notum est γουνὸν vulgo intelligi τόπον γόνιμον καὶ κάρπιμον: quam quidem notionem alienam prorsus ab hoc Nostri loco esse adparet. *Angulum* hîc significari, ex Hesychii, Γῶνος, γουνὸς, probabile videri poterat: qua notione vocab. istud cum Valckenario Schneiderus in Lex. crit. accipiendum h. l. censuit. Cur vero idem vir doctissimus pro eodem adstruendo vocabuli usu etiam oraculum illud advocaverit, quod ab Euripidis vetere interprete ad Med. 679. refertur, ubi est πρὶν γουνὸν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι, caussam equidem video nullam. Habet Homerus γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων, Odyss. λ'. 322. et Pindarus εἰν γουνοῖς Ἀθανᾶν, Isthm. IV. 42. Quibus in locis, perinde atque in eis ubi apud poëtam γουνὸς ἀλωῆς nominatur, *fœcundum solum* γουνὸν vulgo intelligunt. Atqui haud immerito tamen mireris, quid sit quod Attica, cujus utique parum fertile solum fuisse constat, quamque κραναὰς alioqui Ἀθάνας nominare Pindarus solet, (Olymp. VII. 51. XIII. 52. Nem. VIII. 19.) ab eodem Pindaro aliisque fœcunditatis nomine celebretur. Itaque videndum, ne pervulgata illa vocabuli γουνὸς interpretatio nonnisi ex etymologica conjectura a Grammaticis fuerit conficta, longeque diversam vim veteres auctores ei subjecerint. Scilicet, sicut κραναὴ regio dicitur, quæ *edita* est, *montana, multas eminentias habens:* similiter fortasse etiam γουνὸς *eminentiam, locum editum,* veterum sermone significaverit; quam in partem haud absurde olim Pergerus illud γουνιαῖος τόπος accepit, quod apud He-

sychium vulgo post vocem Γουνοῦσθαι legitur, ut sit *locus editior, instar genu eminens.* Quæ quidem notio, sicut et huic Herodoti loco, et illis poëtarum locis apte convenit, ubi γουνὸς Ἀθηνῶν nominatur; sic nec male congruet istis Homeri locis, ubi γουνὸς ἀλωῆς dicitur, nempe *eminentia, altitudo;* quandoquidem *areas,* in quibus frumentum triturabant veteres, editis in locis fuisse constat, quo facilius paleæ a ventis discuterentur. Ista igitur notione vocabulum hoc usurpasse Herodotus videtur; quæ ne ab Etymologo quidem neglecta est, apud quem p. 233, 5. hæc ipsa verba leguntur. Λέγεται δὲ γουνὸς, ὁ ὑψηλὸς τόπος ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῷ σώματι γονάτων, ἃ ἐξέχει. SCHWEIG.

7. πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι ἔοικε ἡ Ταυρική.] Idem hoc valet ac si dixisset, πολλὰ ἄλλα λέγω παρόμοια, οἷς ἔοικε ἡ Ταυρ. SCHWEIG.

101 3. ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια] In singulos dies stadia centum et quinquaginta V. 53. dinumerantur: sed multiplex ex citatiore militarive gressu variatio, a Casaubono ad Strabon. I. p. 61=35. adnotata. WESS.

103 1. Ταῦροι] Tauros istos reliquias fuisse Cimmeriorum a Scythis olim finibus suis pulsorum, probabile fecit Gatterer Comment. Societ. Reg. Goetting. vol. XI. p. 140. probante Heeren in *Ideen* etc. t. I. p. 888. SCHWEIG.

Ib. καταρξάμενοι] Duplex fuit in codicibus lectio καταρξάμενοι et κατευξάμενοι: ad quarum alteram doctum correctorem literis ευ imposuisse suspicor αρ, et utrumque recepit, ut solebant isti sæpenumero, librarius: supra IV. 60. et alibi fuit in eodem verbo variatum. Nostro loco de Scythis Tauris, *pro victimis advenas cædere* solitis, ut ait Mela, scripserat procul dubio Herod. τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων—καταρξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι τὴν κεφαλήν: *auspicati* velut victimam, *clava caput percutiunt;* non ut Græci, qui cultro victimam immolationi designabant. Huic adfirmandæ lectioni sufficiet vel unicus locus Eurip. Iphig. in Taur. 1154., quo Taurorum rex Thoas comites interrogat Iphigeniæ sacerdotis, *utrum illa jam* τῶν ξένων κατήρξατο, *hospites sit auspicata.* In Græcorum sacris usitatissimum verbum de Indica gente Nicol. ponit Damasc. Stobæi p. 105. Sed secundum Hero-

doti Tauros non Scythicæ fuit Iphigenia crudelitatis ministra, verum ipsa Dea, cui Græcos immolarent hospites: τὴν δὲ δαίμονα ταύτην, τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι. Hesiodus in heroinarum catalogo non mactatam Iphigeniam dixerat; sed, Diana volente, Ἑκάτην εἶναι: hoc tradens Pausan. in Atticis c. 43. τούτοις, ait, Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, κ. τ. λ. Ceterum ista potissimum inhumana Taurorum crudelitas effecisse videtur, ut hoc præsertim nomine Scythæ fuerint a Græcis in universum infamati. In diversis gentibus Scythicis tria potissimum obtinebant, quæ prorsus abhorrerent ab humanissima Græcorum mansuetudine, τὸ ξενοθυτεῖν, τὸ ἀνθρωποφαγεῖν, καὶ τὸ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρᾶσθαι. vid. Strabo VII. pag. 458. A=298. D. et 460. B.=300. B. et Elsner. Observ. in Ep. ad Coloss. III. 11. VALCK.

4. ζῶσι δὲ ἀπὸ ληΐης τε καὶ πολέμου] Tales Chaldæorum, οἳ ληϊζόμενοι ζῶσι—εἰθισμένοι ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν apud Xenophontem K. Παιδ. III. p. 74. E.—Conf. Nostrum IV. 22. SCHWEIG.

104 2. Θρήϊξι προσκεχωρήκασι] Geminum I. 172. προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος. WESS.

105 3. κινδυνεύουσι—γόητες εἶναι] Verbum hoc usu, quem Portus adnotare neglexit, semel tantum occurrit apud Herodotum. Κινδυνεύουσιν εἶναι notat *esse videntur*, sive *sunt;* et δοκοῦσιν εἶναι sæpius adhibetur pro εἰσί. Frequentavit illud inprimis Plato. Xenophon Ἀπομν. IV. p. 465, 10. κινδυνεύει ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν, et vs. 35. φροντίζω μὴ κράτιστον ᾖ μοι σιγᾷν· κινδυνεύω γὰρ ἁπλῶς οὐδὲν εἰδέναι. Sic ille sæpius alibi loquitur, et in Epist. Socrat. XXII. Demosthenes I. contr. Aristog. p. 489. δυσκατάπαυστόν τι κινδυνεύει πρᾶγμ' εἶναι πονηρία. Platonis etiam imitatores sophistæ hunc flosculum scriptis sæpe suis interserunt: vide Ruhnken. in Tim. Lex. p. 116., quique, alienis tamen intermixtis, apta quædam dedit Wetsten. in S. Lucæ Act. Ap. XIX. 27. Neurorum præstigias hinc attigit Eustath. in Dionys. 310. Mela II. 2. fine: *Neuris statum singulis tempus est, quo si velint in lupos, iterumque in eos qui fuere, mutentur.* Anilem fabulam tangit Salmas. in Solin. p. 187. VALCK.

Ib. αὖτις ὀπίσω ἐς τὠϋτὸ κατίσταται] De Neuris, Mela, Solinus atque alii, consimilia. Durant, ut solent quæ cum primo lacte inbibuntur, similes in inferiore Germania fabellæ. Memini rusticos et pastores primo ætatis flore videre, quibus hæc metamorphosis insulse inputabatur. Confer Keisleri Antiq. Septemtrional. p. 494. WESS.

106 2. γλῶσσαν δὲ ἰδίην] Non pendent ex præcedenti φορέουσι, sed alio, quod in Scriptoris mente hærebat. Similes ex Sophocle atque aliis dicendi formulas animadvertimus antea. Dabunt plures Thucydid. I. 17.; Virgilius Æneid. X. 26. ubi Servius; Columella de Re Rust. VI. 32. et Græv. ad Florum III. 21. His vero nexa[z] olim et apta volui, ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων, *soli humana carne vescuntur*, nunc isthic deposita, ubi seriem turbant. Androphagi sive Anthropophagi ex re ipsa vorandisque hominibus titulum habent; sicut Melanchlæni ex vestitu nigro. Illis notatio ista convenit excellenter, non his. Conjecturæ doctorum hominum, ὅμουροι τούτων, aut μοῦνοι λυκοφαγέουσι sive αἰλουροφαγέουσι, æstus, quibus ex male locatis vocibus fluctuarunt, manifestant. Agnovit Witzen in Belgica horum versione librariorum peccatum, et detersit tacens, Tartariæ Description. t. I. p. 199. edit. primæ. Strabo Scytharum nonnullos adeo fuisse inmanes, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν, lib. VII. p. 463 =302. c. ex Ephoro scripsit. WESS.

Ib. Proprium hujus populi nomen, ut et Melanchlænarum, *Bastarnas* fuisse, probatum ivit Gatterer l. c. p. 148. consentiente Heerenio p. 893. Vere quidem a Græcis *Androphagos* et *Anthropophagos* fuisse nominatos haud immerito fortasse negavit Beer, in Additament. ad Hist. Univ. ex Anglico sermone in Germ. translatam, t. III. p. 20. seq. Crudis quidem equorum carnibus vitam illos sustentasse credibile fuerit, non humana vesci carne solitos; quali cum feritate parum convenit sapiens illud et æquitatis plenum responsum, Scythis auxilia petentibus datum, in quod horum rex cum aliis regibus consensisse infra (cap. 119.) perhibetur. Cæterum de his finitimisque populis consulendus Bay-

[z] Dissert. Herodot. p. 72.

erus in Actis Acad. Petropol. supra laudatus Wesselingio ad c. 18. SCHWEIG.

108 1. γλαυκόν τε—καὶ πυῤῥόν] "Ad *oculorum* colorem referunt. Ego ad totum *corpus* retulerim, *glauco vel cæruleo pictum et rufo:* unde *Picti Geloni* Virgilio Georg. II. 115." belle Salmas. in Solin. p. 133. Πόλις πεπόλισται recurret V. 52. VII. 59. Homerico more. WESS.—Ad oculorum et naturalem vel comæ vel cutis colorem referre etiam nunc docti viri malunt, ut Heeren l. c. p. 895. et Mannert. t. III. p. 7. seq. SCHWEIG.

109 1. Pro καὶ Γελωνοὶ scribi poterit Γελωνοῖς, aut, quod malim, vocula τῇ interjecta, Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται, τῇ καὶ Γελωνοί. Sic et alibi loquitur, et IV. 171. νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης. Qui prætulerit alterum, Herodoteis etiam niti poterit ex II. 20. et IV. 112. VALCK. Scilicet II. 20. et IV. 112. constructio cum dat. obtinet. Sed nec improbanda utique illa structura erat, quam nos ex plerorumque librorum consensu repræsentavimus, quæ sane nihil differt ab ea quam S. mox offerebat, δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι, ubi, ex doctorum duumvirorum præcepto, ἡ καὶ Βουδίνοισι oportuerat. Similiter V. 65. ἐόντες καὶ οὗτοι—ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον: non ἐξ ὧν aut ἐκ τῶν καὶ οἱ etc. SCHWEIG.

2. φθειροτραγέουσι] Dederat, opinor, φθειροτρηγέουσι; et φθειροτρηγέοντας Arrianus in Periplo Ponti Euxini p. 18. ubi vulgatur: Ἡρόδοτος λέγει τούτους εἶναι τοὺς φθειροτρωκτέοντας: in κτ facile ηγ transierint. φθειροφάγους vulgo dixere: vid. Strabo XI. p. 754=492. B. et ibi Casaub. VALCK.—*Phthirophagi* occurrunt plures, etiam in Libya, cap. 168. hujus libri. Præclare, ut puto, de similibus, φθειροφάγοι εἰσὶν, ἀπὸ τοῦ ῥύπου καὶ τοῦ πίνου λαβόντες ὄνομα, Strabo lib. XI. p. 763=499. WESS.

5. Ἐνύδριας, quæ *lutræ* sunt, miratus sum *canes marinos* sive *phocas* intelligi a Mannerto, III. 7. Cur vero totam ῥῆσιν illam, ἔν τε ταύτῃ—ὑστερέων ἄκεσιν, cum Heerenio p. 919. seq. pro emblemate habeamus, ab aliena manu adsuto, caussam equidem nullam video. Amat sane Scriptor noster qualibet data occasione talia referre. Quænam quidem *alia*

animalia dicat *quadrato vultu*, definire non ausim. Præter castorem et lutram tria alia quadrupedum genera Aristoteles Hist. Anim. VIII. 6. nominat, quæ ex lacubus et fluviis victum quærunt. SCHWEIG.

110 1. Οἰόρπατα] Hoccine an Αἰόρπατα Scythicum Amazonum sit nomen, non decerno. Si Αἰρ Scythis Armenisque *vir* sit, quæ Wachteri in Præfat. Glossar. sect. XII. professio, pristinum ex Aldo et Valla potius erit. Sed in talibus anceps hæsitatio. Male Herodoti fidem Otrokocksi Orig. Hungar. c. 14. p. 291. suggillat, aliena multa stipans, ut Hungaricum videatur vocabulum; quasi Amazones ex ultima Tartaria, vetere Turcarum et Hungarorum sede, processerint. Quod falsissimum. WESS.

4. οἱ δὲ Κρημνοὶ, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθέων etc.] Cremni *liberorum* erant *Scytharum* ad Mæotin c. 20. Mox ἐντυχοῦσαι —ἱπποφορβίῳ—καὶ ἐπὶ τούτων etc. Scribentis in animo erant, ἐντυχοῦσαι—ἵπποις, quibus ἐπὶ τούτων aptissime adhærent. Talia medicinam respuunt. WESS.

113 1. ἐς εὐμαρίην] Ex αι et ει Iones ejecere nonnunquam τὸ ἰῶτα, θηλέην scribentes et εὐμαρέην. Hoc vocab. quo posuerint usu docuerat Eustath. in Hom. Iliad. ξ'. p. 980=970, 13. Ἴωνες, inquit, τὸ περί τινα τῶν ἀναγκαίων τῷ σώματι ἐκκρίσεων ἀσχοληθῆναι, οἷον οὐρῆσαι, φασὶν, ἢ ἀποπατῆσαι, εὐχέρειαν ἐκάλουν: scripserat, scribere certe debuit, εὐμάρειαν ἐκάλουν, vel εὐμαρέην: quod vicina monstrant. Suidas: Εὐμαρέη, ἀπόπατος, παρὰ Ἡροδότῳ. Formam codices custodiverunt rariorem lib. II. c. 35. εὐμαρέῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοισι: quod tanquam diversum a Græcorum usu de Ægyptiis dictum nemo mirabitur, qui Casaubonum legerit ad Theophr. Char. c. XIV. p. 115. Hebræum morem loquendi præter Casaubonum Gatakerus explicuit Adv. Misc. II. c. 3. Solita sibi verecundia Persicum morem Xenophon expresserat Κυρ. Παιδ. I. 2, 16. αἰσχρὸν ἔτι [Πέρσαις] καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι: qui pueris lectam Cyropædiam suis sæpe contaminarunt adsumentis literatores adjecisse suspicarer, ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου: nisi Zonaras ista in suo codice legisse videretur Annal. III. pag. 110. B. Scriptus codex in loco huic Herodoti simillimo præbuit Κυρ.

Παιδ. I. 6, 36. ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα—ἵεσθαι. Per euphemismum Thucyd. dixit πάντα ποιεῖν διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ, VII. 87. Multarum legum conditor S. Petitus, quam inter Atticas suas septimam posuit, illam quoque me judice rectius omisisset. VALCK.

2. αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο] Vallæ non intellecta nativa se simplicitate præter cetera commendabunt elegantiarum spectatoribus Herodoti proxima; qui ubique, sicuti vere Hermogenes observat p. 509. ἤθη προσώπων, εἴπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται. Theocritum non dedecerent ista: καί τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι. Justo diutius Amazo viduata Scytham juvenem οὐκ ἀπωθέετο, sive τὸ ἔργον οὐκ ἠναίνετο, sed παρεῖχε βουλομένῳ, καὶ ὧν εἶχε μετεδίδου: quæ singula reperiuntur in talibus adhibita. Ἐνεχρίμπτετο, hic idem ac συνεχρωτίζετο, atque Aristophaneum ἤρειδεν, de equo diceretur eximie ad equam admisso: apud Ælian. de Nat. An. IV. c. 7. a rege Scytha generosus equus adduci non potuit, *matrem ut saliret*, οὐ μὴν ἐγχρίμπτεσθαι legitur. Darii Œbares marem dicitur Herodoto ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ, III. c. 85.[a] Est et illud pervenustum: οἱ λοιποὶ νεηνίσκοι—καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων: *torvas viragines mansuefactas sibi fecere morigeras*, ἐτιθάσσευον, χειροήθεις αὐτοῖς ποιήσαντες. Socratis Aspasia τιθασὸν ποιῆσαι *puerum* dixit apud Athen. V. p. 219. F. De uxore juvencula Xenophontis Ischomachus in Œcon. p. 487, 32. ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτιθασσεύετο ὥστε διαλέγεσθαι. Conf. Eustath. ad Iliad. γ'. p. 305, 50. VALCK.

3. τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε] Idem ac ἐδείκνυε apud Hesychium. Geminum Diodori lib. III. 18. μιμητικῇ δηλώσει διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν: sed prorsus germanum Æschyli Agamemn. 1070. Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί. Talia Latinorum, *Crudelem infesta sæpe vocare manu; Nudaque vocat dux agmina dextra*, alibi conducta. WESS.

[a] Opportune Tittmannus ad Zonaræ Lexicon p. 610. monuit, videri huc spectare interpretationem ἀπολαῦσαι, quæ apud Lexicographum illum, sicut et apud Suidam, verbo ἐγχρίψαι adjicitur: Ἐγχρίψαι· ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι, παρ' Ἡροδότῳ. SCHW.

4. τῇ δὲ ὑστεραίῃ] Non sperno tritum iteratumque Scriptori: alibi δευτέρῃ ἡμέρῃ IX. 32. et 83. Optime Gronov. δευτέρην αὐτὴν restituit et explanavit. In Diodoro t. II. p. 577. ἀλύων ὅπου τύχοι δεύτερος καὶ τρίτος, *uno aut altero comite*. Vide sis ad ejus lib. XIX. 17. et Wetstenium in Epist. II. S. Petri, c. II. 5. WESS.—Conf. Hoogeveen ad Viger. III. 2, 17. qui hîc quidem cum edd. vett. εὗρε δευτέρην, αὐτὸν ὑπομένουσαν, legit; sed plura e Thucyd. exempla adfert, ubi δεύτερος αὐτὸς junguntur. αὐτὸν quidem sive αὐτοὺς subintelligi h. l. poterat, nec ut adjiceretur erat necesse. SCHWEIG.

5. καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο] Ornat hoc et adauget jucundissimæ narrationis lepores. Pindarus Cinyram, Veneris corculum et suavium, ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας h. e. Criticis eleganter exponentibus, συνήθη καὶ εἰθισμένον τῇ χειρὶ, descripsit Pyth. Od. II. 30. Addunt κτιλώσασθαι et κτιλεύσασθαι non aliud videri ac τιθασσεῦσαι: quod in ferocientes, nec cicurari recusantes, aptissimum. Junge Schol. ad Nicandri Ther. 452. WESS.

114 6. μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι] Atque adeo velut οἰκουροῦσαι. Civitatum Græcarum morem in Scythiam transtulit; nam Græcæ mulieris prima virtus habebatur τὸ ἔνδον μένειν καὶ οἰκουρεῖν. Phintis Philosopha apud Stobæum p. 444, 3. uxoris ἴδια judicabat esse τὸ οἰκουρὲν καὶ ἔνδον μένεν: cur Wolfius in Mul. Græc. Fragm. p. 196. ad ἔνδον adscriberet οἴκοι causæ nihil habebat: ἔνδον μένειν præter ceteros huic sexui sæpenumero commendavit Euripides; Philo Jud. p. 803. c. et Plutarch. II. p. 142. c. qui in Quæst. Rom. p. 271. D. suorum tangit popularium in Bœotia consuetudinem; qui, nova nupta in ædes introducta, καίουσι πρὸ τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἁμάξης, ἐμφαίνοντες δεῖν τὴν νύμφην ἐμβαίνειν: postremum levi molimine converti poterit in ἐμμένειν: menda quoque liberari Hyperidis fragmentum in Stobæi Γαμικοῖς p. 441, 14. Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥστε τοὺς ἀπολιπόντας (corriges, sodes, ἀπαντῶντας) πυνθάνεσθαι μὴ τίνος ἐστὶ γυνὴ, ἀλλὰ τίνος μήτηρ. VALCK.

115 2. φόβος τε καὶ δέος] His usus Ammonius differre docet Δέος et Φόβον: quorum, ut ille noverat, plura possent similia

proferri. Citat idem Ammon. in voc. Ἱερεῖον, velut Herodotea, κατάπερ ἔτι καὶ νῦν ὅταν χρηστήρια θύωσιν ἐν τῷ ἱερῷ, quæ, ne quis frustra quærat, apud Herod. non invenientur. Præter Æschylum neminem etiam novi qui dixerit χρηστήρια θύειν, qui χαριστήρια θύειν, plurimos. VALCK.

116 2. ἐπὶ ἵππων ἐκφοιτῶσαι] Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 290. de Sauromatarum ad paludem Mœotin uxoribus, τουτέων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις. Unde, aut hoc sane ex fonte, Plato sua hausit lib. VII. Legg. p. 805. A. WESS.

117 1. Φωνῇ—νομίζουσι explicitum ad lib. II. 43. illustratumque fuit. WESS.

2. πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα] Ob oculos Nicolai Damasc. apud Stob. Serm. XLII. p. 292. fuerunt, παρθένον οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ. Numerosior Cous senex, οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μεχρὶς ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. Profecto dura, quantumvis bellatricibus, conditio. WESS.

118 2. ἐκ τοῦ μέσου κατημένοι] Adi sis ad lib. III. 83. et VIII. 22. WESS.

3. οὐκ ὦν ποιήσετε ταῦτα, ἡμεῖς μὲν etc.] Pro εἰ ὦν οὐ ποιήσετε ταῦτα. Commode ἐρωτηματικῶς vulgo ῥῆσις illa effertur, οὐκ—ταῦτα; quod in talibus enunciationibus præstare censuit Schæfer ad Bosii Ellips. Græc. pag. 758. Exemplis ibi ex Nov. Test. prolatis, poterit hoc adjici Herodoteum. SCHWEIG.

7. ἡμεροῦται, *pacat*. Tale, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος—ἡμερούμενος βασιλέϊ lib. V. 2. Alia in re eleganter τιθασσεύων κἀξημερῶν ἐπράϋνεν Philo Jud. Vit. Mos. lib. I. p. 606. D. et Æschyl. Eumen. 14. χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην. WESS.

119 5. ἄρξῃ τε ἀδικέων] Locutio obvia, sive participium putes, seu casum secundum, longe tritissimum. Ælianus Hist. Animal. V. 34. ἀδίκων μὲν οὐκ ἄρχει: et XVII. 24. οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα. Auctior eadem ap. Demosth. ex vetere lege ἄν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων contr. Aristocrat. p. 410. et sæpiuscule. WESS.

—'Αδικέων non aliud esse videtur nisi participium verbi. Si nomen voluisset, ἀδίκων puto dicturus erat, aut ἀδικιέων, aut ἀδικίης, ut I. 130. VI. 119. SCHWEIG.

122 1. λεαίνοντες] 'Εκτρίβοντες, explicante Hesychio. Ipsi Scythæ decreverant τὴν ποίην ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν c. 120. Amplius autem λεαίνοντες, quam κόπτοντες. Philo Jud. lib. I. Alleg. p. 58. D. τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλεῖπται παραγγέλλουσι μὴ κόπτειν, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν λεαίνειν, *sed cibum per otium masticare* et minutatim conmolere. τὰ φυόμενα ergo λεαίνειν *deglabrare*, uti in *glabretis* et *glabrentibus locis* apud Columellam. Graviter Menander Excerpt. Legat. p. 102. καὶ ταύτῃ λεῆναί τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν h. e. *friare et obterere prorsus*. WESS. Apud Philonem vero l. c. haud dubie κάπτειν, non κόπτειν, fuerit legendum. SCHWEIG.

2. πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Ταναΐδος] Notabilis structura: Potuisset πρὸς ἠόος aut ἠοῦς τε καὶ τοῦ Ταν. ut Pauw. Verum πρὸς ἠῶ in Musis sexcenties. Variavit, ut in verbis et præpositionibus solent, casus[b]. Vide Æschyl. VII. contr. Theb. 930. Raphelium ad Lucæ Ev. cap. I. 54. ex Polybio, Abreschium in Æschyl. Animadv. lib. I. 21. p. 149. Ipse autem hic Persarum trans Tanain trajectus, tam brevi temporis spatio, nec verus nec vero similis Palmerio. Ab Istro ad Mæotidem XX. dierum iter est expedito, c. 101.; quanto longius difficiliusque exercitui inmenso, totque inpedimentis præpedito? Confer Exercit. ad Græc. Auctor. pag. 21. WESS.—Perspecte Palmerius l. c. "Ut Alexander Bessum persequens, postquam eum in potestate habuit, Iaxartem usque perrexit, et se Tanain vidisse vel credidit, vel ad gloriam suam publicavit: sic et Darius *Hypanin* aut forte *Borysthenem*, *Tanaim* esse credidit, vel credere se simulavit, ut suæ gloriæ audaci mendacio velificaretur." Consuluisse neminem pœnitebit, quæ ad hoc cap. CXXII—CXXIV. spectantia disputavit Beer, in Additamentis ad Hist. Univ. t. III. p. 9. seq. cum quo conf. Danville Act. Acad. Inscr. t. XXXV. p. 582. SCHWEIG.

123 4. ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ ἡμερέων ὁδοῦ] Vere atque ex finitione

[b] Qua de variatione ad I. 202. dictum. conf. II. 121. IV. 17. VII. 176. SCHWEIG.

c. 22., ubi male in Vallæ Latinis *octo dierum.* Πλῆθος *locorum amplitudini* quadrare, testabitur lib. I. 203. WESS. Similiter χῶρος πολλὸς, *amplus, vastus locus,* IV. 39. ἴδη πλείστη, *vastissima sylva,* IV. 109. Verborum structura h. l. talis intelligenda, ἐοῦσα ὁδοῦ ἑπτὰ ἡμερέων (κατὰ) πλῆθος. SCHWEIG.

5. Σύργις] Idem Ὕργις cap. 57. Ita *Halmydessus, Salmydessus: Halmyris, Salmyris,* et conplura hoc de genere. Nunc *Tanain minorem* vocari et *Seviersky,* quod vestigium veteris vocabuli, testem fero Bayerum t. I. Conm. Petropol. pag. 414. WESS.—Alium esse *Syrgin* fluvium, alium *Hyrgin,* contendit Larcher in Indice Geogr. voc. *Hyrgis;* item Beer in Addit. ad Hist. Univ. t. III. ubi vide p. 11. §. 12. et p. 12. §. 14. SCHWEIG.

125 1. ὑπεκφέροντας] Vallam non arbitror ὑπεκφεύγοντες invenisse; vertit, uti passim, liberius; neque ulla urget necessitas ὑπερφέροντας, cui in formæ virtutis aliarumque rerum præstantia sedes VIII. 144. IX. 95., eligendi. Ὑπεκφέροντας, *semet ex conspectu auferentes,* illustrat Eustath. in Homer. Od. p. 1478, 7=142, 11. WESS.

7. οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο] Τρέπεσθαι πρὸς ἀλκὴν, *ad vim propulsandam se convertere* III. 78. Arrian. Indic. c. 24. Appian. Mithrid. p. 328. Simili in re sæpiuscule Procopius ἰδεῖν, βλέπειν, ὁρᾷν εἰς ἀλκήν. WESS.

Ib. ἀπείπαντας] ἀπειπεῖν idem valet ac paullo superius ἀπαγορεύειν. SCHWEIG. Consimili usu ἀπείπας III. 153. WESS.

126 2. σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι] Verissime Gronovius ad Arrian. Ἀναβ. V. 11., antiquissimos msstos hoc velle et ex margine in contextum repetendum. Omnia præclara et rege digna. Formula Scriptori familiarissima: Σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι III. 134. Atossa ad Darium. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν Græci ad Gelonem VII. 159. ubi multa Gronovius. WESS.

127 1. Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε· Οὕτω τὸ ἐμὸν etc.] Quæ dicentem facit Idanthyrsum, illa Scythæ regi mirabiliter congruunt, artisque sunt Herodoteæ plena, qua semper τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττει λόγους. Hanc

historici hujus virtutem omnes agnoverunt artis bene dicendi magistri veteres, quam, inimitabilem plerisque, expresserunt accurate Lysias et Demosthenes. Hic locum quoque Theonis invenit observatum Progymn. p. 114., βαρβαρικῶς εἰπεῖν πολλάκις τὸν Ἡρόδοτον, καίπερ Ἑλληνιστὶ γράφοντα, ὅτι τοὺς ἐκείνων λόγους μεμίμηται. Quoniam hæc etiam insignita sunt τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ, in exemplum τῆς Σκυθικῆς ἁπλότητος designat Strabo VII. p. 461. C=301. ἃ λέγει Ἡρόδοτος περὶ τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ἐφ' ὃν ἐστρατοπέδευσε Δαρεῖος καὶ τὰ ἐπεσταλμένα παρ' αὐτοῦ. VALCK.

2. ἡμῖν οὔτε ἄστεα, οὔτε γῆ] Hoc nihil audientem Darium jam ante frater monuerat Artabanus, καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην, IV. 83. Permanserant idcirco semper *invicti*, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι, secundum Ephorum apud Strabon. VII. p. 464. A=303. et Ægyptii regis legatis dixisse perhibentur Justino II. 3., *tam opulenti populi ducem stolide adversum inopes occupasse bellum.* Apud eumdem, IX. 2., Atheas Philippi legatis vere *nullas sibi opes esse* dicebat, *quibus tantum regem expleat.* Dromichætes apud Strabon. pag. 463. A. ἐκέλευσε τοῖς τοιούτοις μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι. VALCK.

Ib. φέρετε] Blanditur S. φέρε, quod I. 205., alibi φέρε νυν δή. At vide cap. 115. Valerius Max. hinc culte V. 4. Ext. 5. *Responderunt* Scythæ: *se nec urbes ullas, nec agros cultos, pro quibus dimicarent, habere. Ceterum cum ad parentum suorum monumenta venissent, sciturum quemadmodum Scythæ præliari solerent.* In quibus *venissent* sine gravi sollicitatur ratione. WESS.

6. ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Nisi proverbialis forma loquendi Herodoto statuatur antiquior, videri poterit ista nota fuisse marginalis: nam per τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν, quod e Parœmiographis liquet, intellexerunt illud Idanthyrsi Herodotei sæpius adhibitum κλαίειν λέγω, vel ἀγορεύω. Atticis per euphemismum frequentius dicebatur χαίρειν λέγω, vel κελεύω. Bias Diogenis Laërt. I. 83. ἐγὼ δὲ, φησὶν, Ἀλυάττῃ κελεύω κρόμμυα ἐσθίειν, id est κλαίειν: notat ibi Menagius. VALCK. Videtur proverbialis illa formula utique fuisse Herodoto vetustior: cujus proverbii origines auctores ii, quos Diogenes La-

ërtius I. 101. secutus est, ab Anacharsidis apud Græcos peregrinatione, et ab hujus viri simplici et aperta in dicendo libertate repetierunt. Herodotus vero nunc ait, hoc esse vere *Scythicum loquendi genus,* si quis recta et sine ambagibus (ἀποτόμως, ut est apud Suidam, quasi dicas *præcise,* et *abrupte*) *plorare* aliquem *jubet,* sicut Idanthyrsus fecit in mandato ad Darium dato. SCHWEIG.

128 2. Σῖτα αἱρεόμενοι et ἀναιρεόμενοι, qui prandent cibumque sumunt, III. 26. VII. 120. Docte, ut solet, Leopardus Emend. VII. 14. Quia tamen αἱρέεσθαι eo in negotio teritur præcipue, maluit ἂν αἱρεομένοισι et iterum Abreschius. Platonicum ex Cratylo p. 411. D. τὸ γὰρ νωμᾷν καὶ τὸ σκοπεῖν ταυτὸν, Stephani et Porti opinionem [νωμῶντες *observantes* intelligentium] adfirmat, nec minus Æschyli cœcus Tiresias, auribus et mente observans, ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, in VII. contr. Theb. 25., tum Agamemn. 791. πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ. WESS. σῖτα ἀναιρεόμενοι unice interpretandum, *frumentantes, cibaria avehentes,* statuit Schweighæuser. in Addendis.

129 2. τοπαράπαν οὔτε ὄνος] Clemens Alex. Protrept. pag. 25. Scythis victimas asinorum sollemnes ex Callimacho et Apollodoro dedit, derivatas lutulentis Hyperboreorum e fontibus, quod Pindarus docebit. Tu supra cap. 28. vise. Ὑβρίζοντας, Glossator σκιρτῶντας, et cum eo Suidas et Corinthus, Dial. Ion. §. 149. non explodente in Thes. suo Stephano. Verius Valla. [*rudentes* interpretatus.] Quæ deinceps et c. 135., ea unice animalis *ruditum* sibi requirunt. Potest alioqui asellus ὑβρίζειν *lascivire* variis modis. Signate Xenophon Κυρ. Ἀναβ. V. 8, 8. εἰ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ὕβριζον, ὁμολογῶ καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος εἶναι· οἷς φασιν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κόπον οὐκ ἐγγίνεσθαι. In Pindari Pyth. Od. X. 55. Apollo, dum Hyperborei asininis victimis operantur, γελᾷ θ' ὁρῶν ὕβριν ὀρθιᾶν κνωδάλων: ad quæ Critici, τὴν ἀναίρεσίν φησι, διὰ τὰ σκιρτήματα, ἃ ἐν τῇ σφαγῇ ποιοῦνται οἱ ὄνοι: ubi tamen ingratus animalis clamor addi potuerat. WESS. Utique de *ruditu* maxime h. l. cogitaverat Scriptor: nec vero idcirco ὑβρίζοντες in Lat. vers. *rudentes* reddi debuit, sed omnino *lascivientes.* SCHWEIG.

3. ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα] Sumsit forsan a Sophocle, cujus

ista nobilis est imago Elec. 25. Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων, Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν: *sed potius aures arrigit:* integrum locum eleganter expressit H. Stephan. App. de Dial. Att. p. 144. Ubi eundem adhibet in Observ. in Æschylum p. 390., hæc in libro Leidensi manu sua Jos. Scaliger adscripserat: *Nam sicut acer, sit licet senex, equus Non perdit iras in gravi discrimine.* Hinc ad homines illud transfertur qui *aures* ad audiendum *arrigebant.* Philostr. p. 687, 2. ἐγώ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἵστημι: et pag. 750, 2., ὦτα habet ἑστηκότα πρὸς τοὺς λόγους. Horat. II. Od. XIX., *aures capripedum Satyrorum acutas:* ut Latinum *acuo,* sic Græcum ἀκούω peperit vetus Ἄκω. VALCK.

Ib. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τοῦ πολέμου] Haud absone Valla: [*Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.*] Proderat Persis non nihil in Scytharum equestri incursu atque inpressione asinorum is clamor, nec multum tamen ad belli successum. Si verba spectes, convenient ex VII. 211. οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς: eritque adeo ἐπὶ σμικρόν τι non diversum ac σμικρὸν, quomodo ἐπὶ σμικρὸν φράσαι *paucis eloqui* in Sophocle, quod admovit Abreschius. WESS. Sententia quidem haud obscura: mira vero utique locutio, minimeque conferenda cum ea, quam ex VII. 211. vir doctissimus advocavit; quæ, ad sententiam quod spectat, nihil cum hac commune habet. Commodius paullo conferri illud posset, ex III. 134. ἐπ' ἀμφότερα δέ τοι φέρει, *ad utrumque tibi hoc prodest;* si modo ἔφερον hoc loco, non ἐφέροντο, legeretur. SCHWEIG. Schweighæuserus vertens, *et hæc quidem res pauxillum quidpiam ad belli fortunam conferebat,* ταῦτα pro nominativo cepisse videtur. Ego contra ἐφέροντο a Πέρσαι subintellecto pendere censeo, et sic interpretor; *atque hoc, leve quidem, sed aliquid tamen ad belli successum adepti sunt Persæ.*

130 2. ἐπήροντο] "Scilicet hoc fuit Scytharum consilium, ut "spe Dario facta prædæ idemtidem, unde exercitum aleret, "faciendæ, retineretur rex cis Istrum fluvium, donec ad "extremum, ponte Istri ab Ionibus recisso, (coll. c. 33.)

" reditu exclusus exercitus fame esset periturus." Hæc post Larcherum SCHWEIG.

131 1. ὄρνιθά τε καὶ μῦν etc.] Hæc non satis accurate Athen. excerpsit VIII. p. 334. A. Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ ἔπεμψαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ ὀϊστὸν, καὶ βάτραχον. *Quid sibi vellent ista dona*, primum dicit τὸν νόον τῶν διδομένων, tum τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν: id est, τί διανοηθέντες, aut πρὸς τί ἀφορῶντες, sive τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι ἔπεμπον. Verbum Noster in talibus adhibet ἐθέλει, Homerum sequutus. Euripid. Hippol. 865., Ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει; Herodotus II. 13. et V. 80. συνιέναι, τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ χρηστήριον. VI. 37. τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι; ut in Homil. Clement. XIV. 9., τί θέλει τοῦτο εἶναι; Magis usitata sunt τί τοῦτο βούλεται; et βούλεται λέγειν, vel εἶναι. Etiam apud Herod. δύναται in talibus adhibetur: δύναται τοῦτο τὸ ἔπος, II. 30. Hoc apud quosvis usitatissimum: neque tamen dici solet δύναται λέγειν, ut mirer cur adjectum sit apud Eunapium pag. 13, 23. Semel apud Thucyd. pro βούλεται εἶναι reperitur φρονεῖ, V. 85. In Lysiacis οἴεται p. 266. de cujus sinceritate dubito. VALCK. Lysiæ locum habes p. 138. ed. Steph. p. 505. ed. Reisk. ubi de scripturæ sinceritate immerito dubitasse vir doctus videtur. SCHWEIG.

Ib. βάτραχον] Eustathio inter τὰ τοῦ γλυκέος Ἴωνος Ἡροδότου est βάθρακος ad Iliad. pag. 468, 31=356. extr. Odyss. p. 1570=271, 46. In ranæ nomine Græcos mire, florente lingua, variasse docet Alberti Peric. Critic. cap. 18. Ceterum Scytharum dona, sed auctiora, ex Pherecyde Syrio, seu Lerio potius, adnumerat Clemens Alex. Strom. V. p. 671. WESS.

132 1. εἰκάζων τῇδε] Ex usitatissima veteribus scribendi forma, qua non τὸ ῥητὸν respicitur sed τὸ σημαινόμενον, refertur εἰκάζων ad ἔγνω Δαρεῖος, ut monuit Abresch. Dil. Thuc. p. 71. VALCK.

2. συνεστήκεε] Conf. ad lib. I. 208. WESS.

3. Ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι] Huc transtulit ætatis suæ Græcis usitatam proverbialem locutionem, Eurip. Phœn. 1222., Ἢν μή γε φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα, nempe λεκτέον σοι, vel

λέξεις. Prostant ibi similia quædam; quale est et hoc Plauti, Amph. I. 1, 294. *Quadrigas si nunc inscendas Jovis, Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium.* VALCK.

134 2. λαγὸς—διῆξε] Hinc recte Casaubon. διῆξε Polyæno restituit VII. 10, 1. Δαρεῖος παρετάσσετο Σκύθαις· λαγὼς διῆξε παρὰ τὴν Σκυθικὴν φάλαγγα: pro διήλαξε: nam sua Polyænum ex Herod. sumsisse sequentia demonstrant: attigit hæc D'Orvill. in Charit. p. 257. Ionico more scripserat Herod. διήϊξε. Atticis veteribus ἀΐσσειν semper scribitur ut dissyllabum, ᾄττειν, et ᾆξαι, vel ᾖξε: in his sæpe fuit erratum. VALCK.

135 1. αὐτοῦ ταύτῃ] Herodoteum est αὐτοῦ ταύτῃ, et idoneis exemplis adfirmatum Gronovio et Abresch. Dil. Thuc. p. 403. Ab aliis scriberetur αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ. αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ, est Thucyd. III. 81. ἐν τῇ Τεγέᾳ αὐτοῦ, Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 374, 23. αὐτοῦ Ἀθήνῃσι, Theopompi Athen. XII. p. 532. c. αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ, Luciani Prom. §. 8. Ut *indidem Thebis, indidem Megaris, indidem ex Aventino,* sic ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν exstat ap. Thucyd. V. 83. Quia legitur in Schol. Αὐτόθεν] ἐκ τοῦ Ἄργους, Dukero hæc ex interpretamento videbantur adjecta; a cujus hic judicio non dissentio, quia semper sic αὐτόθεν simpliciter ponit Thucyd. cujus etiam Scholiastes VII. 37. ad Αὐτόθεν] ἐκ τῆς Σικελίας adscripsit; quantumvis Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο Αὐτόθεν legatur in Theocriteorum Carm. XXV. 170. VALCK.

2. δηλαδὴ, αὐτὸς μὲν] Adstruitur a doctis ὡς εἰ αὐτὸς μὲν, vel ἵνα αὐτὸς, aut ᾗ αὐτὸς μὲν etc., quibus scripti auxilium libri negant. WESS. Ad προφάσιος e superioribus repetenda vox ἕνεκα, ut προφάσιος ἕνεκα idem valeat ac διὰ πρόφασιν, VII. 230. *hanc, quæ prætendebatur, ob caussam.* Tum ad αὐτὸς μὲν μέλλοι per ellipsin intelligenda fuerit ὅτι particula. Denique videndum, ne paullo commodius sic distincta foret oratio: προφάσιος μὲν τῆσδε· δηλαδὴ αὐτὸς μὲν etc. SCHWEIG.

Ib. σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ] De *flore exercitus,* Valla; de *integris et expeditis,* Portus. In Thucydide lib. V. 8. τῶν γὰρ Ἀθηναίων, ὅπερ ἐστράτευε, τὸ καθαρὸν ἐξῆλθε: explicant Scholiastæ, οὐχὶ συγκλύδων, οὐδὲ ἐπικούρων, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν. Hoc si hic valeat, *Persæ* præter ceteros erunt. At-

que hæc commentanti offerunt se ista Plutarchi in Nicia p. 535. c. οὐδὲ φυλακὴν ἐποιήσατο καθαρὰν, quæ manifesto prava in ἐποιήσατο ἰσχυρὰν convertit Solanus: præferrem καρτερὰν, quod sæpe prioris sedem nullo jure occupavit. Huc trahitur Appiani Punic. cap. 44. καὶ γενομένης τῆς μάχης καθαρᾶς τῶν θηρίων, quoniam in Mithridat. c. 65. καὶ εὐθὺς ἀμφὶ τῷ ποταμῷ μάχη γίνεται καρτερά: et Iberic. cap. 31. μάχη γίγνεται καρτερά. At hæc bene quidem, nec prava priora, in quibus καρτερᾶς si elegeris, deturbabitur rei nexus. Μάχη καθαρὰ θηρίων, a qua elephanti absunt; ut sane convulnerati et perterrefacti abierant: unde continuo apud Appian. ὁ ἀγὼν ἐγίγνετο μόνων ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Verum alienis his non inmoror. WESS.—Apud Nostrum I. 211. ὁ καθαρὸς στρατὸς opponitur τῷ ἀχρηΐῳ, *inutili copiarum parti*, quæ ibid. 207. τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότατον. Est igitur, vi oppositionis, ὁ καθαρὸς στρατὸς, *melior saniorque pars exercitus*. SCHWEIG. Ita fere Larcherus.

4. ἀκούσαντες δὲ οἱ Σκ. τῶν ὄνων] Addit ad ista Polyænus VII. 10, 4. καὶ τὰς σκηνὰς ἀκεραίους ὁρῶντες, ᾤοντο παρεῖναι τοὺς Πέρσας. Darius enim secundum illum, ὅπως λάθοι τοὺς Σκύθας, τὸ στρατόπεδον ὡς εἶχεν ἐᾷ κατὰ χώραν μένειν. Fortasse legit in proximis Herodoti: πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς Πέρσας μένειν vel μεῖναι, ubi vulgatur εἶναι. Εἶναι quidem et Μένειν permutantur in nonnullis loquendi formis; sed *suo loco manere* Herodoti ævo dicebatur κατὰ χώραν μένειν, non item κ. χ. εἶναι. Aristoph. Eq. 1351., οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; Thucyd. IV. 75. οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ πράγματα. Plura dedit Kuster. ad Hesychii Ἐν πείσῃ, et ad Arist. Plut. 367. Herod. IV. c. 201. μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην. Adde I. 17. VALCK. — Mirari sæpenumero subit longe doctissimum emendationum venatorem, sed in novandi studio utique nimium. Quod Herodotus κατὰ χώρην εἶναι dixit, id ipsum verbo παρεῖναι Polyænus expressit. Nec vero μένειν huic loco opportunum foret; ne μεῖναι quidem: quo verbo si nunc uti voluisset Auctor, μεμενηκέναι in perfecto præterito dixisset. Atqui κατὰ χώρην εἶναι idem valet ac κατὰ χωρ. μεμενηκέναι. SCHWEIG.

136 2. καὶ ἡ μίη, Σαυρομάται καὶ Βουδ. etc.] Arridebat primo

intuitu καὶ ἡ μίη Σαυροματέων καὶ ex S. Sed *Scytharum, Sauromatis junctorum*, abesse mentio non potest. Clare c. 120. καὶ πρὸς μὲν τὴν μίην τῶν μοιρέων—προσχωρέειν Σαυρομάτας. Apertius c. 133. ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη, ἡ ταχθεῖσα πρότερον etc. Denique c. 128. τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοίρην ταχθεῖσαν—πέμπουσι. An excidit ex S. præpositio, olimque ἡ μίη μετὰ Σαυροματέων fuit? an Σαυρομάται τε καὶ Βουδ., leniore de Pauw medicina? Non displicet. WESS.

3. τετμημένων] Palmerius, Exercit. p. 22. *incisas*, id est, *signatas orbitis*. Cur non *sectas?* Quales solum Scythicum, ut olim Macedonicum, vix habuit. De Archelao, Macedonum rege, Thucydides lib. II. 100. καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε. Qua quidem in viarum munitione τέμνειν et ἀνατέμνειν ap. Philon. Jud. sæpe. De Mundi Opif. p. 14. B. πολυσχιδεῖς ἀνατέμνων ὁδοὺς, λεωφόρους ἁπάσας: et Creat. Princip. p. 723. β. ἐν ἀνοδίαις ἀπλανεῖς καὶ λεωφόρους ὁδοὺς ἀνατεμεῖν, etc. WESS.

137 2. Ἱστιαίου δὲ τοῦ Μιλησίου] *Histiæus Milesius, ne res conficeretur, obstitit; dicens, non idem ipsis qui summas imperii tenerent, expedire, et multitudini; quod Darii regno ipsorum niteretur dominatio, quo extincto ipsos potestate expulsos civibus suis pœnas daturos:* Corn. Nepos in Milt. cap. 3. quem Lambinus jam monuit Herodoti locum fere expressisse. Quam paucis tradit Noster, Miltiadis sententiam, argumentis adfirmatam, enarrat explicatius Nepos, cui *hortatus* dicitur *pontis custodes, ne a fortuna datam occasionem liberandæ Græciæ dimitterent.* Miltiades iste fuit in ista nobili familia Attica hujus nominis secundus. VALCK.

Ib. οὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν] Notabilis structuræ ἀλλοίωσις. Debuisset οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὐδαμῶν: verum, tanquam præcessisset, οὔτε αὐτὸν οἷόν τε εἶναι, instruxit orationem. Cujusmodi variatæ dictionis argumenta apud Homerum, Thucydidem, atque alios obvia sæpe. Adi I. Fr. Gronovium ad Senecæ de Benef. IV. 32. WESS.

138 2. Στράττις] Ita VIII. 132. ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ. De Samio Tyranno VI. 13. ὁ δὲ Αἰάκης—παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Recte ergo scriptæ schedæ. Φωκαιεὺς conjectura L. Holstenius ad Stephani Φώκαια extuderat. WESS.

139 2. χρηστῶς ὁδοῦται] Valla culte satis: *ut vos nobis probe viam ostenditis.* Prometheus in sui nominis fabula Æschyl. 497. δυστέκμαρτον ἐς τέχνην ὥδωσα θνητοὺς, *viam monstravi:* et consimiliter Agam. 184. τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα. Sed vide VI. 73. WESS.

140 6. Οἷα δὲ νυκτὸς—ἀπίκατο,] Ex formula linguæ sæpe spreta a librariis: vide lib. VI. 118. et 153. VIII. 6. [conf. Adn. ad I. 2.] Abydenus in Præp. Evang. Eusebii lib. X. 12. ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς, a quo Vigeri manus abstinere debuerat. Neque caussa aderat λελυμένη τῇ γεφύρῃ reformandi; siquidem conposita servare nonnunquam simplicium adsolent structuram. Æschyl. Suppl. vs. 70. ἐν δυσμάτορος κότου τυχών. Sophocles Philoct. 325. οἶδα συντυχὼν κακῶν ἀνδρῶν. Monuit Abreschius. WESS. Idem grammaticum præceptum adstruxit Brunck. ad Sophocl. Philoct. 320. et ad Orest. Euripidis 1291. Videtur tamen hujusmodi enallage poëtis magis licita esse quam prosaico scriptori: ac lubens equidem hîc intelligam ἐντυχόντες τῷ πόρῳ, ut λελυμένης τῆς γεφύρης sint genitivi absoluti: *ad trajectum pervenerunt, ponte jam rescisso.* SCHWEIG. Vide Matthiæ Gr. gr. §. 382. 4. obs.

141 2. κελεύσματι] κελεύματι. In Dionis Cassii libro L. pag. 51. E. πολλὰ παρακελεύματα et πολλὰ κελεύματα. Christianis scriptoribus *celeuma* frequentari Rosweidus docet ad Paullini Nolani Carm. XVII. 109. p. 94. et Munker. ad Hygini Fab. XIV. fin. WESS.

142 2. ἐλευθέρους] Vehementer aversor ἀνελευθέρους S. et V.; Scythæ de Ionibus, et *qua liberis* et *qua servis*, sententiam ferunt. *Liberos* habent censentque κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους: *mancipia* vero, φιλοδέσποτα καὶ ἄδρηστα. Hæc meo quidem judicio, verborum ordo modo legitime dirigatur, anxiam disputationem recusant. Gemina germana de iisdem Callicratidæ opinio, quærenti ὁποῖοι ἄνδρες οἱ Ἴωνες, regerentis ἐλεύθεροι μὲν κακοὶ, δοῦλοι δὲ ἀγαθοὶ, in Plutarchi Lacon. Apophthegm. p. 222. D. WESS.

Ib. ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους etc.] Codicis lectionem ἀνελευθέρους, inventam quoque Vallæ, Galeus adprobat. Est qui participium in his, νομίζοντες, vel quidpiam simile, putet

deesse: mihi non videtur a vulgatis secedendum: nomen Ἴωνας, e situ suo naturali studio distractum, fraudi fuit. Nihil his inerit obscuri hoc modo collocatis: τοῦτο μὲν Ἴωνας, ὡς ἐόντας ἐλευθέρους, κακίστους—κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀνθρ. τοῦτο δὲ, ὡς ἐόντας δούλους (sive prout variata scribit structura, ὡς δούλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι,) ἀνδράποδα φιλοδέσποτά φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. *Servi fugitivi* δοῦλοι sunt δρηπέται Phocæënsi Dionysio, de Ionibus loquenti Herod. VI. 11. *Heris fideles* et minime δράπεται, sunt ἄδραστοι. Ex Herod. sua hausit Plutarchus t. II. p. 174. E. ubi Ioniæ Tyrannos Ἰδάθυρσος (Ἰνδάθ. Herod.) rex Scytharum διὰ τὴν πρὸς Δαρεῖον πίστιν ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα ἐκάλει. Vocem rariorem adhibuit Dion Chrys. in Corinth. p. 457. B., ab ævo usque Dædali neminem fuisse scribens statuarium, qui valuerit δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ: paulo post τό γε ἐπ' αὐτοῖς, ait, εἴη χαλκὸς ἄδραστος. VALCK.

143 2. ὡρμημένου Δαρείου ῥοιὰς τρώγειν, etc.] De Megabazo (vel Megabyzo) dictum Darii per errorem transtulit in Zopyrum Plutarchus in Apophthegm. p. 173. A. Vide ad finem libri III. notata. Herodotea paulo aliter expressit Eustath. Iliad. β'. p. 182, 27. ubi Darius, Μεγαβύζους, εἶπεν, ἐθέλειν αὐτῷ τοσούτους εἶναι. De duplici Persici nominis apud Græcos scriptione egit Hemst. in Luciani Timon. p. 134. VALCK.

144 2. In tempore conditæ Chalcedonis discrepat Hesychius Miles. Rer. Constantinopol. p. 48. δέκα καὶ ἐννέα ἔτεσιν ἔμπροσθεν, XIX annis ante Byzantium. Nostri numeros Eustathius tuetur. Si Straboni, Tacito, et aliis creditur, *cœcos* Apollinis oraculum Chalcedonios dixit, ob neglectam aptiorem in urbe fundanda regionem. Docte ad Strabon. VII. p. 494=320. Casaubonus. Cives Καλχηδονίους V. 26. et τὴν Καλχηδονίην supra c. 85. vidimus, quo et hic modo mallem. Certum ex numis est veterumque testimoniis, valuisse hanc olim scriptionem. Lege adnotat. Holstenii ad Καρχηδὼν Steph. et Sirmondi in Sidonii Carm. II. p. 666. ed. Ven. WESS. Adde quæ ad Polyb. V. 39, 5. et ad Athen. III. 92. e. et VII. 320. a. notavimus. SCHWEIG.

145 2. ἐξελασθέντες ὑπὸ Πελασγῶν, τῶν ἐκ Βραυρῶνος etc.] A Pe-

lasgis, qui Brauroniæ Dianæ sacra celebrantes Atticas rapuerant mulieres, ejecti Lemno quorumdam Argonautarum posteri, (legerim in Herod. ἐκ τῶν τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες.) Minyæ adeoque narrantur hic in Laconicam venisse, certisque sub conditionibus in Spartanam recepti civitatem; atque horum uxoribus Lacænis laudabilem tribuit Herod. in maritis servandis fraudem. Minyas Lemno exactos Spartam venisse narrat Apollonius Rh. IV. 1759. Οἳ πρὶν μέν ποτε δὴ Σιντηΐδα Λῆμνον ἔναιον· Λήμνου τ' ἐξελαθέντες ὑπ' ἀνδράσι Τυρσηνοῖσι Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέστιοι. Illud etiam clarum muliebre facinus enarrans Plutarch. t. II. p. 247., nihil de Minyis tradens aut Argonautarum posteris, uxoribus illud imputat Pelasgorum sive Tyrrhenorum, quos Athenienses exegissent Imbro Lemnoque. Sequutus eundem auctorem Polyænus VII. 49., Tyrrhenos horumque commemorat uxores, quæ Lacænæ certe verius dicerentur quam Tyrrhenides, ut sane dicuntur ipsi quoque Polyæno VIII. 71., quo sequutus Herodotum, Λακεδαιμονίων, ait, αἳ θυγατέρες ἐγήμαντο Μινύαις τοῖς ὑπὸ (lege ἀπὸ) τῶν Ἀργοναυτῶν γεγονόσιν: docte notat ibi Maasvic. Quos Herodotus hic *Pelasgos*, eosdem *Tyrrhenos* vocant Apollon. Rhod. et Plutarch. l. c. et ubi tangit eamdem historiam in Quæst. Gr. pag. 296. B. Sed priori loco, quum primum Τυῤῥηνῶν meminisset τῶν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων, ἁρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας, tandem subjungit, ταῦτα ἔπραττον οἱ Πελασγοί. Zenobius III. 85., Πελασγοί τινες τὴν Λῆμνον οἰκοῦντες ἦλθον ναυσὶν ἐς Βαίβρωνα (imo leg. Βραυρῶνα, pagum mari vicinum, ἀγχίαλον Βραυρῶνα dixit Euphorion in Schol. ad Aristoph. Lys. 646.) τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἥρπασαν. Sæpe Pelasgos Attica leguntur insulisque exegisse Athenienses; quod multis narrat Herod. VI. 137. Iidem illi nonnunquam dicuntur Τυῤῥηνοὶ, Sophocli, Thucydidi, aliisque: vide Meursii Cecrop. cap. 5. Wess. ad Herod. I. 57. VALCK.

2. πῦρ ἀνέκαιον] Tutum hoc est et munitum ob καὶ πῦρ αἴθοιεν, quod deinceps, et Homeri Odyss. η'. 13. Confer D'Orvillium ad Charit. p. 633. et hæc Heliodori Æth. II. p. 96.

ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πυρὰν ἔκαιε: ubi codex Falkenb. ex vero πῦρ ἀνέκαιε [c]. At in similibus delinquitur sæpe. Strabonis de his Minyis narratio mirifice turbata VIII. p. 534. A =347. A. auxilio (quod viri docti prætervidcrunt) Eustathii ad Homer. p. 880, 51=832, 1. instaurari potest. WESS.

Ib. πυρὴν ἔκαιον ex M. dedit Gronov. pro πῦρ ἀνέκαιον. Hoc mea potius opinione hic servandum, et recte restitutum arbitror πῦρ ἀνακαίειν VIII. cap. 19., pro πυρήν. In his sæpe variatum docebit D'Orvill. in Charit. p. 633. *Ignem accendere*, πῦρ ἀνακαίειν, infra dicitur hoc cap. πῦρ αἴθειν. πῦρ αἴθειν et πῦρ ἀναίθειν leguntur aliquoties apud poëtas Atticos; nuspiam, quantum recordor, πυρὰν αἴθειν. Ut corripi posset syllaba, πυραίθειν scribitur in Eurip. Rheso 78. Τίς γὰρ πυραίθει πρόφασις Ἀργείων στρατόν; sed in anapæstico versu 41. poni debuerat Πῦρ αἴθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτωρ: quorum loco dicitur 95. Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός. Pro αἴθεσθαι, *fulgere*, more suo Sophocles scribit Αἴθειν Aj. 285., ἡνίχ' ἕσπεροι Λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ᾖθον: sed, si vera mea est divinatio, verbum jam ante sic adhibuerat Æschyl. Choëph. 534. Πολλοὶ δ' ἀνῇθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ Λαμπτῆρες ἐν δόμοισι: ubi vulgatur ἀνῆλθον: alterum, ut puto, spectat in Schol. ἀνέλαμψαν. VALCK.

7. τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη] Similiter factum illud Minyis adscribens Valerius Maximus IV. c. 6. ext. 4. *Quos*, ait, *Spartana civitas respectu Tyndaridarum—deductos inde* (*e Taygeto*) *legibus commodisque suis immiscuit: sed hoc tantum beneficium in injuriam bene meritæ urbis, regnum affectantes, verterunt:* quæ de his expressa sunt Herodoti, οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληΐης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα ποιεῦντες οὐκ ὅσια. Tyrrhenos advenas, sive Pelasgos, cur jure donaverint civitatis, probabilem magis reddunt rationem Plutarch. t. II. p. 247. A. et Polyæn. VII. 49. De Spartiatis Herodotus, δεξάμενοι, inquit, τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάσαντο. Postremum illud de *receptis in civitatem* dignum est observatu. Platæenses, in Atticam receptos, κατανεῖμαι εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλὰς, *in demos et in certas tribus referre*, psephisma jubet apud Demosth.

[c] Conf. Nostrum, I. 202.

p. 741. Attigit istam non sane protritam antiquitatis Græcæ partem Hemsterhuis (is enim latet sub literis I. E.) in Miscell. Obs. VII. p. 325. et ad Aristoph. Plut. p. 368. Cicero pro C. Balbo c. XII. *Vidi egomet nonnullos—nostros cives Athenis in numero judicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero.* Suspicor a librario vocem *numero* male repetitam e proximis, et Ciceronem scripsisse: *certa tribu, certo demo.* Hinc finis Epist. 46. Philostrati explicandus est. VALCK.

146 2. κατέβαλον ἐς ἑρκτὴν] *In proximam* nempe *noctem custodiendos*, qua de illis supplicium sumeretur; hunc enim in finem subdit ista Herod. κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτὸς, μετ' ἡμέρην δὲ οὐδένα: conf. hujus insistens vestigiis Valer. Max. p. 387. Morem tangunt Cragius de Rep. Lac. p. 457. et Meurs. Misc. Lac. p. 139. Diutius Tyrrhenos in vinculis custodivisse dicuntur Plutarcho t. II. pag. 247. ζητοῦντες ἑλεῖν σαφέσι καὶ βεβαίοις ἐλέγχοις, atque interea temporis uxores ipsorum Spartanæ carceris exorasse custodes, ut sibi liceret ingressis morituros alloqui: πολλαῖς ἱκεσίαις καὶ δεήσεσι παρείθησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων ὅσον ἀσπάσασθαι καὶ προσειπεῖν τοὺς ἄνδρας: hinc Polyænum recte corrigit Casaub. p. 689. Apud Herod. mulieres in carcerem dicuntur intromisisse custodes, οὐδένα δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. Sic Valla legit in suo cod. et e Med. optime reposuit Gronov. In enarrando dolo cum Herodoto conspirant Plutarch. Polyæn. et Valerius Max. qui non absurde addidit ista: *per simulationem doloris velatis capitibus eos abire passi sunt*, nempe custodes carceris viros velatis capitibus, vestibus indutos muliebribus, quos et ἀπιέναι περικαλυψαμένους scribunt Plutarch. et Polyæn. Perperam itaque vulgatur apud Valer. *eos abire passæ sunt.* VALCK.

5. ἐς τὸ Τηΰγετον] Nihil in his contra usum. Admonuit Steph. [Byz.] montem Laconicæ triplici genere poni. τὸ Τηΰγετον iterum cap. 148., Strabo lib. VIII. p. 557. c=362. extr. et Pausan. III. 20. In Plutarchi t. II. p. 247. c. τὰ Ταΰγετα, et, qui eadem memorat, Polyæno Strateg. VII. 49. Hinc *Taygeta, Laconices*, ap. Vibium Sequestr., frustra sollicitante Barthio. Junge N. Heinsium in Claudiani sec.

Consulat. Stilicon. 259. Atque hæc, ne qui in posterum offendantur. WESS.

147 1. Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος] Quando sæpe Nostro concinit in Theræ genere tradendo Pausanias, in hujus lib. III. c. 1. pro Θήρᾳ τῷ ἀπὸ Ἴωνος restitui debuerat Θήρᾳ τῷ Αὐτεσίωνος. Palmerii correctio Kuhnio venit in mentem ad p. 245. Ad Herodoti sententiam eidem Pausaniæ, IV. c. 3. Theras fuisse dicitur τὸ ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε, καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πολυνείκους: atque adeo Callimacho ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο, Hymn. in Apoll. 74. VALCK.

Ib. ἔστελλε] ἔστελλε, subauditur ἑαυτόν: sic etiam c. 148. Alius dixisset ἐστέλλετο. Reiske. — Sic haud raro etiam apud Tragicos στέλλειν, pro στέλλεσθαι, *iter parare, proficisci.* Possis vero etiam, ut c. 148. sic et hoc loco, intelligere ἔστελλε λαὸν ἐς ἀποικίην: sed tragicorum exemplis, quæ offert Brunckii Index Sophocleus, et Schneideri Lexicon criticum, satis firmata prior interpretatio. Alias *dux coloniæ* dicitur ἀποικίην στέλλειν, ἀποικίαν ἄγειν: *coloni* vero ἐς ἀποικίην στέλλεσθαι vel σταλῆναι, ut c. 159. SCHWEIG.

4. Μεμβλιάρεω] Secundus casus est, qualis Βάττεω IV. 160. Κροίσεω VIII. 122. Κλεομβρότεω V. 32. Δημοκρίτεω sæpius in Hippocratis epistola. Critici ad Pindari Pyth. Od. IV. 88. μετὰ Μεμβριάρεω (quomodo post pauca S.) τοῦ Κάδμῳ συνεξορμήσαντος: cui scriptioni primas dat Bochartus, ut Phœnicum e lingua commodior esset originatio, de Phœn. Colon. lib. I. 15., ubi conpluscula de Theræ coloniis. Quæ proxime posita sunt, clarissime expressit, Nostri sæpe æmulus, Callimachus apud Strabon. VIII. p. 534. A=374. B. et XVII. p. 1194. B=837. B. nec non Apollon. Rhod. IV. 1763. WESS.

5. Μεμβλίαρον] Quem alii sic vocant, Μεμβλιάρεα dixisse videtur Herodotus. Non illum Cadmi συγγενέα Pausanias III. 1. sed Phœnicem *de plebe* fuisse scribit, ἄνδρα τοῦ δήμου, atque isthac de causa sibi persuasisse Theram, quod et evenit, futurum, ut Membliari posteri Callistes insulæ sibi facile cederent imperium. VALCK.

148 1. ἀπὸ φυλέων idem valet ac si dixisset ἀπὸ ἀστῶν vel πολιητέων, *e civium* Spartanorum *numero.* SCHWEIG.

3. τοὺς Μινύας] Minyas istos, τοὺς ἐκβληθέντας ὑπὸ Πελασγῶν (sic leg. pro Πελασγοῦ) ἐκ Λήμνου, cum Lacedæmoniis colonos in insulam Callisten duxisse Theram narrat Pausan. VII. 2. De iisdem Apollon. Rhod. IV. 1761. ἐκ δὲ λιπόντας Σπάρτην Αὐτεσίωνος ἐῢς πάϊς ἤγαγε Θήρας Καλλίστην ἐπὶ νῆσον. Qui Minyis Pelasgos sive Tyrrhenos substituit Plutarch. t. II. p. 247. D. p. 296. B. hos veluti coloniam Lacedæmoniorum e Laconica deducit in insulas Melum et Cretam; dicuntur ibi Πόλλιν ἡγεμόνα καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταΐδα Λακεδαιμονίους λαβόντες: quæ, certo mendosa, fortasse non male sic legerentur, καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν. Secundum Herodotum, *Minyæ plerique, manentes in Peloponneso,* ἐτράποντο ἐς τοὺς Παρεωρέατας καὶ Καύκωνας: quibus antiquis incolis τῆς Τριφυλίας ejectis sex in ista parte Peloponnesi dicuntur urbes condidisse, Λέπρεον, Μάκιστον, Φρίξας, Πύργον, Ἤπειον, Νούδιον: sic cetera videntur nomina integranda, partim jam emendata Wesselingio ad Diodor. XIV. 17. qui, mihi nuspiam inventum, postremum etiam illuminabit. Περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ Καυκόνων egit Strabo VIII. p. 531=345., cui p. 532. C=346. B. Παρεωρᾶται tenuisse traduntur olim montanam Triphyliæ regionem περὶ τὸ Λέπρεον καὶ τὸ Μάκιστον. Hi Ionice Herodoto sunt Παρεωρῆται VIII. 73. Cur ibi fuisse dicantur origine Lemnii, hic narrata manifestant. VALCK. — Cur Παρεωράτας *non absurde* dare S. dixerit Wess. in Var. Lect., non magis equidem exputare possum, quam quid sit quod etiam Valck. in proxima adnotatione constanter Παρεωρέατας scripserit: quandoquidem et origo nominis, et constans aliorum auctorum usus, et apud Herodotum editionum omnium et msstorum (uno S. excepto) consensus, Παρωρεάτας aut Ionico idiomate Παρωρεήτας requirit. Operarum puto incuria turbas istas peperit. SCHWEIG.

149 1. ὄϊν ἐν λύκοισι] Memorabile illud Christi Nostri ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων cum Herodoteis contendunt Bochartus Hieroz. II. 43. p. 438., Raphelius, et Wetstenius ad Matth. Evang. c. X. 16. Oiolyci, Theræ F. patris Ægei, conmeminit Pausanias III. 15. WESS.

Ib. καί κως τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπεκράτησε] Non male Valla Scriptoris sui mentem expresserat: *et id nomen alteri præ-*

valuit. Machon apud Athen. XIII. p. 578. E. Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα, de muliere, quæ vulgo Μανία nuncupabatur, infans olim nomine proprio dicta Μέλιττα. Idem in centenis obtinuit, ut nomini cognomen prævaluerit. Plato proprio nomine dictus fuerat Aristocles; Tyrtamo Theophrasti nomen tribuit Aristoteles, quod et, altero propemodum obliterato, *evaluit*, ἐπεκράτησε: Diog. Laërt. III. 4. V. 38. ibique Menag. Quem pater velut ὄϊν ἐν λύκοισι reliquerat, Theræ filium, Οἰόλυκον bis terve adpellat Pausan. III. 15. IV. 7. ubi Lacedæmonius Euryleon antiqua dicitur origine Thebanus a Cadmo, Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος. VALCK.

3. Τῶν δὲ Ἐριννύων τῶν Λαΐου καὶ Οἰδίποδος μήνιμα alia in re apud Pausaniam lib. IX. 5. p. 723. WESS. *Diræ*, quibus Ægidarum progenitor Œdipus, Furiis agitatus, filios suos devovit, a Thera quodammodo renovatæ, filium se dicente καταλείψειν ὄϊν ἐν λύκοισι, dicuntur Œdipodis Ἐριννύες. Laïum quoque *diræ* dederant præcipitem, quibus illum Pelops devoverat ob raptum Chrysippum. Ἐριννῦν Œdipi *diras* vocant Tragici, Æschylus Theb. 70. Sophocles Œd. in Col. 1294. [vs. 1434. ed. Br.] Euripides Phœn. 627. VALCK. Est hic usitata illa Nostro ἀνακολουθία et hyperbaton, et familiaris particulæ γὰρ usus, de quo ad I. 24. dictum est, et quem jam sæpius deinde observavimus. Valet autem τοῖσι δὲ—ἀνδράσι οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο—ἱρὸν, idem ac si dixisset, ὅτι δὲ (vel ἐπειδὴ δὲ) τοῖσι—ἀνδράσι οὐκ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο—ἱρόν. Recte Reiskius in Animadverss. monuit, similem huic loco esse illum, qui eodem hoc libro cap. 200. τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μεταίτιον, οὐκ ἐδέκοντο τοὺς λόγους. Adde I. 114. ubi εἷς δὴ (sive ibi εἷς δὲ malueris) τούτων τῶν παιδίων—οὐ γὰρ δὴ ἐποίησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβέειν. Immo vero haud admodum dissimile est quod in ejusdem hujus capitis, in quo versamur, initio legitur: Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμπλεύσεσθαι, τοιγαρῶν ἔφη αὐτὸν καταλείψειν etc. SCHWEIG.

150 2. εἵποντο δέ οἱ καὶ οἱ ἄλλοι] Nobilis fertur inprimis inter Jasonis socios Minyas, Euphemus, de quo præter

Spanhem. in Callim. Hymn. in Apoll. 75. Burmannus egit in Argonaut. Catal. Hujus compressu gravida puella Lemnia Batti pepererat progenitorem: erat itaque Battus γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων, *e posteris vel genere Euphemi, unius e Minyis.* Εὐθυμήδης hic olim vulgabatur; Εὐθυμίδης M. veram scriptionem conjectura Palmer. fuerat adsequutus in Exercit. p. 23. Sicuti sæpe patronymica facta sunt propria, in vera historia Græca veteri et recentiori memorantur *Euthymidas*, et *Euphemidas* vel *Euphamidas*. Restituendum hoc nomen in Schol. ad Aristoph. Eq. 791. Εὐφαμίδας Ἀριστωνύμου, pro Σισυφαμήδας Ἀριστοδήμου, ex Thucyd. IV. 119. ubi nomen Ἐρυξιδαΐδα convertendum est in Ἐρυξιλαΐδα: idem vitium Spartiatæ nomen corrupit in Æliano de Nat. An. XI. 19. Παντελίδας verum nomen fuit, non Παντεδίδας: noti sunt Lacones *Pasitelidas, Epitelidas, Eutelidas*. Sed Corinthium *Euphamidam* in Thucyd. V. 55. præbent septem minimum mssti: cur itaque forma non Græca Ἐφαμίδας in Thucydide fuit relicta? VALCK.

Ib. Εὐθυμίδης] Elegantem veramque Palmerii correctionem Εὐφημίδης, Simsonius Chron. An. 3389. antevertit, laudavitque meritissime Bouherius Diss. Herod. c. 12. WESS.

4. καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι senii inconmoda, quibus *difficulter erigebatur*, explicat. Ἀείρεσθαι, ἄνω αἴρεσθαι Hesychio ex Sophoclis Trachin. 220. cui senex χρόνῳ βαρὺς in scriptis codd. Œd. Colon. 926. et νόσῳ βαρὺς Trach. 239. WESS. —Possis ἀείρεσθαι interpretari *loco me movere*, quemadmodum ἀερθέντες IX. 52. idem valet ac κινηθέντες. SCHW.

151 1. οὐκ ὗε τὴν Θήρην] Hoc sanequam insolens. Aliis etiam usitato more scribi potuit οὐκ ὗε, *non pluebat;* in insula nempe Thera: hanc enim designatam fuisse vicina satis manifestassent. ὁ Ζεὺς vel ὁ θεὸς ὕειν vulgo dicebatur etiam Herodoto; ὕει simpliciter etiam ponitur, *pluit:* εἰ ὗε, c. 185. hujus libri. Fortassis ut alibi ὁ θεὸς, hic quoque lectori relinquitur supplendum. Sæpius ὁ θεὸς vel ὁ Ζεὺς dicitur ὗσαι χρυσὸν, τέφραν, ut λίθοις, βατράχοις. Utrumque etiam Latinis: *lapidibus pluit;* et *pluit carnem* vel *sanguinem*. Priori ratione hic οὐκ ὗε ὁ θεὸς τὴν Θήρην significaret, *Theram pluvia non irrigavit:* atque ita semel Pausaniam loquutum memini

II. 29. αὐχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνον ἐπίεζε, καὶ οὔτε τὴν ἐκτὸς Ἰσθμοῦ χώραν, οὔτε Πελοποννησίοις ὗσεν ὁ θεός. Idem ille Herodotei forte loci recordabatur p. 186., novem annorum siccitatem memorans, quæ Trœzenios adflixerit. VALCK.—De subintelligendo nomine ὁ θεὸς vide ad c. 28. notata: et locis ibi citatis adde Herod. II. 13. Tum, quod ad verbi ὕειν constructionem cum accusativo casu adtinet: qua ratione dicitur ἡ χώρη ὕεται, II. 13. IV. 50. eadem etiam ratione dici poterat ὁ θεὸς ὕειν τὴν χώρην. SCHWEIG.

2. προέφερε] *Exprobravit*, ut Homer. Il. γ'. 64. interpretatur Hesychius. CORAY.

152 4. τὸ δ' ἐμπορίον τοῦτο ἦν ἀκήρατον] Ἀπείρατον offert S. *intentatum*. Ἀπείρητον est apud Herod. VII. 9. Hoc si plerique darent codd. alteri non postponerem. Emporium Græcis usque in hoc tempus *intactum*, solis ante Phœnicibus notum mercatoribus, Græcis *intentatum* dixerit noster, ut puto, potius ἀπείρητον, quam ἀκήρατον. Ἀκήρατον tamen etiam *purum* vocat, et *intaminatum*; quo usu vox Platoni præsertim et philosophis frequentatur æque ac ἀκέραιον: quæ duo permutat et in eadem locutione Eurip. Or. 574. et Helen. 48. De urbibus etiam et regionibus adhibetur integris sive nondum hostili ferro violatis: Herod. ἀκέραιον τὴν πόλιν, III. 146. Thucyd. II. 18. Xenoph. Κυρ. Παιδ. VI. p. 96, 4. VALCK.

5. κεφαλαί οἱ πρόκροσσοί εἰσι.] Accessit crateris picturæ ex schedis pronomen, quo *gryphum capita prominentia* clarius signantur. Confer Eustath. in Hom. p. 903, 5. WESS. Pronomine οἱ (i. e. αὐτῷ), quod ex S. et V. receperat Wess., carere utique potueramus: satis enim erat περὶ αὐτοῦ. Sed, quoniam passim et alibi per abundantiam adjectum illum dativum vidimus, (Adn. ad I. 86.) facile patiar si quis loco suo repositum voluerit. Apud Eustath. loco ab eodem Wess. citato (qui est p. 862. ed. Bas. ad Iliad. μ'. 258.) nihil aliud, quod huc utcumque faciat, reperio, nisi quod ait, κρόσσαι—οἷον κόρσαι καὶ κεφαλαί. Insequente quidem p. 863. med. adfert idem illa ex Athenæo verba, (I. 30. a.) πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: quæ, pro significatu paullo ante prolato vocabuli κρόσσαι, intelligere potueras *præcipites*

in periculum; (vel, *in pugnam ruebant;*) sed aliter ille, et quidem variis modis interpretari conatur, βαθμηδὸν, κλιμακηδὸν, κατὰ στίχος, κατὰ ἐπαλληλίαν, εὐτάκτως. Alibi idem Eustathius (ad Iliad. ξ'. 35. p. 949, 24. ed. Bas. p. 965. ed. Rom.) adfert ex Herodot. VII. 188. *naves* quæ πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον, quas præeunte fere ipso Herodoto ἄλλας ἐπ' ἄλλαις, ἀντιπρώρους, interpretatur; hunc vero, in quo versamur, Scriptoris nostri locum nusquam, quod sciam, attingit. Mihi, fateor, quidnam potissimum hoc vocabulo significatum voluerit Herodotus, haud satis liquet. Altero loco, VII. 188. hariolando interpretatus sum *naves rostris in mare spectantes, et octo deinceps ordinibus in quincuncem locatas:* et sic ibi fortasse non male. Sed, quod hoc item loco *gryphum capita in quincuncem disposita* scripsi, id vereor ut eruditis sim adprobaturus. Fortasse satis fuerat *gryphum capita prominentia* cum Wess. interpretari. Vallæ versionem, quam tenuerant fere Herodoti editores, *gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis,* his gallicis reddidit Larcher, *des têtes de gryphons, l'une vis-à-vis de l'autre.* SCHWEIG.

6. συνεκρήθησαν] In *coalitis* et *consociatis artissime animis* illud valet. Scriptor incertus Stobæi Serm. XXVIII. p. 197. δοκέοντός γε δὴ, ὡς τὰ πρὸς ἑωϋτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ συγκεκρῆσθαι. Philostratus Vit. Soph. II. 2. p. 566. τοῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον οὕτω συνεκέκρατο, ὡς etc. Talium apud alios magna merx. WESS.—Nonnulla huc spectantia collegit Porson ad Eurip. Med. 136. SCHWEIG.

154 2. Ἀξὸς] Cretenses ἄξους suo vocabant sermone κρημνώδεις τόπους, *loca prærupta,* qui Græcorum aliis ἀγμοὶ, Stephano in Ὀαξὸς teste. Urbi ergo nomen ab indole situs et positurae. Sit-ne vero Ἀξὸς Ὀαξὸς et Σαξὸς, quorum ΣΑΞΙΩΝ superant numi, eadem urbs, a Chishull docte anquiritur Antiq. Asiatic. p. 125. WESS.

3. ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην] Multum distat hoc Andocidis de Myst. p. 16, 44. ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα, ab Euripideis in Alc. 305. καὶ μὴ 'πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις. Andocidis ista rem continent Græcis propemodum inauditam, *filiam et matrem simul uxores habere;* Euripidea concinunt

Herodoteis: ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι—ἔγημε ἄλλην γυναῖκα, quæ τῷ ἔργῳ Phronimæ fuerit μητρυιή. Dici quoque potuerat Etearchus ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ὑποληφθείς. VALCK.—ὑπολειφθεὶς scripserat aut scribere voluerat vir doctissimus. Vide Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mort. VII. 1. et quem is laudat Berglerum ad Alciphr. I. Ep. 3. SCHWEIG.

7. ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν] Id est, *ut exsolveret se jurisjurandi religione.* Poterit et eodem hîc modo verbum accipi, quo apud Isæum illud interpretatur Harpocrat. τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν, Ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα: *leviter et dicis causa re defungi.* Ista periit oratio; sed et in sexta superstitum Isæi adhibetur illud eodem modo; nam dicitur patriæ civis utilissimus Apollodori pater solus ornasse triremem, οὐκ ἀφοσιούμενος, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ἄριστα παρασκευαζόμενος, p. 67, 19. vide ad Harpocr. Mauss. et H. Vales. p. 259. Exstat insignis Isocratis locus p. 289. B. Plato de Legib. VI. p. 752. D. μὴ μόνον ἀφοσιώσασθαι περὶ τῆς χώρας,—συντόνως δ' ἐπιμεληθῆναι τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰς δύναμιν, ὅπως ἂν στῶσιν ὡς ἀσφαλέστατα καὶ ἄριστα. VALCK.

155 1. χρόνου δὲ περιϊόντος] Is. Vossius προϊόντος adscripserat, quod lib. VI. 36. VII. 197. ut χρόνου προβαίνοντος V. 58. Addi conplura aliunde possunt: sed cui bono? Utrumque usus patitur. χρόνου δὲ περιϊόντος vidimus lib. II. c. 121. et 133. Memorabilius Scholion San-Germ. Ἰσχόφωνος· τὸν μογιλάλον οὐκ ἐῶσι λέγειν, ἀλλ' ἀπελαύνουσι· Ἡρόδοτος ἰσχόφωνον. et hoc amplius, quod Budæus in antiquo Herodoti exemplari idem invenerit, Comment. Ling. Gr. p. 345. adprobaveritque Leopardo Emend. lib. III. 11. [d] Scaligeroque ad Eusebium. Battus sane non erat λεπτόφωνος, *exili linguæ et gracili sono,* quales ἰσχνόφωνοι: sed vitio naturæ innato *lingua* in proferendis animi sensis *offendebat ac hæsitabat;* et tales ἰσχόφωνοι: siquidem eorum *præpeditur lingua,* ὅτι ἴσχονται τοῦ φωνεῖν, ut loquitur Aristoteles Problem. XI. 35.

[d] Scaligeri verba sunt p. 73. "Βάττον vero a Libybus regem vocari "scribit idem Herodotus, alii τραυλὸν vel ψελλὸν vel ἰσχόφωνον. Posterius verum esse oraculo probatur, "Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. Et regem et "ἰσχόφωνον significare notant glossæ "Hesychii: Βάττος, βασιλεὺς, τύραννος. Λίβυες. τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος."

ubi docte Sylburgius ἰσχοφώνους philosopho, ex adjuncta originationis caussa, instaurat. Mihi eruditorum consilium placet, docto Battum *obligatione linguæ* laborasse primum et deinde *linguæ nodis solutis loqui* cœpisse ex Justini XIII. 7., sequi non licet, quoniam omnibus in msstis variatur nihil, et de Batto Heraclides Pontic. ἦν γὰρ ἰσχνόφωνος in Cyrenensium Politia. WESS. Leopardum fefellerat memoria, Emend. III. 11. hæc scribentem: "Admonuit Budæus, "se in antiquo Herodoti exemplari legisse ἰσχόφωνος, i. e. "*hæsitans*." Nam, ubi de hoc vocab. egit Budæus, ne nominat quidem Herodotum, nec antiqui meminit exemplaris in quo ἰσχόφωνος legatur: sed locum Aristotelis ex Probl. XI. 35. tractans, ait: "Hujusmodi homines ἐνίσχονται τῇ "φωνῇ ἐν τῷ διαλέγεσθαι. Quare ἰσχόφωνοι fortasse legi pos- "set, et, ut ἴσχουροι et ἰσχουρία ab urinæ suppressione di- "cuntur, sic ἰσχόφωνοι, quibus vox supprimitur et sistitur "inter loquendum apud Aristotelem." Quæ verbo tenus huc transscribere visum est, ne quis Wesselingii auctoritate commotus (qui se a Leopardo in errorem passus est abduci) existimet, in prisco aliquo Herodoti codice scripturam istam fuisse repertam. Denique, librorum consensu nisus, ita statuendum arbitror, probum esse vocabulum ἰσχνόφωνος, eademque notione, qua ἰσχόφωνος docti viri maluere, olim illud in usu fuisse, scilicet per syncopen ex ἰσχανόφωνος natum: ἰσχάνω autem idem atque ἴσχω valuisse constat. Est etiam apud Hesych. in Βάττος, τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος: et apud eumdem, ubi Ἰσχνόφωνος exponitur ἀπεχόμενος τὴν φωνὴν, haud dubie ἐπεχόμενος legendum: sic quidem Schol. Pind. ad titulum Pyth. IV. τὸ ἐπέχεσθαι τὴν γλῶτταν βατταρίζειν φαμέν: ibidemque plus semel ἰσχνόφωνος scribitur. SCHW.

Ib. ἀπὸ τῆς τιμῆς τὴν ἔσχε] Nihil verius. Batti pristinum nomen Aristoteles, apud Euseb. Chron., ubi p. 73. doctissime, ut solet, Scaliger, ex Callimacho, Pindarique Criticis ad Pyth. Od. V. 117. Multa quoque Spanhemius ad Callimachi Hymn. Apoll. 75. Ex oraculo autem, Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, liquidissima verbis Plutarchi t. II. p. 205. medela, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν φωνὴν παραγενόμενον Battum, nam ἐπὶ τὴν Ῥώμην, quod nunc est, longe ineptissimum. Idem Reisk-

ium Animadverss. ad Plutarch. p. 261. conperio observasse. WESS.

3. Βάττ' ἐπὶ φωνὴν etc.] Eadem habet Tzetzes Chil. VI. 349. Paulum diversa prostant in Schol. ad Callim. Hymn. in Apoll. 76. ἄναξ δέ σε Φοῖβος ἀνώγει Ἐς Λιβύην ἐλθεῖν μηλοτρόφον οἰκιστῆρα. His proxima, nisi fallor, Herodotus ista subjecerat: Ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, Ὦ ἄναξ etc. Intermedia quæ leguntur, mea quidem opinione, literatoris notam sapiunt marginalem: ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη, ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. Herodotum utique sola decent ista: Λίβυες τὸν βασιλέα Βάττον καλέουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. Ad interrogata non respondere mos Deo fuit Delphico, quem attigi in Schol. ad Phœn. p. 678. Quod suspicabatur Herodotus, aliud olim Batto proprium inditum fuisse nomen, aliorum firmatur testimoniis, collectis Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 75. VALCK.

7. οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν—ἐς τὴν Θήρην] Sive ex Hesychio, Μεταξὺ, ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον interpreteris; sive cum Porto, μεταξὺ ἀπολιπὼν (τὸν πρότερον τόπον) *interea relicto priore loco abiit;* quid tandem in sermone salebrosi? Recurret c. 160. ἐς ὅ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον. In Platonis Lysid. p. 207. A. ἔπειτα ὁ Μενέξενος—μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται. Geminum dabit Isocrates Evagor. p. 200. E. Ex Plutarcho μετ' ὀλίγον Hesychii lucem mutuatur, referente Philippum, a Græcis terra marique imperatorem salutatum, καὶ μεταξὺ δὲ Ἀλέξανδρον—μετὰ τὴν Θηβαίων καταστροφὴν, tum de insecutis deinde regibus, τοῖς μεταξὺ Μακεδονικοῖς βασιλεῦσι, t. II. p. 240. At horum satis. WESS.—Pro μεταξὺ ἀπολιπὼν, Reiskius μετὰ ξυμπολιτῶν aut Ionice μεταξὺ ξυμπολιητέων legendum conjectaverat: quæ violenta utique foret mutatio. Μεταξὺ quidni, ut alibi, *interim* intelligeremus? scilicet, interim dum occasionem nacturus esset oraculo obtemperandi; dum ei δύναμις et *manus hominum* adfutura esset, qua ad coloniam in Libya condendam proficisceretur. Sic ἀπολιπὼν intelligi debebit αὐτὴν, scil. τὴν Πυθίαν, aut ἀπολιπὼν Δελφοὺς, *interim relictis Delphis Theram abiit.* Possit vero etiam ἀπολιπὼν significare *desiit, destitit:* scil. desiit urgere

Pythiam, et aliud responsum petere; atque *interim* (scil. dum accidit id, quod continuo deinde narratur) *Theram rediit*. SCHWEIG. Redit, ut suspicor, μεταξὺ ad præcedentia, ἐθέσπιζέ οἱ. *Dum Pythia responderet, abiit.* οἴχετο ἀπολιπὼν arcte jungenda. Plato Lyside p. 207. D. ἐπεχείρουν δὴ μετὰ τοῦτο ἐρωτᾶν, ὁπότερος δικαιότερος καὶ σοφώτερος αὐτῶν εἴη. Μεταξὺ οὖν τις προσελθὼν ἀνέστησε τὸν Μενέξενον—ubi μεταξὺ referendum ad ἐπεχείρουν, i. e. interprete Ficino, *sed cum percontari vellem—interrupit nos quidam* etc.

156 1. αὐτῷ δὲ τούτῳ—συνεφέρετο παλιγκότως] Παλίγκοτα et παλιγκότως illuminat Galenus ad Hippocrat. de Fractur. p. 547. WESS.—Vide Foësii Œcon. Hippocr. voc. Παλίγκοτος. Sunt παλίγκοτα παθήματα, *recrudescentes, denuo excandescentes* dolores. Et homo παλίγκοτος Aristophani Pac. 389. dicitur, qui ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ὀργισθείς. Itaque non satis est quod in Gronovii Latinis positum, *male cessit;* aut quod in nostris, *ira dei incubuit:* oportebat, *denuo incubuit; denuo male cessit:* respicitur enim ad ea quæ cap. 151. dicta sunt. Ad verbum συνεφέρετο videri τὸ θεῖον deesse monuit Reisk., similique ratione Portus nominativum ἡ Πυθίη subintelligebat. At verbum προσφέρεσθαί τινι isto modo construitur, non συμφέρεσθαι. Legimus c. 157. οὐδὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, *nihil illis prosperum accidit:* et VIII. 86. ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Tum vero impersonaliter, I. 19. συνηνείχθη τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα. Sic II. 111. συνενειχθῆναι δέ οἱ τυφλὸν γενέσθαι. Quoniam tamen, quando impersonaliter ponitur hoc verbum, constanter aliud adjicitur in infinitivo; si qui h. l. codices συνεφέρετο παλίγκοτα dedissent, id prælaturus eram: quemadmodum IV. 15. ait, πειθομένοισι δὲ ἄμεινον συνοίσεσθαι, nisi ibi ἄμεινον non nominativum adjectivi esse statuas, sed adverbium, sicut hîc παλιγκότως. SCHWEIG.

2. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς] Caussas calamitatum; ut tritissima Novi Fœd. ζωή, ἀνάστασις, [Johann. XI. 25.] atque hoc de genere plura. WESS.

157 3. Λιβύην] Proclive nunc erit suam oraculo formam indere, Plutarcho repertam: Αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβύαν μαλοτρόφον οἶδας ἄρειον Μὴ ἐλθὼν ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ. Ore loquens

Ionico Noster, quandoquidem Dorica quoque dedit in oraculo sequenti c. 159., fortasse ne hic quidem Doricum in Λιβύαν μαλοτρόφον evitaverat πλατειασμόν: sicut αἰ pro εἰ, in Doricis reliquiis, Sophronis inprimis et Epicharmi, pro εἴ κε, vel ἐὰν, frequentatur αἴκα, subjunctivis modis junctum. Commodum hic locum inveniet Heringæ conjectura, in Hesychio pro Βαῖκαν, Κρῆτες., corrigentis, Βαίκα, ἐὰν, Κρῆτες. VALCK.

158 3. ἐνθαῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτρηται] Virulentum est Comici, Jovem *pluvium* διὰ κοσκίνου οὐρεῖν, *per cribrum mejere* Nub. 372.; Afrorum, ὁ οὐρανὸς τέτρηται, de *copiosa isthic cœlesti aqua*, suavius multo; Hebræorum Genes. cap. VII. 11. וארבת השמים נפתחו, *et cœli fenestræ reseratæ sunt*, excellentissimum. Audiatur Eustath., p. 742, 22=638, 40. ὁ δὲ περί τινα Λιβυκὴν γῆν, Nostrum spectans, τετρῆσθαι τὸν οὐρανὸν, φάμενος—ἐτερατεύσατο. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν, τὸν οὐρανὸν, ὡς οἷά τινα δεξαμενὴν, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις γαίαις ἐστεγανῶσθαι· περὶ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἷον συντετρῆσθαι, ὡς ὑετὸν συχνὸν ἐξερεύγεσθαι, καὶ ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα: quibus ad loci explanationem nihil nitidius clariusve. Rem perspectam habuit citra Eustathii auxilium Bouherius Diss. Herodot. c. 12. p. 138. WESS.

Ib. ὁ οὐρανὸς τέτρηται] Galeo significant ista *loci fertilitatem et ubertatem:* vellem docuisset, quo modo tandem *fertilitas* per *cœlum* possit *foratum* designari. Dum quis ista nobis probabilius interpretetur, interea quæ mihi venit olim in mentem conjecturam proponam. Οὐρανὸς in antiquis scribi solet codd. οὐνος: unicam his literam præfigamus, recuperabimus vocem βουνὸς, quam ego hic valde commodam judico, ut Battum et comites quum ad fontem indigenæ duxissent Libyes, dixisse perhibeantur: ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν, ἐνθαῦτα γὰρ ὁ βουνὸς τέτρηται: *hoc in loco commoda vobis erit sedes, heic enim collis* vel *ager perforatus est; fontibus* nimirum: id est γῆ ἐστι ἔπυδρος πίδαξι, quod legitur c. 198. Primum Βουνὸς vox fuit Cyrenæis usitata: Herod. IV. 199., χώρων τὰ μέσα—Βουνοὺς καλέουσι: attigit Casaub. in Athen. III. c. 22. Eustathius in Hom. Od. τ΄. p. 1854=680, 37., Κεῖται καὶ ἐν Ἡροδότῳ βάρβαρος λέξις ὁ Βουνὸς, Λιβυκὴ

γάρ. Idem in Iliad. λ'. p. 880=831, 32. ἡ δὲ κολώνη καὶ λόφος ἂν λέγοιτο καὶ Βουνὸς, ὅπερ Ἡρόδοτος μὲν Λιβύων λέξιν εἶναί φησιν, Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει, ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι. Quos respicit Ælius Dionysius comici Philemonis duo senarios Clericus e Phrynichi repetere potuerat Ecl. p. 156., cui Βουνὸς etiam ὀθνεία dicitur φωνὴ τῆς Ἀττικῆς. A Doriensibus in Sicilia vocem transsumsisse videtur Æschylus; a Cyrenæis accipere potuerunt Alexandrini: recentiores Græci quivis *colles* et *tumulos* βουνοὺς dixerunt et μαστοὺς, Ætoli veteres βωμούς. Cyrenaicæ regionis βουνοὶ similes fuere βουνοειδέσιν ἀναστήμασι τόπων γεωργησίμοις, Diodoro memoratis V. 40. Præterea *tumulum* hic a Batto occupatum *fontibus* fuisse constat *irriguum:* vide Leopard. Em. III. xi. Bochart. Geogr. Sacr. II. i. c. 25. et Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 88. Justinus XIII. 7. *Montem Cyram et propter amœnitatem loci et propter fontium ubertatem occupavere. Fons Apollinis* Herodoto dictus et Pindaro, Callimacho est Κύρη, unde nomen acceperit Κυρήνη. κρήνην Θέστιν memorat Herodot. c. 159. VALCK.

159 1. Ἐπὶ μέν νυν Βάττεω τοῦ οἰκιστέω τῆς Ζόης] Hic etiam Thesaurum Ortelii locupletavit urbium populorumque conditoris Vallæ versio: illa Battum nobis dedit *qui condidit Zoam.* Error absurdus propagari per edd. non debuerat, quem ante annos ducentos jam indicatum sustulit Leopardus Em. III. c. xi. *Vita,* ἡ ζωὴ, Herodoto scribitur ζόη. ἐπὶ μέν νυν τῆς ζόης Βατ. τοῦ οἰκιστέω. Errorem peperit e situ suo, Herodoteo more, distracta vocula. Nihil est in his aut vicinis nodosi. *Dum viveret Cyrenes conditor Battus,* qui per annos regnavit quadraginta, hujusque filio Arcesila per annos xvi. regnante, res Cyrenæorum in eodem ferme statu permanserunt: sub tertio demum rege, qui fuit Battus istius nominis II. Εὐδαίμων dictus, Græcis divinitus in Africam evocatis, amplificatæ. Sed, si licet, suspicor equidem, ante hæc verba, Ἐπὶ μέν νυν B. τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης, olim alia quædam lecta, quæ nobis perierint, de condita Cyrene, quo referretur adpellatio τοῦ οἰκιστέω, atque in his forte traditum, quando Battus expeditum acceperit usum linguæ: *Monte Cyra occupato,* secundum Justin. XIII. 7., *Battus linguæ*

nodis solutis loqui primum cœpit; quæ res animos eorum, ex promissis Dei jam parte percepta, in reliquam spem condendæ urbis accendit. Auctore Pausania X. 15. *vidit* Battus *leonem*, καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς θέας βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. Instar Batti forte τραυλὸς Crœsi filius in subito terrore *vitium nodumque linguæ rupit, planeque et articulate eloquutus est*, Gell. Noct. Att. V. 9. Ἔῤῥηξε φωνὴν ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ, Herod. I. 85. VALCK.

2. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττεω τοῦ Εὐδ.] Optime ad hunc modum interpunxit Palmerius Exercit. in Gr. Auctor. p. 24. Nam Battus, ejus nominis *secundus*, *Felix* adpellatus est, non *tertius*. Ἐπὶ τρίτου successionis ordinem requirit. Bene Plutarchus in Coriol. p. 218. E. εὐτυχίας δὲ (Græci ἐπώνυμον ἔθεντο) τὸν Εὐδαίμονα, τῷ δευτέρῳ τῶν Βάττων. Attigi ad Diodorum t. II. p. 551. WESS.

7. ἀντὶ τούτων Αἰγ. κατὰ ταὐτὰ ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ] Adi sodes lib. II. 161. ubi ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι, de hac Melpomenes parte. WESS. In eamdem sententiam II. 161. absque κατὰ præpositione ait, Αἰγύπτιοι ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι. SCHWEIG.

160 1. Ἀρκεσίλεως] Sic ob secundum quartumque casum Ἀρκεσίλεω, Ἀρκεσίλεων: et quoniam toties totiesque in sequentibus Ἀρκεσίλεως. Similis sunt flexionis Μενέλεως, Χαρίλεως, etc. WESS. Pari ratione Attica forma λεὼς, pro λαὸς, utitur Noster I. 22. II. 129. VIII. 136. SCHWEIG.

3. ἐν Λεύκωνι] Apud Ptolemæum lib. IV. c. 5. p. m. 104. memoratur Μαρμαρικῆς κώμη μεσόγειος Λευκόη, nescio an eadem quæ Herodoto Λεύκων. SCHWEIG.

5. Λέαρχος] Habeat suum sibi nomen homo infelix et ingratus. Plutarcho Virtut. Mulier. p. 260. E. Λάαρχος, quod idem nomen, non tamen Arcesilai frater, sed φίλος πονηρὸς, per amici nomen regis mortem architectatus et tyrannidem; ubi de perditi hominis interitu et Eryxo, animosa matrona, plura. Quod ibidem de Amasidis, Ægyptiorum regis, militibus, id suspicionem firmat, qua de II. 181. Polyæno consimiliter Λάαρχος VIII. 41. sed ex Plutarcho. WESS.

Ib. Ἀλίαρχος] Cyrenaica, ni fallor, nominis forma Λάαρχος in Ἄλαρχος vel Ἁλίαρχος facile transiit. Amicus infidus,

qui secundum Arcesilam suffocavit, quique tyrannus evasit patriæ, frequenter Λάαρχος dicitur Plutarcho t. II. p. 260. et 261. etiam in Λάαρχος concinit Plutarcho Polyænus VIII. c. 41. Arcesilai viduæ Eryxus uterque virtutes prædicat. VALCK.

161 2. ἐκ τῆς Μαντινέης] Secum in Africam ducere jubentur, *qui* ipsorum *componeret dissidia*, καταρτιστῆρα, sive *reconciliatorem pacis;* qualis petentibus concessus fuit a Mantinensibus Demonax. In Excerptis etiam e Diod. Sic. p. 550., τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς fuisse dicitur Δημώναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ δοκῶν διαφέρειν. Arcasin his non vulgaris honos iste fuit a Deo Delphico tributus tanquam εὐνομωτάτοις. Ælian. Var. Hist. II. 22., εὐνομωτάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω οὐδὲν ἧττον Λοκρῶν, οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ' Ἀθηναίων. Ex hac gente magistram Socrates, discipulam habuit Plato. Dissidentes inter se Milesii Parios ex omnibus Græcis sibi delegerunt καταρτιστῆρας, Herod. V. 29. VALCK. Pervenit in hanc usque ætatem aureus Cyrenæorum numus, ab Harduino indicatus, in quo partim ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ, partim ΚΥΡΑΝΙΩΝ. Dubium non est, quin Mantinensem Demonactem, ejusque egregiam operam, haud ingratis Cyrenæis inpensam, posteris ille tradiderit: an vero sub hoc tempus procusus, mihi quidem valde ambiguum. At vide Bouherii Diss. Herod. c. 12. p. 142. super illa quæstione. WESS.

4. τεμένεα ἐξελὼν] Valla *fana.* Melius *certas agri portiones*, quales et illæ, in quibus silphii proventus ap. Hesychium Βάττου σίλφιον. Vetus consuetudo, a poëta Iliad. ζ'. 194. signata, et Aristide t. I. p. 12. ὥσπερ τοῖς βασιλεῦσι τεμένη καὶ χώρους ἐξαιροῦσι. Addidit Demonax ἱρωσύνας, quoniam τὰ γέρεα regum olim *sacerdotia*, uti Spartæ VI. 56., conplectebantur. Vallæ lapsum tetigit Barbeyracius Histor. Fœder. t. I. p. 58. WESS.

Ib. τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρωσύνας] Itaque adeo, si sana est lectio vulgata, populi Demonax adsuetus imperio *regem* fecerit *sacrificulum;* cui sane mirarer si nullam ille voluerit relictam præterea honoris prærogativam, quam legitimam habuerant majores. Diis solebant fatoque functis heroibus

regibusve τεμένη ἐξελεῖν: vivo Batto cur τεμένεα voluerit ἐξελεῖν non exputo. Ne rigida quidem Arcadis severitas alia majorum ῥητὰ saltem γέρεα denegare regi potuit, præter ἱρωσύνας, sive *curam sacrorum administrandorum*. Legisse videtur a vulgatis diversa Valla, qui proxima, τὰ ἄλλα—ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε, *cetera in medium posita populo restituit*, minus commode expressit. Legitur III. 80. ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα: qui a patre acceptum *imperium sponte sua populo restituit*, dicitur ἐς μέσον Κῴοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν, VII. 164. Græcorum more, *in medium ponere*, dicere non recusant Latini. VALCK.

162 4. ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ] Non Corinthiorum populus dedicarat, sed Cypselus, Herod. I. 14. Quam Olympiæ dedicarat Sicyoniorum tyrannus Myron, ædicula tamen dicebatur Σικυωνίων θησαυρὸς, teste Pausan. VI. 19., quo capite in Alti Olympiaca superstites sua ætate recenset ædiculas sive θησαυροὺς καλουμένους Sicyoniorum, Carthaginiensium, (de horum spoliis a Gelone fuit is thesaurus consecratus), Epidamniorum, Sybaritarum, Cyrenæorum, Metapontinorum, Megarensium, Geloorum: initio capitis, καὶ ἐν Δελφοῖς, inquit, Ἑλλήνων τινὲς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυρούς: in quibus sua quæque civitas donaria, aurum etiam et argentum Apollini sacrandum, deponeret, sive τὰ ἀναθήματα et τὰ ἱερὰ χρήματα. Civitatum thesauros hîc Apollinis veluti fidei commissos, quibus ubi posceret usus illinc repetitis uterentur, mihi quidem non liquet. Τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν memorat Xenoph. Κυρ. Ἀναβ. lib. V. p. 206, 33. Clazomeniorum, Herod. I. 51., Siphniorum, idem III. 37., Sicyoniorum, Thebanorum, Cnidiorum, Syracusanorum, Potidæatarum, Pausanias X. 11., cujus ævo nihil in his erat pecuniæ sacræ. Hæc addantur Valesio notatis in Exc. Peiresc. p. 77. VALCK.

5. ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον] Critici ad Pindari Od. Pyth. IV. pr. de Pheretima filioque, πέμπτος δέ ἐστιν Ἀρκεσίλαος, Φερετίμης υἱὸς, ὡς Ἡσίοδος μνημονεύει. Falso de Hesiodo, qui de eo nec scripsit, neque potuit. Voluerunt ὡς Ἡρόδοτος. Falso insuper πέμπτος. Arcesilaus hic regum fuit *sextus*. Salaminius Euelthon locum occupat in Polyæni VIII. 47. WESS.

6. λαμβάνουσα τὸ διδ.] Syllabam effecisse suspicor postremam, ut vocula nobis αἰεὶ perierit, reponendumque ἡ δὲ λαμβάνουσα τὸ αἰεὶ διδόμενον. De *sibi invicem continua serie succedentibus* sic solet ἀεὶ venuste poni pro συνεχῶς. Homerus μελισσάων meminit, Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων, Iliad. β'. 88. Vide Hesych. in Αἰεὶ νέον. Thucyd. IV. 68. Ἀθηναίων ὁ αἰεὶ ἐντὸς γενόμενος. Herod. II. 168. ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο: et sæpius alibi. Vocem autem istam, quod fatendum est, valde accommodam, hoc in loco legisse videtur Eustathius, ex Herodoto sic historiam enarrans in Il. ζ'. p. 657=523. ἀεὶ γὰρ ἐκείνη τὸ μὲν διδόμενον, φησὶν, ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλεγε, κάλλιον δὲ ἔκρινε (lege ἐκεῖνο,) τὸ στρατιὰν λαβεῖν. τελευταῖον ἐξέπεμψεν αὐτῇ δῶρον ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, ᾗ καὶ εἴριον προσέκειτο, καὶ προσεπεῖπεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις δωρεῖσθαι χρὴ, ἀλλ' οὐ στρατιᾷ θνησκούσῃ ἐκ τῶν τρωμάτων. Miror ultima, et in his vocem Ionicam Herodoti. Pæne ultima lectiones adfirmant a Gronovio rejectas. Homerica, Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε etc., Aristophanis etiam expressit Lysistrata 519., Ὁ δέ μ' εὐθὺς ἔφασκεν ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω, Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει: sic modulus versui reddendus est, vitiatus in vulgatis, Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, κεἰ μὴ etc. VALCK.

163 2. Ἐπὶ μὲν τέσσερας Βάττους etc.] Quæ de quatuor Battis totidemque Arcesilais hîc leguntur, illuminarunt Palmerius in Exercit. p. 24. Valesius et Wesseling. in Exc. Diodori t. II. p. 550. 551. VALCK.

3. ἀπόπεμπε κατ' οὖρον] *Trade secundo vento*, præstiterat; ex formula Sophocl. Trach. 474. ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ῥείτω κατ' οὖρον, et Æschyli VII. Theb. 696. ἴτω κατ' οὖρον. Adde Schol. ad Trachin. 828. WESS.

4. ταῦρος ὁ καλλιστεύων] *Maxima taurus victima*, ὁ καλλιστεύων τῶν ταύρων, Diodoro IV. 23. Pythia obscure *Alazirem*, Arcesilai socerum, indigetasse videtur, una cum genero interiturum, prorsus ut ταύρου titulo Philippum, Alexandri Magni patrem, apud Diodor. XVI. 91. WESS.

164 4. ἐπ' ἐξεργασμένοισι] Sic vere ex Aldi ἐπεξεργασμένοισι. Pravum idem in Plutarchi Malignitate p. 870. B. e Nostri

VIII. 94. Elegans Euripidis Bacch. 1037. πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν. Utitur plus simplici vice Æschylus, in Pers. 526., Agamem. 1388. etc. WESS.

Ib. ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πόλιος, *urbe Cyrene ultro abstinebat; sive, semet ipse volens arcebat urbe.* Apud Herod. ἔργεσθαι, formæ mediæ verbum, significat *semet arcere,* adeoque *abstinere.* II. 18. θηλέων βοῶν μὴ ἔργεσθαι, idem est ac θηλέων βοῶν γεύεσθαι, IV. 186. Similiter πολλῶν ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι, V. 57. VALCK.

165 2. Εὐεργεσίαι ἐς Καμβύσεα] Non neglexit in Polyæni VIII. 47. apud Aryanden τὰς ἐς Καμβύσην εὐεργεσίας Pheretima. WESS. — Arcesilai non meminit Herodotus III. 13. ubi donorum mentionem facit, ad Cambysen a Cyrenæis missorum: quæ quidem dona neutiquam benigne a Cambyse accepta esse ait, sed per contemtum militibus ab illo projecta. Videtur deinde Arcesilaus tradita Cambysi Cyrenaica melius de illo voluisse mereri. SCHWEIG.

166 1. παρισεύμενος] Ex Darii studio, quod Aryandes stolide æmulabatur, aurum multo purissimum ψῆγμα Δαρείου χρυσοῦ apud Plutarchum in Pactolo, et numi aurei Δαρεικοὶ, *Darici.* Negant Critici ad Comici Ἐκκλης. 589. appellatos ἀπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς, sed ab alio rege Dario: sequitur Suidas, et omnibus Harpocratio prior. Equidem his dicam inpegi Observ. II. 24., nec pœnitet: nihil ad arguendos manifestius Herodoteis. Succurrit tamen labanti grammaticorum fidei Venema, Herodotea probans, Dariumque Hystaspiden Persis Daricos cudisse, Medis vero antiquiorem Darium, nomine Medum, cujus exemplum rex Persa fuerit imitatus, Dissert. ad Vaticin. Daniel. p. 160. WESS.

3. καὶ νῦν ἐστι ἀργύριον] Pollux argentum Ἀρυανδικὸν III. 87. VII. 98. hinc derivavit: quæ de Daricis ibidem, ἀπὸ Δαρείου, ὡς ὑπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντος εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου, ostendunt originem. WESS.

167 1. ἄνδρα Μαράφιον] Vide I. 125. SCHWEIG.

Ib. Βάδρην] Infra c. 203., ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς dicitur Βάρης; ob tantillam scriptionis, librario procul dubio imputandam, differentiam non debuerant tanquam diversi consi-

derari *Badres* et *Bares:* genuinum forte nomen Βάρην onerat littera male repetita. Alexandri Macedonis sororem habuisse dicitur Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης VIII. 136. et V. 21., qui idem videtur, cujus nomen scribitur Βούβαρις VII. 21. Persam Καντίβαριν ex Clearcho memorat Athen. X. p. 416. B. hinc Ælian. Var. Hist. I. 27. Ab Ægypti satrapa Aryande classem et exercitum accepisse Pheretimam, Herodoto consentit Polyænus VIII. 47. VALCK.

4. πρόσχημα τοῦ λόγου] Λόγου πρόσχημα *velamentum* et *color sermonis* est, quo veritatem dissimulabant Persæ. Geminum germanum VI. 133. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου ἦν: *hoc colore inter fandum* Miltiades *utebatur.* WESS.

Ib. ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ] Ista Herodotum adjecisse ceteris opinor, ut commodam hoc in loco sibi pararet occasionem gentes recensendi Libycas: nam libenter ille narrationibus interjectis sic passim ab instituto sermone digreditur, ut lectorem semper jucunda varietate teneat et oblectet, ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος, ut scribit Dionysius Halic. in Ep. ad Pomp. p. 208., hac etiam in parte Thucydidi Herodotum præferens, et fatetur ipsemet Herodotus quæsivisse se digressiones, lectoribus velut ἀναπαύσεις: IV. 30. προσθήκας δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζετο. Istiusmodi Thucydidis imitatori Philisto prorsus evitatas digressiones supra modum ineptas et fabulosas ubique captaverat Theopompus: hoc ubi tradidit Dionys. in ejusdem Epistolæ fine p. 213., Critici mentem vox obscuravit perperam scripta: nam ubi peccasse dicitur Theopompus κατὰ τὰς παραβολὰς, *in comparationibus*, corrigi debet παρεκβολὰς, quod p. 126, 3. dicitur κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπεισαγωγὰς, ubi eadem designantur exempla: e quibus in transcursu redintegrari poterit Theon. Soph. pag. 15. Theopompi Philipp. VIII. narratio ἡ τοῦ σελίνου, *de apio*, nulla fuit; emendandum, ἡ τοῦ Σειληνοῦ, vel περὶ τοῦ Σειληνοῦ, *de Sileno*, qui in Macedonia ferebatur adparuisse. VALCK.

169 3. καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τούτου,] In Scylace p. 108. ed. Gronov. post insulam Plateam, ἐντεῦθεν ἄρχεται τὸ σίλφιον φύεσθαι γύης: ubi Gronovius, *quid velit postrema vox, nec exprimit Vossius, nec ipse assequor, pro qua repono γνήσιον.*

Nonne φύεσθαι γύαις, aut γυίαις, *in arvis*, lenius et propius? Multa de silphio Salmas. in Solin. p. 262., et ex Scylace φύεσθαι γῆς. WESS. De silphio agit Larchero citatus Belleius, in *Mémoires de l'Academie des Belles Lettres Hist.* t. XXXVI. p. 18. Nos proferemus epistolam Bentleii Laurentio datam, qui eam operi suo, cui titulus *A new system of agriculture* etc. *by John Laurence.* etc. *London.* 1726. fol., inseruit. Laurentius igitur dicti operis p. 384.: " Σίλφιον, " so called by the Greeks; and by the Latins *Silphium*, " *Laser*, and *Laserpitium*, and by the English *Asa* or *Assa* " *fœtida*, is an extracted juice from the roots of a Persian " plant like a carrot growing wild in the mountains, and by " the heat of the sun and time reduced to the consistency " of a gummy substance, and so brought over to us out of " Persia, and chiefly from Gamroon by our East India mer- " chants. Its smell (as will appear more hereafter) is very " offensive; especially at or soon after its first gathering, " and to those who are not used to it: but when it comes " to be mellowed by age and used discreetly in small and " due quantities, learned palates have only judged it to " have an high *resinous* smell and taste, and to afford a " grateful flavour, agreeable to what Theophrastus saith of " the plant and country, that it doth afford ὀπὸν πολὺν καὶ " εὔοσμον[e], *abundance of juice, and that well perfumed.*

" It is true, Aristophanes[f] in one or two places mentions " it as a thing *inamœni odoris*, but that must be either that " he had seen none in his time, but what was extracted " from the stalk or leaves, the worst and most corrupt sort; " or else, that as a comedian he speaks of its unsavoury ef- " fects, and gives it the same character that he would have " done *garlick* or *rocombole*.

" I was always of opinion that our *asa*, when we have it " genuine, is the same with the ancient *silphium* so much " cried up for its rare virtues and excellent qualities by the " ancients: but because I had a mind to support my pri- " vate opinion by a better authority than my own, I wrote

[e] Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 3. [f] Aristoph. Equit. pp. 239. 240.

" the following letter to Dr. Bentley, desiring he would " please to give me his sentiments of this matter, which he " was pleased to do (as the reader will see) in a very oblig- " ing manner.

" Reverend Sir,

" I HAVE made bold to order my son to wait upon you " with this; because, though I am a stranger to you, your " character makes you an encourager of learning in all its " parts. I have already published something about garden- " ing, which the world has kindly received; and being now " about to publish a new system of vegetables, I am at a " loss to come at any certainty about the famous *silphium* " of the ancients; that is to say, whether we have or know " any thing of it at this day, and in what part of the world " it grows. Mr. Evelyn has conjectured that our *assa fœti-* " *da* (when we have it not adulterated) is the true *silphi-* " *um:* and I am much inclined to be of his mind; because " all our books writing about drugs agree that it is the " juice of the *laser* plant, the old Latin name of *silphium*, " and the aforesaid author thinks that the odoriferous *ben-* " *zoin* is nothing else but the extract of the leaves and " stalks of the *laserpitium*. What I now desire to know of " you, sir, is, whether in your great reading and compre- " hensive learning you have met with any thing either to " confirm or to contradict this notion.

" I need not say to you how full Pliny is in his descrip- " tion and commendation of this noble plant, recommend- " ing it both for the table and medicinally used; giving " also rules by which the genuine might be known from the " adulterated. Aristophanes more than once mentions it, " and speaks of the Βάττου σίλφιον as a thing of the highest " value; nay even his comical description of the effects " thereof in his Ἱππεῖς may serve to shew us something of " its nature and use. Athenæus also speaks of it as one of " the greatest delicacies in condiments: and all the old phy- " sicians mention it with respect; viz. Dioscorides, Hippo-

" crates and Galen. From this last it is recommended by " Sanctorius under the name of *succus Cyrenaicus*, which " Quinsey his commentator (ignorant of the plant) could " not understand. You know Herodotus mentions a sort " of weasel, that is supposed to breed and lie under this " plant; accordingly we have the figure of it in a medal of " Battus at this day. I should be glad to know your sen-" timents, and whether it will help us to discover its nature " and properties.

" I have not yet been able to learn from whence our *asa* " comes; but as it is, it gives a noble flavour discreetly used " in sauces. I should not think it impossible, if the true " *silphium* plant could be found, but we might bring it over " with care, and naturalize it with us, as we do most other " the tenderest exotics, and then we might be sure to have " genuine what the ancients so highly extol. For I con-" fess my zeal in this matter carries me to think no pains or " care can be too much to compass what was always ac-" counted superlatively excellent to a proverb. You will " be so good as to pardon this freedom, and to believe that " whatsoever you shall think fit to communicate to me about " this matter, shall be made use of with all honour and fi-" delity, by,

" Sir,

" Your most obedient humble servant,

To Dr. Bentley, Nov. 1724. " J. LAURENCE.

" To which the learned Dr. was pleased in a little time " to send me the following kind and obliging answer.

" Reverend Sir,

" THAT the modern *assa*, corrupted from *laser*, λασά-" ριον, is the ancient *silphium* I have been long convinced; " but our merchants import commonly the worst rotten " stuff, which has deservedly given it the epithet of *fœtida*. " I once met with a quantity so good, that I convinced Dr. " Mead and other physicians that it was genuine *silphium:*

" besides all other marks to which it answered, I appealed " to that decisive one in Pliny. *Probatio sinceri prima in* " *colore modice rufo* (Dioscorides ὑπερύθρῳ) *et cum frangitur* " *candido intus.* I carried a piece to Dr. Mead's, &c. and " shewed them first, that the outside was pink colour, ὑπερύ-" θρῳ, then with a knife I cut a thin slice off and it was " white, and that new white surface in two hours time " turned pink again; and so it would do *toties quoties.* This " convinced every one; for what other drug will turn colour " so upon breaking or cutting?

" The African *silphium* was lost before Pliny's time, and " he relates the cause of it. What was in use in his time " came all from Parthia or Media, and was the very same " with that of Africk, and sometimes (as Strabo saith) was " better than that. The reason of it is, that it was a manu-" facture, the juice being mixed with fine meal, to give it a " consistence, and to keep it from sticking like tar or cor-" rupting. So no wonder the Cyrenean generally excelled; " because they had better markets to vend it in, which en-" couraged them to be cleanly about it.

" It doth not appear that the creature you call a weasel " fed upon the plant of *silphium:* Herodotus's words γαλαῖ " ἐν τῷ σιλφίῳ γινόμεναι do not warrant that. Herodotus (if " you compare chap. 192. with chap. 169.) calls σίλφιον not " the *plant,* but the *country* where *silphium* grew; which " according to Theophrastus and Pliny was four thousand " *stadia,* i. e. five hundred miles square. In that country " therefore this weasel was frequently; not that she eat the " plant. Rather than suffer that, the Cyreneans would " have used them as the Britains formerly did wolves. Be-" sides, one of these weasels was brought alive from Africk " to London within this five years; and yet no account " informs us, that ever *silphium* grew in Africk since the " time of Pliny.

" All the *asa* now used in Europe is brought by the East " India companies, and they have it in the Indies from Per-" sia. It now grows where it always did, in the barren de-" solate mountains of Persia, called by the writers of Alex-

" ander's expedition *Caucasus* or *Paropamisus*. This you " will see in Strabo and Arrian. If you can get a book " published about ten years ago by one Kempfer a Ger- " man, that practised physic in all the Orient for several " years, you will see a particular chapter about *asa*. He " went from Ispahan on purpose to see the country pea- " sants fetch their harvest of *silphium* out of those moun- " tains. He gives you a picture of the whole plant, root, " stalk, and leaves; and it agrees with the Greek account of " the Cyrenean *silphium;* except such small differences as " may be allowed between a man that saw it himself, and " Theophrastus and Dioscorides, &c. who never had seen it. " The root is like in bulk to a large carrot root: they cut " the top of it with a knife, hollowing it toward the centre; " the next morning the ὀπὸς *silphium* is oozed out like a " cream; this is scraped off and put into a pot: then they " cut the root again the thickness of a crown lower, and the " next morning fresh cream is produced. This is repeated " three or four times, and so the root is left, and perishes.

" Now they gather nothing but the juice, the ὀπός: anciently " they used stalks and roots, exhausted of the ὀπὸς, pounded " or grated, as we now do sugar or pepper. The Persians " as well as Africans used this, time out of mind. You may " see in Polyænus lib. 4. that Alexander, after he had sub- " dued Persia, found in the registers a list of the daily " stated allowance for dinner and supper for the Persian " king's palace; amongst which are ὀποῦ σιλφίου δύο μναῖ, σιλ- " φίου τάλαντον σταθμὸν, two pounds of the juice of *silphium*, " of the dried stalks and roots, above an hundred pound " weight. The poor Athenians in Aristophanes's time seem " to have had no better than καυλὸς, the *stalk*, which was " the worst and cheapest.

" *Benzoin* is not (as supposed) an extract of *silphium*, but " from a quite different plant; as you may see in Jacobus " Bontius *de Medicina Indorum*, who saw both plants. I " have seen several instances where the *asa* (when perfectly " good to Pliny's proof) has done as great things in medi- " cine, as ever the ancients mention: in sauce it daily grows

"more into use among the quality. I am afraid your wish "of transplanting it hither will have no effect; for all ac- "counts, old and new, declare it uncapable of removing, or "of culture; yet query in *Hortus Malabaricus*, if the Dutch "gardeners have cultivated it. I am with all respect,

"Your's,

"R. BENTLEY."

171 1. κατ' Εὐεσπερίδας] Promiscue, Ἑσπερίδες et Εὐεσπερίδες, cives Ἑσπερῖται et Εὐεσπερῖται: quod in promtu magno viro non fuit, Strabonis XIV. p. 957. D=647. B. καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι reformanti ἐν τοῖς ἑσπερίταις Ἴβηρσι. Amnis enim Lethæus, quo de geographus, correctionem non postulat, siquidem similis tituli fluvius apud Libyæ Hesperitas. Iterum Strabo XVII. p. 1193. C=836. D. ἔστι δὲ καὶ λιμὴν Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς ἐμβάλλει Λάθων, seu, uti aliis, Λήθων. WESS.

172 1. Νασαμῶνες] Horum jam facta mentio lib. II. c. 32. Confer vero paullo post, cap. 182. hujus libri, ubi et de loco cui Augila nomen. SCHWEIG.

2. τοὺς δὲ ἀττελέβους etc.] Credo ob oculos hæc Arriano fuisse de piscium apud Indos captura, Indic. c. 29. p. 344. ὑπὸ ἡλίῳ αὐαίνοντες, εὖτ' ἂν ἀφαυανθῶσιν, καταλοῦντες: ubi mira Gronovii in participio isto fluctuatio. WESS.

3. ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται] Quæ posui verba sunt quidem Herodoti; sed nunquam mihi persuadere potui, hoc illa loco fuisse ab auctore collocata; quodque adeo visum fuit probabilius, aliis etiam reddere nitar verisimile. Duæ sunt res sanequam diversissimæ, tametsi de iisdem dici possint, ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιέεσθαι, et ἐμφανέως, vel κτηνηδὸν, μίσγεσθαι. Utrumque facere sueverant secundum Herodotum Ausenses in Libya, cap. 180., μίξιν ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιέονται, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι: quod ibi addit de liberis, habet et Mela I. 8, 50. Alterum in Scythia molles probarunt Agathyrsi, IV. 104., ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιεῦνται, hac addita ratione, ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ, οἰκήϊοι ἐόντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτε ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους: quæ a Platonica hæresi non abludunt;

ut non injuria Strabo dixerit τὰς γυναῖκας Πλατωνικῶς ἔχοντας κοινὰς καὶ τὰ τέκνα, VII. p. 461. A=300. D. Gindanes Africanos promiscuos etiam probasse concubitus liquet ex Herod. IV. 176. Jam vero verba, ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται, bis apud Nostrum de aliis posita, hinc arbitror aliena, atque a sciolo priorum memore primum in margine scripta, postea, ut fit, in contextum recepta. Primo ne Valla quidem ista legisse videtur in suo codice; deinde quæro quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται· — μίσγονται? Præterea, si dederat ista, cur tandem tanquam rem miram prodidit memoriæ, novam nuptam prima nocte διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν δαιτυμόνων μισγομένων? quale Diodorus etiam Sic. institutum in insulis obtinuisse narrat Balearibus, V. 18. Neque Mela legit, quæ rejicienda censeo; dum sic vertit Herodotea I. 8, 55., *Feminis eorum solemne est nocte qua nubunt omnium stupro patere;—et tum cum plurimis concubuisse, maximum decus; in reliquum pudicitia insignis est.* Evincit illud tandem, meo saltem arbitratu, comparatio moris Massagetarum. Istis autem rejectis, apte sibi respondent Herodotea: Γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ καὶ Μασσαγέται ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται μίσγονται. Liquet, opinor, non quod cum multis habuerint commune Massagetæ, sed horum peculiarem quandam respici consuetudinem: quænam autem illa? Herod. I. 216. ait: Μασσαγέτης ἀνὴρ, τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης, μίσγεται ἀδεῶς: similiter Nasamones. Supra dixerat I. 203. μίξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατάπερ τοῖσι προβάτοισι. Vide Zenobii Prov. p. 122, 17. VALCK.

Zenobius l. c. (nempe Proverb. Cent. V. 25.) nil aliud, quod huc utcunque spectet habet, nisi quod de Massagetis ait, ἐν ταῖς ὁδοῖς πλησιάζουσι. Verba ista, ἐπίκοινον—ποιεῦνται, quæ cum Valckenario aliena ab hoc loco judicaverat Reizius, prorsusque Borheck abjecit, eadem eodem hoc loco minutissima differentia libri omnes agnoscunt: pariterque Eustath. ad Dionys. vs. 209. de Nasamonibus loquens, ἄλλοι δὲ καὶ πολυγυναῖκας τούτους ἱστοροῦσι, καὶ τὴν μίξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους ἐπίκοινον: quæ ex Herodoto desumta esse, liquido adparet

ex eis quæ continuo deinde de divinatione ex somniis adjecta sunt. Et, cur ea verba ne Vallam quidem videri suo in codice legisse dixerit vir doctus, nihil caussæ erat. Legerat eadem Valla, hisque Latinis interpretatus erat, *et cum eis in propatulo coëunt;* quam in sententiam Coray apud Larcherum, ῥῆσιν istam servans, pro ἐποίκοινον censet ἐπὶ κοινοῦ legendum, quod idem valeat ac ἐμφανῶς, I. 203. et III. 101. Sed ne hac quidem ut novatione utamur ulla necessitas urget: nec enim video quid prohibeat quo minus constantem librorum scripturam teneamus, et ἐπίκοινον μίξιν, ut IV. 104. et 180. de *promiscuo coitu* intelligamus: qua item notione I. 216. de Massagetis ait, ταύτῃσι (ταῖς γυναιξὶ) ἐπίκοινα χρέωνται: nempe ἐπίκοινα adverbialiter, pro ἐπικοίνως: *mulieribus in commune utuntur, promiscue coëunt.* Et sicut hic mos apud Massagetas non impedit, quo minus (ut ibidem refert Noster) *uxorem quisque ducat:* sic non secum pugnant quæ hîc de Nasamonibus traduntur. Quærit Valckenarius, quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται· —μίσγονται? At perapte ista nexa sunt, ἐπίκοινον—μίξιν ποιεῦνται τρόπῳ παραπλησίῳ, τῷ καὶ Μασσαγέται μίσγονται, ἐπεὰν etc. Videtur virum doctissimum turbasse distinctio paullo fortior post verbum ποιεῦνται interposita: quæ si cui incommoda videtur, tolli prorsus nullo incommodo poterit, aut simplici commate mutari. Illud quidem negare nolim, si abesset h. l. μίσγονται, neminem id verbum magnopere desideraturum fuisse. SCHWEIG.

3. ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται] Strabo in Arabum consimili ritu ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας ῥάβδον, plura absurditatis pro nostro more plenissima adjungens XVI. p. 1129. D=783. A. De Massagetis ad I. 216. WESS.

6. ἐπικατακοιμέωνται] In illa *incubandi* superstitione ἐγκοιμᾶσθαι, κατακοιμᾶσθαι, et ejusdem originis alia teri, dixi ad Diodori lib. I. 53. Constat quoque Tertullianum de Anima c. 57.[g] ad hæc allusisse. Illa vero *dandæ accipiendæ-*

[g] Cujus verba sunt; *Nasamonas propria oracula apud parentum sepulchra mansitando captare, ut Heraclides scribit, vel Nymphodorus, vel Herodotus.*

que fidei, quæ subsequitur, consuetudo, needum in Africa prorsus eviluit, teste sollertissimo Shaw Itiner. t. I. p. 309. WESS.

173 2. ἐστρατεύοντο ἐπὶ τὸν Νότον] Fabulam enarrans ex Herodoto Gellius Noct. Att. XVI. 11., *Psyllos*, ait, *re aquaria defectos, eam injuriam graviter Austro succensuisse; decretumque fecisse, uti armis sumtis ad Austrum (proinde quasi ad hostem, jure belli res repetitum,) proficiscerentur*, etc. Ista forsan in vulgus vicini sparsere Nasamones, a quibus gens Psyllorum *prope internecione sublata* dicitur Plinio Nat. Hist. VII. c. 2. Herodotus fabulam se tradere formula significat adjecta: λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες: qualibus utitur in fabulosis aut certe rebus dubiæ fidei. Qui lenem non sentiunt historici nostri suavitatem, Herodotum ob ista talia, si lubet, exagitent hujus seculi sophi! Quas *innumerabiles* esse scribit apud *Herodotum fabulas*, [de Legib. I. 1.] ne Cicero quidem vitio vertit historiæ patri, neque severissimus ipsius Thucydidis et Platonis censor Halicarnassensis Dionysius; qui et antiquioribus et Herodoto necesse fuisse docet, quas a singulis sibi gentibus traditas accepissent, fabulosas etiam narrationes tradere memoriæ, atque ita ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τὰς τοπικὰς ἀναγραφάς, t. II. pag. 226, 32. [de Thucyd. c. 7. t. VI. ed. Reisk. p. 823.] VALCK.

3. ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες] Superiora culte, sed liberius, Latine expressit A. Gellius Noct. Att. XVI. 11. Etsi autem Psyllorum natio internecione sublata fuerit, durarunt nonnulli in seriora ævi tempora. Plinius, qui Nasamonibus excidii caussam adsignat: *Genus hominum*, ait, *ex iis qui profugerant, aut, cum pugnatum esset, abfuerant, hodieque remanet in paucis:* Hist. Nat. VII. 1., ubi Harduinus. WESS.

174 1. Γαράμαντες] Eustath. in Dionys. vs. 217., οἱ Γαράμαντες—οὔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνεσθαι οἴδασιν. Gentis illud nomen servandum statuit Salmas. in Solin. p. 384. mihi Pintiani non displicet sententia ad Melam p. 52. VALCK. Scil. Pintianus ad Melæ I. 8. sub fin. statuit, Γαράμαντες hoc cap. ex Melæ codicibus in Γαμ-

φάσαντες esse mutandos, quo distinguatur hic populus ab illis Garamantibus, de quibus infra cap. 183. agitur. Ac sane ita diversa sunt quæ de utroque populo memorat Noster, ut vix credibile sit utrobique de eodem populo agi. Quod si etiam cum Larchero aliisque viris doctis duas ejusdem populi tribus statuas, quarum altera, de qua hic agitur, fixas tranquillasque sedes in oasi quadam habuerit, altera nomas fuerit atque errans; mireris a Scriptore nostro cap. 183. nullo verbo significari, Garamantes illos, de quibus ibi agitur, esse eumdem populum, aut aliam ejusdem populi tribum, aut certe cognominem illius, de quo hîc. Quare quum de Garamantibus cap. 183. ita loquatur, tamquam de populo cujus nullam antea mentionem fecisset; quumque et ex eodem Mela et ex compluribus aliis auctoribus noti sint iidem illi Garamantes, de quibus ibi agitur; sane quam probabile fit, hujus populi, qui hîc memoratur, diversum fuisse ab altero illo nomen. Cum Mela consentit Plinius, eumdem hunc Herodoti locum ob oculos habens quum V. 8, 8. scriberet: *Gamphasantes, nudi* (scil. sine armis; γυμνοὶ, ut Græci dicunt;) *prœliorumque expertes, nulli externo congregantur.* SCHWEIG.

175 1. ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης] Cum Abreschio τοῦ πρὸς ἑσπ. malo ob scriptoris adsuetudinem. WESS. Bene habet τὸ πρὸς ἑσπέρης, nec sollicitari debuit: est abundans ille τὸ articulus, (sive per ellipsin pro κατὰ τὸ positus) centies Nostro frequentatus in hujusmodi formulis, sicut proximis in verbis τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν. conf. c. 191. Genitivus casus ad verbum ἔχεσθαι pertinens, in proximo est, nempe Νασαμώνων: unde hic facile αὐτῶν subintelligitur. λόφους κείρονται, ad verbum, *cristas sibi tondent:* id est, *capillos tondendo* (eo modo qui mox exponitur) *cristas sibi efficiunt.* SCHWEIG.

1. στρουθῶν καταγαίων δορὰς φορέουσι] De Æthiopum armatura, προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δορὰς, VII. 70., ut absonum adeo non sit quod proditur, eoque minus, quoniam Arabes struthophagi ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες avium earum venatui indulgebant, si Straboni, quem Pollux I. 138. spectasse videtur, fides, XVI. p. 1117. c = 772. B. Jam cur Valla hic et cap. 192. *subterraneos stru-*

thiones elegerit, caussam habuit ex Græco nimis presse sumto: Latine qui ita adpellarit, novi neminem. Στρουθοὶ χερσαῖοι, *passeres terrestres*, quomodo præstat, Æliano de Animal. XIV. 13. Alios *bestiæ magis quam avis, licet pennatæ*, ut Tertullianus Veland. Virgin. c. 16., titulos cumulatim doctissimi viri N. Heinsius ad Carm. de Phœnice vs. 145. et Bochartus Hieroz. Part. II. p. 221. congesserunt. WESS.

2. ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων] Λόφου Χαρίτων mentionem Critici deposuerunt ad Pindari Pythion. V. 32. ex Callimachi fragmento [266.]: Ἢ ὑπὲρ αὐσταλέον, sive, ex Ruhnkenii emendatione ἀσταλέων, Χαρίτων λόφον: de quo et Nicæneti Epigrammate in Dissert. Herodotea c. 2. plura. WESS.

176 1. περισφύρια δερμάτων] Aut falsus aut mendosus est Sextus Empiric. Hypotypos. III. 24. p. 177. cum de Ægyptiis, ὅτι αἱ πλείστοις συνοῦσαι, καὶ κόσμον ἔχουσι περισφύριον, σύνθημα τοῦ παρ' αὐταῖς σεμνολογήματος. Nihil tale de ejus nationis feminis. Scribi potest in philosopho παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν Λιβύων, loco Αἰγυπτίων, cum Berglero. At sunt in illa Sexti disputatione alia negligenter posita, ut alias observabitur. WESS.

177 2. ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπὸς etc.] Loti Cyrenææ habitum attigit II. 96., nihil dissentiente Polybio, sicuti animadvertit Athenæus XIV. p. 651. Utrum autem eadem ex loto cibum et vinum Lotophagi confecerint, Is. Vossius ad Scylac. p. 114. ed. Gron. et Bod. a Stapel in Theophrastum Hist. Plant. IV. 4. p. 327. operose disputant. WESS.—Lib. II. 96. *loti arboris* vel *arbusti* mentionem obiter fecerat Herodotus: hîc de *fructu* agitur. De utroque Polybius disseruit, XII. 2. Vide quæ ad eum locum Hermannus, t. VIII. p. 121. disputavit. Conf. Munko Park, *Voyage dans l'Intérieur de l'Afrique* p. 157. seq. ubi et icon arbusti et fructus. Iconem etiam exhibet Desfontaines, in Comment. de Loto Lotophagorum, inter Acta Acad. Scient. Paris. 1788. pag. 443. SCHWEIG. Larcherus citat Shawii Itin. p. 225. 226.

178 1. Μάχλυες] Is. Vossius Nostri Μάχλυας et Nicol. Dama-

sceni Ἰαλχλευεῖς apud Stobæum eosdem incertissima censuit conjectura: probabiliore Holstenius et Berkelius Μάχμες in Stephani Μάζυες hinc instaurant. *Machlyas* non neglexit Plinius Hist. Nat. VII. 1. WESS. Literarum venatores hujus nominis invenient vestigia in Ἰαλχλευεῖς, quorum Λιβύων morem enarrat Nicolaus Damasc. Stobæi p. 292, 50. atque ibi restituent mecum Μάχλυες. Qui Herodoto c. 191. Μάξυες, similiter dicti fuerant in Hecatæi Periegesi: Μάζυες invenit in suo cod. Stephanus Byz. et probabiliter scripserat in ista voce, εἰσὶ δὲ ἕτεροι Μάξυες, καὶ ἕτεροι Μάχλυες, uti corrigit Berkel. pro Μάχμες: facilem errorem fuisse monstrant sæpius a librariis confusa συνέκαμψεν et συνεκάλυψε. VALCK.

2. ἐπὶ ποταμὸν μέγαν] Locum hunc tractans Heeren in *Ideen* etc. t. II. p. 42. seq. suspicatur ex Argonautico quodam poëta exaggeratam esse fluminis magnitudinem. Auget eam etiam Steph. Byz. (voc. Φίλα) in citando hoc Herodoti loco ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν scribens. SCHWEIG.

2. τῇ οὔνομα Φλά.] Quæ in palude Tritonide fuisse dicitur insula Φλὰ, Φίλα dicta videtur in cod. Steph. ut illa nobilior inter Ægyptum et Æthiopiam sita: prostant hinc descripta verba quædam apud Steph. ubi pro ἐκδιδόντος scribi debuerat ἐκδιδοῖ οὗτος. VALCK.—Dubium est, an Φίλα Stephan. Byz. hic invenerit olim. Excitat Nostri verba illa in voce, nomen Φίλα non adjungens[h]. Utcunque fuit, extremæ Ægypti Φίλα, sive Φίλαι potius apud Diodorum I. 25. longissime a Tritonide absunt palude. Sequentia, Λακεδαιμονίοισί φασι λόγιον εἶναι, a Valla male reddita, Leopardus Emend. VII. 16. explanavit. WESS.—Bene H. Stephan. in ora: *Aiunt editum esse Lacedæmoniis oraculum de deducenda in hanc insulam colonia.* SCHWEIG.

3. ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι] Consideranda docti homines viderunt, tanquam θεσπίσαντα ἐπὶ τῷ τρ. *super* sive *ex eo tripode vaticinantem.* Non discrepat ex Oraculo in Eusebii Præp. V. 12. καὶ ἀγάλματι πολλὸν Κείνῳ ἐπευχόμενος. De tripode isto multa ex his Herodoti in Alex. Lycophron. 887.,

[h] Postrema ab Epitomatore forsan omissa. SCHWEIG.

tum Pindarus, [Od. Pyth. IV.] Apollonius Rh. [IV. 1548. seqq.] non usque quaque concordes, et Diodorus IV. 56. WESS.

180 7. τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος] In Platonis Tim. p. 24. B. Ægyptius sacerdos genti suæ præ omnibus Asiaticis ἀσπίδων καὶ δοράτων usum et originem vindicat; mirifica de illis Porphyrio et Jamblicho nugantibus apud Proclum in Comment. pag. 48. Fabulam de Minervæ natalibus spectavit Pausanias I. 14. Kuhnio monitore. Adde Æschyl. Eumen. 292. WESS.

8. Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα] Libycam attigit fabulam Pausan. in Att. p. 36., qua perhibebant illi Minervam Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ τῷ Ποσειδῶνι ὀφθαλμούς. Habet ista partim et quæ sequuntur ex Herodoto Eustath. in Dionys. 267., λέγει δὲ καὶ,—ὅτι μεμφθεῖσά (τι) ἡ Ἀθηνᾶ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα (τουτέστι θετὴ θυγάτηρ ἐγένετο,) τῷ Διΐ. *Adoptare sibi filium*, υἱὸν τινὰ ποιήσασθαι, frequens apud Oratores; θυγατέρα ποιήσασθαι qui præter Herodotum dixerit neminem novi, nisi Isæum p. 84, 12. et p. 88, 15. Junonem permovit adulter υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλέα: ridiculum commemorat Diodor. Siculus ritum, quo hoc in cœlo fingeretur peractum, IV. 39. VALCK.

9. Μίξιν δὲ ἐπίκοινον] Vide ad c. 172. not. Mox τρίτου μηνὸς cum superioribus interpretibus pro διὰ τρίτου μηνὸς accepi: de reliqua orationis structura conf. mox c. 181. et III. 108. IV. 53. SCHWEIG.

181 1. Οὗτοι μὲν οἱ—εἰρέαται] Sic c. 196. οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι. WESS. Sequentia usque ad c. 185, collatis recentiorum itineratorum observatis illustrat Heeren *Ideen etc.* t. II. p. 226. SCHWEIG.

2. ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ ἁλὸς ὕδωρ] Convenit Callistrati Ecphras. Stat. c. 14. ὡς καὶ ἀνακοντίζειν θαλασσίους αὔρας, et quæ Eustath. in Hom. p. 995, 30=990, 45. Hinc vero et post deinde iteratis H. Stephani Thes. t. I. p. 365. et Palmerii Exercit. p. 793. arguitur lapsus, confidentius asseverantium, vocem ἅλς, ἁλὸς, de *sale* non usurpari, sed semper de *mari*. Alia omnia docte Alberti Observat. in Matth.

c. V. 13. De *salis* autem *ubere per Libyæ hos tractus copia,* et caussa fertilitatis, prudenter accuratissimus Shaw Itiner. t. I. p. 296. WESS.

4. ὥς καὶ πρότ. εἴρηταί μοι] Dixit lib. II. 54. et de Jove κριοπροσώπῳ, qui Athanasio κριοκέφαλος Ἄμμων Orat. ad Gent. t. I. p. 9. cap. 42. ejusdem libri. WESS.

5. ὕδωρ κρηναῖον ἐὸν etc.] Ex illis qui de mirabili hoc solis apud Ammonios fonte egerunt, Herodotea mihi videntur vestigia sequuti Arrianus Ἀναβ. Ἀλ. III. 4. Curtius IV. 7. et Mela I. 8. Unius Curtii ponam verba: *Fontem aquam Solis vocant: sub lucis ortum tepida manat; medio die, quum vehementissimus est calor, frigida eadem fluit;* (contra τὸ ὕδωρ μεσημβρίας γίνεσθαι θερμὸν tradiderat Aristoteles, testibus Sotione π. Ὑδ. Παραδ. p. 125. et Antigono Caryst. c. 159.) *inclinato in vesperam calescit, media nocte fervide exæstuat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrescit; donec sub ipsum diei ortum adsueto tepore languescat.* Singula cum Herodoteis comparari poterunt. VALCK.—Conf. quæ ad Antigonum a Beckmanno adnotata sunt. SCHWEIG.

Ib. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης] Sic III. 104. ἀποκλινομένης δὲ τῆς μεσαμβρίης: *sole a meridie devexo.* Vulgo sol *in vesperam inclinatus* κλίνειν dicebatur: vide Lucæ Ev. IX. 12. et Wetsten. VALCK.

Ib. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν] De miraculo hujus fontis Diodorus etiam XVII. 50. et isthic advocati. WESS. Similem quodammodo fontem eisdem in locis Brownium et Hornemannum vidisse refert Heeren l. c. p. 239. SCHWEIG.

183 1. τριήκοντα ἡμερῶν] De illo itineris spatio consuli Heeren potest l. c. p. 255. seqq. SCHWEIG.

2. οἱ ὀπισθονόμοι βόες] Boves ὀπισθονόμους hinc Aristoteles, Mela, Plinius, Ælianus mutuati sunt; quos Casaubonus contra Athenæum V. p. 221. E. antestatur. Id addo, Plinium V. 4. Hist. Nat. *Garamantas ab Augilis dierum* XII. *itinere* separare; qui διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ distabant tantum. Adjuvandus ergo optimus scriptor. WESS.

4. τρίψιν] Τρίψιν *duritiem* Valla, qua notione τρίψιν ignoro: *attritum frictionem*que indicare certum est: παρὰ τὴν τρί-

ψιν, *inter fricandum*, in Polyæni VI. 1, 7. WESS. *Duritiem* cum Schneidero tenendum putavi, *firmitatem* intelligens, attritui frictionique diutissime resistentem. SCHWEIG.

184 1. Ἄτλαντες, οἳ ἀνώνυμοι etc.] Parum videtur credibile, hos nominibus propriis carentes Africanos eodem universos designatos fuisse nomine quo decem ab his dierum itinere remoti, de monte nobilissimo Ἄτλαντες dicti; quantumvis quæ diversa veluti de diversis gentibus tradidit Herodotus ad unos Atlantes retulerit Mela I. c. 8, 39. *Atlantes solem exsecrantur et dum oritur et dum occidit, ut ipsis agrisque pestiferum; nomina singuli non habent; non vescuntur animalibus; neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus visere datur.* Melam sequuntur alii. Mihi quidem verisimillima Salmasii videtur sententia, in Solin. pag. 410. *vetustissimum mendum in Herodoto hæsisse* judicantis; corrigendumque Ἄτραντες, atque hos esse, qui Ἀτάραντες Rhiano dicuntur, et perperam Ἀφάραντες apud Stobæum. In eadem opinione videtur Is. fuisse Vossius; nam Atlantes hos ad Melam vocat *Atarantes.* Vide jam mihi quæso quam parum ab Ἄτλαντες distent Ἀτάλαντες et Ἀτάραντες: postremum, opinor, mecum genuinum judicabis munitum auctoritate Rhiani. Eustathius in Dionys. 66. Ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἄτλαντας. Ῥιανὸς δὲ, ὥς φησιν, Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους: hinc Stephanum Byz. emendandum vidit Holsten. Ad mentem Herodoti Rhianus Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ' ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ etc. Nam *Atlantes* Herodoti λέγονται οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, οὔτε ἐνύπνια ὁρᾷν. *Atarantes*, ut opinor, ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων, et τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται. De his Nicolaus Damasc. Stobæi p. 293. Ἀφάραντες (lege Ἀτάραντες)[1] Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσιν, ἡλίῳ δὲ ἀνίσχοντι λοιδοροῦνται, ὡς πολλὰ κακὰ φήναντι. Horum prius attigit et Eustath. in Od. θ'. p. 1609=327, 41. sequutus nobis etiam vulgatam in Herodoto scriptionem, οὐδεὶς, ait, τῶν ἐκεῖ κυρίου ἐκληρονόμει ὀνόματος. Alterum de *malis precibus verbisque impiis in solem jactis*, gente non nominata, prodiderunt præterea Strabo XVII. p. 1178. A=822. et Di-

[1] Sive Ἀθάραντες. SCHWEIG.

odor. III. p. 179. f. Utriusque verba quædam cum Herodoteis operose compararunt Salmas. et Is. Vossius. VALCK.

6. ἐπὶ τούτου τοῦ οὔρεος] Hujus montis accolæ si de monte suam traxerunt adpellationem, oportet ante memorati, atque ab his itinere decem dierum discreti, alio fuerint Herodoto nomine designati, cujus ut plerorumque Libycorum rationem ignoraverit. Ab his *Atlantibus,* qui neque animalibus vescebantur, neque *insomnia visebant, qualia reliqui mortales,* diversi fuerunt, si fuerunt uspiam, quos Ἀτλαντείους nobis humanissimos memorat et fortunatissimos Diodorus Sic. III. 54. VALCK.

185 2. ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον] Codicum ἐν δὲ videtur ex II. 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι adfirmari; discrepat tamen, ut attendenti patebit. WESS.

3. τὰ δὲ οἰκία τούτοισι etc.] *Domos ex sale structas* (ἁλίνας οἰκίας) Gerrhæorum Strabo memorat lib. XVI. p. 1110. c= 766. B. WESS.

186 2. ἅπτεσθαι] Ionicum et rarius πατέεσθαι, Lamberto Bos probatum Obs. Crit. p. 40. Si plerique tamen codices Mediceo concinunt et Vallæ, ἅπτεσθαι non temere rejicerem: de re eadem ponitur II. c. 18. μὴ ἔργεσθαι, id est ἅπτεσθαι, sive γεύσασθαι, πάσασθαι, πατέεσθαι. Adhibetur apud alios interdum ἅπτεσθαι *gustandi* significatu, et apud Herod. II. 32. ἅπτεσθαι τοῦ ἐπεόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ. VALCK. Debueram ad II. 66. monuisse Valckenærium in Adnot. Crit. Nov. Fœd. p. 342. ibi leg. malle, κτείναντες μέντοι οὔτι ἀτέονται, felium fœtus *qui occiderunt, nullum tamen illinc damnum patiuntur.*

187 2. Οἴσπῃ] Hier. Mercurialis Var. Lect. II. 2. *stercus ovillum,* διαχώρημα, ex Erotiano interpretatur: Steph. Monachius ad Barnabæ Epist. p. 727. *sordes ovium crassas et pingues,* fortasse præter rem. Οἴσπη, *lana succida,* (sive ἔριον τὸ ἀπὸ τῆς ὄϊος ξὺν τοῖς λύμασι, in Aretæo Cappadoc. II. 5. de Morb. Diuturn.) ignis ob sordes concretas satis est patiens. Melius Monachius, et prior eo Scaliger Emend. Temp. VII. p. 682. durare apud Æthiopas Christianos, Muhamedanos, paganosque similem ad destillationes vitandas ustionis consuetudinem, ab aliis in superstitionem versam, docuerunt. WESS.

3. *πάντων ὑγιηρότατοι*] Aliam dat et magis probabilem rationem II. 78. cur sint Ægyptii *μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων.* Istam vocis formam ne hic quidem spernerem a codd. oblatam. Proverbium erat Græcis in usu, *Κρότωνος ὑγιέστερος*, cujus originem pandunt Strabo VI. p. 414. A=269. et Schol. in Aristoph. Eq. vs. 1089. VALCK.

188 1. *ὑπὲρ τὸν δόμον*] Postremum sincerum non puto. VALCK. —Suspicio Reiskii, *ὑπὲρ τὸν ὦμον super humerum*, uti in Virgilii Pharmaceutria, *Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti, Transque caput jace, ne respexeris:* aut *ὑπὲρ τὸν βωμὸν super aram.* Alia Pavii, *ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτῶν, avertunt cervicem suam*, quale quidpiam in sacris olim piacularibus. Neutra ad palatum, quippe meri arbitrii, et Afris morem obtrudens, cujus an calluerint notitiam, ostendendum in primis fuerat. WESS.

189 3. *αἰγέας*] Illud vestimenti genus Afris omnibus unicum olim et familiare: *ἐν αἰγείοισι δέρμασι κατακείονται, καὶ κρέασι αἰγείοισι χρῶνται· ἐπεὶ οὐκ ἔχουσι οὔτε στρῶμα, οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὅ τι μὴ αἴγειόν ἐστιν· οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες*, notabiliter Hippocrates de Afris, mediterraneam regionem habentibus, de Morb. Sacr. p. 302. WESS.

4. *καὶ ἡ ὀλολυγὴ*] *Sacrum* mulierum *jubilum*, *ὀλολυγμὸν ἱερὸν* Æschyli, doctissimi homines, ad Diodori XVI. 11. laudati, præclare exposuerunt. Nostri ob oculos fuit poëtæ ex Iliad. *ζ'*. 302. *Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.* WESS.

Ib. *τέσσερας ἵππους συζευγνύναι*] A sua fortasse Minerva Neptunine hoc didicerant Libyes, *Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται*, Sophocli Elect. 704. Vid. Steph. Byz. in *Βάρκη*, Harpocr. in *Ἱππία Ἀθηνᾶ*, ibique Valesius, et in Sophocleis *Βαρκαίοις ὄχοις* Hesychius. VALCK.

190 2. *οἰκήματα δὲ σύμπηκτα—περιφορητά.*] Idem tradidit Hellanicus, quem scribit Athen. XI. p. 462. *ἐν Ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν Νομάδων τινὲς—οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκου πεποιημένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν ὅπου ἂν πορεύωνται.* Multa *περὶ ἀνθερίκων*, omissis tamen Herodoteis, notavit Spanhem. in Callim. hymn. Del. 193., aptiora

quædam L. Bos. Obs. Crit. p. 40. Sumsit et ista forsan Milesius Hellanicus ex Herodoto; nam et τὰ Βαρβαρικὰ Νόμιμα Ἑλλανίκου ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμάσου (lege Δαμάστου· Damastes enim intelligitur, Sige natus:) συνῆκται, teste Porphyr. in Eusebii Præp. X. p. 466. VALCK.

191 1. οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι—Μάξυες] Afri Maxyes abs Steph. Byz. in Μάζυες agnoscuntur: et horum quidem οἰκίαι veri nominis *domus* fuerunt; superiorum duntaxat οἰκήματα, *tuguria;* eaque περιφορητὰ, sicubi usus requireret. WESS. Quæ de eorumdem *tonsura* subjiciuntur, conferenda cum cap. 180. SCHWEIG.

4. καὶ ἄρκτοι] *In Africa ursum non gigni* confidenter Plinius H. N. VIII. 36. Sequitur Lipsius Elect. II. 4. *pellem Libystidos ursæ*[k] leoninam interpretatus, similemque in modum alia. Contra Plinium olim venerat Bodinus ad Oppiani Cyneget. II. p. 76. contra vero utrumque, Lipsium et Plinium, operosa ac erudita disputatione Salmasius ad Solin. p. 220. abducto in partes, alia prius arbitrato, G. Jo. Vossio III. Idol. c. 52. Harduinus tamen Plinio suo adstipulatur, errorem de ursis Afris ex conmutatione vocis Λιγυκοὶ in Λιβυστικοὶ late sparsum conjiciens, quæ utique in Herodotum, ἄρκτους sine eo titulo recensentem, non quadrat. Mihi Salmasiana non displicent, stabilita testimonio doctissimi Shaw Itiner. t. I. p. 323. Statim καὶ οἱ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι. *Blemmyis,* verba Plinii Hist. Nat. V. 8. *traduntur capita abesse, ore et oculis pectori affixis,* ad hæc alludentis. WESS.—De his vide quæ ad Plin. sunt ab Harduino notata. Ut *cynocephalos* (simiorum quoddam genus, de quo Diod. Sic. III. 35.) sic et *acephalos*, non ut populum aliquem memorat Herodotus, sed in bestiarum numero refert, et quidem in fabulosarum (ut ipsi videbatur) bestiarum numero, quod his verbis satis significat, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων. SCHWEIG.

4. ἀκατάψευστα] Scinduntur eximii viri Montfauconius et Gronovius in contraria studia hanc ob vocem: illi θηρία ἀκατάψαυστα, *feræ intractabiles;* huic ἀκατάψευστα, *haud ementitæ*, ut olim Valla, *veriores.* Litis arbitrium ad priscos et manu exaratos Herodoti codices venit, quorum in locupleti-

[k] Æneid. V. 37. ubi vide Interpp. SCHWEIG.

bus Italiæ Galliæque bibliothecis decem Montfauconio, totidem Gronovio favent, sicuti Histor. Acad. Inscript. t. VI. p. 264. testificatur. Ita in æquilibrio negotium, quod ubi nostrorum pondus accesserit, prægravabitur. Verum in talibus numerari suffragia, non ponderari, iniqua lex. Ut ἀκατάψαυστα valeant, series urgetur narrationis, fabulosa animalia ex Afrorum fide repetentis. Neque enim tam anilis Scriptorem fuisse credulitatis, ut hujusmodi monstra, *Cynocephalos* et *sine capite homines*, reapse exstitisse sibi persuaserit: cavisse ipsum præstruendo, ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων, *ut quidem illi ab Afris memorantur.* Nusquam quidem, quod Gronovius objecit, ἀκατάψαυστα nunc haberi; succurrere tamen analogiam, in haud paucis solidam et sufficientem, præsertim cum ἀκατάψευστα non exemplis et scriptorum auctoritate, sed parili ratione nitantur. Id non injuria D'Orvillius arripit ad Chariton. lib. III. pag. 241. ἀκατάψαυστα, nisi si εὐκατάψευστα, *de quibus facile quis mentiatur*, præferendum, eligens. Atque hæc viri doctissimi. Equidem pronior in ἀκατάψαυστα olim fui; quam muto sententiam, arbitratus καὶ ἄλλα—ἀκατάψευστα, *et alias feras—nullo mendacio fictas*, clare a præcedentibus segregari. Libyum e fabulis *cynocephalos* et *acephalos*, *quorum in pectore oculi*, dederat. Qui copulantur *viri feminæque feræ*, non item inde: sunt enim et fuerunt olim in Africa, sicuti multæ aliæ *non fictæ*, θηρία ἀκατάψευστα, *bestiæ*, sive, ut alia in re Jamblichus, ἀδιάψευστα, Protrept. p. 137. WESS.

192 1. ὄρυες] Videntur ὄρυες Nostro dici qui aliis ὄρυγες: quo de genere dixi ad Athen. V. p. 200. f. SCHWEIG.

Ib. τῶν τὰ κέρεα τοῖσι Φοίνιξι οἱ πήχεες ποιεῦνται] Ante Salmasium in Solin. p. 157. et Bochartum Hieroz. p. 946. perspecte Conr. Gesnerus, De Quadruped. p. 770. ὄρυγες pro ὄρυες legens, et τῶν καὶ τὰ pro olim vulgato τῶν κατὰ legendum suspicans, sic interpretatus erat hunc locum: *ex quorum cornibus cubiti fiunt instrumentis musicis quæ phœnices vocant.* De instrumento musico cui φοῖνιξ nomen, paullo copiosius quam pag. 636. B., Athenæus disseruit pag. 637. B. quem ad locum et nos in Animadverss. tom. VII. pag. 475. quid sit quod πήχεις in instrumentis musicis

Græci dixerunt, declaravimus. Verborum structura, τῶν τὰ κέρεα — οἱ πήχυες ποιεῦνται, similis est illi VIII. 27. ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων — οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες etc. SCHWEIG.

2. βασσάρια] Hesychius: Βασσαρίς· ἀλώπηξ. Et Βασσάρεια· τὰ ἀλωπέκεια (Βασσάρια debuit, et ἀλωπέκια) οἱ Λίβυες λέγουσι. Suidas: Βάσσαρος, ἀλώπηξ κατὰ Ἡρόδοτον. Etymologus p. 190. extr. Λέγεται Βάσσαρος ἡ ἀλώπηξ ὑπὸ Κυρηναίων. SCHWEIG.

Ib. δίκτυες, καὶ θῶες] *Thoëm* consentiunt fere docti bestiam esse illam, aut ei similem, de canino aut vulpino genere, quæ *chakal* vulgo nominatur. Qua de bestia Aristot. Hist. Anim. IX. 44. Plin. VIII. 34. Arrian. Indic. p. 329. et Belin ad Oppian. Cyneg. III. 338. laudati Schneidero in Lexic. crit. quibus adjici potest Camus in Notis ad Aristot. Hist. Anim. *Dictys* nulli alii scriptori nominatus: nec enim huc facit quod *milvum* apud Lacedæmonios δίκτυν nominatum fuisse Hesychius tradit: quandoquidem non de ave, sed de quadrupede hîc agi, consentaneum est. SCHWEIG.

Ib. τῇσι σαύρῃσι] Conf. ad IV. 183. SCHWEIG.

3. ἔλαφος δὲ etc.] Nihil ab hac assertione abeunt Aristoteles, Antigonus Caryst., Plinius, Ælianus, alii. Falsam aiunt Virgilius, Oppianus, Philostratus, quorum testimoniis Brodæus Miscell. VIII. 13. et Bodinus ad Oppiani lib. II. Cyneget. p. 76. utuntur. Herodoti ævo *cervi et apri Libyæ* si *defuerint*, dicendum erit aliunde in regionem devenisse: nam conspici isthic et venatu intercipi docuit Gatakerus Miscellan. II. 8., et Shaw Itin. t. I. p. 323. WESS.

4. δίποδες καλέονται] Satis erit, si Bochartum Hieroz. p. 1010. et Schultensium ad Salomonis Proverb. c. XXX. 26. δίποδας hos *mures* uberrime magnaque eruditione ex Græcorum et Arabum copiis illustrasse dixero. Mures ζεγέριες, Hesychio ζεγερίαι, explicantur βουνοὶ, *colles:* an quod in collibus cubilia posuerint? Quæ quidem inpeditior foret vocabuli expositio. Bochartus Colon. Phœnic. II. 3. βουνῖνοι refingit, formatum ex βουνιόν: eam enim herbam esse, quæ Punice *zigar:* inde ζεγέριες, sive βουνίνους, hos mures, quod plantæ ejus esu aut umbra delectentur, dictos; eleganter,

modo vere. WESS.—Conf. Beckmann. ad Aristot. Mirab. Auscult. cap. 27. De *mure dipode*, indigenis Ierbôa dicto, conf. Shaw, *Voyage* t. I. p. 321. seq. et Bruce, *Voyage aux Sources du Nil*, t. V. p. 146. seqq. laudatos Larchero in Adnot. ad h. l. SCHWEIG.

Ib. ἔστι μὲν Λιβυκὸν] Si Libystina Ζεγέριες est adpellatio, quomodo tandem in barbaræ vocis vi reddenda illa βουνῶν uteretur? quod Noster vocabulum veluti proprium tribuit Cyrenæis IV. c. 199. De his diversis murium generibus agentes Aristot. Theophrast. Ælian. nihil juvant ad hæc illuminanda. Βουνῖνοι venit in mentem Bocharto Geogr. S. II. II. cap. 3. et Hieroz. I. III. c. 33. Βουνιάδες etiam dici potuerunt ob quamdam cum *napis* similitudinem. VALCK.

5. τῇσι Ταρτησίῃσι] Docte de his *mustelis* Perizonius ad Ælian. Var. XIV. 4. Animalculum, quod cum his contenditur, numi Cyrenæorum *sub silphio* ostentant in Haymii Thes. Britan. t. II. p. 124. ubi ejusdem accuratior ex Africa pictura. Id nollem, idem a doctissimo viro censeri ac μῦν δίποδα, quippe, ut superiora postulant, alium. Vidit descripsitque in paucis discrepans animal, quod hic adcommodatius, sollertissimus Shaw Itin. t. I. p. 321. WESS. *Dipodi* nomen est a brevissimis pedibus anterioribus. SCHWEIG.

194 1. δημιουργοὺς] Qui conficiendi mellis (cujus in bellariis apud veteres maximus usus) artem exercebant, hi, ut h. l. δημιουργοὶ ἄνδρες, sic et VII. 31. ἄνδρες δημιοεργοὶ vocantur: unde colligi par est, non ita male, ut Casaubono visum erat, apud Athenæum IV. 172. A. legi, τοὺς τὰ πέμματα, προσέτι δὲ τοὺς ποιοῦντας τοὺς πλακοῦντας (*eos qui bellaria conficiebant*) οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν: ubi τὰς—ποιούσας scriptum oportuisse doctissimus animadversor censuit. SCHWEIG.

195 2. Ad *lacum, unde Afræ virgines aurum egerebant*, Achilles Tat. Amor. lib. I. p. 97. in paucis dissentiens, digitum intendit. WESS.

4. ἐπ' ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες] Zacynthii lacus miraculum attigerunt Antigonus Caryst. c. 169. et Vitruvius VIII. 3. Βυρσίνην et βυρσίνῃ qui instaurant, [ut Reiskius,] præter scriptionis vicinitatem, quo nitantur haud perspicio:

dubium mihi quoque, an unquam *βυρσίνη* sola *amphora* sit *coriacea*. WESS. Percommode sane *μυρσίνη* *myrti ramus* potuerit intelligi. Ex Agragantino in Sicilia fonte liquidum bitumen incolæ arundinum paniculis, citissime sic adhærescens, colligunt, Plinio teste, XXXV. xv. 51. quo loco etiam *Zacynthium liquidum bitumen* laudatur. SCHWEIG. Legatur in primis Hawkins *On the Tar Springs of Zante* in Walpolii *Travels in various Countries of the East* p. 1.

Ib. *τῆς Πιερικῆς πίσσης*] Asia olim, Plinio auctore Hist. Nat. XIV. 21., *picem Idæam* maxime probabat, *Græcia Piericam*. WESS.

196 1. seqq. *ἐπεὰν—ἐξέλωνται τὰ φορτία* etc.] Merces navibus exemtas deponere dicuntur *παρὰ τὴν κυματωγὴν*, *in litoris crepidine*, prout in Luciani Timone §. 56. dedit T. Faber. Sophoclis Œdip. in Col. 1237. *ἀκτὰ κυματοπλὴξ*, aliis *κύματος ἀγὴ* et Apollon. Rhodio I. 554., aliquoties etiam Herodoto dicitur *κυματωγή*. Vide Wess. Diss. Herod. p. 207. Rarius illud Archilochi apud Etymol. p. 47, 22. *Ἀκὴ, ἡ ὀξύτης· οὕτως Ὦρος·* (præbet ista cod. mstus.) *Ἀρχίλοχος, Ἵστη κατ' ἠκὴν κύματος κυανέου*: vitiatus senarius attento mendæ moveret suspicionem; corrigatur *Ἵστη κατ' ἤκην κύματός τε κἀνέμου*, ex p. 424, 18. Enarrans Herodotea Eustath. in Dionys. 752. *αἰγιαλὸν* habet, et, *τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν*: ubi rectius ex Herod. posuisset *ἐξελόμενοι*: in talibus enim apud veteres *ἐξελέσθαι* vel *ἐξαιρεῖσθαι* adhibetur; nunquam, opinor, *ἐξελεῖν*. Qualia de his Africanis absque linguæ usu propositarum rerum pretia æstimantibus Herodotus, de Seribus sæpius in eam rem citati tradiderunt, Plinius, Solinus, et Ammianus Marcell. ex Uranii forsan Arabicis petita; ex quibus Stephano *Σῆρες* esse dicuntur *ἔθνος Ἰνδικὸν ἀπροσμιγὲς ἀνθρώποις*. Cum Herodoteis componi poterunt Eustathio l. c. narrata de Seribus: *τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν, εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν· ἐφ' οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ, εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μή γε, τὰ ἴδια*. VALCK. Nondum exolevisse permutandarum hanc mercium in interiore Africa Nigritas inter et Mauros consuetudinem, luculentus testis Shaw Itin. t. I.

p. 393. Valuit eadem, valetque in pluribus utriusque Indiæ nationibus apud amplissimum Orig. Legum, Art. et Scientiar. scriptorem t. I. lib. IV. c. I. p. 265. WESS.

197 1. καὶ τουτέων οἱ πολλοὶ—ἐφρόντιζον οὐδέν. Sic filum narrationis cum superioribus, unde digressus erat, paullatim rursus nectere instituit. conf. cap. 167. extr. SCHWEIG.

2. τέσσερα ἔθνεα] Quatuor gentes, in quas Africa fuerit Agathoclis ætate divisa, commemorat Diodor. Sic. XX. 55. Eidem lib. III. c. 49. quatuor αὐτοχθόνων genera tantum recensentur, Νασαμῶνες, Αὐχίσαι, Μαρμαρίδαι, Μάκαι: ceteros iisdem, Marmaridas diversis adpellationibus Herodotus designavit. VALCK.

198 1. εἶναί τις Λιβύη σπουδαίη] Putares ob cap. 23. οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι ἐστὶ, hoc etiam loco εἶναί τι ἡ Λιβ. σπουδ. oportere cum viro erudito. At hoc vide Philostrati Epist. 38. Οὖσά τις ξανθὴ, ῥόδα ζητεῖς: inque primis Sophocleum Ajac. vs. 1283. τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς χάρις διαῤῥεῖ, ubi docte Critici veteres. Non adjicio ex Act. Ap. cap. VIII. 9. λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, tametsi adsimile. Homeri γαιάων, de quo Eustath. Od. p. 1598, 46 = 311, 41., non me, quominus γεῶν post pauca revocetur, inpedit. Posterioris usum ex Democrito et Crinagora alias adfirmavi. WESS.

2. ἀρίστη γαιῶν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν etc.] Cinypis comparat fertilitatem cum illa agri Babylonii; Cinypis enim ager ἐκφέρει—ἐπὶ τριηκόσια; Babylonius minimum ἐπὶ διηκόσια, ἐπεὰν δὲ ἄριστα αὐτὴ (ἡ χώρη) ἑωϋτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει, I. 193., ubi præterea dicitur esse χωρέων αὕτη ἁπασέων μακρῷ ἀρίστη Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν. Pro χωρέων ἀρίστη hic legitur ἀρίστη γαιῶν: multum me judice præstat γεῶν, munitum auctoritate Democriti in Diss. Herod. p. 183. Plurativum γᾶς vel γαίας qui adhibuerit veterum novi neminem, qui quidem scripserint accuratius; restituendum forsan Aristoteli ap. Demetrium π. Ἑρμ. §. 233., εἰ δὲ πρὸς ἁπάσας οἴχεται γᾶς φυγὰς οὗτος, ubi vulgatur τὰς φυγ. Τὰς ἀρίστας τῶν γαιῶν, Schol. Thucyd. p. 3., similesque dixere. Γαιῶν habet aliquoties interpres Gr. semibarbarus libri Esdræ: superest, quod ab aliis non animadversum miror, ejusdem libri Græca multo elegantior interpretatio, quam Hellenistæ Judæi cu-

jusdam additamentis auctam inter libros perperam retulerunt, quos vocant Apocryphos: ubi *γαιῶν* dederat alter ille, hic formam semper adhibuit usitatam *γῆς*: quod ille, *ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν*, IX. 14. id hic dixit (VIII. 84.) *ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς*. Quæ de hac regione subjungit Herod. pervenusta sunt: et in seq. cap. quo de Cyrenaicæ regionis agit fertilitate, est elegantissimum illud, *ὀργᾷ ἀμᾶσθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι*, perdocte tractatum Ruhnkenio ad Tim. p. 104. In talibus adhibitum *ἐθέλει* nativum tamen istum e succi plenitudine tumorem non demonstrat. VALCK.

4. *τῶν δὲ ἐκφορίων*] Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, *terræ proventus*, illustrantur ad Hesychii Ἐκφόρια. WESS.

199 2. *βουνοὺς*] Vide Valckenær. supra c. 158.

200 1. *Οἱ δὲ* etc.] Interruptum longa digressione redordiens sermonem suam forsan et hic voculam posuerat, *Οἱ δὲ δὴ Φερετίμης τιμωροί*. VALCK.

Ib. *τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν* etc.] Idem sonat, ac si dixisset *ὅτι* (vel *διότι*) *δὲ τούτων πᾶν τὸ πλῆθος* etc. Vide Adn. ad I. 24. et ad IV. 149. SCHWEIG.

3. *τὰ μέν νυν ὀρύγματα* etc.] Barcæi *χαλκέως* laudabile factum hinc enarrans Eustath. in Iliad. *ν'*. pag. 883, 40. firmat lectionem [*προσίσχε*] a Gron. mutatam: et *ὀρύγματα ὑπόγαια* dicta Herodoto vocat *ὑπόνομον*, *cuniculos*. Alio modo Demetrii cunicularios Rhodii, Romanos fefellerunt Ambraciotæ, apud Diod. XX. 94. Livium lib. XXXVIII. 7. et Polyæn. VI. 17. VALCK. Confer Polyb. XXII. cap. XI. nostræ editionis; fragmentum Polybii ad Herone in libello De repellenda obsidione conservatum. SCHWEIG.

Ib. *προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον*] Æneas Poliorcet. c. 37. ex Herodoteis, *ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας ἀσπίδος χάλκωμα ἐπιφέρειν, καὶ ἐντὸς τοῦ τείχους προσίσχειν πρὸς τὸ δάπεδον· τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ κωφὰ ἦν πρὸς ἃ προσίσχε τὸ χάλκωμα· ᾗ δ' ὑπωρύσσετο, ἀντήχει*. Sic, puto, hiatibus consarcitis, dederat primitus. WESS.—Non verbo tenus Æneas transscripsit Herodoti locum in quo versamur: nec est in illius verbis, uti edita leguntur, tantus hiatus, quantum Wess. æstimavit. Non nisi unum verbum *ἐντὸς* deest, latens in vitioso *ὄντος*,

quod illius loco exhibent duo codices mssti Parisienses. Ista adjecta voce, et verbo ἐπιφέρων in περιφέρων mutato, (quæ mihi necessaria emendatio videtur,) sana atque integra fuerit oratio, in hunc modum distincta: ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας, ἀσπίδος χάλκωμα περιφέρων ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐπάνω προσίσχειν. πρὸς τάδε, τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ etc. Ad προσίσχειν facile τῷ τείχει intelligitur: ἐπάνω, *superne*, super toto tractu sub quo cuniculi agi posse videbantur: πρὸς τάδε, *ad hæc, quo facto:* ἀνεῦρεν, *invenit, reperit* locum, quo cuniculos agebant hostes. SCHWEIG.

201 3. τάφρην] Maluit τάφρον c. 3. 20. 28., aliisque in locis. Suidas, hæc excerpens, τάφρην pro notabili deposuit in voc. Τάφρος. Cognitissimæ quoque ex Stephan. Byz. Τάφραι et Τάφρη, et plures ejusmodi voces, ut maculæ suspicio cessare queat. WESS.—Τάφρης etiam pro vulgato τάφρου dant S. V. IV. 28., quæ ibi fortasse perinde atque hîc, utpote rarior, vocis forma recipi debuerat. Quum vero apud eumdem Nostrum mox, tum IV. 3. alibique constanter ἡ τάφρος mascula terminatione, ut apud alios scriptores, frequentetur; intelligi par est id de quo jam sæpius monuimus, nulla necessitate se adstrictum putasse Herodotum religiosissimam talibus in rebus constantiam servandi. Igitur similiter et ἡ ψάμμος et ἡ ψάμμη promiscue dixit, IV. 181. 182. itemque σαῦρος et σαύρη, IV. 183. 192. et ὁ κίων et ἡ κίων, IV. 184. I. 92. et similia. SCHWEIG.

5. ἔς τ' ἂν ἡ γῆ αὕτη etc.] In fœderis formula Latinos inter et Romanos, citra fraudem omnem, μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, apud Dionys. Halic. lib. VI. p. 415. Mox ἀξίη Nostro omne, *quod ex æquo jure debetur.* Habe hoc ex VII. 39. τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. WESS. 'Η ἀξίη, scil. τιμή. SCHWEIG.

7. μένειν τὸ ὅρκιον] Parum refert hoc probetur an futurum tempus μενέειν. Nostrum sequutus in hac fraude Persica narranda Polyæn. VII. 34. tempus habet in talibus usitatius: στὰς μετὰ τῶν τὰ ὅρκια ταμνόντων ὤμοσεν, ἐφ' ὅσον οὕτως ἡ γῆ μένει, φυλάξειν τὰ συγκείμενα: Herodoteo enim verbo respondet τὸ φυλάξειν, neque in istis μένει mutandum, nisi scripserit: ἐφ' ὅσον ἂν οὕτως ἡ γῆ μένῃ: sicut in simillima fraude eidem narrata VI. 22., nihil se novaturos jurant Locri Ita-

lici ἐφ' ὅσον ἂν τὴν γῆν αὐτῶν πατῶσιν, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρωσιν: alliorum capita sub tunicis occultata humeris imposuerant. Κεφαλὰς in oraculo Dodonæo Pelasgis edito *capita non viventium, sed fictilia*, laudabili fraude Hercules interpretabatur ap. Macrob. I. Saturn. c. vii. VALCK.

202 1. τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα] Ammonius: μαστὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος κυρίως, διὰ τὸ εἶναι μεστὸς γάλακτος, in codice Bibliothecæ Trajectinæ. Paria Grammaticorum conplures. Herodotus passim μαστὸν feminis tribuit III. 133. V. 18.; μαζὸν tamen II. 85. et IX. 3., ubi, uti hic, mssti μαστὸν malunt. Labare vero criticorum illorum observationem docent ad Thom. Magistrum a doctis viris conducta. Significantissimum autem περιέστιξε, *tanquam punctis* mœnia *distincta* mulierum fuisse mammis ab inmani regina, testatur. WESS. —Conf. IV. 2. ibique notata. SCHWEIG.

203 2. ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς] Hinc tamen distant quæ similia videntur Homerica. ὁ τοῦ πεζοῦ et ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς sæpius occurrunt apud Herod. Qui Persis paulo post οὐδενὸς μαχομένου φόβος ἐνέπεσε, *terror* fuit Græcis *Panicus* dictus, cujus utpote divinitus immissi non adpareret ratio. Thucydid. VII. 80. φιλεῖ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίνεσθαι: et IV. 125. Euripid. Rhes. 36. Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ Μάστιγι φοβῇ, φύλακάς τε λιπὼν Κινεῖς στρατιάν. Πανικὰς ταραχὰς vocat Cornutus de Nat. Deor. cap. 27. Πανικὰ δείματα, Eustath. in Iliad. ο'. p. 1021, 32. De adpellationis egerunt origine Eratosth. Catast. c. 27. Plutarch. de Is. et Osir. §. 14. et Polyæn. I. 2. VALCK.

204 1. ἀνασπάστους] Præstantius hoc, atque in *aliorsum ex patrio solo abductione* in Musis tritissimum V. 12. VI. 32. et pluries: in quibus ἀναστάτους ποιῆσαι amplius conplectitur, ipsamque patriæ eversionem. Solent ea in dictione varios se scribæ dare, et ἀνάρπαστον, ἀνάστατον, ἀνάσπαστον conmutare, in Demosthen. Philipp. IV. p. 81., Joseph. Ant. Jud. lib. XIV. 8, 4. etc. WESS. Docta sunt quæ dedere Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 212., et D'Orvillius in Charit. p. 318. necdum tamen liquido constat, quid distent in talibus ἀνάστατον, ἀνάσπαστον, et ἀνάρπαστον. Multa dici possent quæ hujus non sunt loci: vid. interim Dounæus in Demosth. p. 8. VALCK.

205 1. Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη] Crudelissimæ mulieris fatum non illibenter commemorat, et ut ingenio suo malorum osor Herodotus satisfaceret, et ut formidine pœnæ lectores a talibus absterreret; adparet ubique historici διάθεσις, qualis Dionysio dicitur Halicarn. II. p. 209. [t. VI. ed. Reisk. p. 774.] Herodoti Pheretima ζῶσα εὐλέων ἐξέζεσε. Qui hoc genere morbi perierint plures enumerantur Menagio ad Laërt. IV. 4. et Kuhnio ad Æliani Var. Hist. IV. 28. In Æthiopiæ gente Ἀκριδοφάγοις, qui secundum Diodor. III. 29., teterrimo hoc morbo passim adfecti moriebantur, non potuit illud ut pœna divinitus inflicta considerari: mihi de morbis similibusque non absurdum videtur Hieroclis judicium in Stobæi Ecl. Phys. p. 10. Secundum Herodotum, pessima mulier viva a vermibus erosa mortalibus fuit documento, ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται. Ob Dircen crudeliter raptatam Antiopæ furorem divinitus immissum ubi scribit Pausanias IX. 17., expressit hæc etiam Herodoti, ista interserens: ἐπίφθονοι ἀεί πως παρὰ θεῶν αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσι. Superbos et crudeles si lento pede Deus sequitur ultor, tamen Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας. VALCK. Conf. ad I. 32. et ad III. 40. notata. SCHWEIG.

Ib. ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε] Posses ex Tertulliano ad Scapul. cap. 3. *cum viva vermibus ebullisset.* Alexander Pseudomantis Luciani c. 59. καὶ σκωλήκων ζέσας, quomodo et schedæ quædam heic loci et in versione Alexandrina Exodi XVI. 20. Id nollem, turpem Vallæ errorem, quo Φερετίμης τῆς Βάττεω, *Pheretimæ Batti filiæ,* per omnes editiones sine animadversione propagari. *Uxor* Batti fuit, non *filia;* quod evidentissime c. 162. signatum. Vertenti Vallæ non obversabatur Ἕκτορος Ἀνδρομάχη: ceteri prætervideruht, non item doctissimi viri Bouhierius et Pavius, quos sequi justissimum. WESS.

BOSTON COLLEGE
3 9031 029 55071 2